

NOTULE

VAN DIE

AGT EN VYFTIGSTE
ALGEMENE KERKVERGADERING

VAN DIE

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika

TE PRETORIA OP

18 Mei tot 25 Mei 1976

NOTULE

van die

AGT EN VYFTIGSTE

ALGEMENE KERKVERGADERING

van die

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

te

PRETORIA

op

18 Mei tot 25 Mei 1976

INHOUD

	<u>AGENDA VOLUME 81</u>	<u>NOTULE VOLUME 82</u>
<u>OPENING AMPTELIKE OPENING AFSLUITING</u> ---	1, 1, 319	1, 49, 76, 367
Opening en afsluiting van dagsittings ----		53, 77, 78, 148, 209, 210, 236, 237, 253, 275
<u>SAMESTELLING</u> -----	1	1
Geloofsbriewe en presensielys -----	1	1, 24, 47, 76, 148
Verlof van afwesigheid -----		11, 24, 48, 76, 77, 142, 148, 163, 209, 234, 253, 260, 275, 337
<u>KONSTITUERING</u> -----	1	11
Benoeming van stemopnemers en tellers ----	1	11
<u>Verkiesing van moderamen</u> -----	2	12
Voorsitter -----	2	12
Skriba -----	2	12
Vise-voorsitter -----	2	12
Vise-skriba -----	2	12
Sekundus vir die voorsitter -----	2	126
Sekundus vir die skriba -----	2	126
Sekundus vir die vise-voorsitter -----	2	142
Sekundus vir die vise-skriba -----	2	142
<u>ORDE VAN DIE VERGADERING</u> -----	2	
Notulehouers en notule -----	2, 3	11, 12, 24, 68, 77, 126, 127, 164, 166, 255, 294, 298, 361, 367, 368
Reglement van orde -----	2	298
Kommissie vir die orde -----	3	11
Sittingsure -----	4	11
Betyds vir sitting -----		149
Spreekbeurte -----		216
Samestelling en afhandeling van die agenda -----	4	130, 367
Kommissie vir formulering -----	4	11, 298
Seënwense -----		12, 48, 68, 125, 148, 163, 189, 226, 234, 253, 260, 294
<u>Besondere gebeure</u> -----		53
Verootmoediging en gebed saam met Rhodesië -----		53, 68
Groete Gereformeerde Kerk -----		114
		ii/..

		ii.
Groete Nederduitsch Gereformeerde Kerk ---		128
Oorhandiging H C M Fourie penning -----	233	165
Besoek adjunk-minister T N H Janson -----		226
Brief Eerste Minister -----		226
Groete uit Nederland - prof dr H Jonker --		235

<u>HOOFSTUK I DIE KERK</u> -----	6	13
<u>Naam van die kerk</u> -----	6	13
Besluit 57ste Algemene Kerkvergadering	6	13
<u>Verslag van die Kommissie van die</u> <u>Algemene Kerkvergadering</u> -----	6	13
Rapport aan gemeentes -----	6	13
<u>Reaksie uit gemeentes en ringsver-</u> <u>gaderings</u> -----	7	14
Voorstelle tot geen verandering -----	7	14
Voorstelle tot verandering -----	8	16
Agtergrondgewens -----	10	17
Besluit oor die naam -----		20
<u>Die kerk in Rhodesië</u> -----	13	20
Samestelling van die ring -----	13	20
Registrasie van eiendomme -----	13	20
Kerkwet in Engels -----	13	20
<u>Die kerk in Suidwes-Afrika</u> -----	13	20
Naam van die kerk -----	13	20
Geskiedenis van die kerk -----	13	21
Ander Afrikagebiede -----	13	21

<u>HOOFSTUK II DIE GEMEENTES</u> -----	14	21
Getal gemeentes -----	14	21
<u>Selfstandige afdelings en groepe</u> -----	14	21
De Aar -----	14	22
Botswana -----	14	22
Angola -----	14	22
Zambië / Malawi -----	15	22
Mozambiek -----	15	22
Lidmate in die buiteland -----	15	23
Swaziland -----	15	23
<u>Stigting en grense van gemeentes</u> -----	15	23
Toestemming tot stigting -----	15	23

		iii.
Lidmate en gemeentegrense -----	16	25
<u>Gemeentes en/of besondere standplase</u>	17	26
<u>Studentebearbeiding</u> -----	17	26
Johannesburg -----	17	26
Fonteinedal - Pretoria -----	17	26
Stellenbosch -----	17	26
Philadelphia - Pretoria -----	18	26
Potchefstroom -----	18	27
Voortbestaan van suiwer studente- gemeentes -----	20	28
Getuigskrifte aan studente deur studenteleraars -----	21	30
<u>Hospitaalbearbeiding</u> -----	21	30
Huidige bearbeiding -----	21	30
Oosrand -----	22	31
<u>Gevangenesbearbeiding</u> -----	23	32
<u>Huidige situasie</u> -----	23	32
Raad vir die arbeid -----	23	32
Getal lidmate in gevangenis bearbei -	24	32
Gevangenesbearbeiders -----	24	33
Studieprogram -----	25	33
<u>Toekomstige hantering</u> -----	26	35
Kapelaansraad -----	26	35
Nimro -----	26	35
<u>Bearbeiding van bejaardes</u> -----	26	35
Besluit van 57ste Algemene Kerkver- gadering -----	26	35
Onderzoek en aanbevelings -----	26	35
Besluit oor benoeming -----	26	35
<u>Johannesburg-Middestad</u> -----	26	35
Evangelisasiestandplaas -----	26	55
Kerksentrum Johannesburg-Middestad	28	37
<u>Hulp aan gemeentes</u> -----	29	38
<u>Die fonds vir gemeente opbou</u> -----	29	38
<u>Stand en aanwending van die fonds</u> -	29	39
Stand -----	30	39
Opbrengs -----	30	39
Aanwending -----	30	40
Aanbevole rentepatroon / inskake- ling kerkgeld-vir-kerkwerk -----	31	40
Oprigting van kerkgeboue, sale, pastorieë, aankoop van grond ----	33	42

		iv.
Kensington -----	33	43
<u>Besondere geleenthede in gemeentes</u>	34	44
Nuwe kerke ingewy -----	34	44
Feesvierings -----	35	44
 <u>HOOFSTUK III DIE LIDMATE</u> -----	36	45
Getal lidmate -----	36	45
<u>Sensusopname</u> -----	36	45
Samestelling van die Raad vir Sensus en statistiek -----	36	45
Samewerking met ander kerke -----	36	45
Doeltreffende opname - ringsverslae -	36	45
Aanbevelings en besluit -----	37	46
<u>Beweging van lidmate</u> -----	37	47
Reisende attestaat -----	37	47
Gemeenteregister -----	37	47
Administratiewe (sekretariële) be- ampte -----	37	47
<u>Lidmaatskap</u> -----	37	47
Erkenning van lidmaatskap -----	37	47
Lidmaatskapsbewyse -----	38	53
 <u>HOOFSTUK IV DIE ROEPING VAN DIE KERK</u> ---	39	54
 <u>HOOFSTUK V DIE AMPTE</u> -----	40	54
<u>Studie oor ampte</u> -----	69	101, 132,
Ouderlinge -----	69	101
Aard van die amp - gelyktydig in twee ampte -----		101
Besondere amp / algemene amp gelowiges		132
Teologiese professore en Kommissie van die Algemene Kerkvergadering		132
<u>Die pastoraat</u> (Dienaars van die Woord)	40	54
Sterfgevälle -----	40	54
Uittredes -----	40	55
Losgemaak vir studieverlof -----	41	55
Benoemings met behoud van status as predikant -----	41	55
Toetredes of hertoetredes -----	41	56
Voorheen uitgetree -----	42	56

		v.
<u>Deeltydse predikante</u> -----	42	57
Besluite 57ste Algemene Kerkvergadering	42	57
Voorskrifte -----	43	58
Deeltydse predikante beroep -----	44	59
Verbreking verbintenis predikant/ gemeente -----	45	60
Oorgaan na ander lewensstaat -----	45	60
Sielsorg vir predikante -----	45	60
<u>Predikantevergadering</u> -----	46	61
Gereelde vergaderings -----	46	61
Voordragte -----	46	61
Ander sake -----	46	61
Onafgehandelde program -----	46	62
Beroepe -----	47	62
<u>Herderlike sorg</u> -----	47	62
Groeppastoraat -----	47	62
Riglyne in verband met plek van pastorale sielkunde -----	49	64
Pastorale verwysingsdiens -----	51	66
<u>Traktemente en emolumente</u> -----	52	69
<u>Traktemente</u> -----	52	69
Verslag van administrateur -----	52	69
Besluit oor skale -----	52	75
<u>Reistoelae</u> -----	53	78
Nuwe tabel - goedgekeur -----	58	83
Finansiering vir aankoop van motor- karre -----	59	84
Groep medieseskema by N B C -----	61	86
<u>Pensioene</u> -----	61	86
Beskrywingspunte afgewys -----	61	86
<u>Verslag van die Pensioenraad</u> -----	65	90
Samestelling van die raad -----	65	90
Verkiesing van die raad -----	65	90, 116, 286
Finansies -----	65	91
Aktuariële ondersoek -----	66	91
Waardering resultaat -----	66	92
Surplus, aanwending en aanbevelings -	66	92
Studentelede en pensioenfonds -----		95
Voordele van 'n privaatfonds -----		97
<u>Die presbiteraat</u> -----	66	98
Statistiek -----	66	98

Herverkiesing en bevestiging van kerkraadslede -----	66	98
Raad vir ouderlinge -----	68	100
Instituut -----	68	100
Studie oor amp van ouderling (en ander)	69	101
Preekbundel -----	69	101
Ampsdrag van ampsdraers -----	69	102
<u>Die diakonaat</u> -----	70	102
Statistiek -----	70	102
Die algemene diakonaat -----	70	103
Die diakonieë -----	71	103
Diakensvergaderings -----	71	104
<u>Diakonale organe van bystand</u> -----	71	104
<u>Die Nederduitsch Hervormde Weeshuis</u> -	71	104
Fondsinsamelings -----	71	104
<u>Verslag van die direksie</u> -----	72	105
<u>Kinders</u> -----	72	105
Godsdienstige en etiese vorming -----	72	105
Onderwys -----	72	105
Sorg en nasorg -----	73	107
<u>Finansies</u> -----	75	108
Ontvangste -----	75	109
Uitgawe en kinderversorging -----	76	109
Koste per kind per maand -----	76	110
Weeshuisversorgingsfonds -----	76	110
Bus -----	77	111
Verbetering aan geboue -----	77	111
N H W Bouers - retensie en onderhoud-	78	112
<u>Drukkery - N H W Pers</u> -----	81	115
Omset -----	81	115
Masjinerie aangekoop -----	81	115
Die Hervormer -----	81	116
Dankbetuigings -----	82	116
<u>Die Ondersteuningsraad</u> -----	82	117
Personeel -----	82	117
Werk van raad in syfers weergegee ---	82	117
Fondse -----	83	118
Inrigtings - Huis De la Rey -----	84	119
Samewerking met kerkrade -----	85	120
Finansiële state -----	85	120

Nederduitsch Hervormde Susters- vereniging -----	86	121
Takke -----	86	121
Kongres -----	86	121
Werk in die kerk -----	86	121
Buite die kerk -----	86	121
Inrigtings vir bejaardesorg -----	86	121
Werksaamhede in syfers - 1973 -----	86	122
Verband met kerk in breërverband ----	87	122
<u>Ons Tuis</u> -----	87	122
Bestuur -----	87	122
Inwoners -----	87	122
Personeel -----	87	122
Geboue en terreine -----	87	122
Geestelike versorging -----	88	122
Onthaal en ontspanning -----	88	122
Funksies -----	88	122
Fondse -----	88	123

<u>HOOFTUK VI DIE AMPTELIKE VERGADERINGE</u>	89	123
Gemeentevergaderinge -----	89	123
<u>Kerkraadsvergaderinge</u> -----	89	123
Funksionering -----	89	123
Notulering -----	89	123
<u>Ringsvergaderinge</u> -----	89	124
<u>Funksionering</u> -----	89	124
Vergaderings en verslag -----	89	124
Agendas -----	89	124
Ringsvisitaties -----	90	125
Ringskommissies -----	90	125
Arbeidsveld -----	91	125
<u>Ringsindelings</u> -----	91	127
Krugersdorp / Roodepoort -----	91	127
<u>Witwatersrand</u> -----	91	127
Johannesburg -----	91	128
Germiston -----	92	128
Brakpan (verdwyning Zuurfontein) ----	92	128
Trichardtsfontein (Morgenzon) -----		128
<u>Algemene Kerkvergadering</u> -----	92	129

<u>Gewone byeenkoms 57ste Algemene Kerkvergadering</u> -----	92	129
Notule, Wet, Bepalings, agenda -----	92	129
<u>Gewone byeenkoms 58ste Algemene Kerkvergadering</u> -----	93	130
Oproep -----	93	130
Agenda -----	93	130
Lede - naamplaatjies -----	93	130
Buitegewone byeenkoms 57ste Algemene Kerkvergadering -----	94	130
<u>Kommissie van die Algemene Kerk-kerkvergadering</u> -----	94	131
Samestelling 57ste Algemene Kerkvergadering -----	94	131
Vergaderings -----	94	131
Verslag -----	95	131
<u>Verkiesing 58ste Algemene Kerkvergadering</u> -----	95	47
Predikantslede met sekundi -----	95	47, 148
Onderlingslede met sekundi -----	95	151
Professore as lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering --		132
Adviesstukke -----		132
 <u>HOOFSTUK VII DIE ORGANE VAN BYSTAND</u> ----	96	132
Samestelling -----	96	132
Werkswyse -----	96	132
 <u>HOOFSTUK VIII DIE PRIESTERSKAP VAN DIE GELOWIGES (DIE BEDIENINGE)</u> -----	97	133
Besluit 57ste Algemene Kerkvergadering	97	133
Ringsverslae -----	97	133
 <u>HOOFSTUK IX DIE APOSTOLAAT</u> -----	99	134
<u>Bybelverspreiding en Bybelvertaling</u>	99	134
<u>Bybelverspreiding</u> -----	99	134
Besluit 57ste Algemene Kerkvergadering	99	134
<u>Verslag van die sekretaris in kerkverband</u> -----	99	135

		ix.
Finansiële verslag 1972 - 1975 -----	99	135
Gestelde mikpunt -----	100	136
Gesindheid teenoor Bybelverspreiding	100	136
Dank en waardering -----	100	136
Raad vir Bybelverspreiding -----	101	136
Ringsverslae -----	101	137
Bybelgedeeltes -----	102	137
"Kinderbybels" -----	102	138
<u>Bybelvertaling</u> -----	102	138
Personeel -----	102	138
Vertalingskommissie -----	102	138
Publikasie -----	103	139
Voortgang van die werk -----	103	139
Dankbetuiging -----	103	139
<u>Arbeid onder buitekerklikes</u> -----	103	140
Omvang van die probleem -----	103	140
Belangstelling vir die werk -----	104	140
Leesstof -----	104	141
Oornaggeriewe in groot sentra -----	105	141
Krisiskliniek -----	105	141
Arbeid onder anderstaliges -----	105	143
Lekeprediking en buitekerklikheid ---	106	143
Ringsverslae -----	107	145
<u>Arbeid onder immigrante</u> -----	109	147
Handleiding -----	109	147
Kontak -----	109	147
Gemeentelike optrede volgens rings- verslae -----	109	147
<u>Arbeid onder Israel</u> -----	110	149
Studie van die raad -----	110	150
Gemeentelike aktiwiteite volgens rings- verslae -----	110	150
<u>Werksmetode</u> -----	111	150
Vrae -----	111	150
Kommentaar -----	111	150
Nederduitse Gereformeerde Kerk ----	111	150
<u>Sektewese</u> -----	112	152
Verslag van die raad -----	112	152
<u>Sektes, opsig en tug</u> -----	112	152
Optrede ten opsigte van georganiseerde sektes -----	118	157

Die handhawing van ons Protestantse erfenis -----	118	157
Die Raad vir die Handhawing vir ons Protestantse erfenis -----	118	157
Publikasies -----	118	157
Artikels -----	118	157
Immigrasie -----	118	158
Kommissie vir Gesamentlike Protestanse Aksie -----	118	158
Die Protestantse Vereniging van S A -----	118	158
Arbeid kerke in eie volksverband ----	118	158
Superintendent -----	118	158
<u>Bantoe Hervormde Kerk</u> -----	119	158
Ringe en getalle -----	119	159
Evangeliedienaars -----	121	161
Jeugwerk -----	121	161
Sustersvereniging -----	121	161
Finansies -----	122	161
<u>Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika</u> -----	122	162
Dosent -----	122	162
Ringsverantwoordelikheid -----	122	162
Inkomste uit ringe -----	122	162
Inkomste uit Bantoe Hervormde Kerk --	123	162
Heffings volgens ringe -----	123	162
<u>Die Opleiding</u> -----	123	166
Memo Raad kerke in eie Volksverband -	123	166
Aanbeveling en besluit -----	127	171
Naam van die kerk -----	128	171
<u>Kontak tussen volkskerke</u> -----	128	171
Kontak tussen swart kerke onderling -	128	172
Kontak tussen wit en swart kerke ----	131	174
Ringsverslae -----	132	175
Offergawes -----	132	176, 179
Kleurlinge -----	134	177
Naam : Sendingraad -----		179
<u>Getuienis teenoor owerheid en volk</u> --	136	179
<u>Voorbidding en goeie wense</u> -----	136	179
Staatspresident -----	136	179
Eerste Minister -----	136	179
Minister Buitelandse Sake -----	136	180
<u>Huwelik en gesinslewe</u> -----	136	180
Departement Gesinslewe -----	136	180

Gesinsverbrokkeling -----	137	xi.
Huweliksvoorligting en Gesinslewe FAMSA -----	137	180
Geslagsvoorligting -----	137	180
Egskeiding -----	137	181
Vraelys S A Regskommissie -----	137	181
Hertrou geskeie persone -----	137	181
Skofwerk by vroue -----	138	182
Alkoholisme en dwelmverslawing -----	139	182
Kuns en vermaak -----	139	183
Popmusiek - Jeugkongres -----	139	183
Wysigingswetsontwerp op Publikasies en vermaaklikhede -----	143	187
Godspell -----	145	190
Kennis van die aand -----	145	190
Onderzoek na organisasies -----	146	190
Sciëntologie -----	146	191
Kommunisme -----	147	191
Besluite 57ste Algemene Kerkvergadering -----	147	191
Verslag -----	147	192
Vrymesselary -----	149	194
Strafstelsel -----	151	196
Partypolitiek -----	151	196
Vorige besluite -----	151	196
Nuwe ondersoek -----	152	197
Aanbevelings en besluit -----	161	207, 249
Kerk en kultuurliggame -----	162	210
Federasie van Afrikaanse Kultuur- vereniginge -----	162	210
Raad vir Volksang en Volkspele -----	163	211
S A Noodhulpliga -----	163	211
Die Voortrekkerbeweging -----	163	212
Weermag en verdediging -----	163	212
Herderlike skrywe -----	163	212
Fondse -----	164	212
Wet op verdediging -----	164	212
Terroriste stryd -----		215
Vloedramp -----	166	217
Volkereverhoudings -----	166	217
Herderlike skrywe -----	166	217

		xii.
Buiteland -----	167	217
S A Buro vir Rasse-aangeleenthede ---	167	218
Kerke in blanke gebiede -----	167	218
<u>Beskrywingspunte</u> -----	168	219
Dankbetuiging -----	168	219
Christelike verantwoordelikheid -----	170	220
<u>Kommunikasie</u> -----	171	223
<u>Kommissie vir Literatuurvoorsiening</u> <u>en Kompilator vir kerklike</u> <u>publikasies</u> -----	171	223
<u>Gereelde kerklike publikasies</u> -----	171	223
<u>Die Hervormer</u> -----	171	223
Inhoud -----	171	223
Getal verskynings - weekblad -----	173	225
Oplaag -----	174	225
Intekengeld -----	174	226
Redakteur -----	174, 180	226, 233
Die Hervormer en studente -----	174	226
Die Hervormer se nuusbrief -----	174	227
<u>Die Almanak</u> -----	175	227
Samestelling -----	175	227
Oplaag -----	175	227
Prys -----	175	227
Verskyning en verspreiding -----	175	227
Redakteur -----	175	227
Hervormde Teologiese Studies -----	175	228
<u>Besondere publikasies</u> -----	176	228
Afgehandel -----	176	228
Onafgehandel -----	176	228
Eie publikasie -----	176	229
<u>Berigging</u> -----	176	229
Aan die kerk -----	176	229
Oor die kerk -----	177	229
<u>Radio en televisie</u> -----	177	229
Verteenwoordiger -----	177	229
Gereelde uitsendings -----	177	230
Oggend-uitsendings -----	178	230
Radiopredikers -----	178	231
Televisie -----	178	231
Ander programme -----	179	231

Dankbetuigings -----	179	232
<u>Beter benutting van massakommunikasie</u> -----	179	232
Dagpers en tydskrifte -----	179	232
Die kerk se eie kommunikasiemedia ---	180	232
Radio en rolprent -----	180	232
Literatuurverspreiding -----	180	233
Kompilator kerklike publikasies en berigging -----	181	234

HOOFSTUK X DIE GEESTELIKE VORMING VAN DIE JEUG -----

<u>DIE JEUG</u> -----	182	237
<u>Die belydende jeug</u> -----	182	237
<u>Wese van die jeugwerk</u> -----	182	237
Besluit 57ste Algemene Kerkvergadering	182	237
Uitvoering -----	182	237
Ringsverslae -----	183	237
Jeugkampe in terreine -----	183	238
Fondse -----	184	240
<u>Saamtrekke</u> -----	185	240
Matrikulantesaamtrekke -----	185	240
Jeugleierskursusse -----	185	241
Ander jeugsaamtrekker -----	185	241
Saamtrekke vir laerskoolleerlinge ---	186	241
N H S V en kampe -----	186	242
Ringsjeugrade -----	186	242
Handleiding vir jeugleiers -----	186	242
Jeugrubriek in Die Hervormer -----	186	242
Organiseerder vir jeugwerk -----	186	242
1974 Besondere taak -----	187	243
Waardering van Raad Belydende Jeug --	187	243
Jeugtuiste -----	187	244
<u>Opvoeding en Onderwys</u> -----	188	244
<u>Gewone onderwys</u> -----	188	244
<u>Onderwysbeleid</u> -----	188	244
Gewetensklousule -----	188	244
Herformulering -----	188	244
Publikasie -----	188	244
Artikels -----	188	245
Verbande en perspektiewe -----	189	245

		xiv.
Godsdiensonderwys op skool -----	189	245
Jeugweerbaarheid op skool -----	189	245
Onderwysers -----	190	246
Godsdienbedrywighede by hoërskole --	190	246
Geslagsvoorligting - voorligtingstuk-	190	247
Proefskrif : Kerk se aandeel in onder- wys -----	191	248
Buitegewone Onderwys Transoranje Instituut -----	191	248
 <u>HOOFSTUK XI DIE BELYDENIS</u> -----	192	249
Die drie ekumeniese simbole -----	192	249
(Hervertaling)		
<u>Die drie formuliere van Ewigheid</u> ----	192	249
Hervertaling uit die oorspronklike --	192	249
Vertaling in Engels -----	192	250
<u>Die diensformuliere</u> -----	193	250
Bestaande formuliere -----	193	251
<u>Wissel en ander nuwe formuliere</u> -----	193	251
Wisselformulier vir die nagmaal ----	193	251
Wisselformulier vir bevestiging van diakens -----	193	251
Formulier vir openbare geloofsbe- lydenis -----	193	252
Verkorte nagmaalsformulier -----	194	252
<u>Ander Wisselformuliere</u> -----	195	253
Algemene beleid -----	195	253
Ander kerke -----	196	253
Uitleg Artikel XIII -----		241, 253
Begrafnisformule -----	195	253
 <u>HOOFSTUK XII DIE PREDIKING EN EREDIENS</u> --	196	255
<u>Prediking, erediens en kerkbou</u> -----	196	255
<u>Liturgiese besinning</u> -----	196	255
Verslag, aanbevelings en besluit ---	196	255
Lekeprediking -----	198	258
Erediensordes -----	199	258
<u>Tweede erediens op Sondag</u> -----	199	260
Studiekommissie -----	199	260
		xv/..

Voorstel Kommissie van die Algemene Kerkvergadering -----	200	260
Kommentaar Raad Prediking en Erediens -----	200	261
Kommentaar uit ringe -----	202	263
Besluit van vergadering -----		265
Begrafnisdienste -----	205	266
<u>Huisgodsdien</u> s -----	205	267
Wet en Bepalings -----	205	267
Verhouding erediens/huisgodsdien -----	205	267
<u>Bybelse dagboek</u> -----	205	267
Verskyning -----	205	267
Behoeftes -----	205	268
Vorm en inhoud -----	206	268
Aanbevelings -----	206	268
Ringsverslae -----	207	269
<u>Kerkmusiek en sang</u> -----	207	269
Opleiding van orreliste -----	207	269
Spesiale orrelistekursusse -----	208	269
Advies by orelbou en verbou -----	208	270
Verboude orrels -----	208	271
Hersiening van psalmboek -----	209	271
Gesangehersiening -----	209	271
<u>Samestelling van Diensboek</u> -----	209	273
Voorbereiding -----	209	273
Uitgee -----	210	273
Voorwoord -----	210	273
Volgorde -----	210	273
Formaat -----	211	274
Titel -----	211	274
Verspreiding -----	211	274
 <u>HOOFSTUK XIII DIE KERKBOEK</u> -----	212	275
Wysiging Artikel XIII -----	212	275
Verklaring van voorsitter -----		241
 <u>HOOFSTUK XIV DIE KERKLIKE FEES- EN GEDENKDAE</u> -----	217	276
<u>Dag van die Here</u> -----	217	276
<u>Studie</u> -----	217	276

		xvi.
Sondagarbeid -----	217	276
Sakebedrywighede op Sondag -----	218	277
Sondagsport en vermaaklikheid -----	218	277
<u>Kerklike feesdae en openbare vakansie-</u> <u>dae -----</u>	220	279
Besluite 57ste Algemene Kerkvergadering	220	279
Vertoë aan owerheid -----	221	280
Beskrywingspunte -----	222	280
Ringsverslae -----	223	281
<u>Biddag vir gesaaides en dankdag vir</u> <u>die oes -----</u>	223	281
Studie -----		282
<u>Dae van gebed en verootmoediging ---</u>	223	283
Samespreking -----	223	283
Ooreenkoms -----	223	283
Geleenthede bepaal -----	226	285
Studie -----		285
<u>HOOFSTUK XV DIE OPLEIDING EN VORMING</u>		
<u>VAN DIENAARS VAN DIE WOORD -----</u>	227	286
<u>Professore en lektore -----</u>	227	286
Voltyds -----	227	286
Deeltyds -----	227	286
Bybelkunde -----	227	286
Kontrakwysiging -----	227	287
Deeltydse hulp -----	228	287
Prof dr B J Engelbrecht - 25 jaar ---	228	288
<u>Studente -----</u>	228	288
Toelating -----	228	288
Toesig oor onderrig en vordering ----	229	288
Getalle -----	229	288
<u>Beurse en lenings -----</u>	229	289
Verslag Kuratorium -----	229	289
Voorstelle en besluite -----	230	290
Aankondiging ouderling G P Jacobs ---		290
Jeugtuiste -----	230	290
<u>Kursus -----</u>	231	291
B A Kursus -----	231	291
<u>B D Kursus -----</u>	231	292

		xvii.
Kerkmusiek -----	231	292
Televisie -----	232	292
Spraakprobleme en sektewese -----	232	292
Verkiesing van die Kuratorium -----	232	293
H C M Fourie gedenkpenning -----	233	165
Vroue en predikantsamp -----		289
 <u>HOOFSTUK XVI DIE HEILIGE DOOP</u> -----	234	293
Bediening van die doop by die huis --	234	293
Ringsverslae -----	234	293
 <u>HOOFSTUK XVII DIE KATEGESE</u> -----	235	294
<u>Gewone kategese</u> -----	235	294
Studie oor kategese -----	235	294
Kategese toerusting -----	235	295
<u>Handboeke</u> -----	235	295
Geloofsleer -----	235	295, 298
Bybelgeskiedenis - aanvullend by Bybel -----	237	297
Kerkgeskiedenis -----	238	297
Handboek oor kerkboek -----	238	297
Uitgawe - een band -----	238	298
<u>Kontrole</u> -----	238	298
Bybelkenniseksamen -----	238	298
Kontroleboek -----	239, 242	299, 302
Ringsverslae -----	239	299
Diploma -----	239	299
Moderator -----	240	300
Vakteoloë -----	240	300
Die Kinders se Hervormer -----	240	301
Belangstelling van ouers -----	241	301
Erediens en kategese -----	241	301
<u>Voortgesette kategese</u> -----	241	301
Studieprogram -----	241	301
Kursus - Bybelkor -----	242	302
 <u>HOOFSTUK XVIII DIE OPENBARE BELYDENIS VAN DIE GELOOF</u> -----	246	305
Toelating tot die geloofsbelydenis --	246	306
		xviii/...

		xviii.
Doopseëls -----	246	306
<u>HOOFSTUK XIX DIE HEILIGE NAGMAAL</u> -----	247	307
Voorbereidingsdiens -----	247	307
Uitnodiging tot die nagmaal -----	247	307
Navraag -----	248	307
Verslag -----	248	308
Opmerkings en aanbevelings -----	249	309
<u>HOOFSTUK XX DIE OPSIG</u> -----	250	309
Reeds behandelde sake -----	250	309
<u>Oor lidmate</u> -----	250	310
Ringsverslae -----	250	310
Studie oor ban -----	250	310
Oor ampsdraers en amptelike ver- gaderinge -----	250	310
<u>HOOFSTUK XXI DIE HUWELIK</u> -----	252	311
<u>Huweliksgebooie</u> -----	252	311
Gereelde afkondiging -----	252	311
Opsig oor bevestiging -----	252	311
Huweliksformulier -----	252	311
Registers -----	252	311
Statistiek -----	253	312
Huweliksbevestigers -----	253	312
Egskeiding -----	253	312
<u>HOOFSTUK XXII DIE KERKLIKE GOEDERE</u> -----	254	312
Samestelling Raad van Finansies -----	254, 265	312, 361
Finansiële state -----	254	313
<u>Bates en laste</u> -----	254	313
Toename -----	254	313
Eiendomme aangekoop, opgerig of ge- skenk -----	255	314
Eiendomme vir Bantoe Hervormde Kerk	256	314
Vergelykende saamgestelde staat van bates en laste van die gemeentes	256	315

		xix.
Heffings / Begroting -----	259, 365	317, 362
Interne Oudit -----	260	318
<u>Argief en Museum</u> -----	260	319
Besoekers -----	260	319
Benutting -----	260	319
Navorsing -----	261	320
Gemeenteblaaie -----	261	320
Aanwinste -----	261	320
Grafperseel M J Goddefroy -----	261	321
Assistent Argivaris / kurator -----	262	321
Voorligtingstuk -----	262	321
Doktorsgraad - Argivaris / kurator --	262	321
<u>Boekverspreiding en publikasie</u> -----	262	321
Uitgewery -----	262	321
HAUM - Stellenbosch -----	263	322
HAUM - Pretoria -----	263	322
Skribas en kassiere -----	263	323
Predikante en kerkraadslede -----	264	323
Die Konservatorium vir Musiek -----	264	323

<u>HOOFSTUK XXIII DIE VERBAND MET ANDER KERKE</u>	266	325
<u>Raad vir Ekumeniese Sake</u> -----	266	325
Studieprogram -----	266	325
Gereformeerde Ekumeniese Sinode -----	266	325
I C C C -----	267	326
Teologie van die Rewolusie -----	267	326
Landmanverslag -----	267	326
Ander werksaamhede -----	267	327
Huldeblyk wyle dr C J Mans -----	267	327
Kontak met buitelandse liggame, kerke en teoloë -----	268	327
<u>Wêreldbond Hervormde Kerk</u> -----	268	327
Finansiële bydraes -----	268	327
Algemene Vergadering -----	268	327
Menseregte en teologie van bevryding	268	328
Jaarverslae -----	268	328
Voorbidding en goeie wense -----	268	328
Studie oor ouderlinge -----	268	328
Federal Theological Seminary Alice --	269	328

Lidmaatskap : Indian Reformed Church		
S A -----	269	329
Vrouewerk -----	269	329
Jeugwerk -----	269	329
<u>Nederlandse Hervormde Kerk</u> -----	269	329
Korrespondensie - Christelike		
Instituut -----	269	329
Genootskap Nederland-Suid-Afrika ----	269	329
Ds G J H Gijmink -----	270	329
Dr W A en mev Veenhoven -----	270	330
Dr C A Tukker -----	270	330
Dr Spilt -----	270	330
Prof H Jonker -----	270	330
<u>Reformed Church in America</u> -----	270	330
Versek tot korrespondensie -----	270	330
Dr en mev H G Hagemann -----	271	331
Our Song of Hope -----	271	331
<u>Kanadese kontak</u> -----	271	331
Besoekers -----	271	331
Besluite oor Christelike Instituut --	271	331
Switserse Hervormde Kerk -----	271	331
Notgemeinschaft Evangelischer Deutscher	271	331
Navrae -----	271	331
Prof H H Esser -----	272	332
Prof J W Winterhager -----	272	332
Biskop D W Robinson - Australië ----	272	332
Die Kruisbanier -----	272	332
International Congres of World		
Evangelization -----	272	332
Wêreldraad van Kerke -----	272	332
<u>Toekomstige beleid</u> -----	273	333
Bepalings -----	273	333
Kontakte -----	273	333
Fondse -----	274	334
Mosie van dank aan moderamen oor		
kontakte -----		362
<u>Kontak met Binnelandse ekumeniese</u>		
<u>liggame en kerke</u> -----	275	335
<u>Die drie Afrikaanse susterkerke</u>	275	335
Tussenkerklike Kommissie -----	275	335
Ander tussenkerklike optredes -----	276	336
Wêreldbond Hervormde Kerke -----	276	336

		xxi.
Die Christian League -----	276	336
Ringsverslaë -----	276	337
Voorgestelde wysiging Wet artikel XXIII.2 -----		362
 <u>HOOFSTUK XXIV DIE VERHOUDING TOT DIE</u> <u>BURGERLIKE OWERHEID -----</u>	 278	 337
 <u>HOOFSTUK XXV DIE WET EN BEPALINGS -----</u>	 279	 338
<u>Raad vir Regsadvies -----</u>	279	338
<u>Samestelling -----</u>		293, 294
<u>Advies -----</u>	279	338
<u>Naam van die kerk -----</u>	279	339
<u>Wet en Bepalings -----</u>	279	339
<u>Kerkwet in Engels -----</u>	279	339
<u>Bewys van lidmaatskap -----</u>	279	339
<u>Die Kerkboek -----</u>	279	339
<u>Algemene advies -----</u>	280	339
<u>Wet en Bepaling wysigings -----</u>	280	340
<u>Die Kerkwet -----</u>	280	340
<u>Voorskrif oor totstandkoming en</u> <u>wysiging -----</u>	280	340
<u>Voorstelle tot wysiging -----</u>	280	340
<u>Artikel V Die Ampte -----</u>	280	340
<u>Artikel VIII Die Bedieninge -----</u>	282	340
<u>Artikel XI Die Belydenis -----</u>	282	340
<u>Artikel XIII Die Kerkboek -----</u>	283	340
<u>Artikel XIV Die Fees- en Gedenkdae -</u>	284	341
<u>Artikel XVII Die Kategese -----</u>	285	341
<u>Artikel XVIII Die Openbare Belydenis</u> <u>van die Geloof -----</u>	286	342
<u>Artikel XXI Die Huwelik -----</u>	286	342
<u>Die Bepalings -----</u>	286	342
<u>Voorstel oor totstandkoming en wysiging</u>	286	342
<u>Voorstelle tot wysiging -----</u>	286	342
<u>Bepalings Opskrif by Hoofstuk I -----</u>	287	342
<u>Amptelike Vergaderinge -----</u>	287	342
<u>Bepaling 2.1.(a) Arbeidsveld gemeente-</u> <u>vergadering -----</u>	287	342

Bepaling 2.1.(f) Arbeidsveld gemeente- vergadering -----	287	342
Bepaling 4.7 Samestelling kerkraad --	287	342
Bepaling 5.1 (b) Arbeidsveld kerk- raad -----	288	342
Bepaling 5.1 (g) Arbeidsveld kerk- raad -----		343
Bepaling 5.1 (i) Arbeidsveld kerk- raad -----	288	342
Bepaling 5.1 (j) Arbeidsveld kerk- raad -----	288	342
Bepaling 5.1 (s) Arbeidsveld kerk- raad -----	288	343
Bepaling 5.1 (v)(ii) Arbeidsveld kerkraad -----	288	343
Bepaling 6.6 Werkswyse kerkraad -----	289	343
Bepaling 7.1 (c) en (d) Samestelling ringsvergadering -----	289	343
Bepaling 8.1 (o) Arbeidsveld rings- vergadering -----	289	343
Bepaling 8.1 (q) Arbeidsveld rings- vergadering -----		344
Bepaling 9.5 Werkswyse ringsver- gadering -----	290	344
Bepaling 9.6 Werkswyse ringsver- gadering -----	290	344
Bepaling 11.1 (d) Arbeidsveld Alge- mene Kerkvergadering -----	290	344
Bepaling 12.6 (ii) Werkswyse Algemene Kerkvergadering -----		344
Bepaling 12.9 Arbeidsveld Algemene Kerkvergadering -----	290	344
Bepaling 14.1 (b) Arbeidsveld Kom- missie van die Algemene Kerkver- gadering -----	290	344
Bepaling 14.1 (c) Arbeidsveld Kom- missie van die Algemene Kerkver- gadering -----		344
Bepaling 15.6 (a), (b) en (c) Werks- wyse Kommissie van die Algemene Kerkvergadering -----	291	344
Bepaling 18.4 Vorming van 'n nuwe gemeente -----	291	345
Bepaling 19.2 Grenswysiging van ge- meentes -----	291	345
Bepaling 22 Wyse verkiesing ouderlinge en diakens -----	291	345

Bepaling 23 Na verkiesing ouderlinge en diakens -----	292	345
Bepaling 32.1 Bekendmaking naam van beroepene -----	292	345
Bepaling 35.1 Beroep kandidaat tot heilige diens -----	292	345
Bepaling 38 Bevestiging kandidaat tot heilige diens -----	293	345
Bepaling 42.1 Bring van evangelie buite kerk -----	293	345
Bepaling 43 Getuienis jeens owerheid en volk -----	293	345
Bepaling 44.1 Verbreiding evangelie onder vervreemdes -----	293	345
Bepaling 48.1 (a) en (c) Raad Kerke in eie Volksverband -----	294	346
Bepaling 48.1 (b) en (d) Raad Kerke in eie Volksverband -----		346
Bepaling 48.3 (d) Raad vir Kerke in eie Volksverband -----	294	346
Bepaling 48.3 (e) en (g) Raad vir Kerke in eie Volksverband -----	295	346
Bepaling 49.1 Raad vir Kerke in eie Volksverband -----	295	347
Bepaling 50 Raad vir Kerke in eie Volksverband -----	296	347
Bepaling 50.1 (a) Raad vir Kerke in eie Volksverband -----	297	347
Bepaling 54 Raad vir Kerke in eie Volksverband -----	297	348
Bepaling 55 Jeugwerk - verantwoordelikheid van die kerk -----	305	356
Opskrif Hoofstuk VI Opleiding -----	306	356
Bepaling 62 Konstituering Kuratorium	306	356
Bepaling 70 en 71 Proponentseksamen -	306	356
Bepaling 72.2 (a) Toelating uit susterkerk -----	306	356
Bepaling 75.1 Besware met betrekking tot belydenis -----	307	356
Bepaling 77 en 79 Professore en dekaan in die teologie -----	307	356
Bepaling 83.2 Eredienste van gemeentes	307	356
Bepaling 83.3 (d) Eredienste van gemeentes -----	307	357
Bepaling 83.4 Eredienste van gemeentes	308	357
Bepaling 84 Besondere eredienste ----	308	357

Bepaling 90.4 Wat die kategese omvat	308	357
Bepaling 90.5 Wat die kategese omvat	309	357
Bepaling 90.6 Wat die kategese omvat		357
Bepaling 96.1 Uitnodiging tot die nagmaal -----	309	357
Bepaling 98.1 Viering van die nagmaal	309	357
Bepaling 108.2 (a) Wat die kerklike tug is -----	310	357
Bepaling 124.1 Onderwerping aan kerklike tug -----	310	357
Bepaling 132.4 Die ondersoek self ---	310	358
Bepaling 135 Raad vir Argief en Museum -----	311	358
Bepaling 144.1 (a) Pligte van Raad vir Regsadvies -----	311	358
Bepaling 144.1 (b) Pligte van Raad vir Regsadvies -----	311	358
Bepaling 150.2 en 157 Besondere werk- saamhede en losmaking met behoud van status -----	312	358
Bepaling 162.2 (f) Bystand in pastorale werksaamhede -----	314	359
Bepaling 184.2 (b) Raad van Finansies	314	359
Bepaling 201.3 Geldelinge verpligtinge aangegaan -----	314	359
Bepaling 204 Vervreemding, verhuur of afbreek eiendomme -----	314	359
Na aanleiding van wisselformuliere word die volgende gewysig -----	315	360
<u>Die Kerkwet</u> -----	315	360
Artikel XVIII.2 Openbare belydenis van geloof -----	315	360
Artikel XIX Die heilige nagmaal -----	315	360
Artikel XXI Die huwelik -----	315	360
<u>Die Bepalings</u> -----	316	360
Bepaling 24 Bevestiging kerkraad ----	316	360
Bepaling 36.1 Bevestiging predikante	316	360
Bepaling 88.1 Bediening van heilige doop -----	316	360
Bepaling 94.1 Openbare belydenis van geloof -----	317	360
Bepaling 98.1 Viering heilige nagmaal	317	360
<u>Bepalings gewysig oor Argief en Museum</u>	317	360

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

NOTULE VAN DIE AGT EN VYFTIGSTE ALGEMENE KERKVERGADERING GEHOU
TE PRETORIA OP 18 MEI 1976 e.v.d.

OGGENDSITTING - 18 MEI 1976

Die aftredende voorsitter, prof. J.P. Oberholzer, roep die vergadering tot orde om 10h00, laat sing Ps. 84:6, lees 1 Petr. 1:13-25 en gaan voor in gebed. Hy verwelkom al die lede van die vergadering en die vergadering neem staande die voorsitter se mosie van roubeklag aan in verband met al die broeders wat lede van ons vorige vergadering was en sindsdien ontslaap het.

SAMESTELLING EN KONSTITUERING

A. Die vergadering word uit die volgende broeders saamgestel:

GEMEENTE	PREDIKANT	OUDERLING	DIAKEN
Potchefstroom	J.G.M. Dreyer (Sr.)	E. Terblanche	-
Klerksdorp	P.W. Venter	Geen	Geen
Venterskroon	-	-	W.H. Barnard
Potchefstroom-Noord	P.J.T. Koekemoer	J.P. de Bruin	-
Klerksdorp-Oos	A.A.J. Swart	H.F. Stutterheim	-
Potchefstroom-Suid	J.H. Naudé	P.A. Fouché	-
Orkney	W.H. Steyn H.J. Botes	B.G. Steyn	-
Stilfontein	P.J. van Staden	A.C. van Aswegen	-
Hartebeesfontein	J.H. Viljoen	H.J. van Staden	-
Klerksdorp-Wilkoppies	H.M.E. Dreyer	J.P.J. Kok	-
Potchefstroom-Studente	A.J. Conradie	-	-
Declerqville	J.G.M. Dreyer (Jr.)	P.H. Smit	-
Rustenburg	A.J. van Staden	P.A. Bentum	-

GEMEENTE	PREDIKANT	OUDERLING	DIAKEN
Zwartruggens	J.P.B. Blignaut	D.J. Erasmus	-
Brits	J.M. Fourie	G.H. Oosthuizen	-
Vliegepoort	G.J. van Staden	H.J. Putter	-
Ruskoppies	-	P.J. Putter	-
Koster	W.C.M. de Beer	J. Beukes	-
Marikana	-	M.J.J. van Rensburg	-
Hartebeestpoort	H.J. Geyser	G.R. van Eeden	-
Rustenburg-Suid	W.J. Engelbrecht	Johan Potgieter	-
Rustenburg-Oos	G.S.C. Scheepers	F.V. Gombrik	-
Joachim Prinsloo	-	S.L. Vermaak	-
Rustenburg-Kloof	J.H. Steenekamp	T.J. Esterhuyse	-
Pietersburg	F.J. Engelbrecht	H.C. Fogwill	-
Louis Trichardt	G.P.J. Grobler (Jr.)	N.J. Grobler	-
Laeveld	-	A.P. Venter	-
Messina	J.M. Labuschagne	J.J. Jacobs	-
Zoekmekaar	-	-	-
Van Warmelo	-	-	C.J. Matthee
Kampersrus	G.P.J. Grobler	-	-
Tzaneen	D.J.A.G. du Toit	W.J. van Dyk	-
Dendron	-	M.J. Botha	-
Vivo	-	-	-
Noordelike Pietersburg	-	-	-
Oostelike Pietersburg	G.J.J. Labuschagne	J.L. Putter	-
Phalaborwa	J.A. van Heerden	J.C. de Lange	-
Pretoria	F. du C. Labuschagne	C.J. Viljoen	-
	E.C.B. Kotzé		
Silverton	T.H.J. van Nieuwenhuizen	J.C. van Rensburg	-
Pretoria-Wes	A.A. da Silva	R.P.D. Keogh	-
	Z.L. Meyer		
Pretoria-Oos	L.M. le Roux	P.S. Dreyer	-
	W.C. van Wyk		

GEMEENTE	PREDIKANT	OUDERLING	DIAKEN
Voortrekkerhoogte	T.F. Dreyer M.W. Pretorius S.J. Botha	-	-
Elandspoort	-	J. Herbst	-
Wespark	B.J. Erasmus	H.L. Lourens	-
Fonteinedal	A.G. van Aarde	-	-
Philadelphia	G.N. Bloem	-	-
Verwoerdburg	J.L. van Staden	S.J. du Plessis	-
S.A. Polisie= kollege	-	-	-
Pretoria-Suid	J.H. Koekemoer	C.J. Scheffer	-
Swartkop	W.H. Swart	M.A. Basson	-
Meyerspark	W.J. van der Westhuizen	F. Hugo	-
Middelburg	J.H. Brandt	J.J.J. van Vuuren	-
Dullstroom	S. Schutte	J.W.J. van Wyk	-
Lydenburg	-	C.J.J. Joubert	-
Witrivier	J.P.B. Viljoen	T. Botha	-
Belfast	-	P.J.J. Verster	-
Sabie	G.J. van Jaarsveld	J.C. Heyneke	-
Waterval-Boven	D.J. van Staden	P.D. Malan	-
Nelspruit	P.S. van Staden	J.T.J. van Wyk	-
Stoffberg	-	-	A.J. Herbst
Komatipoort	J.A. de Beer	-	-
Barberton	-	J.P. Cronje	-
Volksrust	-	J.J. Marais	-
Heidelberg	J.A.A.A. Schroeder	H.M.J. van Vuuren	-
Standerton	P.P. Jooste	J.J.J. van Rensburg	-
Memel	-	Geen	Geen
Morgenzon	-	P.L. Bezuidenhout	-
Greylingstad	-	F.M.J. van Jaarsveld	-
Nigel	J.C. Kruger	P.H. van Vreden	-

GEMEENTE	PREDIKANT	OUDERLING	DIAKEN
Vrede	-	Geen	Geen
Balfour	P.G. Geertsema	W.J. Dreyer	-
Villiers	-	-	-
Zeerust	S.E. Young	M.M.J. Basson	-
Lichtenburg	J.H. van Staden	D.P.J. van Schalkwyk	-
Ventersdorp	C.J. Smit	J.H. Coetzee	-
Goedehoop	N.M.J.S. Heyneke	C.J. Brits	-
Groot Marico	A.T. McDonald	-	M. Nel
Mafeking	J.B. Schutte	P. Keet	-
Vryburg	-	H.B.L. Kamffer	-
Stella	-	-	J.C. Meyer
Coligny	W.J. Kemp	J.J. Combrinck	-
Kuruman	H.C. van der Merwe	J.J. Oosthuizen	-
Sannieshof	H.G. van der Westhuizen	-	-
Lichtenburg-Oos	T. Snyman	A.M. Kraft	-
Donegal-Molopo	-	V. Simons	-
Gerdau	-	J.J. van Eeden	-
Krugersdorp	K. Papp	G.F. Nagel	-
Newlands	J.C. van der Merwe	R.J. Rossouw	-
Roodepoort	-	J.M. Visser	-
Krugersdorp-Wes	-	H.P. Lee	-
Florida	T.F.J. Dreyer (Sr.)	P.J. Mynhardt	-
Magaliesburg	G.J. van Staden	J.W. Schoeman	-
Krugersdorp-Oos	J.H. Breytenbach	F.P. Viljoen	-
Witpoortjie	-	-	-
Krugersdorp-Noord	G.C. van Staden	W.C. Gouws	-
Horison	W.P. van der Merwe	A.A. du Plessis	-
Ontdekkers	-	-	-
Noordrand	T.F.J. Dreyer (Jr.)	J.H. Lotz	-
Tarlton	-	D.C.J. Bloem	-
Johannesburg	-	Geen	Geen
Turffontein	W.J. Steyn	-	-

GEMEENTE	PREDIKANT	OUDERLING	DIAKEN
Kensington	-	J.P. Jooste	-
Johannesburg-Wes	D.J.C. van Wyk J.P.J. Wagenaar	S.J. Gouws	-
Brixton	-	H.S. Erasmus	-
Randburg	J.J. Smit	S.W. Vorster	-
Melville	C.L. van den Berg	D.C. Kleinsmith	-
Johannesburg-Suid	J.J. du Toit	L.P.E. Maartens	-
Crosby	D.J. Claassens	J.L.P. Wolmarans	-
Nederlandsspre= kende gemeente	F. Houwert	I. Mioch	-
Johannesburg- Middestad	-	Geen	Geen
Germiston	P.J. Booysen	H.C. Barnard	-
Brakpan	J.A. Jacobs	-	-
Boksburg	N.J.J. van Rensburg	-	-
Springs	P.A. Geyser	P.H. Smith	-
Benoni	P.J. van der Merwe (Jr.)	M.J. Booyse	-
Sundra	P.J.L. Bierman	-	-
Springs-Oos	B.J. van Staden	J.J.M. Ueckermann	-
Brakpan-Harmonie	J.P. Naudé J.H. Breytenbach	D.J. Vermaak	-
Zesfontein	D.J.P. Stoltz	J.D.V. Jonker	-
Parkrand	P.J. Kruger	-	-
Witfield	F.H. van der Merwe	J.J. van Eeden	-
Springs-Noord	J.A. van Biljon	-	G.B. Janneke
Gwelo	B.J. van Wyk	Geen	Geen
Fort Victoria	F.J. Boshoff	-	H. Pretorius
Salisbury	A.P.J. Beukes	-	-
Bulawayo	-	Geen	Geen
Chipinga	-	-	-
Umtali	-	J.N. Risseuw	-
Gatooma	-	J.C. Kotze	-
Welgetroost	-	-	-

GEMEENTE	PREDIKANT	OUDERLING	DIAKEN
Macheke	-	P.J. Niemandt	-
Shabani	-	-	-
Que-Que	-	Geen	Geen
Nuanetzi	-	-	Z.J. van der Merwe
Gobabis	J.A. Viljoen	-	-
Otjiwarongo	-	A. Robberts	-
Grootfontein	-	-	-
Outjo	-	P.P.H. Alberts	-
Windhoek	-	-	-
Tsumeb	-	M.A. Potgieter	-
Oos-Londen	J.A. Smit	-	-
Bloemfontein	S.J. van der Westhuizen	L.I. Dreyer	-
Dordrecht	-	-	-
Kimberley	A.J. Willemse	S.P. du Plessis	-
Port Elizabeth	G.H.J. Marsman	Geen	Geen
Queenstown	-	J.I.F. Myburgh	-
Bloemfontein-Wes	P.S. van Staden (Jr.)	J.P.B. Saaiman	-
Pietermaritzburg	J.B.J. van Rensburg	-	-
Durban	P.M. Venter	P.C. Erasmus	-
Glencoe	-	J.J. Bezuiden=hout	-
Ladysmith	G.J.W. van der Merwe	-	-
Vryheid	C.J.J. van Rensburg	C.J. Rademan	-
Estcourt	-	-	-
Durban-Suid	C.J.A. Simpson	-	-
Newcastle	D.J. Smith	-	-
Empangeni	J.M.G. Storm	-	Z.W. Pienaar
Laer Suidkus	-	S.H. Pieterse	-
Kaapstad	A.J.G. Dreyer	T.A. Simons	-
Swellendam	-	N. de Klerk	-
Stellenbosch	W.C.J. van Rensburg	-	-
Wynberg	A.J. Zwarts	-	-
Tygerberg	-	G.J.B. Janse van Rensburg	-

GEMEENTE	PREDIKANT	OUDERLING	DIAKEN
Belville	-	Geen	Geen
Bosmansrust	-	C.W. van Vuuren	-
Wolmaransstad	J.F. Mouton	P.J. Rossouw	-
Bloemhof	J.H.H. Jacobs	H.J. le Roux	-
Delareyville	S.P. Pretorius	J.J. Wilkens	-
Schweizer Reneke	-	Geen	Geen
Christiana	-	-	-
Ottosdal	C.J.S. van Niekerk	J.H. Basson	-
Vaalharts	L.M.P. Swanepoel	-	A.L. Pretorius
Makwassie	-	L.J. Jacobs	-
Leeudoringstad	J.J. Steenkamp	-	P.M. Fouche
Losberg	P.A.R.C. van Wyk	M.A. van den Berg	-
Randpoort	M.J.J. Redelinghuys	P.J.J. Nortje	-
Wonderfontein	J.D. Maloney	P.M. Hurn	-
Westonaria	F. van Oosten	D.J. Grove	-
Carletonville	J. van Immerzeel	W. Smart	-
	M.M. Seymore		
Randfontein	D.G.S. Steyn	C. Viljoen	-
Vereeniging	S.G.A. Golden	J.H. Ras	-
Vanderbijlpark	C.J. Botha	F.G.J. Snyman	-
Meyerton	J.S. Naudé	N.J.G. van der Westhuizen	-
Duncanville	G.C. Velthuysen	J.A. Wilken	-
Vanderbijlpark-Oos	L.A. Breedts	C.M. Vermaak	-
Drie Riviere	C.G. Botha	P.J. Nel	-
Rietspruit	L.J. Steyn	A.J. de Bruyn	-
Vanderbijlpark-Suid	R.M. Naudé	A.J. van Staden	-
Noordelike Pretoria	P.G. van Staden	T.L. Botha	-
Villieria	H.N. Botha	M. Pretorius	-
Derdepoort	P.T. Jacobs	C.J. Lemmer	-
Wonderboompoort	L.A. Pretorius	J.J. Hoffman	-
Grootvlei	L.A. Nel	D.J. Henderson	-
Wonderboom	N.H. Buitenweg	S.A. van Emmenes	-
Oosmoot	F.J.H. Buitendag	J.F. van der Merwe	-
	J.A.A.A. Stoop		

GEMEENTE	PREDIKANT	OUDERLING	DIAKEN
Pierneef	M.J. Naudé	J.C. Oelofse	-
Wonderboom-Suid	D.B. Snyman	A.D.W. Wolmarans	-
Poort	-	M.F. van der Merwe	-
Bronkhorstspruit	J.J.P. Müller	G.J.R. le Roux	-
Roosenekal	-	M.C.N. Joubert	-
Delmas	M.J. van Schalkwyk	R. de V. Bester	-
Witbank	H.T. van Deventer	-	-
	D.S. Smit		
Van der Hoff	L.J.J. Nell	J.N.R. Soer	-
Marble Hall	A.M. Swanepoel	P.J. Vorster	-
Witbank-Suid	W.P. Prinsloo	J.C.J. Oberholzer	-
Ogies	L.J.S. Steenkamp	A.N. Steenkamp	-
Koornfontein	J.L. Botha	N.P. Gouws	-
Premiermyn	G.J. Wallis	-	-
Trichardts=fontein	E.J. Smit	J.W.N.J. Grobler	-
Chrissiesmeer	-	W.A. Steenkamp	-
Ermelo	J.D.H. Smit	W.A.J. van Rensburg	-
Piet Retief	H.P.F. Kern	T.D. van Eeden	-
Eendracht	C.S. van H. Steenekamp	F.H. Ras	-
Bethal	C.L. Badenhorst	N.J. van Rens=burg	-
Carolina	-	F. Uys	-
Hendrina	J.J.G. Breedt	L. Steyn	-
Breyten	-	Geen	Geen
Pongola	-	D.P.F. le Grange	-
Evander	J.J.C. du Plooy	C.L.B. Allison	-
Amsterdam	-	-	-
Waterberg	F. Beytell	A.S.J. Labuschagne	-
Potgietersrus	D.J. Dreyer	P.W.A. du Plessis	-
Koedoesrand	-	W. Kern	-

GEMEENTE	PREDIKANT	OUDERLING	DIAKEN
Ebenhaezer	J.P.J. Fourie	P.B. Swart	-
Rust-der-Winter	S.J. Swanepoel	J.J. Prinsloo	-
Naboomspruit	A.N.J.D. Alberts	H. van Rensburg	-
Warmbad	-	C.J.H. Coertze	-
Roedtan	-	-	-
Vaalwater	J.P. Verster	A.W. van Rooyen	-
Potgietersrus-Wes	J.P. Snyman	P.A.J. van Staden	-
Johannesburg-Noord	P.R. Prinsloo	-	G.J. de Beer
Zuurfontein	M.J. du P. Beukes	C.L. Engelbrecht	-
Primrose	R.P. Botha	J.J. van Vuuren	-
Alberton	-	G.P. Strydom	-
Edenvale	J.J.H. Engelbrecht	J.H. Robbertse	-
Elsburg	A.D. Botha	J.F.N. Barnard	-
Eikenhof	W.G. Habig	A.J.G. Oosthuizen	-
Primrose-Oos	-	R. Erasmus	-
Kemptonpark-Oos	J.A. Beukes	F.J. van Eeden	-
Alberton-Wes	J.P. Labuschagne	A.C. Koekemoer	-
Kempton	-	M.H.J. van der Merwe	-
Heilbron	D.F. Erasmus (Jr.)	A. Smit	-
Parys	A.J.G. Oosthuizen	J.C. van der Westhuizen	-
Sasolburg	-	J.P. van den Berg	-
Vredefort	-	-	-
Bethlehem	-	Geen	Geen
Ficksburg	-	M.S. Grobler	-
Sasolburg-Suid	H.C. Coetzee	H.W.J. Willemsse	-
Pretoria-Noord	W.J. Roos	J.L. Venter	-
Noordwestelike Pretoria	P.W.A. Bierman	J.L. Barnard	-
Wesmoot	W.J. Slabbert	G.P. Brits	-
Bergsig	E.P. Vosloo	-	D.P. Erasmus
Witfontein	J.C. de Lange	-	-
	P.J. van der Merwe (Sr.)		

GEMEENTE	PREDIKANT	OUDERLING	DIAKEN
Pretoria-Tuine	C.J. Viljoen	W.J.H.J.J. van Rensburg	-
Magaliesmoot	-	A.G. Vorster	-
Bothaville	P.J. Cilliers	-	J.J. Hendriks
Kroonstad	-	H.A.S. Swanepoel	-
St. Helena	L.J. Meyer	E.J. Jordaan	-
Allanridge	T.J. Botha	-	-
Odendaalsrus	-	J.M. Fourie	-
Virginia	F.G.J. Loots	A.S.J. de Lange	-
Hennenman	-	-	-
Welkom	N.C.J. Brayshaw	-	-

PREDIKANTE IN BESONDERE DIENS

J.J. Engelbrecht
P.M. Smith
H.M.J. Kramer
J.A.P. van Tonder
C.J. van Schalkwyk
H.R. Visser

PREDIKANTE TOEGELAAT MAAR NOG NIE AAN GEMEENTES VERBIND NIE

P.J. de Beer
J.A. Loader

TEOLOGIESE PROFESSORE EN LEKTORE

F.J. van Zyl
B.J. Engelbrecht
J.P. Oberholzer
J.I. de Wet
A.D. Pont
J.J. Engelbrecht
D.J. Booysen
G.M.M. Pelser
H.P.B. Breytenbach

MET ADVISERENDE STEM

Dienaars van die Woord

H.P. Wolmarans
C.H. Rautenbach
W.F.H. Huyzers

MET ADVISERENDE STEM (VERVOLG)

F.J.Z. Booysen
P.S. Dreyer (ouderling - stemgeregtig)
M.S. Grobler (ouderling - stemgeregtig)
Die Administrateur - mmr. A.B. van N. Herbst

DIE VOLGENDE AMPSDRAERS HET WEENS MILITÊRE DIENS, SIEKTE
EN BUITELANDSE STUDIE VERSKONING AANGETEKEN VIR DIE HELE DUUR
VAN DIE VERGADERING

Di. J.M. de Wet, G.J.J. Roos, P.B. Boshoff en H.J. Bolsenbroek.

B. BENOEMING VAN STEMOPNEMERS EN TELLERS

Die volgende broeders word benoem:

J.C. van Rensburg
J. Jooste
F.M.J. van Jaarsveld
P.J. Mynhardt
J.J. Oosthuizen
V. Simmons
W.C. Gouws
H. Pretorius
M.A. Potgieter

Die vergadering besluit dat die stemopnemers, stemme sal tel as daar gestem word deur die opsteek van hande, maar dat die personeel van die Administrateur stembriefies sal tel.

C. DIE VOLGENDE BROEDERS WORD AS NOTULEHOERS BENOEM

Die Vise-skriba, die Administrateur en ouderling J.C. Oelofse.

D. KOMMISSIE VIR DIE ORDE

Die volgende broeders word benoem: Di. W.J. Roos, G.C. Botha (same-roeper) en oudl. J.P. van den Berg.

E. SITTINGSURE

Oggendsitting	09h00 - 12h45 met teepouse	10h45 - 11h15
Middagsitting	14h30 - 17h30 met teepouse	15h45 - 16h15
Aandsitting	19h30 - 21h30	
Saterdag	09h00 - 12h45	

F. FORMULERINGSKOMMISSIE

Die volgende kommissie word benoem:

Drr. C.J. Viljoen (sameroeper), D.J.C. van Wyk en ds. G.C. Velthuysen.

G. NOTULE VAN DIE VERGADERING

Die notule van die middag- en aandsittings van die vorige dag en van die oggendsitting daarna sal beskikbaar gestel word tydens die oggend teepouse van die volgende dag en sal vir goedkeuring gestel word net na die etenspouse. Die notule sal by behandeling as gelese beskou word. Alle lede van die vergadering is mede-verantwoordelik vir die korrektheid van die notule.

H. VERKIESING VAN MODERAMEN

Die volgende broeders word gekies

As Voorsitter	Prof. J.P. Oberholzer
As Skriba	Ds. P.M. Smith
As Vise-voorsitter	Prof. F.J. van Zyl
As Vise-skriba	Prof. B.J. Engelbrecht

I. TELEGRAMME EN BOODSKAPPE VAN GROETE EN GOEIE WENSE

Die volgende telegramme en boodskappe is ontvang en daarvan is kennis geneem:

a. Van Ministers

Dr. H. Muller, dr. C.P. Mulder, S.P. Botha, J.P. van der Spuy,
P.G.J. Koornhof, Sen. O.P.F. Horwood, J.T. Kruger, A.J. Raubenheimer.

b. Van Adjunk-Ministers

W.A. Cruywagen, A.P. Treurnicht, T.N.H. Janson.

c. Van: Prof. E.M. Hamman (Rektor, Universiteit van Pretoria), mmr. J.V. Terblanche (Rektor, Pretoriase Onderwyskollege), prof. T. van Wyk (Rektor, Universiteit van Suid-Afrika), dr. J.T. van Wyk (Sekretaris van Nasionale Opvoeding), die Sekretaris van die Departement Volkswelsyn en perswese, mmr. A.J. Marais, dr. P.J. Meyer (S.A.U.K.), ds. D.P.M. Beukes (Moderator van die N.G. Kerk), prof. C.W.H. Boshoff, ds. P.B. Boshoff, mmr. J.H. Buys (van die S.A.U.K.), die gemeente Vaalharts en die N.H.S.V. tak van Alberton en mev. (ds.) T.F.J. Dreyer (eggenote van wyle senator T.F.J. Dreyer).

HOOFSTUK I - DIE KERK

A. NAAM VAN DIE KERK

1. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

"PLEKBEPALING

BESKRYWINGSPUNT =I-1=

'Die vergadering is van mening dat daar weer oor die naam van die kerk besin moet word, veral ten opsigte van die plek=bepaling.

Die vergadering wil egter geen voorstel oor 'n ander naam maak nie.'

(Ring van Potchefstroom).

BESLUIT: 1. Die beskrywingspunt word aangeneem.

2. Dit word aan die Algemene Kommissie opgedra om na oorleg met die Raad vir Regsadvies 'n rapport aan die volgende Algemene Kerkvergadering voor te lê. Die rapport sal vroegtydig aan gemeentes voorgelê word."

2. VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

a. RAPPORT AAN GEMEENTES

Op 18 Maart 1975 is die volgende mededeling aan al die gemeentes van die kerk gemaak:

"Na oorlegpleging met die Raad vir Regsadvies het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering tot die volgende slotsom gekom:

'n Blote verandering in die naam van die kerk raak hoe=genaamd nie die wese van die kerk of die regspersoonlikheid van die kerk nie. Na sodanige verandering in die naam van die kerk sal dit steeds in alle opsigte dieselfde kerk en dieselfde regspersoonlikheid wees as wat dit voor die verandering in die naam was. 'n Verandering in die naam van die kerk kom neer bloot op 'n wysiging van die Kerkwet en die Bepalings waartoe die Algemene Kerkvergadering uitdruklik gemagtig is, onderworpe daaraan dat die voorgeskrewe prosedure gevolg word. So 'n verandering, behoorlik aangebring, sou dan ook vir die hele kerk bindend wees.

Hierdie prosedure is neergelê in artikel XXV(2) van die Kerkwet wat soos volg lui:

'n Wet kom tot stand en wysigings daaraan word aangebring wanneer 'n skriftelike voorstel van 'n ringsvergadering, 'n kerkraadsvergadering of 'n orgaan van bystand minstens

ses maande voor die sitting van die Algemene Kerkvergadering by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ingedien is vir bestudering, en opgeneem in die agenda van die Algemene Kerkvergadering deur die Algemene Kerkvergadering met twee-derde meerderheid van stemme met of sonder wysiging aanvaar is, of wanneer 'n skriftelike voorstel van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opgeneem in die agenda van die Algemene Kerkvergadering met twee-derde meerderheid van stemme met of sonder wysiging deur die Algemene Kerkvergadering aanvaar is.'

Indien daar 'n verandering in die naam van die kerk aangebring word sal sodanige verandering in alle aktes en ander dokumente by wyse van administratiewe handeling aangeteken kan word.

Die aangeleentheid word ooreenkomstig die voormelde besluit van die Algemene Kerkvergadering aan u voorgelê vir besinning oor die naam van die kerk, veral ten opsigte van die plekbepaling en die indiening van beskrywingspunte (indien enige) by die eersvolgende Algemene Kerkvergadering."

b. REAKSIE UIT GEMEENTES EN RINGSVERGADERINGS

Dit word verdeel in twee groepe, t.w. dié wat veranderings voorstel en dié wat vra dat die naam onveranderd gelaat sal word.

i. VOORSTELLE TOT GEEN VERANDERING NIE

BESKRYWINGSPUNT =I-1=

"Die naam van die kerk bly onveranderd nl. Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika."

(Ring van Zeerust, Kerkrade van Potgietersrust, Elandspoort, Vryheid, Johannesburg-Noord - sonder motivering.)

MOTIVERINGS

"'n Naamsverandering sal onnodige kostes meebring sonder werklike voordeel vir die kerk. Die fondse kan beter bestee word." (Kerkraad Empangeni)

"Daar sal voortaan nog gemeentes buite die grense van die R.S.A. wees en met dié wysiging sal die administratiewe werk daaraan verbonde te omslagtig wees en te hoë kostes meebring." (Kerkraad Witbank)

"Die hoogerwaarde Algemene Kerkvergadering word versoek om die bestaande naam van ons Kerk, naamlik Die

Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, wat in 1922 - deur 'n besluit van die Algemene Kerkvergadering op voorstel van wyle dr. H.C.M. Fourie - die amptelike naam van ons kerk geword het, ongewysig en onveranderd ten opsigte van spelling en plekbepaling te handhaaf.

Indien daar egter geldige en dringende redes bestaan waarom die kwessie van plekbepaling, nl. van Afrika, aandag moet kry, is hierdie gemeentevergadering geneë om 'n weglating of wysiging van die plekbepaling, van Afrika, te aanvaar, maar met die uitdruklike verstandhouding dat die res van die kerknaam, wat in 1824 in die Kaapkolonie in amptelike gebruik gekom het en tot in November 1842 as die amptelike kerknaam van ons Kaapse Nederduitsch Hervormde moederkerk gehandhaaf is, ongewysig en onveranderd gehandhaaf word.

Sodoende wil ons as lidmate van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika getrou bly aan die plegtige besluit van die Algemene Kerkvergadering van De Nederduitsch Hervormde Kerk in de Transvaal, wat op 5 November 1879 in die Hervormde kerkgebou op die Pretoriase Kerkplek met 44 teen 5 stemme - met ds. H.S. Bosman in die minderheid - die volgende kommissierapport bekragtig het: 'De Commissie wensht dus met alle kracht de overtuiging uit te spreken, dat deze vergadering alle regt heeft om den ouden wettigen naam te behouden en haar verlangen uit te spreken, dat diē naam in de toekomst sal blyven bewaard als eene erfenis voor onze kinderen en kindskinderen.' (Kerkraad Pretoria-Oos)

"Die huidige naam van die kerk is nie in een van sy samestellende vorms betekenisloos nie maar het so geword omdat daar 'n rede voor was. Dit dui eerstens aan 'n stuk geskiedenis wat agter lê en nie sommer afgesny kan word sonder om 'n kosbare verlede prys te gee nie. Nederduitsch: 'n Onveranderde spelling word voorgestel omdat daarmee juis 'n kosbare afkoms aangedui word - 'n naam word nie maklik verafrikaans nie.

Oor die woord 'Hervormde' wat inhoud bepalend is, word geen verandering voorgestel nie. Daarom word dit daar gelaat.

Wat die plekbepaling 'van Afrika' betref het dit wel baie veranderings ondergaan maar sedert die 20er jare handhaaf die huidige benaming hom reeds self. Ouderdom alleen waarborg nie noodwendig 'n rede waarom daar nie 'n verandering moet wees nie. Die huidige plekbepaling dui egter onder andere 'n roeping en taak aan verder as wat dit tans moontlik skyn te wees. Soos ons land en volk van Afrika is en geword het, dui die naam van die kerk ook sy huidige werkplek en roeping met die naam aan. Die huidige naam dra 'n betekenisvolle stuk verlede, hede en toekoms." (Kommissie van die Algemene Kerkvergadering).

ii. VOORSTELLE TOT VERANDERING MET MOTIVERING WAAR VAN TOEPASSING

BESKRYWINGSPUNT =I-2=

"Die naam van die kerk word verander.
Na

. Die Nederduits Hervormde Kerk"
(Ring Potchefstroom, Kerkraad
Kempton Park-Oos, Ring van Bothaville -
sonder motivering).

"Die huidige spelling van Nederduitsch skep baie verwarring. Die naam word reeds deur baie lidmate en ook gemeentes as Nederduits gespel. Die kerk het nie meer veel lidmate buite die grense van die Republiek nie, behalwe Rhodesië wat reeds die naam verander het." (Kerkraad Piet Retief).

"Die spelling moet Afrikaans wees. Dit is verkeerd dat die naam van die kerk aan 'n plek (Afrika) gekoppel is." (Kerkraad Derdepoort).

"Daar bestaan geen regverdiging vir die Nederlandse spelling van die naam van die kerk in 'n land waarvan die amptelike taal Afrikaans is nie. Die 'ch' na die 's' in Duits gee net aanleiding daartoe dat die naam verkeerd gespel word.

Die huidige naam van die kerk wat eindig met 'van Afrika' skep die indruk dat die kerk 'n laer om homself wil trek en enigiemand buite die laer wil insluit. Dit is heeltemal voldoende as die Kerkwet bepaal dat slegs Blankes lidmate van die kerk mag word. Die plek aanduiding in die naam van die kerk is hinderlik en oorbodig.

Die 'Nederduits' voor 'Hervormde' kan behoue bly om die afkoms van die kerk aan te dui." (Kerkraad Estcourt).

. Die Hervormde Kerk
(Ring van Waterberg, Kerkraad Pierneef,
Kerkraad Voortrekkerhoogte, Kerkraad
Warmbad, Kerkraad Rust-der-Winter -
sonder motivering.)

"Nederduitsch slaan op Nederlands en dit is ons tog nie meer nie. 'Van Afrika': hieroor word sterk gevoel want in die res van Afrika sal ons kerk wat die toekoms betref seker geen rol speel nie." (Kerkraad Klerksdorp).

"Die plekbepaling in die naam van die kerk het verouderd geraak." (Kerkraad Pretoria-Suid).

. Die Hervormde Kerk van Suid-Afrika
(Kerkraad Voortrekkerhoogte -
alternatiewe voorstel).

. Die Nederduitsch Hervormde Kerk
(Kerkrade Van der Bijlpark-Oos en
Naboomspruit - sonder motivering.)

"Die kerk staan oor die algemeen so bekend want 'van Afrika' word nie altyd geskryf nie. Gemeentes verder in Afrika het weggeval." (Kerkraad Swartkop).

. Die Afrikaanse Hervormde Kerk
(Kerkraad Johannesburg-Noord).

(As daar wel tot verandering besluit word, moet dit Die Afrikaanse Hervormde Kerk wees, maar die kerkraad versoek dat die naam nie verander moet word nie.)

c. AGTERGRONDGEGEWENS

Op versoek van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het prof. dr. A.D. Pont die volgende stuk opgestel as agtergrond=gegewens:

"1. Die naam van die kerk, soos dit vandag in gebruik is, dateer vanaf die twintigerjare en van daardie tyd af staan die kerk bekend as die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika. Hoewel die naam van die kerk destyds so vasgestel is, is dit slegs die plekbepaling, nl. die van Afrika, wat verander is.

Hierdie plekbepaling in die naam van die kerk het, gedurende die lang geskiedenis van die kerk, voortdurend gewissel. So word in die 1824 Kerkwet van die kerk in die Kaap verwys na die Nederduitsch Hervormde Kerk in Zuid-Afrika. Gedurende die Groot Trek het Erasmus Smit, as plekbepaling in die naam van die onafhanklike Voortrekker=kerk, gestel: reizende in Z.O. Afrika.

Met die aanvaarding van die Kerkwet van 1862 was die kerk bekend as die Nederduitsch Hervormde Kerk in de Zuid-Afrikaansche Republiek. Dié naam het die kerk gedra tot die Engelse Oorlog van 1899-1902 waarna die kerk die plekbepaling in sy naam gewysig het na Nederduitsch Hervormde Kerk van Zuid-Afrika. In die twintigerjare is die naam weer gewysig na van Afrika soos dit vandag nog is. Op 2 Augustus 1922 is op voorstel van dr. H.C.M. Fourie besluit om die naam van die kerk te verander na Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika. Dit is dus duidelik dat die aanduiding van die plek waar die kerk leef en werk nie konstant was nie.

Die van Afrika is verklaarbaar want in die twintigerjare was daar Ned. Herv. gemeentes dwarsoor Afrika in Kenia, Tanganjika, die destydse Noord- en Suid-Rhodesië, Angola, Suidwes-Afrika en in Suid-Afrika self. Veranderinge in

Afrika het meegebring dat die kerk vandag nog net in Rhodesië (waar die kerk bekend staan as Die Rhodesiese Hervormde Kerk), Suidwes-Afrika en die Republiek leef en werk.

Dié plekbepaling was vroeër noodsaaklik omdat die kerk in Nederland tot 1950 bekend gestaan het as Nederduitsch Hervormde Kerk maar toe is die naam gewysig na Nederlandse Hervormde Kerk en het die geografiese begrip Nederlandse die taalkundig-beskrywende byvoeglike naamwoord Nederduitsch vervang. Die plekbepaling van Afrika, as onderskeiding ten opsigte van die Nederlandse Hervormde Kerk, het dus tot in 'n mate oorbodig geword.

Wat die plekbepaling self betref, kan die vraag gestel word of die genitief van Afrika, d.w.s. wat van Afrika is, wat aan Afrika behoort, presies omskrywe wat gesê wil word. Die alternatief in Afrika, soos byvoorbeeld in die naam van die Kaapse kerk, is skerper op die geografiese betrek.

Die enigste ander kerk wat homself ook as van Afrika aandui, is die N.G. Kerk van Afrika, die selfstandige, nie-blanke N.G. sendingkerk.

2. Die naam van die kerk, as mens dit so nagaan, is nogal interessant. Dit bestaan uit twee byvoeglike naamwoorde (Nederduitsch en Hervormde) en één selfstandige naamwoord, naamlik kerk. Die naam van die kerk is uiteindelik niks meer as kerk nie en in die lig van die Nederlandse Geloofs-belydenis art. 27 kan die kerk ook geen ander naam dra nie. Daar word van hierdie 'organisasie' gesê:

'Ons glo en bely 'n enige katolieke of algemene kerk wat 'n heilige vergadering is van die ware gelowiges in Christus wat hulle hele saligheid in Jesus Christus verwag ...'

3. Die byvoeglike naamwoord Hervormd, waaroor in ons geskiedenis al so veel stof opgeskop is, is 'n aanduiding dat die kerk ten opsigte van die pouslike kerk her-vorm is, om-vorm is of, soos die ander twee Afrikaanse kerke wil, ge-re-formeer is, met ander woorde gesuiwer is van die dwaalleer en dwalings wat in die pouslike kerk voorgekom het en voorkom. Basies is die naam van die kerk: Hervormde Kerk.

Die kwaliteit en inhoud van die begrip Hervormd word primêr bepaal deur die belydenisskrifte van die kerk en in ons vaderland dan ook nog deur die geskiedenis omdat ons dieselfde belydenisskrifte as die ander twee Afrikaanse kerke het.

Dit kan dus weer gestel word dat die eenvoudigste vorm van die naam van die kerk Hervormde Kerk sal wees. Daarmee word dus, in die naam van die kerk, daarop gewys dat die

kerk met die Hervorming van die 16de eeu gesuiwer is van die roomse dwaalleer en dit dui dan ook op ons calvinistiese herkoms en erfenis omdat dié kerk wat deur die teologiese arbeid van Martin Luther hervorm is, gewoonlik die byvoeglike naamwoord evangelies of luthers gebruik.

Die noodsaaklikheid om onderskeidende byvoeglike naamwoorde in die naam van die kerk op te neem, dateer eers uit die 18e en 19e eeu wanneer die moontlikheid na vore kom dat meerdere 'organisasies' wat kerk is en wil wees, langs mekaar aanvaar word. Voordat die gedagte van godsdienstige verdraagsaamheid baan breek, het die owerheid net een kerk in sy domein toegelaat wat dan, vanselfsprekend, slegs as die kerk bekendgestaan het. Die oomblik wanneer meerdere kerke langs mekaar in dieselfde land of stad bestaan, kom die noodsaaklikheid van onderskeidende byvoeglike naamwoorde in die naam van die kerk na vore.

4. Ten opsigte van die byvoeglike naamwoord Nederduitsch, in sy Hollandse spelling, kan gestel word dat prof. dr. S.P. Engelbrecht hom altyd verset het teen die Afrikaanse spelling Nederduits of Nederduitse, soos dié benaming al vroeër in ons kerknaam voorgekom het. Prof. S.P. Engelbrecht se argument was dat deur die behoud van die Hollandse spelling die kerk sy historiese afstamming beklemtoon omdat die kerk, van die begin van die bestaan van die kerk in Afrika, die woord so gespél het. Daarom is vanaf 1954 konsekwent teruggekeer na die Hollandse spelling van hierdie woord.

Die woordjie Neder-duits is nié primêr 'n geografiese aanduiding nie maar 'n aanduiding dat hierdie Hervormde Kerk neder-duits, in onderskeiding van hoog-duits, as voertaal gebruik. Neder-duits is 'n ou benaming vir die taal wat in die Nederlande gepraat is, 'n taal wat 'n wyer verspreiding in Europa gehad het as die spesifieke landsgrense van die Nederlandse staat.

Suiwer op die inhoud van dié woordjie afgaande, kan gestel word dat ons kerk met reg homself Nederduitsch genoem het vanaf sy beginjare. Met die Afrikaans-wording van die kerk, met ander woorde toe die kerk ongeveer in die dertigerjare, opgehou het om die nederduitse taal, dit wil sê Hollands, as voertaal te gebruik, kon die kerk met reg sy naam verander het na Afrikaanse of Afrikaanssprekende Hervormde Kerk.

Die oomblik egter, waar die kerk nié meer die nederduitse taal as voertaal gebruik nie, is die byvoeglike naamwoord Nederduitsch eerder 'n genealogiese en histories-beskrywende begrip. Dit verwys na die taalkundige en daarom ook geografiese herkoms van die kerk.

Juis omdat hierdie byvoeglike naamwoord nog altyd gehandhaaf is, is dit strik gesproke noodsaaklik dat die kerk 'n nadere plekbepaling in sy naam sal dra want anders sou gedink kan word, as slegs op die inhoud van die woordjie gelet word, dat ons kerk nog steeds 'n Hollandssprekende kerk uit Nederland is.

So gesien is dit duidelik dat die naam van die kerk Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika 'n duidelike en beskrywende naam is wat in die naam van die kerk nie alleen 'n sekere historiese aksent vertoon nie maar wat ook 'n duidelike balans vertoon."

BESLUIT: Die naam van die kerk bly onveranderd, naamlik Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika en sal onder alle omstandighede in sy onverkorte vorm gehandhaaf word.

B. DIE KERK IN RHODESIË

1. DIE SAMESTELLING VAN DIE RING

In verband met die besluit van die Algemene Kerkvergadering om 'n mate van selfstandigheid aan die kerk in Rhodesië te gee en in terme van die volmag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in die verband gegee, het die Kommissie voldoen aan 'n versoek van die Rhodesiese Hervormde Kerk om die samestelling van die ringskommissie uit te brei sodat die vise-voorsitter en vise-skriba volle stemgeregtigde lede van die ringskommissie sal wees met een ouderlingslid uit elk van die drie kombinasies op die ringskommissie.

Kennis geneem.

2. REGISTRASIE VAN EIENDOMME

In Augustus 1974 was die registrasie van die eiendomme in Rhodesië afgehandel en op die volgende naam geregistreer:

"Rhodesian Reformed Church Congregation."

Kennis geneem.

3. KERKWET IN ENGELS

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is nog besig om die aangeleentheid in oorleg met die Raad vir Regsadvies af te handel. 'n Paar bepalings wat betrekking gehad het op die registrasie van eiendomme is reeds afgehandel.

Kennis geneem.

C. DIE KERK IN SUIDWES-AFRIKA

1. NAAM VAN DIE KERK

Die verslag van die Ring van Suidwes-Afrika meld dat aan die

ringskommissie opgedra is om, met die oog op verwikkelinge in Suidwes-Afrika, te besin oor die naam van die kerk in Suidwes-Afrika en dienooreenkomstig 'n verslag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voor te lê. 'n Latere berig aan die Kommissie meld dat die ontwikkeling in Suidwes-Afrika afgewag word voordat 'n verdere verslag voorgelê word.

Kennis geneem.

2. GESKIEDENIS VAN DIE KERK

Die te boekstelling van die geskiedenis van die kerk in Suidwes-Afrika en ook in Angola geniet steeds die aandag van die Ring van Suidwes-Afrika.

Kennis geneem.

D. ANDER AFRIKA-GEBIEDE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gee ook aandag aan die posisie van die toekomstige bearbeiding van lidmate in ander Afrika-gebiede soos Botswana, Zambië, Angola, Malawi, Swaziland en Mosambiek ook wat die kerkregtelike posisie betref.

Kennis geneem.

HOOFSTUK II - DIE GEMEENTES

A. GETAL GEMEENTES

By die 57ste Algemene Kerkvergadering is gerapporteer dat daar op 31 Desember 1972 254 gemeentes was.

Op 31 Desember 1975 was daar 262 gemeentes nadat die volgende stigtings plaasgevind het:

1973	Nuanetsi Tarlton Laer-Suidkus
1975	Meyerspark Poort Rustenburg-Kloof Vanderbijlpark-Suid

Kennis geneem.

B. SELFSTANDIGE AFDELINGS EN GROEPE

Na aanleiding van 'n versoek dat in gebiede waar gemeentes baie uitgestrek is, selfstandige afdelings gestig kan word, het die vyf en vyftigste Algemene Kerkvergadering (1967) besluit dat dit aan kerkrade oorgelaat word om na die eis van praktiese omstandighede

reëlins te tref om probleme in uitgestrekte gebiede die hoof te bied.

So word bepaalde gebiede met beperkte selfstandigheid bearbei.

1. DE AAR

Vanuit Bloemfontein-Wes word die gebied as selfstandige wyk bearbei. Daar is nog nie oorgegaan tot stigting van 'n gemeente nie.

Kennis geneem.

2. BOTSWANA

Vanuit die volgende Transvaalse gemeentes word die gebied bearbei:

Gaberones en omgewing uit Zeerust.

Francistown en omgewing vanuit Groot Marico (met 'n mate van selfstandige administrasie).

Tuliblok vanuit Koedoesrand.

Mahalapye en omgewing vanuit Ebenhaezer.

Daar word tans 'n deurtastende opname gemaak van die lidmate van die kerk in die buurstaat, waarna oor toekomstige bearbeiding besin sal word.

Kennis geneem.

3. ANGOLA

Die lidmate wat voorheen vanuit Tsumeb bearbei is, het nou die gebied verlaat en woon hoofsaaklik in Suidwes-Afrika. Van die kinders uit die gebied het reeds voorheen, onder toesig van die Ring van Suidwes-Afrika, hulle onderwys in Suidwes-Afrika ontvang.

Kennis geneem.

4. ZAMBIË/MALAWI

Onder toesig van die Rhodesiese Hervormde Kerk word die gebiede nou bearbei. Volgens die ringsverslag is daar omtrent 20 belydende lidmate in Zambië. Hulle het hoë waardering vir die bearbeiding volgens die verslag.

Kennis geneem.

5. MOSAMBIEK

Nadat daar voorheen vanuit Barberton besoeke gebring en ere-dienste gehou is, is alle kontak verbreek aangesien geen predikante toegelaat word en sover bekend geen Hervormde lidmate oorgebly het nie.

Kennis geneem.

6. SWAZILAND

In 1971 was daar by Havelock en Pigs Peak 38 gesinne wat gereeld besoek is met eredienste en sakramentsbediening uit Barberton. Die meeste mense het vertrek en Barberton het tans met 4 gesinne in die gebied, 1 in Mbabane, 1 in Big Bend en 2 in Mhlumi kontak. Hulle word besoek en woon eredienste op die grens by.

Die verslag van die Ring van Trichardtsfontein meld dat daar nog 'n groep lidmate in Swaziland is en dat die predikante van Carolina en Piet Retief verantwoordelik is vir die bearbeiding van Swaziland.

Kennis geneem.

7. LIDMATE IN DIE BUITELAND

Met wisselende sukses word kontak gehou met lidmate in die buitenland (Engeland en Europa) deur 'n reëling met die Nederduitse Gereformeerde predikant wat vir die doel afgesonder is.

Kennis geneem.

C. STIGTINGS EN GRENSE VAN GEMEENTES

1. TOESTEMMING TOT STIGTING

BESKRYWINGSPUNT =II-1= "Daar word besluit om by bepaling 2 te voeg:
g. om die kerkraad te magtig om 'n nuwe gemeente te vorm
en bepaling 18 so te wysig dat punt 2 sal lees:
Hierdie versoek word, onderhewig aan die magtiging van die gemeentevergadering(s) gerig deur ..."

MOTIVERING

Wanneer 'n gemeente gevorm word is dit die gemeentelede wat die verantwoordelikheid moet neem om daardie gemeente te laat funksioneer. Daar is sekere finansiële verpligtinge wat nagekom moet word en dit word die gemeente ten laste gelê. Indien dit van die gemeentelede verwag word om die gemeente wat gevorm word in stand te hou is dit seker ook billik en reg dat die gemeentelede geken sal word wanneer 'n nuwe gemeente gevorm word.

Indien die besluit alleen by die kerkraad berus, is hulle besluit afdwingbaar op die gemeente en dit kan tot gevolg hê dat daar swak gesindhede geskep word tussen kerkraad en gemeente wat die verhouding tussen kerkraad en gemeente ook kan vertroebel. Daardeur kan die gemeente en die kerk net skade ly.

Wanneer die gemeentelede ook geken word in so 'n belangrike aangeleentheid soos die vorming van 'n nuwe gemeente kan dit die

gemeente en die kerk net ten goede wees." (Kerkraad Potgietersrus-Wes).

Die beskrywingspunt is verwys na:

- (a) Die Werkgroep Gemeente-Opbou wat aanbeveel dat die beskrywingspunt nie ondersteun sal word nie. Die beginsel in die verlede neergelê moet geld uit die oortuiging dat die kerkraad die beste bevoeg is om oor die saak te oordeel.
- (b) Die Raad vir Regsadvies het bevind dat die voorstel 'n ingrypende verandering in die kerkregering wil aanbring. Die kerk word deur die ampte regeer en nie deur die gemeentevergadering nie. Die beskrywingspunt word nie ondersteun nie.

BESLUIT: Die vergadering neem die beskrywingspunt nie aan nie.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Ds. J. Breytenbach (Dendron)
Ds. E. Engelbrecht (Witbank-Suid)
Oudl. R.D. Steinmann (Turffontein)

het ter vergadering gekom.

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan:

Ds. N.J.J. van Rensburg van Boksburg	14h30 - 17h30
Ds. J.H. Breytenbach, Brakpan-Harmonie	12h00 - 15h00
Diak. G.J. de Beer, Johannesburg-Noord	11h15 tot einde van die dag.
Ds. J.H. Brandt, Middelburg	11h30 - 15h00
Ds. J.H. van Staden, Lichtenburg	14h30 - 15h30
Prof. W.C. van Wyk	12h00 - 12h45
Oudl. A.J.G. Oosthuizen, Eikenhof	die aandsitting 19h30 - 21h30
Prof. J.A.A.A. Stoop	sal ongereeld teenwoordig wees.
Ds. H.J. Geyser, Hartebeestpoort	periodiek verlof saan
Oudl. C. van Eeden, Hartebeestpoort	vervoer ds. Geyser
Ds. D.J. Muller, Elandspoort	oggend- en middagsitting.

Die vergadering verdaag vir middagete.

GOEDGEKEUR EN GETEKEN NA ETENSGEBOU OP 19 MEI 1976

VOORSITTER (W.G.) J.P. Oberholzer

SKRIBA (W.G.) P.M. Smith

MIDDAGSITTING - 18 MEI 1976

2. LIDMATE EN GEMEENTEGRENSE

BESKRYWINGSPUNT =II-2=

"Dat in uitsonderlike gevalle, met toestemming van die betrokke ring, 'n gemeente toegelaat kan word om lidmate wat buite die grense van die gemeente woonagtig is, aan te wend as kerkraadslede, hetsy as ouderling of diaken, in daardie gemeente."
(Kerkraad Voortrekkerhoogte)

Dit is verwys en die volgende aanbevelings is gemaak:

(a) Werkgroep Gemeente-Opbou

Aangesien die aanname van die beskrywingspunt tot allerlei wanpraktyke sal lei, word dit nie aanbeveel nie.

- (b) Die Raad vir Regsadvies wys daarop dat daar reeds sg. vergunnings gemaak is, byvoorbeeld by die gemeente Polisiekollege. Wetgewing is nie hiervoor nodig nie. Dit geskied na oorleg met die kerkraad en ring se goedkeuring.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die volgende reëlings getref wat geld as 'n algemene reëling:

- i. Elke gemeente het sy grense wat binne die kerk vasgestel is. Tot 'n bepaalde gemeente behoort alle lede wat hulle vaste woonplek binne sy grense het. Hulle bly tot die gemeente behoort solank hulle nie deur verandering van woonplek in 'n ander gemeente opgeneem word nie.
- ii. Dit staan 'n gemeente vry om 'n lidmaat uit 'n ander gemeente vir 'n bepaalde taak te benoem soos koster, orrelis, kassier (let wel nie ouderling of diaken nie) met dien verstande dat die lidmaat steeds lid is van die gemeente waar hy of sy woon. Hulle geniet hulle gemeentelike voorregte in en staan onder die opsig van die gemeente waarvan hulle lidmate is."

Buitengewone gevalle soos by studentegemeentes en Polisiekollege is met toestemming gereël waar die gemeente veral bestaan uit jongmense en nie grense het in die gewone sin van die woord nie.

BESLUIT: Die beskrywingspunt word nie goedgekeur nie.

Voortrekkerhoogte sal egter by die bestaande reëling in hierdie verband inval, naamlik:

Dat 'n gemeente in uitsonderlike gevalle toegelaat

word deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na aanbeveling van die Ring, dat 'n persoon wat buite daardie gemeente woon, verkies kan word as ouderling of diaken, indien die kerkraad van die bedoelde persoon daartoe instem.

D. GEMEENTES EN/OF BESONDERE STANDPLASE

1. STUDENTEBEARBEIDING

a. JOHANNESBURG

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit dat voorsiening gemaak moet word vir 'n voltydse studentepredikant in Johannesburg met die standplaas aan 'n bestaande gemeente gekoppel. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na wie die besluit vir uitvoering verwys is, het met die kerkraad van Johannesburg-Wes gereël dat hulle 'n medeleraar sal beroep. Die Raad van Finansies subsidieer een van die standplase.

Belydende ledetal 187 (studente + verpleegsters van die J.G. Strijdomhospitaal).

Kennis geneem.

b. FONTEINEDAL - PRETORIA

Hierdie studentegemeente wat voorheen gekombineer was met die standplaas van die superintendent vir die arbeid vir kerke in eie volksverband, het na die benoeming van 'n voltydse superintendent vir die werk in kombinasie getree met Pretoria-Suid en word gesubsidieer.

Belydende ledetal 323.

Kennis geneem.

c. STELLENBOSCH

Die predikantstandplaas word ten volle gesubsidieer en het ook tot sy verantwoordelikheid die bearbeiding van lidmate (nie studente nie) binne die grense van die gemeente Stellenbosch.

Belydende ledetal 190.

Kennis geneem.

d. PHILADELPHIA - PRETORIA

Die standplaas is 'n uitsluitlike studentegemeente, ten volle gesubsidieer.

Belydende ledetal 428.

Kennis geneem.

e. STUDENTEGEMEENTE POTCHEFSTROOM

- i. Dit is 'n uitsluitlike studentegemeente wat vir 'n volle standplaas subsidie ontvang.

ii. KERKGEBOU

Die vorige Algemene Kerkvergadering het hieroor besluit:

"Dit word aan die Raad van Finansies opgedra om by wyse van onderhandeling met die gemeente Potchefstroom-Noord òf langs ánder weë, voorsiening te maak vir 'n kerkgebou vir die studentegemeente van Potchefstroom."

Die Raad van Finansies het oor 'n lang tydperk onderhandel maar kon nie daarin slaag om die kerkgebou van Potchefstroom-Noord vir die doel te bekom nie. Grond vir die oprigting van geboue vir die doel, is in 'n proses van aanskaffing.

BESKRYWINGSPUNT =II-3=

"Daar word begroot vir 'n studente kerkgebou te Potchefstroom teen 10c per lidmaat totdat die gebou ten volle betaal is."

MOTIVERING

- i. Studente lidmatetal het gestyg van 260 (1967) by stigting tot meer as 700 in 1975.
- ii. Die Potchefstroom Universiteit groei die afgelope jare teen 14% per jaar. As ons werk op slegs 10%, sal ons binne 3 jaar + 1 000 studente moet huisves.
- iii. Vanjaar (1975) het ons 'n registrasie van 200 eerstejaars gehad. Dit beteken dat in 5 jaar hier 1 000 gegradueerdes of gediplomeerdes afstudeer. Hierdie kosbare leiersfigure moet vir die kerk behou word. Alleen wanneer ons vry van enige finansiële kommer is, kan volle aandag aan hierdie groot taak gegee word. Tans word die eerste vier maande gewy aan die voorbereiding van die HSV-toer wat meebring dat die studente-leraar in hierdie tyd nie sy volle aandag aan die geestelike bearbeiding kan gee nie.
- iv. Indien die studentegemeente self vir die koste van 'n kerkgebou moet instaan sal hulle jaarliks 'n paalement van R18.000 moet dra, terwyl die gemeente se bruto inkomste tans R10.000 per jaar is. (Die helfte hiervan kom van die HSV-toer wat enige oomblik gestaak kan word.)

- v. Dit is onregverdig om te verwag dat die ouers van studente 'n studentekerk moet bou terwyl hulle in hulle eie gemeentes help met boufonds en hierdie ouers 'n addisionele R1.000 per jaar moet voorsien om hulle kind op Universiteit te onderhou.
- vi. Ons jeug staan in Potchefstroom in 'n besondere brandpunt: Vreemde ideologieë en filosofieë, permissiwiteit, sektarisme, metodisme en veel meer bedreig die suiwer Bybels Reformatoriese leer waarmee ons kinders groot geword het. Die studente=kerkraad se hande moet los wees om al hul tyd en aandag aan die bevestiging van die vreemde en die bevestiging van ons eie te gee.
- vii. Ons is van harte oortuig dat die studente van ons kerk, waar hulle ookal studeer, die verantwoordelikheid van die hele kerk is. Daarom vra ons hulp vir die grootste studentegemeente van ons kerk."
(Kerkraad Potchefstroom Studentegemeente)

Die beskrywingspunt is verwys na:

Die Werkgroep Gemeente Opbou wat aanbeveel dat die beginsel van hulp in die verband gesteun word.

Die Raad van Finansies

Verteenwoordigers van die Raad van Finansies het op 26 September 1975 samesprekings gevoer met 'n komitee van die studentegemeente Potchefstroom. Die samesprekings het aan die lig gebring dat die voorsiening van 'n kerkgebou vir die studentegemeente bemoeilik word deur die uitbreiding van die universiteitskampus en dat die eventuele bestaan van twee gemeentes, elk met 'n aantal studente onder sy lidmate, sake baie sal vergemaklik. Voorstelle is derhalwe aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, die Raad van Finansies en die betrokke gemeentes voorgelê wat behels dat die gemeentes Potchefstroom-Noord en Potchefstroom Studente saamsmelt en in twee gemeentes verdeel word, met verdeling van die huidige subsidie en met hulp aan die te stigte tweede gemeente om grond en geboue te bekom.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die voorstelle goedgekeur en die Raad van Finansies opgedra om in oorleg met die ringskommissie voort te gaan met die onderhandelinge met die twee gemeentes.

Die beskrywingspunt word deur die Kerkraad van Potchefstroom se studentegemeente teruggetrek.

f. VOORTBESTAAN VAN SUIWER STUDENTEGEMEENTES

Die Kommissie gee aan die Algemene Kerkvergadering ter oorweging dat ook die studentegemeentes Philadelphia en Fonteinedal se

bestaan as afsonderlike studentegemeentes in heroorweging geneem word, en wel om die volgende redes:

- i. Die kerk het vanaf 1964 voldoende geleentheid gehad om hom te vergewis of die bearbeiding van studente die beste kan geskied langs die weg van afsonderlike studentegemeentes of langs die weg van bearbeiding binne gemeentes met vaste grense, met ook nie-studente as lede. Op die oomblik is die studente in Johannesburg en Stellenbosch lidmate van "normale" gemeentes, en bestaan die indruk dat die bearbeiding van studente daar volkome tot sy reg kom. Hoewel die bearbeiding van studente in Pretoria en Potchefstroom sekerlik ook tot sy reg gekom het, bestaan die probleem dat dit gemeentes is wat vir etlike maande in die jaar ophou om te fungeer, en dat die studente juis weens die afsonderlikheid tog nie ten volle deel in 'n normale gemeentelike lewe nie.
- ii. Die studentegemeentes ondervind in toenemende mate probleme met die voorsiening van fondse ter aanvulling van die subsidie wat ontvang word. Met die vermeerdering van studentegemeentes het dit sover gekom dat daar jaarliks minstens vier toere met verskeidenheidskonserte is, met 'n verminderde entoesiasme by gasheergemeentes.
- iii. Die feit dat die studentegemeentes eksklusief ten opsigte van lidmate is, veroorsaak dat talle lidmate by die naaste kerkgebou verby moet gaan om dié een te bereik waar hulle ingedeel is.

BESLUIT: Die ringe van Pretoria en Potchefstroom word versoek om in te gaan op die wenslikheid al dan nie dat:

- . daar binne die huidige grense van Potchefstroom-Noord twee gemeentes gevorm kan word soos bo aangedui,
- . die gemeente Fonteinedal opgeneem word in Pretoria-Suid, met oordrag van die studentepastorie aan die gemeente en met instandhouding van 'n tweede standplaas met subsidie vir studentebearbeiding,
- . die gemeente Philadelphia vaste grense toegewys kan word met insluiting van gedeeltes van Pretoria en Pretoria-Oos, met oordrag van die kerkgebou en studentepastorie aan die gemeente en met subsidie vir studentebearbeiding.
- . en na oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad van Finansies te handel indien nodig.

g. GETUIGSKRIFTE AAN STUDENTE DEUR STUDENTELERAARS

BESKRYWINGSPUNT =II-4=

"Predikante in die tuisgemeentes van studente word versoek om nie getuigskrifte aan afstuderende studente te gee tensy die studente 'n getuigskrif van die betrokke studenteleraar het nie."
(Ring van Potchefstroom)

Motivering

Ondervinding het geleer dat dit soms gebeur dat studente in die studentegemeente geen kerklike meelewing toon nie. Aan= gesien sulke studente dan geen vrymoedigheid het om na hulle eie studenteleraar te gaan vir 'n getuigskrif nie, word in die tuisgemeente aangevra vir 'n getuigskrif. Die ringsvergadering is van mening dat indien studente bewus daarvan is dat hulle ook van die studenteleraar 'n getuigskrif moet hê, dit sal meehelp tot beter nakoming van kerklike verpligtinge.

Die Werkgroep Gemeente Opbou ondersteun die beskrywingspunt en stel die vraag of die probleem nie wyer is nie en of dieselfde reëling nie moet geld ten aansien van ander oud-lidmate van 'n gemeente nie.

BESLUIT: Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

2. HOSPITAALBEARBEIDING

a. HUIDIGE BEARBEIDING

Die twee hospitaalpredikante, een in Pretoria en een in Johannesburg, se werk word gedoen onder toesig van die twee betrokke ringsvergaderings. Wat getalle betref blyk die volgende uit onlangse verslae:

In Pretoria word gemiddeld 460 pasiënte per maand in 8 hospitale besoek. In Johannesburg word weekliks in 19 hospitale besoeke gebring met 'n gemiddeld van 496 pasiënte per maand.

In Pretoria-Wes word 'n hospitaal met 350 beddens opgerig.

Uit die 1974-verslag van die hospitaalpredikant in Johannesburg blyk dit dat 'n nuwe hospitaal met 2 000 beddens geopen sal word en die J.G. Strijdomhospitaal word uitgebrei tot 1 200 beddens.

Dit het duidelik geword dat die werk te omvangryk geword het vir die twee persone en vir beplande uitbreidings sal daar verder voorsiening gemaak moet word. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het periodiek aanpassings gemaak waar dit nodig was deur die arbeidsveld nouer te begrens.

Kennis geneem en waardering word teenoor di. Kramer en Engelbrecht betuig.

b. OOSRAND

BESKRYWINGSPUNT =II-5=

"Die ringsvergadering het besluit dat die Algemene Kerkvergadering versoek sal word om die aanstelling van 'n predikant vir hospitaalbearbeiding aan die Oosrand te oorweeg." (Ring van Zuurfontein)

Motivering

Die volgende hospitale met die aantal beddens in hakies toon die situasie voldoende:

PROVINSIAAL

1. Boksburg-Benoni Hospitaal	(290)
2. Germiston	(262)
3. Verre Oosrand, Springs	(313)
4. Nigel	(70)
5. Kemptonpark	(325)
6. Dr. A.G. Visser	(55)

PRIVAAT

7. Isabella de Villiers, Kemptonpark	(38)
8. Bambi Mediese Kinderhospitaal, Springs	(19)
9. Dalview Verpleeginrigting, Brakpan	(47)
10. Glynwood Nursing Home, Benoni	(69)
11. Kleinfontein Hospitaal, Benoni	(39)
12. Nigel Kraamverpleging	(16)
13. Parkrand Kliniek, Springs	(89)
14. Primrose Hill Maternity	(35)
15. Roseacres Clinic, Primrose	(74)
16. St. Mary's Maternity Home, Springs	(51)

Dit is dus ses provinsiale hospitale en tien privaat verpleeg=inrigtings met 'n totaal van 1 797 pasiënte.

Hierby moet in gedagte gehou word dat lidmate ook opgeneem word in talryke hospitale in Johannesburg en dikwels in die Garden City wat feitlik aan die Wesrand geleë is.

Hierdie hospitale wat genoem is, sluit die myn- en industriële hospitale soos die Rietfontein Hospitaal en die hospitaal te Modderfontein nie in nie.

Hierdie hospitale bedien ook 'n groot plattelandse area. Die plaaslike predikant in wie se gemeentegrense die hospitale geleë is, kan onmoontlik nie elke week by alle verpleeginrigtings langs gaan om vas te stel of daar lidmate van die Hervormde Kerk opgeneem is nie.

Sektariërs wat gedurig op die rondloop is, lewer dikwels probleme.

Omdat die beginsel van 'n hospitaalpredikant in ons kerk al reeds aanvaar is, hou hierdie verslag slegs die behoefte voor wat myns insiens dringend is. (Ring van Zuurfontein)

Die versoek is verwys na:

- i. Die Werkgroep Gemeente Opbou wat sê dat die beginsel van die benoeming van hospitaalpredikante reeds goedgekeur is maar beveel aan dat hierdie aangeleentheid eers na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys word vir 'n behoorlike ondersoek voordat hieroor 'n besluit geneem word.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het aandag aan die aangeleentheid gegee. Hy is nie oortuig dat dit 'n noodsaak is dat daar nou al so 'n standplaas gevorm moet word nie, die ander behoeftes in ag geneem, en beveel aan dat die volgende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die aangeleentheid verder moet ondersoek vir 'n aanbeveling aan die volgende Algemene Kerkvergadering.

- ii. Die Raad van Finansies het besluit dat die Raad nie oortuig is dat die behoefte 'n voltydse hospitaalbearbeider regverdig nie in dié sin dat daar nie in dieselfde mate soos in die geval van Johannesburg en Pretoria pasiënte vir gespesialiseerde behandeling opgeneem word nie. Ten einde die beskrywingspunt te motiveer word die ring versoek om 'n volledige opname te maak vir 'n gegewe tydperk van toelating van pasiënte by die betrokke hospitale.

BESLUIT: Die vergadering aanvaar die beskrywingspunt.

3. GEVANGENESBEARBEIDING

a. HUIDIGE SITUASIE

i. RAAD VIR DIE ARBEID

Na die benoeming van 'n Raad vir die Arbeid onder Gevangenes het hierdie werk nuwe belangstelling gekry en word dit op meer geordende wyse verrig.

ii. GETAL LIDMATE IN GEVANGENISSE BEARBEI

Volgens die verslag van die Raad vir Arbeid onder Gevangenes is die situasie op die groter sentra soos volg:

Pretoria (Sentraal)	40
Pretoria	6
Johannesburg	15
Kroonstad	25
Kaapstad	15
Zonderwater (Cullinan)	40
	<u>141</u>
<u>Kennis geneem.</u>	

iii. GEVANGENESBEARBEIDERS

Daar is tans 11 deeltydse gevangenesbearbeiders deur die Departement van Gevangenisse benoem.

'n Onderzoek is tans aan die gang om hierdie bearbeiding op 'n meer gereelde en permanente grondslag te plaas, onder andere deur die vorming van 'n kapelaansraad waarop ons kerk verteenwoordig is. Dit het egter nog nie so ver gevorder dat hieroor 'n verslag kan kom nie.

BESKRYWINGSPUNT =II-6=

"Die vergadering ondersoek weë en bedink middele om 'n voltydse predikantstand= plaas aan gevangenesbearbeiding te koppel." (Ring van Bothaville)

Motivering

Aangesien die nuwe bedeling van geestelike bearbeiding in die Departement van Gevangeniswese besig is om vorm te kry, maar nog in die beginstadium is en hierdie bearbeiding nog nie finaal bepaal is en finale gestalte gekry het nie, moet ons tog nie die geleentheid van geestelike bearbeiding in gevangenis eers aan ander kerke oorlaat en dan ons weg oopsien as kerk om op 'n te laat stadium 'n predikant hiervoor af te sonder nie.

Die beskrywingspunt is verwys na:

- . Die Werkgroep Apostolaat wat die beginsel in die beskrywingspunt gestel, steun.
- . Die Werkgroep Gemeente Opbou wat aanbeveel dat die aan= geleentheid verder ondersoek moet word, voordat tot 'n besluit gekom word. 'n Probleem waarmee rekening gehou moet word is die verspreiding van die gevangenes wat dit haas onmoontlik maak dat een persoon 'n groot genoeg groep kan bereik om so 'n benoeming te regverdig.

BESLUIT: Die Algemene Kerkvergadering keur in beginsel goed dat 'n gevangeniskapelaan benoem kan word en dra die uitvoering daarvan en onderhandeling daaroor aan die Kommissie van die Algemene Kerk= vergadering op.

iv. STUDIEPROGRAM

Die Raad is besig met 'n studie wat in verband staan met hierdie werk:

- . Riglyn vir die begrip: SIELSORG AAN DIE GEVANGENE - Dr. L.M. le Roux

In hierdie studie is behandel:

'n Historiese agtergrond
Prinsipiële fundering
Praktyk van sielsorg aan die gevangenes
Inhoud van die gesprek

Hierdie riglyn is tot beskikking van predikante gestel wat in deeltydse hoedanigheid onder gevangenes werk.

Aan gevangenes word nie 'n ander evangelie verkondig as aan ander mense nie. Hierdie evangelie word aan gevangenes ook nie op 'n ander metode verkondig as dié waarvolgens die evangelie aan alle mense verkondig wil word nie. Gevangenes is egter ook besondere mense in besondere omstandighede. Prediking en sielsorg wat nie prediking en sielsorg aan besondere mense in besondere omstandighede is nie, is ook nie waarlik prediking en sielsorg nie. Vanuit hierdie agtergrond het die Raad onlangs begin met 'n studie oor prediking en sielsorg aan die gevangenes.

. Ongenoegsame versorging van, en aandag aan gesinne van gevangenes

Waar die hoof van 'n huis in die gevangenis beland, veroorsaak dit feitlik sonder uitsondering groot maatskaplike nood vir die gesin. Waar 'n langtermynvonnis uitgedien moet word deur die gesinshoof, lei dit heel dikwels ook tot verbrekking van die huweliksband, en selfs die hele gesinsverband. Hierdie gesinne word te hulp gekom deur die betrokke Staatsdepartemente, en groot vooruitgang is in hierdie verband gemaak in die jongste tyd. Dit is egter duidelik dat die kerk hier 'n groot taak het.

. Bybelstudie

'n Redelike groot aantal gevangenes is ywerige Bybel= studente. As gevolg van die invloed van sektegroepe wat selfs binne die gevangenis nie klein is nie, word hierdie lidmate dikwels in verkeerde bane gelei.

Aandag word gegee aan die nodige om hierdie behoefte in die regte bane te lei.

. Toepassing van opsig en tug by en bediening van nagmaal aan gevangenes - ds. J.J.P. Muller

Hierdie studiestuk is nog nie afgehandel nie. Bepaalde probleme in die verband geniet nog die aandag van die Werkgroep Apostolaat.

Sodra die probleme uitgestryk is, sal die studiestuk ook beskikbaar gestel word.

b. TOEKOMSTIGE HANTERING

i. KAPELAANSRAAD

Op uitnodiging van die Departement van Gevangenisse is verteenwoordigers van ons kerk op 'n kapelaansraad benoem wat die hele aangeleentheid van gevangenesbearbeiding vir die toekoms uitwerk.

ii. NIMRO (Nasionale Instituut vir Misdaadvoorkoming en Rehabilitasie)

Deur verteenwoordiging op en verslag oor die kongres van hierdie liggaam, dra ons kerk kennis van en het deel aan die beplanning van hierdie arbeid op nasionale vlak.

Die vergadering boekstaaf sy dank teenoor almal wat hierdie werk gedoen het.

4. BEARBEIDING VAN BEJAARDES

a. BESLUIT VAN DIE 1973-ALGEMENE KERKVERGADERING

"Die vergadering gee opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om in samewerking met die ringskommissie van die Ring van Pretoria ondersoek in te stel na die moontlikheid om 'n predikant in buitengewone diens af te sonder vir die bearbeiding van lidmate in die ouetehuse."

b. ONDERSOEK EN AANBEVELING

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die aangeleentheid ondersoek en bevind dat so 'n persoon voltyds benoem sal word, sonder om dit te koppel aan ander opdragte. Die getalle in Pretoria regverdig dit. Aangesien die vorige vergadering nie daarvoor begroot het nie, kon daar nie 'n benoeming gemaak word nie. Daar word derhalwe aanbeveel dat daar nou vir die werk begroot sal word.

BESLUIT: Die aanbeveling word aanvaar.

5. JOHANNESBURG MIDDESTAD - EVANGELISASIE STANDPLAAS

BESKRYWINGSPUNT =II-7=

"Die kerk aanvaar volle verantwoordelikheid vir al die geldelike implikasies met betrekking tot die instandhouding van 'n evangelisasiestandplaas in die middestad van Johannesburg, sodat die gemeente wat uit die evangelisearbeid ontstaan, by bereiking van finansiële selfversorgendheid kan instaan vir die skepping en instandhouding van 'n tweede, normale predikantstandplaas, terwyl die evangelisasiewerk onverminderd voortgaan. Sodoende is die kerk ook versekerd van

doeltreffender benutting van die op te rigte kerksentrum." (Kommissie van die Ring van Johannesburg)

a. DIE BESKRYWINGSPUNT IS VERWYS NA

- i. Die Werkgroep Gemeente Opbou wat die beginsel vervat in die beskrywingspunt steun.
- ii. Die Raad van Finansies wat rapporteer:

Omdat dit die aanvanklike uitgangspunt was met die Middestadbearbeiding, aanvaar die Raad die beginsel naamlik dat daar uit die evangelisasiearbeid 'n selfversorgende gemeente ontstaan en dat die werk ten opsigte van verdere evangelisasiearbeid kan voortgaan omdat al die geldelike behoeftes ten opsigte van die evangelisasiearbeid deur die kerk as geheel voorsien word.

Die Raad wil egter die volgende opmerkings maak:

Aanvanklik was die standplaas ten volle deur die Raad van Finansies gesubsidieer. Gaandeweg het die werk sodanig gevorder dat al meer en meer finansiële verpligtings van die Raad deur die selfstandigwordende gemeente oorgeneem is sodat die Raad later net die pastorie voorsien het. Teen die einde van 1974/begin 1975 het dit duidelik geword dat die aard van so 'n middestadse gemeente wat hoofsaaklik uit die evangelisasiearbeid onder woonstelbewoners ontwikkel het, bepaalde sensitiwiteite openbaar en veral in die finansiële stabiliteit van die gemeente sigbaar geword het en dit is naamlik dat daar 'n gedurige verhuising uit die woonstelle na die buitewyke plaasvind. Verhuising vind in ander gemeentes ook plaas maar in die geval van middestad-woonstelbewoners vind dit honderd maal meer plaas as in die huisbesitters voorstedelike gemeentes. Op een stadium was daar byvoorbeeld volgens mededeling van die kerkraad, 9 000 woonstelle onbewoond. Die helfte van die kerkraad het byvoorbeeld gedurende een maand verhuis.

Voorgenoemde sensitiwiteite sal meebring dat daar vir 'n bepaalde periode 'n selfversorgende gemeente sal wees en skielik kan daardie selfde gemeente weens voornoemde redes finansiële behoevend word.

Die een ding sal gedoen moet word terwyl die ander nie nagelaat word nie. Terwyl die volle geldelike verpligting deur die kerk voorsien word, sal die Raad van Finansies en ringskommissie die opdrag moet kry om noukeurig daarop te let dat subsidie nie offervaardigheid bederf nie.

BESLUIT: Die vergadering aanvaar die beskrywingspunt en

die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om na oorleg met die Raad van Finansies en die Ring van Johannesburg die hele saak verder af te handel.

b. KERKSENTRUM: MIDDESTAD JOHANNESBURG

- i. Tydens die 1973-Algemene Kerkvergadering het die Raad van Finansies goedkeuring gekry om 'n gebou met beraamde oprigtingskoste van R384.944 te laat oprig.

Die gebou sou voorsiening maak vir 'n kelderverdieping vir hoofsaaklik parkeerruimte, 'n kerkgebou en 13 kantore. Die lopende uitgawe aan die gebou, kapitaal- en rentedelging sou bestry word uit huurgelde vir die kantore en parkeerruimte en 'n heffing van 25c per eenheid.

- ii. Omdat daar by so 'n gebou voorsiening gemaak moes word vir 'n koster/opsigterswoonstel, is besluit om in die beplanning die verdieping waarop die koster/opsigterswoonstel sou kom volledig uit te brei na vier woonstelle, met die bedoeling dat die ander drie verhuur sou kon word.

Verder is geoordeel dat die fondamente so sterk gebou moes word dat die volle potensiaal van sewe meer verdiepings later opgerig kan word.

Om seker te maak dat die bodem die swaar gebou sou kon dra is sekere boorwerk uitgevoer en daar is bevind dat die fondamente aansienlik meer versterk sou moes word as wat algemeen verwag is.

- iii. Tenders is toe gevra vir die oprigting van die gebou soos in i. en ii. hiervan aangedui. Met die resultaat van die tenderpryse voor hande en met inagneming van die bepaalde addisionele koste, het die Raad tot die gevolgtrekking gekom dat die koste van die voorgestelde gebou een miljoen rand sou kon oorskry. Die Raad het geoordeel dat so 'n onderneming in die kerk finansiëel nie geregverdig was nie en gevolglik afgesien van die beplande gebou en oorgegaan met die beplanning van bloot 'n kerkgebou vir die middestad met die geriewe wat toepaslik is.

- iv. Die planne vir die in iii. voorgestelde gebou is voltooi. Die argitek en bestekopnemers beraam die koste op R278.560.

Werkstekeninge en besteklyste word tans voorberei met die oog op die aanvra van tenders.

Indien die raming korrek is, sal die posisie soos volg wees:

Oprigtingskoste	R278.560
Grond	40.852
	<u>R319.412</u>
Kapitaal beskikbaar - 31 Desember 1975.	195.547
	<u>R123.865</u>
Laat toe vir onvoorsiene uitgawes . . .	6.135
	<u><u>R130.000</u></u>

Uitbetalings per jaar

Kapitaal- en rentedelging (1,11 per R100 per maand teen 10½% oor 15 jaar) .	R 17.316
Onderhoud en instandhouding	2.300
Assuransie	375
Munisipale koste en diverse	509
	<u>R 20.500</u>

Om die R20.500 uitbetalings per jaar te bestry sal dit 'n heffing van +17c beloop. Die heffing soos deur die 1973-Algemene Kerkvergadering voorsien was 25c. Voor= noemde raming is veronderstel dat die lening van R130.000 oor 15 jaar terugbetaal word. Indien bereken word dat die lening oor 11 jaar terugbetaal word, sal die heffing 16,8c beloop en indien die beraamde jaarlikse ander uit= betalings op R3.184 gestel word, sal die heffing hiervoor 2,7c beloop - Totaal 19,5c.

Die Raad wil derhalwe voorstel dat die heffing verminder word van 25c na 20c.

BESLUIT: Die vergadering aanvaar die aanbeveling.

E, HULP AAN GEMEENTES

1, DIE FONDS VIR GEMEENTE-OPBOU

Alhoewel die naam van die fonds die klem laat val op opbou, kom dit in die praktyk vir die Raad van Finansies eintlik op opbou en in stand hou neer. Steun uit die fonds word verleen hoofsaaklik wanneer drie verskynsels sig voordoën:

- . by ontwikkelende gebiede - waar daar oor 'n bepaalde tydperk nog nie voldoende lidmate is om 'n gemeente selfstandig te laat stig nie; of
- . by ontwikkelende gebiede waar daar as gevolg van vooruitsigte wel nodig is om 'n gemeente te stig maar wat vir 'n bepaalde tydvak steun moet ontvang totdat sodanige gemeente tot selfstan= digheid gegroei het en
- . by gebiede waar, moontlik as gevolg van ontwikkeling elders of politieke implikasies, ontvolking plaasvind en gemeentes oor 'n bepaalde tydvak stadig kwyn.

a. STAND EN AANWENDING VAN DIE FONDS

Die Raad van Finansies rapporteer soos volg (verwys finansiële state - BYLAE C.98-C.139):

i. STAND

Sedert die vorige Algemene Kerkvergadering toe die fonds tot krediet van die kapitaalrekening R253.915 gehad het, het die fonds gegroei met R26.351 (kyk punt a.iii.) tot R280.267.

ii. OPBRENGS

Ontvangbare rente oor die drie jaar het R55.107 beloop. Daar was geen uitstaande rente ten opsigte van beleggings nie, maar ten opsigte van rente op die kapitaal wat gemeentes beloof het was daar R302 uitstaande op 31 Desember 1975. Tydens die 1973-Algemene Kerkvergadering was die ooreenstemmende syfer R463.

Die 1973-Algemene Kerkvergadering het 23c per eenheid heef vir aanwending, met dien verstande dat as daar 'n oorskot ontstaan, dit tot die kapitaal gevoeg word en indien daar 'n tekort ontstaan, dié tekort afgeskryf word teen dié bedrag wat deur middel van heffing tot die fonds sedert 1970 gevoeg is.

Soos in vooruitsig gestel deur die vorige Algemene Kerkvergadering kon die Raad van Finansies hom tot die gemeentes en lidmate wend om op vrywillige basis tot verdere opbou van die fonds by te dra. Bydraes tot die opbou van die kerk se werk in die Noordwes-Kaap is ontvang ten bedrae van R8.560 en ander ontvangstes het R1.028 bedra.

Die Raad se besondere dank aan die volgende gemeentes wat op so 'n vrywillige basis bygedra het tot die ontwikkelingsfonds Noordwes-Kaap:

Bosmansrust	R 50-00
Christiana	50-00
Donegal-Malopo	400-00
Gerdau	1.500-00
Goedehoop	180-00
Groot Marico	205-00
Lichtenburg	720-00
Lichtenburg-Oos	200-00
Magaliesburg	220-00
Makwassie	100-00
Sannieshof	1.860-00
Stella	25-00
Ventersdorp	2.250-00
Vryburg	800-00
	<u>R8.560-00</u>

iii. AANWENDING

Ontvangbare rente vir die afgelope drie jaar het R55.107 beloop. Hulp aan gemeentes verleen gedurende die drie jaar was soos volg:

GEMEENTE	1973	1974	1975	TOTAAL
Port Elizabeth	2.533	3.340	2.440	8.313
Empangeni	2.600	2.600	1.950	7.150
Kuruman	-	-	3.600	3.600
Johannesburg Middestad	-	-	6.375	6.375
Ring van Bloemfontein	4.800	3.900	780	9.480
Ring van Rhodesië	3.050	10.510	5.000	18.560
Ladysmith/Estcourt	-	-	3.000	3.000
Bethlehem	6.600	6.600	6.600	19.800
Kimberley	4.316	3.900	7.020	15.236
Windhoek	916	2.750	2.750	6.416
Botswana	-	62	195	257
	24.815	33.662	39.710	98.187
Administrasiekoste teen R1.500 per jaar				4.500
<u>TOTAAL BESTEE</u>				102.687
Rente ontvang en ontvangbaar		55.107		
Uit heffing		<u>78.315</u>		133.422
Oorskot				30.735
Bydraes ten opsigte van Noordwes- Kaap		8.560		
<u>Min: Reserwe vir Noordwes-Kaap</u>		<u>4.960</u>		3.600
				34.335
Bydraes ontvang				1.028
				35.363
<u>Min: Tekorte afgeskryf soos besluit tydens die 1973-Algemene Kerkvergadering</u>				9.012
OORSKOT OORGEDRA NA KAPITAALFONDS SOOS BESLUIT TYDENS 1973-ALGEMENE KERKVERGADERING				R26.351

iv. AANBEVOLE RENTEPATROON EN INSKAKELING BY "KERKGELD-VIR-KERKWERK"-FONDS

Op die voetspoor van die beleid dat gemeentes en organe van bystand onder die skema "Kerkgeld-vir-Kerkwerk" kapitaal aan die Raad van Finansies leen teen 7% rente het die 1973-Algemene Kerkvergadering bepaal dat die rente op die Fonds vir Gemeente-Opbou ook op 7% bereken sal word. Teen die

waarskuwing in wat op die vorige Algemene Kerkvergadering uitgespreek is, naamlik dat gemeentes en organe van bystand, die vir die kerk sinlose wedloop na hoër rentekoerse moet vermy en die rentekoerse binne die kerk laag moet hou, het baie gemeentes hulle tog laat lok deur hoër rentekoerse buite die kerk. Dit het tot gevolg gehad dat die toevloei van kapitaal tot die "Kerkgeld-vir-Kerkwerk"-diens nie kon tred hou met die kapitaalbehoefte van die kerk nie. Om te verhoed dat die ontwikkeling in die kerk ernstig gestrem word, moes die Raad van Finansies meegee en die rentekoers op in geleende geld verhoog ten einde kapitaal vir die kerk uit die kerk te verkry. Koerse is toe soos volg verhoog:

Vir lenings

Onmiddellik oproepbaar	8%
6-12 maande	8½%
12-18 maande	9%
18-24 maande	10%

AANBEVELING

Dat die kapitaal wat die Fonds opgebou het tot 31 Desember 1970 naamlik R228.632 oorgeplaas word na die "Kerkgeld-vir-Kerkwerk"-fonds teen langtermynlening-rentekoers, naamlik 10% per jaar.

Dat die balans van die kapitaal, naamlik wat sedert 31 Desember 1970 tot die fonds gevoeg is (op 31 Desember 1975 R51.635), ook oorgeplaas word na die "Kerkgeld-vir-Kerkwerk"-fonds. Omdat dié gedeelte van die kapitaal onderhewig is aan die besluit van die 1973-Algemene Kerkvergadering soos nader omskryf in punt ii hiervan en daarom skommeland van aard is, sal die rentekoers teen die "onmiddellik oproepbare" koers bereken word, naamlik 8%.

BESLUIT: Die aanbeveling word aanvaar.

Aangesien die voorgenoemde aanbeveling aanvaar is, sal die rente-inkomste van die fonds soos volg wees:

<u>Kapitaal</u>	<u>Rente per jaar</u>	<u>Rente vir drie jaar</u>
R228.632 teen 10% =	R22.863-20 per jaar of	R68.589-60
51.635 teen 8% =	4.130-80 per jaar of	12.392-40
<u>R280.267</u>	<u>R26.994-00</u>	<u>R80.982-00</u>

Sou die heffing gelaat word op 23c per eenheid per jaar sal die ontvangste uit hierdie bron R27.340 per jaar of R82.020 vir drie jaar beloop.

	<u>Per jaar</u>	<u>Drie jaar</u>
Totale ontvangste dus	R26.994 rente	R80.982
	<u>27.340 heffing</u>	<u>82.020</u>
	<u>R54.334</u>	<u>R163.002</u>

Vir die vorige drie jaar was die totale ontvangste R133.422.

AANBEVELING

Gesien die verhoging in renteverdienste van die fonds, sal hier net 'n verhoging van 2c naamlik 25c heffing nodig wees om aan die verwagte behoeftes te voldoen.

Dus: Rente-verdienste vir	
drie jaar	R 80.982
Heffing teen 25c per	
jaar vir drie jaar	<u>89.153</u>
	<u>R170.135</u>

BESLUIT: Die aanbeveling word aanvaar.

2. OPRIGTING VAN KERKGEBOUE, SALE, PASTORIEË EN AANKOOP VAN GROND

Gemeentes word steeds gehelp met die oprigting van geboue en aankoop van grond as dit nie moontlik is om dit uit eie middele te doen nie of nie dadelik oor die nodige fondse beskik nie. Dit geskied hoofsaaklik op tweeërlei wyse:

a. Deur toestemming te verleen om by ander gemeentes te kollekteer

Die gemeente Salisbury het van die vergunning gebruik gemaak tot aan die einde van 1974. Die gemeente is op dié wyse in staat gestel om 'n eie kerkgebou gedurende 1975 in gebruik te neem.

Vanaf 1975 is die vergunning aan Queenstown en De Aar verleen.

Kennis geneem.

b. Deur lenings aan gemeentes uit die fonds "Kerkgeld-vir-Kerkwerk"

Die Raad van Finansies het vanaf die 1970-Algemene Kerkvergadering tot 31 Desember 1975 aan 77 gemeentes van die kerk uit hierdie fonds lenings toegestaan ter waarde van R3.548.577.

Rentekoers op lenings uit die fonds toegestaan soos op 1 Oktober 1975:

Op kerkgeboue	10½%
Op pastorieë, sale en grond	11%
Ekonomiese ondernemings van die kerk	11½%

Kennis geneem.

3. KENSINGTON

Soos gerapporteer in die agenda van die 1973-Algemene Kerkvergadering is die vaste eiendom van die gemeente oorgedra in besit van die Raad van Finansies. Die gemeente huur die kerkgebou van die Raad teen R100 per maand. Die saal is aanvanklik aan buitestaanders verhuur teen R150 per maand. Op versoek van die gemeente is die huur opgesê en sou die gemeente die saal huur teen R100 per maand. Die Raad oorweeg tans 'n versoek van die gemeente om die ooreenkoms dat die gemeente die saal van die Raad huur, te kanselleer.

Die woonstelle en pastorie word aan privaat persone verhuur.

a. BERAAMDE HUURINKOMSTE PER JAAR

Kerkgebou	R1.200-00
Pastorie	1.200-00
Woonstelle	3.000-00
Saal	600-00
	<u>R6.000-00</u>

Beraamde uitbetalings:

Munisipale koste, onderhoud, lone en versekerings	R7.067-00
Tekort per jaar	<u>R1.067-00</u>

(Die tekort ontstaan hoofsaaklik omdat die gemeente se versoek om die saal te huur, gekanselleer staan te word.)

b. OP 31 DESEMBER 1973 was die volgende verskuldig:

Kerkgeld-vir-Kerkwerk	R34.976	
Verbandlening - SANLAM	26.450	
Oortrekking - Administrateurs= kantoor	19.976	<u>R81.402-00</u>

Sedertdien het die Raad vanweë die hoë rentekoers die verbandlening by SANLAM afgelos.

Op 31 Desember 1975 was R65.344 verskuldig aan Kerkgeld-vir-Kerkwerk waarop rente en kapitaal- gedelg moet word =	R10.820
Tel by beraamde tekort	<u>1.067</u>
	<u>R11.887</u>

AANBEVELING

Begroot uit heffing soos in die verlede 10c.

Indien die vergadering die aanbeveling goed=keur, sal die skulde oor tien jaar gedelg wees. Daarna kan die eiendom aan die gemeente vry van laste terug besorg word.

BESLUIT: Die aanbeveling word aanvaar.

F. BESONDERE GELEENTHEDE IN GEMEENTES

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het kennis geneem van die volgende en sover as moontlik die geleentheid bygewoon:

1. NUWE KERKE INGEWY - 25 (23 vorige drie jaar)

Declerqville	Warmbad
Witpoortjie	Otjiwarongo
Stellenbosch	Oostelike Pietersburg
Pretoria-Tuine	Laer Suidkus
Noordelike Pretoria	Edenvale
Ontdekkers	Heilbron
Wonderboom-Suid	Witrivier
Duncanville	Salisbury
Pretoria-Oos	Makwassie
Sundra	Johannesburg-Suid
Bergsig	Tygerberg
Pierneef	Postmasburg
Wonderboom	

Kennis geneem.

2. FEESVIERINGS

Rustenburg (125 jaar)
Ring van Johannesburg (80 jaar)
Kerk in Rhodesië (50 jaar)
Groot Marico (50 jaar)
Koedoesrand (50 jaar)
Losberg (50 jaar)
Parys (50 jaar)
Schweizer Reneke (50 jaar)
Brakpan (50 jaar)
Pietermaritzburg (50 jaar)
Brixton (30 jaar)
Naboomspruit (30 jaar)
Marble Hall (30 jaar)
Potchefstroom-Noord (25 jaar)
Meyerton (25 jaar)
Vanderbijlpark (25 jaar)
Kimberley (25 jaar)
Sundra (25 jaar)
Hartebeestpoort (25 jaar)
Windhoek (25 jaar)
Tsumeb (25 jaar)
Warmbad (21 jaar)
Ogies (21 jaar)

Wonderboompoort (21 jaar)
Zuurfontein (21 jaar)
Eikenhof (21 jaar)
Bergsig (21 jaar)
Barberton (10 jaar)
Brakpan-Harmonie (10 jaar)
Kuruman (21 jaar)

Kennis geneem en die vergadering wens die gemeentes geluk.

HOOFSTUK III - DIE LIDMATE

A. GETAL LIDMATE

Uit die gemeentelike statistiek vir Die Almanak word die volgende getalle gevind. Die belydende lidmate word in hakies aangedui:

1970	-	179 315	(107 778)
1971	-	178 362	(109 240)
1972	-	183 573	(113 498)
1973	-	183 209	(114 251)
1974	-	183 339	(117 266)
1975	-	188 901	(118 871)

As dit vergelyk word met die staatsensus van 1970 - die jongste beskikbare 224 400 - is daar nog 'n verskil van 35 499. Die feit van 'n verskil van 5 jaar van die datum van opname moet in berekening gebring word.

Kennis geneem.

B. SENSUSOPNAME

1. SAMESTELLING VAN DIE RAAD VIR SENSUS EN STATISTIEK

Die toevoeging van die ringsuperintendente tot hierdie Raad het geblyk 'n groot sukses te wees. Daar is 'n baie beter wisselwerking.

Kennis geneem.

2. SAMEWERKING MET ANDER KERKE

Aangesien die N.G. Kerk se sensusopname vir 1974 se groot evangelisasieveldtog reeds beplan en grootliks afgehandel was, het van 'n gesamentlike opname nie veel tereg gekom nie.

Kennis geneem.

3. DOELTREFFENDE OPNAME

Hoewel daar geleidelik 'n verbetering intree wat sensusopname betref, berig die Raad vir Sensus en Statistiek dat hulle nog nie tevrede is met die toestand nie. "Agt ringe erken eerlik dat daar nie die nodige erns aan die sensusopname gegee is nie."

Uit ringsverslae kom die volgende opmerkings:

Zoutpansberg Dit het nie veel sin nie want dit het weinig werklike praktiese waarde.

Potchefstroom Aandag word gegee aan die noodsaak en metodes van sensusopname.

Zeerust Kerkrade word op hulle verantwoordelikheid in die verband gewys.

Suidwes-Afrika, Rhodesië en Pietermaritzburg: Die groot afstande maak 'n doeltreffende opname baie moeilik.

Bothaville: Dit is moeilik om aan ander gemeentes te laat weet in verband met dienspligtiges.

Johannesburg 'n Wegbeweeg van lidmate uit die middestad bring 'n ontvolking mee.

Maquassi en Waterberg: 'n Wegbeweeg van lidmate na die stad bring 'n ontvolking mee.

Kennis geneem.

4. AANBEVELINGS

Die volgende aanbevelings, gesteun deur die Werkgroep Apostolaat, word deur die Raad voorgelê:

- a. Ouderlinge moet van die gesinne in sy wyk versoek om hom te help met die sensusopname.
- b. Woonstelopsigters en/of inwoners van woonstelle se samewerking moet gesoek word vir 'n gedurige kontrole.
- c. Die antwoord-kaartsisteen moet meer dikwels in veral woonstel= gebiede toegepas word as 'n middel naas die gewone opname.
- d. Jaarliks moet 'n omsendbrief aan alle kerkrade gestuur word om hulle te wys op die belangrikheid en deel van die sensus= opname.
- e. Ringsvergaderings moet meer nougeset hulle opsigtaak vervul met betrekking tot gereelde sensusopnames.

BESLUIT: (a) Die aanbevelings word aanvaar.

(b) Dat die jaarlikse sensusopname in die kerk voortaan gedurende Februarie elke jaar afgehandel sal word.

C. BEWEGING VAN LIDMATE

1. REISATTESTAAT

Die besluit van die vorige vergadering is deurgevoer maar 'n vraag

bestaan of die reisattestate gereeld uitgereik word.

Kennis geneem.

2. GEMEENTEREGISTER

Die registervorms is beskikbaar gestel aan kerkrade om eie registers saam te stel. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die besluit van die vorige Algemene Kerkvergadering so uitgelê dat dit beteken dat die instelling van gemeenteregisters 'n verpligting vir alle gemeentes is.

Kennis geneem met instemming.

3. SEKRETARIËLE BEAMPTTE

Die Werkgroep Apostolaat stem saam met die Raad vir Sensus en Statistiek dat dit andermaal beklemtoon moet word dat gemeentes sover moontlik moet probeer om 'n sekretariële beampte aan te stel wat die gemeentelike administrasie kan behartig en in orde hou en moontlik ook die werk van die koster, skriba, kassier en skriba van registrasie kan behartig.

Met instemming kennis geneem.

D. LIDMAATSKAP

1. ERKENNING VAN LIDMAATSKAP

Die Tussenkerklike Kommissie gee weer aandag aan die onderlinge erkenning van lidmaatskap tussen die drie Afrikaanse susterkerke.

Kennis geneem.

KONSTITUERING

Die vergadering stem vir twee predikantslede op die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. Dr. P.J.T. Koekemoer word gekies. 'n Herstemming vind plaas tussen Prof. A.D. Pont en ds. C.L. van den Berg. Ds. C.L. van den Berg word gekies.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Oudl. G.P. Jacobs (Roedtan)
Ds. W.J. Bezuidenhout (Primrose-Oos)
Prof. A.P. Grové

het ter vergadering gekom.

Telegramme van seënwense is ontvang van:

Mev. Dreyer en Bloemfontein en Zeerust gemeentes asook van oudl. J.H. Fouché van Wolmaransstad.

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan:

1. Oudl. M. Pretorius, Villieria	15h30 tot die einde van
die vergadering - 20 Mei 1976
2. Ds. P.T. Jacobs, Derdepoort	16h30 tot 17h50
3. Oudl. C.J. Lemmer, Derdepoort	aandsittings
4. Oudl. F.W. Combrink, Rustenburg-Oos	14h15 tot 17h30

Die vergadering verdaag vir aandete.

AANDSITTING - 18 MEI 1975

AMPTELIKE OPENING

Die vergadering kom om 19h30 byeen vir die amptelike opening.

In die vergadering is as eregaste teenwoordig:

- Sy Edele mmr. L. le Grange (Adjunk-Minister van Inligting en Binnelandse Sake).
Prof. H. Jonker (Professor in Praktiese Teologie aan die Universiteit van Utrecht en tans teologiese adviseur op die Sinode van die Nederlandse Hervormde Kerk).
Dr. K.S. van Wyk de Vries (Verteenwoordiger van die Gereformeerde Kerk).
Prof. en mev. C.P. van der Walt (Assistent Direkteur van Transvaalse Onderwys).
Prof. en mev. D.H. Meiring (Direkteur van die Pretoriase Kollege vir Gevorderde Tegniese Onderwys).
Ds. G.E. van der Merwe (Algemene Sekretaris van die Bybelgenootskap).
Ds. Sep. Boshoff (Streeksekretaris van die Bybelgenootskap).
Mnr. J.F. Badenhorst (Hoofleier van Die Voortrekkers).
Prof. en mev. P.W. Hoek
Mnr. en mev. H. Vermooten

Die aftredende voorsitter neem sy plek voor die kateder in en spreek die votum uit. Hy laat sing Ges. 3:3, lees uit Jer. 23:13-32 en 1 Kor. 3:9-17, gaan voor in gebed, laat sing Ges. 128:5 en spreek daarna soos volg na aanleiding van Jeremia 23:22 - "As hulle in my raad gestaan het, moet hulle my volk my woorde laat hoor en hulle terugbring van hulle verkeerde weg":

"Hierdie is 'n vergadering van ampsdraers: dienaars van die Woord, ouderlinge en diakens - ampsdraers van die kerk. Ons het saamgekom om 'n regeerfunksie uit te oefen. In die volgende paar dae moet ons rapporte behandel en besluite neem oor 'n wye verskeidenheid van sake. Hierdie besluite word in 'n vergadering van ampsdraers geneem 'sodat die een gemeente nie oor die ander, die een amp nie oor die ander, die een ampsdraer nie oor die ander heerskappy voer nie'. Die ampte is op hulle beurt daar 'om Christus se opdrag aan die kerk te vervul en om in die verskeidenheid van dienste te voorsien" (Wet, artikels V en VI). Die regeer- en opsigtaak van so 'n vergadering het verder tot doel 'om die ware godsdiens volgens die Woord van God te onderhou en te sorg dat die ware leer van die kerk sy loop het, en so die dissipline en goeie orde in die kerk te handhaaf' (Bepaling 99).

Christus se opdrag aan sy kerk, die ware godsdiens en die ware leer volgens die Woord van God is egter nie vir ons uitgespel in reekse van reëls nie. Die toets vir wat waar en wat vals is, wat uit gehoorsaamheid aan die Heer van die kerk en wat uit ons eie bedorwe gemoedere voortkom, bestaan nie eenvoudig in 'n naslaan van voorskrifte nie, ook nie in die meting aan die hand van logiese en hegte sisteme nie. Elke poging om die ware godsdiens binne 'n sisteem vas te vang, word 'n nuwe afgodery. Daarom verskyn die woord 'vals' telkens in die gang van die kerk. Maar meesal kan eers latere geslagte die insig kry dat wat op 'n sekere tydstip die algemene instemming geniet het, die kiem van valsheid gedra het.

Die grootste gevaar vir die kerk is daarom nooit die bedreiging van buite nie, maar dié van binne. Nie die profete wat hulle op Baäl beroep en Israel wou beweeg om die diens van die Here te versaak, was die werklike gevaar nie, maar dié profete wat gesê het: Hoor die woord van die Here, en dan hulle eie woord verkondig het vanuit persoonlike lewens wat geskreeu het teen alles wat die woord van die Here van 'n mens eis. Met die Baälprofete was die keuse duidelik. Dit het 'n eenvoudige ja of nee gevra. Met die profete in Jerusalem was dit 'n ander saak.

Hoe moes die mense in Jerusalem onderskei tussen profeet en profeet? Die profete was byna eenstemmig dat die tyd bemoediging en versekering gevra het. Juda was 'n bedreigde land. 'n Groot moondheid, heidens, militêr sterk, wreed, was besig om na wêreldheerskappy te reik, en sou die weerstand van die klein staatjie weldra vermorsel. Die Judeërs het die tekens gelees en het angstig gesoek na iets om aan vas te hou. Dit het hulle by die profete gekry. 'Geen onheil sal oor julle kom nie', het die profete gesê. Was Jerusalem nie die stad van God nie? Het sy tempel nie daar op die Sionsberg gestaan nie? Was Juda nie sy volk wat Hy verkies en met wie Hy 'n verbond gesluit het nie? Het die koning nie op die troon van Dawid gesit nie, Dawid vir wie die Here eenkeer gesê het: 'Jou troon sal vas staan tot in ewigheid' (2 Sam. 7:16)? Daarom klink die boodskap van die profete reg. God sal sy stad en tempel, sy volk en sy koning beskerm.

Daaroor was die profete eenstemmig, en met hulle boodskap het hulle die hande van koning en volk gesterk in moeilike tye.

Net een profeet het anders gepraat. Die boodskap wat hy gebring het, was een van oordeel. Hoor die woord van die Here! Ek bring onheil

oor hierdie stad (19:15); Ek self sal teen julle oorlog voer! Ek sal koning en volk oorgee in die hand van die koning van Babel. (21: 5, 7). Ek sal die tempel waarop julle vertrou, verwoes! (7:14).

Wie was reg? Vandag weet ons, maar hoe moes die mense destyds geweet het? En hoe moet ons weet wat die plan van God met ons is? Wie het in die raad van die Here gestaan? Wie het sy woord beluister en gehoor? Is daar 'n maatstaf om die egte van die valse te onderskei?

Dat die profete van Jeremia se tyd vrede verkondig het, maak hulle nog geen valse profete nie, ook nie die feit dat hulle profesieë uitgespreek het teen ander volke, veral teen die vyand van die dag, Babilonië, nie. Daarvoor het hulle immers die voorbeeld van groot profete uit die geskiedenis gehad: Amos, Jesaja en ander. Nie dat hulle vrede verkondig het, maak die profete in Jerusalem vals nie, maar dat hulle vrede verkondig het toe dit 'n tyd was om onheil te verkondig. Elke woord het sy uur, en die uur was vir Jerusalem een van onheil. Dit kon die mense van Jerusalem egter net geweet het as hulle fyngevoelig gebly het vir die verpligtinge wat die verbond hulle opgelê het.

In Jeremia se uitsprake teen die profete kom veral twee sake na vore:

1. Hulle eie lewens is immoreel. Daarom kan hulle geen bekering predik nie en dra hulle by tot die morele verval van die hele volk. 'Hulle bedryf owerspel en gaan om met leuens, en hulle versterk die hande van die kwaaddoeners, sodat hulle hul nie bekeer elkeen van sy boosheid nie. ... Van die profete van Jerusalem het goddeloosheid in die hele land uitgegaan.'
2. Die profete vervul die volk met ydel verwagtinge. Hulle skep 'n valse gerustheid en selfversekerdheid. Aan 'n volk wat die verhouding met die Here op die grofste wyse skend, verkondig hulle vrede.

Daar is 'n korrelasie tussen die persoonlike lewens van die profete en wat hulle verkondig. Die persoon en die ampswerk het alles met mekaar te doen. Wie dit in sy persoonlike lewe nie te nou neem nie, kan ook nie in sy ampswerk sonder kompromis lewe nie. Wie gehoorsaamheid aan God opsyskuif, moet al sy steun soek in populariteit by die volk. Solidariteit met die volk tot in die sonde toe, maak van die profeet 'n verkondiger van gesigte uit sy eie hart.

Nee, sê God deur Jeremia: 'As hulle in my raad gestaan het, moet hulle my volk my woorde laat hoor en hulle terugbring van hulle verkeerde weg en van die boosheid van hulle handeling.' Die egtheid van die profetewoord lê dus in 'n ooreenstemming tussen wat die profeet verkondig en wat die regte verhouding tot God eis. Daardie insig het die Jerusalemmers in Jeremia se tyd nie gehad nie. Die samelewing was boos. Daar was sosiale onreg, vertrapping en uitbuiting van die regloses in die maatskappy; daar was politieke roekeloosheid; daar was godsdienstige valsheid: 'n lewendige erediens, drukke tempelbesoek, en 'n selfversekerdheid wat op 'n uiterlike dop berus het - die dop van tempel en erediens.

Eers later, in die ballingskap, sou die godsdienstige leiers vind dat Jeremia reg was. Wat hy aangekondig het, het gebeur. Maar terselfdertyd

sou hulle ook tot die besef kom: Ons moes dit geweet het. Ons was verblind en afgestomp. Ons het gemeen ons vyande is ook God se vyande, en ons het nie besef dat ons self God se vyande geword het nie. Vrede het by so 'n samelewing soos wat ons in Jerusalem was, nie gepas nie. Ons moes geweet het dat profete wat nie bekering verkondig nie, valse profete is. Daar was 'n verskriklike oordeel nodig om dit tuis te bring by die volk van God. Hulle moes verstaan dat God hulle moes verbrysel om hulle as sy volk te behou. 'Is my woord nie sō, soos 'n vuur, spreek die Here, en soos 'n hamer wat 'n rots vermorsel nie?'

Die dissipline en die goeie orde in die kerk word net daar gehandhaaf waar die waarheid regeer. En hierdie waarheid omvat alles, elke moment in die lewe van die ampsdraer en die lewe van die kerk. Dit is 'n waarheid wat vir 'n profeet soos Jeremia bittere eensaamheid beteken het, vir ander selfs die dood.

Die waarheid waarvan die kerk van Jesus Christus leef, is die waarheid waaruit die profete geleef en gespreek het, die waarheid waarvoor Jesus Christus in die wêreld gekom het. Die profetiese woord het na die volk van God toe gekom, maar hulle het dit nie aangeneem nie. Die vleesgeworde Woord het na sy eiendom toe gekom, en tog het sy eie mense hom nie aangeneem nie.

Dieselfde vraag wat gestel kon word oor die keuse wat die mense van Juda moes maak tussen Jeremia en die valse profete, kan seker gestel word ten opsigte van die lewe en werk van Christus. Watter maatstaf het die Joodse leiers en volk gehad om Hom te erken as die Messias, die Seun van God? Ook toe het Jerusalem nie sy uur van waarheid geken nie: 'As jy tog maar geweet het, ja, ook in hierdie dag van jou, die dinge wat tot jou vrede dien. Maar nou is dit vir jou oë bedek ... hulle sal in jou nie een klip op die ander laat bly nie, omdat jy die gunstige tyd toe God jou besoek het, nie opgemerk het nie' (Luk. 19:43, 44).

En ons, wat bymekaar is om besluite te neem oor die onderhouding van die ware godsdiens volgens die Woord van God, ons wat voor owerheid en volk moet getuig, het ons oog vir die waarheid en vir die uur van die waarheid? 'Ons het die profetiese woord wat baie vas is, waarop julle tog moet ag gee soos op 'n lamp wat in 'n donker plek skyn' (2 Pet. 1:19). 'Die hele Skrif is deur God ingegee en is nuttig tot lering, tot weerlegging, tot teregwyding, tot onderwysing in die geregtigheid, sodat die mens van God volkome kan wees, vir elke goeie werk volkome toegerus' (2 Tim. 3:16). Ons is nie profete nie, ons is nie apostels nie, maar ons het die profete- en apostelwoord, die woord van die mense wat in die raad van God gestaan het, mense wat in hulle tyd vir hulle gepraat het, maar wat tegelyk in ons tyd en vir ons praat. En hierdie woord, hierdie Heilige Skrif, is ons bron van openbaring, 'n openbaring egter wat vir ons ontsluit word deur die Heilige Gees.

Selfs in Jeremia se tyd was daar 'n paar mense wat in sy woorde die waarheid erken het. Jesus Christus is herken en bely deur 'n Petrus, aan wie die Vader dit openbaar het. Wat mense diep in die hart tref en laat vra: 'Wat moet ons doen, broeders?' is die Gees wat uitgestort is toe die volheid van die tyd gekom het."

So het dit gekom dat die 'eerste Algemene Kerkvergadering' waarvan ons in Hand. 15 lees, kon aankondig: 'Die Heilige Gees en ons het besluit'. Sou ons aan elke besluit wat ons hier gaan neem, dieselfde inleiding kon voeg sonder om die groot en onvergeeflike sonde te begaan om teen die Gees te laster?

Om die bose karakter van die groot wêreldmag van die kommunisme met sy ateïsme en materialisme te herken en Gods oordeel daaroor af te roep, is vanselfsprekend. Om in die ekumeniese strewe na 'n wêreldstaat en 'n wêreldgodsdienste met die middele van rewolusie en misleiding, raak te sien dat die oersonde van die mens hom op steeds groter skaal herhaal, is geen kuns nie, veral vir ons wat so reël bedreig word deur hierdie magte. Om egter die Godswoord te hoor en te verkondig net as 'n oordeel oor ander en nie oor jouself nie, is om die sonde van die valse profete en die volk van Jeremia te herhaal.

Liefde vir die eie, solidariteit met sy volk, het vir Jeremia beteken om vermorsel te bly deur die hamer van die Woord van God. Sy profetiese diens aan sy volk was om hulle die oordeel van God voor te hou en hulle op te roep tot bekering, nie om vir God te wil besluit dat Hy aan hierdie volk beskerming verskuldig is nie. Vir Jeremia persoonlik het dit pyn en leed beteken, net soos vir die apostel Paulus wat 'n keer skrywe: 'Dit lyk vir my dat God ons apostels die laaste plek aangewys het as tot die dood veroordeel ... soos uitvaagsels van die wêreld het ons geword, die afskraapsel van almal tot nou toe' (1 Kor. 4:9, 13).

Vir wie ookal die Woord van God moet verkondig, vir wie leiding moet gee in die lewe en werk van die kerk, moet regeer, opsig hou, teenoor owerheid en volk moet getuig en die roeping tot die eenheid van die kerk moet gehoorsaam, is daar net een maatstaf, en dit is die maatstaf van die waarheid van God, 'n waarheid wat in sy volheid gegee is in die dood en opstanding van Jesus Christus.

Ons taak is dus om in die eerste plek oop ore te hê vir daardie waarheid soos dit ons raak: onself, ons kerk, ons samelewing krities te bekyk in die lig van die woord van God nadat ons ernstig gebed het om die lig van die Heilige Gees. As ons dit doen, is die dringendste oproep wat ons sal hoor en sal laat hoor, die oproep tot bekering. Dit beteken vir ons oorweging van elke saak wat voor ons kom in die lig van hierdie oproep. Dit sal beteken selfondersoek van die vergadering en selfondersoek van elke ampsdraer hier teenwoordig. 'n Kompromis met die kwaad, in ons persoonlike lewens en in die lewe van die kerk, bring ons noodwendig by die valsheid uit. Soos alle kerklike werk, sal ook die werk van hierdie vergadering geoordeel word aan wat hy gebou het op die fondament Jesus Christus: goud, silwer, kosbare stene, hout, hooi of stoppels.

In ons luister na die Heilige Skrif en die toepassing van wat ons gehoor het, is daar talle moontlikhede van verkeerd luister en verkeerd toepas. Dit is een rede waarom daar vergaderings in die kerk is. Saam en afsonderlik die raad van God te probeer verstaan, bied minder moontlikheid vir eiewillig luister en toepas. Die een gemeente moet nie oor die ander heerskappy voer nie, maar God oor almal. Nie die

meerderheid van stem nie, maar die gehoorsaamheid aan die wil van God bring die waarheid in die lewe van die kerk.

Mag God ons genadig wees en ons die leiding van sy Gees skenk in die volgende dae."

Na 'n dankgebed laat prof. Oberholzer Ges. 83:3 en 4 sing en spreek die seën uit.

Hierna verwelkom die voorsitter al die eregaste. Op die verhoog was teenwoordig die lede van die aftredende Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

Na afloop van die opening is die eregaste en lede van die vergadering onthaal.

OGGENDSITTING - 19 MEI 1976

Dr.D.J.C. van Wyk open die vergadering op versoek van die voorsitter. Hy laat sing uit Psalm 46:1 en 6, lees I Petr. 4 en gaan voor in gebed.

Die voorsitter kondig aan dat daar vandag tussen 12h00 en 13h00 'n dag van verootmoediging in Rhodesië sal plaasvind. Die vergadering word versoek om in die gees met die kerk en volk van Rhodesië te wees. Boodskappe van meelewing in hierdie verband sal aan die kerk in Rhodesië en die regering van Rhodesië gestuur word.

2. LIDMAATSKAPSBEWYSE

Na aanleiding van 'n navrae oor die betekenis van 'n bewys van lidmaatskap het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die volgende aanbeveling van die Raad vir Regsadvies aanvaar en dit word aan die vergadering as algemene riglyn voorgestel:

"Die Raad vir Regsadvies het die opdrag om alle moontlike omstandighede waaronder 'n bewys van lidmaatskap aangevra en uitgereik kan word, baie noukeurig nagegaan. Dit blyk dat daar werklik 'n legio van omstandighede bestaan. Hierby het die Raad 'n versoek om bruikbare dokumente, om in alle gevalle te gebruik ook baie noukeurig oorweeg.

Die Raad het tot die volgende bevinding gekom:

- (a) Die bestaande en gebruiklike dokument is geskik vir gebruik in alle gevalle.

- (b) Dat weerhouding van 'n Bewys van Lidmaatskap nie as middel gebruik kan word as 'n vorm van tug om 'n lidmaat van vertrek te weerhou nie.
- (c) Dat Bewys van Lidmaatskap nie as middel gebruik kan word om mededeling oor die gehalte van die lidmaat te doen nie.
- (d) Opvraging van Bewys van Lidmaatskap beteken nie ipso facto beëindiging van lidmaatskap nie."

BESLUIT: (a) Die riglyne word aanvaar.

- (b) Die Raad vir Regsadvies sal in terme van bogenoemde besluit 'n stuk opstel om die kerk en veral die betrokke ampsdraers noukeurig in te lig oor die hele saak van die Bewys van Lidmaatskap, veral oor die betekenis daarvan.

HOOFSTUK IV - DIE ROEPING VAN DIE KERK

Aangesien hierdie hoofstuk 'n opsomming is van die besonderhede van die volgende hoofstukke, word hier geen sake vir bespreking gestel nie.

HOOFSTUK V - DIE AMPTE

A. DIE PASTORAAT - (DIENAARS VAN DIE WOORD)

1. STERFGEVALLE

Nege dienaars van die Woord is sedert die vorige vergadering oorlede:

- a. P.J.J. Venter, georden 18 Junie 1921, Lichtenburg 1921, Delarey 1923, Zeerust 1927, Johannesburg 1929, Klerksdorp 1930, Makwassie 1944, Roodepoort 1949, Oos-Londen 1952, Parys cs. 1955, emeritus 1963, Vredefort 1969, Emeritaat 1972, oorlede 1975.
- b. T.F.J. Dreyer, georden 19 April 1924, Standerton 1924, Heidelberg 1941, Voortrekkerhoogte 1954, emeritus 1966 (Senator), oorlede 1975.
- c. E.S. Mulder, georden 30 Mei 1930, Zwartkops 1930, Bronkhorstspruit 1931, Springs 1944, Pretoria 1949, Pretoria-Oos 1952, Hoogleraar 1956, emeritus 1970, oorlede 1974.
- d. S.P.J.J. van Rensburg, georden 5 Augustus 1932, Eendracht 1933, Randpoort 1942, Potchefstroom 1947, Potchefstroom-Noord 1948, Pretoria 1950, Hoogleraar Februarie 1963, emeritus 1972, oorlede 1974.

- e. A. Ras, georden 1 Oktober 1932, Dullstroom cs. 1932, Volksrust 1936, Vereeniging 1938. Organiserende Sekretaris, Bybelgenootskap van Suid-Afrika 1963, Eikenhof 1966, Organiserende Sekretaris, Bybelgenootskap van Suid-Afrika 1967, uitgetree by die Bybelgenootskap 1973, oorlede 1975.
- f. A.J. Nolte, georden 16 April 1938, Middelburg 1938, Johannesburg-Wes 1942, Lydenburg 1952, Witbank-Suid 1956, Melville 1966, emeritaat 1973, oorlede 1974.
- g. C.J. Mans, georden 31 Januarie 1953, Primrose 1953, Rensburgrust 1955, Rustenburg-Suid 1959, Krugersdorp-Oos 1967, oorlede 1974.
- h. J.W. Rhoda, georden 11 Maart 1956, Vaalharts cs 1956, Een-dracht 1961, Krugersdorp-Wes 1965, Kroonstad 1966, Bergsig 1968, Kroonstad 1970, oorlede 1975.
- i. P.J. Fouché (pastorale hulp Johannesburg-Suid 1969, Newcastle 1970), georden 26 Junie 1971, Newcastle 1971, Alberton 1972, oorlede 1975.

Die vergadering neem kennis.

2. UITTREDES

Die volgende dienaars van die Woord het uitgetree:

H.C. Coetzee (emeritaat - gesondheidsrede - hertoeegetree);
S.J. de Beer (bedank - Volksraad); J. Steyn (bedank); P.D. Smit (bedank).

Kennis geneem.

3. LOSGEMAAK VIR STUDIEVERLOF

Die volgende predikante was weens studieverlof tydelik nie aan gemeentes verbind nie:

J.J. Steenekamp, T.F.J. Dreyer (Jr.), J. Steyn, F.H. van der Merwe, J.A. Loader, proponente J.H. Breytenbach en J.L.P. Wolmarans.

Kennis geneem.

4. BENOEMINGS MET BEHOUD VAN STATUS AS PREDIKANT

C.J. van Schalkwyk (Sekretaris in kerkverband by die Bybelgenootskap van Suid-Afrika).

J.A.P. van Tonder (Superintendent, Kerke in eie Volksverband).

A.P.B. Breytenbach (Dosent in Bybelkunde by die Universiteit van Pretoria).

J.J. Engelbrecht (Jr.) (Dosent in Bybelkunde by die Universiteit van Pretoria).

Kennis geneem..

5. TOETREDES OF HERTOETREDES

1973

F. van Oosten (hertoegelaat)	M.M. Seymore
F. Houwert (Nederlandse Hervormde Kerk)	J.G.M. Storm
H.J. Botes	L.M.P. Swanepoel
J.J.H. Engelbrecht	W.H. Swart
J.P.J. Fourie	P.J. van der Merwe
J.S. Naude	B.J. van Wyk
R.M. Naude	E.P. Vosloo

1974

J.A. Stoop (hertoegelaat)	J.B. Schutte
H.C. Coetzee (hertoegelaat)	E.J. Smit
P.G. Geertsema (Geref. Kerk)	G.J. Wallis
A.P.J. Beukes	A.G. van Aarde
J.A. Beukes	G.J.W. van der Merwe
T.H.J. van Nieuwenhuizen	H.C. van der Merwe
P.B. Boshoff	J.C. van der Merwe
J.D. Maloney	I. van Immerzeel
L.J. Meyer	

1975

T.J. Botha	Z.L. Meyer
T.L. Botha	W.P. Prinsloo
J.J.G. Breedt	G.S.C. Scheepers
J.H. Breytenbach	D.S. Smit
P.J. Cilliers	J.L.P. Wolmarans (besig met verdere studie)
H.P.F. Kern	

Uit eie opleiding toegelaat:	37
Hertoegelaat	3
Uit susterkerke	2

Die kerk het tans 209 diensdoende predikante. 5 van hulle is nie voltyds verbonde aan gemeentes nie. 6 van hulle doen deeltydse werk of is beskikbaar daarvoor. 1 is besig met verdere studie. 9 is met doseerwerk besig na 'n benoeming deur die kerk. (Laasgenoemde 10 is nie by die eerste getal getel nie.)

Kennis geneem.

6. VOORHEEN UITGETREE

Die volgende predikante wat voorheen met behoud van "predikant=status" uitgetree het, is nog in lewe in ons midde:

D.F. Erasmus (1918)	G.C. Coetzee (1934)
S.P. Engelbrecht (1921)	A. Brandt (1936)
H.P. Wolmarans (1922)	W.H. van Bergen (1939)
C.H. Rautenbach (1927)	P.S. Dreyer (1944)
W.F.H. Huyzers (1931)	S.J. Prins (1952)
F.J.Z. Booysen (1932)	M.S. Grobler (1952)
	J.F. Stutterheim (1954)

Na die mate wat liggaamskragte en tyd dit toelaat, is daar nog 'n belangstellende deelname in die kerk se aktiwiteite, onder andere C.H. Rautenbach (lid van die Kuratorium, Raad vir Opvoeding en Onderwys, skrywer van 'n belangrike reeks artikels in Die Hervormer oor die onderwys), W.F.H. Huyzers (pastorale hulp in Laeveld gemeente, kerklike verteenwoordiger by die F.A.K. en Raad vir Volksang en Volkspede, direkteur van die Weeshuis), A. Brandt (pastorale hulp in Kaapstad), P.S. Dreyer (lid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, voorsitter van die Raad vir Kerke in die Volksverband, voorsitter van die Werkgroep Ampsbediening en Kerkordening, voorsitter van die Proponents= eksamenkommissie, lid van die redaksie van Die Hervormer en Die Almanak, pastorale hulp in die gemeente Magaliesmoot), S.J. Prins (voorsitter van die Raad vir Herderlike Sorg, pastorale hulp in die gemeente Poort), M.S. Grobler (skriba van die gemeente Ficks= burg), F.J.Z. Booysen (pastorale hulp in Witpoortjie).

Van hierdie predikante help ook nog dikwels met eredienste in verskillende gemeentes.

Kennis geneem.

7. DEELTYDSE PREDIKANTE

a. BESLUIT - ALGEMENE KERKVERGADERING 1973

Die vorige Algemene Kerkvergadering het die volgende besluite in die verband geneem:

" (i) Dat daar geen differensiasie in die amp is nie maar alleen in werksopdrag, wat s6 uitgel6 word dat daar geen tydelik-deeltydse predikante sal wees nie, maar wel deeltydse predikante wat permanent in die amp staan.

(ii) Dat die kerk enige persoon wat die bevoegdheid besit om dienaar van die Woord in die kerk te wees, op 'n deel= tydse basis kan gebruik. Aan so 'n persoon sal bevoegd= heid van Woord- en sakramentsbediening verleen word.

(iii) Dat ten opsigte van die deeltydse predikante die Raad vir Regsadvies opdrag kry om al die moontlike probleme wat bestaan en mag ontstaan ten opsigte van die ver= bondenheid van di6 predikant aan 'n bepaalde gemeente, onder o6 te sien en daarvoor re6ls op te stel, voor te lê aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering wat

dit, na bekragtiging, ter kennis bring van die ver=skillende ringskommissies.

- (iv) Dat die aanhef van artikel 149 van die Bepalings vervang word met die volgende:

'Die gewone werksaamhede word alleen verrig in diens van 'n gemeente onder opsig van 'n kerkraad en omvat: ... (en wat verder in die artikel volg).'

- (v) Wanneer 'n predikant oorgaan tot 'n ander lewensstaat, kan die Algemene Kommissie in sy eie diskresie besluit of hy status sal behou of nie.

- (vi) Wat teologiese professore betref, word die huidige reëlins onveranderd gelaat."

b. VOORSKRIFTE VIR DEELTYDSE PREDIKANTE

Na aanleiding van punt (iii) hierbo is onderstaande in praktyk gestel:

- (i) 'n Deeltydse predikant is 'n dienaar van die Woord wat op 'n deeltydse basis al die werksaamhede verbonde aan die dienswerk soos omskrywe in Bepaling 149 in 'n gemeente verrig. Die dienswerk van 'n deeltydse predikant verskil alleen kwantitatief van die dienswerk van 'n gewone predikant en nie kwalitatief nie.
- (ii) 'n Deeltydse predikant, omdat hy reeds 'n leeftog het waarmee hy in sy behoeftes voorsien, ontvang géén traktement van die gemeente waar hy werksaam is nie, maar sodanige vergoeding van koste as wat hom in staat sal stel om die dienswerk waartoe hy verbind is, te verrig.
- (iii) Diegene wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op grond van Bepaling 69 en vervolg en Bepaling 160 tot die amp van deeltydse predikant toegelaat kan word, is lidmate van die kerk wat oor die nodige opleiding beskik soos omskryf in Bepaling 71.
- (iv) Die toetrede van 'n deeltydse predikant tot die amp geskied alléén langs die weg soos voorsien deur Bepalings 69 en vervolg en Bepaling 160.
- (v) Na beroepbaarstelling word die kandidaat vir die amp van deeltydse predikant beroep deur 'n gemeente.

In die beroepsbrief word die woorde "traktement en" in die sinsnede "... teen die traktement en emolumente wat aan hierdie predikantstandplaas verbind is en vermeld is in die opgaaf wat hierby gevoeg is", weggelaat.

- (vi) Met inagneming van Bepaling 149 sal die kerkraad die dienswerk van die deeltydse predikant in sy gemeente bepaal en die kerkraad kan die omvang van die dienswerk en die emolumente van die deeltydse predikant van tyd tot tyd vermeerder of verminder.
- (vii) Nadat die beroep aangeneem is, word die kandidaat normaalweg in die diens bevestig met gebruikmaking van die bestaande Formulier vir die Bevestiging van Dienaars van die Woord.
- (viii) Bepaling 2(c) is ook in hierdie geval van toepassing, dit wil sê skepping van 'n deeltydse predikantstandplaas geskied alleen na vooraf magtiging deur die gemeente.
- (ix) Indien daar in die gemeente waar die deeltydse predikant deur beroep verbind is, sodanige verandering kom dat daar slegs 'n beperkte behoefte bestaan vir die dienswerk van 'n deeltydse predikant, kan die deeltydse predikant van sy kerkraad verlof ontvang om, soos Bepalings 162 tot 163 voorsien, pastorale hulp in ander gemeentes te verrig.

So lank die deeltydse predikant as pastorale hulp in 'n ander gemeente dienswerk verrig, sal hy in die gemeente waar hy beroep en bevestig is:

lid van die kerkraad bly en ook alle kerkraadsvergaderings daar bywoon;

'n dienswerk in die gemeente verrig soos die kerkraad mag bepaal.

- (x) Indien die verbondenheid van 'n deeltydse predikant aan 'n gemeente deur welke omstandighede ookal nie langer kan voortduur nie en so 'n predikant geen beroep van 'n ander gemeente ontvang nie en die kerk hom ook nie as pastorale hulp te werk kan stel nie, sal die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering nadat hy hom op hoogte gestel het van die omstandighede, aan hom 'n akte van ontheffing afgee, en sal sy amp verval.

Met instemming kennis geneem.

c. DEELTYDSE PREDIKANTE BEROEP

Die volgende predikante is op bovermelde wyse aan gemeentes verbind:

W.C. van Wyk (Pretoria-Oos), J.A. Loader (Villieria - losgemaak met studieverlof en tans weer beskikbaar in 'n gemeente), P.J. van der Merwe (Witfontein), J.A.A.A. Stoop (Oosmoot), J.H. Breytenbach (Brakpan-Harmonie), P.J. de Beer (beschikbaar vir deeltydse beroep).

Kennis geneem.

8. VERBREKING VAN VERBINTENIS PREDIKANT/GEMEENTE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het na aanleiding van bovermelde in oorleg met die Raad vir Regsadvies aandag gegee aan die omstandighede van die verbreking van die verbintenis tussen 'n predikant en 'n gemeente en tot die volgende slotsom gekom wat vir bekragtiging aan die vergadering voorgelê word:

Daar is instemming betuig met wat in 'n memorandum in die verband gestel word en in besonder dat artikel (x) van die regulasies vir deeltydse predikante die situasie skeep dat die gemeente die verbintenis kan verbreek. Verder, aangesien 'n predikant met behoud van status uit die amp kan tree, sou dit ook moontlik wees dat die gemeente kragtens artikel 158(2)(a) die "dienskontrak" kan beëindig.

Dit hou gevare en probleme in wat betref die siening van die amp soos die Belydenisskrifte dit leer. Eerder as om daarop voort te bou, meen die Raad dat Artikel 158(2)(a) geskrap behoort te word.

Daar word ook op gewys dat indien die bedoeling is dat die "verbreking" van 'n verbintenis van 'n predikant met 'n gemeente, van die gemeente se kant op ALLE predikante bedoel is, daar ernstig daarteen gewaarsku word en, indien die advies nie aanvaar word nie, word versoek dat daar geleentheid vir besinning sal wees.

BESLUIT: (a) Bepaling 158(2)(a) word gehandhaaf.

(b) Die hele saak van die "verbreking van die verbintenis tussen predikant en gemeente" word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys vir verdere studie en rapport aan die volgende Algemene Kerkvergadering.

9. OORGAAN NA ANDER LEWENSSTAAT

Na aanleiding van 'n navrae oor die betekenis van die woord "voorneme" in Bepaling 158 by persone wat verkies wil word vir die Volksraad of Provinsiale Raad, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die Bepaling uitgelê dat dit die volgende betekenis het:

"Die woord 'voorneme' in Bepaling 158 ten opsigte van die politiek word geïnterpreteer as betekende die dag wat iemand deur nominasie amptelik as kandidaat aangewys is, deur die nominasiehof."

BESLUIT: Die uitleg word aanvaar.

10. SIELSORG VIR PREDIKANTE

Die vorige vergadering het besluit:

"Dat op 'n predikantevergadering besin sal word insake 'SIELSORG VIR DIE SIELSORGER'."

Volgens verslag van die predikantevergadering het hierdie opdrag nog nie die aandag van die vergadering geniet nie.

Kennis geneem.

11. PREDIKANTEVERGADERING

Die verslag is behandel deur die Werkgroep Ampsbediening en Kerk= ordening wat rapporteer:

a. Die vergaderings is gereeld gehou maar word nie na wense byge= woon nie.

b. Goeie studievoordragte is gehou oor:

Prof. dr. G.M.M. Pelser: Die nagmaal by Markus en Paulus: 'n Vergelykende studie.

Prof. dr. C.H. Rautenbach: Die stem van die kerk in die onderwys.

Prof. dr. F.J. van Zyl: Die stem van die kerk in die wêreld.

Prof. dr. J.I. de Wet: Die invloed van die moderne teologie op die prediking en die erediens.

Prof. dr. B.J. Engelbrecht: Die basiese probleme van die Christelike Etiek.

Prof. dr. A.D. Pont: Rondom die figuur van ds. van der Hoff.

Prof. dr. F.J. van Zyl: 'n Terugblik op die lede van die ou fakulteit.

Prof. dr. J.P. Oberholzer: Eksegese en prediking.

Prof. dr. G.M.M. Pelser: Liggaam en hoof by Paulus.

Prof. dr. F.J. van Zyl: Die pastorale sorg van die verbrokelede gesin: dit is van geskeide persone.

Prof. dr. Anna Steyn: Knelpunte in die moderne Westerse gesin.

Mnr. A.B. van N. Herbst: Die diakonale versorging van die ontwrigte kinders.

Prof. dr. A.D. Pont: Nuwe verwikkelinge op die vakgebied van die kerkgeskiedenis.

c. ANDER SAKE BEHANDEL

i. Die B.A. studie vir B.D.

ii. Die bywoning van die vergadering.

- iii. Opknappingskursus vir predikante - die eerste is gehou op 9 April 1975.

d. ONAFGEHANDELDE PROGRAM

- i. Die probleem van arbeid onder buitekerklikes.
- ii. Sielsorg van die sielsorger.

Kennis geneem.

12. BEROEPE

Gedurende 1973-1975 is daar 531 beroepe op predikante uitgebring waarvan 110 aanvaar is.

Kennis geneem.

13. HERDERLIKE SORG

a. GROEPPASTORAAT (Groepshuisbesoek)

Die vorige vergadering het besluit:

"Die Algemene Kerkvergadering beveel aan dat kerkrade kan besluit om die huisbesoek bykomstig ter wille van beter bearbeiding groepsgegewys te laat plaasvind."

Die Werkgroep Gemeente-Opbou het besluit dat die volgende opsomming uit die verslag ter kennisname in die agenda opgeneem sal word, oor die inrigting van groeppastoraat:

"Met groeppastoraat word bedoel die gelyktydige pastoraale bediening van 'n groep huisgesinne in teenstelling met die tradisionele huisbesoek wat van huis tot huis plaasvind. In die praktyk word so 'n groep deur 'n gemeentelike wyk gevorm.

Die inhoud van die groeppastoraat is die bediening van die Woord van God soos dit tot vergestaltung kom in Woord= verkondiging, onderrig, die opsig ens.

Met die oog op die implementering van groeppastoraat moet die kerkraad vooraf goed ingelig wees oor die aard daar= van en verder ook oortuig wees van die verdienstelikheid daarvan. Slegs dan sal hulle voldoende gemotiveerd wees om dit aan lidmate in hulle wyke te verduidelik en hulle aan te spoor tot deelname daaraan.

(i) Die praktiese toepassing van groeppastoraat behels die volgende:

- . Die wykskerkraadslede gee die lidmate in die wyk kennis van die datum, plek en tyd van die wyksbyeenkoms;
- . die byeenkomste vind altyd by 'n ander huis in die wyk plaas;

- . na die Skriflesing, gebed en samesang, lewer die predikant 'n kort, maar goed verantwoorde en prikkelende inleiding oor 'n aktuele onderwerp, waarna die lidmate uitgenooi en aangemoedig word tot bespreking daarvan;
- . na die bespreking word vir 'n wyle op sosiale vlak verkeer en verversings (liefs net tee sonder koek) geniet voordat die lidmate huiswaarts keer.

(ii) Naas ander is daar enkele belangrike voordele van groeppastoraat wat verdien om spesiaal vermeld te word:

- . Lidmate gaan met 'n bepaalde verwagting of instelling na die groepphuisbesoek. Dit bring struktuur en sinvolheid in die pastorale aktiwiteite en kerklike meelewing mee.
- . Nie alleen die onderlinge wisselwerking tussen lidmate word daardeur gestimuleer nie, maar dit bevorder ook die priesterskap van die gelowige in die sin dat wykslidmate mekaar leer ken en daaruit voortspruitend ook oor mekaar besorg raak ten opsigte van mekaar se materiële en geestelike welsyn.
- . Die onderlinge kommunikasie tydens die groeppastoraat spoor aan tot dink, praat en doen. Voordat iemand iets sê, dink hy eers en daarna is hy verplig om te doen wat hy gesê het. Sodoende word lidmate geïnspireer tot die kerklik-godsdienstige gesprek wat verder aanleiding gee tot 'n teeds groeiende kerklik-godsdienstige belangstelling.
- . Dit kan voorts die volgende sport wees tot intensiewe herderlike sorg op individuele vlak in die sin dat die oplettende predikant tydens die groeppastoraat wel kan aflei wie individuele sorg nodig het. Andersyds kan iemand met probleme uit hoofde van die nadere kennismaking met die predikant tydens die groeppesoek, besluit om hom privaat te gaan opsoek.
- . Die groeppastoraat open ook die deur vir positief gerigte kerklike opsig, aangesien 'n lidmaat se afwesigheid vir die predikant 'n direkte opening verleen om met hom oor sy kerklike meelewing te praat.

(iii) Groeppastoraat het egter ook beperkings en gevare

Meer intieme kennis van 'n persoon en sy huisgesin spruit voort uit 'n besoek aan daardie huis. Indien net groeppastoraat gedoen sou word, sal dit lei tot die verskraling van daardie kennis.

Indien daar nie nougeset teen gewaak word nie, kan die groeppastoraat ook baie maklik ontaard tot sosiale byeenkomste met geen pastorale inhoud en diepgang nie.

Die wanopvattinge oor groeppastoraat kom daarop neer dat dit maklik is om te doen en verder dat dit tydbesparend sou wees. Dit verg egter kennis van groepwerk tesame met 'n baie versigtige hantering van die groep. Tydbesparend is dit ook nie, aangesien die predikant daardeur meer male deur die gemeente gaan en dit vir hom baie en intensiewe studiewerk meebring ten einde die werklike en geantisipeerde vrae te kan beantwoord.

Groeppastoraat kan en mag nie die individuele huisbesoek vervang nie. Aangesien dit egter verdienstelik is, kan dit ook nie sommer so oor die hoof gesien word nie. Derhalwe behoort dit gesien en benut te word as 'n nuttige en onmisbare aanvulling van die individuele huisbesoek. Dit sou egter geen sin hê om groeppastoraat direk na die individuele huisbesoek in 'n wyk te reël nie. Dit kan vrugbaarder benut word as die gemeente byvoorbeeld in twee dele ingedeel word en in die een deel groeppastoraat en in die ander individuele huisbesoek gedoen word.

Opsommenderwys is slegs breë riglyne aangestip. Dit is voor die hand liggend dat die reëlings in elke gemeente volgens eie omstandighede aangepas sal word."

BESLUIT: (a) Kennis geneem.

(b) Die vergadering versoek die opstellers van die jaarverslae om die vrae in verband met die pastoraat so te wysig dat presies bepaal kan word hoeveel lidmate of wyke deur die predikant individueel besoek is en hoeveel groepsgegewys.

b. RIGLYNE IN VERBAND MET DIE PLEK VAN PASTORALE SIELKUNDE

Na 'n studie van 'n subkomitee, benoem deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, is hulle verslag deur die Werkgroep Gemeente-Opbou behandel wat besluit het om dit as riglyne aan die Algemene Kerkvergadering voor te lê:

"Daar word vandag baie geskryf en gepraat oor die studie in die sogenaamde pastorale sielkunde. In sommige oorsese lande is teologiese studente en predikante selfs besig met 'n sensitiwiteitsopleiding as deel van die praktiese studie van hierdie nuwe vakgebied. Ons verwys hier spesifiek na Nederland en 'n studie wat onlangs deur 'n Suid-Afrikaner daar gemaak is. Dit is dus goed dat die kerk oor hierdie aktuele saak sal besin. Niks meer as 'n paar riglyne word hier aangedui nie.

(i) Ons sien geen enkele beswaar waarom die kerk in sy werk nie gebruik sal maak van die dienste van selfstandige

wetenskappe wat nie teologies is nie. In die praktyk van die kerk word hierdie dienste lank reeds gebruik. Met die oprigting van kerkgeboue is die argitek en die boukundige en kosteberekenaar dadelik op die voorgrond. In die barmhartigheidsdiens van die kerk word gebruik gemaak van sosiale werksters. Moet die Algemene Kommissie beslissings neem in verband met buitengewone uittredes van bedienaars van die Woord, kan dit gebeur dat getuienis van die mediese wetenskap van deurslaggewende belang sal wees. Word die kerk in 'n hofsak ingedwing, sal gebruik gemaak word van die dienste van die regs wetenskap. Bestudering van die teologie is onmoontlik sonder taalwetenskap. Die kerk erken dat die wetenskap van die sielkunde, net soos bogenoemde wetenskappe, selfstandig is. Ook van die sielkunde kan daar gebruik gemaak word, net soos van die ander wetenskappe.

(ii) Die kerk kan nooit toelaat dat die sosiale wetenskap invloed gaan uitoefen op die wese en inhoud van die barmhartigheidsdiens van die kerk nie. Dieselfde geld die wetenskap van die argitektuur, regsgeleerdheid ensovoorts, vanwaar die kerk in groot dankbaarheid voortreflike diens kry. Dit spreek vanself dat die kerk dit ook nooit mag toelaat dat die wetenskap van die sielkunde invloed gaan uitoefen op die wese, inhoud en omvang van die verkondigingstaak, die van God-gegewe roeping van die kerk nie. Wanneer die hulp van die sielkunde as selfstandige wetenskap, veral in die pastoraat benodig word, behoort die hulp van so 'n aard te wees dat daar geen modifikasie van die inhoud van die pastoraat sal plaasvind nie. In hierdie sin en in geen ander sin nie is die sielkunde 'n 'hulpwetenskap' vir die predikant.

(iii) Dit is moontlik dat die pastor in sy doel om die Woord na die mens te bring, nie kan slaag nie indien daar by hom nie voldoende kennis is van die psigiese gesteldheid van daardie mens met wie hy te doen het in sy pastorale gesprek nie. Hierdie psigiese gesteldheid ('mental make-up') kan soms gekompliseerd wees. Dit sal vir die pastor uiters waardevol wees indien hy beskik oor kennis aangaande kognisie, emosies, motivering, strewings en verwagtings, aanleg, omgewingsbeïnvloeding, konflikte, frustrasies, verdedigingsmeganismes, obsessies, kompulsies en geesteskrankhede in verskillende vorme. Ter wille van 'n mensgerigte pastoraat, maar dan 'n pastoraat soos die Woord van God dit vereis, behoort die pastor kennis te dra van hierdie psigiese gesteldhede.

(iv) Daar is 'n wesensonderskeid tussen die psigologiese toerusting van die predikant vir sy pastoraat en pastoraalkliniese vorming as 'n soort van sensiwiteitsopleiding soos dit vandag in onder andere Nederland geskied. In laasgenoemde geval word die klem gelê op

die psigoterapeutiese komponent, wat uitloop op 'n totale verpsigologisering van die pastoraat waarin die predikant naderhand genoodsaak is om psigoterapeut te speel. Die pastorale psigologie in sy huidige konnotasie leun eensydig swaar op die psigoterapie en in laasgenoemde leunstoel staan die teologiese vorming nie meer voorop nie.

(v) Ons voorsien dat dit nuttig sal wees dat daar aandag gegee sal word aan die studie van die psigologie, in beide die voorstudie en die B.D. jare. Besonderhede hieromtrent behoort uitgewerk te word deur die Kuratorium en teologiese fakulteit.

(vi) Wanneer die pastor hom 'vasloop' in gevalle waar daar werklike terapeutiese versorging deur 'n terapeut (psigiater) gedoen moet word, sien ons geen rede waarom die predikant nie so 'n persoon na 'n terapeut sou verwys nie. Self is en bly die predikant slegs pastor. In hierdie verband behoort die kerk die daarstelling van 'n verwysingsdiens te oorweeg. Die pastor verwys die persoon na hierdie verwysingsdiens. Deur middel van hierdie diens kom die lidmaat, indien nodig, onder aandag van die terapeut. Dit moet duidelik gestel word dat hierdie verwysingsdiens geen kliniek is nie. Die diens is slegs 'n kundige middel of orgaan van die kerk om in adviserende hoedanigheid so 'n persoon onder aandag en behandeling van 'n terapeut te bring. Sodanige verwysingsdiens kan dien as 'n adviesburo vir daardie predikante wat in hulle gemeentes van tyd tot tyd met werklik ingewikkelde psigiesversteurde lidmate te doen kry.

(vii) Ons beveel aan dat binne die raamwerk van bogenoemde opset, daar van tyd tot tyd kursusse gereël word vir diensdoende predikante om hulle langs hierdie weg te help om sulke gevalle uit te ken en te hanteer in die pastorale gesprek.

Ons vertrou dat hierdie paar riglyne moontlik vir die kerk tot nut mag wees in sy besinning oor die roeping ook ten opsigte van hierdie lidmate wat werklik gespesialiseerde hulp nodig het."

BESLUIT: Die riglyne word aanvaar, behalwe dat artikel (v) gewysig word om soos volg te lees:

"(v) Ons voorsien dat dit nuttig sal wees as sommige teologiese studente sielkunde ekstra-kurrikulêr wil volg."

c. PASTORALE VERWYSINGSDIENS

Die vorige Algemene Kerkvergadering het die aangeleentheid verwys vir verdere studie. Die volgende is goedgekeur vir voorlegging aan die Algemene Kerkvergadering:

i. NAAM

Die naam sal wees Die Pastorale Verwysingsdiens.

ii. DOEL

- . Om voorligting te gee en bystand te verleen aan persone met psigiese aanpassings en ander probleme wat deur predikante na sodanige diens verwys mag word.
- . Om predikante wat daarna sou vra, met advies oor sodanige gevalle te bedien.
- . Om waar en wanneer daartoe uitgenooi, aan kerklike vergaderings en organisasies voorligting te verskaf.

Dit spreek vanself dat so 'n diens in die kerk op hoogs vertroulike wyse hanteer moet word.

iii. SAMESTELLING

Die diens sal gelewer word deur

- . 'n Kerklike voorligter in deeltydse hoedanigheid. Hy moet vakkundig gekwalifiseer en professioneel geregistreer wees.
- . Die voorligter word bygestaan deur 'n beheerraad, bestaande uit ongeveer vier vakkundige persone en wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem word.
- . Op advies van die voorligtingsraad benoem die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n paneel van verskillende professionele persone soos 'n geneesheer, opvoedkundige, regsgeleerde, maatskaplike werkster, psigiater ens. na wie die voorligter persone kan verwys indien nodig.
- . Die diens moet beskou word as 'n diakonale of barmhartigheidsdiens van die kerk wat as 'n aanvulling van die normale pastorale versorging van die kerk moet fungeer.

iv. FISIESE INRIGTING

Die diens behoort in 'n professionele klimaat soos in 'n mediese gebou verrig te word.

Daar word voorsien dat die kerk in die beginstadium die diens sal moet finansier. Die diens behoort egter self=

onderhoudend te word op grond van die insameling van 'n nominale fooi van die persoon wat van die diens gebruik maak. Dit is psigologies verantwoord en gesond om persone te laat betaal vir sodanige dienste.

Fynere besonderhede in verband met die funksionering van die diens sal deur die voorligtingsraad in samewerking met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering uitgewerk word.

BESLUIT: Die hele saak soos hier gerapporteer word met algemene stemme goedgekeur.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Telegramme van seënwense is ontvang van:

Kerkraad, Potchefstroom-Noord
Kerkraad, Vereeniging
Gemeente Vanderbijlpark-Suid
Gemeente Drie Riviere.

Ds. D. Muller van Elandspoort en oudl. J.M. van der Merwe van Durban-Suid het ter vergadering gekom.

DAG VAN VEROOTMOEDIGING IN RHODESIË

Ds. C.L. v.d. Berg gaan op algemene versoek van die vergadering en in solidariteit met ons broeders in Rhodesië voor in gebed.

Die vergadering verdaag vir middagete.

GOEDGEKEUR EN GETEKEN NA ETENSGEBOU OP 20 MEI 1976

VOORSITTER (W.G.) J.P. Oberholzer
.....

SKRIBA (W.G.) P.M. Smith
.....

MIDDAGSITTING - 19 MEI 1976

14. TRAKTEMENTE EN EMOLUMENTE

(a) (i) VERSLAG VAN DIE ADMINISTRATEUR

Die 1961-Algemene Kerkvergadering het die prinsipiële riglyne neergelê van hoe die Kerk die begrip "traktement" sien. Daar kom gedurig predikante en kerkraadslede by wat, geoordeel aan die vrae en stellings, nie bekend is met die riglyne nie. Daarom ag ons dit noodsaaklik om dit telkens as inleiding tot die verslag te stel:

VERHOUDING VAN DIE GEMEENTE TOT HULLE PREDIKANT

So dikwels hoor 'n mens gemeentelêde of kerkraadslede of selfs predikante praat van "die predikant se salaris ..." of "lewenskostetoelae vir die predikant ..." of "bonus vir die predikant". Of daar word vrae gevra soos: "... wie betaal vir die myle as die predikant elke maand die sestig myl na Pretoria-toe ry na sy moeder in die ouetehuis?" ... of ... "moet die gemeente die predikant se vakansie-ritte betaal?" ... "Wie betaal die lig- en waterrekening, die gemeente of die predikant?" ... "Wie betaal die telefoonkoste?"

Die soort uitlatings en vrae wys daarop dat lidmate, kerkraadslede en predikante vasgevang is met 'n begrip asof daar 'n werk-gewer en 'n werknemer-verhouding bestaan. Asof die gemeente 'n werk-gewer is wat 'n predikant in diens geneem het en nou sekere diensvoorwaardes moet vasstel. En dan begin die broeders! "Ons predikant is so bedrewe en het so 'n besigheidskop, dat hy minstens 'n R1.000 meer werd is as 'n ander!" ... of ... "ons predikant is so passief, ... as hy nie uitspring nie sit hy een van die dae sonder salaris!"

By die aanhoor van hierdie dinge, kom daar onwillekeurig ook vrae by jou op. "As 'n predikant aktief is en sy dienswerk so verrig en die sake van die gemeente so lei dat daar ook 'n groter offervaardigheid by die lidmate ontstaan of in verband met die bates van die gemeente voorstelle doen wat groter materiële stabiliteit bring, het hy tog seker nie sy een oog op die Evangelie en die ander op 'n 'bonus' of 'verhoging' nie?" Ontdek ons dan nie onder andere met verbasing by die lees van die gelykenis van die verlore seun dat die oudste seun wat altyd voorgegee het dat hy met liefde sy vader onvoorwaardelik gedien het en nooit 'n gebod van hom oortree het nie,

dat hy sy vader eintlik met 'n bybedoeling gedien het en eintlik sy oog op die ou vader se boedel gehad het. Die ander vraag kom by mens op: "Hang die offerbewustheid van 'n gemeente af van hoe aktief of passief 'n predikant kan organiseer?"

As ons met 'n gees van "Werkgewer" en "werknemer", van eise en teen-eise wil werk is dit nie net in stryd met die hele begrip van die verspreiding van die Evangelie-boodskap nie, maar sal ons op snaakse plekke uitkom.

Die verhouding van gemeente tot predikant staan nie op die vlak van eise, en die verhouding van predikant tot gemeente staan nie op die vlak van teen-eise nie, dit staan op 'n totaal ander vlak, 'n *vreugdevlak van geregtigheid en vrede*.

Met die verhouding van gemeente tot predikant gaan dit nie om vergoeding aan 'n persoon vir dienste wat gelewer word nie, sodat die werk wat verrig is na waarde en gehalte gegradeer en geskat kan word nie. Dit gaan hier vir ons as gelowiges om 'n behoefte, 'n behoefte om die grootste en mees vreugdevolle Berig weer en weer te hoor en omdat die Berig soveel geregtigheid en vrede en blydschap in die Heilige Gees vir ons openbaar wil ons dat ons kinders en ons naaste dit ook hoor en saam met ons gedurig ervaar. Met dié behoefte in ons hart sê ons as gemeente aan diegene wat as ampsdraers onder ons aangewys is (vir die Kerkraad) om dit so te reël dat daar iemand onder ons kan kom woon wat deur sy studie van Gods Woord en sy lewe deur ons Kerk bevoeg geag is om hierdie grootste Tyding van alle tydings onder ons gaande te hou, want dit is vir ons van alle lewensbelang dat dit nie vir ons kinders sal vervaag nie.

Op so 'n versoek kom die Kerkraad dan byeen en skryf hulle 'n brief aan so 'n persoon - 'n beroepsbrief aan 'n predikant - en hulle nooi hom uit om onder ons te kom woon en hulle spreek die vertroue uit dat hy "so spoedig moontlik na die gemeente sal oorkom om deur leer en voorbeeld, bestuur en opsig alles te doen wat 'n herder en leraar ooreenkomstig die heilige Woord van God en volgens die verordeninge van die Nederduitsch Hervormde Kerk betaam, in die besonder deur die verkondiging van die Evangelie, deur die bediening van die Heilige Doop en die Heilige Nagmaal op tye wat deur die gemeente daarvoor vasgestel is, deur vertroosting van die siekes, deur die gemeentelede by hulle huise te besoek, deur onderwysing van Bybelse en die Kerkgeskiedenis en die geloofsleer en sedeleer van die Christelike godsdiens in die kategisasie, wat gedurende die jaar weekliks gehou word. Die Kerkraad belowe van sy kant al die agting, liefde en medewerking wat aan die reggeaarde Evangeliedienaar toekom."

Dit kom dus daarop neer dat die Kerkraad die Evangeliedienaar vra om by die gemeente te kom woon sodat die gemeente die om=skrewe Evangeliebediening kan ontvang en indien so 'n Evangeliedienaar, soos die Kerkraad hom versoek om te doen, naamlik "die beroep bereidvaardig aanvaar", weet hy dat die Kerkraad ook nog soos volg aan hom geskryf het:

"Ten einde die Weleerwaarde heer, beroepe leraar na hierdie gemeente, sy gesin en afhanklikes van 'n *behoorlike lewenstog* te verseker, om hom in staat te stel om *al sy kragte en tyd* aan die diens van die Evangelie te wy, is aan hierdie predikant=standplaas verbonde ...", en dan noem die Kerkraad op welke wyse die gemeente die predikant van 'n *behoorlike lewenstog* sal voorsien. Daar is natuurlik 'n rede voor waarom die Kerkraad hom verseker dat *hy* en sy *gesin* en sy *afhanklikes* van 'n *behoorlike lewenstog* voorsien sal word en die rede is dat *hy al sy kragte en tyd* aan die diens van die Evangelie sal wy, want dit is wat die gemeente so graag wil hê.

Niemand sal seker nou meer kan redeneer dat die gemeente 'n predikant in diens geneem het en aan hom 'n salaris moet betaal nie. Dit is duidelik dat dit hier nie gaan om 'n salaris of vergoeding vir dienste wat hy gelewer het nie, maar om die feit dat hy en sy afhanklikes *totaal* deur die gemeente onderhou moet word. Die predikant is dus in die gees van die beroeps=brief, nie veronderstel om *tyd en kragte* oor te hê om ander bronne van inkomste te eksploiteer nie.

Dit behoort nou duidelik te wees waarom daar nie van 'n predikant se *salaris* gepraat word nie, maar van sy traktement.

Daar kan moontlik twee hoofredes wees waarom daar skewe verhoudings tussen 'n gemeente en 'n predikant ontstaan. Die een is wanneer die wanbegrip "werkgewer" en "werknemer" by die betrokkenes bestaan en die ander is wanneer die betrokkenes van die een of ander kant hulle plig versuim. Die een wy nie *al sy kragte en tyd* aan die diens van die Evangelie nie of die ander versuim die *behoorlike lewenstog*-belofte.

Omdat ons nou gekom het op die punt waar die verhouding prakties toegepas word, is dit miskien goed om daaroor nader te besin.

By die vasstelling van traktement moet daar duidelik getrag word om 'n "*behoorlike lewenstog*" vir die predikant daar te stel. Die *behoefes* van hom en sy gesin moet bepaal word (nie 'n vergoeding of salaris nie).

Dit is van besondere belang dat daar by die vorming van nuwe gemeentes toegesien moet word dat so 'n te stigte gemeente aan die toekomstige predikant 'n *behoorlike lewenstog* kan voorsien.

Die Kerk en veral Kerkrade moet verantwoordelik handel by die vasstelling van 'n "*behoorlike lewenstog*", enersyds om seker te maak dat hulle in hulle oordeel oor wat die *behoefes* van 'n predikant is, hulle nie sodanige behoefte oorskat nie en aldus die kas van offergawes oorbelaas nie. Aan die ander kant moet hulle so oordeel dat dit nie straks neerkom daarop dat die predikant die gemeente subsidieer nie. Dit kan dikwels ten koste van sy gesin se daaglikse brood en lewensbestaan geskied en die doel, naamlik die bevordering van die Evangelie moet as gevolg van dié kommer wat dit meebring, daaronder ly.

Gebaseer op dieselfde beginsel moet daar ook voorsiening gemaak word, sodat die predikant hom nie oor sy ou dag sal kwel nie en dan op een of ander wyse daarvoor voorsiening probeer maak. Vandaar die pensioenskema van die kerk.

Die kontant wat betrokke is by die "behoorlike lewenstog" is maar 'n onderdeel van die behoeftes van 'n predikant en sy gesin. Daarom sorg die kerkraad vir 'n behoorlike pastorie en ook vir vry water en lig, telefoonkoste e.d.m. Daar word egter dikwels uit die oog verloor dat 'n predikant, om sy werk waartoe ons hom uitgenooi het verantwoordelik te kan doen, gedurig studieboeke moet aankoop. Ook is die pastorie 'n plek wat druk besoek word. Dit is natuurlik altyd 'n besondere teken van die mooi verhouding tussen gemeente en predikant; maar ons moet by die vasstelling van die behoeftes rekening hou dat daar uitgawes mee gemoeid is.

Prinsipiëel moet daar begryp word dat hy vir sy *hele lewensbestaan* van die gemeente afhanklik is en beskik hy oor geen ander geld as dit wat hy van die gemeente ontvang nie. As iemand dus beweer dat die predikant dit of dat self moet betaal, kom die vraag dadelik op - "waar moet hy die geld kry om dit of dat self te betaal?" Die antwoord is duidelik - "van die gemeente", waar anders, want prinsipiëel behoort alle koste vir die *behoorlike lewenstog* van die predikant en sy afhanklikes aangegaan te word sonder dat die predikant daarmee gemoeid is, sonder dat hy noodwendig kontant hoef te hanteer. Ter wille van die privaatheid waarop elke persoon en sy gesin seker geregtig is en ter wille van die goeie menslike verhoudings ontvang hy 'n kontant toelaag wat ons in die wandeling "traktement" noem, waarmee sekere privaat huishoudelike uitgawes soos voedsel, kleding, meubels ens. bekostig moet word. Daarbenewens sorg die gemeente vir 'n *behoorlike woning*; *telefoon* (nie net alleen om gemeentelike oproepe uit te voer nie, maar ook privaat); *boeke vir studie*; *onderwys, opvoeding vir sy kinders*; *mediese en tandheelkundige dienste*; *vervoerkoste* (hier is reiskoste, om die gemeentelike werk te doen nie ter sake nie, want die reiskoste in verband met die gemeentelike werk is 'n direkte koste van die gemeente, net soos byvoorbeeld die rente op die kerkgebou nie 'n item is waarmee die predikant gemoeid is nie).

- B. Ten einde die vergadering in staat te stel om met inagneming van die handeling van die vorige Algemene Kerkvergaderings die aangeleentheid te oorweeg, word die verslae wat tydens die vorige vergaderings gedien het, hier afgekort herhaal:

"Met die 1961 Algemene Kerkvergadering is die traktement soos volg saamgestel:

	<u>Traktement</u>	<u>Mediese toelaag</u>	<u>Totaal</u>
Eerste drie jaar	2.460	120	2.580
Volgende twee jaar	2.580	120	2.700
Volgende drie jaar	2.700	120	2.820
Na 8 jaar	2.820	120	2.940

1964

Eerste drie jaar	2.706	132	2.838
Volgende twee jaar	2.838	132	2.970
Volgende drie jaar	2.970	132	3.102
Na 8 jaar	3.102	132	3.234

1967

Eerste drie jaar	3.157	154	3.311
Volgende twee jaar	3.311	154	3.465
Volgende drie jaar	3.465	154	3.619
Na 8 jaar	3.619	154	3.733

1970

Eerste drie jaar	3.720	180	3.900
Volgende twee jaar	3.924	180	4.104
Volgende drie jaar	4.180	180	4.260
Na 8 jaar	4.272	180	4.452

Soos reeds bekend, word by die berekening van die traktementskale die verbruikersprysindeks as basis van berekening gebruik en was die indeks in siklusse van drie jaar geneem van 'n datum ongeveer in die middel van die tydperk tussen twee Algemene Kerkvergaderings. Die datums was in die verlede Augustusmaand in die jaar volgende op die jaar waarin die Algemene Kerkvergadering gehou is. Tydens die 1973-Algemene Kerkvergadering het ons beraam dat die indeks in Augustus 1974 op 138,16 te staan sou kom, wat 'n verhoging van 30,66 bo die indeks van Augustus 1971 naamlik 107,50 beteken het. Dit het tot gevolg gehad dat die Algemene Kerkvergadering besluit het op 'n verhoging in die traktementskale van 28,52% en is die skale soos volg vasgestel, volgens besluit van die vergadering:

	<u>Minimum traktement</u>	<u>Mediese toelae</u>	<u>Totaal</u>
Eerste drie jaar	4.752	264	5.016
Volgende twee jaar	5.010	264	5.280
Volgende drie jaar	5.220	264	5.484
Na 8 jaar	5.460	264	5.724

Getoets aan die werklike verbruikersindeks van Augustus 1974

wat 141,50 beloop het, het ons 3,34 (of 2,42%) te laag voorspel. (Die 1973-Algemene Kerkvergadering het die verhoging vanaf 1 Mei 1973 in werking gestel terwyl die beraming van 138,16 gemik op Augustus 1974, einde Februarie 1973 as vertrekpunt gehad het toe die indeks op 119,80 gestaan het - verskil dus $138,16 - 119,80 = 18,36$ punte.) Die indeks het Augustus 1974 egter 141,50 beloop - 'n werklike styging van 21,7 punte. Die styging vanaf Augustus 1974 tot Februarie 1976 was vanaf 141,50 tot 166,8 = 25,3. Daar was dus 'n versnelling in die tempo van styging gedurende die laaste 18 maande.

Alles in ag geneem het dit tot dusver daarop neergekom dat ons 'n voorspelling van die verbruikersprysindeks oor 'n periode van feitlik 3 jaar van toepassing op traktemente gemaak het. In praktyk het dit daarop neergekom dat vir die eerste 18 maande daar in 'n afnemende mate te veel traktement betaal is en gedurende die tweede 18 maande in toenemende mate te min traktement betaal is. Vroeër toe styging redelik egalig was het die wins op die eerste 18 maande vir die verlies op die tweede 18 maande vergoed. Met ons ervaring van die versnelling van die tempo van styging die afgelope 18 maande en ons vermoedens oor die toekoms, ag ons dit as onbillik om vir die volgende drie jaar op dieselfde wyse as in die verlede te beraam en wil daarom aanbeveel dat die kontant traktementskale jaarliks hersien word en dat die Administrateur jaarliks, nadat die Februarie verbruikersprysindeks bekend is, en na voorlegging aan die Raad van Finansies, die gemeentes voorsien van hersiene traktementskale. (Die indeks is gewoonlik begin April bekend.)

Gedurende die tydperk Augustus 1974 tot Februarie 1976 het die verbruikersprysindeks soos volg gestyg:

Augustus 1974	141,5			
Februarie 1975	150,4	Styging	8,9	
Februarie 1975	150,4			
Augustus 1975	159,9	Styging	9,5	
Augustus 1975	159,9			
Februarie 1976	166,8	Styging	6,9	(Maart 1976 staan die syfer reeds op 168,8)
Styging oor 18 maande - Augustus 1974 tot Februarie 1976			25,30	
Tel by die verskil tussen die beraming 138,16 en werklike = 141,50 =			<u>3,34</u>	
			28,64	

Gemiddeld dus 1,59 punte per maand oor die afgelope 18 maande geneem.

As ons aanneem dat dieselfde tendens vanaf 1 Maart 1976 tot einde Februarie 1977 sal voortduur, beteken dit $12 \times 1,59 = 19,08$. Ons moet egter in gedagte hou dat die traktemente vanaf 1 Mei 1976 aangepas word en dat die styging van 19,08 punte oor die volgende tien maande ingepas moet word ($19,08 + 10 \times 12 = 22,90$). Indeks Februarie 1976 = 166,8 + beraamde styging van 22,90 tot einde Februarie 1977. Omdat ons egter die frekwensie van hersiening verkort het van 3 jaar na 1 jaar moet ons nou instede van 'n raming vir 18 maande vooruit, werk op 'n raming van 6 maande vooruit. Ons beraam dus dat die indeks einde Augustus 1976 op

$$166,8 + \frac{22,90}{2} = 178,25$$

te staan sal kom - 'n styging vanaf Augustus 1974 van 40,09 of 29,02%.

Ons beveel aan dat die vergadering, behalwe vrye woning (wat insluit telefoon, water en ligte en ander munisipale dienste, belastings en onderhoudskoste en kostelose vervoer, die minimum-skaal van die kontantdeel van die traktement soos volg bepaal:

	<u>Minimum traktement</u>	<u>Mediese toelae</u>	<u>Totaal</u>
<u>Eerste drie jaar</u>	4.752	264	
	<u>1.356</u>	<u>96</u>	
	6.108	360	6.468
*Gelykmakende pensioen= toelaag	<u>138</u>		<u>138</u>
	6.246		6.606
	<u>6.246</u>		<u>6.606</u>
<u>Volgende twee jaar</u>	5.010	264	
	<u>1.446</u>	<u>96</u>	
	6.456	360	6.816
Gelykmakende pensioen= toelaag	<u>102</u>		<u>102</u>
	6.558		6.918
	<u>6.558</u>		<u>6.918</u>
<u>Volgende drie jaar</u>	5.220	264	
	<u>1.500</u>	<u>96</u>	
	6.720	360	7.080
Gelykmakende pensioen= toelaag	<u>75</u>		<u>75</u>
	6.795		7.155
	<u>6.795</u>		<u>7.155</u>

Na 8 jaar /.....

	<u>Minimum</u> <u>traktement</u>	<u>Mediese</u> <u>toelae</u>	<u>Totaal</u>
<u>Na 8 jaar</u>	5.460	264	
	<u>1.560</u>	<u>96</u>	
	7.020	360	7.380
Gelykmakende pensioen= toelaag	<u>42</u>		<u>42</u>
	<u>7.062</u>		<u>7.422</u>

* Die gelykmakende "pensioentoelaag" is bygevoeg om konsekwent daarop te reken dat 10,48% van die kontant deel van die traktement vir pensioenvoorsiening bygedra word.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Ouderling J.P.J. Coetzer (Witbank), oudl. P.W. van der Merwe en dr. S.J. Prins kom ter vergadering

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan:

Ds. A.J. van Staden, Marikana	vanaf 12h15
Ds. L.J.J. Nell, Van der Hoff	14h30 - 17h50
Prof. A.D. Pont	vir die hele dag
Ds. J.H. Breytenbach	09g00 - 11h55
Ds. J.A.A. Schroeder van Heidelberg	vir die oggendsitting
Ds. Houwert, Nederlandssprekende gemeente	vir middag en aandsitting
Prof. P.S. Dreyer	12h00 - 13h00 en 16h00 - 18h00
Ds. P.T. Jacobs, Derdepoort	16h30 - 17h50
Ds. R.P. Botha en Oudl. J. van Vuuren	09h00 - 11h15
Oudl. F.W. Combrink, Rustenburg-Oos	sommige aandsittings
Prof. A.P. Grové	van tyd tot tyd as gevolg van dringende sake
Oudl. E.J. Jordaan, St. Helena	09h00 - 12h45
Oudl. W.J. Dreyer, Balfour	19h30 - 21h30
Ds. J.P. Snyman, Potgietersrus-Wes	11h15 - 11h45
Oudl. W. Kern, Koedoesrand	onbepaald
Dr. P.J.T. Koekemoer	10h15 - 11h15
Ds. W.J. v.d. Westhuizen, Meyerspark	middagsitting
Ds. W. Bezuidenhout, Primrose-Oos	12h30 - 12h45
Dr. A.J.G. Dreyer	14h30 - 17h30
Oudl. J.P. Herbst, Elandspoort	aandsittings
Ds. J.J.H. Engelbrecht en oudl. J.H. Robbertse, Edenvale	- aandsittings
Ds. J.P. Snyman	16h15 - 16h45
Oudl. J.P. Jooste, Kensington	middag- en aandsittings
Oudl. J.C.J. van Rensburg, Silverton	middag- en aandsittings

WOORD VAN DANK

Die vise-voorsitter bedank die voorsitter namens die vergadering vir sy openingsrede wat ongetwyfeld elkeen diep in die hart getref het.

Hy versoek die voorsitter dat hierdie rede gepubliseer sal word sodat dit 'n wye leserskring in die kerk kan kry.

Die vergadering verdaag vir aandete.

AANDSITTING - 19 MEI 1976

Die notule (bladsye 1 tot 24) word gestel, geamendeer, goedgekeur en geteken.

14. TRAKTEMENTE EN EMOLUMENTE (VOORTGESIT)

BESLUIT: (a) Die verslag, voorstelle en aanbevelings van die Administrateur word aanvaar, met dien verstande dat daar nog twee kerwe by die bestaande skaal bygevoeg sal word na 11 en 14 diensjare.

Die Administrateur kry opdrag om hierdie kerwe te bereken en dit by wyse van 'n rondskrywe onder die aandag van die gemeentes te bring.

(b) Dat die Raad van Finansies ondersoek sal instel na die moontlikheid dat daar voorsiening gemaak sal word dat by die permanente ongeskiktheid of afsterwe van 'n predikant daar bykomende hulp vir huisvesting van die predikantsgesin sal wees.

(c) Die besluit van die vorige vergadering, naamlik besluit 2 op bladsy 59 word herroep.

(d) Die aangeleentheid in verband met die aankoop al dan nie van pastorieë deur predikante word na die Raad van Finansies verwys vir indringende ondersoek en rapport aan die volgende vergadering.

(e) Die vergadering versoek alle kerkrade om deeglik rekening te hou met die behoefte as sy traktement vasgestel word.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Ds. A.J. van Staden en ds. A.P.B. Breytenbach het ter vergadering gekom.

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan:

Oudl. J.W. Schoeman, Magaliesburg	aandsitting
Ds. C.J.S. van Niekerk, Ottosdal	aandsitting
Ds. W.J. Bezuidenhout, Primrose-Oos	aandsitting
Oudl. J.P. de Bruin, Potchefstroom-Noord	16h15 - 17h00
Oudl. Simon Gouws, Johannesburg-Wes	aandsitting

AFSLUITING

Ds. H.R. Visser neem die afsluiting waar. Hy laat sing Ges. 53:1 en gaan voor in gebed.

OGGENDSITTING - 20 MEI 1976

OPENING

Ds. G.P.J. Grobler neem die opening waar. Hy laat sing Ges. 7:2 en 4, lees Ps. 20 en gaan voor in gebed.

Die Voorsitter bedank ds. Grobler en wens hom geluk met sy veertigjarige ampsjubileum vroeër vanjaar en sy verjaarsdag vandag asook ds. T. Snyman word met sy verjaarsdag gelukgewens.

14. TRAKTEMENTE EN EMOLUMENTE (VERVOLG)

ii. REISTOELAE

Die Algemene Kerkvergadering van 1973 het die opdrag wat van 1961 herhaal is aan die Administrateur gekontinueer, naamlik:

"Sodra veranderde toestande die berekening van die tabel beïnvloed, sal die Administrateur 'n verbeterde tabel aan die kerkrade besorg."

Omdat daar 'n aansienlike styging in die werkkoste van motors was sedert die aanvaarding van 'n verbeterde tabel deur die 1973-Algemene Kerkvergadering, is daar gedurende September 1974 asook Desember 1975 verbeterde tabelle uitgestuur aan kerkrade. (Daar moet op gewys word dat afgesien van vermeerdering in die werkkoste, daar in die laaste tabel voorsiening gemaak is vir verlies aan rente teen 10½% terwyl die Automobiël Assosiasie 7½% bereken het.)

Die verbeterde tabel wat op 23 Desember 1975 uitgestuur is word aan die einde van hierdie agendapunt ii. gevoeg. Die Administrateur had wel magtiging van die Algemene Kerkvergadering om sodra veranderde toestande die berekening van die tabel beïnvloed, 'n verbeterde tabel aan die kerkrade te besorg. Maar die Administrateur had geen magtiging om die maksimum aankoopprys waarop reisvergoeding bereken mag word, te wysig nie. Met die vinnige stygings in die afgelope tyd in gedagte is die kontinuering van bogenoemde opdrag seker nodig. (Kyk aanbeveling onder ee.) Dit staan dus nog op R5.000.

Omdat vervoer in die gemeentelike werk 'n noodsaaklike en onvermydelike rol het en vervoerkoste 'n belangrike deel van die uitgawes in 'n gemeentes is (oor die drie jaar 1972/74 R920.881 of nagenoeg 10% van die totale gemeentelike uitgawes) word dikwels navraag in die verband gedoen. Aan die een kant waarom uitbetalings aan vervoer so royaal is, aan die ander kant wys die navrae op die skraptheid van die toelae.

- aa. Hier word vergelykende syfers gegee, geneem oor die basiese afstand van 16,667 kilometer en dwarsdeur is met dieselfde stel feite gewerk:

Kolom van tabel	Februarie 1970	Februarie 1973	Desember 1975
A. Luukse motors	-	-	R3.344
Vorige A, nou B	R1.112	R1.573	2.109
Vorige B, nou C	842	1.186	1.689
Vorige C, nou D	693	914	1.357

- bb. Tydens gesprekke in verband met voorgenoemde navrae blyk dit feitlik altyd dat die besluit van die Algemene Kerkvergadering tot nadeel van die een of ander kant nie korrek uitgevoer word nie. Daar moet goed verstaan word dat die besluite in die verband van die Algemene Kerkvergadering dit duidelik stel dat die tabel as basis moet dien waarop reiskostevergoeding in die Kerk bereken moet word.

Navrae oor hoe die vergoeding bereken moet word wanneer die motor duurder is as wat die tabel voorsien:

Aangesien die kerkrade die totale vervoerkoste van hulle predikant betaal, het die Algemene Kerkvergadering van meet af aan toe die voorskrifte daargestel is, reëlins getref wat kerkrade sekere reg van oordeel gegee het sodat daar, binne perke, in die verband nie eensydige besluite geneem sou word nie. So byvoorbeeld is op die tabel wat deur die vorige Algemene Kerkvergadering as basis daargestel is, aangedui dat die maksimum aankoopprys van 'n motor waarop vervoervergoeding bereken moet word, R4.433 sou wees, maar, het die vergadering besluit dat waar daar deur die Kerkraad geoordeel word dat 'n duurder motor nodig is, die maksimum aankoopprys van R5.000 gestel kan word (bladsy 61 van die 1973-notule), met ander woorde die aankoopprys waarop rente- en waardevermindervergoeding bereken kan word was R5.000.

Dit het enige persoon natuurlik vrygestaan om 'n duurder motor te koop, maar hy het dit gedoen met die wete dat in die reiskostestruktuur van die kerk daar net voorsiening gemaak word vir 'n rente- en waardevermindervergoeding van R4.433 = Februarie 1973 tabel; R4.910 = September 1974-tabel en R4.951 = Desember 1975-tabel (aangedui onder kolom B, omdat daar 'n addisionele kolom ingebring is wat die werkkoste ens. van luukse motors aandui onder A) behalwe waar daar deur die kerkraad

geoordeel is dat die rente- en waardevermindering op 'n bedrag van R5.000 bereken sal word. (Oor die neerlê van die reël in verband met maksimum aankooppryse lees die notules: 1964, bladsy 54; 1967, bladsy 90; 1970, bladsy 63; 1973, bladsy 61.)

cc. HOE WORD DIE TABEL GEBRUIK OM VERVOERVERGOEDING TE BEREKEN?

Die cm³ inhoud word gebruik om die lopende koste (punt 3) te bepaal. Die prys word gebruik om punt 1, naamlik die vasgestelde koste waarby renteverlies ingesluit is te bereken en om punt 2, naamlik waardevermindering, te bepaal.

Voorbeeld 1

Gestel 'n motor van 1800 cm³ masjien inhoud het R4.500 gekos.

Om 16,667 km per jaar met daardie motor te ry sal die lopende koste (punt 3, kolom C) oor 6 jaar R4.007-04 beloop of R667-84 per jaar of 4,007 sent per km.

Aan vasgestelde koste (punt 1) sal renteverlies R2.835 vir 6 jaar beloop, dus R472-50 per jaar of 2,835 sent per km, plus lisensie, registrasie en versekering R992-19 vir 6 jaar, dus R165-37 per jaar.

Die waardevermindering oor 6 jaar beloop ongeveer 75% van die kosprys. Op R4.500 = R3.375 of R562-50 per jaar of 3,375 sent per km.

Vergoeding vir die eerste 16,667 km per jaar dus:

Lopende koste	R667-84
Vasgestelde koste-rente	472-50
Vasgestelde koste-res	165-37
Waardevermindering	562-50
	<u>R1.868-21</u>

en vir elke addisionele km na 16,667 km 4,007 sent.

Voorbeeld 2

Nadat die tabel van Desember 1975 uitgestuur is, het persone soos volg geredeneer (ons neem aan die R5.000 maksimum waaroor die kerkraad kon besluit, is vergeet).

Hy besit nou 'n motor wat hom nou wel R4.900 gekos het, maar vandag kos daardie selfde motor byvoorbeeld R7.800 en daarom moet hy R3.344 vir 16,667 km reisvergoeding kry want die motor ressorteer in die prysklas van "duurder as R7.000". 'n Ander het pas 'n tweedehandse motor gekoop vir sê R4.900 maar daardie model kos vandag R7.800 en vir daardie rede moet hy R3.344 vir 16,667 km ontvang.

Hier word twee redenasiefoute gemaak, in die eerste plek kwalifiseer 'n motor al het dit vandag R7.800 gekos nie vir R3,344 vir die eerste 16,667 km nie. Die R3.344 is bereken op die basis dat die motor R9.571 gekos het. Indien 'n motor vir R7.800 vandag gekoop word (en ons laat die beperking van R5.000 vir 'n oomblik daar), sou die vasgestelde koste, veral die rente, op R7.800 bereken moes word en die waardevermindering ook op R7.800.

<u>Vasgestelde koste</u> renteverlies	=	R 819-00 per jaar
<u>Vasgestelde koste</u> res	=	264-42
<u>Waardevermindering</u>	=	975-00
<u>Lopende koste</u> (16,667 km)	=	819-15
		<u>R2.877-57</u>

(Die versekering is hier te hoog, naamlik op 'n R9.571 motor bereken.)

In die tweede plek moet hier weer onthou word dat die vasgestelde koste (punt 1 van die tabel vir rente=verlies plus verder vir lisensie, registrasie en versekering voorsiening maak en hoe word 'n mens ver=goed vir rente op kapitaal wat jy nie uitgelê het nie.

Waardevermindering kan nie bereken word op 'n geskatte toekomstige waarde van 'n item nie. Die argument dat mens nou voorsiening moet maak vir die vervangingswaarde van die voertuig is nie in die geval van die kerk ter sprake nie.

Die beginsel wat hier onthou moet word is dat as 'n persoon later 'n motor moet koop en dit kos duurder, hy dan in die kerk se vergoedingsmetode dienooreenkomstig verhoogde vergoeding sal ontvang om die duurder motor te gebruik en te betaal.

Onthou moet word dat die kerk betaal, anders as in die gevalle waar vir spesifieke rywerk per km betaal word soos byvoorbeeld in die sakewêreld, al die koste verbonde aan die vervoer, naamlik die rente op die volle kapitaal wat vir die berekende 6 jaar vasgebind is, die volle waardevermindering toepaslik vir die 6 jaar en die volle lopende koste vir elke kilometer wat sy ampsdraer ry. Die kerk se skema is nie daarop ingestel om met die reiskoste van vandag 'n toekomstige motor te betaal nie. Die kerk sorg juis in sy vergoedings=metode dat die toekomstige motor, wanneer dit aangekoop word, dan dienooreenkomstig die nuwe prys betaal kan word en die koste aan die lopende uitgawe vergoed word.

Byvoorbeeld - die huidige maksimum aankoopprys wat die kerk vir sê 'n nuwe motor toelaat is R5.000. Die ampsdraer leen die R5.000 en hy betaal rente daarop. In die vergoedingstabel (vasgestelde koste, punt 1) word die rente aan hom teruggegee. Hy verkoop die motor na 6 jaar vir R1.250 - hy het dus R3.750 verloor en dit is reeds op daardie stadium waardevermindering, punt 2) aan hom terugbetaal.

Om die motor aan die loop te gehou het is hy vergoed (Lopende koste, punt 3). Hy moet 'n nuwe motor koop maar dié kos sê R7.000. Hy betaal wat hy van die eerste motor oorgehou het, naamlik R1.250 daarop af. Die balans van R5.750 leen hy weer, maar ontvang die rente wat hy op die R5.750 moet betaal in die vergoedingskema terug (tabel = vasgestelde koste, punt 1). Hy word vergoed vir die lopende koste (tabel, punt 3) van die nuwe motor. Na 6 jaar verkoop hy die motor vir sê 25% van die oorspronklike aankoopprys, naamlik $R7.000 - 75\% = R1.750$ ens.

dd./.....

BERAMINGS GEBASEER OP

Prys van nuwe motor - gemiddelde prys

Afstand (veronderstelde jaarlikse afstand 16,667 km)

Petrolverbruik, liter/100 km

Aaneenlopende tydperk van

Herverkoopwaarde na 6 jaar

1. VASGESTELDE KOSTE

Verlies aan rente teen 10½% op oorspronklike koste
Jaarlikse lisensiegeld
Registrasiegeld
x Versekering

TOTAAL 1

TOTAAL 2

2. WAARDEVERMINDERING

3. LOPENDE KOSTE
Petrol teen gemiddelde prys van 20,469c per litre
Olie (olie-aftapping soos deur vervaardigers aanbeveel)

Smering (ooreenkomstig vervaardigers se aanbeveling)
Was en poleer (elke 5000 en 1500 km respektiewelik)

Bande (lewensduur 30 000 km - 11 bande)
Toevallige verstelling en versiening

Vervanging en opknapping

TOTAAL 3

TOTAAL 1 plus 2 plus 3

* Die versekeringskoste laat toe vir derdeparty - asook omvattende versekering; die omvattende versekeringspremies is gebaseer op die veronderstelling dat die motoris 'n bybetaling van R40 aanvaar kragtens die polis en 'n geen-eis bonus verdien. (Dit laat nie toe vir gevalle wat aan "beroepsbeswering" onderhewig is nie.)

VOORGESTELDE JAARLIKSE REISTOELAE VANAF 1 JANUARIE 1976

(Nuwe) Groep A - R3.344 vir die eerste 16,667 km en daarna 4,915c per km
(ou A) Groep B - R2.109 vir die eerste 16,667 km en daarna 4,546c per km
(ou B) Groep C - R1.689 vir die eerste 16,667 km en daarna 4,007c per km
(ou C) Groep D - R1.357 vir die eerste 16,667 km en daarna 3,306c per km

A.B. van N. HERBST - Pretoria - 23.12.1975.

Die nuwe kolom A - Luukse motors is ingebring om veranderde toestande aan te dui. Dit is egter nie bedoel om die besluit van die Algemere Kerkvergadering waar kerkrade kan oordeel om die maksimum aankoopprys tot 'n bedrag van R5.000 te verhoog te wysig nie. (Kyk brief wat tabel vergesel het wat verwys na bl.59-61, Not.1e 1973).

A. LUKSE MOTORS (Duurder as R7.000)		B. GROOT MOTORS (Meer as 2500 cm ³)		C. MEDIUM MOTORS (2500 tot 1300 cm ³)		D. KLEIN MOTORS (minder as 1300 cm ³)	
R	c/km	R	c/km	R	c/km	R	c/km
R9.571	6.029-73	R4.951	3.119-13	R3.720	2.343-60	R2.856	1.799-28
100 000 km oor	177-12	100 000 km oor	156-20	100 000 km oor	125-88	100 000 km oor	104-01
6 jaar	5-00	6 jaar	5-00	6 jaar	5-00	6 jaar	5-00
15(18,83 mpg)	1.404-37	14(20,18 mpg)	1.131-33	11(25,67 mpg)	861-31	8(35,31 mpg)	745-03
Ses jaar	7.616-22	Ses jaar	4.411-66	Ses jaar	3.335-79	Ses jaar	2.653-32
R2.041	7.530-00	R1.255	3.696-00	R931	2.789-00	R701	2.155-00
	3.070-35		2.865-78		2.251-59		1.637-52
	139-31		109-30		119-05		101-38
	25-71		22-80		34-00		25-20
	54-50		51-00		47-50		44-00
	279-01		226-93		195-15		169-07
	504-75		477-70		451-55		413-20
	841-25		792-00		908-20		915-55
	4.914-88		4.545-51		4.007-04		3.305-92
	20.061-10		12.653-17		10.131-83		8.114-24
	32,285 sent/myl		20,363 sent/myl		16,306 sent/myl		13,058 sent/myl

ee. VASSTELLING VAN BASIS VIR DIE BEREKENING VAN REISKOSTE

AGTERGROND

Om tot 'n aanbeveling te kan kom wat die maksimum aankoopprys wat in 1973 op R5.000 gestel was, sal wees, waarop reiskostevergoeding bereken moet word, het ons verskeie reekse motors van fabrikante na=gegaan:

Chevrolet-reeks het met 45,31% gestyg sedert 1973
Datsun-reeks het met 41,86% gestyg sedert 1973
Mercedes Benz het met 34% gestyg sedert 1973
'n Gemiddelde styging dus van + 41%.

(Daar moet ook op gelet word dat die tabel bereken is op die basis dat 'n kar na 6 jaar vir + 25% van die oorspronklike aankoopprys verkoop word. Die feite vandag getoets aan die Mercedes Benz-reeks is dat die inruilwaarde + gestel word op 75% van die oorspronklike prys en herverkoopprys op 95% van die oorspronklike aankoopprys.)

AANBEVELING

. Dat die tabel soos onder punt 14.ii.dd. (bladsy 83) aanvaar word om as basis te dien waarop reiskostevergoeding in die kerk bereken word.

. Alhoewel die tabel gebaseer is op 'n maksimum aankoopprys van R4.951 (kolom B = ou A), word aanbeveel dat waar daar deur die kerkraad geoordeel word dat 'n duurder motor nodig is, die maksimum aankoopprys waarop rente- en waardevermindering bereken kan word op R6.900 gestel word.

. Dat die opdrag aan die Administrateur (Algemene Kerkvergadering van 1961, notule bladsy 203 en soos later) gekontinueer word, met die toevoeging dat die maksimum aankoopprys waarop rente- en waardevermindering bereken kan word by die tabelle wat in die toekoms uitgestuur word, ook aangedui sal word.

BESLUIT: (a) Kolom A in verband met die kategorie luukse motors verval.

(b) Die tabel word soos gewysig aanvaar.

iii. FINANSIERING VIR DIE AANKOOP VAN MOTORKARRE

aa. Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit:

"1. Dat die Raad van Finansies ondersoek sal instel om die keuse tot sê 3 of 4 fabrikate uit te brei.

2. Dat die maksimum bedrag wat per aankoop deur die Raad van Finansies voorsien word nie R5.000 mag oorskry nie.
3. VOORDAT 'n koop aangegaan word, moet finale reëlings in verband met die finansiering en terugbetaling getref word met die Raad van Finansies of sy verteenwoordiger - laasgenoemde geld vir nuwe sowel as tweedehandse motors.
4. Dat wanneer 'n koper die volle bedrag voor die ooreengekome tydperk afbetaal, hy dienooreenkomstig krediet vir rente ontvang.
5. 'n Motor wat deur die Raad van Finansies gefinansier word dien as sekuriteit vir die geleënde bedrag - huurkoop-ooreenkomste of ooreenkomste waar die so gekoopte motor direk of indirek as sekuriteit mag dien mag nie toegelaat word nie. Hiermee word ook benadruk dat voertuie wat as sekuriteit by die Raad van Finansies dien nie vervreemd mag word nie alvorens die lening ten volle vereffen is nie."

Wat punt 1. van die besluite betref, het die Raad van Finansies tot die slotsom gekom dat dit beter sal wees om die predikante en beamptes vry te laat wat die keuse van die voertuig betref en so besluit. Die bedoeling van die besluit van die Algemene Kerkvergadering was om tog nog in staat te wees om 'n redelike afslag op die aankoopprys van voertuie te beding. As gevolg van die feit dat predikante en beamptes deur die skema in staat gestel word om kontant te koop, bekom hulle self of word hulle deur die personeel van die Raad bygestaan om redelike afslag te verkry. Die afslag variëer van 5% tot 12½% op die prys voor belasting bygevoeg is.

As gevolg van die verswakte toevloei van fondse ener= syds, en die groter aantal aansoeke om lenings en die steeds stygende pryse van motorkarre andersyds, kon daar nie altyd daarin geslaag word om aan die aanvraag te voldoen nie.

Aan 193 predikante en beamptes kon egter lenings ter waarde van R445.328 oor die afgelope drie jaar tot 31 Desember 1975 toegestaan word. Rente ten bedrae van R52.602 is verdien. Hierdie rente sou andersinds die kerk uitgevloei het terwyl dit vir diegene aan wie lenings toegestaan is, groot besparings ingehou het as finansieringskoste in die privaat sektor met dit wat aan die Raad betaal is vergelyk word. Daar moet egter in gedagte gehou word dat op die kapitaal wat die Raad vir die doel beskikbaar het, ook rente betaal moet word deur die Raad. Bedrag verskuldig op 31 Desember 1975 aan die Raad het R229.943 beloop.

Kennis geneem:

bb. AANBEVELING

Dat punte 3, 4 en 5 soos aangehaal onder aa. hierbo herhaal word en dat die maksimum bedrag wat per aankoop deur die Raad van Finansies voorsien word, in gevalle van eerste aankope nie die bedrag van R4.951 sal oorskry nie en in die geval van verdere aankope nie die bedrag van R6.900 min die inruilwaarde (of soos ontvang) vir die vorige motor sal oorskry nie.

BESLUIT: Die aanbeveling word aanvaar.

iv. GROEP MEDIESESKEMA BY N.B.C.

Op 31 Desember 1975 was daar 251 lede wat tot die fonds behoort het:

GETAL LEDE	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Bydraes	25.296	35.041	49.660	52.550	56.699	73.700
<u>Min: Administrasiekoste</u>	2.909	4.029	5.711	6.043	6.520	9.225
Inkomste vir die fonds	22.387	31.012	43.949	46.507	50.179	64.475
Totale eise uitbetaal	37.910	45.636	58.619	63.152	64.283	80.000*
<u>VERLIES VIR N.B.C.</u>	15.523	14.624	14.670	16.645	14.104	15.525
Gemiddelde eis per lid	R210-61	R227-04	R266-45	R271-04	R267-84	R318-73

* Hierdie syfer is 'n beraming aangesien alle eise wat betrekking het op die jaar geëindig 31 Desember 1975 nog nie afgehandel is op die datum van die opstelling van die agenda nie.

Kennis geneem.

c. PENSIOENFONDS

i. Die beskrywingspunte in verband met die pensioene moet hier behandel word.

BESKRYWINGSPUNTE

aa. =V-1=

"Dat ons 'Pensioenskema' inskakel by een van groot gevestigde pensioenskemas.

Motivering

. Ons 'Pensioenskema' se premies is buitengewoon hoog in vergelyking met die dividende. As ons by 'n sterk

bestaande skema aansluit sal die premie verlaag en die voordele verhoog.

- Op die Algemene Kerkvergadering van 1973 is gespog dat ons skema 'die gesondste en snelgroeiendste' van alle fondse is en dat hy soos 'n 'padda=stoel' opskiet.

Ons antwoord: Ons fonds sal 'n 'padda=stoel' bly in die skaduwee van die magtige bome van die gevestigde pensioen=skemas. 300 lede kan nooit 'n fonds opbou wat ooit naastenby kan vergelyk met 'n skema wat honderdduisende lede het nie."

(Kerkraad Potchefstroom Studente=gemeente.)

Die beskrywingspunt is verwys na die volgende instansies met hulle kommentaar daaroor:

Die Werkgroep Ampsbediening en Kerkordening wat verwys na die kommentaar van die Pensioenraad as die bevoegde instansie om daaroor te handel.

Die Pensioenraad se kommentaar lui:

Met die beskrywingspunt en die motivering word nie rekening gehou met die feit dat "groot en gevestigde pensioenskemas" maar dieselfde verpligting het teenoor sy lede as enige fonds waartoe bygedra word en waaruit voordele gereserveer moet word vir daardie lid. "Groot en gevestigde pensioenfondse" met "honderdduisende lede" is maar aan dieselfde wette van die ekonomie gebind as fondse met honderde lede. Fondse met "honderdduisende lede" is net soos die fondse met honderde lede, verplig om vir elkeen van sy "honderdduisende lede" elke lid se voordele te reserveer en in verhouding wat ten opsigte van elke lid bygedra word vir daardie lid voordele te verdien.

Vereenvoudigde voorbeeld

As daar vir een lid 'n R100 bygedra word en daar word 10% met die R100 verdien, dan is dit die lid se R10. As daar vir 100 000 lede elk 'n R100 bygedra word, dan is dit 'n 10 miljoen rand wat bygedra word; word daar op die 10 miljoen rand 10% verdien, word daar die indrukwekkende bedrag van een miljoen rand verdien, maar as elk van die 100 000 lede se aandeel aan die een miljoen rand uitgedeel word, kry elkeen van hulle ook maar net weer R10.

Die grootte van 'n boom bepaal nie altyd die gehalte

en hoeveelheid van sy vrugte nie. Dit is hoe jy die boom versorg en bemes wat tel. Versorg is in die geval van die fonds hoe jy die fondse belê en bestee en bemes is in die geval van die fonds hoeveel jy bydra en albei saam lewer die vrugte, d.i. die voordele.

Die Sekretaris het oor die beskrywingspunte die mening van die Fonds se aktuarisse gevra.

Hulle onomwonde mening was:

- . Ons Fonds is een van die fondse wat die hoogste rente-opbrengs gehad het van die fondse wat deur hulle gemeet is.
- . Dat die bydrae tot die Fonds te laag is, gemeet aan die lede se gemiddelde R6.000 kontantinkomste, plus bykomstige voorregte.
- . Indien besluit sou word om byvoorbeeld by 'n groot versekeringsmaatskappy in te skakel, dit is naamlik om 'n onderskryfde fonds te word - daar is nie 'n ander wyse nie - moet in gedagte gehou word:

Al die winste wat ons Fonds nou maak en ons lede nou toekom, nie die geval sal wees as daar by so 'n ander fonds ingeskakel word nie. Die rede is voor die hand liggend, naamlik dat 'n minimum van 4½% van die bydraes vir administrasie afgestaan sal moet word. In die geval van ons bydraes sal dit R33.500 oor die drie jaar beloop het. Daarby kom dat + ½% van die bates van die Fonds as 'n beleggingsfooi gereken word. In ons geval sou dit vir die drie jaar + R16.500 beloop het. Totaal beraam op R50.000. Ons koste in die verband was R15.000.

BESLUIT: Beskrywingspunt =V-1= word nie aanvaar nie.

bb. =V-2=

"Dat ons Pensioenfonds geregistreer sal word as 'n 'pensioenfonds' en nie as 'n 'voorsorgfonds' soos tans die geval is nie.

Motivering

Dié groot verskil tussen 'n pensioenfonds en voorsorgfonds is naamlik dat op die premie van die pensioenfonds betaal mens solank jy bydrae, geen inkomstebelasting nie. By die voorsorgfonds is dit anders= om: jy betaal terwyl jy bydra wel inkomstebelasting op jou premie aangesien jy dit nie mag eis as aftrekking nie.

ONS FONDS IS AS VOORSORGFONDS GEREgis-
TREER. Ons kan nêrens 'n Algemene
Kerkvergadering besluit kry dat ons wel
as voorsorgfonds geregistreer moet word
nie. Teen die huidige bydrae van R600
per jaar dus na 40 jaar diens R24.000
moet ons dus inkomstebelasting betaal.
As mens dit opweeg teen die karige
pensioen van 'n eenmalige bedrag van
R10.000 en 'n jaargeld van R3.396, is
dit beslis voordeliger om as pensioenfonds
geregistreer te wees."
(Kerkraad Potchefstroom Studente)

Dieselfde opmerking geld as by die vorige beskrywings=
punt en die PENSIOENRAAD RAPPORTEER:

Die rede waarom die pensioenfonds nie as 'n pensioen=
fonds by die Ontvanger van Inkomste geregistreer is
nie, maar wel as 'n voorsorgfonds lê by die bepaling
van die belasting wat afgetrek word van die enkel
bedrag uitkering by bereiking van aftree-ouderdom.

Die formule wat gebruik word vir die berekening van die
vrygestelde bedrag wat afgetrek moet word van die
totale uitkering is die volgende:

$$X = \frac{10}{1} \times \frac{N}{15} \times S \times 1/3$$

Waar X die aftrekking is, N die aantal voltooide jare
diens (nie 50 te bowegaande nie) en S die hoogste
gemiddelde jaarlikse verdienste (nie hoër as R20.000)
in 5 agtereenvolgende jare.

x - mag nie R40.000 te bowe gaan nie.

As die traktement gereken sou word op R6.000 per
jaar vir 5 jaar en die diensjare op 40 gestel word,
sou die vrygestelde bedrag die volgende wees:

$$x = \frac{10}{1} \times \frac{40}{50} \times \frac{1}{3} \times \frac{6000}{1} = \underline{\underline{R16.000.}}$$

In die geval van 'n pensioenfonds is die vrygestelde
bedrag dus R16.000 + enige bydraes tot die pensioen=
fonds wat nie gereken is as aftrekkings in die vorige
jare nie.

In die geval van 'n voorsorgfonds is die vrygestelde
bedrag R16.000 plus alle bydraes deur die jare
tot die pensioenfonds. Met 40 jaar diens = 40×600
+ 16.000 = R40.000.

Dit is dus duidelik dat, die vrygestelde bedrag in
die geval van 'n voorsorgfonds heelwat hoër sal wees as
in die geval van 'n pensioenfonds.

Vir die huidige maak dit geensins verskil nie, aangesien die enkelbedrag uitkering van R10.000 in die geval van die Predikante Pensioenfonds minder is as die vrygestelde bedrag van R16.000 volgens die formule.

Die posisie kan egter verander indien op grond van 'n aktuariële waardasie en/of besluit van die kerk die enkelbedrag uitkering hoër as R16.000 gestel word. Die Raad se standpunt was nog altyd dat dit beter is om die belasting te betaal terwyl die belastingpligtige nog in die vermoë is om te verdien, as om op aftree-ouderdom 'n groot bedrag uit sy eenmalige uitkering te moet betaal.

BESLUIT: Beskrywingspunt =V-2= word nie aanvaar nie.

ii. VERSLAG VAN DIE PENSIOENRAAD

Die finansiële state word hier aangeheg (BYLAE C.140-141).

aa. DIE RAAD IS SOOS VOLG SAAMGESTEL

Di. T.F. Dreyer (voorsitter), C.J.S. van Niekerk (vise-voorsitter), A.J. van Staden, prof. A.J.G. Oosthuizen en mmr. A.B. van N. Herbst (sekretaris en Queastor).

Sedert die vorige Algemene Kerkvergadering het ds. A. Ras wat jarelank lid van die Raad was, ons deur die dood ontval. Die Raad roep sy getroue diens en meelewing in belang van die Pensioenfonds in dankbare herinnering.

Kennis geneem.

bb. BEPALING 5.A BEPAAL SOOS VOLG

Die Pensioenraad bestaan uit ses lede.

Die Algemene Kerkvergadering benoem tydens die een sitting drie lede en in die daaropvolgende sitting twee lede.

Die Administrateur van die Kerk is ampshalwe lid van die Raad.

Ds. C.J.S. van Niekerk en die lid wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem staan te word in die vakature wat ontstaan het met die afsterwe van ds. A. Ras (Bepaling 5.B) tree volgens rooster af tydens die 1976 Algemene Kerkvergadering. Die twee here is weer herkiesbaar.

Kennis geneem.

cc. FINANSIES

Uit meegaande finansiële state (BYLAE C.140-141) sal u opmerk dat die Kapitaalfonds gegroei het vanaf R104.276 soos op 31 Desember 1960 tot R2.102.523 op 31 Desember 1975. 'n Groei van R1.998.247 oor die betrokke vyftien jaar. Sedert die verslag wat voor die 1973-Algemene Kerkvergadering gedien het, het die Kapitaalfonds van R1.040.294 toegeneem tot R2.102.523. Dit wil sê 'n toename van R1.062.229 oor die drie jaar. Genoemde R2.102.523 kapitaalfonds is dan ook die verdienkapitaal van die fonds. Die dekkingskapitaal is egter hoër as gevolg van die feit dat alle polisse van lede wat op 31 Oktober 1961 44½ jaar en ouer was, in stand gehou is, enersyds om die risiko vir die Fonds ten opsigte van daardie ouderdomsgroep te verminder en andersyds omdat dit 'n kapitaalverdienste vir die Fonds beteken wanneer die betrokkenes uittree of afsterf.

Dit is dan ook 'n genoeë om te kan rapporteer dat nieteenstaande die feit dat die Fonds gedurende die onderhawige drie jaar R104.248 aan eenmalige bedrae en R223.755 aan jaargelde, totaal R328.003 uitbetaal het teenoor R182.039 vir die vorige drie jaar, daar nogtans 'n oorskot van R207.519 vir die drie jaar tot die Opgehoopte Fonds gevoeg is.

Daarby is die totale bedrag wat lede, gemeentes en organe van bystand wat R744.796 beloop het, tot die Fonds bygevoeg.

Kennis geneem.

ee. AKTUARIËLE ONDERSOEK

Omdat die ware invloed van die hoër verdienste van die Fonds eintlik gedurende die jaar geëindig 31 Desember 1975 merkbaar was, is die Aktuaris versoek om 'n meting te doen van die stand van die Fonds op 31 Desember 1975.

Met die uitslag en aanbevelings van die Aktuaris tot beskikking sal die Raad aanbevelings kan maak en die aanbevelings ook rekening kan hou met die punte wat die vorige Algemene Kerkvergadering aan die Raad ter oorweging gegee het.

ff. VERDERE VERSLAG VAN DIE PENSIOENRAAD

Met die uitslag van die aktuariële waardering van die Fonds tot beskikking, kan die Pensioenraad nou die volgende verdere verslag en aanbevelings aan die Algemene Kerkvergadering voorlê:

1. Op die waarderingsdatum het die Fonds se bates die volgende behels:

Verbande	R 1.628.471
Afkoopwaarde van Sanlam= polisse	15.237
Aandelebelegging	29.117
Minerale regte	2
Deposito's en spaar= rekeninge	350.570
Kontant	29.827
Diverse debiteure min bedryfslaste	49.299
	<u>R 2.102.523</u>

2. Waarderingsresultaat

Die resultaat van die waardering is soos volg:

Fonds soos op 31 Desember 1975	R 2.102.523
Aktuariële verpligtinge	<u>434.905</u>
Surplus	<u>R 1.667.618</u>

3. Surplus, aanwending daarvan en verdere aanbeveling

(Vervolg op bladsy 93)

BYDRAE3. AANBEVELING

Voordele met 'n bydrae aangepas in ooreenstemming met die traktamentverhoging

Voordele sonder dat BYDRAE aangepas word in ooreenstemming met traktamentverhoging

Huidige per jaar

Bydrae - sinodaal
Bydrae - lede
Bydrae - gemeentes, organe van bystand ens.
Konsulentgemeentes per 50 lidmate of gedeelte daarvan
Studente

R18.000	R18.000	R24.500
600	600	816
600	600	816
60	60	81,6
300	300	408

VOORDELEBy dood

Eenmalige bedrag by dood (potensiaal 40 jaar diens)

Weduweepensioen

R10.000	R15.500	R18.750-00
R 1.668	R 2.585-00 (R215-42 per maand)	R 3.127-50 (R260-63 per maand)
R 300 (R25 per maand)	R 465-00 (R38-75 per maand)	R 562-50 (R46-88 per maand)

Voordele aan kinders

By uittrede (basis 40 jaar diens)

Eenmalig Pensioen

R10.000	R15.500-00	R18.750-00
R 3.396 (R283 per maand)	R 5.264-00 (R438-67 per maand)	R 6.368-00 (R530-67 per maand)

Aan weduwee na dood van gepensioeneerde

R 1.668 (R139 per maand)	R 2.585-00 (R215-42 per maand)	R 3.127-50 (R260-63 per maand)
--------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Voordele aan kinders

R 300	R 465-00 (R38-75 per maand)	R 562-50 (R46-88 per maand)
-------	-----------------------------	-----------------------------

RAMING/.....

Huidige per
jaar

RAMING van potensieële dekking van 'n 25-jarige
getroude lid indien hy onmiddellik na
toetrede sou sterf (gereken op 'n groei
van + 3% per jaar):

Uitkering (eenmalige bedrag) R10.000
Weduwee pensioen R200.000
R210.000

RAMING indien 'n persoon op 1 Mei 1973
op sy 25ste verjaarsdag toetree en
op sy 65ste verjaarsdag pensioen=
baar word en hy leef tot sy 75ste
verjaarsdag (gereken op 'n groei
van + 3% per jaar):

Eenmalige bedrag R 32.600-00
Jaargeld R14.000 per jaar x 10 R140.000-00
R172.600-00

Voordele met 'n bydrae aangepas in
ooreenstemming met die traktament=
verhoging

RAMING van potensieële dekking van 'n
25-jarige getroude lid indien hy onmiddellik
na toetrede sou sterf (gereken op 'n
groei van + 3% per jaar):

Uitkering (eenmalige bedrag) R18.750
Weduwee pensioen R375.000
R393.750

RAMING indien 'n persoon op 1 Mei 1976
op sy 25ste verjaarsdag toetree en op sy
65ste verjaarsdag pensioenbaar
word en hy leef tot sy 75ste verjaarsdag
(gereken op 'n groei van + 3% per
jaar):

Eenmalige bedrag R 70.905-00
Jaargeld R23.812-81 R238.128-00
R309.013-00

BESLUIT: Die Algemene Kerkvergadering besluit dat die aanbeveling
aanvaar word.

4. VOORGESTELDE WYSIGINGS VAN DIE BEPALINGS OM VOORSIENING TE MAAK VIR STUDENTE-LEDE VAN DIE PENSIOENFONDS

(Nuwe punt d.(i) in die WOORDBEPALING).

- (e) 'n Studente-lid 'n Student besig met die B.D. studie of 'n studie na die verwerwing van die graad B.D. wat op voordrag van die Kuratorium vir die Teologiese Opleiding deur die Pensioenraad toegelaat is om 'n studente-lid van die Fonds te wees.

10. LIDMAATSKAP

- (C) (i) Elke student wat op voordrag van die Kuratorium vir die Teologiese Opleiding toegelaat word as student met die oog op die evangeliebediening in die Kerk, moet 'n mediese sertifikaat van gesondheid by Die Pensioenraad inlewer. Sodra 'n student tot die B.D.-studie toetree, word uit die Teologiese Opleidingsfonds R34-00 per maand ten behoeve van hom aan die Fonds betaal en is minstens deur die student in gelyke maandelikse paalemente terugbetaalbaar aan die Teologiese Opleidingsfonds binne ses jaar na datum van sy ordening as evangeliedienaar. 'n Student word nie as vol-deelhebbende lid van die fonds beskou voor en aleer hy tot die evangeliebediening toegelaat is en in die amp van evangeliedienaar in die Kerk georden en bevestig is nie, maar ontvang voordele soos nader omskryf in klousule 11.(C)(iv)(a) en 11(D)(iii).
- (ii) Indien 'n student om welke rede ook al behalwe deur afsterwe nie tot die evangeliebediening toetree nie, sal Die Pensioenraad die bydraes wat ten opsigte van die student uit die Teologiese Opleidingsfonds ontvang is, terugbetaal aan die Teologiese Opleidingsfonds en het sodanige student geen eise teen die Fonds nie.
- (iii) Wanneer so 'n student later wel tot die bediening toetree sal hy voor en aleer hy toegelaat word in die diens van die Kerk, sodanige reëlins tref wat Die Pensioenraad tevrede stel met die oog op die terugbetaling van die totale som van bydraes wat Die Pensioenraad onder paragraaf 10(C)(ii) aan die Teologiese Opleidingsfonds moes terugbetaal, plus 'n heffing daarop soos deur die Pensioenraad bepaal, met dien verstande dat Die Pensioenraad hom nie gunstiger voorwaardes toestaan as dat hy die bedrag binne ses jaar na ordening in gelyke maandelikse paalemente sal betaal nie.
- (iv) /.....

(Nuwe 10(C).iv.(a))

(iv) STUDENTE-LEDE

- (a) As 'n studente-lid te sterwe kom voordat hy tot die evangeliebediening toegelaat is en in die amp van evangeliedienaar in die Kerk georden en bevestig is, word aan sy weduwee 'n eenmalige bedrag van R9.375 min die bydraes wat ten behoeve van hom gemaak is, uitbetaal en daarna ontvang sy weduwee vir 'n maksimum periode van vyf jaar 'n jaargeld van R1.563-75 verdeel in gelyke maandelikse paalemente. 'n Ongetroude studente-lid van die Fonds het die reg om gedurende sy leeftyd by wyse van skriftelike nominasie te bepaal wie vir 'n tydperk van vyf jaar na sy afsterwe dieselfde voorregte en voordele sal geniet soos wat 'n getroude studente-lid se weduwee sou geniet. Indien die genomineerde voor die verstryking van die voormelde vyf jaar sterf, verval die gemelde voorregte en voordele.

(Ou klousule 10(C)(vi))

- (iv) (b) Indien 'n student wat nog nie in diens van die Kerk getree het nie, soos veronderstel in paragraaf 10(C)(i), (ii) en (iii) te sterwe kom, word die bydraes wat ten behoeve van hom gemaak is, terugbetaal aan die instansie, of dié se regsverkrygendes, wat namens hom die bydrae gemaak het.

NUWE KLOUSULE 11(D)(iii)

In die geval van lede wat vanaf 1 September 1961, terwyl hulle met die B.D. studie besig was tot die Fonds as studente bygedra het, in terme van klousule 10(C)(i), word die helfte aantal maande wat hulle bygedra het, tot 'n maksimum van agtien maande, gereken volle pensioengewende maande te wees. (Byvoorbeeld By uittrede $480 + 18 = 498 \times R39,0625 = R19.453-13$ (eenmalig) en 'n jaargeld van $498 \text{ maande} \times R13,2667 = R6.606-82$). By dood $R19.453-13$ (eenmalig) + weduweepensioen van $498 \times R6,5156 = R3244,77$ + kinderpensioen van $498 \times R1,1708 = R583$ ten opsigte van elke minderjarige kind.)

BESLUIT: Die rapport en die voorgestelde wysigings word aanvaar.

5. VOORDELE VAN 'N PRIVAATFONDS

Die Kerk is deur middel van sekere lidmate gevra om die huidige privaatfonds tot 'n fonds om te skakel wat deur 'n versekeringsmaatskappy onderskryf word.

Om die volgende redes meen ons dat dit gunstiger sal wees vir lede om 'n privaatfonds te behou:

(a) Ingevolge die reëls is die Pensioenraad nie gebonde aan enige beleggingsadviseur of versekeringsmaatskappy nie. Die Pensioenraad kan die beleggings self behartig of hulle kan een of meer beleggingsadviseurs, soos 'n trustmaatskappy, 'n aksepbank, 'n aandelemakelaar, 'n versekeringsmaatskappy ens., aanstel om al die beleggings of slegs 'n gedeelte daarvan te behartig. Met ander woorde hulle het 'n vrye keuse oor die wyse waarop die gelde van die Fonds belê word en die aanstelling van 'n versekeringsmaatskappy om die sterftevoordele te verseker (indien hulle dit wenslik ag), van tyd tot tyd te verander, sonder om die fonds opnuut saam te stel. Indien daar by 'n pensioenfonds wat ten volle verseker is, besluit word om van versekeringsmaatskappye of beleggingsadviseur te verander, moet die hele fonds ontbind word (met moontlike penalisasie) en 'n nuwe fonds moet gestig word.

(b) Ons meen dat die persoonlike aanraking met begunstigdes onder 'n privaatfonds meer gewens is as die betaling van voordele deur 'n derde party. Bowendien is die administrasiekoste nie eintlik hoër as dié wat deur versekeringsmaatskappye gehef word nie, veral as daar in gedagte gehou word dat die Werkgewer tog nog 'n aanmerklike hoeveelheid administrasie aan 'n fonds wat ten volle verseker is, moet verrig, naamlik bydraes moet nog deur die werkgewer afgetrek en opgeskryf word, en die versekeringsmaatskappy moet in kennis gestel word van nuwe lede, bedankings, aftredes, sterftes ens.

Gedurende die drie jaar wat op 31 Desember 1975 geëindig het, het administrasie- en ander koste (insluitende koste verbonde aan beleggings) R19.127 bedra, dit wil sê 2,4% van die bydraes gedurende dié tydperk. Hierdie koste vergelyk baie gunstig met die administrasie- en beleggingsfooie wat deur versekeringsmaatskappye gehef word.

(c) Daar word dikwels beweer dat, as gevolg van die grootte en omvang van hulle beleggingsportefeuljes en die feit dat hulle beleggingsdeskundiges in diens het, versekeringsmaatskappye 'n beter opbrengs op pensioenfondsgelde kan bewerkstellig as byvoorbeeld 'n pensioenfonds wat sy eie beleggings behartig. In die praktyk is dit nie altyd die geval nie, want juis as gevolg van die grootte en omvang van hul beleggings kan dit moeilik vir versekeringsmaatskappye wees om die mark-gemiddelde opbrengs te oortref. Indien beleggings in gewone aandele, byvoorbeeld, oor die hele mark versprei is, word die gemiddelde mark-indeks feitlik gekoop en daar moet verwag word dat daar geen betekenisvolle verskil sal wees tussen die opbrengs op die versekeringsmaatskappy se portefeulje en die mark as geheel nie. Wat ook in gedagte gehou

moet/.....

moet word met 'n groot portefeulje is dat dit moeilik kan wees om 'n besondere belegging te verkoop sonder om die markprys te beïnvloed.

Die opbrengs op die bates van die Fonds gedurende 1975 was ongeveer 13½% per jaar. Dit moet vergelyk word met 'n netto opbrengs van slegs 10-11% op versekeringsmaatskappye se deposito-administrasie-fondse gedurende 1975, waarvan ongeveer een-vyfde uit 'n kapitaal-bonus bestaan wat nie gewaarborg is nie en wat te enige tyd, voordat dit gevestig het, verminder of gekanselleer kan word. Dit moet in gedagte gehou word dat minstens 20% van die versekeringsmaatskappye se deposito-administrasie-fondse in Regeringseffekte belê moet word en 'n verdere 30% in ander goedgekeurde bates, byvoorbeeld Randwaterraad, Evkom, provinsiale administrasies en plaaslike besture. Hierdie beperkings is nie van toepassing op ons huidige Pensioenfonds nie.

- BESLUIT:
- (a) Met instemming kennis geneem.
 - (b) Die Administrateur word vir sy werk in hierdie verband oor baie jare bedank.
 - (c) Die Pensioenraad word versoek om ondersoek in te stel na moontlike ongeskiktheidsvoordele en addisionele lewensdekking.
 - (d) Die predikante spreek hulle opregte dank uit teenoor al die gemeentes vir die wyse waarop hulle hulle predikante versorg.

B. DIE PRESBITERAAT

1. STATISTIEK

Daar is tans 4 894 diensdoende ouderlinge in die kerk teenoor 4 476 in 1973.

2. HERVERKIESING EN BEVESTIGING VAN KERKRAADSLEDE

Die vorige vergadering het 'n studiekommissie (proff. drr. B.J. Engelbrecht en A.D. Pont) opgedra om verder op die saak in te gaan en die resultaat van die studie aan die kerkrade beskikbaar te stel.

Dit is gedoen en die studieresultaat is gepubliseer in Die Hervormer van Augustus tot November 1975.

Die volgende slotsom is gestel:

"In ons kerk word, ondanks besware wat miskien daarteen ingebring word, die derde van die hierbo genoemde moontlikhede, gehandhaaf. Dit beteken in die praktyk dat die volgende sake altyd goed in gedagte gehou moet word:

1. Die ouderling en diaken word spesifiek gekies vir 'n termyn van twee jaar en nie langer nie. Met ander woorde die opdrag tot diens is vir 'n duidelik-omskrewe termyn en nie onbepaald nie en ook nie lewenslank nie.

2. Dit beteken dat na voltooiing van die ampstermyn van twee jaar die ampsdraer die opdrag-roeping wat hy ontvang het en waarvoor hy bevestig is, voltooi en afgehandel het. Ná die voltooiing van die termyn van twee jaar verval die opdrag-roeping dus.

Nou moet daar tog opgepas word dat Bepaling 4(7) nie skeefgetrek word nie. Die Bepaling stel: 'n Aftredende ouderling of diaken bly in diens totdat sy opvolger bevestig is, tensy hy verkies om dadelik van die amp onthef te word, en die Kerkraad dié versoek toestaan.'

Hierdie Bepaling is 'n gewone oorgangsreëling. Indien dit nie daar was nie, sou dit beteken dat elke gemeente jaarliks 'n verleentheid belewe wanneer helfte van die kerkraadslede aftree. As hulle almal onmiddellik ook sou uittree, sou dit beteken dat vir 'n twee of drie weke, totdat die nuwe of herkose kerkraadslede bevestig is, daar net 'n halwe kerkraad is. Sou daar dan nog 'n paar vakatures ook wees, beteken dit dat die kerkraad vir daardie periode gladnie funksioneer nie.

Die oorgangsreëling beteken egter nie dat die kerkraadslede wat nie herkies is nie sommerso gekontinueer word in hulle amp totdat eendag of anderdag 'n opvolger vir hulle gekies en bevestig is nie. Na ons mening is 'n ouderling of diaken wat sy termyn uitgedien het en nie herkies is nie slegs genoodsaak om onder Bepaling 4(7) in die amp te bly totdat die nuwe of herkose kerkraadslede in hulle amp bevestig is al sou sy spesifieke opvolger nie aangeneem het nie. Die ampsdraer wat nie herkies is nie moet mos uittree omdat in die eerste plek sy termyn definitief verstryk het wanneer die nuut verkose en herkose kerkraadslede bevestig is. In die tweede plek, al sou hy dan nie self 'n spesifieke opvolger hê nie, is die kerkraad dan weer voltallig genoeg sodat die werk van die kerkraad kan aangaan.

Verder, omdat ons nie die beginsel van die kontinuering in die amp aanvaar nie, behoort ons nie Bepaling 4(7) so uit te lê dat ons daarmee die kontinueringsgedagte by die agterdeur weer laat inglip nie. Die reël wat voorop staan en wat die meeste gewig moet dra is die Bepaling dat die ouderling en diaken vir twee jaar en nie langer nie tot sy amp verkies en bevestig is.

3. By die herverkiesing word dus formeel en materieel 'n nuwe of 'n herhaling van die opdrag en roeping aan hom meegedeel wat hy, gelei deur Gods Gees, kan aanvaar of verwerp.

4. By aanvaarding van die roepingsopdrag, al is dit ook vir die soveelste duidelik omskrewe termyn, volg vanselfsprekend die bevestiging van die roeping-opdrag. Daar kan géén beswaar teen die herhaalde bevestiging wees nie as die opdrag, wat vir 'n duidelik-omskrewe termyn geld, voortdurend herhaal word nie.

Uit die voorgaande is dit dus duidelik dat die reëling, soos ons dit tans in die kerk het, 'n suiwer praktiese reëling is. Dit kan, indien nodig, verander word, omdat hier geen besondere Skrif=tuurlike beginsel op die spel is nie. Tog sal enige verandering beslis 'n verbetering moet wees om die diensverrigting van die ouderling en diaken beter, meer doelgerig, meer positief te maak. Of dit bereik sal word deur die ampstermyn te verleng of te verkort, is problematies. Daarom het die Kommissie van die Algemene Kerk=vergadering geoordeel om die gebruik, soos dit tans in die kerk funksioneer, onveranderd te handhaaf."

BESLUIT: Die rapport én die oordeel van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in hierdie verband word in hulle geheel aanvaar.

3. RAAD VIR OUDERLINGE

Die verslag van die Raad meld dat hy sy nuwe taak sien in die reëling van studiekursusse wat saamhang met die instelling van 'n teologiese instituut wat tans onder oorweging is.

Die Raad spreek verder ouderlingvergaderings toe oor 'n verskeidenheid van onderwerpe.

4. INSTITUUT

Die Werkgroep Ampsbediening en Kerkordening het in een van sy jaar=verslae aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sy mening uitgespreek dat dit noodsaaklik is dat geleentheid geskep moet word dat die amp van die ouderling prinsipieel gefundeer kan word en hy toegerus kan word vir sy taak.

Daaruit het die gedagte van die instelling van 'n instituut vir navorsing en toerusting 'n verdere stoot gekry.

Dit word gestel dat so 'n instituut 'n ou behoefte in die kerk is. Dié instituut word benodig vir dokumentasie en studie op 'n menigte terreine soos byvoorbeeld die politiek, sosiale sake, tegnologie ens. So 'n instituut word verder benodig vir die opleiding van persone wat nie predikante is nie maar ander roepings in die kerk vervul. Dit is ook nodig vir opfriskingskursusse vir predikante. Verder sal by so 'n instituut ook voorligting gegee kan word oor administrasie, pastorale sielkunde ens.

Die gedagte is ook uitgespreek dat by so 'n instituut die toerusting van kerkraadslede byvoorbeeld kan plaasvind.

Dit word voorsien dat die oprigting van so 'n instituut heelwat sal kos omdat die instituut sy eie biblioteek, personeel en selfs 'n direkteur sal moet hê.

'n Komitee is benoem om 'n aanbeveling in die verband te maak en hulle beveel aan:

Dit word voorsien dat as daar nou vir die wye veld wat die voorgestelde instituut moet bestryk begroot word, soos vir geboue vir die huisvesting van 'n biblioteek, direkteur en ander ondersteunende personeel, dit 'n groot som geld sal beloop en daarom word voorgestel:

Die Algemene Kerkvergadering bevestig dat daar 'n behoefte aan so 'n instituut bestaan.

Die Algemene Kerkvergadering dra dit op aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad van Finansies om 'n afdeling in een van die bestaande afdelings van die administrasie of ekonomiese ondernemings van die kerk daar te stel om 'n begin te maak met die noodsaaklikste werk en om 'n studie te maak met die oog op verdere ontwikkeling.

Indien die ontwikkeling en uitbouing van die werk gedra kan word deur die bepaalde afdeling(s) kan die werk voortgaan.

BESLUIT: Die hele saak van 'n instituut word vir verdere studie terugverwys na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.

5. STUDIE OOR DIE AMP VAN DIE OUDERLING

'n Studie oor die ouderling word nog voortgesit wat handel oor:

Opleiding en onderrig
Vereistes van die amp en persoon
Noodsaaklikheid van die amp
Praktiese uitlewing en
Vasstelling van pligte.

BESLUIT: (a) Kennis geneem.

(b) Dat die hele saak van die aard van die amp én of iemand gelyktydig in twee ampte bevestig kan word of dien, vir verdere studie en rapport na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys word.

6. PREEKBUNDEL

Die vorige vergadering het 'n opdrag aan die kompilator vir kerklike publikasies en berigging gegee om met behulp van ander predikante 'n preekbundel saam te stel vir die gebruik van ouderlinge by eredienste waar hulle voorgaan.

Aan die begin van 1975 was die opdrag afgehandel. Die bundel het

verskyn, getiteld: "Sê dit aan die gemeente". Dit bevat 129 oordenkings vir die hele kerklike jaar en kerklike gedenkdae. 127 predikante het hieraan meege doen.

Van die oplaag van 400 is reeds 240 verkoop.

Kennis geneem.

7. DRAG VAN AMPSDRAERS

In 1970 het die Algemene Kerkvergadering die Bepaling oor ampsdrag in die kerkwet geskrap maar het besluit:

"Die vergadering bepaal dat ampsdraers ter wille van die netheid en die waardigheid van die vergaderinge geklee sal gaan in donkerkleurige pakke met wit strikdas."

BESKRYWINGSPUNT =V-3=

"Hierdie kerkraad is van mening dat die kerk se amptelike drag, spesifiek die wit strikkie, uitgedien is. Ons versoek vriendelik dat 'wit strikkie' vervang sal word met 'bypassende das'." (Kerkraad Klerksdorp)

Die Werkgroep Ampsbediening en Kerkordening het sy steun toegesê aan die voorstel. Geeneen het egter hulle voorstel gemotiveer nie.

BESLUIT: Die vergadering neem die beskrywingspunt nie aan nie en 'n ordemosie dat die bespreking heropen moet word, word verwerp.

Teenstemme hierteen deur prof. W.C. van Wyk, prof. G.M.M. Pelser en ouderling Fred Hugo wat soos volg lui, word aangeteken:

"Ons protesteer daarteen dat ordemosies ingedien word voordat daar geleentheid gegee is vir voldoende motivering vir albei kante van 'n saak nie. Dit sou die indruk kon skep dat ons nie bereid is om 'n saak te diskusseer nie."

Na aanleiding van navrae oor 'n ampsdrag vir vrouediakens het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering geadviseer dat vrouediakens gewone gangbare kerkdrag sal dra.

BESLUIT: Met instemming kennis geneem.

C. DIE DIAKONAAT

1. STATISTIEK

Volgens opgawes vir die Almanak is daar tans 4 863 diensdoende diakens teenoor 4 404 in 1973. Daar is nie gegewens om te bepaal hoeveel van dié getal vrouediakens is nie. 'n Hele aantal gemeentes het vrouediakens bevestig.

Kennis geneem.

2. ALGEMENE DIAKONAAT

a. BESLUIT VAN DIE 1973-ALGEMENE KERKVERGADERING

"Dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na kennisname van die gevoel van die vergadering die aangeleentheid van die sogenaamde Algemene Diakonaat ondersoek en aan die volgende Algemene Kerkvergadering leiding gee in die verband."

b. AANBEVELING AAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die Werkgroep Ampsbediening en Kerkordening het in oorleg met die Raad vir Diens van Barmhartigheid aanbeveel dat hy nie die sin van 'n algemene diakonaat kan insien met die inhoud wat aan die Algemene Kerkvergadering voorgestel is nie. Die Fonds vir Gemeente-Opbou bied al die fasiliteite wat in die aanbeveling ten opsigte van die algemene diakonaat voorgestel word.

By die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is voorgestel dat 'n Algemene Diakonale fonds gestig sal word, waartoe gemeentes soos voorgestel kan bydra. Die fonds kan aangewend word vir omstandighede wat kan ontstaan waar barmhartighedspleging nodig word en waarin die kerk weens gebrek aan fondse nie kan "inbeweeg" nie.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die voorstel gesteun en so 'n Algemene Diakonale fonds in die lewe geroep om onder toesig van die Raad vir Diens van Barmhartigheid te fungeer, hangende 'n besluit van die Algemene Kerkvergadering. Die gedagte is dat diakonieë aan die einde van elke jaar uit hulle surplusfondse aan hierdie fonds 'n bydrae sal maak.

BESLUIT: Die vergadering aanvaar die aanbeveling.

3. DIE DIAKONIEË

Op versoek van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die Raad vir die Diens van Barmhartigheid 'n handleiding vir die werk van die diakonieë opgestel en dit is aan diakonieë gegee.

Die handleiding is onder die volgende hoofde opgestel:

- a. Motivering vir die opstel van 'n handleiding.
- b. Bybelse agtergrond van die kerk se barmhartighedsdiens.
- c. Praktiese handleiding - Bepaling van die kerkwet.
- d. Die diakonsvergadering.
- e. Funksionering van die dagbestuur.
- f. Optrede van die diaken.
- g. Opmerkings oor die praktiese uitvoering van die diakonale werk.
- h. Instansies wat voortdurend onder aandag van die diakonie moet bly.

4. DIAKENSVERGADERINGS

Die Werkgroep Ampsbediening en Kerkordening beveel aan dat daar meer aandag gegee sal word aan saamtrekke van diakens om verdere voorligting te gee oor die diens van barmhartigheid in die kerk.

5. DIAKONALE ORGANE VAN BYSTAND

a. NEDERDUITSCH HERVORMDE WEESHUIS

BESKRYWINGSPUNTE

=V-4=

"Die Algemene Kerkvergadering doen 'n spesiale beroep op gemeentes en lidmate om in besonder aan die weeshuise van die kerk te dink met die oog op die verbetering van geboue en geriewe by die weeshuise."
(Ring van Trichardtsfontein)

BESLUIT: Die beskrywingspunt word aanvaar (soos gewysig).

Die Werkgroep Ampsbediening en Kerkordening het die beskrywingspunt ondersteun.

=V-5=

"Dat oor 'n algehele opknapping van die weeshuise van die kerk besin word en die gemeentes van die kerk dienooreenkomstig aangeslaan word."
(Ring van Bronkhorstspruit)

Die Werkgroep Ampsbediening en Kerkordening steun die gedagte van fondsvoorsiening om die weeshuisgeboue diensbaar te hê maar oor die metode en werk self word die Weeshuisdireksie se aanbeveling gevra.

Die Direksie het reeds oor die aangeleentheid besin en inderdaad met die werk gevorder, soos onder punt 5.b.ii. ff. en gg. van hier= die agendapunt aangedui. Die direksie steun die beskrywingspunte van ganser harte en doen aan die hand dat die direksie die toestem= ming kry om by wyse van omsendbriewe aan gemeentes die behoefte en bedrae aan te dui en, indien nodig, persone versoek om sodanige oproepe op te volg - soos enigsinds aangedui in ff. en gg.

BESLUIT: (a) Die Ring trek die beskrywingspunt terug. Die vergadering doen 'n beroep op die diakens van die kerk om toe te sien dat vir die saak soos in beskrywingspunt =V-4= gestel, goeie middele gevind sal word.

- (b) (i) Dat kollektante in elke ring benoem word om, na oorleg met die Direksie en besoek by die weeshuis, by ringsgemeentes besoek te bring, ten einde behoeftes onder die aandag te bring, en behulpsaam te wees met die verkryging van die nodige fondse.

- (ii) Dat van alle beskikbare kragte soos opvoedkundiges bv. in die kerk gebruik gemaak sal word op die direksie van die weeshuis en die nasorgafdeling, en nie uitsluitlik van predikante nie.

b. "DE HERVORMDE WEESHUIS" - VERSLAG VAN DIE DIREKSIE

Die Direksie is saamgestel uit:

Dr. A.J.G. Oosthuizen (voorsitter), di. W.F. Huyzers (onder-voorsitter), J.G.M. Dreyer, C.S. van H. Steenekamp (sec. mev. J. Oberholzer), J.H. van Staden, H.R. Visser (sec. prof. F.J. van Zyl), mnr. A.B. van N. Herbst (uitvoerend) (sec. ds. L.A. Pretorius).

Kennis geneem.

i. KINDERS

Gedurende die afgelope drie jaar was daar gemiddeld per jaar 256 kinders in die inrigtings:

Jac. van Belkum-huis	186
Andries Hendrik Potgieter-huis	<u>70</u>
	<u>256</u>

aa. GODSDIENSTIGE EN ETIESE VORMING

Afgesien van wat met groot opoffering en toewyding deur die onderskeie prinsipale, bygestaan deur die personeel gedoen word, wil die Direksie graag met waardering melding maak van die bystand van die gemeentes van Krugersdorp-Oos en Wonderboompoort.

Belydenis van geloof gedoen:

1973	22
1974	14
1975	20

Kennis geneem.

bb. ONDERWYS

Die kinders besoek die gewone dagskole. As die ernstige ontwrigting wat die kinders te beurt val voor hulle in die tehuis opgeneem word - kinders is al byvoorbeeld by die Weeshuis opgeneem in St.6 en het dit geblyk dat hulle voor hulle opname tot 12 skole besoek het in aanmerking geneem word, is die voorsiening meer as bevredigend.

LAERSKOLE

ANDRIES HENDRIK POTGIETER-HUIS			
AAN DIE EINDE VAN	1973	1974	1975
Slaag Druip	54	49	39
	3	3	7
	57	52	46
Babas en in die Kleuter= skool	13	9	26
TOTAAL	70	61	72

JAC. VAN BELKUM-HUIS			
	1973	1974	1975
<u>LAERSKOOL</u>			
Slaag	82	88	91
Druip	4	2	1
	86	90	92
<u>HOËRSKOOL</u>			
Slaag	68	66	77
Druip	13	9	8
	167	165	177
<u>SPESIALE ONDERWYS</u>	28	26	21
TOTAAL	195	191	198

DIE KLEUTERSKOOL

Die kleuterskool (wat vir gemiddeld 60 kinders voorsien) word nog steeds as van die mees geslaagdes in sy geledere beskou. Om die ou kleintjies van kleins af normale omgang met kinders van die publiek te gee, word so gereël dat gemiddeld 1/3 kleuters uit die kinderhuis die kleuterskool bywoon.

Die direkte toesig oor die kleuterskool word gehou deur 'n komitee deur die Direksie benoem en bestaan uit die predikants-/professorevroue van Pretoria - as breë komitee wat hulle eie daaglikse bestuur kies.

Kennis geneem.

cc. SORG EN NASORG

Op versoek van die Werkgroep Ampsbediening en Kerk= ordening word oor die opname van kinders in die kinderhuise, hulle versorging binne die tehuis en die sorg nadat hulle die huis verlaat het, een en ander kortliks gerapporteer.

Die Werkgroep het in die verband versoek dat die referaat "Die Diakonale versorging van die Ontwrigte Kind" wat mmr. A.B. van N. Herbst voor die September 1975 predikantevergadering gehou het, in Die Hervormer gepubliseer moet word. Dit is in die Hervormde Teologiese Studies gepubliseer.

Kort samevatting van die verslag wat voor die Werkgroep gedien het:

Dit is landsbeleid om so min as moontlik kinders uit die kring waar liefde natuurlik behoort te bestaan (die ouerhuis) te verwyder. Die toepassing van die beleid blyk dan ook uit die volgende:

1958 (so ongeveer)	4 600 getref deur egskeidings
1966 was	8 183 kinders getref
1972 was	11 940 kinders getref

In 1950 was daar 12 000 kinders in 125 kinderhuise
In 1974 was daar 7 100 kinders in 100 kinderhuise
(25 kinderhuise het ondertussen gesluit).

Daar kan afgelei word dat alleen die gevalle opgeneem word waarmee daar wat versorging betref, geen ander raad geweet word nie en hulle wat so deur die voorspel tot ontwrigte huwelike geknou is, asook hulle wie se ouerhuis deur die Kinderhof as onbevoeg geag word om die kinders verder te versorg of op te voed - ook in laasgenoemde gevalle is die vorming ernstig verbrou.

Veral die laaste twee verskynsels dui baie duidelik daarop dat rehabilitasiewerk in die hedendaagse kinderhuis van veel meer belang is as wat allerweë besef word. Hier bykomend moet daaraan gedink word dat meer as 30% van die kinders in ons land se kinderhuise verstandelik vertraag is.

Uit die aard van die saak moet dhe rehabilitasieproses dan vanuit die weeshuis reg aangevoer en gedoen word.

Menslik gesproke kan die hele vormingsproses alleen slaag as almal wat by die kind betrokke is se same= werking verkry word. Die strewe is om die naaste bloedverwante soos vader en/of moeder se steun te ontwikkel. Die steun en liefde van die ouer is nog

steeds die magtigste stuurwiel in die hande van die natuur om 'n kind te vorm. Die ervaring het geleer dat die samewerking van die ouer - hoe 'n swakkeling ookal - nie net die kind help nie maar byna sonder uitsondering gelei het tot die rehabilitasie van die ouer. Die kind moet tog een of ander tyd bande met die kinderhuis verswak - sonder 'n gerehabiliteerde ouerhuis word so 'n kind te dikwels 'n swerweling en prooi van die magte wat verval meebring. Daarom is dit van die uiterste belang dat die kind en ouerhuis ook nadat die kind die weeshuis verlaat het, onder=skraag en die opvoedingsproses voortgesit word. As daar êrens diakonale werk gedoen word wat byna bomens=like geduld, ewewig en lydsaamheid verg, dan is dit in die kinderhuis. Ons moet onthou dat die werklike werk nie deur besture gedoen word nie - die inrigting slaag of faal by sy personeel - hulle lewer die slag, in die tehuis en nadat die adolessent die weeshuis verlaat het moet dit voortgesit word. Die werk kan nie met die uitplasing van die kind gestaak word nie, maar moet vanuit die weeshuis voortgesit word.

Daarom het die Direksie besluit en die Werkgroep dit gesteun dat daar 'n nasorgafdeling tot stand sal kom wat wisselwerkend tussen die Weeshuis en ouerhuis en koördinerend met die Ondersteuningsraad se personeel en ander derglike instellings moet werk.

Ons moet daardie kinders versorg, vorm en voorberei om terug te gaan na 'n milieu, na 'n familiekring, hy/sy moet by hulle kan inval en sy plek volstaan.

Ons moet waak dat ons nie deur oorbeskerming en toegooi van abnormale aandag en geskenke hom of haar bederf nie. Ons moet nie visse op droë grond skep nie.

Ons moet hulle in die geloof soos die doopbelofte dit aan ouers voorhou, grootmaak. Ons moet hulle so normaal moontlik grootmaak, sodat hulle die kunste en pligte van die alledaagse burgerlike lewe kan lewe.

Kennis geneem.

ii. FINANSIES

(FINANSIËLE STATE - BYLAE C.147-152)

aa./.....

aa. ONTVANGSTE (soos op 30 Junie)

	1973	1974	1975
Losiesbydraes	85.170	99.413	113.303
Kollekteboekies	20.490	23.763	29.921
Vrygiftë	7.943	11.540	16.426
Straatkollekte	1.943	2.464	2.664
N.H.S.V. Donasies	4.778	5.696	5.681
Rente	6.748	15.928	23.237
Sondagskoolbydraes	741	766	1.088
Diskonto - ontvang	579	1.526	1.378
Huur - ontvang	2.570	2.710	2.790
Bemakings	1.190	4.388	13.772
Bouedryf-wins	9.374	-	-
Donasies - gemeentes	18.276	19.974	23.069
Donasies - jeugverenigings	74	140	191
Weeshuisversorgings-fonds	44.711	59.766	72.792
Diverse	2.281	465	755
Surplus - Winkelhaak-eiendom	6.113	2.757	703
Wins - verkoop van erwe			
Potchefstroom	230.113	45.676	3.480
Rente - Potchefstroom-erwe	2.180	14.157	7.496
	445.274	311.129	318.746

Kennis geneem.

bb. UITGAWES AAN KINDERVERSORGING

	Boekjaar 1973	Boekjaar 1974	Boekjaar 1975
Kinderversorging	155.363	207.404	245.972
<u>Ander uitgawes</u>			
Rente	30.243	38.386	69.462
Eiendomme nie in gebruik	2.044	2.114	2.822
NHSV-administrasie-heffing	620	546	731
Pres. M.W. Pretorius-eiendom	1.939	49	-
Oninvorderbare skulde	1.023	430	301
	35.869	41.525	73.316

Kennis geneem.

cc. KOSTE PER KIND PER MAAND

Onderstaande tabel (boekjaar 30 Junie 1975) toon aan hoe die koste maar gedurig toeneem:

	1972	1973	1974	1975	Des. 1975
Voeding	14-67	16-82	21-11	26-60	30-10
Kleding	10-27	10-03	13-91	16-20	17-60
Behuising	9-11	11-00	15-25	15-65	16-55
Opvoeding	10-55	10-99	14-62	17-19	17-80
Hospitalisasie	1-22	1-54	2-11	2-66	2-23
	45-82	50-38	67-00	78-30	84-28

Kennis geneem.

dd. WEESHUIS VERSORGINGSFONDS

Die Direksie wil sy groot waardering by herhaling uit=spreek teenoor die Algemene Kerkvergadering wat die Fonds in die lewe geroep het. Dit is die fonds waartoe elke gemeente bydra afgesien van die normale bydrae soos byvoorbeeld kollekteboekies e.d.m. Daar is kleinere gemeentes wat nie ten volle tot die fonds kan bydra nie, gelukkig was daar weer ander gemeentes wat byvoorbeeld vir twee kinders se onderhoud bygedra het.

Met groot dank word aangedui hoe die fonds gegroei het:

1970	=	R37.619
1971	=	R39.672
1972	=	R48.928
1973	=	R44.711
1974	=	R59.766
1975	=	R72.792

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit om by gemeentes aan te beveel om R36 per gemeente per maand by te dra. Soos onder cc. aangedui, beloop die koste per kind per maand (Desember 1975) R84-28 per maand. Die Staat dra R39-50 per kind per maand by (Februarie 1976) - verskil dus R44-78 wat die kerk se aandeel verteenwoordig.

BESLUIT: (a) Kennis geneem.

(b) Dat by gemeentes aanbeveel word dat die R36 per maand per gemeente vir die Weeshuis=versorgingsfonds verhoog word na R45 per maand.

ee. BUS

'n Doelmatige bus is aangekoop vir die som van R22.300. Die Direksie roep die werk van wyle dr. C.J. Mans wat die inisiatief met die invordering van die "busfonds" ge= neem het, in dankbare herinnering.

Aan die gemeente Krugersdorp-Oos, ander gemeentes, instansies en persone wat hiervoor bygedra het, die Direksie se dank.

Die bedrag wat ingevorder is het R30.948-26 beloop. Die balans is en word aangewend vir die oprigting van 'n skuur vir die bus, versekering en instandhoudings= koste.

Kennis geneem.

ff. VERBETERING AAN GEBOUE

JAC. VAN BELKUM-HUIS

Alle slaapkamers is feitlik hermeubileer en netjies verbeter. Op versoek van die Direksie het dr. D.J.C. van Wyk vir die doel 'n kollekte gereël wat die mooi bedrag van R10.219-64 opgelewer het. Hartlike dank aan dr. van Wyk en veral teenoor die gemeentes en persone wat so mooi bygedra het.

Begin 1976 is die pragtige bedrag van R3.657 uit die Ring van Maquassi vir hernuwingswerk aan die kombuis ontvang.

Kennis geneem.

gg. ANDRIES HENDRIK POTGIETER-HUIS

Die kombuis is feitlik totaal hernu (teen 'n koste van R3.500) en opnuut toegerus (R1.800). Tans is verbeterings aan't uitvoer in verband met die slaaplokale, eetsaal e.d.m.

Vir uitbouings van die slaaplokale, eetsaal e.d.m. asook vir die aanbou van 'n saal, kantore en studeerruimte word tans planne opgestel.

Ds. J.J.P. Muller van Bronkhorstspruit se aanbod om met die insameling van fondse vir verbeterings aan die A.H.P.-Huis te help, word met dank genoem.

Twee eiendomme met woonhuise daarop wat aan die Westekant van die grond grens is aangekoop vir R36.500 en R24.700 onderskeidelik. Eersgenoemde is opgeknap as prinsipalewoning, aanbouings soos vir stoorruimte, ombouing van ander personeelwoonstelle, hernuwing van vloere in die eetsaal en gange is gedoen - koste R23.140.

Kennis geneem.

iii. N.H.W. BOUERS

Na sorgvuldige oorweging en na rapport in die verband aan en met instemming van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die Direksie met 'n hele aantal redes tot aanleiding waarvan die vernaamste hierna genoem, besluit om die onderneming N.H.W. Bouers te sluit:

. GEWYSIGDE MAATSKAPPYWET

Waar daar in die verlede, in geval van artikel 21-maatskappye, bloot verwys is na "'n maatskappy geregistreer in terme van artikel 21 van die Maatskappywet van 1926 soos gewysig" moet die omskrywing voortaan wees: "'n Ingelyfde vereniging sonder winsoogmerk".

Voortaan kan die Registrateur van Maatskappye nie bloot kragtens registrasie in terme van artikel 21 belasting=vrystelling aan 'n organisasie soos die Weeshuis verleen nie, maar moet die Kommissaris van Binnelandse Inkomste (Ontvanger van Inkomste) van jaar tot jaar belasting=pligtigheid bepaal aan die hand van die finansiële state (opgawes) aan hom verstrekk.

In die lig van die voorgaande feit sal 'n organisasie soos byvoorbeeld die N.H.W. Bouers wat 'n direkte besit van De Hervormde Weeshuis is (dus nie deur aandeelhouing nie) en wat afgesien van die opleidingsfasiliteite wat dit vir die Weeshuiskinders gebied het en dienste wat dit aan die kerk gelewer het, ook gesien kan word as 'n organisasie met 'n winsoogmerk en dus uitgelê word dat De Hervormde Weeshuis 'n organisasie is met 'n winsoogmerk en daarom belastingpligtig verklaar word.

Die hoofrede waarom die N.H.W. Bouers gedurende 1949 in die lewe geroep is, was om vakopleiding aan seuns uit die weeshuis te bied. Gelyktydig het dit dan gedien as 'n diensorganisasie vir die kerk. Die ervaring gedurende die afgelope jare is dat seuns nie meer belangstel om as vakmanne in dié bedryf opgelei te word nie. Omdat daar so baie ander rigtings is waaruit hulle kan kies en dit teen veel hoër loon as die vakleerlingloon, is daar al vir die laaste jare geen seun in die organisasie as vakleerling werksaam nie. Die hoofmotivering vir die bestaan van N.H.W. Bouers het dus verval.

By die voorgenoemde kom dat die finansiële risiko as gevolg van die geweldige styging in boukoste en die afname in die prestasie van die vakman die aangaan van boukontrakte te riskant maak. Verliese is al gely en op die stadium toe die besluit geneem is was daar nog 'n aantal kontrakte wat afgehandel moes word.

Verliese ontstaan as gevolg van die volgende faktore:

- Tot op 'n sekere stadium, onlangs, totdat dit deur die wet verplig is, kon N.H.W. Bouers nie kontrakte met 'n "eskalasie-klousule" afsluit nie (dit wil sê soos die arbeid- en materiaalkoste styg, so styg die kontrakprys) en moes die N.H.W. Bouers verliese dra gedurende die verloop van 'n kontrak. 'n Paar voorbeelde:

- . Vakansieseëls (per week per vakman) het gedurende die laaste 2 jaar gestyg vanaf R15-63 tot R38-81.
- . Lone het in dieselfde periode soos volg gestyg: Minimumloon van R1-42 tot R2-07 per uur. Maar slegs by hoë uitsondering werk vaklui vir die voor= geskrewe loon en was die heersende loon toe die besluit geneem is tussen R2-30 en R2-60 per uur. Die prestasie (produktiwiteit) van die vaklui het egter afgeneem.
- . Materiaal, byvoorbeeld sement, het vanaf die middel van 1972 vanaf 72½c per sakkie gestyg tot die huidige prys van R1-31 en dreig om verder te styg. Loodgietersmateriaal het met + 60% gestyg. Gewone rowwe boustene vanaf R18-15 per 1 000 na R34-09 per 1 000.
- . As gevolg van 'n ooraanbod van werk gedurende die onderhawige kontrakperiodes was die volgende verskynsels uiters remmend:

Beskikbaarheid van vaklui

Voldoende en doeltreffende vaklui kon nie verkry word nie, gevolglik stadige vordering met die werk en swak werk wat oorgedoen moes word.

Skaarste aan materiaal

Die wag op materiaal asook die onvermoë van subkontrakteurs om, wat hulle onderneem het, uit te voer, het vertraging en gevolglike verliese in die hand gewerk.

- . Met die remmende faktore genoem in ag geneem, kon die flinker optrede en bestuur van die kant van senior personeel seker sekere verliese verhoed het en daarom kan hulle aandeel in die ly van verliese nie weg geredeneer word nie.

RETENSIE EN ONDERHOUD

In verband met die toekoms is soos volg besluit na oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering:

Dat met die groot aantal geboue wat sinodale eiendom is,

is dit nodig dat daar 'n tegniese- of onderhoudsafdeling moet wees. Tot dusver is instandhoudingswerk hoofsaaklik deur die personeel van die N.H.W. Bouers gedoen met gebruikmaking van N.H.W. Bouerstoeusting. Die bedoeling is dat 'n goeie kern van die vaklui wat nou in diens van N.H.W. Bouers is, oorgeplaas word na 'n afdeling Tegnies- of Instandhouding. Bestaande masjiene, gereedskap, toerusting, voertuie en materiaal op hande word op oorskakelingsdatum gewaardeer en oorgeplaas na die Tegniese Afdeling. Omdat dit nie doenlik geag word om die Weeshuis met die tegniese- of instandhouding te belas nie, sal dit wenslik wees dat dié afdeling onder die verantwoordelikheid van die Raad van Finansies kom. Koste daaraan verbonde sal gedebiteer word teen die oornamerys van die masjiene, gereedskap ens. en die teruggehoue retensiegelde (laasgenoemde om die instandhoudingsafdeling in staat te stel om retensiewerk aan boukontrakte wat die N.H.W. Bouers voltooi het, af te handel).

Tot op datum was boukontrakte wat aangegaan was wel afgehandel maar kon afrekening van die kontrakpryse weens onder andere ophoping van werk van die onderskeie bestekopnemers nog nie finaliseer word nie en kon die waardasie van toerusting en materiaal vir oodragdoeleindes nie afgehandel word nie.

Om die kontrakte wat in uitvoering was en om die oorskakeling na 'n Tegniese- of Instandhoudingsafdeling te bewerkstellig is die finansiële state van die N.H.W. Bouers uitgehaal uit die Weeshuis se state en op 'n "Program-rekening" geplaas sodat genoemde afwikkeling en oorskakelingsprogram uitgevoer kan word. Die bedoeling is nie om die Weeshuis se fondse te betrek nie en ook om die Weeshuis nie straks geoordeel te kry as 'n belasbare organisasie nie.

Uit die boubedryf se fondse is die bedrag "reserwe teen verliese" van R86.213 plus die opbrengs van masjiene, toerusting, voertuie en materiaal oorgeplaas op die Programrekening.

Kennis geneem.

GROETE VAN DIE GEREFORMEERDE KERK

Die Voorsitter verwelkom prof. P.J.J. Coetzee van die Teologiese Kweekskool op Potchefstroom wat die groete van die Gereformeerde Kerk oorbring. Hy vind in geskeidenheid tussen ons twee kerke, 'n sondige geskiedenis.

Ons moet dankbaar, positief en getrou wees. Dankbaar dat God sy kerk in die verlede in stand gehou het en skuldbelydend wat ons ontrou betref.

Maar vanuit die dankbaarheid moet ons nie uit reaksie, negatief lewe nie, maar positief dink en doen.

Ons moet ook getrou wees. Getrou teenoor God en Sy Woord en ook teenoor mekaar; in die toekoms ook getrou selfs in verdrukking wanneer ons getoets word. Ons mag ook nooit die getrouheid aan ons Reformatoriese erfenis skei van die getrouheid van ons volk hier in die suidpunt van Afrika nie. Ons mag nooit, gesien ons erfenis, ons volk sommer goedkoop uitverkoop nie. Die Gereformeerde Kerk het belang by wat in hierdie vergadering gebeur. Hy wens die vergadering die seën van die Here toe op al die besprekings, besluite en handeling.

Die vise-voorsitter bedank prof. Coetzee en lewer veral kommentaar oor die saak wat prof. Coetzee die sondige verskeurdheid genoem het en deur ons eerder as 'n verskeidenheid gesien word. So gesien is die koms van prof. Coetzee en die algemene goedgesindheid en toenadering tussen die drie susterkerke teken van die fundamentele eenheid van ons drie susterkerke.

iv. DRUKKERY - N.H.W. PERS

aa. OMSET

	Omset	Wins	Verlies
Boekjaar geëindig 30 Junie 1973	94.441	4.811	-
Boekjaar geëindig 30 Junie 1974	119.347	-	13.261
Boekjaar geëindig 30 Junie 1975	141.542	-	4.850
6 maande geëindig 31 Desember 1975	109.040	6.919	-

bb. MASJINERIE AANGEKOOP

1974/1975 boekjaar	R 56.455
1975/1976 boekjaar	38.329
	R 94.784

As gevolg van die aankope van nuwe toerusting en gevolglike hoër produksie, kon 'n aanvang gemaak word met die druk van boeke van ons eie uitgewery (H.A.U.M.) Hierdie beleid sal in die toekoms nog verder uitgebrei word sodat algaande meer van die uitgewery se boekdrukkerwerk deur die N.H.W. Pers onderneem sal word.

cc. DIE HERVORMER

	1972	1973	1974	1975
<u>INKOMSTE</u>				
- Intekenaars	32.027	33.729	41.061	58.714
- Advertensies	4.708	4.922	4.676	3.173
	36.735	38.651	45.737	61.887
<u>UITGAWES</u>				
- Drukkoste	25.453	30.696	37.474	49.589
- Salarisse	3.769	2.830	3.151	4.090
- Versending	1.102	1.152	1.262	1.339
	30.334	34.678	41.887	55.018
<u>NETTO WINS</u>	6.401	3.973	3.850	6.869
	36.735	38.651	45.737	61.887

v. DANKBETUIGINGS

Die Direksie wil sy opregte dank betuig aan:

- . Die gemeentes van ons kerk vir hulle getroue ondersteuning.
- . Die sustersvereniging vir hulle pragtige bydrae.
- . Departement van Volkswelsyn wat saam met die kerk die sekuriteit en beskerming verleen.
- . Die skole waar ons kinders met die grootste begrip onder=rig word en waar hulle in die skoolaktiwiteite 'n beson=dere plek mag inneem.
- . Die hospitale, klinieke en geneeshere. Hulle dienste moet nie onderskat word nie.
- . Die talle gesinne wat maar te gretig is om al ons kinders met vakansies in hulle gesinne op te neem.
- . Die Opvoedkundige Komitee wat die toesig het oor die Tink-Tinkie Kleuterskool.
- . Die personeel - dit is hoofsaaklik hulle liefde en toewyding wat sal bepaal of daar sukses op die werk rus.
- . Die Ondersteuningsraad vir pragtige samewerking en begrip.

Kennis geneem met instemming en dank.

b. DIE ONDERSTEUNINGSRAAD

i. PERSONEEL

Die verslag van die Ondersteuningsraad (O.R.) lui dat op 1 April 1975 al die poste gevul was en met uitsondering van een is al die poste ook gesubsidiëer. Daar word tans voorsiening gemaak vir die benoeming van 'n onderdirekteur.

Kennis geneem.

ii. WERK VAN DIE RAAD IN SYFERS WEERGEGEE

Vakkundige dienste in een jaar

Gesinsorg	564
Rekonstruksie	206
Toesig	340
Toelae	20

Verslae in verband met gesinne

<u>Gewone verslae</u>	1973	2 069
	1974	5 801
	1975	9 901
<u>Prosesverslae</u>	1973	11 599
	1974	10 569
	1975	12 512
<u>Verslae vir howe</u>	1973	165
	1974	182
	1975	212

Aannemings

Hierdie is 'n hoog gespesialiseerde diens en vereis intensiewe vakkundige ondersoek. Die Raad beskik oor 'n lang waglys vir aansoeke om babas aan te neem. Sedert Huis De la Rey tot stand gekom het is daar meer babas beskikbaar. Tot en met 31 Maart 1975 is 6 babas afkomstig van dié tehuis vir aanneming beskikbaar gestel.

Uit ander bronne vir die betrokke jaar is 10 geplaas.

Vervoer

Die Raad beskik oor 16 voertuie waarvan 3 gedurende 1975 aangekoop is. Met dié voertuie is die volgende myle gereis:

1973	106 912
1974	112 850
1975	115 385

As gevolg van verhoogde vervoerkoste is reise ingekort en word meer gebruik gemaak van telefoonoproepe en kantoor=onderhoude waar moontlik.

<u>Besoeke afgelê</u>	1973	9 844
	1974	9 924
	1975	8 484

Kantooronderhoude het gevolglik soos volg vermeerder:

	1973	7 265
	1974	9 933
	1975	11 712

Kennis geneem.

iii. FONDSE

. Staatsubsidies

Deur een of ander vorm het die Ondersteuningsraad 'n subsidie ontvang van die Departement van Volkswelsyn en Pensioene. Dit dek omtrent die helfte van die koste van die Ondersteuningsraad.

. Transvaler Kersfeesfonds

Hierdie fonds is die tweede grootste bron van inkomste van die Ondersteuningsraad. Die toename hier kan uit die volgende syfers gesien word:

	1973	1974	1975
Gemeentes	35.485	43.010	46.019
Nie-kerklik	7.826	9.294	10.015
TOTAAL	43.511	52.304	56.034

Die gemiddelde bydrae per lidmaat het oor die drie jaar gestyg van 31c na 38c.

Ten spyte van die toenames het die uitgawes meer gestyg sodat daar reeds 'n tekort is.

Die Algemene Kerkvergadering word gevra om die kerk te versoek om hulle offergawes vir hierdie werk te verhoog sodat dit minstens 50c per lidmaat sal wees.

BESLUIT: (a) Die versoek word goedgekeur.

- (b) Die kerk betuig sy hartlike dank aan die Departement Volkswelsyn en Pensioene vir subsidie aan die Ondersteuningsraad waardeur die kerk sy werk van barmhartigheid kan voortsit.

Die kerk/.....

- (c) Die kerk betuig sy opregte dank en waardering aan Die Transvaler vir sy onbaatsugtige diens in verband met die van stapel stuur en insameling van die Transvaler se Kersfeesfonds, sonder enige vergoeding en teen hoë koste. Die kerk waardeer ook die positiewe publisiteit wat die Transvaler jaarliks aan die poging verleen.

iv. INRIGTINGS

HUIS DE LA REY

Die verslag van die Ondersteuningsraad lui:

"Met die jongste Algemene Kerkvergadering is die volgende beskrywingspunt =V13= van die Ondersteuningsraad behandel: 'Die Ondersteuningsraad het na deeglike ondersoek tot die slotsom gekom dat geskikte huisvesting vir ongehude moeders wat lidmate is van die kerk 'n belangrike vereiste is en dat die Hooogerwaarde Algemene Kerkvergadering versoek word om magtiging te verleen vir die daarstelling van so 'n tehuis.'

Die besluit wat die vergadering geneem het lui soos volg: 'Die vergadering neem die aanbeveling van die Ondersteuningsraad in beginsel aan en verwys dit na die Ondersteuningsraad om dit in samewerking met die Raad van Finansies tot uitvoering te bring tot die beste voordeel van die Ondersteuningsraad se ideaal.'

Hierdie besluit is verwys na die Raad van Finansies en die Ondersteuningsraad.

In samewerking met die Raad van Finansies is 'n perseel bekend as Plot A, Waterval, Delarey Roodepoort vir R45.000 op 8 Oktober 1973 aangekoop. Die nodige aanbouing en ander maatreëls is geneem en die tehuis wat nou bekend is as Huis De la Rey is sedert September 1974 geskik vir opname. Die eerste ongehude moeder is op 1 Oktober 1974 opgeneem."

BESKRYWINGSPUNT =V-6=

"Die H.E. Algemene Kerkvergadering aktiveer gemeentes om minstens R100-00 per gemeente by te dra tot die onderhoud en instandhouding van Huis De la Rey."
(Raad van Beheer, Huis De la Rey)

BESLUIT: (a) Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie.

- (b) Die vergadering versoek gemeentes om minstens 12c per lidmaat per jaar by te dra tot die onderhoud en instandhouding van Huis De la Rey.

- (c) Dat daar aan die Raad vir Barmhartigheids= diens opdrag gegee word om die behoefte van die kerk se barmhartigheidsdienste en tehuise vas te stel, en dat hierdie finansiële onkoste by die jaarlikse heffing ingesluit word.
- (d) Dat daar sinodaal oor 'n tydperk van 15 jaar begroot word teen 5c per lidmaat vir die rente en delging van die lening vir die aanvanklike aankoop en oprigtingskoste van Huis De la Rey.

v. SAMEWERKING MET DIE KERKRADE

Die Ondersteuningsraad as orgaan van bystand beywer hom steeds daarvoor om 'n noue samewerking met ander organe van bystand, kerkrade ens. op te bou.

Die Ondersteuningsraad se verslag lui:

"Dit is ook noodsaaklik dat maatskaplike werkers en diakens mekaar vind op die werksakker. Hoe beter die samewerking onderling, hoe voordeliger vir die persoon of gesin wat betrokke is. Wetenskaplike ontleding van probleme is nie die begin en einde van probleemoplossing nie. Daar moet ook geestelike opwekking wees en daarom is samewerking tussen kerk en welsynsorganisasies noodsaaklik.

Hierdie samewerking verbeter elke jaar totdat daar nou 'n stadium bereik is dat die kerk die Ondersteuningsraad sien as 'n integrale deel van die diens van barmhartigheid wat deur middel van sy eie ampte verrig word.

'n Tasbare bewys van hierdie goeie gesindheid en waardering vir dienste is die steeds toenemende bedrae wat gemeentes deur Die Transvaler se Kersfeesfonds tot die Raad se beskikking stel."

STREEKSRAD

"Hierdie bepalinge word nie deur alle ringe nagekom nie.

Blykbaar is die probleem dat die afstande in sommige ringsgebiede baie uitgestrek is en dit byeenkomste bemoeilik. 'n Ander rede is blykbaar dat die doel en waarde nie besef word nie.

Die name van die ringsgebiede waar daar volgens kennis van die Ondersteuningsraad nie Streeksrade funksioneer nie is reeds aan die Skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verskaf wat 'n skrywe aan die skribas van die betrokke ringskommissies gerig het."

vi. FINANSIËLE STATE

Die finansiële state van die Ondersteuningsraad word aangeheg as BYLAE C.142 en 143 tot die agenda en dié van Huis De

la Rey as BYLAE C.144-146.

Die rapport word in sy geheel gestel en met dank aan die direksie, aanvaar. Dr. P.W. Venter spreek 'n woord van dank teenoor almal wat die Ondersteuningsraad oor die afgelope drie jaar gedra het.

c. NEDERDUITSCH HERVORMDE SUSTERSVERENIGING

i. TAKKE

Die Kerkwet bepaal dat die Sustersvereniging as diakonale orgaan van bystand die taak het om alle vrouelidmate te betrek by sy diens van barmhartigheid. Daar is tans 244 takke verbind aan 262 gemeentes van die kerk.

Kennis geneem.

ii. KONGRES

Al om die ander jaar vergader die landswye kongres van die N.H.S.V. met streekskongresse vir Rhodesië en Suidwes-Afrika. Met behulp van 10 sub-komitees bestuur die Hoofbestuur die sake van die N.H.S.V. tussen die kongresse.

Kennis geneem.

iii. WERK IN DIE KERK

Saam met gemeentelike diakonieë dra die N.H.S.V. 'n groot verantwoordelikheid ten opsigte van plaaslike barmhartigheidsdiens.

Aan ander gemeentelike aktiwiteite het die N.H.S.V.-takke 'n lewende aandeel, veral ten opsigte van die oprigting en onderhoud van eiendomme.

In breër verband is die Hoofbestuur nou verbonde aan die kerk se werk deur verteenwoordiging op verskillende rade en verleen groot steun aan die weeshuis en ander barmhartigheidsinstellings.

Kennis geneem.

iv. BUIITE DIE KERK

Die Hoofbestuur het kontak met die werk van 30 nasionale rade en ander welsyns- en kulturele liggame, benewens liggame van die Departement van Volkswelsyn en Pensioene.

Kennis geneem.

v. INRIGTINGS VIR BEJAARDESORG

Die N.H.S.V. aanvaar volle verantwoordelikheid vir die

oprigting, bestuur en onderhoud van vier tehuise vir die versorging van bejaardes met 'n inwonertal van 261.

Kennis geneem.

vi. WERKSAAMHEDE IN SYFERS - 1973

Gemeentelike ontvangstes	205.230-34
Barmhartigheidsdiens in kerkverband	84.530-69
Nasionale rade	14.097-20
Hulpdienste verder	11.233-02

Kennis geneem.

vii. VERBAND MET KERK IN BREËR VERBAND

Deur 'n jaarlikse verslag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en onderlinge oorlegpleging is daar 'n nou verband tussen die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en dié orgaan van bystand opgebou.

Daar is steeds noue kontak in verband met die opstel en wysiging van die konstitusie. Die Kommissie ontvang van verskeie kante groot waardering vir die werk van die N.H.S.V.

BESLUIT IN VERBAND MET PUNTE iii.-iv.

Die vergadering konstateer sy dank teenoor die Nederduitsch Hervormde Sustersvereniging vir die onbaatsugtige diens wat op verskillende terreine in die kerk en daarbuite in diens van die kerk, gelewer word.

d. ONS TUIS i.-vi. Met belangstelling en dank kennis geneem.

v. GEESTELIKE VERSORGING - ONS TUIS

In al drie die afdelings sorg predikante van verskillende kerke vir gereelde kerklike bediening.

vi. ONTHAAL EN ONTSPANNING

Onder toesig van personeellede, bestuurslede en ander instansies word ook in hierdie behoefte voorsien.

Daar word uitstappies, onthale, rolprentvertonings en konserte gereël. Fasiliteite vir sport en ander ontspanning is daar gestel. Die burgemeestersvrou van Pretoria het albei tehuise in Pretoria besoek. Die voorsiening van boeke voorsien in 'n groot behoefte.

vii. FUNKSIES

Die huisbesture reël gereeld fondsinsamelingsverkope met die heelhartige steun van inwoners, personeel en publiek.

viii. FONDSE

Deur staatsubsidies, losies van inwoners, funksies, donasies en nalatenskappe kon hierdie werk nog gedoen word. Die situasie is egter vinnig besig om te verander weens hoër lewenskoste, veroudering van inwoners, vermindering van donasies omdat daar meer tehuise vir die versorging van bejaardes is.

Die bestuur vra daarom dringend hulp uit die kerk. Tot hiertoe het die bestuur hom nie gewend tot die kerk, wie se verantwoordelikheid hierdie werk eintlik is nie.

Byvoorbeeld vir die jaar geëindig 31 Maart 1975 is van net drie gemeentes R398-00 en van een N.H.S.V.-tak R100-00 ontvang.

Die verslag van Ons Tuis word in sy geheel gestel en met dank aanvaar.

HOOFSTUK VI - DIE AMPTELIKE VERGADERINGE

A. GEMEENTEVERGADERING

Uit die ringsverslae blyk dit dat die vergaderings van die gemeentes gereeld gehou word om die werk wat aan 'n gemeentevergadering opgedra is te verrig. Dit blyk ook dat die bywoning van gemeentevergaderings nie altyd na wense is nie.

Kennis geneem.

B. KERKRAADSVERGADERINGE

1. FUNKSIONERING

Volgens ringsverslae word 'n baie verantwoordelike taak deur kerkraadsvergaderings verrig. Uit ringsverslae blyk dit dat gemeentelike boeke, onder andere notuleboeke en registers, in 'n baie goeie en geordende toestand is.

Kennis geneem.

2. NOTULERING

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit:

"Dat daar 'n voorligtingstuk oor die korrekte skryf van kerkraadsnotules opgestel word as handleiding vir die kerk."

Die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die stuk opgestel en nadat die Kommissie van die Algemene Kerk=

vergadering dit goedgekeur het, is dit aan die einde van 1973 as 'n handleiding aan kerkrade en ringskommissies gestuur.

Kennis geneem.

C. RINGSVERGADERINGE

1. FUNKSIONERING

a. VERGADERINGS EN VERSLAG

Jaarliks word minstens een vergadering van elke ring gehou.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering behandel hulle jaarverslae en handel bepaalde sake wat aandag nodig het met die ringskommissies af.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besoek jaarliks ringsvergaderings van verafgeleë ringe. Waardering is daarvoor uitgespreek.

Die driejaarlikse verslag aan die Algemene Kerkvergadering is ontvang en word waar nodig behandel by die onderhawige agenda=punt.

Kennis geneem.

b. AGENDAS

Volgens die verslae voorsien die meeste ringskommissies 'n voorbereide agenda, ingerig volgens die agenda van die Algemene Kerkvergadering.

Kennis geneem.

BESKRYWINGSPUNT =VI-1=

"Dat bepaling 9.6 van die kerkwet en bepalings gewysig sal word om soos volg te lees:

'Die Kommissie van die Ring kry die reg om vir die stukke, genoem in bepaling 5(i) en verder alle verslae wat betrekking op die Ringsvergadering het, kommissies te benoem om bogenoemde stukke en verslae na te gaan en verslae op te stel voor die ringsvergadering sodat alle verslae, gebind in die agenda vir die ringsvergadering, die afgevaardigdes minstens twee weke voor die vergadering sal bereik ten einde die vergadering meer sinvol te laat verloop. Die kommissies doen aan die vergadering skriftelik verslag ...'

(Die res van die paragraaf bly onver=anderd).."

(Ring van Waterberg)

Hierdie beskrywingspunt is verwys na die Werkgroep Gemeente Opbou wat aanbeveel dat dit aanvaar sal word.

Die beskrywingspunt verval.

c. RINGSVISITASIES

Die bepalings van die Kerkwet word baie meer nougeset nagekom om gereelde ringsvisitasies by gemeentes te hou in plaas van net besoeke te bring as daar probleme in 'n gemeente bestaan.

Kennis geneem.

d. RINGSKOMMISSIES

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die volgende advies na navrae uit ringsvergaderings gegee:

- i. Ouderlinge kan waar dit noodsaaklik is as sekonduslid vir meer as een lid van die Ringskommissie dien. Die Kommissie was egter van oordeel dat 'n diaken nie as 'n sekonduslid van 'n ouderling gekies kan word nie.
- ii. Daar bestaan nie beswaar teen die verkiesing van 'n ringskassier nie maar dit bring nie mee dat hy 'n addisionele stemgeregtigde lid van die ringskommissie kan wees nie. In adviserende hoedanigheid kan hy wel toegelaat word om ringskommissievergaderings by te woon of anders kan 'n wettig verkose lid van die ringskommissie as ringskassier benoem word.

Met instemming kennis geneem.

e. ARBEIDSVELD

Die gewysigde bepalings het aan ringskommissies groter verantwoordelikhede op die skouers gelê wat sy vrugte in meer as een opsig afwerp al huiwer ringskommissies soms om dit ten volle deur te voer. Aan die ander kant is ringsvergaderings soms geneig om sake aan te pak buite hulle bepaalde arbeidsveld.

Kennis geneem.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Goeie wense vir die vergadering is ontvang van die gemeentes Hartebeestpoort, Rustenburg-Oos, Pietermaritzburg, Van der Hoff, die N.H.S.V. Hoofbestuur en die Stichting N.Z.A.W.

VERKIESING VAN SEKUNDUSLEDE VIR DIE PREDIKANTSLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN
DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Sekundus vir die voorsitter
Sekundus vir die skriba

Prof. J.I. de Wet word gekies.
Ds. Thomas F. Dreyer word gekies.

Die vergadering verdaag vir middagete,

GOEDGEKEUR EN GETEKEN NA ETENSGEBOU OP 21 MEI 1976

VOORSITTER(W.G.) J.P. Oberholzer

SKRIBA(W.G.) P.M. Smith.....

MIDDAGSITTING - 20 MEI 1976

Die notule vanaf bl. 25-68 word gestel, gekorrigeer, goedgekeur en geteken.

HOOFSTUK VI - DIE AMPTELIKE VERGADERINGS (VERVOLG)

2. RINGSINDELINGS

Op die oomblik is die gemeentes in 26 ringe ingedeel. Die vergadering moet besluit oor die volgende voorstelle in verband met nuwe indelings:

a. KRUGERSDORP

BESKRYWINGSPUNT =VI-2=

"Die H.E. Algemene Kerkvergadering word gevra om toestemming te gee dat die Ring van Krugersdorp sal verdeel in die ringe van Krugersdorp en Roodepoort.

Die Ring van Krugersdorp sal bestaan uit die gemeentes Krugersdorp, Krugersdorp-Wes, Krugersdorp-Oos, Krugersdorp-Noord, Noord-Rand, Magaliesburg en Tarlton.

Die Ring van Roodepoort sal bestaan uit die gemeentes Newlands, Florida, Horison, Ontdekkers, Witpoortjie en Roodepoort.

Met die beplande afstigting in die Witpoortjie-gebied en voorhande uitbreiding ten noorde van die Roodekransberg sal die ring na die 1976-ringsvergadering te groot wees om behoorlik opsig uit te oefen."
(Ring van Krugersdorp).

Die Werkgroep Gemeente Opbou steun die voorstel.

BESLUIT: Die beskrywingspunt word aanvaar.

b. WITWATERSRAND

BESKRYWINGSPUNT =VI-3=

"Die vergadering besluit tot 'n hervasstelling van die ringsgrense oor onderstaande gedeelte van die Witwatersrand waardeur daar 'n nuwe Ring van Brakpan gevorm sal word."
(Ring van Zuurfontein).

BESLUIT: (i) Die beskrywingspunt word aanvaar en die volgende indeling word goedgekeur:

Johannesburg

Johannesburg
Turffontein
Kensington
Johannesburg-Wes
Brixton
Randburg
Melville
Johannesburg-Suid
Crosby
Nederlandssprekende gemeente
Johannesburg-Middestad
Eikenhof
Johannesburg-Noord

Germiston

Germiston
Witfield
Zuurfontein
Alberton
Primrose
Edenvale
Elsburg
Primrose-Oos
Alberton-Wes
Kempton
Kempton Park-Oos

Brakpan

Brakpan
Boksburg
Springs
Sundra
Benoni
Springs-Oos
Brakpan-Harmonie
Zesfontein
Parkrand
Springs-Noord

(ii) Die vergadering dra aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om, indien nodig, die drieledige indeling te wysig ten einde moontlik die groot ringe se opsigtaak te ver=gemaklik.

c. TRICHARDTSFONTEIN

BESLUIT: Dat die gemeente Morgenzon by die Ring van Trichardtsfontein gevoeg word.

GROETE VAN DIE NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK

Die Voorsitter verwelkom ds. Dawie Beukes, voorsitter van die Algemene Sinode van die Nederduitse Gereformeerde Kerk en stel hom aan die woord.

Dit is vir hom 'n genoeë om die vergadering toe te spreek en hy wens die Moderamen geluk met hulle herverkiezing.

Eerstens druk hy sy waardering uit vir die samewerking van die twee kerke op die Tussenkerklike Kommissie waar daar op hoë vlak openhartig

oor punte van ooreenkoms én verskil gepraat word. 'n Knelvraag vir die N.G. Kerk draai om die vraag: Mag ons as drie kerke met dieselfde belydenis, taal, geskiedenis en kultuur in Suid-Afrika bly voortbestaan. Die Nederduitsch Hervormde Kerk antwoord dat dit 'n gesonde verskeidenheid is. Die N.G. Kerk voel egter dat die genoemde situasie op sondige verskeurdheid dui. Hy doen 'n beroep op ons kerk se afgevaardigdes om weer eens ernstig in die lig van Gods Woord na hierdie saak te kyk.

Daar is egter groot waardering vir die pragtige samewerking onder andere op die gebied van Bybelvertaling. Dit is die taak van ons twee kerke om binne Suid-Afrika saam te werk en vas te hou aan "die ewigheidsvisie" van die Evangelieboodskap. Indien ons hierdie eskatologie uit die oog verloor, dan kom ons so maklik by die teologie van die rewolusie uit.

Dit is vir ds. Beukes 'n voorreg om die groete van die N.G. Kerk aan hierdie Kerkvergadering oor te bring; 'n Christelike groete; 'n broederlike groete; 'n groete wat die seënwense van die N.G. Kerk inhou.

Dr. P.J.T. Koekemoer bedank ds. Beukes vir sy groete, goeie wense en opmerkings. Gelukkig kom die drie kerke in dié sin nader aan mekaar dat al drie al meer-en-meer luisterende kerke word, luisterend na die Woord van God voordat ons getuig.

D. ALGEMENE KERKVERGADERING

1. GEWONE BYEENKOMS

a. 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

NOTULE, WET EN BEPALINGS, AGENDA

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit:

"Om die gedeelte van die notule wat nie goedgekeur is nie, na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te verwys vir goedkeuring.

Om die besluite wat wysigings in die Wet en Bepalings tot gevolg het, na die Raad vir Regsadvies te verwys vir formulering en deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering bekragtig te word.

Om aan elke gemeente eksemplare van die notule, volgens die aantal afgevaardigdes, op koste van die gemeente te stuur.

Om enige onafgehandelde sake van die agenda na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te verwys vir afhandeling.

Om een eksemplaar van die gewysigde Wet en Bepalings op koste van die gemeente aan elke gemeente te stuur."

Hierdie besluite is so uitgevoer.

Kennis geneem.

b. 58ste ALGEMENE KERKVERGADERING

i. OPROEP

Op 17 Maart 1975 is 'n kennisgewing uitgestuur om die datum bekend te stel en die wyse van verslaggewing te verduidelik.

Op 9 Desember 1975 is die amptelike oproep gepos, ook gepubliseer in Die Hervormer van Januarie en Februarie 1976 (in laasgenoemde met 'n regstelling oor sekonduslede). Dit was vergesel van geloofsbriewe en besonderhede oor plekbespreking vir verblyf. Op 8 Januarie 1976 het 'n kennisgewing aan al die kerkrade gegaan in verband met die posisie van sekonduslede.

Kennis geneem.

ii. AGENDA

Die vorige Algemene Kerkvergadering se besluite in die verband is uitgevoer soos reeds vroeër in hierdie agenda uiteengesit is en die agendas is gepos nie later as 1 April 1976 nie.

Kennis geneem.

iii. LEDE VAN DIE VERGADERING

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit:

"Dit word by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aanbeveel ter oorweging vir die volgende Algemene Kerkvergadering dat elke afgevaardigde 'n naamplaatjie op sy lapel sal dra."

Die naamplaatjies is by die opening van die vergadering beskikbaar gestel, sodat elke lid van die vergadering sy naam en sy gemeente se naam kon aanbring sodat dit op die lapel van die baadjie gedra kan word.

Kennis geneem.

2. BUITENGEWONE BYEENKOMS

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het op 13 Maart 1975 vir 'n buitengewone sitting byeengekom om te handel oor die hersiening van die Gesange. Die besluite in die verband word behandel by HOOFSTUK XII - PREDIKING EN EREDIENS en voorstelle tot wysiging van die Wet en Bepalings by HOOFSTUKKE XIII - DIE KERKBOEK en XXV - DIE WET EN DIE BEPALINGS.

Kennis geneem.

3. KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

a. SAMESTELLING

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het die Kommissie soos volg saamgestel:

Prof. dr. J.P. Oberholzer (voorsitter)

Ds. P.M. Smith (skriba)

Prof. F.J. van Zyl (vise-voorsitter)

Dr. C.J. Mans (vise-skriba) - na sy oorlye in 1974 is prof. dr. B.J. Engelbrecht - verkose predikantslid - verkies tot vise-skriba,

Dr. P.J.T. Koekemoer en

Prof. dr. B.J. Engelbrecht (tot predikantslede).

Prof. dr. A.D. Pont het as sekundus van wyle dr. Mans sitting geneem en dien as predikantslid.

Ouderlinge - Proff. drr. P.S. Dreyer

A.P. Grové

S.L. Gouws

brs. D.P.J. van Schalkwyk

J.C. Oelofse

J.H. Lotz

M. Pretorius

R. Cronje en

J.P. van den Berg.

Die volgende sekunduslede het sitting geneem by afwesigheid van lede:

Di. T.F. Dreyer (vir P.J.T. Koekemoer)

H.J. Geyser (vir A.D. Pont)

J.D.H. Smit (vir B.J. Engelbrecht)

Prof. dr. A.D. Pont (vir C.J. Mans)

Oudll. M. Hough (vir A.P. Grové)

P.A. Bentum (vir S.J.L. Gouws)

D.J. Fouché (vir R. Cronje)

J.J. Prinsloo (vir A.P. Grové - nadat M. Hough tydelik nie ouderling was nie is J.J. Prinsloo tot sekundus van A.P. Grové verkies).

Kennis geneem.

b. VERGADERINGS

Die Kommissie het gereeld volgens die bestaande voorskrifte vergader om sy werk af te handel.

Kennis geneem.

c. VERSLAG

Die hele agenda dien as verslag van die Kommissie oor sy werk wat hy in samewerking met die verskillende organe van bystand - verkies en benoem - afgehandel het.

Kennis geneem.

- BESLUIT: (a) Die vergadering dra dit aan die predikantevergadering op om 'n omvattende studie aan te voer oor die besondere ampte en ook die algemene amp, of plig of verantwoordelikheid van die gelowiges (Nederlandse Geloofsbelydenis, artikel 28).
- (b) Dat 'n studiekommissie aangewys word om die verkiesing van die teologiese professore as lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te ondersoek. Die resultaat van die studie moet voorgelê word aan die predikantevergadering van 1977 vir bespreking en aanbeveling by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir rapport aan die volgende Algemene Kerkvergadering.
- (c) Dat adviesstukke wat vir die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oor die lewe en leer van die kerk opgestel word, aan ringsvergaderinge beskikbaar gestel word.

HOOFSTUK VII - DIE ORGANE VAN BYSTAND

A. SAMESTELLING

Na afloop van die 57ste Algemene Kerkvergadering het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die lede van die verskillende organe van bystand benoem waar die Algemene Kerkvergadering hulle nie verkies het nie. Ses werkgroepe is saamgestel uit lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die voorsitters van die verskillende organe van bystand.

B. WERKSWYSE

Sover as moontlik het die organe van bystand jaarliks byeengekom, hulle werk beplan en deurgevoer en verslag daaroor aan die werkgroepe gedoen. Die werkgroepvergaderings het die verslae behandel en aanbevelings daaroor aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gemaak.

Dieselfde prosedure is ook gevolg met betrekking tot verslaggewing aan die Algemene Kerkvergadering.

Op hierdie wyse het 'n groot getal lidmate van die kerk deelgeneem aan hierdie arbeid van die kerk op die verskillende terreine.

Kennis geneem.

HOOFSTUK VIII - DIE BEDIENINGE

PRIESTERSKAP VAN DIE GELOWIGES

A. Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit:

"Die vergadering beklemtoon dat ampsdraers in die gemeente verkies word vir besondere take. Dit word ook beklemtoon dat almal nie ampsdraers hoef te wees om sinvol mee te werk aan die taakvervulling van die kerk nie. Dit word beklemtoon dat die lidmate in eie huis en omgewing (kategeese en aanmoediging van ander) doelbewus deur die kerkrade ingetrek moet word.

Die vergadering neem kennis van die ernstige bemoeiing van hierdie Raad (Raad vir die Arbeid onder Buitekerklikes - PMS) met die probleem van die aktiewe uitlewing van die priesterskap van elke gelowige.

Die vergadering gee opdrag dat hierdie besinning van die Raad voortgaan en dat aanbevelings gedoen sal word oor die praktiese implementering van hierdie belangrike roeping van die gelowige."

Op 12 Junie 1973 is die besluit na die Raad vir Arbeid onder Buitekerklikes verwys.

Die Raad meld in hulle verslag aan die Algemene Kerkvergadering dat die Raad die aandag opnuut weer gevestig het op die priesterskap van die gelowiges:

"Die Raad het besluit om tydens ringsaamtrekke veral aan die priesterskap van die gelowiges aandag te skenk. Enkele lede van die Raad het in samewerking met die Superintendent van die betrokke ring sulke saamtrekke toegespreek.

Ongelukkig is die program gestaak as gevolg van die energie-krisis. Die bestuur van die predikantevergadering is versoek om, indien hulle moontlik kan, by een van hulle vergaderings aandag te gee aan so 'n onderwerp. Tot op datum kon hulle dit nie ingepas kry nie."

B. RINGSVERSLAE

Die jaarverslagvorm (ABC) het deur 'n vraag hieroor die aangeleentheid opnuut weer onder die aandag van kerkrade gebring met reaksie uit ringsverslae:

POTCHEFSTROOM

Kerkrade is nie tevrede met die aandeel van lidmate in die vervulling van die apostolaat in die gemeente of ook in die jeugwerk nie.

RHODESIË

Mense dink nog dat alles in die gemeente die werk van die predikant is.

SUIDWES-AFRIKA

Kerkrade benadruk die verantwoordelikheid van elke lidmaat ten opsigte van -

die arbeid onder buitekerklikes en vreemdelinge,
die taak teenoor nuwe intrekkeers,
die geestelike vorming van die jeug,
die kategetiese onderrig en
die diens van barmhartigheid.

NOORDELIKE PRETORIA

Hierdie roeping word gedurig by lidmate ingeskerp.

BOTHAVILLE

Lidmate begin oral hulp verleen in die werk van die kerkraad.

GERMISTON

Daar begin 'n verbetering intree met betrekking tot die arbeid onder buitekerklikes maar lidmate moet nog beter toegerus word vir hulle taak.

Kennis geneem.

HOOFSTUK IX - DIE APOSTOLAAT

A. BYBELVERSPREIDING EN VERTALING

1. BYBELVERSPREIDING

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING (o.a.)

- " (i) Die vergadering bekragtig die besluit van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om by gemeentes aan te beveel dat 'n minimum van 40c per lidmaat bygedra word.
- (ii) Afgevaardigdes word versoek om sover moontlik elke gemeentelid (belydende- en dooplidmate) te aktiveer om groter offers te bring ter vervulling van die kerk se roeping ten opsigte van hierdie taak.
- (iii) Dat die metode van insameling ook vir Bybelverspreiding in die gemeentes op normale gekontroleerde wyse sal geskied, naamlik verantwoord op die diakenstaat.
- (iv) Dat die finansiële verslag van die Sekretaris van Bybelverspreiding met die oog op ringsvergaderinge soos al die ringsverslae sal handel oor die tydperk 1 Januarie tot 31 Desember.

- (v) Die vergadering doen 'n beroep op lidmate van die kerk om, indien enigsins moontlik, 'n Bybel per lidmaat vir Bybelverspreiding te offer."

Kennis geneem.

b. VERSLAG VAN DIE SEKRETARIS IN KERKVERBAND BY DIE BYBEL=
GENOOTSKAP

i. FINANSIËLE VERSLAG VANAF 1 NOVEMBER 1972 TOT 31 DESEMBER 1975

	1.11.72- 31.10.73	1.11.73- 31.12.73	1.1.74- 31.12.74	1.1.75- 31.12.75	TOTAAL
Gemeentes	40.748-59	18.481-68	57.301-96	72.686-17	189.218-40
N.H.S.V.	2.675-43	-	3.469-34	4.623-57	10.768-34
N.H.J.V.	420-00	154-50	443-38	1.187-56	2.205-44
Kategese	1.403-91	899-35	1.037-40	1.259-28	4.599-94
Lidmate	4.184-07	976-53	7.448-45	8.276-40	20.885-45
Ander	43-06	-	-	217-17	260-23
	49.475-06	20.512-06	69.700-53	88.250-15	227.937-80

In kolom 2 vind u die offers slegs vir twee maande sodat 'n oorskakeling kon plaasvind na die kerk se finansiële jaar.

ii. GESTELDE MIKPUNT

Die offers uit die kerk (alle groepe ingesluit) het 'n mooi en bestendige styging getoon sedert ons vorige vergadering. Die besluit (of aanbeveling) van minstens 40 sent per lidmaat per jaar is, wat die offers van die kerk in sy geheel aanbetref, reeds oorskry (in 1974 was die gemiddelde per lidmaat 59 sent). Ook dit stem tot dankbaarheid. Dit kon ook alleen bereik word deurdat sommige gemeentes besonder groot offers gebring het - tog is daar nog steeds gemeentes wat minder offer as die gestelde minimum.

Die gestelde doelwit soos vervat in punt v van die besluit in 1973: "Die vergadering doen 'n beroep op lidmate van die kerk om, indien enigsins moontlik, 'n Bybel per lidmaat (per jaar) vir Bybelverspreiding te offer", (d.i. R1-00) is amper deur die kerk bereik.

Persoonlik dink ek dat die kerk erns maak met hierdie baie belangrike aangeleentheid en steeds probeer om soveel moontlik te doen om die Bybelgenootskap in staat te stel om die Bybel beskikbaar te stel. (Die koste van 'n gesubsidieerde Bybel het intussen gestyg vanaf R1-00 tot R1-50).

iii. GESINDHEID TEENoor BYBELVERSpreIDING

Die belangrikheid van Bybelverspreiding kan nie genoeg beklemtoon word nie. Indien die Bybelgenootskap van Suid-Afrika as diensorganisasie nie deur die kerke in staat gestel word om die Bybel te voorsien nie, is die Bybelgenootskap se hande afgekap. As die Bybelgenootskap van Suid-Afrika moet ophou bestaan om een of ander rede sal die kerke, gesamentlik of individueel, onmiddellik stappe moet neem om 'n soortgelyke organisasie daar te stel - sonder die kennis en ondervinding van meer as 150 jaar! En sekerlik ook met 'n baie hoë geldelike verpligting.

Ds. C.J. van Schalkwyk vra dat ampsdraers van ons kerk met betrekking tot die Bybelgenootskap van Suid-Afrika, in hulle optrede ten alle tye positief sal wees. Negatiewe optrede hou vir die kerk en die Bybelgenootskap geen voordeel in nie.

iv. DANK EN WAARDERING

Die goeie gesindheid van die kerk en die besef van die verantwoordelikheid van die kerk teenoor die Bybelgenootskap en sy werk, blyk elke keer baie duidelik uit die besluite van die ringsvergaderinge en kerkrade. Al die instansies van die kerk word hartlik bedank vir hulle samewerking en ondersteuning. 'n Aantal ringe het in 1975 besluit om die ringsgemeentes dringend te versoek om nie minder as R1-00 per lidmaat per jaar te offer nie en 'n paar het selfs gevra vir R1-50 (die prys tans van een gesubsidieerde Bybel).

Dit was vir my 'n voorreg om hierdie opdrag van die kerk uit te voer sedert 1 September 1973. Graag betuig ek my dank aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir belangstelling, aanmoediging en bystand. Ook 'n woord van besondere dank aan die administrateur en sy personeel vir hulp deur hulle verleen.

In die besonder is ek dankbaar teenoor die kerk dat ek volle geleentheid kry om in die gemeentes te preek en hulle toe te spreek. Sodoende bly die kontak met die kerk behoue (ten spyte van die vier mure van 'n kantoor) en kan ek nog verkondiger van die evangelie wees.

Met dankbaarheid en waardering word gedink aan die baanbrekerswerk van ds. Abr. Ras. Oor sy heengaan is reeds gehandel onder AMPTE.

Die vergadering neem met dank aan ds. van Schalkwyk kennis.

c. RAAD VIR BYBELVERSpreIDING

Die volgende word uit die raad se verslag gestel:

"By ons eerste vergadering is die serketaris welkom geheet in sy nuwe amp, en mettertyd is hy ook bedank vir sy ywer en toewyding, veral deur sy persoonlike kontak met ringsvergaderings, gemeentes, skole en ander instansies.

Sy verslae is bespreek en met hom is oorleg gepleeg oor metodes en middele waardeur die verdienstelike saam met Bybelverspreiding nog meer bevorder kan word ten einde met die prysstyging en toenemende aanvraag te probeer tred hou.

Omsendbriewe is gestuur aan kerkrade, N.H.S.V.'s, N.H.J.V.'s en kategeseklasse.

Gemeentes wat ruim en die wat redelik offers gegee het, is bedank en die wat weinig of niks gegee het nie is opgeroep om ook hulle deel te doen.

Die koevert-stelsel vir insameling is afgeskaf en die diakens se offergaweboek word gebruik.

Kennis geneem.

BESLUIT: Die vergadering vestig opnuut die aandag op ons ideaal om een Bybel per lidmaat per jaar by te dra.

d. RINGSVERSLAE: Kennis geneem van die mededelings.

e. BYBELGEDEELTES

BESKRYWINGSPUNT =IX-1=

"Die Ring van Rustenburg verneem dat die Bybelgenootskap in Suid-Afrika beoog om 'n Bybeldeel van die nuwe vertaling bestaande uit die vier Evangelies, Handeling en die eerste vyftig Psalms uit te gee. Die ring maak beswaar teen die praktyk om die Bybel in gedeeltes te versnipper. Verder kon die fondse wat vir die doel gebruik word na die mening van die ring baie meer sinvol bestee word, aangesien hierdie gedeeltes bloot as versamelstukke eindig."
(Ring van Rustenburg)

Die Werkgroep Prediking en Erediens het die beskrywingspunt behandel en lewer die volgende kommentaar:

Ons aanvaar die beginsel dat gedeeltes van die Bybel nie selfstandig uitgegee word nie.

Die geval waaroor die beskrywingspunt handel is egter heeltemal eiesoortig. Hier handel dit oor die uitgawe van reeds verskafte boeke as deelname aan die taalfees. Heelwaarskynlik sal die uitgawe selfbetalend wees.

BESLUIT: (a) Die beskrywingspunt word deur die ring teruggetrek.

- (b) Die Hoofsekretaris van die Bybelgenootskap, ds. Gerrit van der Merwe, spreek die vergadering toe. Eerstens betuig hy sy dank vir die geleentheid om vir die eerste keer in sy huidige amp met die Algemene Kerkvergadering te praat asook vir die samewerking van ons kerk.

Verder praat hy oor die uitgawes van Bybelgedeeltes en die uitgawe van Die Blye Boodskap.

Die Voorsitter vat die saak van die uitgawe van Bybelgedeeltes met instemming van die vergadering soos volg saam:

Die kerk kan nie die versnippering van die Bybel in kleiner gedeeltes goedkeur nie. Hierdie versnippering kan byvoorbeeld gebeur as slegs sekere Bybelgedeeltes beklemtoon word. Indien daar egter wettige praktiese redes vir sodanige gebruik bestaan, is die uitgawe van Bybelgedeeltes egter vir die kerk aanvaarbaar.

f. "KINDERBYBELS"

Na aanleiding van 'n navraag van die Ring van Rustenburg oor die behoefte aan die beskikbaarstelling van 'n eie "kinderbybel" het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit om die Raad vir Kategese te versoek om die behoefte te bepaal en, indien gewens, 'n publikasie die lig te laat sien, "Die Bybel vir kinders vertel". Die ondersoek duur nog voort.

Kennis geneem.

2. BYBELVERTALING

Die Werkgroep Prediking en Erediens stel die volgende ter kennisname uit die verslag van die Kommissie vir Bybelvertaling:

a. PANEEL

Na die afsterwe van prof. dr. E.S. Mulder is prof. dr. W.C. van Wyk in sy plek as halftydse vertaler benoem. Prof. S. du Toit het uitgetree en prof. dr. J.L. Helberg is in sy plek benoem deur die Gereformeerde Kerk. As lede van die breë Kommissie is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem proff. dr. F.J. van Zyl en B.J. Engelbrecht.

- b. Die Vertalingskommissie is tans soos volg saamgestel:

EINDREDAKSIE

E.P. Groenewald, voorsitter
J.P. Oberholzer, vise-voorsitter
A.H. van Zyl, sekretaris
T. van der Walt
W. Kempen, taaladviseur

OU TESTAMENTIESE
VERTALERSPANEEL

J.P. Oberholzer, voorsitter
A.H. van Zyl, sekretaris
F.C. Fensham
P. Verhoef
J.L. Helberg
W.C. van Wyk

NUWE TESTAMENTIESE
VERTALERSPANEEL

E.P. Groenewald, voorsitter
G.M.M. Pelser, sekretaris
T. van der Walt
F.H. Botha
J. Postma

KOÖRDINATORS

E.P. Groenewald en W. Kempen

c. PUBLIKASIE

As deel van die taalfeesjaar is die vier Evangelies, Handeling en 50 Psalms vir publikasie gereed gemaak, met 'n beoogde verskyningsdatum eind November 1975.

d. VOORTGANG VAN DIE WERK

Goeie vordering is gemaak en die volgende boeke is ook reeds in 'n gevorderde stadium van afhandeling: Eksodus, II Samuel, Psalms, Nahum, I en II Korinthiërs, I-III Johannes, en die Pastorale Briewe. Die verwagting is dat dit nog minstens tien jaar sal duur voor die volledige nuwe vertaling beskikbaar sal wees.

e. DANKBETUIGING

Dit bly vir die vertalers steeds 'n groot voorreg om met die werk besig te wees, en die onderlinge samewerking is uitstekend.

Kennis geneem.

Die voorsitter gee nog verder die volgende verduidelikende toeligting:

- i. Ons kan nie 'n vertaling, ook nie die huidige, goedkeur nie. Ons kan ons slegs aan die oorspronklike teks in Hebreeus en Grieks hou.
- ii. Dit is wel waar dat die huidige vertalingsproses meer daarop gerig is om die betekenis van die grondteks weer te gee en nie om die woorde letterlik in Afrikaans te "vertaal" nie. Maar in hierdie vertalingsprosedure word van die beste wetenskaplike hulpmiddels op hoogs verantwoordelike wyse gebruik gemaak, beide wat die grondteks én die hedendaagse Afrikaans betref. Die vertalers sal graag skriftelike, verantwoorde voorstelle van kritiek ontvang.

BESLUIT: Die vergadering aanvaar 'n mosie van dank aan almal wat aan die Bybelvertaling deelgeneem het en wens hulle

geluk met die geslaagde werk. Ons bid hulle Gods rykste seën toe om die werk voort te sit op die wyse wat in 1970 as riglyn neergelê is.

Die vergadering rig egter 'n versoek dat alleen waar die sinvolheid van die vertaling dit volstrek onvermydelik maak, daar van die konkrete gegewens van die grondteks afgewyk sal word.

Die vergadering aanvaar verder 'n mosie van dank en goeie wense aan die Bybelgenootskap.

B. ARBEID ONDER BUITEKERKLIKES

1. OMVANG VAN DIE PROBLEEM VAN BUITEKERKLIKHEID

- a. Uit die jaarverslae van die Raad vir Arbeid onder Buitekerklikes blyk dit dat 7% van die lidmate nie meer die eredienste van die kerk bywoon nie.
- b. 4,5% van die ouers hou hulle kinders ten doop sonder om ander eredienste by te woon.
- c. 4,8% van die kerk se lidmate is slegs nagmaalgangers.
- d. Gedurende 1973 het 464 lidmate totaal van die kerk vervreem.

Die statistiek is nie volledig nie weens ontbrekende verslae.

Kennis geneem.

2. BELANGSTELLING VIR DIE WERK

Uit die jaarverslae wat ontvang is, blyk dit dat daar nog veel meer op gemeentelike vlak gedoen kan word ten opsigte van die bearbeiding van die buitekerklikes.

Dit het geblyk dat die kommissies nie behoorlik funksioneer in die kerk nie. Daar word veral probleme ondervind in die verhouding tussen die kerkraadslede en die kommissie. Kerkrade beskou dit so dat daar oorvleueling is. Die Raad beveel aan dat die kommissies kan verval.

In die plek hiervan wil die Raad graag sien dat 'n ringsraad vir die arbeid onder die Buitekerklikes daargestel moet word. Die ringsraad word saamgestel uit 'n ringsuperintendent, aangewys deur die ringsvergadering en een lid uit elke gemeente, aangewys deur die plaaslike kerkraad.

Die taak van die ringsraad sal onder andere moet behels dat daar behoorlik toesig gehou word sodat die werk gedoen kan word, die werk te koördineer en om ook leiding te gee aan die gemeentes van die ring.

Die aanname van die voorstel sal 'n wysiging aan Bepaling 44,

punt 4 tot die Kerkwet meebring. Die Werkgroep Apostolaat het sy steun aan die voorstel toegesê.

- BESLUIT: (a) Die vergadering neem die voorstel aan en die betrokke bepaling word dienooreenkomstig gewysig.
- (b) Die vergadering besluit dat in die jaarverslae die vrae in verband met die lidmate wat besig is om buitekerklik te word, eerder onder die opsig en tug tuishoort en nie by die vrae oor die arbeid onder buitekerklikes nie.

3. LEESSTOF

a. ALGEMEEN

Die Raad is van mening dat daar veel meer gedoen behoort te word ten opsigte van literatuurverspreiding. Hier word veral gedink aan geskikte literatuur wat tydens hospitaalbesoek gebruik kan word en aan siekes gegee kan word. Sulke stof is geredelik beskikbaar. Daar is byvoorbeeld in die Bybelse Dagboek talle stukke wat met groot vrug gedruk en versprei kan word. Die Raad is van mening dat 'n kort oordenking en gebed op 'n klein pamflet gedruk kan word. Predikante en ander lidmate van die kerk moet toegang hê tot die stukke vir verspreiding.

Die Raad het ook aandag gegee aan moontlike stukke vir die lidmate van die kerk. Hierdie stukke moet opgestel word met die oog op die toerusting van die gelowiges in hulle dienswerk. Die werk is nog nie afgehandel nie.

Kennis geneem.

b. VOLKSKERK

Op versoek van die Raad vir Arbeid onder Buitekerklikes het ds. S.J. Botha in 1974 'n boek geskryf oor Die Volkskerk. Dit is met groot waardering ontvang.

Kennis geneem.

4. OORNAGGERIEWE IN GROOT SENTRA

Dit het onder die Raad se aandag gekom dat daar 'n werklike behoefte is aan oornaggeriewe in groter stede, veral in Johannesburg. Hawelose mense soos boemelaars word gevind, maar daadwerklike hulp kan nie altyd verleen word nie want geen geriewe is beskikbaar nie. Bearbeiding van diegene wat dan dakloos gelaat moet word, loop op niks uit nie.

Kennis geneem.

5. KRISISKLINIEK

Dieselfde geld vir diegene wat in een of ander krisis beland.

Daar is 'n behoefte aan sulke klinieke, ook veral in Johannesburg. Daar bestaan wel klinieke vir diesulkes, maar die kerk het daar geen aandeel aan nie. Die bearbeiding en veral die voortgesette bearbeiding of nasorg bly agterweë. In baie gevalle is dit juis die buitekerklike wat in 'n krisis beland, en die nood=saaklikheid van die bearbeiding van die mense is vanselfsprekend. Die Raad versoek dus dat daar ernstige aandag gegee sal word aan die daarstelling van die geriewe.

Die Werkgroep Apostolaat wat die voorstel behandel het, is van oordeel dat hierdie soort aktiwiteit gekoppel moet word aan die voorgestelde Pastorale Verwysingsdiens.

BESLUIT: Die versoek en voorstel word aanvaar.

VERKIESING VAN SEKUNDUSLEDE VIR DIE PREDIKANTSLEDE VAN DIE KOMMISSIE
VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die volgende word gekies:

Prof. A.D. Pont as sekunduslid vir prof. F.J. van Zyl.
Ds. J.D.H. Smit as sekunduslid vir prof. B.J. Engelbrecht.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof tot afwesigheid:

Ds. J.H. Breytenbach	09h00 - 10h00
Prof. P.S. Dreyer	11h00 - 13h00
Prof. W.C. van Wyk	oggendsitting - middagete
Ds. A.P.B. Breytenbach	10h35 - 11h35
Ds. W.H. Swart, Swartkop	aandsitting
Ds. P.T. Jacobs, Derdepoort	16h30 - 17h50
Ds. Thys Naude	middagsitting
Ds. D.G.S. Steyn, Randfontein	middagsitting
Oudl. P.W. v.d. Merwe, Voortrekkerhoogte	oggendsittings
Oudl. J.P. Herbst, Elandspoort	aandsittings
Ds. B.J. Erasmus	oggendsitting
Dr. S.J. Prins	periodiek
Ds. P.J. de Beer	oggendsitting
Diak. P.J.H. Pretorius	09h00 - 11h15
Prof. J.I. de Wet	17h00 - 20h15
Oudl. J.W. Grobler, Trichardtsfontein	14h30 tot einde van die middagsitting
Oudl. Z.J. v.d. Merwe, Nuanetsi	14h30 - 16h15
Oudl. H.A. Swanepoel, Kroonstad	18h30 tot einde van die aandsitting
Ds. J.C. Kruger	onbepaald
Oudl. D.J. Vermaak, Brakpan-Harmonie	15h45 tot einde van die dag
Diak. W.H. Barnard, Venterskroon	14h30 tot einde van die dag
Ds. Botha, Koornfontein	hele dag
Oudl. Gouws, Koornfontein	res van die vergadering
Ds. W.J. Kemp	10h00 - 11h00
Oudl. Heyneke, Sabie	14h30 tot einde van die vergadering
Oudl. J.J. van Eeden, Witfield	onbepaald

Ds. F.H. van der Merwe
Prof. S.J.L. Gouws

11h15 tot 14h30
14h30 - onbepaald

Die vergadering verdaag vir aandete.

AANDSITTING - 20 MEI 1976

6. ARBEID AAN ANDERSTALIGES

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

"Die aangeleentheid betreffende die bearbeiding van die anders=taliges word verwys na die Raad vir die Arbeid onder Buite=kerklikes vir verdere studie en rapport aan die volgende Algemene Kerkvergadering."

b. VERSLAG VAN DIE RAAD

BESLUIT: Dat paragraaf (b) op bladsye 105 en 106 van die agenda heeltemaal deur ds. S.J. Botha oorgeskryf word omdat die begrippe "volk" en "nasie" foutief en verwarrend gebruik word.

Ds. Botha het dit soos volg herskryf:

Tradisioneel het die blanke in die Republiek van Suid-Afrika uit Afrikaanssprekendes en Engelssprekendes bestaan. Teen die agtergrond van ons volkskerk=gedagte is die Engelssprekendes die terrein van bearbeiding vir die Engelssprekende kerke en die Afrikaanssprekendes die terrein van die Afrikaans=sprekende kerke. Anderstaliges maak wel deel uit van die Suid-Afrikaanse nasie, maar is nou nog in die proses van inheemswording by een van die twee groepe. Die bearbeiding van hierdie anderstaliges moet dus op gemeentelike vlak geskied. Elke plaaslike gemeente moet aanvaar dat die buitekerklikes onder die anderstaliges dus ook 'n besondere arbeidsveld is.

7. LEKEPREDIKING EN BUITEKERKLIKHEID

Na aanleiding van 'n versoek van die Werkgroep Apostolaat is daar 'n studie deur die Raad vir Prediking en Erediens gemaak oor die aandeel van lekeprediking aan buitekerklikheid.

Die studie in uitgebreide vorm is gemaak en die Raad het tot die volgende konklusie gekom:

"Soos blyk uit die Nuwe Testamentiese gegewens, die aard van die prediking en die eise wat daar gestel word vir die korrekte uitleg van die Bybel, is dit baie duidelik dat die

prediking nie anders kan en mag geskied as amptelik nie, want Christus wil hê dat die evangelie voortgang sal hê en dat sy gemeente opgebou sal word om tot volle rypheid te groei. Daarom het Hy die verkondiging van die Woord toevertrou aan bepaalde mense binne die kerk wat Hy deur middel van die gemeente tot hierdie taak geroep het.

Vir die bevestiging in dié amp is daar nie duidelike gewens in die Nuwe Testament nie maar dit is tog duidelik dat daar 'n doel lê agter die bevestiging van die dienaars van die Woord. Dit is dat die waardigheid van die bediening, en nie van die dienaar nie, daarmee uitgedruk sal word en dat hy daaraan herinner sal word dat hy daar gestel is tot diens aan God en die gemeente.

Die gewone lidmaat het geen aktiewe Woordverkondigingstaak nie, maar kan nooit passief in die gemeente wees nie. Hulle moet gedurig voorbede doen dat die evangelie voortgang sal hê in die hele wêreld, deur hulle alledaagse lewe moet hulle getuies wees vir Jesus Christus en waar sy Naam ookal oneer aangedoen word, moet hulle nie skaam wees om ten koste waarvan ookal te sorg dat dit in ere herstel word nie. Alles wat 'n Christen doen moet strek tot eer en verheerliking van God, die Vader van Jesus Christus.

Die verkondiging van die Woord kan nie anders as amptelik geskied nie, lekeprediking kan nie toegelaat word nie, en 'n gelowige kan nie anders as om 'n lewende getuie te wees vir Jesus Christus nie."

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die volgende aanvullende opmerkings oor die studiestuk gemaak:

"Met die algemene strekking van die bevinding stem ons saam, naamlik die afwysing van die lekeprediking. Daarby mag die kerk egter nie die bybelse moontlikheid en noodsaaklikheid van die gesproke getuienis van die gewone lidmate afkeur nie. Kragtens die algemene priesterskap van die gelowige lê daar 'n verantwoordelikheid op elke lidmaat om op 'n onderrigtende, dit wil sê kerkiserende wyse, deel te hê aan die woordbediening in die wêreld. Dit moet egter nie as 'n persoonlike emosionele getuienis gesien word nie, maar as 'n gekontroleerde handeling in die sin dat dit aanbidding is van die dinge wat deur die kerk vir die doeleindes van die kategetiese aanvaar word en in sy prediking gestalte kry. Naas die amptelike onderrig deur die kerk, is daar ook plek vir die kategetiese deur die lidmate, en eersgenoemde kan ook beskou word as verdieping en korrigerende bediening van laasgenoemde.

Dat die evangelie ook uitgeleef moet word en dat hierdie uitlewing van die evangelie deur lidmate 'n belangrike stuk getuienis in die wêreld is, kan nie ontken word nie. Dit kan egter nooit 'n woordelose getuienis wees nie.

Hoewel die blote mededeling van die objektiewe gegewens van die geloof en die getuienis dat iemand dit glo op sigself nog geen verkondiging is nie, is sulke mededelings tog nie onbelangrik nie. Dit is immers 'n bybelse opdrag aan gelowiges om aan hulle 'huise' te vertel van die groot dinge wat God aan hulle gedoen het. Die gevaar van subjektief-emosioneel belaaide getuienisse mag egter nie daartoe lei om die hele saak van persoonlike getuienis oorboord te gooi nie. In die regte bane gelei, dit wil sê gevoed vanuit die regte amptelike bediening van die Woord, is en bly hierdie woordgetuienis 'n magtige middel in diens van die evangelie.

Naas die amptelike prediking van die kerk, moet daar ruimte gelaat word vir die getuienis van die lidmate as kategetiese en getuigende diens van die Woord, anders word die verkondiging in die ampte opgesluit en loer die Roomse klerikalisme om die draai."

8. RINGSVERSLAE

Die volgende word uit die ringsverslae weergegee ten einde die prentjie oor die probleem en die werk ter oplossing daarvan in breë verband te stel:

POTCHEFSTROOM

Kerkvervreemding neem jaarliks toe. Die persentasie lidmate wat nooit eredienste bywoon nie, is onrusbarend. Die kommissies in die verband benoem, funksioneer nie na wense nie en ondersoek word in die verband ingestel.

ZOUTPANSBERG

600 persone is opgespoor wat aan geen kerk behoort nie. Aan net 36 is aandag gegee, waarvan weinig by die kerk betrek is. 100 lidmate is totaal vervreemd van die kerk.

PRETORIA

Die werk in die verband is ondoeltreffend. Dit word nie met veel ywer aangepak nie.

MIDDELBURG

Kerkrade gee met sensusopname nie genoeg aandag aan die buitekerklikes nie.

HEIDELBERG

In die verband word daar nie behoorlik gewerk nie. Dit word net so aan die predikant oorgelaat. 'n Geringe getal gaan oor na sektes.

JOHANNESBURG

Daar word 'n beter kontrole uitgeoefen deur 'n opnamevorm in wyke beskikbaar te stel om op die wyse beter gegewens te bekom.

GERMISTON

By kerkrade word daar 'n nuwe bewustheid met betrekking tot die werk bespeur.

RHODESIË

Ringsouderlingvergaderings gee aandag aan die saak. Daar was geen heidentoevoegings tot die kerk nie.

SUIDWES-AFRIKA

Kerkrade gee veral aandag aan kerkvervreemdes en nie soseer aan buitekerklikies nie.

PIETERMARITZBURG

8,8% van die lidmate woon nooit eredienste by nie. 204 het in een jaar nooit nagmaal gebruik nie.

WES-KAAPLAND

Daar het 9 jarelange kerkvervreemdes in een jaar geloofsbelydenis gedoen.

MAQUASSI EN LOSBERG

Die kommissies in die verband benoem, funksioneer nie na behore nie.

VEREENIGING

Die gemeentes staan in werklikheid nog verleë met die taak.

WATERBERG

In al die gemeentes is daar 'n onrusbarende vervreemding van die Woord en sakrament.

ZUURFONTEIN

Die hantering van die kwessie van buitekerklikheid wek kommer.

HEILBRON

Daar word nie veel aandag gegee aan kerkloses en sektariërs nie maar alleen aan diegene wat nie as "aktief" bestempel kan word nie. Twee gemeentes het egter 20 na katkisasie ingeskakel.

PRETORIA-NOORD

Resultate is onbevredigend in die stryd van die kerk teen afvalligheid en kerkvervreemding.

BOTHAVILLE

Die aantal lidmate wat nooit gebruik maak van die sakrament van die nagmaal nie is onrusbarend hoog.

BESLUIT: Die vroeëre besluit oor die beoogde instituut word as volg gewysig deur daarby te voeg:

" ... met dien verstande dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering intussen maatreëls tref om gemelde dienste vir praktiese kerkwerk te koördineer en te laat koördineer.

Dit sal voortdurend geskied in noue verbondenheid met die kerk en wel die teologiese fakulteit."

C. DIE ARBEID ONDER IMMIGRANTE

1. HANDLEIDING

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het versoek dat 'n handleiding oor die werk ter beskikking van ouderlinge en predikante gestel word. Van die hand van dr. L.M. le Roux het 'n brosjure verskyn: "Herberg vir die vreemdeling - Handleiding en riglyn vir die arbeid onder immigrante". Dit is aan kerkrade gestuur.

Kennis geneem.

2. KONTAK

Deur die Maatskappy vir Europese Immigrasie (M.E.I.) ontvang kerkrade die name en adresse van intrekkende immigrante. Volgens die verslag van die Raad vir Arbeid onder Immigrante is daar gedurende 1973 64 immigrantegesinne by verskillende gemeentes ingeskakel.

BESLUIT: (a) Dat die arbeid onder anderstaliges deel sal wees van die arbeid onder immigrante en nie van die arbeid onder buitekerklikes nie.

(b) Die vergadering spreek sy dank en waardering uit teenoor die verteenwoordigers van ons kerk op die M.E.I., en veral die voorsitter, mnr. A.B. van N. Herbst, vir die groot taak aldaar verrig.

3. GEMEENTELIKE OPTREDE VOLGENS RINGSVERSLAE

Die volgende opmerkings word gevind:

Daar is weinig of niks gedoen nie.

Ywer en entoesiasme by die meeste gemeentes ontbreek.

Die nood van die vreemdeling in ons poorte word blykbaar dikwels as die bedreiging van ons eie beskou.

Weinig aandag word gegee (by 5 ringe herhaal).

Weinig is bereik (by 3 ringe herhaal).

Een positiewe klank: Die kongresse oor immigrasie het groot belangstelling uitgelok (Germiston).

Die Raad, gesteun deur die Werkgroep Apostolaat, stel voor dat elke gemeente 'n ouderling vir die werk sal afsonder. Hierdie ouderlinge kom gereeld saam onder leiding van die ringsuperintendente om die werk te koördineer.

BESLUIT: Elke gemeente sal 'n ouderling afsonder vir die werk onder immigrante, nadat sodanige opdrag deur die ringsvergadering gegee is. Hierdie ouderlinge kom gereeld saam onder leiding van die ringsuperintendente om die werk te kan koördineer.

By verskillende geleenthede het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aandag gegee aan versoeke dat die kerk moet meedoen aan die werwing van beter aanvaarbare immigrante. Aangesien werwing van immigrante in ander lande nie toegelaat word nie, kan aan die versoeke nie voldoen word nie. Daar word egter aandag gegee aan die moontlikheid om periodiek persone oorsee te stuur met die oog op voorligting aan voornemende immigrante en vroeë kontak met die oog op inskakeling. Die verslag van die Raad lui in die verband:

"Hoewel die taak van die kerk bestaan uit bearbeiding en nie uit werwing van immigrante nie, verdien dit aanbeveling dat betere voorligting in die stamlande gegee word. Gedink word byvoorbeeld aan 'n afvaardiging (mans en vrouens) wat oorsee gaan met die doel. Uiteindelik sal die opvang en inskakeling dan beter kan geskied."

Kennis geneem.

VERKIESING VAN SEKUNDUSLEDE VIR DIE PREDIKANTSLEDE VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Dr. D.J.C. van Wyk word verkies as sekundus vir dr. P.J.T. Koekemoer
Dr. A.J.G. Dreyer word verkies as sekundus vir ds. C.L. van den Berg.

ORDE VAN DIE VERGADERING

1. Gelukwense is ontvang van die Maatskappy vir Europese Immigrasie en van die N.H.S.V.-tak Wonderboompoort.
2. Verlof vir afwesigheid is toegestaan aan:

Oudl. M.F. van der Merwe, Poort	17h45 tot einde van die dag.
Oudl. N.J.G.v.d. Westhuizen, Meyerton	17h45 tot einde van die dag.
3. Oudl. D.A. Viljoen van Witfontein is sedert 18 Mei 1976 ter vergadering.
Oudl. Rowan Cronje kom ter vergadering.

AFSLUITING

Ds. Gert van Jaarsveld neem die afsluiting waar. Hy laat sing Ges. 108:3 en gaan voor in gebed.

OGGENDSITTING - 21 MEI 1976 - 09h00

OPENING

Ds. P.J.L. Bierman open die vergadering. Hy laat sing uit Ps. 98:1 en 2, lees uit Kol. 1 en gaan voor in gebed. Die voorsitter bedank hom.

REËLINGS EN AANKONDIGINGS DEUR DIE VOORSITTER

a. Wat die orde van die vergadering aanbetref -

- i. Baie broeders kom nog na 09h00 ter vergadering. Die voorsitter doen 'n ernstige beroep op die broeders om betyds ter vergadering te kom.
- ii. Die ordekommissie wys daarop dat vir Saterdag 22 Mei daar talle verskonings gemaak is, selfs om voorbereidingsdienste te hou. Dit mag eintlik nie gebeur nie. Die voorsitter versoek die broeders om hulle afsprake te kanselleer en die vergadering by te woon.
- iii. Verder doen die voorsitter 'n beroep op die broeders om in die bespreking kort en saaklik te praat en hulle af te vra of hulle spreke 'n bydrae tot die onderwerp onder bespreking lewer.

- b.
 - i. Ouderling Gouws van Koornfontein se enigste kleinseun is oorlede. Hy is weg vir die begrafnis. Die vergadering voel saam met hom en sy gesin.
 - ii. Ouderling Kleinschmidt se skoonmoeder is oorlede. Die vergadering spreek sy meegevoel met hom en sy gesin uit.

D. DIE ARBEID ONDER ISRAEL

1. STUDIE VAN DIE RAAD VIR DIE ARBEID ONDER ISRAEL

Lede van die Raad het op individuele grondslag 'n studie van afsonderlike probleme rondom die arbeid onder Israel gedoen en in studiegroepe byeengekom. In die lig van die besluite van die vorige Algemene Kerkvergadering het die Raad hom veral toegespits op wat prakties in Suid-Afrika gedoen is en gedoen kan word op hierdie terrein. Kontak is gesoek met die susterkerke se predikante wat oor hierdie probleemveld nadink en prakties op hierdie terrein beweeg. Kontak is ook gemaak met die Suid-Afrikaanse

Vereniging vir die verkondiging van die evangelie onder die Jode, ook bekend as die Suid-Afrikaanse Joodse Vereniging (S.A.J.V.), en die voorsitter van die Raad se naam is op die versendingslys van hulle orgaan, die "Joodse Sendingbasuin" ("Jewish Missionary Herald"). Vir die prinsipiële sy, ten opsigte van die uitsonderingsposisie van Israel, is heelwat Duitse en Nederlandse materiaal uit die jongste tyd bestudeer.

Die studie word voortgesit.

Kennis geneem.

2. GEMEENTELIKE AKTIWITEIT VOLGENS RINGSVERSLAE

Volgens die verslae is daar haas geen direkte poging van kerkrade om die evangelie van Jesus Christus aan Israel te bring nie.

3. WERKSMETODE

Die Raad stel die volgende in verband met die arbeid:

a. VRAE

- i. Wat is die plek van die arbeid onder Israel in ons kerklike opset? Kan en wil ons iemand daarvoor afsonder? Doen die kerk iets aan hierdie arbeid (kyk ringsverslae) of word daar verwag dat die Raad die werk moet doen?
- ii. Beklee Israel vir die kerk 'n uitsonderingsposisie in sy apostolaat? Is die Jood wat losgeslaan is van sy godsdiens (en daarom makliker deur die kerk bearbei kan word) nog Israel? Is die bearbeiding van so 'n persoon nog die nakoming van die kerk se verantwoordelikheid jeens Israel?

b. KOMMENTAAR

Die Werkgroep Apostolaat wat die verslag behandel het, stel die volgende na aanleiding van die verslag en die vrae:

- i. Dit is die Raad se oortuiging dat daar geen vaste grondslag is vir die kerk se hantering van die probleem nie.
- ii. Verder word die oortuiging gehuldig dat hierdie werk die effektiiefste op gemeentelike vlak gedoen kan word.
- iii. Die Raad is besig met 'n handleiding vir gebruik deur lidmate oor praktiese en prinsipiële probleme oor die aangeleentheid. Voorlopig word die volgende werk aanbeveel:

J.A. Vorster: "Christus vir ons Joodse Buurman".

c. NEDERDUITSE GEREFORMEERDE KERK

Uit 'n studie van ds. J.J. Engelbrecht (Jr.) word die volgende samevatting en beoordeling van die metode van die N.G. Kerk gestel:

Om prinsipiële en praktiese redes beweeg die N.G. Kerk (Algemene Sinode en Sinode van Noord-Transvaal) in die rigting dat die Jode as voorwerp van evangelisasie en nié van sending nie, gesien word.

Op die oomblik is daar in Noord-Transvaal 'n predikant afgesonder vir die werk onder die Jode en anderstalige blankes. Die projek word geheel en al deur die Sinode gefinansier.

Die betrokke predikant en ook die predikant wat in die Kaapse N.G. Kerk spesifiek onder die Jode werk, pleit daarvoor dat die werk onder die Jode en blanke anderstaliges nié aan één predikant opgedra moet word nie, omdat die werk onder die Jode dan in die slag bly.

Elke kerkraad behoort die Jode binne sy grense daadwerklik te bearbei.

Ons insiens kan daar seker nie veel fout gevind word met genoemde standpunte van hierdie susterkerk nie. Of ons kerk oor die nodige finansiële middele en mannekrag beskik om 'n voltydse predikant vir arbeid onder die Jode af te sonder, is natuurlik 'n ander vraag.

In verband met die kerklike inskakeling van die anderstalige Jood sal seker ook na die onderskeid tussen die Hervormde kerkbegrip enersyds en die N.G. en Gereformeerde kerkbegrip andersyds, gekyk moet word.

Wat die verantwoordelikheid van plaaslike kerkrade betref, stuit ons ook hier voor dieselfde probleem as in verband met evangelisasie oor die algemeen:

Ons mense moet toegegerus word vir die werk, maar die geesdrif, beskikbare werkkragte en lektuur vir die doel, is nog groot knelpunte.

Bogenoemde probleme kan egter seker nie as verskoning aangevoer word om net afbrekend teenoor ander mense se pogings te wees en intussen self op dié terrein geestelike leeglêers te wees nie.

BESLUIT: Die vergadering dank die Raad vir die Arbeid onder Israel vir hulle werk en versoek hulle om hulle studie oor die onderwerp voort te sit.

Terselfdertyd word die gemeentes gevra om hierdie belangrike saak waar moontlik en doenlik te bevorder.

VERKIESING VAN DIE OUDERLINGSLEDE (EN HULLE SEKUNDUSSE) OP DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING

Die volgende broeders word gekies:

Primusse

P.S. Dreyer
J.C. Oelofse
A.P. Grové
S.J.L. Gouws
R. Cronje
J. Lotz
J.P. van den Berg
M. Pretorius
D.P.J. van Schalkwyk

Sekundusse

(elk teenoor die betrokke naam vir wie
hy sekundus is)

F. Hugo
M.F. van der Merwe
J.J. Prinsloo
A.J.G. Oosthuizen
J.P.J. Coetzer
J.P. de Bruin
H.A.S. Swanepoel
M.H.J. van der Merwe
P. Bentum

E. SEKTEWESE

1. DIE RAAD VIR SEKTEWESE

Die verslag van die Raad word ten volle gestel:

"Geen nuwe opdrag is van die laaste Algemene Kerkvergadering ontvang nie, hoewel die Raad versoek is om die opdrag wat reeds tevore ontvang is, uit te voer. As gevolg hiervan het die Raad 'n boekie met die titel 'Sekte kenmerke' laat verskyn. Daar word ook gewerk aan 'n boekie wat sal handel oor afsonderlike sektes, en sodra die bydraes wat van verskeie predikante gevra is, ontvang word, sal die Raad die stof voorberei vir die pers met die oog op die verskyning van genoemde boek.

Die Raad het ook kennis geneem van die volgende stukke wat verskyn het uit die pen van enkele predikante oor sekte-aangeleenthede: Herdruk van ds. Joh. Dreyer se stuk: 'n Dwaallering van ons tyd en 'n boek van ds. A.J. van Staden oor die Jehova se getuies."

Kennis geneem.

2. SEKTES EN OPSIG EN TUG

BESKRYWINGSPUNT =IX-2=

"Die Algemene Kerkvergadering het tydens sy vergaderings van 1970 en 1973 besluite geneem ten opsigte van optrede van opsig= houdende liggame teenoor lidmate van die kerk wat na die sektes afdwaal. Hierdie besluite hou wat die praktyk betref, bepaalde leemtes in. Die probleem is dat daar nie afdoende prosedure neergelê is waarvolgens sodanige lidmate se lid= maatskap van die kerk amptelik beëindig kan word nie in gevalle waar die opsig= houdende liggaam nie die ban in toepassing wil bring nie. Daarom is die Ring van Trichardtsfontein oortuig dat nogeens oor

hierdie aangeleentheid besin word en oorweging geskenk word aan die invoeging van 'n tussentrap tussen tugtrappe 2 en 3, waarvolgens lidmaatskap van die kerk beëindig kan word. Ons wil geredelik toegee dat daar geen skriftuurlike gronde vir so 'n stap is nie. Tog is dit ons oortuiging dat dit die enigste uitweg is om allerlei uiteenlopende en inkonsekwente optredes van opsighoudende liggame te beëindig."

(Ring van Trichardtsfontein)

MOTIVERING

"MEMORANDUM INSAKE DIE KERK SE HOUDING TEENOR DIE OPTREDE MET LIDMATE WAT NA DIE SEKTES OORGAAN

INLEIDING

Aanleiding tot hierdie opdrag is die Ring van Trichardtsfontein se onrus oor die klaarblyklike uiteenlopende en inkonsekwente optrede van opsighoudende liggame ten opsigte van lidmate van die kerk wat na die sektes oorgaan. Hierdie toestand het ontstaan omdat daar nie duidelike riglyne neergelê is waarvolgens opsighoudende liggame moet handel nie en veral verder as gevolg van die besluit van die jongste Algemene Kerkvergadering dat finale optrede aan die diskressie van elke kerkraad oorgelaat word. Die gevolg is dat kerkrade besluite neem en optredes het wat mekaar weerspreek en gevolglik vir mekaar net verleentheid skep. Hierdie toedrag van sake kan net tot gevolg hê dat willekeur heers by lidmate wat onder die invloed van sektes kom, en opsighoudende liggame in hulle optrede lamgelê word.

A. STANDPUNT VAN DIE KERK IN HIERDIE VERBAND

1. Die Wet

Die wet, artikel xx paragraaf 1 bepaal dat 'die eensgesindheid en eenheid van die geloof in die kerk' bewaar en bevorder moet word. Paragraaf 2 bepaal dat 'ter wille van die opbou van die kerk die orde en dissipline gehandhaaf moet word'. 'Daarom is ook die afsnyding of die ban en alles wat daarmee saamhang, toegepas volgens die Woord van God, deel van die handhawing van die orde en dissipline van die kerk'. Hiervolgens kom dus in die handeling met lidmate wat na die sektes wil gaan, die hele register van die kerklike opsig en tug aan die orde.

2. Die bepalings van die opsig, tug en toesig

a. Die opsig van die kerk het ten doel om die ware godsdiens volgens die Woord van God te onderhou en te sorg dat die ware leer van die kerk sy loop het. (Bepaling 99(a)) en verder om die dissipline en goeie orde in die kerk te handhaaf (Bepaling 99(b)).

b. Bepaling 109(a), (b) en (c) beoog om die leer en lewenswandel suiwer te hou, te voorkom dat die sakrament ontheilig word en die dissipline, en goeie orde en vrede te handhaaf.

c. Bepaling 110 skryf die verskillende trappe van die tug voor, naamlik:

- i. Vermaning en bestraffing.
- ii. Ontsegging van sakramentsgebruik.
- iii. Afsnyding by die volharding in sonde.

d. Bepaling 112 stel baie duidelik dat die aanhang van 'n dwaalleer en die volharding daarin 'n ergerlike sonde is, dit wil sê sodanige lidmaat sal sonder voorafgaande opsig aan kerklike tug onderwerp word.

B. WAT IS 'N SEKTE?

i. In sy kerkgeskiedenis, afdeling algemene kerkgeskiedenis verduidelik prof. Pont op bladsy 27 in 'n voetnoot dat die woord sekte betreklik vroeg in die kerk gebruik is 'Omdat die kerk aanvaar het dat die kerk die beskermmer van die Bybelse waarheid is, is alle andersdenkende groepe buite die kerk wat hulleself ook as Christene aandien, as sektes beskou. Daarmee word dan gesê dat die sekte nie werklik die Bybelse waarheid besit of verkondig nie. Die woord sekte word vandag gebruik om 'n groei aan te dui wat buite die kerk staan en waar bepaalde kerklike leerstukke afgewys word of waar bepaalde geloofsvoorstellings oorbeklemtoon word sodat die evangelie skeep getrek word.

ii. Volgens besluite van die Algemene Kerkvergadering (1970 en 1973) beskou die kerk dit dat alle sektes een of ander punt het waarin hulle radikaal verskil van die Bybelse geloofsinhoud en leer van die kerk. Die sektes beskou elkeen van hulle standpunte as van sodanige belang en volhard so daarin dat hulle daarvoor wegbreek van die kerk. Omdat hulle standpunt 'n 'geloofspunt' of 'n punt van die 'leer' is, daarom beskou die kerk die aanhang van sodanige standpunte as 'kettery'.

C. VOORGESKREWE OPTREDE TEEN LIDMATE WAT NA DIE SEKTES OORGAAN

1. Die kerk is oortuig dat indien 'n lidmaat 'n keuse maak in woord en daad ten gunste van 'n kettery, dan moet die verskillende trappe van die kerklike tughandeling gevolg word. Hierdie kerklike tughandeling sal die hele register van die kerklike pastoraat insluit. Dit sal baie gesprekke en voorligting met eindelose geduld insluit, maar in ekstreme gevalle waar die persoon welbewus die algenoegsaamheid van die heilswerk van Christus aantast of loën, sal die uiterste middel naamlik die kerklike ban moet kom.

2. Graag wil ons dit op hierdie stadium beklemtoon dat hoewel die kerk hom radikaal afgrens teenoor elke vorm van kettery en in sy optrede daarteenoor tot die uiterste konsekwensie van die tug wil oorgaan, die primêre bedoeling van die kerklike tug altyd positief is naamlik om in ooreenstemming met byvoorbeeld die

formulier vir die bevestiging van ouderlinge diesulkes te beweeg tot boetvaardigheid en hulle daarna weer op te neem in die gemeenskap van die kerk. Die verskillende trappe van die tug is die negatiewe kant van die opsig van dwaalleer en kettery - en dat by volharding daarin ter wille van die eer van God en die goeie orde en dissipline van die kerk die afsnyding of ban nie ontwyk kan of mag word nie.

3. Waar daar nou voorgeskryf word hoe gehandel moet word met iemand wat van die sektes na die kerk wil terugkom wat (i) slegs onder die tweede trap van sensuur is of (ii) onder die ban is, daar verstaan ons punt (i) hierbo genoem, so dat dit alleen kan geld van 'n persoon wat na 'n sekte oorgegaan het of wil oorgaan, en met wie die kerkraad na die toepassing van die tweede trap van die tug, nog onder die opsig met hom of haar besig is en wat dan eindelijk tog boetvaardigheid betoon het. Ons wil dit dus beslis stel dat waar sodanige persoon volhard in afdwaling, konsekwent met die toepassing van die tug voortgegaan word.

D. ALLERLEI KWELVRAE

Tydens die jongste Algemene Kerkvergadering het die kerk besluit dat die ban alleen in ekstreme gevalle in toepassing gebring sal word en dat dit aan die diskresie van elke kerkraad oorgelaat word om te beoordeel of dit so 'n ekstreme geval is. Verder dat daar in gevalle waar dit sou blyk dat die 'leer' van 'n sekte nie die algenoegsaamheid van die heilswerk van Christus aantast of loën nie, daar slegs oorgegaan sal word tot die tweede stap van die tug. Hieruit ontstaan nou allerlei kwelvrae wat betrekking het op die uiteenlopende optredes van kerkrade in die inleidende paragraaf genoem.

1. Is daar in wese 'n graadverskil tussen die sektes, byvoorbeeld die Apostoliese Geloofsending aan die een kant en die Getuies van Jehova aan die ander kant, veral in ag genome die standpunt van die kerk dat 'alle sektes een of ander punt het waarin hulle radikaal verskil van die Bybelse geloofsinhoud en leer van die kerk' en daarom deur die kerk as kettere beskou word?

2. Beskik die kerkrade werklik oor al die gegewens en insig om te beoordeel of 'n 'sekte leer' die algenoegsaamheid van die heilswerk van Christus aantast of loën? Is die kerkrade altyd op hoogte van wat die verskillende sektegroepe leer en voorstaan? Is dit nie so dat by die oorweging van optrede teen sodanige persone dikwels allerlei sekondêre en sentimentele oorwegings voorrang geniet bo die oorweging of die algenoegsaamheid van die heilswerk van Christus aangetas of geloën word nie? Is die standpunte waar eie menslike verdienste rondom begrippe soos byvoorbeeld geloof, bekering, wedergeboorte, doop ensovoorts oorbeklemtoon of selfs sentraal gestel word, dan nie 'n aantasting of verloëning van die algenoegsaamheid van die heilswerk van Christus nie?

3. Indien 'n lidmaat van die kerk byvoorbeeld na die Apostoliese Geloofsending afdwaal en daar deur die kerkraad slegs volstaan word met die tweede trap van die tug omdat die kerkraad van

mening is dat die betrokke sekte nie die algenoeagsaamheid van die heilswerk van Christus aantass of verloën nie en die persoon prakties uitbeweeg het onder die opsig van die kerkraad en so 'n persoon na 'n aantal jare weer na die kerk wil terugkom, hoe moet die kerkraad weet of sodanige persoon hom in leer en lewenswandel nie ondertussen skuldig gemaak het aan allerlei ergerlike sondes en 'n koers opgegaan het wat die algenoeagsaamheid van die heilswerk van Christus aangetas of geloën het nie?

4. Beteken dit nou dat waar 'n lidmaat afdwaal na 'n sekte wat nie die algenoeagsaamheid van die heilswerk van Christus aantass of loën nie, so 'n lidmaat teoreties nog lidmaat van die kerk bly - 'n lidmaat dus wat maar net onder sensuur is. Word sy lidmaatskap van die kerk dus nooit beëindig nie?

5. Uit bogenoemde kwelvrae is dit na ons mening heel duidelik dat dit dringend noodsaaklik geword het dat die Algemene Kerkvergadering deur middel van die Raad vir Sektewese onomwonde leiding sal gee ten opsigte van ons houding en optrede teenoor elke afsonderlike sekte. Alleen so kan willekeur en verleentheid uitgeskakel word.

E. ONS BESEF dat daar moontlik 'n onderskeid gemaak kan word tussen sektes wat die algenoeagsaamheid van die heilswerk van Christus aantass of loën en die wat dit nie doen nie. Tog is ons oortuig dat lidmate wat na 'n sekte afdwaal wat nie die algenoeagsaamheid van die heilswerk van Christus aantass of loën nie, sodanige lidmate se lidmaatskap van die kerk wel opgehef moet word. Indien in so 'n geval die ban nie in toepassing gebring word nie, dan moet iets anders bedink word. Hier wil ons aan die hand doen dat 'n tussentrap tussen tugtrappe 2 en 3 ingevoeg word op grond waarvan sodanige lidmaat se lidmaatskap van die kerk amptelik opgehef kan word. Ons is bewus daarvan dat daar nie skriftuurlike gronde vir so 'n stap is nie. Tog sien ons dit as die enigste uitweg. Dit is ons oortuiging dat alle lidmate wat na welke sekte ookal afdwaal, se lidmaatskap van die kerk amptelik opgehef moet word. Nadat die kerkraad so besluit het, word die nodige aantekening in die lidmaatregister aangebring en word die gemeente dienoooreenkomstig ingelig."

KOMMENTAAR

Hierdie beskrywingspunt is verwys na met hulle kommentaar telkens daarna:

Werkgroep Ampsbediening en Kerkordening

Hulle verwys na en vereenselwig hulle met die kommentaar van die

Werkgroep Apostolaat

"Die vergadering kan nie aan die ring gelyk gee dat daar 'n tussenstap by die tug ingevoeg kon word nie.

Die vergadering is egter van oordeel dat die kerk sy

standpunt betreffende die diskresie wat aan kerkraadslede oorgelaat word in die bepaling van die aantasting of ver=loëning van die algenoegsaamheid van die heil in Christus, moet hersien."

Die Raad vir Regsadvies

Hulle kommentaar is dat die beskrywingspunt onhoudbaar is want dit wil die gesprek met en diskresie van die kerkraad wegneem en is dus nie Bybels gefundeer nie en strydig met die Wet en Bepalings van die kerk. Die aanname word nie aanbeveel nie.

- BESLUIT:
- (a) Die vergadering aanvaar nie beskrywingspunt =X-2= nie.
 - (b) Die rapport van die Raad vir Sektewese word in sy geheel gestel en met dank aanvaar, met dien verstande egter dat nie elke opmerking of standpunt afsonderlik onderskryf word nie.
 - (c) Die Raad vir Sektewese word versoek
 - (i) om 'n verdere studie te maak in verband met verantwoordelike tug oefening by oorgang na sektes en
 - (ii) om vir optrede ten opsigte van georganiseerde sektes vanuit die kerk, grondige riglyne te probeer gee.

F. DIE HANDHAWING VAN ONS PROTESTANTSE ERFENIS

1. DIE RAAD VIR DIE HANDHAWING VAN ONS PROTESTANTSE ERFENIS

a. PUBLIKASIES

Die Raad is nog besig daarmee om 'n tweede publikasie in die verband die lig te laat sien na die verskyning van

- . Kerk en Reformasie. Ons Protestantse Erfenis.

b. ARTIKELS

Die publikasie van die volgende artikels word in vooruitsig gestel:

- . Die Roomse Kerk se invloed op die opvoeding en onderwys - dr. C.J. Joubert.
- . Die Roomse Kerk se invloed op die opvoeding en onderwys - wetenskaplike navorsingsgebied - dr. P.C.J. Jordaan.
- . 'n Prinsipiële-dogmatiese ondersoek na die Roomse leer - prof. B.J. Engelbrecht.

- . Die Roomse invloed op die barmhartigheidsdiens - mnr. P.S. Oelrich.
- . Die Roomse invloed op die hospitalisasie - ds. H.M.J. Kramer.

c. IMMIGRASIE

'n Lid van die Raad is benoem op die Raad vir Arbeid onder Immigrante met die oog op nouer kontak.

2. KOMMISSIE VIR 'N GESAMENTLIKE PROTESTANTSE AKSIE

Die aksie het tydelik tot stilstand gekom. Pogings om dit voort te sit is deur ons kerk se verteenwoordiger in werking gestel.

3. DIE PROTESTANTSE VERENIGING VAN SUID-AFRIKA

Ons kerk se verteenwoordiger kon geen samewerking kry by hierdie liggaam nie ten spyte van pogings wat aangewend is. Voortgesette samewerking word ondersoek.

BESLUIT: Die rapport word in sy geheel gestel en met dank aan die Raad aanvaar.

G. ARBEID - KERKE IN EIE VOLKSVERBAND

1. SUPERINTENDENT

In 1973 het die Algemene Kerkvergadering besluit om die aanstelling van 'n voltydse superintendent goed te keur. Ds. J.A.P. van Tonder is benoem as predikant in besondere diens om hierdie taak te vervul. Na oorlegpleging tussen die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad vir Kerke in eie Volksverband is sy opdrag duidelik bepaal.

Die volgende verslag van ds. van Tonder, die superintendent vir Kerke in eie Volksverband word op versoek van die Werkgroep Apostolaat volledig in die agenda opgeneem sodat die vergadering ten volle op hoogte kan kom met die werksaamhede:

2. BANTOE HERVORMDE KERK

"Hierdie werk wat deur die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika begelei word is versprei oor Transvaal, die Oranje-Vrystaat, Natal en die Transkei. Dit bestaan as 'n selfstandige en onafhanklike kerk met sy eie sinode, ringsvergaderinge en organe van bystand. Die Nederduitsch Hervormde Kerk wil hierdie kerk graag help op die pad na totale onafhanklikheid.

Die Raad vir Kerke in eie Volksverband bestuur en bekostig die opleiding van predikante van die Bantoe Hervormde Kerk aan die Stofberg Teologiese Skool by die Universiteit van die Noorde.

Die ringsrade van die kerk help om die traktemente van die predikante van die Bantoe kerk te betaal en is behulpzaam met die voorsiening van pastorieë en kerkgeboue.

Op dié wyse wil die Nederduitsch Hervormde Kerk 'n selfstandige kerk vir elke volksgroep van die Bantoe in ons land help vestig, en so gehoorsaam wees aan die opdrag van die Heer van die kerk - dat ons sal uitgaan en die evangelie aan alle nasies en tale sal verkondig.

Die kerk is so gevestig in die verskillende provinsies:

a. <u>RINGE</u>	Transvaal	3 ringe
	Natal	2 ringe
	Oranje-Vrystaat	1 ring

i. RING VAN TRANSKEI

<u>Leraar</u>	<u>Gemeente</u>
S. Mabesa	Bizana Lukalo Ndumo
Mqokoso	Mount Frere
Mncam	Gungwini Matatiele
E. Dlamini	Harding Entabeni
Moutsi	Kokstad

ii. RING VAN NATAL

<u>Leraar</u>	<u>Gemeente</u>
S.P. Mpanza	Khethokhulhle ens.
C. Dlamini	Zamakuhle
J.N.R. Sithole	Zamafuti
Z.M. Sithole	Pietermaritzburg

In die twee ringe is daar + 2 833 lidmate.

Die kerk beskik oor 8 kerkgeboue, t.w. Ndududu, Zamafuti, Betane, Gungwini, Kanyoyo, Ndumo, Mount Frere en Luklo. Op Pietermaritzburg en Jabulani word elk 'n kerkgebou beplan.

Uit die twee ringe is daar drie studente aan die opleidingsskool en vier skoolkinders sal binnekort verder gaan studeer in die teologie.

Die ringe van Rustenburg, Middelburg en Trichardtsfontein staan die Ring van Pietermaritzburg finansiëel by om die groot aantal gemeentes te versorg. Verskillende ringe stuur jaarliks donasies vir die bestryding van koste.

Hierdie twee ringe bestaan uit Ngunisprekende mense, en sluit Zoeloe, Pondo en Baikastamme in.

iii. RING VAN DIE ORANJE-VRYSTAAT

<u>Leraar</u>	<u>Gemeente</u>
M. Moremane	Bloemfontein en 'n gemeente van 200 Kleurlinge in Edenburg.
D. Mokone	Parys en Kroonstad
Ntete	Heilbron.

Hier is twee kerkgeboue in die ring, t.w. Bloemfontein, Parys en in Heilbron word 'n gebou beplan.

Die ring bestaan oorwegend uit Suid Sothosprekende mense en daar is 1 400 lidmate.

iv. RING VAN NOORD-TRANSVAAL

<u>Leraar</u>	<u>Gemeente</u>
M.M. Magagane	Madlala
C. Letsoalo	Mamelodi
Magashoa	Saulsville
F. Mothiba	Garankuwa
J. Maenetsa	Mabopani
W. Semetjane	Arabie en Leeufontein
G. Rivombo	Khobani
Bokaba	Geelbeksvlei.

Daar is 8 kerkgeboue in die ring, t.w. Madlala, twee geboue in Mamelodi, Saulsville, Garankuwa, Gattan, Khobani, Geelbeksvlei en in Mabopani word 'n gebou beplan. Daar is 5 744 lidmate in die ring.

v. RING VAN OOS-TRANSVAAL

<u>Leraar</u>	<u>Gemeente</u>
Vilakazi	Witbank
M.N. Madonsella	Balfour en Grootvlei
A. Kupa	Tsakane
Makutla	Johannesburg
A.H. Mathoa	Sharpeville
P. Silas	Sebokeng en Residensia
A.I. Dlamini	Tembisa

Daar is vyf kerkgeboue in die ring, t.w. Balfour, Tsakane, Sharpeville, Johannesburg en Residensia. Die ring bestaan uit 2 306 lidmate.

vi. RING VAN WES-TRANSVAAL

<u>Leraar</u>	<u>Gemeente</u>
Matsoso	Dobsonville en Doornbosch

Mamabolo	Khutsong
A. Madiboa	Potchefstroom
C.D. Maleko	Klerksdorp
Zebediela	Mafeking en Itsoseng

Daar is drie kerkgeboue in die ring, t.w. Doornbosch, Dobsonville en Potchefstroom. Op Mafeking en Itsoseng word geboue beplan. Daar is 1 987 lidmate in die ring.

b. EVANGELIEDIENAARS

Daar is tans 31 predikante, as leraars en evangeliste werksaam in die Bantoe Kerk. Aan die teologiese opleiding studeer tans 12 studente waarvan 4 aan die einde van die jaar (1975) afstudeer.

Op skool is daar 30 skoliere waarvan kennis gedra word en hulle sal in die volgende paar jaar, sodra hulle die matriek=eksamen met welslae afgelê het, begin met teologiese studie.

c. JEUGWERK

In Natal word jaarliks 'n jeugsaaamtrek gehou onder leiding van Umf. J. Sithole en word deur baie jongmense van die kerk, sowel ook van ander kerke, bygewoon.

In al die ringe is daar superintendente vir jeugwerk gekies en hulle is besig om die eerste tree te gee in georganiseerde kerklike jeugwerk.

d. SUSTERSVERENIGING

In die meeste gemeentes bestaan reeds organisasies van susters van die gemeente. Hulle het 'n eie kerkdrag van swart romp, wit bloes en swart fluweelhoed.

Die susters vervul 'n prominente plek in die gemeentes - baie tree op as kerkraadslede en as lede van die koor.

Hulle samel gelde in en versorg die armes. Hulle vergader gereeld in die gemeentes en die twee groepe (Natal en Transvaal en die Oranje-Vrystaat) kom elk een keer per jaar bymekaar in 'n kongres.

e. FINANSIES

Die kerk wil altyd graag weet hoe dit met die Bantoe Kerk finansiëel gaan en of daar 'n verhoging van die offerbereidheid in die kerk gekom het. In 1973 is daar gerapporteer dat die Bantoe Kerk R1.500 byeengebring het. Dit blyk dat in 1975 die inkomste van die Bantoe Kerk R9.324 was.

Opsommend kan gesê word dat die werk vorder. Die evangelie word verkondig, nagmaal en doop gereeld bedien. Die uitbreiding in lidmatetal het nie uitgebly nie en die kerk vertoon duidelike tekens van begrip van sy werk onder sy eie mense. Daar het

verantwoordelikheid en diepte in sy werk gekom.

Kennis geneem.

3. DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

- a. As dosent van die Nederduitsch Hervormde Kerk staan prof. D.J. Booyesen sy plek met groot bekwaamheid vol.
- b. Die Nederduitsch Hervormde Kerk aanvaar sy verantwoordelikheid met groter wordende erns. Dit word duidelik in sy vergaderinge waar die kersteningswerk bespreek word. Die besprekings is positief en die saak word gelowig en gehoorsaam benader.

Dit blyk ook uit die verhoogde heffings wat die ringsvergaderinge gewillig aanvaar. Dit is verhoog van 'n gemiddeld van 35 sent per lidmaat na 80 sent en R1 per lidmaat. Dit beweeg van 'n sukkelende en onwillige aksie na 'n lewenskragtige en gewillige poging om hierdie groot en belangrike taak uit te voer. Ek weet, R1 per lidmaat lyk miskien min teenoor wat ander kerke vir hierdie werk offer. Tog wil ek in dankbaarheid getuig dat die vordering van die kerk op hierdie pad van die sending 'n genadige daad van God was. Vanaf totale onwilligheid enkele jare gelede tot waar ons vandag staan, is 'n lang pad. Ons dank die Heer van die kerk daarvoor.

Ek heg 'n vergelykende finansiële staat aan om die vordering aan te toon.

c. INKOMSTE VAN DIE RINGE VAN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK

1968	R22.979
1971	R29.665
1973	R54.000
1975	R 8.000

d. INKOMSTE VAN DIE BANTOE HERVORMDE KERK

1973	R1.500
1974	R5.355
1975	R9.324

Met die 1974-sensus was daar 14 220 lidmate in die Bantoe Hervormde Kerk.

3. HEFFING SOOS WAT DIE RINGE VIR 1975 BEGROOT HET

	<u>1974</u>	<u>1975</u>
Potchefstroom	50	50
Rustenburg	40	60
Zoutpansberg	60	70
Pretoria	50	85
Middelburg	25	60
Heidelberg	60	60

	<u>1974</u>	<u>1975</u>
Zeerust	50	50
Krugersdorp	50	R1
Johannesburg	50	R1
Germiston	65	70
Suidwes-Afrika	50	50
Bloemfontein	50	R1
Pietermaritzburg	150	R1-50
Wes-Kaap	50	50
Maquassi	50	50
Losberg	60	60
Vereeniging	80	80
Noordelike Pretoria	50	R1
Bronkhorstspuit	60	R1-20
Trichardtsfontein	25	60
Waterberg	35	R1
Zuurfontein	50	50
Heilbron	50	50
Pretoria-Noord	50	50
Bothaville	35	60."

Kennis geneem.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Goeie wense vir die vergadering is ontvang van die gemeente Kuruman.

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan:

Prof. P.S. Dreyer	11h00 - 13-00 en 18h00 - 20h00
Ds. J.H. Breytenbach	09h00 - 11h55
Ds. D.J. Muller	oggendsitting
Ds. J.J. Engelbrecht (Jr.)	19h00 - 20h00
Ds. Simpson	aandsitting
Ds. P.T. Jacobs, Derdepoort	16h30 - 17h50
Ds. C.J.S. van Niekerk, Ottosdal en	
Oudl. C. van Vuuren, Bosmansrust	17h50 tot Maandag 24 Mei om 09h00
Ds. F. Houwert	aandsitting
Ds. S.E. Young	die hele dag
Oudl. D.C.J. Bloem, Tarlton	die hele dag
Ds. J.G.M. (Hans) Dreyer	vanaf 11h00 tot die einde van
	die dag
Oudl. V. Simmons, Donegal/Malopo	die hele dag
Dr. Theuns Dreyer	die hele dag
Oudl. J.W. Grobler	die hele dag
Oudl. H.A. Swanepoel	09h00 - 19h30
Ds. J.H. Steenekamp	14h30 tot die einde van die dag
Oudl. T. Esterhuyse, Rustenburg-Kloof	14h30 tot die einde van die dag
Diak. W.H. Barnard, Venterskroon	die hele dag
Ds. N.J.J. van Rensburg	die hele dag
Ds. W.J. Steyn, Turffontein	11h00 tot 15h30

Dr. P.J.T. Koekemoer	11h30 - 12h45
Ds. G.C. Velthuysen	oggend- en middagsittings
Oudl. J.P. Cronje, Barberton	13h00 tot die einde van die dag
Ds. J.C. de Lange	middagsitting
Oudl. Vorster, Randburg	09h00 - 19h30
Ds. J.H. Naude	14h30 tot die einde van die dag
Ds. Joh. Viljoen, Hartbeesfontein	14h30 - 17h30
Ds. G.J. van Staden, Vliegepoort	09h00 - 17h30
Ds. S.G.A. Golden	17h00 - 21h30
Ds. M.J. van Schalkwyk, Delmas	14h30 - 21h30
Oudl. R. de V. Bester, Delmas	14h30 - 21h30
Ds. J.P.B. Blignaut	14h30 - 21h30
Oudl. Rowan Cronje	14h30 - 21h30
Diak. J.J. Hendriks, Bothaville	die hele dag
Oudl. A.C. van Aswegen, Stilfontein	17h30 tot die einde van die
	26ste Mei.
Oudl. Kleinsmith, Melville	die hele dag
Ds. D.J. Claassens	15h00 - 21h30
Ds. Johan Breytenbach, Dendron	19h30 - 21h30
Oudl. F.M.J. van Jaarsveld, Greylingstad	19h30 - 21h30
Ds. H.J. Botes, Orkney	19h30 - 21h30
Ds. H.C. Coetzee, Sasolburg-Suid	14h30 - 21h30
Ds. D.J. van Staden	14h30 - 21h30
Oudl. J.C. Oelofse	aandsitting
Oudl. N.J.G. v.d. Westhuizen, Meyerton	19h30 - 21h30
Oudl. W.J. Kern, Koedoesrand	09h00 - onbepaald.

Die vergadering verdaag vir middagete.

GOEDGEKEUR EN GETEKEN 24 MEI 1976

VOORSITTER (W.G.) J.P. Oberholzer

SKRIBA (W.G.) P.M. Smith

MIDDAGSITTING - 21 MEI 1976

OORHANDIGING VAN DIE H.C.M. FOURIE-EREPENNING AAN DS. JOH. DREYER

Die voorsitter versoek die voorsitter van die Kuratorium om die oorkonde voor te dra en die erepenning te oorhandig.

Dr. L.M. le Roux, die voorsitter van die Kuratorium, spreek die vergadering soos volg toe:

"JOHANNES GERHARDUS MARTHINUS DREYER is op 10 Desember 1898 gebore op Leeuwpoort, Potchefstroom. Nadat hy sy teologiese opleiding aan die Transvaalse Universiteitskollege voltooi het, is hy deur die Nederduitsch Hervormde Kerk beroepbaar gestel. Op 3 Mei 1924 is hy as predikant in Lydenburg bevestig. In Augustus 1928 het hy 'n beroep na Ermelo aanvaar. Sedert 8 Januarie 1938 is hy predikant van die oudste gemeente in Transvaal, naamlik Potchefstroom. In wyer kerkverband het hy, net soos in gemeentelike verband, uitstaande diens verrig. Hy was jarelank vise-voorsitter, vise-skriba en lid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. Hy was voorsitter en ook skriba van die Kuratorium. Jare lank het hy as lid van die Weeshuisdireksie sy plek volgestaan. Verskeie kere was hy ringsvoorsitter. Op talle rade en kommissies het hy ons Kerk verteenwoordig. Ons dink aan sy besondere aandeel aan die daarstelling van die Afrikaanse Psalm- en Gesangboek. Vir die Christelike en nasionale onderwys en opvoeding van ons kinders het hy 'n groot bydrae gelewer. Sy kennis en helder insig het so oortuigend deurgewerk dat die groepskoolgedagte nie in ons land kon posvat nie.

Ds. Dreyer het 'n toegewyde student dwarsdeur sy loopbaan gebly. Die vrug daarvan kan gesien word in die rykdom van artikels, brosjures en boeke wat hy geskryf het. Hy was sedert 1937 onafgebroke redakteur van Die Hervormer. Maand vir maand het een of meer artikels uit sy pen gevloei. Hy was ook redakteur van Die Almanak. Vir oud en jonk het hy sy wyse raadgewings in nie minder as twaalf brosjures en boeke meegedeel nie. Vir die teologiese arbeid is sy kosbare brosjure 'Doop en Verbond' uitstaande. Ons wil hom, die Hoedemaker van die Nederduitsch Hervormde Kerk in Suid-Afrika vanweë sy suiwer reformatoriese teologiese beskouing noem. Hy het sy blik na die toekoms gerig met 'n diep verbintenis in die verlede. Hiervan getuig sy groot liefde en kennis van die geskiedenis van die Hervormde Kerk in Suid-Afrika en in Nederland. Met die organisasie en reëling van die omvattende en glorievolle eeufeesviering van die gemeente van Potchefstroom in 1942, het hy aan die spits gestaan. Met woord en daad gee hy hom steeds in onbaatsugtigheid vir die beskerming van die waardevolle uit die verlede van Kerk en Volk. Sy blik na die toekoms en sy deurbraak van die onbybelse opgeslotenheid van die Kerk in homself, het gestalte gevind in die egte bewoëndheid vir die Kerstening van die heidene en Israel.

As kerkman en volksman het ds. Johannes Dreyer in waardigheid diens gelewer op talle terreine. Hier vermeld ons nog net dat hy ook lid is van die Akademie vir Kuns en Wetenskap.

Hierdie kosbare penning, uit goud geslaan, word toegeken as bekroning van sy besondere diens in en aan die Kerk deur sy geskifte wat getuig het van akademiese bekwaamheid, toegewyde studie, selfstandige navorsing en insig. Dit is 'n blyk van waardering vir sy positiewe bydrae tot bestendiging en uitbouing van die Bybels-reformatoriese teologie. Die Kerk het waardering vir sy persoonlike leiding en optrede. Dit het bygedra tot die groei en vooruitgang van die Nederduitsch Hervormde Kerk. Hy het meegewerk tot die bestendiging van die standpunt en houding wat eie is aan die Nederduitsch Hervormde Kerk.

Daarom is dit nou 'n dankbare eer vir die Kuratorium vir die Teologiese Opleiding van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, om uit hoë waardering die H.C.M. Fourie-erepenning toe te ken aan JOHANNES GERHARDUS MARTINUS DREYER."

DS. J.G.M. DREYER ANTWOORD SOOS VOLG

- (a) Die eerste saak waaroor hy wil praat, is ootmoed. Die erepenning is oorhandig vir verdienstelike teologiese arbeid. Maar alles wat hy kon doen, het hy gedoen omdat hy die gawes en geleenthede daarvoor ontvang het.
- (b) Die tweede saak waaroor hy wil praat, is dankbaarheid - dankbaarheid vir die erepenning wat die kerk aan hom oorhandig het, maar veral vir die voorreg om 52 jaar in die bediening te kon staan.

Die vergadering verdaag vir tee.

NOTULE - GOEDKEURING

Nadat die vergadering heropen het, stel die voorsitter die notule (bladsye 69-126) aan die orde. Dit word geammendeer, goedgekeur en geteken.

VERKIESING VAN TWEE LEDE VIR DIE PENSIOENRAAD

Ds. C.J.S. van Niekerk (wat volgens rooster uitgetree het) word herkies.

G. ARBEID - KERKE IN EIE VOLKSVERBAND (VERVOLG)

4. DIE OPLEIDING

Die volgende is 'n uittreksel uit 'n memorandum van prof. dr. P.S. Dreyer (voorsitter, Raad vir Kerke in eie Volksverband - RKIEV) aan die RKIEV wat op versoek van die Werkgroep Apostolaat in sy geheel aan die vergadering voorgelê word:

"a. Die Algemene Kerkvergadering van 1973 het besluit dat ons ons eie opleiding moes oprig. Geld is hiervoor gestem.

Die RKIEV het deur middel van die dagbestuur en die

superintendent dadelik hiervan werk gemaak. Grond is gevra en verkry, hoewel daar nog steeds geen dienste is nie en daar dus nie gebou kan word nie.

'n Vertraging het egter ingetree deurdar ons bewus geword het van die moontlikheid dat 'n nuwe volwaardige universiteit in die Bantoeoord noord van Pretoria opgerig kon word. As dit gebeur het, was daar 'n moontlikheid dat ons by die universiteit kon inskakel as 'n teologiese fakulteit op die model van ons blanke opleiding aan die Universiteit van Pretoria. Na lang vertraging het die beslissing geval: wat hier by Pretoria kom, is 'n mediese opleiding (medies, tandheelkunde en veeartsenykunde); en verder 'n uitbreiding van die Universiteit van die Noorde (UN). Laasgenoemde uitbreiding is net ten opsigte van departemente waarvoor groot aanvraag is - waarvan teologie nie een is nie. Die moontlikheid waarvoor ons gewag het, het dus nie gerealiseer nie.

As gevolg van hierdie situasie het proff. J.P. Oberholzer en P.S. Dreyer onderhoude by die UN gaan voer met prof. Boshoff rektor van UN saam met prof. Scheepers, dekaan van die teologiese fakulteit, en ook met prof. Attie van Niekirk, rektor van die Stofberg Teologiese Skool. Op grond van hierdie onderhoude asook onderhoude wat ek met hoë amptenare gevoer het, is daar verskillende moontlikhede vir ons oop. Dit is die taak van die RKIEV om uit die moontlikhede (met wysigings as die Raad wil) te kies en aanbevelings by die Algemene Kommissie te doen sodat daar nou in 'n bepaalde rigting gewerk kan word.

b. Die moontlikhede is die volgende:

- i. Aan die een uiterste is daar die moontlikheid om verder te gaan in samewerking met die N.G. Kerk. Die rektor van die Stofberg Teologiese Skool het die opmerking gemaak dat as ons voel dat ons 'n groter aandeel in die opleiding wil hê, ons daarvoor kan onderhandel. Persoonlik is my opinie dat ons hieraan nie ernstige aandag hoef te gee nie. Dit hou wel vir ons groot voordele in in die vorm van geboue en so meer, maar die meerdere aandeel sal nie 'n wesenlike verskil maak nie en ons sal eintlik nog wees waar ons nou is. Dit is ook in stryd met die besluit van die Algemene Kerkvergadering.
- ii. Aan die ander uiterste is daar die moontlikheid dat ons hoegenaamd geen aansluiting by een van die Swart universiteite soek nie maar heeltemal op ons eie werk. In die huidige geestesklimate onder die Swartes sal ons reëlins moet tref dat hulle grade kan verwerf. Hiervoor kan daar 'n ooreenkoms met die Universiteit van Suid-Afrika getref word. Ek het samesprekings met prof. A.S. Roux, dekaan van Lettere en Wysbegeerte, gevoer en alhoewel ons nie op besonderhede ingegaan het nie, lyk dit baie moontlik. Die implikasie hiervan is dat ons

alle fasiliteite - koshuise, lesingsale, kantore, biblioteek, ontspanningsfasiliteite ens. met gepaardgaande personeel - sal moet verskaf.

iii. Samewerking met een van die Swart universiteite lyk die aangewese weg omdat dit strook met ons aanvaarde gedagtegang tot sover. Hier moet ons egter goed begryp wat die implikasies van so 'n samewerking is:

. Die voordele van so 'n samewerking is:

- .. Ons studente kan grade en diplomas van 'n Swart universiteit ontvang.
- .. Omdat ons studente ingeskrewe studente van die universiteit is, sal ons van die biblioteek, koshuise en ontspanningsgeriewe van die universiteit gebruik kan maak. Vanselfsprekend geld dit net as ons opleiding geheel en al of gedeeltelik by of op die campus van die universiteit gevestig is.
- .. Ons kan een van die dosente as 'n kerklike universiteitsdosent aangestel kry. Die helfte van die salaris ens. van die dosent word deur die universiteit bygedra, wat 'n aansienlike besparing vir die kerk meebring.
- .. By die UN kan ons gronde bekom (so is prof. J.P. Oberholzer en my meegedeel deur prof. Boshoff, die rektor), wat beteken dat ons geen probleem met grond of dienste sal ondervind nie. By die Universiteit van Zoeloeland (UZ) sal ons dit met groter moeite bekom, omdat dié universiteit die probleem het dat sy campus te klein is. By die UZ sal ons skool waarskynlik heelwat verder van die universiteitsgeboue wees as by UN.

. Die nadele van so 'n samewerking is die volgende:

- .. Ons sal moet sorg vir die nodige geboue. Hoewel ons van die koshuise en lesingsale van die universiteit gebruik kan maak vir ons ingeskrewe studente, is dit myns insiens net 'n uitkoms in noodgevalle. In die geval van Swart studente is opvoeding van die uiterste belang en daarvoor is dit gewens dat die teologiese studente bymekaar onder die toesig van die kerk woon. Verder het beide universiteite 'n groot gebrek aan fisiese akkommodasie. En laastens moet ons in elk geval voorsiening maak vir die evangelistestudente, omdat hulle nie by die universiteit kan inskryf nie en glad nie daar geakkommodeer kan word nie. Ek noem die voorsiening hier as 'n nadeel maar ons moet begryp dat 'n eie opleiding noodwendig meebring dat ons ons

die geboue moet oprig, hoe en waar ons die opleiding ookal aan die gang sit.

- .. Samewerking met een van die universiteite impliseer dat 'n deel van die opleiding deur die teologiese fakulteit van die universiteit gedoen moet word. Ons sal dit moet aanvaar. Die mense wat hierdie opleiding doen, is nie aan ons kerk verbonde nie en ons het niks oor hulle te sê nie. Ons kan wel by die universiteit teen 'n dosent beswaar maak en in 'n uiterste geval ons studente onttrek. Ons sal ook wel oor leerplanne geraadpleeg word, hoewel dit myns insiens onwaarskynlik is dat daar besondere voorsiening vir die Hervormde studente gemaak sal word. Hoe gunstig ons dit ookal mag tref, bly dit 'n feit dat ons opleiding nie heeltemaal selfstandig is nie en dit is in stryd met die besluit van die Algemene Kerkvergadering. As ons dus besluit om saam met een van die Swart universiteite te werk, sal dit deur die Algemene Kerkvergadering van 1976 bevestig moet word - so lyk dit my.
- . 'n Baie belangrike aspek van hierdie probleem wat ek apart wil noem is die mate en die aard van die deelname van die teologiese fakulteit in die doseerwerk van ons inrigting. In hierdie opsig verskil die UN en UZ aansienlik van mekaar.

Die UN stel dit as 'n absolute voorwaarde (volgens die rektor en prof. Scheepers) dat die fakulteit 'n aansienlike aandeel aan die doseerwerk moet hê soos dit vir my lyk minstens 30%. Die UZ is in hierdie opsig baie meer tegemoetkomend en as ons 'n Witziesshoek-tipe inrigting oprig, kan ons ons studente vir die B.A.-vakke na die UZ stuur en die teologiese deel van die opleiding self behartig.

Hierby moet ek egter opmerk dat onderhoude met amptenare van die Departement Bantoe-Administrasie en -Onderwys my optimisties stem dat ons 'n gunstiger bedeling met die UN kan verkry.

- . Die plek waar ons die inrigting gaan oprig is baie belangrik:
- .. As ons 'n inrigting in Pretoria se omgewing inrig, hou dit vir ons baie voordele in:

Ons kan gebruik maak van professore van UP en UNISA in deeltydse hoedanigheid.

Ons kan by UN of UZ inskakel (op die Witziesshoek-model), welke universiteit ons die beste voorwaardes gee.

Die uitbreiding van UN na Pretoria sal in die toekoms

op 'n selfstandige universiteit uitloop waarby ons kan inskakel.

Die enigste nadeel myns insiens wat hieraan verbonde is, is die feit dat ons nie weet wanneer ons dienste op die toegekende grond gaan kry nie en ook nie of ons ander grond kan kry nie. Ons kan miskien baie lank wag.

.. As ons met die UN saamwerk, sal ons op Turfloop moet bou (soos sake nou staan), omdat die teologiese fakulteit daarop aandrang om deel van die doseerwerk te behartig en hulle dit nie in Pretoria kan doen nie.

.. Die UZ is vir ons baie beter as die UN ten opsigte van die opsig oor studente en tegemoetkoming wat die doseerwerk betref. Om daar te bou lewer egter baie probleme op: ons sal verderweg van die universiteitscampus wees; ons blanke kerk is swak in Zoeloeland en ons doen daar geen sending nie, sodat die studente geen gemeentelike aansluiting het nie en daar geen of baie weinig predikante is om deeltjies met doseerwerk te help; as ons op Turfloop bou, sal dit beteken dat ons Zoeloe-studente daarheen moet neem en as ons by die UZ bou, sal ons Sotho-studente daarheen moet neem, maar UN is baie meer 'internasionaal' as UZ.

iv. OPSOMMENDE AANBEVELING

Na alles lyk dit my die beste:

- . Ons onderhandel met UN om 'n stuk geskikte grond te bekom.
- . Ons onderhandel met die universiteit en die teologiese fakulteit oor die aandeel wat die fakulteit in die doseerwerk sal kry. Hierdie onderhandeling moet gaan in die rigting:
 - .. Alle B.A.-vakke (byvoorbeeld Grieks, Hebreeus, Bybelkunde, Wysbegeerte, Sosiologie, Psigologie ens.) aan die universiteit oorgelaat word. In die praktyk beteken dit dat in die geval van B.D.-studente die hele B.A. en in die geval van B.Teol.-studente die eerste jaar aan die universiteit oorgelaat word.
 - .. Wat die teologiese vakke betref, probeer ons om die absolute minimum in die hande van die fakulteit te laat."

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het steeds deelgeneem aan die onderhandelinge of is op hoogte gehou en hy het besluit om bogenoemde voorstel by die Algemene

Kerkvergadering aan te beveel ter wysiging van sy besluit in 1973 omdat dit nie uitgevoer kon word nie.

BESLUIT: (a) Die aanbeveling word aanvaar.

(b) Die vergadering dra aan die Raad vir Kerke in eie Volksverband op om in samewerking met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die saak in verband met 'n eie opleiding volgens die riglyne van hierdie rapport na die beste van hulle vermoë af te handel, op so 'n wyse dat ons kerklike seggenskap nie skade ly nie.

5. NAAM VAN DIE KERK

Op versoek van die Bantoe Hervormde Kerk - soos dié kerk tot hiertoe bekend was - word aandag gegee aan die naam van die kerk.

Die aangeleentheid is nog nie afgehandel nie. Die volgende voorstelle is oorweeg maar geen finaliteit kon nog bereik word nie:

- . Hervormde Kerk in Suidelike Afrika
- . Tswana Hervormde Kerk
- Zoeloe Hervormde Kerk ens.

BESKRYWINGSPUNT =IX-3=

"Alhoewel die Bantoe Hervormde Kerk nie ter sprake is nie wil hierdie kerk=raad tóg vra dat daar nie langer van die Bantoe Hervormde Kerk gepraat word nie maar dat elke volksgroep sy eie naam dra, soos byvoorbeeld die Zoeloe Hervormde Kerk, Venda Hervormde Kerk, Tswana Hervormde Kerk ens."
(Kerkraad Estcourt).

Die Kerkraad van Estcourt trek sy beskrywingspunt terug.

6. KONTAK TUSSEN VOLKSKERKE

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit:

"Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad vir Kerke in eie Volksverband word versoek om deeglik te besin oor die kontak tussen die verskillende volkskerke, riglyne neer te lê en die kerk hieroor voor te lig."

Die volgende stuk van die Sentrale Raad vir Kerke in eie Volksverband word as resultaat van die besinning tot riglyn gestel:

"Die probleem van kontak tussen volkskerke val basies uiteen in twee dele, naamlik die kontak tussen Swart kerke onderling en die kontak tussen Swart en Wit kerke.

a. DIE KONTAK TUSSEN SWART KERKE ONDERLING

Hierdie saak behoort geen probleme op te lewer nie. Ons indruk is dat die verskillende etniese groepe oor die algemeen binne die kerk goed met mekaar klaar kom en dat verskillende dele van die Bantoe Hervormde Kerk graag kontak met mekaar wil maak.

Dit is ons oortuiging dat die kontak ook aangemoedig moet word en dat ons bereid moet wees om die koste van verteenwoordigers van die Sotho- en Zoeloekerke na mekaar se ringsvergaderinge te betaal. Hierdie kerke is albei deur die Nederduitsch Hervormde Kerk tot stand gebring, hulle staan nog steeds onder ons leiding en word hoofsaaklik deur ons gefinansier. Kontak tussen hulle kan net goed wees.

Daar is egter 'n fundamentele probleem wat ons onder oë moet sien:

Tot dusver was die beleid van die Nederduitsch Hervormde Kerk gebaseer op die gedagte van kerke in eie volksverband.

Die eie volksverband was nog altyd en is nog steeds vir die Nederduitsch Hervormde Kerk belangrik omdat die evangelie en die kerk nie 'n abstrakte entiteit is wat in die lug hang nie, maar konkrete gestalte in die lewe van individuele mense en gemeenskappe moet vind. Omdat mense sondaars is, is daar ontsaglik baie en belangrike aspekte van die lewe van individue en gemeenskap wat verander en selfs uitgewis moet word. Maar daar is ook ontsaglik baie wat behou en uitgebou moet word. Die evangelie moet in 'n kultuur ingaan en die kerk moet wortel skiet binne 'n bepaalde volk. Daarom is faktore soos taal, sedes en gewoontes, tradisies ens. van die allergrootste belang. As die kerk nie 'inheems' (soos die sendingwetenskaplike literatuur graag sê) kan word nie, het die kerk weinig kans op sukses in die verkondiging van die evangelie.

Die vraag is egter wat in die praktiese, konkrete Suid-Afrikaanse situasie met eie volksverband bedoel word? Ons moet hierdie vraag nie net teoreties probeer beantwoord nie, maar dit beantwoord met die oog op die beleid en die praktyk van die Nederduitsch Hervormde Kerk ten opsigte van sending.

Dit is moontlik om Tswanas, Bapedis, Zoeloes, Pondos ens. as aparte volk te beskou en goeie gronde vir die beskouing aan te voer. Dit is ook moontlik om al die Swartes in Suid-Afrika as een volk uit 'n groot aantal etniese groepe te beskou. Dis ook moontlik om die probleem te ontduik en aan te sluit by die tuislandbeleid van die regering en die tuisland as aparte volk te beskou.

Dit is vir ons kerk van groot belang om tot 'n antwoord op die vraag te kom. Die beleid van die kerk is gegrond op die gedagte van kerke in eie volksverband, maar die geskiedenis en die praktyk het meegebring dat daar in werklikheid bloot 'n geografiese skeiding is wat ons rofweg kan aandui as oos en wes van die Drakensberge. Ons het nog altyd van hierdie kerke as twee

aparte kerke gepraat en hulle so behandel. Ons het in 'n bepaalde opsig nog verder gegaan en sendingwerkers (evangeliste en predikante) volgens hulle etniese klassifikasie geplaas - 'n Tswanapredikant in 'n Tswanagebied ens. Meesal onder die druk van omstandighede was ons egter nie altyd konsekwent nie. Ons het ook toegelaat dat Tswanas, Sothos ens. in een gemeente lidmaat word. Ons het ook verskeie Zoeloesprekende gemeentes wes van die Drakensberge wat by die 'Sothokerk' inskakel.

Die situasie kon tot sover sonder groot probleme voortduur. Die kerke onder die Bantoe het egter so 'n omvang aangeneem en is besig om in so 'n mate uit te brei dat die logiese konsekwensies van die opbou van 'n selfstandige kerk nou deurgetrok moet word, naamlik die totstandkoming van 'n sinode as die hoogste gesag in die organisasie van die kerk. Hier staan ons voor die vraag: Moet ons die Swart gemeentes lei in die rigting van die stigting van een, twee of meer sinodes, wat inhou dat daar een, twee of meer onafhanklike kerke is?

Na ons mening moet die volgende weg gevolg word:

- i. Die getalle regverdig nie die stigting van 'n onafhanklike kerk vir elke etniese groep nie. Daarbenewens sal so 'n poging baie ontwrigtend op die huidige gemeentes werk; die gemeentes sal die verdeling nie begryp nie en dit sal chaos en ontevredenheid skep.
- ii. Aan die ander kant kan ons die werklikheid van kultuur= differensiasie nie oor die hoof sien nie.
- iii. Ons moet voortgaan met die huidige beleid om predikante en evangeliste te plaas volgens etniese indelings en hierdie beleid konsekwent toepas.
- iv. Ons moet die historiese geworde situasie aanvaar en verder uitbou: ons moet die Sothokerk wes van die Drakensberge ontwikkel tot 'n volwaardige kerk met eie sinode. So moet ons ook maak met die kerk oos van die Drakensberge, maar liefs van die Ngunikerk as van die Zoeloekerk praat.

So 'n indeling sou nie net die historiese wording as grondslag hê nie. Eerder is die historiese wording 'n gelukkige sameloop van omstandighede. Dit is 'n feit dat die Nguni etniese groepe baie nader aan mekaar verwant is as wat Nguni en Sotho aan mekaar verwant is. Die indeling berus dus nie op etniese verskille nie maar wel deeglik op breë verskille wat ons tussen die twee hoofgroepe in ons Swart bevolking aantref.

Organisatories behoort so 'n verdeling goed uit te werk. Die enigste punt wat moontlik moeilikheid kan oplewer, is die twee of drie Zoeloegemeentes wat wes van die Drakensberge bestaan. Hulle is tans deel van die Sothokerk en behoort volgens bostaande indeling deel te word van die Ngunikerk.

- v. Ons moet die mate van eenheid tussen die verskillende dele van die Swart bevolking asook die twee Swart kerke erken, bevestig en uitbou deur die skepping van 'n oorkoepelende raad wat deur die verskillende kerke saamgestel word. Dit moet egter net adviserende magte hê.
- vi. Ons moet erns maak met ons gedagte dat die Swart kerke selfstandige kerke behoort te wees. Dit is vanselfsprekend dat alle gesag in die begin by die Nederduitsch Hervormde Kerk berus, omdat daar in die begin geen georganiseerde Swart kerk is om besluite te neem en so meer nie. Na mate die Swart kerk in aantal lidmate en gemeentes groei, daar meer en meer goed opgeleide predikante kom en daar al meer lidmate en kerkraadslede kom wat 'n begrip van kerksake het, moet die Wit kerk bereid wees om al meer gesag aan die Swart kerk af te staan. Oor die waarheid van die evangelie, die betekenis van die belydenis van die kerk, die regte verkondiging van die Woord, die bediening van die sakramente volgens die instelling van Christus, die ware Christelike lewenswandel en die beoefening van 'n Bybelgetroue teologie mag die Wit kerk nooit swyg nie en ons moet dit as 'n besondere roeping deur God sien om hierdie getuienis teenoor die Swart kerke wat deur ons toedoen (sover dit die mens betref) tot stand gekom het, te lewer. Maar ons moet die sinode van die Swart kerk die volle verantwoordelikheid en status gee wat 'n sinode toekom. As die Swart kerke dan in die toekoms besluit om te verdeel volgens etniese groepering of om hulleself binne die nasionale grense van die tuislande te organiseer en op die wyse te verdeel, of saam te smelt tot een groot Bantoe Hervormde Kerk van Suidelike Afrika, of om te verenig met die N.G. Kerk in Afrika (Bantoe) of iets dergeliks, dan moet ons dit nie onnodig teenstem omdat ons daarmee 'n "invloedsfeer" sien verlore gaan of omdat ons voel ons word in die steek gelaat of soiets nie. Ons moet hulle eventuele selfstandigheid respekteer.
- 'n Laaste punt wat ter wille van 'n oormaat van duidelikhed bygevoeg word, betref die posisie van die Raad vir Kerke in eie Volksverband en die superintendent. Die raad en die superintendent is funksionariesse van die Nederduitsch Hervormde Kerk en behoort aan en in laasgenoemde kerk. Onder geen omstandighede kan hulle lede van die Swart kerke word of enige kerklike voorregte daar ontvang nie.

Kennis geneem.

b. KONTAK TUSSEN WIT EN SWART KERK

Hoe minder reëls en regulasies oor hierdie problematiese saak neergelê word en hoe meer ons ons deur breë beginsels en die nood van 'n bepaalde situasie laat lei, hoe beter.

As breë leidrade wil ons die volgende stel:

- i. As ons die sendingopdrag van die Skrif wil gehoorsaam,

sal daar kontak tussen die Wit en Swart kerke plaasvind. Hierdie kontak moet onder die volgende voorwaardes geskied:

- . Die geskeidenheid van Wit en Swart kerke geld as vanselfsprekend en hieraan moenie getorring word nie.
 - . Die amptelike kontak moet deur amptelike verteenwoordigers van hierdie kerke gemaak word.
- ii. Die beginsel van die geskeidenheid van kerke word gelê in Artikel III van ons Kerkwet. Die betekenis van Artikel III lê daarin dat dit integrasie tussen Wit en Swart verbied, met ander woorde dat daar geen gemengde lidmaatskap, geen kerklike voorregte oor en weer ens. sal wees nie.
- iii. Artikel III sluit egter nie alle vorme van kontak uit nie. Dit laat toe:

Amptelike kontak:

- . Besoeke van die superintendent en in besondere gevalle die dagbestuur van die Raad vir Kerke in eie Volksverband of selfs die raad as geheel aan die Swart kerke in uitvoering van die pligte wat op die superintendent en die raad gelê is.
- . Amptelike besoeke deur amptelike verteenwoordigers vir besondere kerklike doeleindes in alle noodsaaklike gevalle soos deur die Raad vir Kerke in eie Volksverband bepaal.
- . Die ontvangs van 'n Bantoeleraar deur 'n Hervormde predikant moet geskied volgens die reëls van Christelike welwillendheid.
- . Die nette, korrekte kontak moet egter deur geeneen van die partye as 'n poging van integrasie geïnterpreteer word nie."

BESLUIT: Die leidrade word aanvaar.

7. RINGSVERSLAE

Daar word 'n baie positiewe geluid uit die ringsverslae met betrekking tot die werk verneem. Enkele opmerkings word ter kennisname gestel:

a. POTCHEFSTROOM

'n Redelike bedrag geld is aan offergawes deur die Swart lidmate self byeengebring.

b. RUSTENBURG

Pogings word aangewend om met werk in hulle eie gebied te begin en dan sal hulp aan die Ring van Pietermaritzburg nie meer verleen kan word nie.

c. ZOUTPANSBERG

'n Moruti uit die gebied het na Nederland vertrek vir verdere studie.

8. OFFERGAWES

a. BESKRYWINGSPUNTE

=IX-4=

"Daar word voorgestel dat die kerk as geheel die finansiering van Kerke in eie Volksverband behartig om sodoende die onderskeie ringe eweredig te belas."
(Ring van Pietermaritzburg)

MOTIVERING

"Ons ring het jong gemeentes wat nie groot in getalle is nie, en ons moet hard werk om vorentoe te kom vanweë ons finansiële posisie, wat nie sterk is nie - 2 gemeentes moet subsidies ontvang - kan ons nie die saak ten volle dra nie. Indien die kerk as geheel vir die saak insamel en begroot - kan die werk goed gedoen word en sal elke ring eweredig bydra. Dan sal die saak ook eweredig versprei wees."

Die beskrywingspunt is verwys na met hulle kommentaar telkens daarna genoem:

- i. Die Werkgroep Apostolaat wat die beskrywingspunt nie kan steun nie "omdat langs hierdie weg die saak van sending slegs 'n abstrak-finansiële saak word.

Daar word gevoel dat daar langs ander weë in die behoefte van ringe voorsiening gemaak moet word."

- ii. Die Raad van Finansies wat hom nie oor hierdie bepaalde beskrywingspunt uitgespreek het nie, maar steeds op elke geleentheid vereenselwig het met 'n stand soortgelyk aan die Werkgroep Apostolaat.

BESLUIT: Beskrywingspunt =IX-4= word aanvaar.

b. VERSOEK

Die volgende versoek gerig aan die Raad vir Kerke in eie Volksverband word ter oorweging voorgelê:

"Namens hierdie Ringsraad versoek ek u om ernstige oorweging te skenk daaraan om 'n versoek tot die Algemene Kerkvergadering te rig dat Kersteningsheffings sinodaal gehef word op 'n

uniforme bedrag van R1-00 per lidmaat per jaar.

As motivering:

- (a) Alle gemeentes sal dan eweveel bydra.
- (b) Die beskikbare fondse sal baie meer wees.
- (c) Alle gemeentes sal dan bydra.

Moontlike implementering:

- (i) 'n Sentrale fonds kan gestig word waaruit die Baruti traktementen en emolumente ontvang.
- (ii) Ringskulde kan gekonsolideer word, wat baie administrasie kan uitskakel.
- (iii) Die Sentrale Raad kan effektiewe beheer oor eweredige besteding uitoefen.
- (iv) 'n Geskikte persoon kan aangestel word om die superintendent, ds. van Tonder, by te staan.
- (v) Ringsrade kan meer effektief fungeer om werklike toesig te hou in plaas van om 'n administratiewe liggaam te wees."

(Ringsraad - Kerke in eie Volksverband - Ring van Germiston)

BESLUIT: Die versoek word nie toegestaan nie.

9. KLEURLINGE

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

"Met die oog op die groter wordende Kleurlingbevolking, veral ook in die noordelike provinsies, word die Raad vir Kerke in eie Volksverband versoek om ondersoek in te stel na die moontlikheid van bearbeiding van die Kleurlinge deur ons kerk."

b. ONDERSOEK EN AANBEVELING

Die volgende memorandum van die dagbestuur van die Raad vir Kerke in eie Volksverband is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aanvaar en ook die Ring van Wes-Kaapland vereenselwig hom daarmee:

- " (i) Die dagbestuur neem met groot waardering daarvan kennis dat daar so 'n groot belangstelling in die kersteningswerk onder Kleurlinge by die Ring van Wes-Kaapland bestaan. Die simpatieke besluit van die Algemene Kerkvergadering is ook 'n bewys van die goeie gesindheid van die vergadering teenoor hierdie hoogs belangrike saak. Daaroer is die dagbestuur baie dankbaar.

- (ii) Die dagbestuur voel baie simpatiek teenoor die gedagte van die bearbeiding van die Kleurlinge. As die Nederduitsch Hervormde Kerk so 'n bearbeiding sou kon loods, sou die dagbestuur dit van harte verwelkom en bereid wees om die leiding van die werk en alle ander nodige arbeid op hom te neem.
- (iii) Die dagbestuur is egter van mening dat daar bepaalde praktiese struikelblokke in die weg is wat dit gerade maak om nie die bearbeiding van die kleurlinge aan te pak nie. Die belangrikste van hierdie struikelblokke is die volgende:

- . In terme van Artikel III van ons Kerkwet en die beleid wat ons kerk tot so ver gevolg het, kan ons dit nie as beleid aanvaar om die Kleurlinge in die Bantoe Hervormde Kerk op te neem of om Kleurling= predikante in dieselfde opleiding as Bantoe predikante op te lei nie. Die uitvloeisel hiervan is dat 'n aparte Kleurlingkerk en 'n aparte opleiding van Kleurlingpredikante in die lewe geroep sal moet word.

Om dit te kan doen sal dit die Nederduitsch Hervormde Kerk baie geld kos, omdat dit die instandhouding van 'n tweede teologiese opleiding naas die opleiding van Bantoe predikante sal vereis. Verder sal die finansiering van standplase vir Kleurlingpredikante geweldig baie kos, omdat die Kleurlingpredikante haas net soveel of net soveel as blanke predikante sal kos.

Wat die opleiding betref, is die voorstel van die Ring van Wes-Kaapland, naamlik dat die predikante daar die opleiding sal behartig, nie aanvaarbaar nie. Ons kerk het dit in Pretoria probeer met die opleiding van Bantoe predikante en dit werk nie uit nie, terwyl die opleiding self nooit meer as 'n tweedeklas opleiding kan wees wat net deur ons eie kerk erken word nie.

Wat die onderhoud van standplase betref, het ons tot so ver op ringsbasis gewerk. Dit beteken dat die Ring van Wes-Kaapland die standplaas in Wes-Kaapland moet onderhou.

Daarby moet tog gereken word dat die Kleurlingkerk sal uitbrei, sodat dit nie by een standplaas sal bly nie. Die dagbestuur betwyfel dit of die Ring van Wes-Kaapland hierdie groot en groeiende uitgawe sal kan bekostig. Indien nie, sal dit beteken dat die Hervormde Kerk as geheel vir hierdie koste sal moet instaan, terwyl daar reeds hulp verleen moet word aan die werk in Natal. As die Ring van Wes-Kaapland sy hulp aan die Ring van Bloemfontein staak, sal daar ook vir hierdie werk ander bronne gevind moet word. By die oorweging hiervan moet in gedagte gehou word

dat die Hervormde Kerk se sendingwerk nog al die jare en nog steeds gebuk gaan onder 'n kroniese tekort aan geld.

- . Daar bestaan reeds 'n eie volkskerk onder die Kleurlinge. Indertyd toe die Gereformeerde Kerk met Kleurlingsending in Wes-Kaapland begin het, het dit baie onmin tussen die Gereformeerde en N.G. kerke veroorsaak. As dit onvermydelik is, moet ons ons nie deur die gedagte van die misnoeë van die N.G. Kerk laat afskrik nie. Die vraag is egter of die bearbeiding van die Kleurlinge deur ons kerk so 'n dringende en noodsaaklike saak is dat ons die verhouding met die N.G. Kerk daaroor moet vertroebel.

- BESLUIT:
- (a) Die vergadering neem kennis en volstaan met die ondersoek insake die Kleurlinge.
 - (b) Die vergadering besluit om die naam van die Raad te verander na "Die Sendingraad".
 - (c) Die Sentrale Raad sal sorg dra dat die behoeftes van die verskillende werksgebiede gepeil word sodat by 'n raming vir die verskillende ringe in die kerk daar voorsien word in die spesifieke behoeftes van daardie ringe.
 - (d) Die vergadering betuig sy dank vir die toegewyde en goeie werk van die superintendent en die Raad, asook prof. D.J. Booysen gedurende die afgelope drie jaar.

H. GETUIENIS TEENOR VOLK EN OWERHEID

1. VOORBIDDING EN GOEIE WENSE

a. STAATSPRESIDENT

Aan 'n versoek van die inhuldigingskomitee is voldoen dat kerkklokke gelui sal word op 19 April 1975 en dat in gebed aan die nuwe Staatspresident en sy gade gedink sal word. 'n Skrywe is aan die Staatspresident gerig.

Kennis geneem.

b. EERSTE MINISTER

Aan die Eerste Minister is in Desember 1975 geskryf om hom te verseker van die kerk se voorbidding in verband met belangrike besluite, veral op internasionale gebied wat die kabinet moet neem.

Kennis geneem.

c. MINISTER VAN BUITELANDSE SAKE

Tydens 'n vergadering van die V.V.O. deur die minister bygewoon is 'n telegram ter ondersteuning gestuur.

Kennis geneem.

2. HUWELIK EN GESINSLEWE

a. DEPARTEMENT VIR GESINSLEWE

i. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

"Dat dit aan die owerheid ter oorweging gegee word om 'n departement vir gesinslewe in te stel met die oog op die formulering en uitvoering van 'n bevolkingsbeleid."

Die Raad vir Voorligting insake Maatskaplike Vraagstukke, van wie die voorstel gekom het na aanleiding van die bevolkingsaanwas, is gevra om 'n gemotiveerde voorstel in die verband gereed te maak. Na 'n gesprek met die Nasionale Welsynsraad waaruit genoegsame bewys gelewer is dat die Departement van Volksgesondheid al die sake in verband met die bevolkingsaanwas behartig, is besluit om aan die Algemene Kerkvergadering voor te stel dat nie voortgegaan sal word met sy vorige besluit en die uitvoering daarvan nie.

BESLUIT: Herroeping van die vorige besluit word goed=gekeur.

b. GESINSVERBROKKELING

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit dat die Predikantevergadering gevra sal word om by een van hulle vergaderings te handel oor gesinsverbokkeling. Dit het in 1975 gebeur en die drie voordragte is gepubliseer in Hervormde Teologiese Studies, Jaargang 31, aflewering 3 en 4.

Kennis geneem.

c. HUWELIKSVoorligting EN GESINSLEWE

Gedurende die afgelope tyd het dr. A.J.G. Dreyer die kerk verteenwoordig op FAMSA - Nasionale Raad vir Huweliks- en Gesinslewe (S.A.). Daar is twyfel deur hom uitgespreek oor hulle grondslag en daarom ons deelname daaraan. Na 'n studie van die liggaam, sy werk en strewe, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit om ten spyte van sy eie besware teen die grondslag, ons verband te behou met die liggaam om ons standpunt oor die huwelik en die gesin te bly stel.

Die Werkgroep Gemeente Opbou na wie die verslag verwys is,

steun die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering se standpunt in die verband.

Kennis geneem.

d. GESLAGSVOORLIGTING

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit:

"Die kerk spreek hom ten gunste daarvoor uit dat geslagsvoorligting deur ouers aan hulle kinders gegee sal word en dat dit nie aan die skool of onderwysers opgedra sal word nie. Die Raad vir Opvoeding en Onderwys word opgedra om so gou as moontlik 'n voorligtingstuk aan ouers in die verband gereed te maak."

Die Raad het in die verband 'n stuk voltooi (van die hand van dr. L.M. le Roux) oor die prinsipiële agtergrond. Praktiese wenke (dr. S.J. Prins) aan ouers geniet nog die aandag. Sodra dit gereed is, kan dit beskikbaar gestel word.

(Lees ook HOOFSTUK X - DIE GEESTELIKE VORMING VAN DIE JEUG - hieroor.)

Kennis geneem.

e. EGSKEIDING

i. 'n Vraelys in verband met die huwelik en egskeiding deur die S.A. Regskommissie is beantwoord en aan hulle deurgestuurd.

ii. HERTROU VAN GESKEIDE PERSONE

. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

"Opdrag word gegee aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om andermaal toe te sien dat daar 'n teologiese studie onderneem word insake die huweliksbevestiging van geskeide persone."

. STUDIE

Die Raad vir Voorligting insake Maatskaplike Vraagstukke het die opdrag ontvang, alle vorige studiemateriaal is aan hulle voorsien. In hulle verslag meld die Raad dat die opdrag nog nie afgehandel is nie.

. RINGSVERSLAE

Oor die gedraglyn wat gevolg word met betrekking tot die hertrou van geskeide persone kom die volgende uit ringsverslae:

.. MIDDELBURG

'n Deeglike huwelikskategese met vermaning word gehou voor hertrou.

.. GERMISTON

Pastorale gesprekke word gehou.

.. LOSBERG

Besondere pastorale sorg word in sulke gevalle bestee.

- BESLUIT:
- (a) Dat in alle gevalle van egskeiding en hertrou van geskeie lidmate gehandel sal word volgens die bepalinge van die opsig en die tug.
 - (b) Die vergadering beskou dit as noodsaaklik dat predikante by elke huweliksbevestiging die hele formulier sal lees.
 - (c) Dat die opdrag van die 57ste Algemene Kerkvergadering gekontinueer word en dat die Raad vir Voorligting insake Maatskaplike Vraagstukke versoek word dat die studie so gou moontlik afgehandel moet word sodat die kerkrade voorgelig kan word.

iii. BESKRYWINGSPUNT =IX-5=

"Die Algemene Kerkvergadering spreek sy besorgdheid uit oor die onstellende toename van egskeidings, gesinsverbrokkeling en kinderverwaarloosing, veral in sekere nywerheidsgebiede as gevolg van skofwerk van vrouens en moeders in sommige nywerhede.

Die vergadering versoek die regering ernstig om dringend heroorweging te gee aan die toewysing aan sommige nywerhede om vroue as skofwerkers in diens te neem.

Die vergadering is oortuig dat op die wyse te veel op die altaar van korttermyn ekonomiese voordeel geplaas word en dat die skade onherstelbaar en in die toekoms onberekenbaar is."
(Ds. C.J. Botha).

- BESLUIT:
- (a) Die vergadering aanvaar die beskrywingspunt
 - (b) Die vergadering is bewus van die onvermydelike noodsaak dat sommige vroue moet werk. In

die lig daarvan vra die vergadering van die regering simpatie vir gunstiger werksomstandighede vir vroue, sodat hulle, terwyl hul ten opsigte van die ekonomie 'n bydrae lewer, nie hul huis en kinders verwaarloos nie."

3. ALKOHOLISME EN DWELMVERSLAWING

'n Internasionale konferensie oor alkoholisme en dwelmmiddelafhanklikheid is bygewoon en 'n memorandum oor die konferensie is saamgestel. Sekere inligting is in die Nuusbrief (nr. 93) van 15 Januarie 1975 gepubliseer.

In Die Hervormer van April 1975 is 'n verslag van ds. J.C. de Lange, ons kerk se verteenwoordiger by die kongres, gepubliseer.

Na aanleiding van die verslag het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n studie laat maak (ouderling M. Pretorius) van die invloed van die advertensiewese met betrekking tot alkoholisme. Artikels vir publikasie word opgestel oor die aangeleentheid.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die volgende besluit oor die aangeleentheid geneem en lê dit aan die Algemene Kerkvergadering voor:

"Die kerk aanvaar sy verantwoordelikheid om doelgerig mee te werk aan die rehabilitasie van drank- en dwelmverslaafdes. Ons kan nie net ander instansies vra om iets te doen en self weinig aan te pak nie. Die kerk se taak is baie groot omdat verslaafdes gewoonlik in disharmonie leef met die kerk en met God. Verslaafdes is 'n homogene groep in die gemeente soos die krankses of bejaardes. Waar daar 'n kliniek vir verslaafdes is in 'n gemeente, moet die kliniek hanteer word soos 'n hospitaal, ouetehuis of weeshuis. Verder is besluit om meewerkende lid te wees op SANRA."

BESLUIT: Die vergadering aanvaar die voorstel soos geamendeer. Die amendemente is die volgende:

Na die woorde "drank- en dwelmverslaafdes" word ingevoeg: "en voorkomende maatreëls om die misbruik van alkoholiese drank te bekamp" en ná "ouetehuis of weeshuis" word die volgende woorde ingevoeg: "Hier word veral aan die finansiële hulp aan sulke instansies gedink".

4. KUNS EN VERMAAK

a. POPMUSIEK

i. DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING HET BESLUIT

"Om aan te beveel dat die Raad vir Voorligting insake

Maatskaplike Vraagstukke in samewerking met die Raad vir die Belydende Jeug 'n simposium sal reël waar oor psigedeliese musiek gehandel sal word en veral ter voorligting aan die belydende jeug van die kerk."

ii. VERSLAG VAN DIE RAAD

'n Simposium oor psigedeliese musiek is in samewerking met die Raad vir die Belydende Jeug gereël op 27 April 1974. Die volgende voordragte is gehou:

Die skadelike uitwerking van bepaalde vorme van heden=daagse ligte musiek - prof. dr. B. Kok, rektor van die Universiteit van die Oranje-Vrystaat.

'n Kritiese ontleding van bestaande wanbegrippe oor pop= musiek - mnr. Gert van Tonder, vryskut sanger.

Weerbaarheid teen skadelike musiekinvloed - dr. Anton Hartman, Hoof Musiek S.A.U.K.

Die Werkgroep Gemeente Opbou het versoek dat die bevindinge van die kongres in geheel aan die vergadering voorgelê sal word met die oog op bekragtiging of nie:

" I. MUSIEK is 'n magtige faktor met 'n geweldige greep op die gees van die mens. Hierdie is die blote konstatering van 'n feit wat algemeen aanvaar word maar nie altyd grondig genoeg begryp word nie. Soos met die ander groothede wat deur die eeue heen die mens betower het, is dit ook met die musiek. Sy mag kan negatief, verderwend aange=wend, misbruik word, of dit kan positief, veredelend gebruik word.

II. Om tot 'n enigszins verhelderende visie op hierdie saak te kom, moet daar eers 'n duidelike begrips= bepaling wees. Op die simposium het dit telkens geblyk dat hier groot begripsverwarring heers. Dit lyk of die volgende 'n bruikbare terminologie kan wees wat veel misverstand kan uitskakel:

(a) Psigedeliese musiek

Soos die naam aandui is dit musiek wat die gees wil vernietig. Hier word die mag van die musiek skadelik aangewend. Dit is rewolusionêre musiek (underground).

(b) Alle ander musiek vanaf klassieke, tot moderne, populêre musiek (popmusiek).

(c) Enige vorm van musiek onder (b) bedoel, kan so misbruik word dat dit tot psigedeliese musiek (a) word.

III. Hieruit blyk dat deur misbruik te maak van die mag van musiek skade aan die gees gedoen kan word. In die twintigste eeu se wêreld is die skade gedoen. Wat is die kenmerke van psigedeliese musiek?

- (a) Die onverbiddelike en meedoënlose ritmiese polsing.
- (b) Oorweldigende klankvolume, brutaal uittartend en allesvernietigend.
- (c) Hierdie vorm van musiek word dan verbind met woorde wat verwys na sieklike erotiek, geslagtelike verkeer en propagering van dwelmmiddels.
- (d) Deur musiek en inhoud word die rewolusiegedagte beklemtoon.

Die skadelike van hierdie musiek lê daarin dat dit mense opsweep, grense van volk en kultuur uitwis, die krag van godsdienst, sede en tradisie ondermyn, en wanpraktyke soos dwelmmiddel-misbruik, gesagsuittarting en geslagtelike permissiwiteit bevorder. Deur elektriese versterking word musiek tot karikatuur vervorm. Dit verstomp of verlam die emosionele of estetiese sensitiwiteit van die mens.

Dit is nodig om goed te onderskei. Ligte, ritmiese musiek moet nie met bostaande verwar word nie.

IV. As aanvaar word dat hier eindelose skade gedoen kan word en reeds gedoen is, vloei daaruit voort dat ons as kerk en volk hier 'n taak het. Dit hou in 'n verandering van gesindheid ten opsigte van musiekwaardering. Ons word geroep tot positiewe werkwyse. Met slegs 'n negatiewe aftakeling van psigedeliese musiek word niks bereik nie.

A. VOORKOMEND

- (a) Die kerk moet veel meer as in die verlede deur middel van prediking en kategetiek dit tuisbring dat God onder andere ook deur lied en musiek verheerlik en geprys word.

- 1. Die Raad vir die Belydende Jeug spesifiek kan byvoorbeeld deur middel van kompetisies die jong lidmate aanspoor om meer belang te stel deur self goeie, ligte, ontspannende, Afrikaanse musiek te komponeer. Veel meer kan ook gedoen word om dit wat ons het te leer waardeer.

2. Die Raad vir Voorligting insake Maatskap=like Vraagstukke kan voortgaan met 'n studie oor die kenmerke van psigedeliese musiek. Verder moet ondersoek ingestel word na die moontlikheid van die instelling van 'n verpligte registrasie van alle nuwe plate.
3. Die kerk behoort deur middel van 'n herder=like skrywe die vrug van hierdie simposium bekend te stel.

(b) Die ouerhuis

Ouers kan nie net wil kla as die kinders wat uit hulle huise kom in die wêreld nie kan onderskei tussen goed en kwaad nie. In ons ouerhuise moet die grootste poging begin om vir ons volk beter musieksmaak te leer.

(c) Die skool

Groot waardering behoort aan die Onderwys=owerhede betuig te word vir wat op hierdie terrein op skool gedoen word. Verder het die Raad vir Opvoeding en Onderwys tot taak om hieraan verder aandag te gee.

(d) S.A.U.K.

Kerk en volk is die S.A.U.K. groot dank ver=skuldig vir 'n ferm en nugter standpunt en optrede in die verlede. Hiermee saam word aan die S.A.U.K. 'n dringende oproep gerig om die positiewe mag van musiek, veral soos uitgedruk in ons volkseienendomme, te gebruik in diens van kerk en volk.

(e) Kunstenaars

Daar moet veel meer geleentheid geskep word vir dialoog tussen die kerk en die kunstenaars. Ons kunstenaars word dikwels beheers deur 'n wêreld van agterdog en vooroordeel, helaas nie altyd geheel sonder aanleiding vanuit kerklike kringe nie.

B. GENESEND

Die wat reeds beskadig langs die pad bly lê het, mag nie maar aan hulle lot oorgelaat word nie. Hierdie hele verskynsel is ook 'n vraag aan die kerk. As aanvaar word dat kuns 'n weerspieëling is van die gees van die tyd en die beskawingspeil van 'n volk, dan is psigedeliese musiek 'n vingerwysing na 'n siek kultuur en 'n dekadente beskawing."

Die voordragte is volledig beskikbaar by die kantoor van die Administrateur.

Kennis geneem.

b. WYSIGINGSWETSONTWERP OP PUBLIKASIES EN VERMAAKLIKHEDE

i. MEMORANDUM

Die wysigingswetsontwerp is deur die Raad vir Voorligting insake Maatskaplike Vraagstukke bestudeer, 'n memorandum is in hierdie verband opgestel en aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgelê.

Die volgende is namens die kerk aan die Minister van Binnelandse Sake op 9 Augustus 1973 gestuur:

"INLEIDING

Die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het die afge-lope aantal jare besorg geraak oor die onsedelike en anti-Christelike strekking van 'n toenemende persentasie publikasies, rolprente en openbare vermaaklikhede.

Hierdie besorgdheid is uitgespreek teenoor die owerheid en die lidmate van die kerk is in herderlike skrywes gewys op die gevare daaraan verbonde.

Op interkerklike vlak het die kerk saam met ander kerke samesprekings hieroor gehou en is verskillende onderhoude met ministers en beheerliggame gevoer.

Die voorgestelde wysigingswetsontwerp op publikasies en vermaaklikhede word gesien as 'n oplossing van die nood=situasie waarin die volk en kerk op hierdie gebied gekom het. Die Minister van Binnelandse Sake en die regering word bedank vir die intense belangstelling en vir die daarstelling van wetgewing om die volk te beskerm teen die morele aanslag en die kerk te steun in sy poging om sy lidmate 'n hoogstaande sedelike lewenswyse te laat handhaaf.

BEGINSELS IN BEOOGDE WETGEWING WAT ONDERSTEUN EN WAARDEER WORD

Die wysigingswetsontwerp bepaal die samestelling en werksaamhede van die Raad van Beheer. Instemming word betuig met 'n raad van 6 lede deur die minister aangestel uit hoofde van hul opvoedkundige kwalifikasies, kundigheid en ervaring.

Die wysigingswetsontwerp bepaal die aanstelling, same=stelling en werksaamhede van komitees. Dat die raad hierdie komitees aanstel uit 'n paneel van persone deur die minister aangewys, nadat die minister belanghebbende

persone en verenigings se voorleggings ontvang het, word waardeer.

Langs hierdie weg word die minister versoek om, indien die wetgewing so aanvaar word, die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika ook te beskou as 'n belanghebbende vereniging, in terme van die wet. Sodoende sal die kerk in die algemeen sy standpunt kan stel oor publikasies en vermaaklikhede en ook geraadpleeg kan word oor besondere sake wat die Christelike godsdiens raak. Hierdie versoek reken ons billik te wees veral gesien in die lig van publikasies, rolprente en vermaaklikhede met 'n godsdienstige tema of strekking.

Die kerk onderskryf die standpunt in die wet vervat dat beheer oor openbare vermaaklikhede en rolprente wat nie kragtens die wet goedgekeur is nie, ook sal geld op plekke waartoe toegang verkry word op grond van lidmaatskap van 'n vereniging.

Ons is van mening dat die beoogde wetgewing:

Reg laat geskied teenoor en verantwoordelikheid lê op die indiuidu en volk. Dit kom veral na vore in die beginsel dat die Raad op versoek van enige persoon enige publikasie of voorwerp aan 'n komitee moet voorlê en dat daardie komitee moet beslis of daardie publikasie of voorwerp ongewens is al dan nie en moet daardie persoon van die beslissing van die komitee verwittig word.

Reg laat geskied teenoor en verantwoordelikheid lê op die invoerder, eienaar, kunstenaar of enigeen wat regstreekse geldelike belang by publikasies of vermaaklikhede het. Verwysend byvoorbeeld na die voorgestelde artikels 8A, 8B en 8C wat aan sodanige persoon reg van vertoë verleen en na bladsy 5 reël 55 tot bladsy 7 reël 10, wat 'n billike geleentheid gee vir 'n voorafbeslissing.

Reg laat geskied in die geheel deur die hele opset van beoordeling, vertoë-rig aan die minister om beslissings te hersien en na verloop van 5 jaar 'n moontlike hersiening. Gesien die feit dat slegs ook morele standaarde vinnig wissel, gee ons ter ooreweging om in plaas van 5 jaar te dink aan 3 jaar.

Die kerk stem in dat hierdie regverdige opset van die wetgewing nie die nodigheid van 'n appél na 'n geregshof laat nie. Artikels soos 12(3) bladsy 29 en 16 bladsy 39 word verwelkom.

ALGEMENE OPMERKINGS

Die vraag het by ons ontstaan of die Raad uit eie beweging nie ook 'n beslissing kan hersien as die Raad na 'n beslissing tog vasstel dat 'n hersiening nodig is.

Die kerk is voorts bekommerd oor die dikwels onsmaklike publisiteit wat gegee word aan beslissings van die Raad. Onder die besef van die feit dat dit 'n baie delikate aangeleentheid is, stel ons ter oorweging dat die raad dieselfde beskerming sal geniet as wat geregtelike beamptes geniet.

Instemming word hiermee betuig met die invoegings deur die minister by indiening voorgestel en met die skrappings deur hom voorgestel."

Kennis geneem.

ii. ONDERKOMITEES

Die Raad het dit wenslik geag dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aan die Minister van Binnelandse Sake name van persone sal voorlê wat namens die Nederduitsch Hervormde Kerk op onderkomitees insake Publikasies en Uitvoerende Kunste kan dien.

Dit is gedoen en persone van ons kerk dien tans op die komitees.

Kennis geneem.

iii. SAKE VERWYS

Aangeleenthede wat na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys is, is telkens onder die aandag gebring vir behandeling deur die komitees, soos verhoogopvoerings en films waarin Christus bespotlik voorgestel word, die hou van ontkleedanse en publikasies met 'n immorele en onkuise inhoud.

Die Raad wil dit graag weer onder die aandag bring dat die onderskeie kerkrade self, asook individuele lidmate die verantwoordelikheid het om, indien daar iets ongewens in hulle dorp of stad of omgewing sou plaasvind, of indien daar 'n ongewenste publikasie sou verskyn, dit onder die aandag van die Publikasieraad te bring.

Kennis geneem.

iv. DANKBETUIGING

Die Werkgroep Gemeente Opbou stel voor dat die Algemene Kerkvergadering sy erkenning van die waarde van die Publikasieraad sal boekstaaf en sy dank teenoor die owerheid sal betuig.

BESLUIT: Om sodanige dank te betuig.

TELEGRAM VAN SEËNWENSE

'n Telegram van seënwense is van die gemeente Stofberg ontvang.

MOSIE VAN MEEGEVOEL

Die vergadering betuig by monde van die voorsitter meegevoel met dr. J.A.A. Stoop wie se vader ernstig siek is asook met ds. Kern wie se vader, oudl. Kern, 'n lid van die vergadering, ernstig siek geword het.

Die vergadering verdaag vir aandete.

AANDSITTING - 21 MEI 1976

H. GETUIENIS TEENOOR VOLK EN OWERHEID (VERVOLG)

c. GODSPELL

Die Raad het 'n verslag oor die rolprent en toneelopvoering GODSPELL aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgelê. Die rolprent is deur die adjunk-minister van Binnelandse Sake verbied om in die R.S.A. vertoon te word.

Kennis geneem.

d. KENNIS VAN DIE AAND

Op 30 Januarie 1974 is die volgende verklaring deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vrygestel in verband met die bovermelde boek:

"Afgesien van 'n reeks woorde wat vir die Christen skokkend is, word die inhoud van die boek in sy geheel gekenmerk deur 'n duidelike verwerping van die godsdiens en die aanvaarde norme van sedelike gedrag. Daarby word die tema van die verhouding tussen blanke en gekleurde inwoners van die land op so 'n wyse gehanteer dat dit die spanning wat reeds bestaan verder sal verskerp.

Die kerk vertrou dat die betrokke owerheid die Publikasieraad ten volle sal steun in hierdie saak en dat die standaard wat hier van toepassing was onverminderd gehandhaaf sal word."

(Nuusbrief, Februarie 1974)

BESLUIT: Dat 'n raad vir gesprek met skeppende en uitvoerende kunstenaars in die lewe geroep, en die lede daarvan by die vroegste geleentheid deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aangewys word.

5. ONDERSOEK NA ORGANISASIES

Die vorige Algemene Kerkvergadering het reeds kennis geneem van

die memorandum wat die kerk aan die ondersoekkommissie voorgelê het en het sy dank teenoor die owerheid uitgespreek vir die ondersoek en die optrede op grond van die bevindinge. Die voorsitter van die ondersoekkommissie het op 24 Julie 1974 geskryf om te laat weet dat die memorandum van groot hulp was en dat daar sterk op gesteun word.

Kennis geneem.

6. SCIËNTOLOGIE

Na aanleiding van die getuienis wat namens die kerk oor die aangeleentheid gelewer is (deur wyle dr. C.J. Mans) en skewe berigte in die verband is 'n regstelling gemaak:

"'n Regeringskommissie het die vorige jaar ondersoek ingestel na die werk en optrede van die sciëntologie. Aan ons kerk is die geleentheid gegee om 'n memorandum in die verband in te handig en om getuienis voor die kommissie af te lê. Dr. C.J. Mans het namens die kerk die memorandum opgestel en getuienis gelewer.

Nou word van die kant van die sciëntologie beweer dat dr. Mans se optrede nie namens die kerk was nie maar in persoonlike hoedanigheid.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om daardie bewering beslis te ontken want dr. Mans het namens die kerk opgetree en met sy memorandum is ingestem voor voorlegging aan die kommissie van ondersoek."

(Nuusbrief, April 1974)

Aan die Minister van Gesondheid is geskrywe om instemming te bevestig met die wetgewing en om die skewe berigte reeds genoem te weerlê. 'n Komitee is benoem om voort te gaan met 'n studie oor die sciëntologie en die kerk in die verband voor te lig.

Kennis geneem.

7. KOMMUNISME

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

Die besluit word volledig weergegee ten einde die aandag te vestig op die aktualiteit toe en nou:

- " (i) Die vergadering, bewus van die kommunistiese gevaar wat probeer om deur terrorisme, insypeling, sabotasie en geweld die bestaande Christelike orde alhier omver te werp, gerugsteun deur 'n listige ondermyning van geestelike waardes, kulturele erfenis en geloofsbesit, roep die gemeentes op tot standvastigheid in die geloof, tot bewaring van heilige erfgoed en bestryding van elke liberale rigting waardeur die volkskarakter en sedes afgetakel en kragteloos gemaak word.

- (ii) Die vergadering betuig sy dank aan die owerheid wat nougeset waak teen die dreiging van die kommunistiese gevaar.
- (iii) Die vergadering roep die kerk op om ook voorbidding te doen vir die stryd wat gevoer word en ook vir hulle wat hulle lewens waag om die volk op die grense en elders te bewaak teen die kommunistiese aanslag.
- (iv) Dat elke kerkraad wat dit nog nie gedoen het nie, gevra word om in te teken op die nuusbrief ANTIKOM en dit te versprei.
- (v) Die vergadering doen 'n beroep op gemeentes en lidmate om die saak van ANTIKOM mildelik te steun.
- (vi) Die vergadering neem met leedwese kennis van vele geloofsgenote wat onder druk van die kommunisme moet ly, en betuig dat morele en daadwerklike steun hulle toekom. Daarom word lidmate versoek om waar moontlik die Wurmbrandorganisasie te steun met die oog op toespitsing op die nie-blanke volkere van Afrika wat tans bedreig word deur die kommunisme."

b. VERSLAG

Die volgende kom uit die verslag van die kerk se verteenwoordiger by Antikom (dr. C.J. Viljoen):

i. ADMINISTRASIE

Deur 'n tekort aan fondse kon nie 'n voltydse sekretaris benoem word nie maar wel deeltids. Ons kerk se bydrae is R600 per jaar.

ii. DIE BLAD ANTIKOM

Met die blad is 'n oplaag van 75 000 bereik, waarvan ons kerk 8 805 eksemplare neem. Dit verteenwoordig 'n toename in sirkulasie van bykans 60%. Op 'n omsendbrief aan gemeentes het 52 gemeentes reageer, en donasies van ongeveer R1.000 gegee. Vermeldenswaardig is die feit dat enkeles maandelikse aftrekorders ten gunste van Antikom gedoen het.

iii. FILMS

Daar bestaan steeds 'n filmoteek maar die films is verouderd. Die voorraad word tans aangevul met nuwes, maar materiaal is baie skaars. Films bly in aanvraag en daar is weer in Die Hervormer 'n kennisgewing geplaas.

iv. KURSUS

Daar word tans gewerk aan 'n kursus oor kommunisme wat aangebied sal word, ten einde kennis oor hierdie saak

op 'n wetenskaplike basis te gee. Gepaardgaande hiermee is daar 'n ondersoek aan die gang oor hoe ander bevolkingsgroepe bereik kan word en watter rol Antikom in so 'n verband kan vervul.

v. SKAKELING MET UNIVERSITEITE

Antikom beywer hom daarvoor dat die toepaslike kursusse op universiteite ook die nodige aandag sal gee aan studie van die kommunisme met die oog op die bestryding daarvan.

vi. VOORLICHTING IN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA

Benewens die verspreiding van die lyforgaan van Antikom, is daar verskillende artikels in Die Hervormer en die Almanak geskryf oor die betrokke onderwerp. Op uitnodiging is enkele kerkrade en gemeentes ook toegeespreek. By verskillende skole is daar ook lesings gehou tesame met rolprentvertonings.

vii. FINANSIES

Uit die verslag het die finansiële posisie duidelik geblyk. Die kerk se R600 per jaar word totaal oorskadu deur die bydraes van die ander twee kerke. Die verteenwoordiger was genoodsaak om 'n deel by te dra by wyse van donasies van gemeentes, wat moeisam verkry is deur omsendbriewe en gesprekke. Hierdie poging het 'n besliste uitwerking in die administratiewe sake van Antikom getoon.

viii. AANBEVELINGS

Die volgende word aan die Algemene Kerkvergadering voorgelê vir oorweging en besluit:

- . Die vergadering verklaar dat die swaard van die Gees die absolute wapen is teen die dreiging van die magte van die Antichris.

Ons het 'n owerheid wat sorg vir die nodige op sy terrein, en die kerk sal altyd moet sorg om sy taak te vervul en sy deel te doen om die vyand skadeloos te stel. Die swaard van die Gees bly die Woord van God, wat ook moet indring in dié geledere van die vyande, om daar sy radikale verandering te bewerkstellig.

Afrika is die brandpunt. Hier vind tans 'n beslissende stryd plaas. Ons neem reeds aan hierdie stryd deel. Die kerk van Christus moet weerbaar bly, en sal oral in Afrika die steun van alle gelowiges moet ontvang. Ons moet ons steeds die dringende vraag afvra, in wie se hande die groot massas ongekerstendes gaan val - in die kloue van die kommunisme, of in die skoot van die kerk? In die uitslag sal

die kerk in ons land 'n beslissende rol speel. Om hierdie rede kan dit nie anders as dat die Nederduitsch Hervormde Kerk 'n ope oog sal hê vir alle werkgeleenthede waar die evangelie uitgedra word aan heidene en kommuniste tesame nie.

- . Die vergadering roep die kerk op om die owerheid te steun by wyse van daadkrag en voorbidding in sy taak om die Christelike beskawing te bewaar ook met die oog op die groot werk van die kerk in die toekoms onder miljoene ongelowiges.

Daar word ook offers gevra. Die vergadering doen 'n beroep op gemeentes en lidmate om die werk van Antikom te steun, ook by wyse van donasies. Die vergadering beveel 'n bedrag van minstens R10-00 per gemeente per jaar aan.

- . Die Werkgroep Apostolaat het aanbeveel dat die kerk die oproep om hulp sal steun met 'n positiewe aanbeveling van R10-00 per gemeente maar nie as verpligte heffing nie.
- . Verder word aanbeveel dat alle beskikbare inligting oor die kommunisme ook aan die Bantoe Hervormde Kerk gestuur word.

BESLUIT: Die bostaande aanbevelings word aanvaar.

8. VRYMESSELARY

a. BESKRYWINGSPUNTE

=IX-6=

"Die vergadering word versoek om hom uit te spreek ten opsigte van die lidmate wat verbonde is aan die Vrymesselary en word derhalwe gevra om duidelike riglyne daar te stel in soverre hulle lidmaatskap aan die Vrymesselary ter sprake kom rondom hulle lidmaatskap aan die kerk, gebruik van die sakramente en die verkiesing tot ampsdraer."
(Ring van Bothaville)

=IX-7=

"Aangesien die kerk 'telkens opnuut Christus as die hoof van die kerk en as Heer van die wêreld bely (Kerkwet, artikel XI)' word kerkrade ernstig vermaan om met lede van die Vrymesselaarsbeweging te handel onder die bepalinge van die opsig en tug.
(Bepalings 110 en 112, 1(a) en 2(c)).
Sedert die Algemene Kerkvergadering hom in 1964 teen hierdie beweging uitgespreek het, is daar nog steeds lidmate

wat aan hierdie beweging behoort of intussen daarby aangesluit het. Na 12 jaar kan die optrede van sulke lidmate alleen gesien word as weiering en verzet teen die bepalings van die Kerkwet."
(Ring van Krugersdorp)

AANBEVELING

Die Werkgroep Gemeente Opbou het die beskrywingspunte behandel en beveel aan dat die Algemene Kerkvergadering sy vorige besluite in die verband herbevestig en dat kerkrade gemaak word om te handel in ooreenstemming met vorige besluite.

Die Raad vir Regsadvies wat ook hieroor gehandel het, stel:

"Die Raad vir Regsadvies is van oordeel dat slegs optrede teen lede nie vir die kerk goed genoeg is nie. Daar behoort meer positief te werk gegaan te word ten opsigte van voorkoming van lidmaatskap van ons lidmate aan derglike kerk- en volksvreemde ideologiese bewegings. Terselfdertyd behoort meer positiewe voorligting verskaf te word ten opsigte van kulturele en sosiale verenigings wat vir die kerk aanneemlik is. Die Raad oordeel dat kategese en jeugwerk ideale geleentheid bied vir hierdie voorligting."

b. VORIGE BESLUIT

Die Algemene Kerkvergadering het in 1964 besluit:

"Die Algemene Kerkvergadering, tans in sitting te Pretoria, aanvaar met dank en instemming die rapport van prof. F.J. van Zyl oor Vrymesselary en verklaar hiermee dat genoemde beweging die drieënige God, Vader, Seun en Heilige Gees, soos God Hom in sy Woord aan ons geopenbaar het, loën, en die belydenis van die kerk ondermyn en kragteloos maak. Met die grootste erns wil die Nederduitsch Hervormde Kerk alle gelowiges, maar insonderheid sy lidmate waarsku teen die Vrymesselary."

Die kerk is bewus dat baie lidmate van die kerk wat lede van die Vrymesselaars is, nie bewus is van die ware karakter van die beweging nie. Die kerk dra daarom aan alle opsieners op om met groot geduld en lydsaamheid met sulke lidmate te handel volgens die voorskrifte van Gods Woord in verband met die kerklike opsig."

BESLUIT: (a) Beskrywingspunt =X-6= word aanvaar met dien verstande dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die riglyne sal opstel. Die

kerk het hom egter alreeds uitgespreek oor die saak wat in die beskrywingspunt gestel word.

(b) Beskrywingspunt =IX-7= word nie aanvaar nie.

(c) Die aanbevelings en opmerkings van die Raad vir Regsadvies word aanvaar.

c. PUBLIKASIE

In opvolging van die eerste uitgawe oor die Vrymesselary van prof. F.J. van Zyl het daar onlangs 'n hersiene uitgawe van die hand van prof. van Zyl verskyn wat baie sterk by kerkrade en lidmate aanbeveel word.

Kennis geneem.

9. STRAFSTELSEL

a. STAATSONDERSOEK

In 1975 het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering deur die voltooiing van 'n vraelys getuienis gelewer oor die strafstelsel in die Republiek aan 'n kommissie van ondersoek deur die landsowerheid.

b. GEWAPENDE ROOF

BESKRYWINGSPUNT =IX-8=

"Hierdie kerkraad spreek sy kommer uit oor die geweldige toename in gevalle van gewapende roof. Ons versoek die Kerkvergadering om hierdie saak onder die aandag van die Staat te bring met die versoek dat gewapende roof as halsmisdaad verklaar sal word."
(Kerkraad Klerksdorp)

Die Werkgroep Apostolaat wat die beskrywingspunt behandel het, steun die eerste gedeelte van die beskrywingspunt maar het hom volgens hulle verslag nie uitgespreek oor die slotgedeelte daarvan met betrekking tot "halsmisdaad" nie.

BESLUIT: Die vergadering spreek sy kommer uit oor die geweldige toename in gevalle van gewapende roof en neem kennis daarvan dat gewapende roof 'n halsmisdaad is.

10. PARTYPOLITIEK

Die kerk het voorheen riglyne neergelê in verband met deelname van ampsdraers in die partypolitiek.

Die vorige Algemene Kerkvergadering het besluit om 'n dringende finale beroep te doen op sy ampsdraers en lidmate om nie in hulle optredes deur woord en geskrif die kerk in politiekery te betrek nie.

Aangesien daar telkens nog besware geopper word oor die optrede van ampsdraers in die verband (lees onder andere die Nuusbrief van Oktober 1974), het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n memorandum hieroor laat opstel vir voorlegging aan die Algemene Kerkvergadering met die oog op 'n besluit.

- a. DIE AGTERGRONDSTUDIE in die verband volg hierna onder die opskrif

"DIE KERK EN SY AMPSDRAERS EN DIE POLITIEK

A. KERK EN POLITIEK

1. God se politiek

God self beoefen politiek (Van Niftrik). Hy rig koninkryke op en delg hulle uit. En in die proses rig Hy sy koninkryk op en delg Hy die ryk van die duisternis uit in die harte van mense en op sy regte tyd op die ganse aarde. Dit doen Hy deur sy Woord en Gees. Daarvoor gebruik Hy die kerk. Sy politiek beoog 'dat alle mense gered word en tot kennis van die waarheid kom' (1 Tim. 2:4). Dit wil sê dit gaan om die voortgang van die evangelie 'tot aan die uiterstes van die aarde'. Hierby, dit wil sê by God se politiek, is die kerk in die eerste en laaste instansie betrokke, en hiervóór moet vir die kerk alle ander oorwegings wyk. Die kerk mag en moet ook van sy ampsdraers en lidmate verwag dat hiervoor alle ander oorwegings vir hulle sal wyk.

2. Aardse politiek

Vir die voortgang van sy politiek gebruik God ook die aardse politiek. Aardse politiek, ook die politiek van 'n heidense staatsgesag, is teen wil en dank diensbaar aan God se politiek (Matt. 22:21, 28:18; Rom. 13:1-4; Ef. 1:20-23; 1 Tim. 2:1-4. Vergelyk breedvoeriger Hervormde Teologiese Studies, Jaargang 16, bladsy 201). Aardse politiek vervul sy diens aan God se politiek nie deur belydenisse te formuleer of sy onderdane te kersten nie. Hy beskik slegs oor een mag, naamlik dié van die swaard (Rom. 13). En dié is hiervoor onbruikbaar. Belydenis van God se naam en verspreiding van die lig van kennis van Hom geskied alleen deur die Gees en die Woord van God. En dié is alleen aan die kerk gegee.

Aardse politiek vervul sy diens aan God deur, met die swaard as dit moet (Rom. 13:4), te sorg vir 'n 'rustige en stil lewe' (dit wil sê wet en orde, 1 Tim. 2:2) 'in alle godsvrug en waardigheid' (dit wil sê gepaard met die hoogste mate van reg en vryheid vir alle mense). Goeie aardse politiek is politiek wat vreesloos instaan vir die handhawing van die delikate balans tussen wet en orde enersyds en reg en vryheid andersyds. Oorbeklemtoning van die een lei tot slawerny, van die ander tot anargie. Albei is vir die voortgang van God se politiek ewe ongewens. En 'n owerheid wat hom op een van hierdie paaie bevind, se ondergang is wis en seker. En dit moet dan deur die kerk vreesloos aan hom betuig word.

3. Kerk en aardse politiek

Daarom is die kerk beveel om aan die 'keiser', dit is die staatkundige owerheid, te gee wat hom toekom (Matt. 22:1 e.a.; Rom. 13:1 vlg.) Dit sluit onderwerping, gehoorsaamheid, belastings, opoffering, lojaliteit in. Maar ook priester=like intrede voor God en die mense. Die kerk is beveel om, met die oog op die heil van 'alle mense', vir sulke politiek te smee, te bid (en nog voorbidding te doen ook) en te dank (1 Tim. 2:1 en 2). Want by die verkryging en behoud van sulke politiek het die voortgang van die kerk se werk intense belang.

Gelowige bid is egter alleen sodanige bid wat uitmond in geloofsversekerde werk ter verwesenliking van waarvoor gebid is. Daarom sal die kerk ook vir goeie politiek in bostaande sin voortdurend moet bid en werk. Maar werk op die manier wat die kerk gebode is, dit wil sê deur middel van die swaard van die Gees, dit is die Woord van God, met ander woorde verkondigend, getuigend, belydend teenoor owerheid en volk, nooit organiserend, agiterend, werwend nie. Die kerk het grimmige verantwoordelikheid met betrekking tot die aardse politiek en mag hom nooit en nêrens daaraan onttrek of vir die risiko aan die nakoming daaraan verbonde terug=deins nie. Hy kom sy verantwoordelikheid egter na, nie deur aan die aardse politiek deel te neem nie (want so ontwyk hy dit eintlik op 'n slinkse manier), maar deur die aardse politiek te dien en te berispe, te lei en te troos met en vanuit die lig van God se politiek. Die kerk praat nie uit die aardse politiek uit nie maar daarin. Die kerk is 'n volgeling van geen politieke persoon of party nie, en 'n aanhanger van geen politieke program of beleid nie. Hy spreek hulle almal gelykelyk aan met die gesag - en juis so dien hy hulle almal gelykelyk met die lig - van God se oormatige ewige politiek.

4. Ons kerk en die Suid-Afrikaanse politiek in die verlede

Teen bostaande agtergrond het ons kerk gister en eergister (en lank vóór eergister al: in 1866 in soveel woorde, en nog voor dit, deur sy betrokkenheid by die Groot Trek, metter=daad) in die wisselende Suid-Afrikaanse politiek in, teenoor eie en vreemde, vriendelike en vyandige regerings, kant gekies en getuig vir - en aangedring op - politiek wat voorsiening maak vir die eerbiediging en behoud van die identiteit van volkere van verskillende rasse. Sulke politiek het sedert die helfte van hierdie eeu verklaarde regeringsbeleid in Suid-Afrika geword en as sodanig die politieke toneel oorheers. Gedurende hierdie jare het ons kerk nie gehuiwer om teenoor volk en owerheid, vriend en vyand, kerk en wêreld te getuig vir die goeie reg van hierdie politiek nie.

Hierdie politiek was - en is - vir die kerk die enigste politiek wat onder die bewarende hand van God die moontlikheid bied van die handhawing van die balans (in hierdie land

delikater as waar ookal anders) tussen wet en orde enersyds en reg en vryheid andersyds. Die kerk het ook voor die 'regbank' van die wêreldkerk uitgespel hoe hierdie politiek lei na 'Gelyke geleenthede' vir almal, sodat niemand minder reg en vryheid sal hê as enigiemand anders nie. Alleen langs hierdie weg, het die kerk getuig kan, tot geluk en heil van alle mense in Suid-Afrika, albei die gevare van anargie enersyds en slawerny andersyds, afgeweer word.

En die kerk het, teen die prys van verguising in binne- en buiteland, die verantwoordelikheid aanvaar om in die inrigting van sy eie lewe rondom Woord en sakramente, voor alle mense uit die geluk en heil van alle mense tegemoet te loop op hierdie pad, soos hy trouens van sy vroegste dae af doen. Dit is wat in Artikel III van die Kerkwet staan.

5. Ons kerk en die Suid-Afrikaanse politiek vandag

In die lig van sy eerste lojaliteit as Reformatoriese kerk aan God se politiek, mag die kerk ook geen uitspraak van homself van die verlede in die politiek in, sondermeer kanoniseer nie. Die kerk mag en moet alleen sê wat hy hoor, nie wat hy éénmaal gehoor hê nie, want dan is hy Rooms. Die kerk het nooit klaar gehoor nie. Die oomblik wanneer hy klaar gehoor het, en net nog maar praat sonder om verder te luister, praat hy, op hierdie terrein, nie meer uit God se politiek uit, in die aardse politiek in nie, maar andersom. En dan dra sy woord net so min gewig as enige ander woord uit die politiek uit.

Wat die kerk van oomblik tot oomblik te hore sal kry, en dan móët sê, bepaal God alleen in sy soewereine vryheid, en sê hy van oomblik tot oomblik deur sy Woord en Gees aan dié kerk wat bereid is om van oomblik tot oomblik biddend na Hom te luister, en dan ook bereid is om enige en alle uitsprake van gister en eergister ondergeskik te stel aan wat hy nou hier te hore kry. Anders was die Kerkhervorming tevergeefs.

As die kerk dus in Suid-Afrika in 1976 nog getuig vir - en aandring op deurvoering van - die politiek wat as 'afsonderlike ontwikkeling' aangedui word, mag dit nie wees omdat hy in 1961 of in 1888 al so getuig het nie, maar mag en moet dit alleen wees omdat en as die kerk in 1976 en in die situasie van 1976 in die lig van Gods Woord deur sy Gees oortuig word dat hierdie politiek nóg die enigste of beste moontlikheid bied vir die bewaring van die balans (en is dit nou minder delikaat as ooit tevore?) tussen wet en orde enersyds en reg en vryheid andersyds; '... want dit is immers goed en aangenaam voor God ons Verlosser ...'

Maar luisterende na Gods Woord op hierdie wyse en wel met die verantwoordelikheid om voor volk en owerheid te moet sê wat hy hoor, sal die kerk nie anders kan nie as om ook die vraag aan die orde te stel: wat het nou sedert 1961 geword van die verwagtings wat, mede deur toedoen van die kerk, van

hierdie politiek gewek is? Enersyds: het hy wet en orde gehandhaaf? Andersyds: het hy reg en vryheid verseker, dit wil sê in die taal van die kerk self, het hy gelyke geleenthede bevorder? Was daar inderdaad ontwikkeling? Indien die antwoord op een van hierdie vrae nee moet wees, sal die kerk moet getuig dat hierdie politiek gedurende 15 jaar geen blyke gegee het van aan die verwagtings te voldoen het nie, en ernstig moet oorweeg om op te roep tot die vind van ander, beter politiek.

Is die antwoord op albei hierdie vrae egter ja, kan die kerk ook nie volstaan met die herhaling van wat hy 15 jaar gelede getuig het nie. As daar ontwikkeling was, het daar iets verander. Dan moet die vraag aan die orde kom: is daar vir hierdie verandering voorsiening gemaak? Is hierdie verandering so hanteer dat die balans tussen wet en orde enersyds en reg en vryheid andersyds in die proses verstewig is? Het daar iets werklikheid geword van die 'Gelyke geleenthede' waarvan en waaroor die kerk getuig het? Het hierdie politiek woord gehou, sowel wat wet en orde, asook wat reg en vryheid aanbetref?

In die lig van die beantwoording van hierdie vrae sal die kerk sy getuienis in 1976 moet hoorbaar maak. En in hierdie verband dra die Hervormde Kerk huiweringwekkende verantwoordelikhed.

Die kerk sal in 1976, vreesloos en sonder aansien des persoons, soos in 1961, moet getuig dat wie reg en vryheid eis wat 'n bedreiging vir wet en orde inhou, afstuur op anargie. Dit was nie 'goed en aangenaam voor God ons Verlosser' nie. Maar in 1976 sal die kerk, met die oog op die 'ontwikkeling' in afsonderlike ontwikkeling gedurende die afgelope 15 jaar met veel meer klem as wat dit in 1961 ontvang het, net so vreesloos en sonder aansien des persoons, ook moet getuig dat wie aandrang om maatreëls van wet en orde wat 'n bedreiging vir reg en vryheid inhou, aandrang op slawerny. En in die lig van die huidige Afrika- en wêreldsituasie is dit sinoniem met anargie, oorlog, bloedvergieting, namelose en onafsienbare ellende vir alle mense. Maar afgesien van laasgenoemde oorweging is dit in elk geval net so nadruklik nie 'goed en aangenaam voor God ons Verlosser' nie.

En dit sal die kerk op so 'n wyse moet doen dat bloot uit die toon van sy stem elke toehoorder die oproep hoor deurenklink: 'Laat die wat ore het, hoor wat die Gees aan die gemeente sê'. Met ander woorde dit moet hoorbaar wees dat hier gepraat word vanuit God se politiek uit, in die aardse politiek in en nie andersom nie. Laat die kerk een van bogenoemde aksente weg, of skeep hy een van hulle af, stel hy hom bloot aan die verdenking dat hier vanuit die aardse politiek uit, in God se politiek in, dit wil sê in die kerk in, gepraat word. En dan moet die kerk hom afvra of hy nie God se politiek, en dit is die heil van alle mense, beter kan dien deur te swyg nie. By al die politiek geïnspireerde

klanke op die Suid-Afrikaanse toneel hoef daar nie nog bygevoeg te word nie, allermens in die kerk.

Maar bo alles moet die kerk erns maak met die vermaning in 1 Tim. 2:1 en 2, naamlik 'dat smeking, gebede, voorbedes, danksegginge gedoen moet word vir alle mense, vir konings en almal wat hooggeplaas is ...' Want hierby is die heil van alle mense op die spel.

B. AMPSDRAERS IN DIE POLITIEK

1. Die teorie

Wat vir die kerk geld, geld ook vir sy lidmate en ampsdraers. Uiteraard, want wie is die kerk anders as sy lidmate en ampsdraers? Die stem van die kerk, die verheffende en veredelende, versekerende en verhelderende, vermanende en vertroostende klanke van God se politiek, kan in die woelinge van die aardse politiek, wat daaraan voorwaar bestendig behoefte het, alleen bestendiglik hoorbaar wees van die lippe van lidmate en ampsdraers van die kerk af. Die kerk kan en moet van elke lidmaat en ampsdraer eis dat, waar hy hom ookal in die politiek bevind, die stem van die kerk op hierdie wyse daar van sy lippe af sal klink.

As dit so is, moet die kerk selfs wens om op hierdie wyse deur sy lidmate en ampsdraers in alle bestaande partye verteenwoordig te wees. Want daardeur kom die hele terrein van die aardse politiek binne die bereik van die kerk se stem, en word dus God se politiek op elke plek in die aardse politiek die belangrikste oorweging. So kom daar koers deur een en dieselfde geloofsgehoorsaamheid, kom hy te lande in die één magtige stroom van God se politiek. Dan is daar nóg verskille, selfs diepgaande, selfs heftig. Niemand kan so hardnekkig verskil soos gelowiges nie. Vir hulle gaan dit immers om laaste en hoogste dinge. Maar dan kan daar nie meer deurslaggewende misverstand wees nie of verdagmakery, of bitterheid nie. Want dan is daar 'n gemeenskaplike instansie om aan te appelleer, om gemeenskaplike lojaliteit aan te betuig, te wete God se oormatige, ewige politiek.

En dan maak dit ook nie meer so vreeslik saak watter party toevallig op 'n bepaalde stadium 'in die kussings' is nie. Aardse politiek word dan in elk geval bepaal deur God se politiek en wel deur die deelnemers daaraan se betrokkenheid by albei. Iets hiervan was werklik in die politiek van die ou Zuid-Afrikaanse Republiek in die verhouding tussen lede van die sogenaamde Kruger- en Joubertparty.

Maar dit word moeiliker. Die kerk is 'n volgeling van geen politieke party en 'n aanhanger van geen beleid nie. Lidmate en ampsdraers is dit wel. Die kerk praat in die politiek in, nooit daaruit nie. Lidmate en ampsdraers, in hulle verantwoordelikeheid as lede - en dikwels steunpilare - van 'n bepaalde party praat wel - redenerend, werwend, organiserend,

oorredend, dikwels agiterend - uit die politiek uit. En hier lê die probleem. Hier kom woord teenoor woord, oortuiging teenoor oortuiging, oogmerk teenoor oogmerk, lidmaat teenoor lidmaat, ampsdraer teenoor ampsdraer te staan. Hier word die saam aansit aan die nagmaal 'n kwekking. Hier word die gemeenskaplike lojaliteit aan God se politiek deur emosie vertroebel, werklik onsigbaar of opsetlik aldan nie misgekyk, oor en weer betwyfel en ontken. En dít word nóg lastiger deur die feit dat hierdie stryd nie besleg word deur die aanhaling van die meeste Bybeltekste nie, maar alleen deur insig in - en begrip van - sowel die konkrete realiteite van die politiek as sy hoë verantwoordelikhed.

En tog mag die kerk of sy ampsdraers en lidmate hiervoor nie terugdeins nie. Die kerk moet by elke lidmaat aandrang op aanvaarding van medeverantwoordelikhed vir die regte beslissings in die sfeer van die aardse politiek. As gelowiges hulle hieraan onttrek, is dit prysgawe aan die duiwel van die aardse bedrywighede wat vir die heil van alle mense beslissende betekenis het. As Paulus gelowiges in sy tyd kon oproep om vir 'n outokratiese heidense owerheid te bid, en as Bybelse bid altyd bid en werk beteken, hoeveel meer geld dit dan in 'n demokratiese Christelike staatsbestel waar elke landsburger se bydrae medebepalend is vir die gehalte van die landspolitiek.

Alleen mag en moet die kerk daarby van elke ampsdraer en lidmaat eis dat God se politiek vir hom swaarder sal weeg as sy eie of sy party se politiek. 'Betaal aan die keiser wat aan die keiser toekom en aan God wat God toekom'. Sy politieke bedrywighede, en, mede deur middel van sy deelname daaraan, sy hele landspolitiek moet die voortgang van die evangelie ('dat alle mense gered word') bevorder, en nie dwarsboom nie. Sy deelname moet daartoe meewerk dat daar ruimte, visie, perspektief, begrip vir die ewigheidsdimensies van God se politiek, en daarom verdraagsaamheid, eerbaarheid, waarheidsliefde, verantwoordelikhed die botoon sal voer in die aardse politiek. En dan kan daar onder volwasse, verantwoordelike lidmate en ampsdraers ook nie sprake wees van verwydering, bitterheid, vyandskap as gevolg van politieke verskille nie. Dan geld, ook en veral van politiek andersdenkendes, 'kyk hoe goed en hoe lieflik is dit dat broers ook saamwoon' (Ps. 133).

2. Die praktyk

As iets van die geskilderde prentjie van idilliese politieke bemoeienis vir die kerk moet materialiseer, sal dit grote bedagsaamheid van alle betrokkenes verg.

In die verband moet die oorweging van die getalleverhoudings geld. Daar is in 'n gemeente sê 400 lidmate. As 'n lidmaat aanstoot gee en 'n struikelblok in die weg van iemand anders lê of word, is 1/400ste van die lewe van die gemeente

in gedrang. 399 vierhonderdstes van die pad is nog oop. In dieselfde gemeente is daar sê 50 ouderlinge en diakens. As een van hulle hom besondig, word die verhouding 1/50 en 49/50. Maar daar is maar een predikant. Raak hy die kluts kwyd, is die hele pad geblokkeer. En of hy 1 of die helfte of drie-kwart van die lidmate van sy gemeente laat struikel het, is nie ter sake nie. Feit is dat op daar= die plek hy aandadig was daaraan (of minstens mede-aandadig) dat aardse politiek God se politiek verdring het.

Op dieselfde wyse is daar in die kerk as geheel + 200 000 lidmate, + 10 000 ouderlinge en diakens en + 200 predikante. Na gelang van die getalverhouding vermeerder of verminder die potensiele skade aan die werk van die kerk waartoe elkeen van hulle in staat is, maar dan ook die mate van bedagsaamheid wat die kerk van elkeen van hulle moet eis in die bepaling van sy optrede op hierdie terrein.

Gelukkig kan dit darem verwag word dat, na die mate waarin die verantwoordelikheid vir die beoefening van bedagsaamheid op hierdie wyse styg, ook die vermoë daartoe, verstandelik en emosioneel, sal toeneem.

Daar moet nog bygevoeg word: die hele kerk het maar 6 teologiese professore. As een van hulle verward raak tussen God se politiek en sy eie party se politiek, is 'n hele sesde van die kerk se teologiese werksaamhede in gedrang. En as 'n tweede een uit reaksie teen die eerste een se optrede, sy toevlug tot dieselfde of soortgelyke optrede neem, is een-derde van ons teologiese arbeid onder verdenking.

Kerklike ampte geniet nou éénmaal hoë agting, wat in stand gehou word - dikwels ons die draers daarvan, ten spyte - deur lidmate van die kerk en nie deur politieke partye nie. En ampsdraers moet hulleself baie grondig rekenskap gee van die wyses waarop en die doelwitte waarvoor, die agting vir die ampte wat hulle beklee, deur hulleself en ander belanghebbendes aangewend en benut word.

'n Predikant wat 'n lidmaat opponeer as kandidaat vir 'n Stadsraad, stoot teen daardie lidmaat 'n gewig aan invloed in die veld wat daardie lidmaat hom help besorg het en hom help in stand hou, met totaal ander oogmerke as waarvoor hy dit nou aanwend. 'n Professor of predikant wat in 'n verkiesingsveldtog lidmate van die kerk van huis tot huis met werwingspropaganda opponeer, doen presies dieselfde ding. Dan kan beswaarlik van sulke lidmate verwag word om die volgende dag weer dieselfde agting vir die amp en sy draer te koester as vantevore. Veral as hierby in gedagte gehou word hoe 'n groot rol onwaarhede, halwe waarhede, skewe waarhede, verdagmaking en blatante beswadding dikwels in hierdie sake speel, asook hoe maklik daar op hierdie terrein veralgemeen word, sodat so 'n ampsdraer, hoewel self miskien volkome onskuldig, sommer medeskuldig word aan al die sondes van sy partygenote.

Die vraag is: wat word in die proses van die vertroue wat die volgende dag weer tussen die lidmaat en die ampsdraer onontbeerlik is vir die voortgang van die diens van die Woord? God se politiek het die onderspit gedelf voor die belange van aardse politiek.

'n Kerklike amp word nou eenmaal nie saam met 'n swartpak uitgetrek, om die volgende dag weer netjies, 'sonder vlek of rimpel of iets dergliks' aangetrek te word nie. Hy setel in die integriteit van die persoon wat hom dra, en as dié, mede deur eie toedoen, onder verdenking gebring is, hou dit besliste implikasies in vir sy afgelegde onderneming om 'sy leer met 'n godvrugtige lewe te versier'.

Die belangrikste vraag wat 'n ampsdraer in hierdie verband vir homself moet beantwoord, is waarskynlik: Waarom moet juis ek dit doen? Waarom is my party so begerig om juis my daar te hê? Kan iemand anders dit nie net so goed doen nie? Of dalk beter? In elk geval met veel minder skade vir die kerk en die evangelie, wat vir 'n party waaraan ek my weg oopsien om te behoort, tog ook 'n oorweging moet wees? Dit moet voorwaar 'n arm party wees wat niemand anders het wat hiervoor in aanmerking kom nie.

Miskien is die gedagte nie te vergesog nie dat minstens deel van die motief geleë is in die besef van 'n reklamewaarde van die amp. Maar 'n party wat daarop aandrang om ten koste van die kerk vir homself voordeel te haal uit die reklamewaarde van 'n amp wat die kerk toegeken het en dra en in stand hou, parasiteer op die kerk. En die verantwoordelike vergadering sal moet uitmaak of 'n ampsdraer wat homself en sy amp herhaaldelik hiervoor beskikbaar stel, nie in aanmerking kom vir 'n aanklag van ampsmisbruik nie.

En tog behoort dit moontlik te wees om, mēt al die slag=gate, waarvan maar sommiges aangedui is, die aandrang van die kerk op deelname van sy lidmate en ampsdraers aan die politiek, en aanvaarding van die verantwoordelikheid vir die vel van 'n beslissing op die gebied, staande te hou.

Miskien moet ten slotte 'n poging aangewend word om positief te stel: Politiek is 'n hoogs verantwoordelike aangeleentheid waarby niemand met meer vaardigheid en insig beslissings kan vel as wat gelowiges dit teoreties behoort te kan doen nie. Daarom mag geen gelowige en veral geen ampsdraer hom aan hierdie verantwoordelikheid onttrek nie. En juis omdat dit hier gaan om so 'n hoogs verantwoordelike aangeleentheid moet ook die praktyk van die heimlikheid en verdoeseling, kwansuis om nie aanstoot te gee nie, afgekeur word. Geen verantwoordelikheid word in die geheim 'verantwoord' nie, allermens deur gelowiges. 'n Geheime antwoord is nie 'n antwoord nie. Sou dit as voorbeeldig aangemerkt kon word om hierdie so deurslaggewende terrein van die lewe van die mens te onttrek aan die vermaning: '... heilig die Here God in julle harte en wees altyd bereid om verantwoording

te doen aan elkeen wat van julle rekenskap eis omtrent die hoop wat in julle is ...'? (1-Petr. 3:15).

Maar die byvoeging van Petrus: '... met sagmoedigheid en vrees', mag nie verswyg word nie, en moet hier waarskynlik vertolk word as: met die nodige voorsiening daarvoor dat aardse politiek mensewerk is, wat daarom feilbaar is, en nie verabsoluteer mag word nie waar juis die geloofsbeslissing van die een die moontlikheid sal ophou vir 'n ander beslissing met net soveel reg van die volgende een. En waar lidmaatskap van die kerk nie versoenbaar is met een of ander politieke verbintenis nie, is dit die taak van die kerk om op die regte manier by monde van sy Algemene Kerkvergadering so te sê. Ook vir hierdie verantwoordelikheid mag die kerk nie terugdeins nie. Maar dis sekerlik nie die bevoegdheid van een of ander ampsdraer of 'n groepie van hulle om op eie houtjie so te besluit en dienoooreenkomstig te begin 'onkruid uitroei' nie.

Waar so 'n besluit deur die kerk nie geneem is nie, behoort lidmate van die kerk bo alle twyfel te weet dat hulle verbintenis aan 'n bepaalde party geen invloed hoegenaamd het op die beoordeling van die waarde van hulle lidmaatskap van die kerk deur die kerk of deur enige ampsdraer van die kerk nie. Lidmate wat Sappe is, moet kan weet: ons dominee is 'n Natte en hy weet ons is Sappe en ons lidmaatskap van die gemeente en ons dienswerk as gelowiges is vir hom en vir die kerk net so waardevol en net so kosbaar en net so heilig as dié van enige Natte, en andersom. En hulle moet ook die vrymoedigheid hê om, as hulle dit nodig ag, vir hom te vra: 'Maar hoe rym jy dit met hierdie of daardie aspek van jou belydenis?' En daarop behoort hulle 'met sagmoedigheid en vrees' geantwoord te word. Maar hulle moet dan ook onder dieselfde voorwaarde bereid wees om met dieselfde vraag gekonfronteer te word.

Dan het kerkmense se deelname aan die politiek vir die politiek - en vir land en volk - en vir die geluk van alle mense - waarde. En wie hiermee nie akkoord gaan nie, moet met homself te rade gaan oor sy eie volwassenheid en oor sy beoordeling van die volwassenheid van sy 'broeders en susters'.

Politieke affiliasies mag geen rol hoegenaamd in die kerk speel nie.

Indien dit min of meer korrek is, spreek dit vanself dat daar geen sprake mag wees van byeenkomste (gewoonlik sonder welslae bedoel om geheim te wees) van lidmate van dieselfde kerk wat ook almal lede is van dieselfde party nie. As dit nie politiek geïnspireerd is nie, sou mede-kerklidmate van ander politieke gesindtes ook belang daarby hê. En as dit nie kerklike aksie beoog nie, sou partygenote van ander kerke ook belang daarby hê. Juis die dubbele eksklusiwiteit ontmasker hulle as 'n aanslag van aardse politiek op God se politiek.

As God (selfs van lidmate en ampsdraers van die kerk) nie kry wat Hom toekom nie, kry die keiser uiteindelik ook (van die kant van die kerk) minder as wat hom toekom."

b. AANBEVELING

Die volgende voorstel is in die Nuusbrief van Januarie 1976 aan dienaars van die Woord bekendgestel met die oog op vooraf studie. Dit word aan die vergadering vir besluit voorgelê:

- i. Die vergadering beklemtoon dat die kerk hom nie kan onttrek aan die verantwoordelikheid om op gebied van die landspolitiek openlike en duidelike getuienis te lewer nie.

Hierdie getuienis moet gegee word op die wyse wat vir die kerk gebode is, naamlik vanuit die Woord van God.

Die kerk is 'n volgeling van geen politieke persoon of party nie, en 'n aanhanger van geen politieke program of beleid nie. Hy mag sy vrymoedigheid om sonder aansien des persoons teenoor alle mense te getuig, nooit prysgee nie.

- ii. Waar lidmate en ampsdraers van die kerk deur lidmaatskap of andersins aan politieke partye verbonde is, eis die kerk van hulle dat hulle getuienis en optrede daar so sal wees dat eerbaarheid en waarheid, reg en liefde bevorder word en dit vir alle mense duidelik sal wees dat hierdie lidmate en ampsdraers van die kerk in gehoor=samheid aan die Woord van God lewe. Terwyl die kerk aan sy lidmate en ampsdraers die volste vryheid wil gun en bowendien hulle verantwoordelikheid wil benadruk om betrokke te wees in die landspolitiek, ag hierdie verga=dering dit noodsaaklik dat die volgende reël=ings gemaak moet word ten opsigte van dienaars van die Woord:

Geen dienaar van die Woord sal op welke wyse ookal deel=neem aan die organisasie van 'n politieke party of die werwing van lede vir 'n party of die werwing van stemme vir enige kandidaat van 'n party nie.

Geen dienaar van die Woord sal homself beskikbaar stel as kandidaat vir verkiesing tot lid van 'n plaaslike bestuur, provinsiale raad of parlement nie.

Geen dienaar van die Woord sal sitting neem op 'n party=bestuur of toelaat dat sy naam gebruik word vir reklame ten gunste van 'n bepaalde party nie.

- iii. Die vergadering maak hierdie reëling onder die bewustheid van sy verantwoordelikheid om toe te sien

- dat die amp van dienaar van die Woord ongeskonde sal bly,

- dat die amp en status van die dienaar van die Woord nie misbruik sal word vir ander doeleindes as waarvoor dit ingestel is nie,
- dat die dienswerk van die dienaar van die Woord sowel in die pastoraat as in die hoogleraarsamp vry sal wees van enige belemmering,
- dat dienaars van die Woord al hulle tyd en krag sal wy aan die diens van die evangelie.

- BESLUIT:**
- a. Die aanbeveling in al sy onderdele word die besluit van die vergadering.
 - b. Die volgende sake word verwys na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir studie sodat die resultaat tot beskikking van die kerk gestel kan word:
 - i. of 'n dienaar van die Woord politieke vergaderings met Skriflesing en gebed mag open;
 - ii. of 'n dienaar van die Woord lid van 'n politieke party mag wees en ook al sy regte en voorregte as lid mag uitoefen;
 - iii. of 'n dienaar van die Woord as lid van 'n politieke party as sodanig 'n vergadering mag toespreek;
 - iv. of 'n dienaar van die Woord politieke vergaderings mag bywoon en daar vrae mag stel;
 - v. of 'n dienaar van die Woord in die openbaar sy mening oor en in verband met die party-politiek mag gee sonder die bedoeling om óf stemme óf lede te werf vir die party waaraan hy behoort of om sodoende sy naam as "reklame" te laat gebruik;
 - vi. of 'n dienaar van die Woord die bostaande in 'n meer geslote kring mag doen;
 - vii. of 'n dienaar van die Woord godsdienstige artikels of oordenkings in 'n partypolitieke dag- of nuusblad of tydskrif onder sy naam mag publiseer sonder dat daardeur sy naam as "reklame" vir die betrokke party gebruik sal word en
 - viii. of 'n dienaar van die Woord diskriminerend mag optree teen lidmate en/of medegelowiges wat aan ander politieke partye behoort?
 - c. Die vergadering dra aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om met inagneming van

die bespreking, die besluite en agtergrondstuk uit te brei tot 'n herderlike skrywe.

- d. Die vergadering wysig die besluit oor die oorgaan na 'n ander lewensstaat (notule bladsy 60) met 'n meerderheid van 205 teen 65 stemme soos volg:

Die woord 'voorneme' in Bepaling 158, ten opsigte van die politiek, word so uitgelê dat dit beteken die dag waarop iemand deur nominasie amptelik as kandidaat tot die wedywering om 'n party-nominasie toetree of deur nominasie amptelik as kandidaat aangewys is deur die nominasiehof.

- e. Tydens die gesprek oor die bearbeiding van die buitekerklikes het die voorsitter die behartenswaardige opmerking gemaak dat onder andere die ampsetiek die nodige aandag moet ontvang. Ten einde hierdie belangrike saak nie sondermeer verlore te laat gaan nie, versoek die vergadering die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om op die wyse wat die Kommissie geskik mag ag, die besinning oor en die implementering van die resultate van hierdie besinning in die kerk voortgang te laat vind.

TEENSTEMME

- (i) Oudl. prof. P.S. Dreyer teken sy teenstem teen besluit a. hierbo aan en die volgende broeders vereenselwig hulle met die motivering van prof. P.S. Dreyer en teken eweneens hulle teenstemme aan:

Di. L.M.P. Swanepoel, E.J. Smit, P.J. van der Merwe (Benoni), F.H. van der Merwe, J.M.G. Storm, J.J. Steenkamp, G.C. van Staden, J.J.H. Engelbrecht, F.J. Engelbrecht, E.P. Vosloo, N.H. Buitenweg, J.H. Breytenbach (Brakpan-Harmonie), C.J. Botha, S.P. Pretorius, A.J. van Staden, prof. G.M.M. Pelser, J.P. Snyman, G.J. van Staden (jr.), C.J.J. van Rensburg, J.H. Brandt, P.J. Cilliers, F.J. Boshoff asook ouderlinge F.G.J. Snyman, S.A. van Emmenis, M.H.J. van der Merwe.

Motivering

Die besluit is te radikaal en sal ons kerk in die toekoms skade aanrig hoewel ons oortuig voel dat predikante wat ons kerk se naam in die gedrang bring, getugtig behoort te word.

- (ii) Ons wens hiermee ons teenstem aan te teken teen die besluit insake punt 10 - Partypolitiek, naamlik die aanbevelings en nou besluite is beperkings op Dienaars van die Woord op die volgende gronde:

1. Die kerk het daarmee van sy historiese tradisie afgewyk.
2. Daar word 'n ongeregverdigde en onlogiese onderskeid

gemaak tussen predikante en ander ampsdraers.

3. Daar word nie onderskei tussen misbruik van 'n saak en geregverdigde en Christelike beoefening daarvan nie.
4. Die groot diens wat predikante op politieke terrein en veral op plaaslike besture kon uitoefen en tegelyk 'n soutende sout kon wees, word hierdeur onmoontlik gemaak. Myns insiens kon hulle daar ook hulle kerk en die koninkryk van God dien. (Geteken ds. J.P.B. Viljoen en oudl. T. Botha.)

(iii) Langs hierdie weg versoek ek u om my teenstem aan te teken teen die besluite oor die predikant en die partypolitiek en wel om die volgende redes:

1. Hierdie besluite kan die kerk geen goed doen nie.
2. Die hele predikantekorps word onder verdenking geplaas.
3. Hier word gediskrimineer tussen die ampte.
(Geteken J.A.A. Schroeder.)

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan ds. E. Engelbrecht vir die aandsitting.

Die Voorsitter versoek dr. P.G. Geertsema om die vergadering af te sluit. Hy laat sing van Ges. 58:8 en gaan voor in gebed.

GOEDGEKEUR EN GETEKEN OP 25 Mei 1976

VOORSITTER (W.G.) J.P. Oberholzer

SKRIBA (W.G.) P.M. Smith

OGGENDSITTING - 22 MEI 1976, 09h00

Ds. P.J. Booysen open. Hy laat sing uit Ges. 156:1 en 5, lees uit 1 Petr. 2:1-10 en gaan voor in gebed.

Die Voorsitter wens dr. André Dreyer en ouderling J.M. Fourie van Odendaalsrust geluk met hulle verjaarsdae en verwelkom ds. F. Salverda van Epe, Nederland, as besoeker aan ons vergadering.

11. KERK EN KULTUURLIGGAME

Die Nederduitsch Hervormde Kerk het hom steeds nou betrokke gevoel by die kultuur van die Afrikanervolk om daar mee te werk om dit uit te dra.

a. FEDERASIE VAN AFRIKAANSE KULTUURVERENIGINGE (F.A.K.)

Kerkrade is steeds aangemoedig om as meewerkende liggame deel te neem aan die F.A.K.-kongresse of ander bedrywighede.

Die kerk as sodanig is ook verteenwoordig as meewerkende lid.

Die verslag van die kerk se verteenwoordiger stip onder andere aan:

i. WERKSMETODE

Die jaarvergadering beplan en stip beleidsrigtings aan. Die Hoofbestuur voer besluite van die jaarvergadering uit. koördineer en orden die kultuuraktiwiteite van die plaaslike kultuurorganisasies.

ii. STREEKSVERTEENWOORDIGERS

Die Hoofbestuur het deur die twee jaar na buite gewerk deur streeksvertenwoordigers, wat verdienstelike werk gelewer het. Hulle hoofopdrag was samesnoering van plaaslike Afrikaanse kultuurkragte met die oog op bevordering van plaaslike Afrikaanse kultuurbelange. Hierdeur is ordening geskep in die kulturele werksaamhede van die gemeenskap.

iii. GEAFFILIËERDE EN MEEWERKENDE LIGGAME

As gevolg van bogenoemde werksaamhede het die aantal van geaffiliëerde en meewerkende liggame gegroei van 850 in 1965 tot 3 327 in 1975.

iv. WERKSKOMITEES

Die Hoofbestuur het sy werksaamhede deur die volgende komitees voortgesit:

Taalkommissie
Geskiedeniskommissie
Musiekkommissie
Ekonomiese kommissie
Jeugraad
Teater, Televisie en Rolprentkommissie
Argiefkommissie
Federasie van Rapportryerskorpse
Afrikaanse Studentebond.

v. HANDHAAF

Die lyfblad van die F.A.U.K. verskyn maandeliks en verskaf insiggewende leesstof oor ons land, oor ons volksvraagstukke en volkereverhoudings.

vi. JAARKONGRESSE

In 1973-1974 het die soeklig geval op Afrikaneridentiteit, massakommunikasie en Langenhoven as volksman en taalbouer.

In 1974-1975 is gehandel oor die Afrikaner se kultuur in veranderde omstandighede en die Afrikaanse taal (taalfeeste en taalmonument).

(In verband met die taalfeeste kan gemeld word dat ons kerk deel gehad het aan die taalfeeste. Sommige lidmate het 'n leidende aandeel gehad in reëlingskomitees in verband met die taalfeeste.)

vi. AANBEVELINGS - gesteun deur die Werkgroep Apostolaat

. HANDHAAF

Daar word aanbeveel dat die kerk ernstig daarop sal aandring dat die blad 'n waardige plek in ons Afrikaanse kultuurlewe inneem.

. DEELNAME

Ons wil aanbeveel dat die gemeentes van ons kerk wat nog nie ingeskakel is nie, die noodsaaklikheid van inskakeling ernstig sal oorweeg.

BESLUIT: Die aanbevelings word aanvaar.

b. RAAD VIR VOLKSANG EN VOLKSPELE

Ons kerk is ook op hierdie liggaam as meewerkende lid verteenwoordig.

c. S.A. NOODHULPLIGA

Na aanleiding van 'n skrywe van die liggaam in 1974 is toestemming verleen dat die S.A. Noodhulpliga by lidmate van die kerk aansoek kan doen vir donasies.

d. DIE VOORTREKKERBEWEGING

Die jeugbeweging het ook op hulle versoek toestemming verkry om by lidmate om donasies aan te klop.

12. WEERMAG EN VERDEDIGING

a. HERDERLIKE SKRYWE

Na aanleiding van 'n besluit van die 57ste Algemene Kerkvergadering is daar 'n herderlike skrywe op 31 Oktober 1973 gestuur aan lede van die S.A. Weermag en S.A. Polisie wat diens gedoen het aan die grens.

b. FONDSE

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit dat by die onderskeie gemeentes van die kerk aanbeveel word dat daar maandeliks in gemeentes vir die Suiderkruisfonds, die Polisiegeriewefonds en Brandwagfonds gekollekteer sal word.

dat alle bydraes uit ons kerk vir hierdie fondse na die kantoor van die administrateur gestuur sal word wat dit op gesette tye sal oorbetaal.

Dit is na gemeentes verwys en die volgende bedrae is tot aan die einde van 1975 hiervoor ontvang en oorgedra:

		Op 18 Mei 1976 was die stand:
Portugesevlugtelingsfonds (September 1974)	5.307-43	1.591-55
S.A.W. Brandwagfonds (Januarie 1970 - Desember 1974)	590-59	974-40
Suiderkruisfonds (Februarie 1970)	2.473-69	3.326-18
Polisiegeriewefonds (Desember 1975)	287-60	375-32
Rampfonds		7.909-06
	8.659-31	14.176-51

Kennis geneem.

Die voorsitter sê dat dit wenslik is dat hierdie gelde in die toekoms in die Algemene Diakonale Fonds gestort sal word.

c. WET OP VERDEDIGING

Op 4 September 1973 is van die Sekretaris van die Parlement 'n voorgelegde Verdere Wysigingswetsontwerp op Verdediging ontvang met die oog op kommentaar oor die wetsontwerp waarvolgens dit 'n misdryf sal wees indien 'n persoon "op enige wyse hoegenaamd

'n ander persoon of kategorie van persone of persone in die algemeen aanraai, aanmoedig, hulp verleen, aanspoor of aanstig; of enige woorde besig of enige handeling verrig of enigiets doen wat bereken is om 'n ander persoon ... aan te spoor ... om te weier of te versuim om enige diens te doen waartoe bedoelde ander persoon ... in die algemeen ingevolge hierdie Wet verplig is of verplig kan word."

'n Gemotiveerde memorandum is in die verband opgestel en voorgelê wat handel het oor:

Inleidende opmerkings
Omstandighede (van die wysiging)
Historiese argumente en met die
Gevolgtrekkings:

i. EERSTE GEVOLGTREKKING

Uit die voorgaande kan die afleiding gemaak word dat Bybels-reformatories gesien, die burgerlike owerheid die volle reg het om 'n verdedigende oorlog te voer en daarmee die algemene welsyn van die burgers, die Christelike godsdienste en die bestaande orde te beskerm en terselfdertyd die onregmatige geweld te verdryf en die vryheid te handhaaf. Dit is duidelik dat die oordrewe pasifisme, asof géén oorlog toelaatbaar is nie, Bybels-reformatories gesproke, géén bestaansreg het nie.

Waar in die huidige situasie die R.S.A. daadwerklik-militêr aangeval word deur kommunistiese, godlose terrorisme, daar het die owerheid na ons oordeel nie alleen die reg nie maar óók die plig om die defensiewe oorlog te voer. Hierdie defensiewe oorlog word óók gevoer ter beskerming van die Christelike godsdienste en beskawingsnorme, ter wille van 'n veel hoër vryheid as wat die sosialisme kan of wil bied en daarom is dit ter verdediging van die algemene welsyn van die burgers. As die owerheid uit die geloof hierdie oorlog voer met die doel om die vrede te herstel, kan daar géén twyfel wees dat die owerheid 'n geregverdigde oorlog voer nie.

Die argument dat hier 'n onregverdige oorlog gevoer word slegs om 'n onderdrukkende staatsorde te bestendig is na ons oordeel in die lig van ons Herderlike Skrywe van 1973 oor volkereverhoudings in die R.S.A., 'n onhoudbare argument ook gesien in die lig van bestaande werklikheid.

In die lig van die voorgaande moet nou, slegs kortliks, die verhouding owerheid-onderdaan nagegaan word.

ii. OWERHEID EN ONDERDAAN

In die Bybels-reformatoriese teologie word telkens die beginsel beklemtoon, soos gestel in Hand. 5:29 dat die gelowige God meer gehoorsaam moet wees as die mense.

Hierdie woord, wat dikwels aangehaal word om die willekeurige ongehoorsaamheid te regverdig, moet in hierdie verband ook gesien word in die lig van Rom. 13:1-7, waar die gehoorsaamheid aan die owerheid geleer word.

In die verhouding van die onderdaan tot die owerheid stel Joh. Polyander (Synopsis, Cap. L, 28) dat die gelowige ten opsigte van die uitwendige staat of orde van die menslike samelewing verplig is om die owerheid te gehoorsaam om sodoende saam te werk om die vrede en die burgerlike rus te bestendig. Slegs in dié sake wat tot die gewete behoort en waar die owerheidsreëls direk in botsing met Gods Woord is, kan die reël van Hand. 5²⁹ funksioneer.

Heinrich Bullinger stel dat in tyd van oorlog die gelowige onderdaan verplig is om sy liggaam en sy lewe in Dei nomine in die stryd te werp omdat dit in die regverdigde oorlog uiteindelik gaan om die Salus publica, die algemene welsyn.

Ten slotte wys prof. dr. Th. L. Haitjema, De Heidelbergse Catechismus, Wageningen 1962, bl. 265 op die maning van prof. Karl Barth in hierdie verband. Barth stel in sy Kirchliche Dogmatik III 4, S.531-537 dat in die geval van oorlog die individuele Christelike gewete toegelaat moet word om te besluit tot deelname aan die oorlog al dan nie. Daarop stel Haitjema dan:

"Als een 'staatsburgerlijk geweten' al niet een onvoorstelbare abstractie is, zal m.i. deze rechterstoel van een individueel christen-staatsburger volslagen incompetent moeten heten voor de beslissende eind uitspraak."

Die gevolgtrekking wat gemaak kan word, is dat die beslissing om oorlog te voer en of 'n oorlog geregverdig is al dan nie, in die hande van die owerheid lê. In sy beslissing sal die Christelike owerheid gelei word deur die uitsprake van die Woord van God met volle inagneming van die verantwoordelikheid van die owerheid soos dit gestel word in artikel 36 van die Nederlandse Geloofsbelijdenis.

As die owerheid aan hierdie eise voldoen het, is dit duidelik dat die individuele burger nie die reg het om hom, ter wille van sy gewete, dit is ter wille van sy verstaan van Gods Woord, aan die oorlog of oorlogsvoering te onttrek nie. Inteendeel, juis in só 'n geregverdigde oorlog is die gelowige onderdaan verplig om aan die oorlog deel te neem, veral in die lig van Rom. 13:5:

"Daarom is dit noodsaaklik om jou te onderwerp, nie alleen ter wille van die straf nie, maar ter wille van die gewete."

iii. KONKLUSIE

In die lig van die voorgaande en met inagneming van die bestaande situasie is die voorgestelde Wetswysiging, soos aangehaal, nie in stryd met die beginsels van Gods Woord nie. Dit lê volledig binne die kompetensie van die owerheid om hier te voorkom dat hy nie gedwarsboom word in sy taak om die algemene welsyn, die Christelike godsdiens en die bestaande orde te beskerm, die onregmatige geweld te verdryf en die vryheid te handhaaf nie.

MOSIE DEUR DS. C.L. VAN DEN BERG

Die volgende mosie word aanvaar:

"Die vergadering

1. betuig instemming met die steun deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering in 1974 verleen aan die Wysigingswetsontwerp op Verdediging;
2. bring hiermee hulde aan die nagedagtenis van al die lede van die S.A. Weermag en die S.A. Polisie, wat hulle lewe gelaat het in die beskerming van 'n Christelike, beskaafde, gelukkige staatsbestel en lewenswyse vir alle mense in ons vaderland; en verseker hulle naasbestaandes van die medelye en voorbidding van die kerk;
3. betuig hoë waardering aan al die lede van die S.A. Weermag, maar insonderheid die kommando's en Burgermag, wat gepaard met lewensgevaar saam met hulle gesinne ontbering verduur en materiële en ander skade ly in die nakoming van hulle plig;
4. beklemtoon die feit dat die terroristebedryghede aan ons grense, een onderdeel is van 'n omvattende aanslag op alle terreine teen bogenoemde lewenswyse in Suid-Afrika, en roep alle mense in Suid-Afrika op om die weerstand van die S.A. Weermag aan te vul en sinvol te maak, met doelgerigte weerstand teen die aanslag van dieselfde mag van duisternis, op godsdienstige, sedelike, maatskaplike, ekonomiese en kulturele terrein;
5. neem kennis van die moontlike langdurigheid van die oorlog waarin Suid-Afrika hom bevind, en roep alle mense in Suid-Afrika op tot paraatheid, om oor geslagte heen, al die offers te bring wat in dié verband van man, vrou en kind gevra sal word;
6. vestig insonderheid die aandag op die eis van verdubbelde inspanning en opoffering op ekonomiese terrein deur almal, sodat diegene tuis instaan vir die produktiwiteit van diegene wat opgeroep word, en laasgenoemdes vir die duur van hulle militêre diens hulle normale werksvergoeding ontvang;

7. versoek die betrokke owerhede en belanghebbende instansies dringend om 'n reëling te bewerkstellig, waarvolgens alle werkgewers, hulle werknemers wat militêre diens doen, normaalweg sal vergoed, ook op 'n basis van gemiddeldes, wat oortyd-, bonus- of kommissieverdienstes aanbetref, en waarvolgens verdienstelike gevalle van werkgewers wie se voortbestaan of winsgrense sodoende in gedrang kom, in aanmerking sal kom vir beskikbare steun uit bestaande fondse of ander bronne."

DIE VERGADERING BESLUIT VERDER:

- i. Plaaslike gemeentes word versoek om hulle op hoogte te hou met die nood en behoeftes van die familie van burgermaglede en polisiebeamptes wat grensdiens verrig. Bystand - materiëel indien nodig en moreel - sal bydra tot die gemoedsrus van diegene wat grensdiens verrig.
- ii. Die vergadering dra aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op, om met die owerheid te onderhandel, sodat predikante van ons kerk, ook geleentheid kry om ons lidmate in die buiteland te besoek. Dit kan gedoen word deur een van ons predikante na die buiteland te laat gaan wanneer die Staandemagkapelaan wat permanent daar dien, met verlof na Suid-Afrika kom.
- iii. Die vergadering versoek die Raad van Finansies om toe te sien dat die teologiese studente wat vanaf 1976 grensdiens moet verrig, finansiëel versorg sal wees.
- iv. Om dank aan predikante en kerkrade wat offers gebring het en nog bring ter wille van die beveiliging van ons land en sy mense deur militêre diens op ons grense, te betuig.
- v. Om dank vir die positiewe reaksie van ons kerk en sy leiding ten opsigte van die militêre diensplig van proponente te betuig. Die kerk en die betrokkenes word opgeroep om hierdie manne in woord en daad positief te motiveer.
- vi. Dat fondse wat in die gemeentes van ons kerk vir die Weermag byeengebring word, aan die Kapelaandiensfonds wat dit vir spesifiek godsdienstige en Christelike doelwitte aanwend, beskikbaar gestel sal word.
- vii. Om predikante op te roep om, waar moontlik, hulle as kapelane by die Burgermag en Kommando's beskikbaar te stel.

ORDEMOSIE

Die volgende ordemosie word aanvaar:

In die lig van die tydsfaktor op hierdie tydstip van die vergadering word besluit om nie meer as 6 sprekers per onderwerp toe te laat nie.

13. VLOEDRAMP

Na die vloed van Februarie 1976 is die gemeentes en lidmate versoek om offergawes te gee vir noodleniging in die verband. 'n Bedrag van R31.923-90 is vir die doel byeengebring.

Kennis geneem.

14. VOLKEREVERHOUDINGS

a. HERDERLIKE SKRYWE

In 1973 het die Algemene Kerkvergadering die herderlike skrywe goedgekeur en dit aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oorgelaat om dit in 'n finale vorm te giet en ook in ander tale te laat verskyn.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die opdrag uitgevoer. Aanvanklik is 40 000 eksemplare gedruk en versprei met 'n latere toevoeging van nog 10 000.

Oor die verdere bekendstelling is daar artikels van persone in Die Hervormer gepubliseer wat handel oor die inhoud van die herderlike skrywe.

By gemeentes is navraag gedoen in verband met die verspreiding en behandeling van die stuk met 'n versoek aan ringsvergaderinge om kontrole daarvoor uit te oefen.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het ernstige aandag gegee aan die besluit oor vertalings van die herderlike skrywe maar het tot die oortuiging gekom dat dit wat vorm en gerigtheid betref nie geskik is vir verspreiding in die buiteland in vertaalde vorm nie. Die Kommissie was van oordeel dat ons standpunt met betrekking tot volkereverhoudings beter op 'n ander wyse aan die buiteland gestel kan word.

Kennis geneem.

b. DIE BUITELAND

Op die volgende wyse is ons kerk se standpunt telkens onomwonde gestel:

i. GESPREKKE

Onder hoofstuk XXIII word weergegee watter geleenthede benut is vir gesprekke met persone uit die buiteland. Byna sonder enige uitsondering het die gesprek of 'n gedeelte daarvan oor die volkereverhoudings in Suid-Afrika gegaan.

ii. MEMORANDUM

Deur die Departement van Inligting het 'n versoek aan ons kerk gekom om 'n stuk op te stel wat onder andere sal handel oor ons kerk se standpunt met betrekking tot volkereverhoudings, vir gebruik deur die Lutherse Kerk in Wes-Duitsland. Die stuk is opgestel, in Duits vertaal en deurgestuur.

Kennis geneem.

c. S.A. BURO VIR RASSE-AANGELEENTHEDE (SABRA)

Ons kerk is sedert die stigting van die liggaam as meewerkende lid verteenwoordig by SABRA. Wyle ds. T.F.J. Dreyer was onafgebroke tot met sy oorlye in 1975 die kerk se verteenwoordiger, waarna 'n opvolger benoem is. Die opvolger, ds. C.L. van den Berg, se verslag lui dat sedert sy benoeming net een gesprek gevoer is oor sekere aspekte van die beleid van afsonderlike ontwikkeling maar dat dit nog in die beginstadium is.

Kennis geneem.

d. KERKE IN BLANKE GEBIEDE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in 1974 'n studie gemaak van kerkgeriewe aan Bantoe in Blanke gebiede. 'n Memorandum is in die verband opgestel en goedgekeur en na aanleiding van 'n besluit om dit bekend te stel, het die volgende in die Nuusbrief van Oktober 1974 verskyn:

"Na aanleiding van navrae oor die kerk se standpunt met betrekking tot die voorsiening van plekke vir eredienste vir Bantoe werkers in Blanke gebiede het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n studie van die aangeleentheid gemaak en besluit om die volgende as sy standpunt te formuleer:

Eerstens moet elkeen bereid wees en ook die middele voorsien dat elke Bantoe die geleentheid sal kry om eredienste in sy eie kerkverband Sondae te kan bywoon en dit in sy woongebied. Persone in wie se diens sulke Bantoe werkers is, het die grootste verantwoordelijkheid om dit moontlik te maak.

As dit onmoontlik blyk te wees en dat 'n groot getal Bantoe werkers, Sondae nie in eie gebiede eredienste kan bywoon nie moet as oorgangsmaatreël tydelik fasiliteite in Blanke gebiede geskep word. Daar word gedink aan die oprigting van kerkgeboue wat deur die verskillende Bantoe denominasies op verskillende tye gebruik kan word.

Tans word daar tydelike fasiliteite vir ander sake vir die Bantoe in blanke gebiede voorsien. Hierdie aanbeveling is in ooreenstemming daarmee."

e. BESKRYWINGSPUNTE

Die volgende beskrywingspunte is deur die Werkgroep Apostolaat behandel dit is vir aanname by die Algemene Kerkvergadering aanbeveel en die vergadering besluit daaroor:

=IX-8=

"Die kerk

- i. betuig dank vir die ferme instandhouding van die staatsgesag en die eweredige handhawing van wet en orde in ons vaderland deur die owerheid, met besondere verwysing na die beskerming en uitbouing van die reg en vryheid van alle onderdane langs die weg van doelgerigte deurvoering van die beleid van Afsonderlike Ontwikkeling, asook na die bemoeienis van die owerheid ter verwesenliking van vrede en ordelike vooruitgang ook buite ons landsgrense;
- ii. versoek die owerheid om besondere en volgehoue aandag te gee aan - en nie te huiwer nie - om hoë eise aan alle onderdane te stel ter kragdadige verwesenliking op alle lewensterreine van die grondpatroon van die beleid van Afsonderlike Ontwikkeling, met besondere verwysing na die noodsaak van
 - . die bewerkstelling van 'n toemende uitstroming van lede van die onderskeie ander volksgroepe uit Blanke Suid-Afrika na hulle eie tuislande, met inagneming van al die implikasies hiervan,
 - . die bewerkstelling van 'n toemende uitvloei van oorblywende lede van ander volksgroepe binne die grense van Blank Suid-Afrika, uit Blanke woongebiede na afsonderlike, verkieslik etnies gegroepeerde woongebiede, met voorsiening van woon- en alle ander nodige en moontlike geriewe vir hulle aldaar, en met inagneming van al die implikasies hiervan;
- iii. betuig aan alle belanghebbendes dat alleen deur die doelgerigte implementering en volgehoue deurvoering van sodanige maatreëls verseker kan word

dat die geleidelike verandering van die tradisionele samelewingspatroon in ons vaderland die logiese uitvloeisel van die ontplooiing van die beleid van Afsonderlike Ontwikkeling sal wees, en nie die uiteindelijke oogmerke van die beleid sal vertroebel en/of hulle verwesenliking bemoeilik nie;

- iv. verseker die owerheid van sy on= dubbelsinnige steun en volgehoue voorbidding in die vervulling van die owerheid se hoë roeping ter bewerk= stelling van 'n gelukkige toekoms vir alle mense in ons vaderland;
- v. roep alle mense, maar insonderheid alle gelowiges, in Suid-Afrika op tot die bereidwillige bring van al die offers aan gewin, genot, gemak, gerief en selfs persoonlike geluk, wat ter versekering van so 'n gelukkige toekoms vir alle mense in Suid-Afrika deur die owerheid van hulle gevra mag word."

(Ring van Johannesburg).

BESLUIT: Die vergadering neem die beskrywingspunt in sy geheel en onderdele aan.

=IX-9=

"Christelike verantwoordelikheid en mense= verhoudings in Suid-Afrika

Die kerk

- i. Neem met dankbaarheid kennis van die vermindering in die gaping wat in die verlede op geloofs-, opvoedkundige, ekonomiese en ander terreine tussen lede van die onderskeie rassegroepe in ons vaderland bestaan het, en roep alle gelowiges op om in Christelike verantwoordelikheid mee te werk tot die voortsetting van hierdie proses langs die weg van afsonderlike ontwikkeling.
- ii. Wys alle mense, maar insonderheid alle gelowiges, op die geleentheid vir die beoefening van Christelike verantwoordelikheid vir die toekoms van alle mense, wat opgesluit lê in die benutting van hierdie veranderde situasie ter uitbouing van gekerstende mense= verhoudings tussen lede van die onderskeie rassegroepe.

- iii. Verwerp as onversoenbaar met Christelike verantwoordelikheid enige krenkende, beledigende of vernederende reëling of optrede tussen mens en mens op welke terrein ookal, sowel as enige oorbeklemtoning van eie waardigheid, eer of bevrediging ten koste van die geluk en heil van ander mense.
- iv. Herbevestig sy oortuiging dat die behoud van die onderskeidende identiteit van die verskillende rassegroepe in die beste belang van die voortgang van die evangelie, sowel as die handhawing van 'n Christelike beskawing in hierdie land, en daarom ook in die beste belang van die menswaardigheid en geluk van alle mense in die hede en die toekoms is, en dat die bewaking van hierdie identiteit op kulturele, maatskaplike en biologiese terrein derhalwe uitdrukking is van die hoogste Christelike verantwoordelikheid vir die toekoms van alle mense.
- v. Roep alle mense, maar insonderheid alle gelowiges op, by alle kontak, assosiasie en Christelike toenadering tussen lede van verskillende rassegroepe, tot bewaring van dié afstand waarsonder eerbiediging van mekaar se eiesoortigheid en gesamentlike aanvaarding van Christelike verantwoordelikheid vir die toekoms van alle mense onmoontlik is.
- vi. Verwerp as onversoenbaar met Christelike verantwoordelikheid enige reëling of optrede op welke terrein ookal waar die samesyn van lede van verskillende rassegroepe geen ander doel dien nie as die blote beoefening van vermenging of blote demonstrasie van familiariteit, waardeur die eerbiediging van mekaar se eiesoortigheid afgetakel, en so=doende 'n gunstige klimaat vir kulturele, sosiale en uiteindelijke bloedvermenging geskep word."

(Kerkraad van Melville)

BESLUIT: Die beskrywingspunt word in sy geheel en sy onderdele aanvaar.

TEENSTEMME

- i. Hiermee teken ons, die ondergetekendes, ons teenstemme

aan teen die bogenoemde beskrywingspunt se aanname omdat:

1. Afsonderlike ontwikkeling word hier verdraai tot 'n middel om ons tradisionele samelewingspatroon te verander; 'n patroon wat juis deur ons kerk help vorm is.
2. Die beskrywingspunt is 'n weergawe van die verwerplike "Social Gospel" waaraan ons nie deel wil hê nie.
3. By die stemming, nadat dit met hande-opsteek geblyk het dat die beskrywingspunt nie aanvaar sal word nie is 'n buite-ordelike spreekbeurt aan ds. C.L. v.d. Berg toegestaan wat die reglement van orde minag.

(Geteken) M.F. v.d. Merwe, Ouderling - Poort gemeente)

F.H. v.d. Merwe

P.J. v.d. Merwe (Jr.)

M.H.J. v.d. Merwe

J.A.A.A. Schroeder

L.J. Steyn

E.P. Vosloo

J.H. Brandt

J.P. Snyman

L.M.P. Swanepoel

S.P. Pretorius

H.A. Swanepoel

J.C. van Rensburg

E. Smit.

- ii. Ek wens my teenstem aan te teken teen die beskrywingspunte =IX-8= en =IX-9=. Wat punt =IX-8= betref verstaan ek moeilik waarom die huidige regeringspolitiek nóg verder deurgevoer moet word, in plek van nog groter verantwoordelijkheid op die skouers van die individuele burger te lê.

Ek is teen punt =IX-9= op grond van die feit, dat mens kán sê, dat vermenging van rasse noodlottig sal wees. Maar hierdie vermoede kan nooit op grond van die evangelie gemotiveer word nie.

Bowendien, wanneer "die behoud van die identiteit van ... rassegroepe in die beste belang van die ... evangelie ... is" (=IX-9-iv=), dan vra ek my af of dit nodig is dat ons die evangelie moet veilig stel. Hy het in homself voldoende krag om hom te verdedig. Tewens betwyfel ek, of die "bewaking van hierdie identiteit ... uitdrukking is van die hoogste Christelike verantwoordelijkheid ..." (=IX-9-iv=). Want wat lê in die betekenis van die geskiedenis van byv. Boas en Rut anders dan dat die heil (miskien) kan loop oor mense wat "kultureel, maatskaplik of biologies" van ons verskil.

Die geheel van punte =IX-8= en =IX-9= is myns insiens

in teenspraak met =IX-9-iii=, welke punt ons dan ook ten volle onderskryf.
(Geteken F. Houwert)

I. KOMMUNIKASIE

Vir die verbreiding van die evangelie benut die kerk bestaande kommunikasiemiddels om so die blye boodskap in woord en geskrif uit te dra.

1. PUBLIKASIES

Die Kommissie vir Literatuurvoorsiening en die kompilator vir kerklike publikasies en berigging het nou kontak in die verband.

Laasgenoemde as sekretaris van die Kommissie vir Literatuurvoorsiening vorm die skakel tussen die Kommissie en die verskillende instansies wat met publikasies vir die kerk en ander kommunikasie-media te doen het. Benewens verslag oor die publikasies as sodanig is die volgende ook verslag oor die werk van die Kommissie vir Literatuurvoorsiening en die kompilator vir kerklike publikasies en berigging:

a. GEREELDE KERKLIKE PUBLIKASIES

i. DIE HERVORMER

Die breë beplanning word gedoen deur die redaksie terwyl die besondere deurvoering in die hande van die redakteur en kompilator vir kerklike publikasies berus, laasgenoemde vir die versameling van kopie, gedeeltelike proeflees, uitleg van blad, intekening deur gemeentes en sekretaris van redaksie.

. INHOUD

Benewens die gewone artikels wat verskyn, het die volgende in die besonder aandag gekry, met 'n verslag oor die vordering in die verband telkens daarna genoem:

.. Eskatologie

'n Reeks artikels oor die eskatologie word beplan.

.. Tyd en gebeurtenis-gebonde artikels

Na 'n gesprek met die ad hoc komitee in verband met massakommunikasie is besluit dat artikels onder die opskrif "Beproof die geeste" sal verskyn as voorliggende kommentaar op gebeure in die openbare- en kerklike lewe wat vir die lidmate van wesenlike belang kan wees. Beplanning is in werking gestel om vir so 'n artikel ruimte oop te hou so lank as wat dit prakties moontlik is.

.. Buitekerklikes

Aandag is gegee aan die suggestie van die Raad vir Arbeid onder Buitekerklikes dat aan buitekerklikes 'n blad soos volg gebied sal word:

"'n Aantreklike buiteblad, gekleur en met die prys, naam, wapen en kort opskrifte van artikels in die voorbladprent, sodat sy belangstelling gewek word om die blad te koop."

Die redaksie het daaroor gehandel maar was eerstens van oordeel dat Die Hervormer primêr gerig is op die lidmate van die kerk en dat die saak van die bearbeiding van buitekerklikes beter gedien kan word deur 'n eie blad spesiaal gerig op die buitekerklikes. Tweedens is die redaksie van oordeel dat die opdeling in en die toespitsing op besondere groepe in die blad nie oorbeklemtoon moet word nie. Derdens was die pers op die betrokke stadium nie in staat om te voorsien in so 'n versoek nie weens gebrek aan die nodige masjinerie en personeel.

Die Raad vir Arbeid onder Buitekerklikes is egter versoek om artikels gereeld te voorsien vir publikasie in Die Hervormer oor hierdie deel van die werk.

.. Artikels uit ander kerke

Die redaksie het goedgekeur dat daar gereeld artikels uit die ander twee Afrikaanse susterkerke kan verskyn en van ons kerk se kant artikels in die ander twee kerke se blaaië. Na 'n samespreking tussen die verteenwoordelike instansies met die verskillende kerke is 'n gedragslyn vir die toekoms neergelê.

.. Jeugrubriek

Aan die Raad vir die Belydende Jeug is 'n versoek gerig om in die jeugrubriek vrae, waarmee die jeug te doen het, te beantwoord - vrae deur die jeug self gestel of vrae deur die Raad as aktueel beoordeel. Daaraan sal aandag gegee word as die huidige reeks oor Bybelse begrippe afgehandel is.

.. Kategese

Met die verskyning van die katekisasieboek "Geloofsleer" het die lesuitiesetting as opvolger van "Weiding" ook verdwyn. Nou word die "Geloofsleer" in die rubriek bekendgestel en sal opgevolg word deur verdere artikels oor die kategeese.

.. Die Kinders se Hervormer

Die Raad vir Kategeese het besluit dat die lesuitieset-

settings nie meer nodig is nie en is self bereid om die taak te onderneem om in die behoefte van die kinders deur Die Hervormer te voorsien in samewerking met ander rade. Suggesties in Die Hervormer self oor die toekoms van die rubriek het weinig reaksie uitgelok. Die redaksie gee aandag aan die toekoms van die rubriek, in voortgesette samewerking met die Raad vir Kategese.

.. Foto's en foto-artikels

Die gereelde verskyning van foto-artikels en interessante foto's uit die lewe van die kerk is deur die redaksie versoek. Dit verskyn volgens die kommentaar van lidmate, onder besondere byval.

.. Persoonlike berigte

Pogings om lidmate te beweeg om van die advertensie-kolomme gebruik te maak vir verlowings-, huweliks- en geboorteaankondigings het geen reaksie uitgelok nie.

. GETAL VERSKYNINGS

Die redaksie het, na aanleiding van 'n verslag van ds. P.M. Smith en mmr. A.B. van N. Herbst, ernstige aandag gegee aan Die Hervormer as 'n weekblad met Die Hervormer se Nuusbrief as eerste stap in die rigting met sy verskyning op die 15de van elke maand en Die Hervormer op die 1ste van elke maand.

In die verband is oorweging gegee aan:

'n Personeel van + ses om in die behoefte te voorsien;

verspreidingsmiddels - bestuurders en voertuie en treinversending;

die vorm (tydskrif of koerant) wat die drukkoste en dus intekengeld bepaal;

die inrigting by die pers wat baie uitbreiding sal verg om in die behoefte te voorsien.

Die redaksie bestudeer nog die aangeleentheid en dink aan die moontlike verskyning van Die Hervormer in tydskrifvorm een maal per maand en in 'n ander vorm, byvoorbeeld tabletvorm meer dikwels. Die vir die verspreidingsprobleem is daar egter nog nie 'n oplossing nie.

. OPLAAG

Daar vind steeds 'n geleidelike styging plaas. Tans is dit 38 280. Die oplaag word jaarliks bepaal as kerkrade hulle bestellings deur die jaarverslae (ABC) plaas.

. INTEKENGELD

Nadat die Algemene Kerkvergadering van 1973 die inteken=geld op R1-20 vasgestel het en die verdere bepaling in die hande van die redaksie geplaas het, was hy verplig om die intekengeld as gevolg van drukkoste vir 1975 op te skuif na R2-00 per jaar maar vir 1976 bly dit R2-00.

. REDAKTEUR

Nadat ds. J.G.M. Dreyer (sr.) sedert Junie 1937 redak=teur van Die Hervormer is, het hy aan die redaksie mee=gedeel dat hy bereid is om aan te bly tot met hierdie Algemene Kerkvergadering en sal verder tydelik behulpzaam wees totdat nuwe reëlins getref is.

BESLUIT: a. Die vergadering aanvaar die aanbod.

b. Die volgende mosie deur die skriba gestel, word aanvaar:

Die vergadering spreek sy groot dank uit teenoor ds. J.G.M. Dreyer vir sy belangrike, onbaatsugtige en ongeëwenaarde diens, beide wat kwaliteit en termyn betref. Ds. Dreyer antwoord gepas.

VERWELKOMING

Die voorsitter verwelkom adjunk-minister T.N.H. Janson ter vergadering. Sy belangstelling word waardeur en hy word van ons beste wense verseker. Hy word bedank vir die brief van goeie wense wat hy vanaf die Eerste Minister saambring het.

Van hierdie gelukwense neem die vergadering met dank kennis en mnr. Janson word versoek om ons dank aan mnr. Vorster in hierdie verband oor te dra.

Die brief van die Eerste Minister (20 Mei 1976) lui soos volg:

"Namens myself en die Regering wil ek graag ons seënwense oordra aan die afgevaardigdes by die Algemene Kerkvergadering.

Mag die werk van u Kerk steeds groter gedy uit die besluite wat deur u geneem sal word."

I. KOMMUNIKASIE (VERVOLG)

. DIE HERVORMER EN STUDENTE

Die Ring van Potchefstroom stel voor dat dit so gereël moet word dat elke student maandeliks Die Hervormer sal ontvang. As die studentegemeentes dit nie kan bekostig nie, dan die ringsgemeentes.

BESLUIT: Die aanbeveling word aanvaar.

. DIE HERVORMER SE NUUSBRIEF

Hierdie uitgawe verskyn op die 15de van elke maand en die kompilator vir kerklike publikasies is uitsluitlik verantwoordelik vir die inhoud, verskyning en verspreiding. Die oplaag is 46 000.
Kennis geneem.

ii. DIE ALMANAK

Die kompilator vir kerklike publikasies en berigging is verantwoordelik vir die versameling van die kopie, opstel van statistieke en kalenders, uitleg en intekening van die blad.

. SAMESTELLING

Daar het gedurende die drie jaar nie 'n radikale verandering gekom wat die samestelling betref nie - artikels, kalenders, statistiese gegewens en die Bybelse Dagboek. Wat laasgenoemde betref word gemeld dat besluit is om uitvoering te gee aan versoeke om van 'n groter lettertype vanaf die 1976-uitgawe, gebruik te maak. Dit vergroot die dikte van die blad.

. OPLAAG

'n Geleidelike styging vind nog plaas. Die oplaag van 28 000 vir 1975 was nie toereikend nie. Vir die volgende uitgawe word vir 30 000 voorsiening gemaak.

. PRYS

Die vorige Algemene Kerkvergadering het die prysvasstelling aan die redaksie oorgelaat. Verhoogde kostes bring ook onvermydelik weer 'n styging mee. 1974 - 80c, 1975 - R1-00 en die prys vir 1976 bly R1-00.

. VERSKYNING EN VERSPREIDING

Dit was moontlik om die blad in Desember te voorsien aan gemeentes sodat lidmate dit aan die begin van die jaar beskikbaar kon hê met die oog op die Bybelse Dagboek.

. REDAKTEUR

Ds. T.F.J. Dreyer (Sr.) was sedert 1965 hoofredakteur van die blad. Toe die uitgawe van 1976 beplan is, was hy nog in die voorsitterstoel maar met die verskyning was hy reeds oorlede.

BESLUIT: Die vergadering betuig sy waardering vir jarelange toegewyde diens van ds. Dreyer.

Prof. dr. P.S. Dreyer is benoem tot hoofredakteur in die vakature.

iii. HERVORMDE TEOLOGIESE STUDIES

Die kompilator vir kerklike publikasies is hier verantwoordelik vir gedeeltelike proeflesing en uitleg van die blad.

Die blad se oplaag is tans 550 en die intekengeld R4-00 per jaar.

Kennis geneem.

iv. HOSPITAALLITERATUUR

Die volgende mosie word aanvaar:

Daar bestaan 'n klaaglike tekort aan hospitaalliteratuur wat op 'n behoorlike, reformatoriese wyse die siekes tot 'n bron van krag en troos kan wees.

Daarom verbind dié vergadering hom tot die beskikbaarstelling van sodanige literatuur in die vorm van boekies wat teen 'n gerige koste en in voldoende hoeveelhede deur predikante en lidmate van die Hervormde Kerk, aan siekes beskikbaar gestel kan word.

b. BESONDERE PUBLIKASIES

i. AFGEHANDEL

Sektekenmerke - handleiding
Geloofsleer - (herdruk) - vir die kategetiese onderrig
Rondom die gewetenskousule - oor onderwyssake
Opsig en tug - 'n handleiding
Herberg vir die vreemdeling - handleiding
Waarom is ek lidmaat van die kerk (herdruk) - handleiding
Sê dit aan die gemeente - preekbundel vir ouderlinge
Herderlike skrywe - voorligting
Reisattestaat - vir gemeentes
Jaarverslae (ABC) (herdruk)
Sensusvorms (herdruk)

ii. ONAFGEHANDEL

Diensboek vir eredienste
Tweede deel van Ken jy die Bybel?
Tweede deel van Ons protestantse erfenis
Tweede deel oor sektes: Afsonderlike sektes
Agtergrond en inhoud van ons belydenis
Voorligting aan orreliste
Herderlike sorg
Sinopsis oor publikasies

iii. EIE PUBLIKASIES

Daar word steeds gewerk aan 'n eie publikasie van die Kommissie vir Literatuurvoorsiening onder leiding van werkgroepe oor die volgende onderwerpe met die werkgroep=voorsitters se name ook genoem:

Rondom die Bybel	- ds. A.P.B. Breytenbach
Die belydenis	- dr. P.J.T. Koekemoer
Die verkondiging	- prof. J.I. de Wet
Rondom die kerk	- prof. F.J. van Zyl
Bybelse begrippe	- dr. D.J.C. van Wyk

Kennis geneem met 'n dringende beroep aan ampsdraers om te skryf.

2. BERIGGEWING

Die kompilator vir kerklike publikasies en beriggewing het in besonder hier 'n taak met beriggewing:

a. AAN DIE KERK

Deur middel van die kerk se eie kommunikasiemedie en ander media (veral radio) asook omsendskrywes word deur artikels en nuusberigte, lidmate op hoogte gehou met gebeure in en om die kerk, voorligting word gegee oor sake rakende die gemeentes.

b. oor die kerk

In die kerk se blaaie, dagpers, radio word gereeld berigte oor die doen en late in die kerk, asook standpunte van die kerk bekend gestel. In die verband kan verwys word na:

- i. Die medewerking met die ad hoc komitee benoem om navorsing te doen oor en aanbevelings te maak in verband met 'n beter benutting van die massakommunikasiemedie deur die kerk.
- ii. 'n Jaarkursus wat gevolg is by die Randse Afrikaanse Universiteit oor massakommunikasie en wat moontlik gemaak is deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en Raad van Finansies.
- iii. Verkenning wat gedoen word in verband met beter voorligting aan die lidmate oor gebeure in die kerk van Christus ook buite ons eie kerkverband.

Kennis geneem.

3. RADIO EN TELEVISIE

a. KERKUITSAARDIENSTE

i. VERTEENWOORDIGER OP DIE ADVIESKOMITEE INSAKE KERK=UITSAARDIENSTE

Nadat ds. T.F.J. Dreyer (Sr.) vir meer as 30 jaar die kerk

in die verband verteenwoordig het, het daar in 1975 deur sy dood 'n verandering gekom en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit dat sy skriba voortaan die verteenwoordiger sal wees. Hy het by een vergadering in Julie 1975 in die verband sitting geneem.

AANBEVELING

Die kerk boekstaaf sy waardering vir die werk wat wyle ds. Dreyer oor 'n tydperk van baie jare gedoen het toe hy met oortuiging die belange van die kerk daar bevorder het.

ii. GEREELDE UITSENDINGS

Sedert die vorige vergadering het die volgende wysiging in die uitsendings gekom veral met die oog op meer hoorbare uitsendings deur nie meer gebruik te maak van kortgolfuitsendings nie. Daar is besluit dat alle dienste voortaan op FM-senders uitgesaai sal word maar dat hulle ook hoorbaar op kortgolfsenders sal wees. Om te verseker dat die leraar van elke kerkgenootskap minstens een keer per Sondag deur die lidmate van sy kerk gehoor kan word, is Ontwaak my Siel op die erediensrooster ingeskakel. Dit bring ongeluk= kig mee dat ons kerk en die Gereformeerde Kerk elkeen een keer elke agt weke nie 'n uitsending sal hê nie. Dit is te wyte daaraan dat die Apostoliese Geloofssending nog een keer per maand 'n Ontwaak my Siel uitsending moet kry.

iii. OGGENDUITSENDINGS

Bogenoemde reëling het dit noodsaaklik gemaak dat alle eredienste dieselfde tyd uitgesaai sal word. Vir die oggendiens is daar op 09h00 besluit maar dit het geblyk vir veral Wes-Kaapland baie vroeg te wees. Eers is daar 'n metode toegepas waar Wes- en Oos-Kaaplandse uitsendings se trefwydte baie beperk was deur hulle anders as die res van die land te behandel. In die verband is met die laaste vergadering 'n verandering gemaak.

Die veranderings bring mee dat waar Wes- en Oos-Kaapland van die res van die land afgeskei het vir die oggendiens= uitsending, Wes- en Oos-Kaapland, Vrystaat en Natal nou gekoppel word en Noord- en Suid-Transvaal gekoppel bly.

Verder dat die Gereformeerde en Hervormde Kerk om die beurt Sondagoggende uit Transvaal uitsaai waar die grootste persentasie van hulle lidmate woonagtig is.

Die aanddienste wat landswyd uitgesaai word bly onveranderd. Die verandering bring mee: dat Kaapland soggens 8 landswye uitsendings het en 7 wat na die res van die land, dit wil sê Kaapland, Vrystaat en Natal, uitgesaai word.

Geen streek het meer as een erediensuitsending per Sondag nie.

Daar waar die Nederduitsch Hervormde Kerk vir 1975 7 dienste en die Gereformeerde Kerk 6 dienste net in Wes- en Oos-Kaapland uitgesaai het, sal vanaf 1976 hierdie dienste nou ook in die Vrystaat en Natal gehoor word.

b. RADIO-PREDIKERS

Daar word voortgegaan met opleidingsgeleenthede vir predikante wat radiouitsendings doen.

BESLUIT: 'n Beroep word op alle predikante, wat aan uitsendings deelneem gedoen om hierdie geleentheid te benut aangesien dit oorweeg word om hoofsaaklik van sulke persone gebruik te maak vir radiouitsendings.

c. TELEVISIE

Van die S.A.U.K. se kant word programme voorberei vir ateljee-uitsendings waar predikante in die televisietegniese geskool word. Daar is nog nie sprake van die uitsending van gewone eredienste deur televisie nie. Predikante ontvang opleiding om te voldoen aan die besondere eise wat gestel word vir televisieuitsendings.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het persone benoem om 'n studie te maak oor die kerk en televisie. Nadat 'n paar voorlopige verslae daarvoor ontvang is, is hulle voorstel aanvaar om 'n ad hoc-komitee te benoem om die ondersoek voort te sit. Daarvoor word onder punt 4 volgende verder verslag gedoen.

BESLUIT:

Die vergadering verwys die hele aangeleentheid ten opsigte van die televisie na die ad hoc-kommissie vir die studie van kommunikasie en die Werkgemeenskap vir Praktiese Teologie van ons kerk vir verdere studie en voorligting aan die kerk.

d. ANDER PROGRAMME

Daar is besondere pogings aangewend om aan die werksaamhede van ons kerk ook in ander radioprogramme aandag te gee. Dit kom ook meer dikwels voor dat dit gebeur in Sondagmiddagprogramme of by die program "Focus" Sondagaande. Kerklike liggame word andermaal gevra om bepaalde aktiwiteite onder die aandag te bring met die oog op uitsendings.

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het in die verband besluit:

"Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering word versoek om die professor in Kerkgeskiedenis, met medewerkers indien nodig, te vra om programmaties die geskiedenis van die ouer gemeentes van ons kerk op te

stel vir die gebruik van die S.A.U.K. se godsdienstige programme.

Die werksaamhede van die kerk ten opsigte van jeug=
kampe, werk onder bejaardes e.d.m. moet sistematies
aan die S.A.U.K. vir dieselfde program, aangebied word."

Die besluit is verwys na die professor in Kerkgeskiedenis,
Raad vir die Belydende Jeug, N.H.S.V. Hoofbestuur en Weeshuis=
direksie vir hulle voortdurende aandag.

Die program "Wat sê die Bybel" waaraan verteenwoordigers van
ons kerk gereeld meedoen bly een van die gewildste uitsendings
van godsdienstige aard.

Kennis geneem.

e. DANKBETUIGING

BESLUIT: Die kerk boekstaaf sy hoë waardering teenoor die
S.A.U.K. vir die tyd wat aan godsdienstige uitsendings
afgestaan word en vir die geleentheid aan die kerk
gegee om in die verband mee te doen.

4. BETER BENUTTING VAN DIE MASSAKOMMUNIKASIEMEDIA

Na aanleiding van die ondersoek oor die kerk en televisie het die
ondersoek uitgebrei sodat dit die benutting van die hele massa=
kommunikasie deur die kerk insluit. 'n Komitee is op ad hoc=
basis vir die doel benoem wat reeds aandag gegee het aan die
volgende:

a. DAGPERS EN TYDSKRIFTE

Die komitee het as eerste taak aangepak om die beeld van die
kerk na buite te stel. 'n Paneel van medewerkers is benoem.
Hulle taak is om elk 'n studie te maak van bepaalde onderwerpe,
wat die Skrif daaroor sê, wat die kerk daaroor gesê het, sodat
by navrae na so 'n persoon verwys kan word om 'n verantwoorde
opinie oor die betrokke onderwerp uit te spreek. Dit sal nie
noodwendig die standpunt van die kerk hoef te wees nie maar
minstens verantwoord.

Verder is dit hulle taak om self na aanleiding van persberigte
te reageer of om berigte oor gebeure in die kerk te formuleer
en beskikbaar te stel met die oog op persberigte. Tot 'n
mate het hierdie stelsel vrugte afgewerp.

b. DIE KERK SE EIE KOMMUNIKASIEMEDIA

Lede van die paneel is versoek om stukke gereed te maak oor be=
paalde aktuele onderwerpe vir die kerklike publikasies.

'n Aantal het verskyn in die rubriek: Beproof die geeste.

Die komitee gee nog aandag aan die doeltreffende hantering van beskikbare artikels deur die pers wat aanbieding en tyd betref. Hulle steun die voorstelle oor die verskyning van Die Hervormer en Nuusbrief en 'n voltydse redakteur van harte.

c. RADIO EN ROLPRENT

Die komitee gee nog aandag aan beter benutting van die radio, televisie en die rolprent.

Kennis geneem.

5. LITERATUURVERSPREIDING

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit:

- a. Dat H.A.U.M. meer aandag moet gee aan bekendstelling op wetenskaplike wyse.
- b. Dat die uitgewers meer moet let op 'n aantreklike voorkoms van die publikasies met 'n lees- en verstaanbare inhoud.
- c. Dat oorweging gegee moet word aan die moontlikheid om van die publikasies beskikbaar te stel aan byvoorbeeld jeugverenigings of sustersverenigings om die verspreiding op 'n kommissiebasis waar te neem.
- d. Dat kerkrade, gekontroleer deur die ringsvergadering, met huisbesoek en ander geleenthede die publikasies beskikbaar moet hê om dit vir die lidmate aan te bied en die waarde daarvan bekend te stel.
- e. Dat -
 - i. aan elke kerkraad van ons gemeentes 'n eksemplaar van die kerklike publikasies (= boeke) gestuur sal word;
 - ii. aan elke kerklike kolporteur 'opdrag' gegee word om elke sodanige publikasie nà ontvangs aan die kerkraad voor te lê vir bespreking, behandeling en bekendstelling;
 - iii. die oplaag van boeke nie te groot sal wees nie.
- d. Dat kerklike publikasies nie op kerkrade afgedwing word nie maar dat meer propaganda gemaak word in DIE HERVORMER en NUUS-BRIEF om dit onder die aandag te bring.
- e. Dat eksemplare van alle nuwe en beskikbare kerkhistoriese publikasies van ons kerk geskenk word aan alle staatsargiewe en groot stadsbiblioteke.
- f. Die personeel van die pers moet versoek word om by die versending van publikasies (veral DIE ALMANAK en DIE HERVORMER) per spoor van beter verpakkingsmetodes gebruik te maak.

Die Kommissie vir Literatuurvoorsiening het dringende aandag aan die aangeleentheid gegee, benewens wat verwys is na die Raad van Finansies oor sake wat die N.H.W. Pers en H.A.U.M. raak, kerkrade en ringsvergaderinge.

Deur die dagpers, radio, Die Hervormer, die Nuusbrief word die verskyning van publikasies aangekondig - in die dagpers sonder sukses. Soms reageer die dagpers op artikels en berigte in Die Hervormer, Nuusbrief en kerknuus. Van die publikasies word een eksemplaar aan gemeentes gestuur met 'n begeleidende brief en bestelvorm. Vandat hierdie metode gevolg word, was die reaksie baie gunstiger byvoorbeeld van een eksemplaar is 2 700 gedruk en binne 'n jaar was 2 300 verkoop.

'n Sinopsis van alle publikasies word gereed gemaak om beskikbaar gestel te word aan kerkrade sodat hulle kan weet wat voor hande is en wat die inhoud daarvan is.

Alles in vermoë word tans gedoen om gewone kerklike publikasies betyds by gemeentes te laat kom. Teenoor die situasie in die verlede, het die posisie tans baie verbeter. Aandag word gegee aan verdere verbetering.

BESLUIT: 'n Mosie van dank aan die kompilator, ds. P.M. Smith en die administrateur, mnr. A.B. van N. Herbst, vir hulle belangrike en doeltreffende werk in hierdie verband word aanvaar.

ORDE VAN DIE VERGADERING

'n Telegram van seënwense vir die vergadering is ontvang van Rustenburg moedergemeente.

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan:

Ds. C.J.A. Simpson	heel dag
Ds. J.J. Engelbrecht (hospitaalpredikant)	hele oggend
Ds. D.J.A.G. du Toit, Tzaneen	hele oggend
Ds. W.G. Habig, Eikenhof	hele oggend
Ds. S.E. Young, Zeerust	hele oggend
Oudl. W.J. van Dyk, Tzaneen	hele oggend
Oudl. A.J. van Staden, Vanderbijlpark-Suid	heel dag
Oudl. L.P.E. Maartens, Johannesburg-Suid	heel dag
Ds. J.G.M. (Hans) Dreyer	hele oggend
Ds. J.H. Steenekamp	hele dag
Oudl. T. Esterhuyse, Rustenburg-Kloof	hele dag
Diak. W.H. Barnard, Venterskroon	hele dag
Dr. Theuns Dreyer	09h00 - 11h00
Oudl. J.P. Cronje, Barberton	hele dag
Ds. J.H. Naude	hele dag
Oudl. J.W.J. van Wyk, Dullstroom	hele dag
Ds. T.J. Botha, Odendaalsrus	10h45 tot die einde van die dag
Oudl. J.A. Fourie, Odendaalsrus	10h45 tot die einde van die dag
Ds. K. Papp	hele dag

Ds. H.M.J. Kramer	die hele dag
Ds. A.T. McDonald, Groot Marico	hele dag
Diak. M. Nel, Groot Marico	hele dag
Ds. T.L. Botha	hele dag
Oudl. W. Vorster	hele dag
Diak. J.J. Hendriks, Bothaville	hele dag
Ds. J.P.J. Fourie, Ebenhaezer	hele dag
Ds. Johan Breytenbach, Dendron	hele dag
Ds. H.J. Botes, Orkney	hele dag
Ds. H.C. Coetzee, Sasolburg-Suid	hele dag
Prof. J.P. Oberholzer	09h30 - 10h45
Oudl. J.J. Marais, Volksrust	hele dag
Ds. D.J. van Staden	hele dag
Ds. J.J.C. du Plooy, Evander	hele dag
Oudl. N.J.G. v.d. Westhuizen, Meyerton	hele dag
Ds. L. Meyer, St. Helena	10h30 - 12h45
Oudl. E.J. Jordaan, St. Helena	10h30 - 12h45
Oudl. R. Steinmann, Turffontein	hele dag
Oudl. F.W. Combrinck, Rustenburg-Oos	14h30 tot einde van die vergadering - 26 Mei
Oudl. F. Hugo, Meyerspark	hele dag
Ds. C.J.S. van Niekerk, Ottosdal	hele dag
Oudl. C.W. van Vuuren, Bosmansrus	hele dag
Ds. P.W.A. Bierman	11h00 - 12h45
Diak. M. Potgieter, Tsumeb 11h	11h00 - 12h45
Ds. D.J. Claassens, Crosby	hele dag
Oudl. Kleinschmidt, Melville	hele dag
Kapelaan M.W. Pretorius	vanaf 11h45 - 12h45
Oudl. H.S. Erasmus, Brixton	11h15 - 12h45

GROETE UIT NEDERLAND

Prof. en mev. Jonker word as gaste uit Nederland verwelkom. Prof. Jonker spreek 'n kort woord. Sy kontak met ons kerk strek oor 25 jaar onder andere ook sy besoek in 1955 in Suid-Afrika. Vanaf 1955 tot vandag het daar veel verandering ingetree en dit gee hom moed. Hy het weer eens agtergekom dat die werklike situasie in ons land baie anders is as wat in Nederland dikwels voorgestel word.

Wat hy graag wil vra, is dat die verband tussen die Nederlandse Hervormde Kerk en ons kerk wat gedurende die afgelope 16 jaar feitlik tot stilstand gekom het, weer opgeneem sal word.

Dr. A. v.d. Heuvel, die skriba van die Nederlandse Hervormde Kerk, het hom ook versoek om dit voor ons te lê. Belangrik in hierdie verhouding is die waarheid. Dit impliseer onder andere die waarheid van God, sy verbondstrou. Beide kerke sal uit hierdie waarheid moet leef en met mekaar moet praat. Vanuit die trou van God mag ons nie voortgaan met die verbroke verhouding nie. Hy sal hom beywer dat die broederhand vanuit Nederland na ons uitgesteek word en vra dat ons ons hand sal uitsteek en hulle hand sal neem.

Die voorsitter bedank prof. Jonker en verseker hom dat ons nog nooit die broederhand teruggetrek het nie.

AFSLUITING

Ds. P.A.R.C. van Wyk neem die afsluiting waar. Hy laat sing Ges. 75:1 en gaan voor in gebed.

Die vergadering verdaag tot 24 Mei 1976 om 09h00.

GOEDGEKEUR EN GETEKEN OP 25 MEI 1976

VOORSITTER (W.G.) J.P. Oberholzer

SKRIBA (W.G.) P.M. Smith

OGGENDSITTING - 24 MEI 1976, 09h00

Ds. J.A. Smit neem die opening waar. Hy laat sing uit Ps. 18:1, lees uit Matt. 28:16 vv en gaan voor in gebed.

Ouderling J.C. Oelofse word met sy verjaardag op 23 Mei 1976 gelukgewens. Ons meelewe gaan uit tot die familie van oudl. Nico Kamfer van Crosby wat gedurende die naweek oorlede is. Ons dink ook aan die familie van wyle oudl. Salmon van der Merwe wat kort voor die vergadering oorlede is en 'n groot rol in ons kerk gespeel het.

HOOFSTUK X - DIE GEESTELIKE VORMING VAN DIE JEUG

A. DIE BELYDENDE JEUG

1. DIE WESE VAN JEUGWERK

a. BESLUIT VAN DIE 1973-ALGEMENE KERKVERGADERING

'n Beskrywingspunt van die Ring van Heilbron is aanvaar wat onder andere vra:

"Die Algemene Kerkvergadering word versoek om die arbeid van die kerk, tans, en die belydende jeug te toets aan die norme van die Heilige Skrif, en of die aangehegte studiestuk nie dalk 'n rigsnoer mag wees nie."

'n Memorandum van die ring is ook aan die vergadering voorgelê.

b. UITVOERING

Dit is verwys na die Raad vir die Belydende Jeug om so 'n studie te maak nadat die Ring van Heilbron die knelpunte geformuleer en beskikbaar gestel het.

Die Raad het hom daartoe bereid verklaar as nuwe gesigspunte na vore gebring word deur die ring want voorheen het 'n gesprek met die ringe van Heilbron en Bloemfontein plaasgevind en oor die uitslag was genotuleer:

"Die slotsom van die gesprek wat daarop gevolg het was: dat daar nie 'n wesenlike verskil is tussen die Raad se opdrag en beleid en die studiestuk nie en dat die moontlike verskil van siening van die jeugwerk net 'n geval van gebrekkige kommunikasie is."

Die ring het nie met verdere knelpunte vorendag gekom nie.

Die Ring van Pretoria-Noord het ook aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n versoek gerig dat 'n spesiale rapport

opgestel sal word oor die aard, funksionering en sin van die bestaande organisasie van jeugwerk in die kerk.

Die ring is verwys na die vorige ondersoeke en gevra om 'n memorandum op te stel wat al die punte sal dek wat hulle ondersoek wil hê. Die vorige stukke is aan die ring gestuur.

'n Komitee van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is later benoem om in gesprek te tree met die ringsverteenvoordigers. Die ringsvergadering het hierop besluit:

- i. Die ringsvergadering het hom na sorgvuldige oorweging tevrede gestel dat die kerk se prinsipiële beskouing en benadering van jeugwerk kerngesond is.
- ii. Die vergadering is egter besorg oor die klaarblyklike slapte en apatie wat daar vandag in die jeugwerk ingetree het of van lankal af reeds bestaan.
- iii. Die vergadering is van mening dat daar nuwe besinning en ondersoek moet kom na die implementering van die kerk se beleid ten einde metodes te vind waarmee bestaande metodes vervang, verbeter of aangevul kan word.
- iv. Aangesien die vergadering tans by gebrek aan vollediger gegewens en insig geen sodanige voorstel kan maak nie, spreek die vergadering sy voorneme uit om meerdere kennis oor die saak in te win en in die verband met die Raad vir die Belydende Jeug te skakel.

c. RINGSVERSLAE

Twee ringsverslae wat oor hierdie aspek van die jeug handel (Zeerust en Rhodesië) meld dat die kerkrade die hele kerklike jeug by hulle aktiwiteite betrek en nie net lede van die N.H.J.V. nie.

Kennis geneem.

2. JEUGKAMPE EN TERREINE

Die Raad vir die Belydende Jeug doen daarvoor verslag:

a. ROODEPLAATDAM

Hierdie terrein word nou ten volle benut want die vergaderplek is aan drie kante met valdeure toegemaak. Aan die vierde kant is 'n ruim ringmuur gebou met 'n es in die middel vir kampvure.

Daar is 'n netjiese swembad gebou vir gebruik van kampeerders en 'n sierlike hek verleen toegang tot die terrein.

In 1974 is vir water geboor en met 'n pomp daarop is daar nou suiwer water op die terrein. Dit is 'n gesogte terrein nie net vir kerklike instansies nie, maar ook vir ander kultuurorganisasies.

Die terrein word by die Provinsiale Administrasie gehuur teen R2-00 per jaar.

Kennis geneem.

b. RUSTENBURG (LINDERHOF)

Die grond is geskenk deur mnr. B.J. van der Linde. Die landmeter is tans besig om die grond op te meet. Sodra die nodige stukke ontvang is, sal die transporter op die naam van die kerk plaasvind.

Kennis geneem.

c. RUSTENBURG

Die grond is geskenk deur mnr. Combrinck. Die landmeter is ook nog hiermee besig.

Kennis geneem met dank aan oudl. Combrinck, lid van die vergadering.

d. TZANEEN

Die dam is nog nie klaar nie en ds. du Toit van Tzaneen hou 'n wakende oog oor ons belange daar. Sodra die toekennings gemaak word deur die stadsraad, sal hy aandag daaraan gee.

Kennis geneem.

e. VEEPOS

Die planne vir die oprigting van 'n was- en toileteenheid is gereed en party materiaal is reeds aangekoop. Die gemeente Venterskroon bied nou hulle kerkterrein aan vir die gebruik van die jeug.

Kennis geneem.

f. VENTERSKROON

Op hierdie terrein is 'n kerk, saal met 'n verhoog en kleedkamer.

Om die terrein behoorlik te kan benut sal slaapsale en 'n kombuis gebou moet word, asook 'n was- en toileteenheid. Aangesien die terrein meer sentraal geleë is as Veepos sal die ontwikkeling eers hier moet geskied.

Die terrein is binne bereik van die gemeentes van die ringe Potchefstroom, Heilbron en Vereeniging.

Met dank kennis geneem.

g. RINGSVERSLAE

15 ringsverslae praat met groot waardering van die werk wat by jeugkampe en saamtrekke gedoen word om die jeug beter toe te rus vir hulle taak in die kerk.

Kennis geneem.

h. AANBEVELING

Die Werkgroep Gemeente-Opbou stel voor dat die Algemene Kerkvergadering weer dieselfde vergunning sal verleen met betrekking tot die finansies vir kapitale uitgawe, verbonde aan die ontwikkeling van kampterreine.

Die Raad rapporteer daaroor:

Die Raad het die vergunning van die Algemene Kerkvergadering verkry om van die gemeentes R5-00 per 100 lidmate te vra vir die kapitale uitgawes van nuwe terreine. Baie gemeentes het gunstig gereageer op die versoek en kan die Raad die daarstelling van nuwe terreine beplan. Die stand van die rekening word weerspieël in die finansiële state van die Raad van Finansies.

Die onderhoudskoste van die Roodeplaatdamterrein word gedra deur die ringe van Pretoria, Noordelike Pretoria en Pretoria-Noord. Vir hierdie diens het hulle die gratis gebruik van die terrein. Ander instansies wat van die terrein gebruik maak, moet huurgeld betaal.

BESLUIT: Die aanbeveling word aanvaar.

3. SAAMTREKKE

a. MATRIKULANTESAAMTREKKE

Die Werkgroep Gemeente Opbou stel:

Die matrikulantesaamtrekke wat deur die Raad gereël word sal weer onder die aandag van die Algemene Kerkvergadering gebring word. Ds. C.L. van den Berg sal vir die inleiding tot die gesprek wat op die Algemene Kerkvergadering gevoer moet word, verantwoordelik wees.

Die Raad rapporteer:

Op die patroon van die vorige termyn is voortgebou en in sommige ringe is sulke saamtrekke nou al 'n instelling. Uit die verslae van die matrikulante self is dit duidelik dat die saamtrekke noodsaaklik is en van groot waarde in die bewapening van die jeug.

BESLUIT: Die vergadering gee opdrag aan die Raad vir die Belydende Jeug om leiding aan kerkrade te gee met betrekking tot die deurlopende geestelike

versorging van die hoërskooljeug, ten einde te voorkom dat hulle aan die einde van hulle hoërskoolloopbaan vreemdelinge sal wees vir die georganiseerde jeugwerk van hulle eie kerk.

b. JEUGLEIERSKURSUSSE

Die Raad se verslag lui:

Elke jaar is daar 'n jeugleierskursus gehou onder leiding van die voorsitter op die Roodeplaatdamterrein. Elke gemeente kon twee kandidate stuur en die Raad het by die gemeentes aanbeveel dat hulle op koste van die betrokke kerkrade gestuur word.

Die bywoning was goed en verteenwoordigend uit Natal en uit Transvaal. Van die ander provinsies het niemand ingeskryf nie.

Ons het die vrymoedigheid om te konstateer dat die kursusse baie suksesvol was en reeds vrugte afwerp.

Kennis geneem.

c. ANDER JEUGSAAMTREKKE

Die verslag lui:

Gedurende die betrokke termyn is twee saamtrekke gereël, te wete:

- i. Simposium - Psigedeliese musiek. Hierdie saamtrek is gereël in samewerking met die Raad vir Voorligting insake Maatskaplike Vraagstukke. 'n Afskrif van die bevindinge van die simposium word by die Apostolaat gevind.
- ii. 'n Jeugsaamtrek waarheen elke kerkraad twee jong mense kon stuur. Hierdie saamtrek was 'n groot sukses en daar is besluit om soortgelyke saamtrekke op streekbasis te hou sodat gemeentes wat ver van Pretoria geleë is ook geleentheid kry om so 'n saamtrek by te woon.

Kennis geneem.

d. SAAMTREKKE VAN LAERSKOOKINDERS

Die vorige Algemene Kerkvergadering het met betrekking tot sulke saamtrekke besluit:

"Die Raad vir Kategese word gevra om meer aandag te gee aan laerskookkinders sodat hulle reeds gemotiveerd ten opsigte van die werk van die kerk aan die jeug sal wees as hulle by die hoërskool aanland."

Die aangeleentheid geniet nog die aandag van die Raad vir Kategese.

Kennis geneem.

e. N.H.S.V. EN KAMPE

Die Werkgroep Ampsbediening en Kerkordening bring onder die aandag van die vergadering dat die N.H.S.V. sy begeerte uitgespreek het om ook behulpzaam te wees met die reëling van kampe, kursusse en saamtrekke.

Met dank kennis geneem.

4. RINGSJEUGRADE

Waar dit geografies moontlik was, het ringsjeugrade goeie werk gedoen en verskeie ringsaamtrekke is gehou. Die programme van die saamtrekke was deurgaans van hoë gehalte en het 'n goeie balans bewaar tussen inspanning en ontspanning.

Kennis geneem.

5. HANDLEIDING VIR JEUGLEIERS

Deel I van hierdie uitgawe is weer deeglik onder die aandag van gemeentes gebring en daar is aanbeveel dat die boekies as studiemateriaal gebruik moet word by jeugverenigings.

Deel II is byna gereed en sal eersdaags gedruk word en teen volgende jaar beskikbaar wees.

Kennis geneem.

6. JEUGRUBRIEK IN "DIE HERVORMER"

Gedurende die periode het die rubriek gestaan onder leiding van di. P.A. Geyser en N.H. Buitenweg. Soos in die verlede is die hoë standaard deurgaans gehandhaaf.

Kennis geneem.

7. ORGANISEERDER VIR JEUGWERK

Mnr. H. Coertze is nog verantwoordelik vir die administrasie van die Raad se werksaamhede.

Hy is ook verantwoordelik vir alle saamtrekke wat deur die Raad self beplan word en tree in raadgevende hoedanigheid op waar sy hulp ook al benodig mag word. Noodsaaklike kontak is opgebou en uitgebrei deur besoeke aan ringsjeugrade en gemeentes. Die besoeke het baie daartoe bygedra dat die program van ons jeugverenigings sinvol beplan word en meer en meer deel vorm van die bewapening van ons jeug.

Die organiseerder het 'n hele aantal ringe en gemeentes op uitnodiging besoek. By dié besoeke is voorligting gegee in verband met beplanning en die opstel van 'n gebalanseerde jaarprogram. Volgens verslae het hierdie besoeke goeie vrugte afgewerp.

BESLUIT: (a) Die volgende mosie van dank word aanvaar:

Die vergadering spreek sy dank en waardering uit teenoor oudl. Helgard Coertze, die Jeugorganiseerder van ons kerk, vir die onvermoeide ywer wat hy aan die dag lê om dié sake van ons kerk se jeug te bevorder.

(b) Dat die vergadering die Raad vir die Belydende Jeug versoek om in te gaan op die moontlikheid om die jeugkantoor sodanig uit te brei, dat 'n predikant voltyds of deelyds, daar geplaas kan word met behoud van die huidige organiseerder.

Dat, indien die versoek gunstig oorweeg word, daar dan in oorleg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad van Finansies uitvoering aan gegee word.

8. 1974 - BESONDERE AANDAG

Op 28 Maart 1974 het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering 'n omsendbrief aan ringskommissies gestuur met die volgende inhoud:

JEUGARBEID

In die toeseegging van samewerking op eie wyse wat die evangelisasie=aksie gedurende 1974 betref, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit om alle kerkrade te versoek om besondere aandag te gee aan die jeugarbeid in gemeentes. In plaas daarvan om net krities te staan teenoor die metodes van ander kerke, wat vrae by ons eie jeug laat ontstaan, word kerkrade opgeroep om positiewe voorligting aan die kerklike jeug te gee. Ons eie standpunt oor bekering en wedergeboorte behoort onverminderd en duidelik aan ons jeug verduidelik te word as by hulle verwarring heers.

Ringsvergaderinge word gevra om by hulle vergaderings hieroor te handel maar om ook toe te sien dat geen kerkraad of gemeente onverskillig daarteenoor sal staan nie.

Die voorsitter van die Raad vir die Belydende Jeug deel mee dat daar by jeugsaamtrekke hieraan aandag gegee is.

Kennis geneem.

9. WAARDERENDE OPMERKING VAN DIE RAAD

Met dank en waardering neem die Raad kennis van die aandag en belangstelling wat die jeugwerk in die kerk geniet. Dit openbaars niks anders nie as 'n ernstige roepingsbesef in die harte van die ampsdraers en lidmate teenoor die arbeid van die kerk in die wêreld.

Waar die Raad hom voortdurend besig hou met die praktiese implementering van die riglyne wat die kerk in sy wet en bepaling vasgelê het, ook tot groot mate praktiese ondervinding opgedoen

het in sy arbeid met die jeug, en metodes getoets het, wil die Raad vriendelik dog dringend versoek dat sou persone of liggame nuwe gesigsvelde voor hulle sien, beter werkmetodes aan die hand kan doen, of tot heel nuwe insigte kom, met betrekking tot die jeugwerk in die kerk, hulle dan met die Raad sal skakel, en die Raad te ken. Hierdie Raad was nog altyd bereid tot samewerking en verwelkom enige vorm van opbouende kritiek, gedagtewisseling en wenke.

Kennis geneem.

B. JEUGTUISTE

Die oprigting van 'n jeugtuiste in Pretoria en/of ander stedelike gebiede geniet al baie jare lank die aandag van die kerk sonder om daarvoor 'n finale uitsluitsel te kry. Sedert 1975 het die Raad vir die Belydende Jeug opnuut weer aandag aan die saak gegee, veral om die behoefte te bepaal, toe die gemeente Pretoria 'n stuk grond in Rietondale vir die doel beskikbaar gestel het.

'n Voorstel van die Raad vir die Belydende Jeug dat grond bekom moet word en dat die kerk dit op sy eie uit eie fondse moet aanpak geniet tans die aandag van die Raad van Finansies.

Kennis geneem met instemming.

C. OPVOEDING EN ONDERWYS

1. GEWONE ONDERWYS

a. ONDERWYSBELEID

Die Raad vir Opvoeding en Onderwys se verslag maak alleen op indirekte wyse melding van die aangeleentheid.

i. GEWETENSKLOUSULE

. HERFORMULERING

In navolging van 'n besluit van die Algemene Kerkvergadering is bogenoemde aangeleentheid na 'n studiekommissie, te wete prof. J.P. Oberholzer en ds. C.L. van den Berg verwys. Die verslag word nog afgewag. Die Raad is egter van mening dat die kerk nie oorhaastig tot enige wysigings moet oorgaan nie, en indien die verslag nie betyds vir die agenda van die Algemene Kerkvergadering gereed sal wees nie, meer tyd vir deeglike besinning aan hulle gegun moet word.

. PUBLIKASIE

Die drie voordragte wat by 'n simposium gehou is oor

- Die Gewetenskousule
- Christelike Wetenskap
- Groep skole

is in 1975 in een band gepubliseer onder die titel "Rondom die Gewetensklousule". Dit is aan gemeentes gestuur en langs die gewone kanale bekend gestel.

. ARTIKELS

Verder word verwys na artikels van prof. dr. C.H. Rautenbach wat helder die lig laat val op hierdie en aanverwante sake:

Die Almanak 1973 - Gewetensklousule bly twisappel in Nasionale Onderwys.

Die Almanak 1974 - Die Bybel op Universiteit.

Die Almanak 1975 - 'n Eietydse nasionale kultuurprestasie.

Van der Hoff-jaarblad 1974 - Vyftig jaar byderwetse Bybelwetenskap.

Kennis geneem.

ii. VERBANDE EN PERSPEKTIEWE

Daar word verwys na die vervolgreeks artikels van prof. dr. C.H. Rautenbach oor die voorgeskiedenis van ons huidige nasionale onderwysbeleid met besondere verwysing na die aandeel van die drie Afrikaanse susterkerke. Lees Die Hervormer van Maart 1975 en die volgendes (Maart 1976 die 12de). Hierdie artikels moet gefinaliseer word want vir ons kerk en die geskiedenis van die onderwys in Suid-Afrika is dit van onskatbare waarde.

Kennis geneem met dank.

b. GODSDIENSONDERWYS OP SKOOL

Daar die drie susterkerke reeds positiewe samewerking by die daarstelling van sekere handleidingboeke in dié verband bereik het, beveel die Raad aan dat met verdere samewerking op dié vlak voortgegaan sal word.

Dit is onder die aandag van die Raad gebring deur die Raad vir Kategese dat sommige skole met verbygaan van die bestaande gesamentlike handboek oor kerkgeskiedenis, dié van 'n sekere S. du Toit, wat nie reg aan die kerkhistoriese feite laat geskied nie, gebruik. Hierdie aangeleentheid is aan die Interkerklike Kommissie vir Onderwys gerapporteer.

Kennis geneem.

c. JEUGWEERBAARHEID OP SKOOL

Die Raad het sy kommer uitgespreek oor die wyse van implementering van die jeugweerbaarheidsprogram, daar dit aan die bestaande skoolpersoneel oorgelaat word, sonder dat hulle aan die universiteit in dié verband opgelei is. Daarbenewens is dit verontrustend dat elke provinsie die jeugweerbaarheidsprogram

op sy eie wyse implementeer. Samesprekings is reeds met die betrokke minister gevoer, maar die minister het te kenne gegee dat hy hom nie in dié verband kan uitspreek nie, daar hy slegs beherende gesag uitoefen.

In die lig van bogenoemde feite, het die Raad die volgende standpunt ingeneem:

Ons onderskryf die gedagte van die wet, naamlik dat die gees waarin en die wyse waarop dit moet geskied, Christelik-nasionaal moet wees, en betuig tegelyk ons dank aan die onderwysinrigtings.

Ons vereenselwig ons met die grondslae van die onderskeie studeerstukke, soos deur prof. Joubert en sy medewerkers aan die Raad ter beskikking gestel, as die korrekte benadering.

Daar kerklike samewerking in dié verband gesoek moet word, word die Algemene Kommissie versoek om by die Interkerklike Kommissie vir Onderwys, skriftelik navraag oor die volgende aktuele aspekte te doen: "Hoe die jeugweerbaarheidsprogram ten opsigte van a. die vorming van onderwys op sekondêre vlak en b. die opvoedende onderwys op sekondêre skole, uitgevoer word." In die lig van die antwoord op hierdie vraag sal die Raad op verdere optrede, al dan nie, besluit.

Kennis geneem.

d. ONDERWYSERS

Die Werkgroep Gemeente Opbou het aandag gegee aan die kritieke situasie van personeelvoorsiening en veral ten opsigte van manspersoneel en in besonder in vakke soos Wiskunde, Natuur- en Skeikunde, Biologie. Ds. C.L. van den Berg is gevra om 'n voorstel gereed te maak vir voorlegging aan die vergadering.

BESLUIT: Die vergadering neem met dankbaarheid kennis van die omvattende ondersoek wat tans gedoen word in verband met alle aspekte van die werksomstandighede van onderwysers, en vertrou dat dit aansienlike verbetering tot gevolg sal hê, veral wat die aantreklikheid van die beroep vir begaafde en ondernemende jong mans aanbetref. Terwyl die vergadering hom van harte vereenselwig met elke poging om beter werksvoorwaardes vir onderwysers te bewerkstellig, pleit die vergadering terselfdertyd by alle onderwysers om onder alle omstandighede self 'n positiewe en besielde beeld van die onderwysprofessie uit te dra.

e. GODSDIENSTIGE BEDRYWICHEDE BY HOËRSKOLE

Na aanleiding van verskillende versoeke oor die posisie van ons kinders en die A.C.S.V. asook die sogenaamde "Visklub" wens die Raad vir Opvoeding en Onderwys soos volg te rapporteer:

In die lig van die bepalings van wet 39 van 1967, asook die

daaropvolgende beleidsverklaring van die minister; het die Interkerklike Kommissie vir Onderwys dan ook besluit dat daar in die kerk-skoolverhouding duidelik tussen 'n algemene en partikuliere taak onderskei moet word. Daar mag dus van kerklike kant alleen op die vlak van algemene godsdiensoonderrig aanknoping met die skool gesoek word, maar beslis nie op partikuliere vlak nie.

Hierdie Raad wens die feit te beklemtoon dat indien weder= regtelik van die reeds bestaande onderwysordonnansie in dié verband afgewyk word, dit enige persoon of instansie vrystaan om langs die regte kanale, beswaar te maak en regstelling te eis. Dit moet dus nie uitsluitlik op die weg van die kerk gelê word om amptelik beswaar aan te teken nie.

Die bestaande onderwysordonnansie, en die praktiese implikasies daarvan, sal ter gelegenertyd deur hierdie Raad as inligting= stuk, hetsy in brosjurevorm of in "Die Hervormer" gepubliseer word.

'n Direkte gespreksgeleentheid met die Interkerklike Kommissie vir Onderwys oor die A.C.S.V. en die "Visklub" op skool, het hom nog nie voorgedoen nie, maar die verteenwoordigers van hierdie Raad sal die regte geleentheid benut - ook ten opsigte van die onderwysowerhede.

BESLUIT: a. Die rapport word in sy geheel aanvaar.

- b. Dat 'n brosjure uitgegee word wat ons kerk se standpunt teenoor die A.C.S.V. met die nodige motivering aan die kerk stel.
- c. Die vergadering versoek die departemente van Onderwys om dit beleid te maak dat geen partikuliere godsdienstige organisasie toegelaat word om eie spesifieke kerklike, christelike organisasies of aksies gedurende skoolure (speeltye ingesluit) op skoolterreine te laat optree nie.

f. GESLAGSVOORLIGTING - VOORLIGTINGSTUK

In opdrag van die Algemene Kerkvergadering dat 'n voorligting= stuk in dié verband aan ouers beskikbaar gestel word, het dr. L.M. le Roux reeds sodanige stuk gefinaliseer wat ook deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering goedgekeur is. 'n Aanvullende gedeelte wat deur dr. S.J. Prins behartig word, word nog afgewag en sal bes moontlik binne afsienbare tyd gereed wees.

Die eersgenoemde stuk handel veral oor die prinsipiële grond= slae terwyl laasgenoemde oor praktiese wenke sal handel.

Kennis geneem.

g. PROEFSKRIF - KERK SE AANDEEL IN ONDERWYS

BESKRYWINGSPUNT =X-1= "Daar is 'n behoefte in die kerk aan 'n vakkundige werk oor die aandeel van die Nederduitsch Hervormde Kerk in die onderwys - histories toegelig. Die wenslikheid om dit as tema vir 'n proef=skrif aan 'n nagraadse student in die kerkgeskiedenis op te dra, word uit=gespreek."
(Raad vir Opvoeding en Onderwys)

Die Werkgroep Gemeente Opbou het die beskrywingspunt behandel en ondersteun dit van harte en voel dat die Algemene Kerk=vergadering so 'n versoek sal rig tot die professor in Kerk=geskiedenis.

- BESLUIT:
- a. Die aangeleentheid word na die Vergadering van Professore verwys.
 - b. Hierdie vergadering spreek sy waardering uit teenoor die Transvaalse Departement van Onderwys vir wat gedurende honderd jaar gedoen is vir die onderwys en opvoeding van ons jeug en spreek sy hartlike gelukwense uit by die viering van die honderdjarige bestaan van die Transvaalse Onderwysdepartement.

2. BUITENGEWONE ONDERWYS (TRANS-ORANJE INSTITUUT)

- BESLUIT:
- a. Dat die jaarlikse verpligte sinodale bydraes van die kerk tot 'n minimum van 7 (sewe) sent per lidmaat per jaar met ingang 1 Julie 1976 verhoog word.
 - b. Dat kerkrade hulle deure in 'n toenemende mate oopmaak vir die Instituut se deeltydse skakelbeamptes om die gemeentes met die oog op 'n huis-tot-huis insameling te besoek.
 - c. Die vergadering betuig sy dank en waardering aan:

Die Departement van Nasionale Opvoeding vir hulle welwillende samewerking en finansiële bydrae ten opsigte van skole van die Trans-Oranje Instituut.

Die hoofde en personeel van die onderskeie skole, asook die administratiewe beamptes van die Instituut, vir die wyse waarop, en die gees waarin, hulle hul roeping en taak vervul.

Die gemeentes van ons kerk wat finansiël en ander=sinds bystand en steun aan die Instituut en sy skole verleen.

Die vergadering boekstaaf sy hoë waardering vir die hartlike en onbaatsugtige samewerking tussen die drie susterkerke in dié verband.

UITLEG VAN DIE BESLUIT IN VERBAND MET DEELNAME AAN PARTYPOLITIEK (AGENDAPUNT IX.10.b.ii):

Die volgende reëling van die Moderamen word bekragtig:

Persone wat tans lede is van partybesture en/of plaaslike besture, word toegelaat om die termyn waarvoor hulle verkies is, uit te dien.

Indien daar in sommige gevalle geen vaste termyn van sitting op dergelike besture is nie, sal predikante oorleg pleeg met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oor die beëindiging van hulle dienstyd op die betrokke besture. Vir 'n besluit oor dié gevalle sal die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering oorleg pleeg met die betrokke ringskommissies.

DIE VOLGENDE TEENSTEMME WORD AANGETEKEN

Ons wens ons teenstem aan te teken teen die besluit dat die besluit van die vergadering insake dienaars van die Woord en die partypolitiek nie onmiddellik van krag is nie. Dit laat die weg oop vir willekeur.

(GETEKEN) A.D. Pont
H.R. Visser
G.M.M. Pelser

HOOFSTUK XI - DIE BELYDENIS

A. DIE DRIE EKUMENIESE SIMBOLE (HERVERTALING)

Reeds voor 1970 het die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte gewerk aan 'n hervertaling en dit aan die 56ste Algemene Kerkvergadering (1970) voorgelê (BYLAE XIII, bladsy 52 tot hierdie agenda). Vandaar is dit terug verwys om dit in oorleg met die susterkerke te voltooi.

Die voltooide werkstuk word nou voorgelê vir goedkeuring sodat dit in die Diensboek opgeneem kan word. Dit kan gelees word in BYLAE A tot die agenda, bladsy 22-25.

BESLUIT: Die bestaande redaksie van dié simbole sal in Die Diensboek afgedruk word.

B. DIE DRIE FORMULIERE VAN ENIGHEID

1. HERVERTALING UIT DIE OORSPRONKLIKE

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte is ook reeds voor

1970 in samewerking met die ander twee susterkerke besig om aandag te gee aan 'n hervertaling van die belydenisse maar rapporteer dat daar weinig vordering met die werk gemaak is.

Die Raad is van oordeel dat hyself die opdrag moet ontvang om die werk te voltooi. (Dit is tans aan verteenwoordigers op 'n tussenkerklike kommissie in die verband opgedra.)

BESLUIT: Die vergadering gee aldus opdrag.

2. VERTALING IN ENGELS

Sedert 1970 gee die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte aan die vertaling van die belydenisskrifte in Engels aandag nadat so 'n versoek van die Ring van Rhodesië ontvang is.

Die verslag van die Raad lui:

"Die Raad is van oordeel dat 'n vertaling van die formuliere en belydenisskrifte in Engels nie noodsaaklik is nie. Waar dit wel in uitsonderingsgevalle noodsaaklik is om van die formuliere en belydenisskrifte in Engels gebruik te maak, beveel die Raad aan dat die 'Psalter Hymnal' van die 'Reformed Church of America' en die 'Thus we believe, Thus we confess' van die Andrew Murray-gemeente van die Nederduitse Gereformeerde Kerk, gebruik sal word."

Die Werkgroep Prediking en Erediens vereenselwig hom met hierdie aanbeveling. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het hom ook ten gunste daarvan uitgespreek, maar het versoek dat die formuliere van die Presbyterian Church of Canada ook oorweeg moet word.

BESLUIT: Die aanbeveling word aanvaar.

C. DIE DIENSFORMULIERE

a. BESTAANDE FORMULIERE

In 1970 is die vertalings aan die Algemene Kerkvergadering voorgelê (BYLAE XIII.a tot daardie agenda, bladsy 15.) Die Algemene Kerkvergadering het dit na kerkrade verwys om binne 'n bepaalde tyd voorstelle by die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte in te dien vir voltooiing van die werkstuk, in samewerking met die susterkerke.

Die formuliere in finale vorm word nou voorgelê vir finale goedkeuring en kan gelees word as BYLAE A tot die agenda, bladsy 30.

BESLUIT: a. Dat in die formuliere die direkte aanhalings uit die Bybel uit die nuwe vertaling geneem word in soverre dit beskikbaar is.

b. ORDEMOSIE

Dat die hersiene belydenisskrifte en formuliere nog gefinaliseer moet word - veral taalkundig.

Die vergadering besluit dat gemeentes gemotiveerde voorstelle in hier voege binne twee maande van nou af nog kan indien.

- c. Die volgende word vir studie na die betrokke rade verwys:

Die woorde "bely ons dat ons deur ons misdade dood is" word vervang met woorde wat sal ooreenstem met die Nuwe Testament wat leer dat die gelowige in Christus oorgegaan het uit die dood in die lewe en dat hulle wat dood was deur die misdade waarin hulle vantevore gewandel het deur God lewend gemaak is (Ef. 2:1 tot 5).

- d. Die vergadering versoek die Raad om in die same-sprekinge met die susterkerke daaraan aandag te gee of die beskrywing van die diakensamp nie uitgebrei kan word om ook die insameling van die offergawes met die oog op gemeentelike verantwoordelikhede sowel as die bediening van die tafels, te dek nie.

2. WISSEL- EN ANDER FORMULIERE

a. WISSELFOMULIER VIR DIE GEBRUIK VAN DIE NAGMAAL

Die 56ste Algemene Kerkvergadering (1970) het besluit dat artikel 35 van die Nederlandse Geloofsbelydenis gebruik kan word vir die bediening van die nagmaal waar dit in die aand bedien word.

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het 'n gewysigde artikel 35 van die Nederlandse Geloofsbelydenis as wisselformulier vir die bediening van die nagmaal goedgekeur (lees BYLAE H.I tot daar= die agenda).

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het by die gereedmaak van stukke met die oog op publikasie in die Diensboek nog aandag aan die formuliere gegee en lê dit nou voor vir finale goedkeuring (lees BYLAE A tot hierdie agenda, bladsy 65).

b. WISSELFOMULIER VIR BEVESTIGING VAN DIAKENS

Die 57ste Algemene Kerkvergadering (1973) het besluit dat ten opsigte van die bevestiging van diakens en diakonesse, 'n wisselformulier langs die bestaande diakensformulier, noodsaaklik is.

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte het dit opgestel. Die Raad van Professore het dit nagesien (soos tewens al die stukke wat met die kerk se belydenis te doen het) en dit word vir goedkeuring voorgelê. (Lees BYLAE A tot die agenda, bladsy 67).

c. FORMULIER VIR OPENBARE BELYDENIS VAN DIE GELOOF

Die 57ste Algemene Kerkvergadering (1970) het 'n konsepformulier in die verband behandel. Die vergadering het dit verwys na kerkrade om voor 'n bepaalde tyd kommentaar te lewer. In 1973 is gerapporteer dat dit nog nie gereed is vir finale goedkeuring nie.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het weer aandag aan die formulier gegee en lê dit voor vir finale goedkeuring (lees BYLAE A tot die agenda, bladsy 70).

BESLUIT: Die voorgaande ordemosie is ook op bostaande punt 2.a tot c van toepassing.

d. VERKORTE NAGMAALSFORMULIER

In 1967 het die Algemene Kerkvergadering 'n verkorte nagmaalsformulier goedgekeur vir gebruik by spesiale geleenthede soos siekte.

Dit word in die notule aldus aangedui:

"BEDIENING ELDERS AS GEWONE EREDIENSPEL"

Die Algemene Kerkvergadering het met instemming kennis geneem van die aanbevole orde vir en aanbevelings oor nagmaalsbediening elders as op die gewone plek van erediens. Die orde en aanbevelings is die volgende:

- i. Votum en seën
- ii. Skriflesing
- iii. Verkorte formulier (ten minste die instellingsbegrip I Kor. 11:23-29 en die Sursum Corda: 'Dat ons dan nou met waaragtige hemelse brood Christus gespysig mag word ...')
- iv. Bediening
- v. Psalm 103 as danklied
- vi. Slotsang Ps. 146:1
- vii. Seën

Die Raad wil verder sterk aanbeveel:

1. Dat ringsvergaderings noulettend opsig sal hou oor die uitvoering van die besluit van die Algemene Kerkvergadering in verband met tuisnagmaal.
2. Dat tuisnagmaal alleen na 'n persoonlike aansoek, deur die betrokke lidmaat, op 'n amptelike kerkraadsvergadering oorweeg sal word.
3. Dat so 'n aansoek alleen toegestaan sal word in gevolg van 'n kroniese en/of baie ernstige siekte."

Toe oor die inhoud van die Diensboek gehandel is, het hierdie

formulier ook ter sprake gekom. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om by die Algemene Kerkvergadering aan te beveel dat dit nie opgeneem sal word nie.

BESLUIT: Die aanbeveling word aanvaar.

e. ANDER WISSELFOMULIERE

i. ALGEMENE BELEID

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte stel voor:

Met die aanvaarding van die wisselformulier het die kerk in beginsel die gebruik van wisselformuliere goedgekeur. Die raad kry opdrag om ten opsigte van al die formuliere wisselformuliere op te stel.

BESLUIT: Die opdrag word gegee.

ii. ANDER KERKE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het met die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte saamgestem dat dit nie nodig is om nuwe formuliere of wisselformuliere eers aan ander kerke voor te lê voordat dit by ons eie kerk in gebruik gestel word nie.

BESLUIT: Artikel XIII van die Kerkwet word so uitgelê:

Slegs die klassieke formuliere is onder hierdie artikel verskans en nie wisselformuliere nie.

f. BEGRAFNISFORMULE

BESLUIT: Die vertaalde begrafnisformule word vir opname in die Diensboek goedgekeur.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Telegramme van seënwenne vir die vergadering is ontvang van die gemeentes van Hendrina en Klerksdorp.

Oudl. W.H. Swart van Premiermyn neem vir die eerste keer sitting.

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan:

Prof. P.S. Dreyer	12h00 - 13h00
Ds. J.H. Breytenbach	09h00 - 10h00
Ds. J.J. Engelbrecht (Jr.)	11h30 - 20h00
Ds. P.T. Jacobs, Derdepoort	16h30 - 17h30
Oudl. D.S. Erasmus, Brixton	oggendsittings
Diak. Z.W. Pienaar, Empangeni	hele dag
Oudl. J.P. Vorster, Randburg	09h00 - 19h30
Oudl. J.W.J. van Wyk, Dullstroom	hele dag

Oudl. A.G. Vorster, Magaliesmoot	hele dag
Ds. J.J. Smit	hele dag
Dr. J.A. Loader	09h00 - 12h45
Oudl. Scheffer, Pretoria-Suid	09h00 - 12h45
Oudl. A.J.G. Oosthuizen	09h00 - 17h45
Ds. P.J. v.d. Merwe, Benoni	09h00 - 14h30
Ds. J.F. Mouton	11h30 - 14h30
Ds. J.C. v.d. Merwe, Newlands	15h00 - 21h30
Ds. D.J. Muller	09h00 - 12h45
Oudl. S.J. du Plessis, Verwoerdburg	09h00 - 17h30
Oudl. I. Mioch, Nederlandssprekende gemeente	hele dag
Oudl. M.A. v.d. Berg, Losberg	hele dag
Oudl. J.F. v.d. Merwe, Oos-Moot	11h15 - 14h30
Oudl. P.J. Niemandt, Matjepi	hele dag
Oudl. P.J. Joubert, Lydenburg	hele dag
Ds. A.A.J. Swart, KlerksdorplOos	11h00 - 15h30
Diak. G.J. de Beer, Johannesburg-Noord	09h00 - 17h30
Dr. P.J.T. Koekemoer	09h00 - 17h30
Oudl. M. Pretorius	09h00 - 17h30
Oudl. W.J.G. v.d. Westhuizen, Meyerton	vir die res van die sitting
Ds. T. Snyman, Lichtenburg-Oos	09h00 - 11h15
Oudl. Kraft, Lichtenburg-Oos	09h00 - 11h15
Ds. H.C. v.d. Merwe	09h00 onbepaald
Oudl. Hendrson, Grootvlei	09h00 - 19h30
Oudl. P.J. de Beer	10h30 - 16h00
Prof. A.J.G. Oosthuizen	09h00 onbepaald
Ds. W.J. v.d. Westhuizen	11h15 - 12h45
Ds. P.A. Geyser, Springs	09h00 - 12h45
Oudl. H.J. van Staden, Hartbeesfontein	09h00 onbepaald

Die vergadering verdaag vir middagete.

GOEDGEKEUR EN GETEKEN OP

25 JUNIE 1976

VOORSITTER (W.G.) J.P. Oberholzer

SKRIBA (W.G.) P.M. Smith

MIDDAGSITTING - 24 MEI 1976, 14h30

Die notule vanaf bl. 127-164 word gestel, in enkele opsigte gewysig, goed=gekeur en geteken.

HOOFSTUK XII - DIE PREDIKING EN EREDIENS

A. PREDIKING, EREDIENS EN KERKBOU

1. LITURGIESE BESINNING

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

"Dat die vergadering aan die Kommissie van die Algemene Kerk=vergadering vra om in te gaan op die vraag: 'Hoe kan die liturgiese besinning in ons kerk gestimuleer word?'"

b. VERSLAG EN AANBEVELINGS

Die Raad vir Prediking, Erediens en Kerkbou is gevra om die studie te maak en die Werkgroep Prediking en Erediens wat oor die verslag van die Raad gehandel het, stel die volgende ter kennisname en besluit aan die Algemene Kerkvergadering:

- i. Vir die bevordering van en stimulering in die liturgiese besinning in die kerk, beveel die Raad aan dat 'n populêre rubriek in Die Hervormer sal verskyn wat alle elemente in die erediens en aanverwante sake deurlopend en in volgorde sal behandel. Dit wil die Raad gekoppel sien aan die versoek dat kerkrade die lidmate sal lei en stimuleer om hulle eie kerk se publikasies nie alleen te lees nie, maar te bestudeer.
- ii. Naas die bestaande handboeke, t.w. Geloofsleer, Bybelse geskiedenis en Kerkgeskiedenis sal 'n populêre boekie uitgegee word waarin die Kerkboek met die oog op kategetiese en post-kategetiese behandel word. Dit kan deur die Raad vir Kategetiese geïmplementeer word in samewerking met hierdie Raad.
- iii. Dat daar uitbreidings (verklarend) gemaak kan word op aankondigingspreuke in die erediens ter wille van die verduideliking van die betekenis van die betrokke element, byvoorbeeld:

. By die Skriflesing

"Omdat die Heilige Skrif van Jesus Christus getuig, en ons in Hom die lewe het, lees ons saam uit ..."

. By die voorsang

"Daar die Here ons saamgebring het om ons deur sy woord

en gees in die geloof te versterk, sodat ons Hom kan dien en eer, laat ons sy Naam nou verheerlik ..."

. By die wet

"Omdat ons slegs uit die wet van God ons sonde en ellende ken, luister ons nou na die wet van die Here ..."

. By die skuldbelydenis

In plaas van slegs die gebruikelike aanhef van die gesang kondig ons aan: "Met ware berou, bely ons nou saam ons skuld, deur te sing uit ..."

Terselfdertyd wil die Raad egter hiermee nie die pad oopgooi vir willekeur nie; hierdie spreuke moet bybels verantwoord wees betreffende elke element van die erediens.

- iv. Met die oog op die Opsig, Toesig en Tug, wat in elk geval deur die meerderheid te negatief benader word, word onder andere deur die Kerkwet in Bepaling 101.3(b) bepaal "dat die ouderlinge gereeld in hulle wyke en minstens voor elke nagmaalsviering die gemeentede by hulle huise ... sal besoek". Daar moet egter verslag gedoen word hiervan op die kerkraadsvergadering voorafgaande aan die nagmaalsviering.

Wat die doop aanbetref, bepaal die kerkwet dat die ouers wat die bediening van die Heilige Doop aan hulle kinders begeer, vroegtydig hiervan aan die kerkraad kennis moet gee. Hierdie bepaling is baie belangrik sodat daar voor die bediening van die doop, ingeval van ongerymdhede, opgetree kan word.

Om bogenoemde twee redes beveel die Raad aan dat daar op die agenda van elke kerkraadsvergadering die agendapunt sal voorkom: "Liturgie, Opsig en Tug", sodat ampsdraers hierdeur in die geleentheid gestel word om

. te rapporteer oor die lidmate van hulle wyke; en/of

. die kerkraad opvolgverslae kan kry oor byvoorbeeld tughandeling wat in 'n bepaalde wyk toegepas is.

- v. Die gebruik in sommige gemeentes, om na die nagmaalsviering wat in die oggend plaasgevind het, tydens die aanddiens nog tafels te bedien, soos 'n appendix op die oggendbediening, moet nie aangemoedig word nie. Liewers moet daar meer geleenthede gegee word aan lidmate om deel te hê aan die sakrament van die heilige nagmaal, deur meer volledige nagmaalsvierings (sien Kerkwet "... minstens") te hou.

- vi. Met betrekking tot die Diakensformulier is die Raad dankbaar dat reeds hieraan aandag gegee is, en dat

daar 'n verbeterde formulier in die vooruitsig gestel word.

- vii. Daar word sterk aanbeveel dat 'n meer Bybelsverantwoorde Huweliksformulier die huidige vervang. Die klassieke formulier sal egter nog in die Diensboek gedruk word.
- viii. Gemeentesang en Kategese Handboek: Bewus van die feit dat daar niks meer gedoen kan word met betrekking tot die nuwe Psalmmelodieë nie, beveel die Raad aan, dat geleentheid gemaak moet word vir die lidmate om die liedere (hetsy gesange of psalms) te leer deur eers die woorde daarvan te memoriseer. Dit is bewys dat die melodie dan makliker baasgeraak kan word.

Dit was vroeër die gebruik om by elke Sondag se rooster die woorde van 'n psalm of gesang te laat leer, en dat in die verlede die leerprek tydens die oggendiens aan die hand van die kategeserooster baie geslaagd was.

Daarom wil die Raad sterk aanbeveel dat die nuwe kategese=handboek sō opgestel word dat dieselfde stof vir AL die jaargroepe op die betrokke Sondag behandel sal word. Dat daar weer gesange en psalms bygevoeg sal word vir die kategeet en die katkisante klein en groot om te leer.

(OPMERKING: Verwys hoofstuk XVII oor die kategese waar aan die eerste versoek reeds voldoen is.)

ix. Oor die kolporteur

Die nie-verstaan van die erediens en alles wat saamhang met die gemeentelike lewe rondom die woord van God, kan groten=deels daaraan toegeskryf word, dat lidmate nie die kerk se eie publikasies en boeke lees nie. Daar is 'n groot leemte in hierdie verband en daarom beveel die Raad aan dat daar aandag gegee word aan die aanstelling van kolporteurs in die gemeente. Daar moet

- . toegesien word dat 'n persoon aangestel word wat werklik geïnteresseerd is in hierdie tipe werk, in leesstof, in publikasies wat van tyd tot tyd versprei word.
- . 'n kursus in brosjurevorm aangebied word, waarin die verantwoordelikheid van die kolporteur uiteengesit word; die metode van bekendstelling van boeke en geskrifte behandel word; en wyses van die uitstalling van boeke bespreek word; ook moet daar leiding gegee word ten opsigte van die ruimtevoorsiening by reeds bestaande kerkgeboue of aan boukommissies waar kerkgeboue opgerig moet word.

BESLUIT: Punt A.1 en b.(i)-(ix) word aanvaar.

2. LEKEPREDIKING

By hoofstuk IX van die agenda by die arbeid onder buitekerklikes is reeds oor die werkstuk van die Raad vir Prediking, Erediens en Kerkbou gehandel.

Kennis geneem.

3. EREDIENSORDES

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

"Die kerk aanvaar die prinsipiële besinning oor die erediens asook oor die besondere erediens soos voorgestel deur die Raad. Hierdie besinning dien na redaksionele wysigings as die eerste deel van die voorgestelde Diensboek. Binne die ruimte en raamwerk van die voorgestelde diensordes sal elke gemeente sy liturgie opstel onderworpe daaraan dat die Raad verdere ondersoek moet instel na die prinsipiële elemente wat tydens huweliksbevestiging en begrafnis gebruik moet word, siende dat nie ál die elemente noodwendig gebruik hoef te word nie.

b. DIE RAAD VIR BELYDENIS EN LITURGIESE GESKRIFTE se verslag lui:

i. GEWONE EREDIENSTE

Redaksionele veranderings is aangebring en deurgestuur na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir gebruik= stelling in die kerk.

ii. BUITENGEWONE EREDIENSTE

Die Raad is van oordeel dat wet en belydenis tydens begrafnis- en huweliksdienste nie noodwendig as selfstandige elemente van die erediens hoef voor te kom nie, maar net sowel in die sang en die gebed van genoemde eredienste tot uitdrukking kan kom. Vir die doel kan enige van die diensordes soos aanbeveel vir die gewone eredienste gebruik word of enige een sonder wet en belydenis as selfstandige elemente.

iii. Die diensordes in finale vorm, ook die buitengewone eredienste, kan as BYLAE B tot die agenda gelees word en dit word vir finale goedkeuring voorgelê voordat dit as deel van die Diensboek gedruk word.

- BESLUIT:
- a. Die diensordes, soos geamendeer en onderworpe aan die volgende bykomende besluite, word aanvaar;
 - b. Solosang tydens, voor of na die huweliksbevestiging moet nie aangemoedig word nie. Wanneer daar egter tog voor of na die bevestiging solosang toegelaat word, dan is nie enige lied geskik vir die geleentheid nie, maar moet gepaste liedere gesing word. Daarom

word die Raad vir Kerkmusiek gevra om voorligting te gee in verband met liedere wat wel geskik sal wees vir die geleentheid.

c. Die vergadering beklemtoon dat dit

- i. vanselfsprekend is dat voor en na eredienste slegs aanvaarde kerkmusiek gespeel word;
- ii. predikante wat in ander gemeentes as hul eie optree, hulle hou aan besluite van die plaaslike kerkraad met betrekking tot solosang ens.;
- iii. predikante slegs in ander gemeentes sal optree met begrafnis- en huweliksdienste, op uitnodiging van die plaaslike kerkraad.

d. Dat aan die liturg die vryheid gegee word om in al die voorgestelde diensordes ook te laat sing na die Skriflesing.

e. Dat, op grond van verskille in interpretasie en onduidelikhede rondom die liturgie en liturgiese gebare, die hele aangeleentheid van prediking en erediens deur die predikantevergadering bespreek sal word met die oog op meer prinsipiële kennis en eenvormigheid rondom die bogenoemde saak.

f. Die volgende addisionele orde van erediens word as orde C aanvaar (ordes C en D in die rapport word dan D en E):

Voorsang / Lofpsalm
Votum - Groet
Lesing van die wet
Sang
Geloofsbelydenis
Sang
Skriflesing
Gebed
Sang
Prediking
Dankgebed
Slotsang
Seën
Offergawes

g. Die vergadering versoek dat die Raad vir Prediking en Erediens en Kerkbou ondersoek sal instel na die wenslikheid van die orrel as die enigste instrument voor of na eredienste.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan:

Oudl. P.L. Bezuidenhout, Morgenson	12h20 tot einde van die vergadering.
Ds.D.J. van Staden	14h30 onbepaald.

Die vergadering verdaag vir aandete.

AANDSITTING - 24 MEI 1976, 19h30

- a. Goeie wense word ontvang van die gemeente Ogies.
- b. Berig is ontvang dat ouderling Willie Lombard van Tzaneen vandag oorlede is. Die vergadering betuig sy meegevoel.

A. PREDIKING, EREDIENS EN KERKBOU (VERVOLG)

4. TWEDE EREDIENS OP SONDAG

a. STUDIEKOMMISSIE

Na aanleiding van gegewens uit die jaarlikse ringsverslae waaruit dit geblyk het dat 'n tweede erediens op Sondag (meer bepaald aaddienste) al minder gehou word, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit om 'n studie van die aangeleentheid te maak vir advies aan die kerk. Drr. D.J.C. van Wyk (stad) en H.G. van der Westhuizen (platteland) is as studiekommissie benoem.

Vraelyste is aan kerkrade gestuur om meer gegewens te bekom, waarna die benoemde kommissie twee verslae ingedien het.

b. VOORSTEL VAN DIE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE KERKVERGADERING
VERWYS

Na aanleiding van die verslae het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op 16 Junie 1975 'n omsendbrief aan al die ringskribas gestuur, saam met die besluit van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na aanleiding van die verslae sodat dit onder andere deur die ringsouderlingevergaderings behandel kan word en verslag daaroor uitgebring kan word. Dit is ook na die Raad vir Prediking en Erediens verwys vir hulle kommentaar.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het kennis geneem:

- i. Dat dr. van der Westhuizen die moontlikheid ooplaat dat op die platteland 'n tweede erediens uit praktiese oorwegings nie strik noodsaaklik is nie, maar prinsipieel tog wenslik.
- ii. Dat dr. van Wyk stel dat, wat die stede betref, dit nie net wenslik is nie, maar ook baie noodsaaklik dat 'n tweede erediens gehou sal word. Laksheid in verband met die hou van 'n tweede erediens hang baie nou saam met swak dissipline in die gemeente.

en besluit:

- iii. Die standpunte word onderskryf en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering besluit verder eerstens: die uitgangspunt is dat 'n tweede erediens noodsaaklik is. Slegs dwingende omstandighede kan so 'n tweede erediens nie laat plaasvind nie; die Raad vir Prediking en Erediens sal van sy besluit hierbo en van die memorandum voorsien word om 'n grondige studie daarvan te maak, veral in die lig daarvan dat in ons kerk die oggenddiens oorwegend 'n leerdiens (kategesediens na aanleiding van die rooster) geword het.
 - iv. Benewens genoemde tipe erediens kan daar ook ander tipes eredienste soos byvoorbeeld na aanleiding van die kerklike jaar gehou word en moet dit as 'n noodsaaklikheid beklemtoon word.
 - v. Vervolgens dat bepaling 5(b) na die Raad vir Prediking en Erediens verwys word sodat die saak van die noodsaaklikheid van twee eredienste daar ingeskryf word.
- c. KOMMENTAAR VAN DIE RAAD VIR PREDIKING EN EREDIENS behandel deur die Werkgroep Prediking en Erediens:

Die Raad onderskryf die besluit van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, naamlik dat 'n tweede erediens noodsaaklik is, en dat slegs dwingende omstandighede so 'n erediens nie kan laat plaasvind nie.

OOR DIE OGGENDDIENS

Hier dien melding gemaak te word dat die vorige lesrooster, soos getoets, wat verskillende lesse vir die verskillende ouderdomsgroepe vir elke Sondag voorgeskryf het, gewysig gaan word, sodat alle ouderdomsgroepe dieselfde Skrifgedeelte sal voorberei. Hierdie verandering wil die Raad met akklamasie onderskryf. Die hele gesin kan dan weer deel in die verklaring en behandeling van die perikoop tydens die erediens.

OOR DIE AANDDIENS

Daar is baie variante moontlikhede van hierdie diens wat reeds deur die Kerkwet (Artikel XII) geïmplementeer word. Hier

gaan dit om die kerklike jaar en die behandeling van die Heidelbergse Kategismus.

Daar moet ook gedink word aan die REEKSPREDIKING, soos byvoorbeeld dat 'n opvolgrees preke oor 'n bepaalde boek in die Bybel gemaak word, of oor die gebed.

Aanvullend kan ook gedink word aan DIAOLOGIESE PREDIKING, waar na die gewone verkondiging van die Woord, gespreksgeleentheid vir die gemeente gegee sal word oor die prediking.

ADVIES

Die Raad het gedink dat dit miskien goed sal wees om die volgende advies aan kerkrade te gee wat in die nuwe Diensboek van die kerk opgeneem kan word. Dit raak artikel XIV na aanleiding van die prediking volgens die kerklike jaar:

ADVENT (4 Sondae) Veral prediking uit die Ou Testament
Kersfees
Besnydenis van Jesus
Wyse manne
Kindheidsgeskiedenis
Lewe en werk

LYDING (7 lydensweke)
Goeie Vrydag
Paassondag
Verskyning van Jesus (5 Sondae)
Hemelvaart
Pinkster
Die Drie-eenheid
Uitbreiding van die kerk
Die Laaste Dinge

Laasgenoemde is weer die inleiding op die Advent. Die Bid- en Dankdag vir die Oes moet volgens die gebruike en opdrag van die kerk gehou word.

VOORGESTELDE WETSWYSIGING (met betrekking tot die twee eredienste)

Die Raad beveel aan dat die wetswysiging volgens die aanbeveling van die Raad vir Regsadvies sal geskied naamlik dat bepaling 5(b) so uitgebrei word dat

- i. "sondae" vervang word met "elke Sondag",
- ii. "met dien verstande dat minstens twee eredienste, een in die oggend en een in die middag of aand in elke predikantstandplaas gehou sal word."

dat Bepaling 83.2 so gewysig word met 'n toevoeging:

"Met inagneming van Bepaling 5.1.b. (soos gewysig."

Hierdie voorstelle van die Raad word ondersteun deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Werkgroep Prediking en Erediens.

d. KOMMENTAAR UIT RINGE

Van die volgende ringe is kommentaar ontvang:

i. ZUURFONTEIN

- . Aanddienste in ons gebied is noodsaaklik, veral met die oog op skofwerkers.
- . Kempten het 'n groot deel van hulle kategetiese werk na die aanddiens verskuif:

Kategismusprediking,
volwasse kategeese,
die bykomstige onderrig wat andersinds in die week sou moes geskied word ook Sondagaand gedoen.

ii. GERMISTON

Die volgende praktiese aanbevelings is deur die Rings-ouderlingevergadering aan die ringskommissie deurgegee:

- . Dat in al die gemeentes van die Ring van Germiston, dwarsdeur die jaar, deurlopend oggend- en aanddienste sal plaasvind.
- . Dat die ringskommissie die samewerking van alle predikante van die ring sal verkry om kort treffende studiestukke, vir maandelikse gebruik deur ouderlinge by huisbesoek, voor te berei oor onderwerpe wat 'n wye spektrum van die gemeentelike lewe sal dek. In hierdie studiestukke sal aan die bywoning van eredienste egter prominensie verleen word.
- . Dat die gemeentelike kommissies vir die bearbeiding van buitekerklikes deur die predikante van die ring deskundig toegerus sal word om die probleme rondom die swak bywoning van eredienste, die hoof te help bied.
- . Dat die aanbeveling van die Algemene Kerkvergadering van 1970, naamlik dat persone wat gedurende 'n periode van ses maande nooit 'n erediens bygewoon het nie, na die kerkraadsvergadering vir 'n pastorale gesprek opgeroep moet word, versigtig maar stelselmatig in die gemeente van die ring toegepas sal word.
- . Dat in hardnekkige gevalle, die kerklike tug, volgens voorskrif, toegepas sal word.
- . Dat kerkraadskategeese 'n vaste punt op die agendas van kerkraadsvergaderings van die ring sal wees.

iii. POTCHEFSTROOM

- . Dank en opregte waardering is uitgespreek teenoor die twee doktore vir die studies wat gemaak is. Die studiestuk in die hand van elke ouderling van die ring sal daartoe bydra dat die saak ook op kerkraadsvergaderings aandag sal geniet.
- . Daar is met verontrusting kennis geneem van sekere bevindinge van die twee ondersoekers terwyl instemming betuig is met die prinsipiële beskouing wat uit die studiestukke na vore kom. Dit was die eenparige besluit van die vergadering dat daar nooit oorweging aan geskenk kan word om die tweede erediens op die Sondag af te skaf nie. Waar prakties moontlik moet 'n tweede erediens gehou word. Die vergadering het toe verder besin oor positiewe stappe wat kan help tot verbetering van die bywoning van die eredienste.
- . Die volgende stappe of optredes kan, volgens die vergadering, tot beter kerkbesoek lei:
 - .. Ampsdraers is die persone wat nie net die tyd en plek van die erediens moet vasstel nie, maar wat ook en veral die voorbeeld moet stel in die bywoning van daardie vasgestelde eredienste. Ouderlinge en diakens sal daarom moet let op hulle self in hierdie verband en ook mekaar moet aanmoedig en vermaan om albei die eredienste getrou by te woon. Dit is daarom van wesenlike belang om by die verkiesing van kerkraadslede deeglik te let op die voorbeeld wat die persoon wat verkies word alreeds gestel het ten aansien van getroue kerkbesoek. Met kerkraadskategese moet hierdie aspek van die ampstaak ook deeglik na vore gebring word.
 - .. Ouderlinge moet gereeld wykslidmate besoek en waar ontrouheid in bywoning van eredienste voorkom moet gevra word na die redes. Daar moet aandag gegee word aan die redes sodat besware uit die weg geruim kan word indien daar enige is.
 - .. Die betekenis van die erediens moet met huisbesoek aan die lidmate gestel word. Lidmate is soms van mening dat daar kerk toe gegaan word om net na die preek te gaan luister. Die gemeenskap van die heiliges, die lofprysing ens. wat alles by die erediens behoort het vir baie geen betekenis meer nie. Daarom dat gereedeneer word dat net so goed na 'n radiopreek geluister kan word. (Dit dien gemeld te word dat die predikante van hierdie ring 'n reeks artikels geskryf het wat in pamfletvorm aan kerkraadslede beskikbaar gestel word vir behandeling met huisbesoek. Een van die artikels handel oor "Waarom moet ek gereeld kerk toe gaan.")

- .. Op die volhardende ontrou in die bywoning van die eredienste moet die kerk antwoord met die tug. Die vergadering is van oordeel dat daar 'n eenvormige optrede moet wees in die hele kerk in verband met hierdie saak. Dit sal nie help dat een gemeente die saak met erns bejeën terwyl 'n buurgemeente dit nie doen nie.
- .. Huisbesoek deur die predikant is ook wat die bywoning van eredienste betref 'n faktor wat nie genoeg beklemtoon kan word nie. Sodra gemeentes te groot word ly huisbesoek skade en daarom moet daar betyds planne gemaak word vir meerdere bediening.

iv. ZEERUST

- . Ons stem saam met dr. v.d. Westhuizen dat die aanddiens as tweede diens soms wenslik is. Ons wil egter daarop wys dat die praktyk getoon het dat veral plattelandse lidmate tradisioneel een diens per Sondag bywoon.
- . Ons stem saam met dr. van Wyk dat in stede die aanddiens as tweede diens wenslik of noodsaaklik is maar dat ons beswaar maak teen die bewering en ook nie saamstem nie dat die swak bywoning van aandedienste aan "die luiheid van predikante en gebrek aan dissipline" te wyte is.
- . Ons beskou dit selfs as wenslik dat predikante, waar die bywoning van die tweede diens baie swak is, liever hulle dienste beskikbaar stel vir vakante gemeentes waar die aanddiens dan die enigste diens kan wees.

- BESLUIT:
- a. Die wenslikheid en noodsaaklikheid van 'n tweede erediens elke Sondag word deur die vergadering beklemtoon.
 - b. Die vergadering dra aan alle kerkrade op om in die lig van die studiestukke van drr. van Wyk en van der Westhuizen opnuut ernstig oor 'n tweede erediens te besin in die gevalle waar dit nie gehou word nie en om indien dit prakties moontlik sou wees gereeld 'n tweede erediens te hou.
 - c. Die vergadering dra aan ringsvergaderings op om hulle van die omstandighede van die ringsgemeentes te vergewis en opsig oor die hou van 'n tweede erediens in die gemeentes uit te oefen.
 - d. Bepaling 5.b.i. word gewysig deur die woord "sondae" te vervang met die woorde "elke Sondag".
 - e. Die voorgestelde wysiging van bepaling 5.b.ii. word nie aanvaar nie maar dien as aanbeveling en riglyn vir kerkrade.

- f. Die voormelde studiestukke sal aan kerkrade beskikbaar gestel word.
- g. Om ten spyte van aantygings gemaak, dank en waardering uit te spreek teenoor al die predikante en ouderlinge veral die ouer predikante en ouderlinge, wat deur die jare met volharding en selfopoffering in die kerk gewerk en gepreek het.
- h. Dat aan die Raad vir Prediking, Erediens en Kerkbou opdrag gegee word om 'n studie te maak oor die bestaan van die verskil in karakter tussen die twee eredienste op Sondag, al dan nie.
- i. Dat die sistematiek van die prediking aan die hand van riglyne soos kategismus, kerklike jaar, reeksprediking ens. ondersoek word.

5. BEGRAFNISDIENSTE

BESKRYWINGSPUNT =XII-1= "Die vergadering besluit

- (a) en versoek belanghebbendes om kennis te neem dat, by geleentheid van begrafnisdienste in enige gemeente van die Nederduitsch Hervormde Kerk
 - (i) die stoflike oorskot van die oorledene nie in die gebou waar die begrafnisdiens gehou word, gebring sal word nie en
 - (ii) geen vertoning van lyke op of by enige kerkperseel toegelaat sal word nie en
 - (b) dra aan kerkrade op om te sorg dat hieraan stiptelike uitvoering gegee word."
- (Kerkraad van Melville)

Die Werkgroep Prediking en Erediens se kommentaar is dat hulle die saak nie so skerp wil stel nie en beveel aan dat die praktyk onder (a) hierbo genoem ontmoedig sal word.

BESLUIT: Die vergadering beveel sterk aan en versoek belanghebbendes om kennis te neem dat, by geleentheid van begrafnisdienste in enige gemeente van die Nederduitsch Hervormde Kerk

- (i) die stoflike oorskot van die oorledene nie in die gebou waar die begrafnisdiens gehou word, gebring sal word nie en
- (ii) geen vertoning van lyke op of by enige kerkperseel

toegelaat sal word nie.

Punt (b) van die beskrywingspunt verval.

B. HUISGODSDIENS

1. WET EN BEPALINGS

BEPALING 85 TOT DIE KERKWET LUI:

"DIE HUISGODSDIENS

Predikante en ouderlinge sal by die huisbesoek en andersins die gemeentelede opwek om elke dag getrou die Heilige Skrif saam met die huisgesin te lees en om gereeld huisgodsdienste te hou."

2. VERHOUDING EREDIENS EN HUISGODSDIENS

Die Raad vir Prediking en Erediens, gesteun deur die Werkgroep stel die volgende:

Die huisgodsdienste staan nie op sigself nie, maar gaan uit van die eredienste wat op Sondag plaasgevind het, en roep ook weer die huisgenote verlangend op na die volgende eredienste waar God sy hele gemeente saamroep.

Erediens en huisgodsdienste wil beide dienste aan God wees, het dieselfde doel maar weeg nie ewe swaar nie, sodat byvoorbeeld laasgenoemde maar eersgenoemde kan vervang nie.

Daarom moet die huisgodsdienste hierdie elemente bevat:

Die huisgesin word deur God saamgeroep.
Skriflesing.

Prediking en verklaring uit 'n dagboek.

Gebed met die volgende elemente: Lof aan God, skuldbelydenis,
smeking, dank.

Sang.

BESLUIT: Die vergadering aanvaar die volgende aanbeveling:

Die huisgodsdienste moet minstens die volgende elemente bevat: Skriflesing, gebed en sang.

3. BYBELSE DAGBOEK

Die redaksie rapporteer:

a. VERSKYNING

Die dagboek verskyn nog gereeld as 'n gedeelte van die Almanak en die medewerking van predikante kon steeds verkry word om die oordenkings te skrywe.

Kennis geneem.

b. BEHOEFTE

Die kerk het steeds hierdie dagboek as 'n voorsiening in 'n groot behoefte beskou. By die laaste Algemene Kerkvergadering is die noodsaaklikheid hiervan veral by huisbesoek sterk beklemtoon. Deur 'n kontrolerende vraag in die jaarverslag (ABC) is ook vasgestel dat die dagboek by 'n aansienlike getal persone gereeld gebruik word. Buitendien as dit nie genoegsaam gebruik word nie, moet die fout primêr nie by die dagboek gesoek word nie maar by die lidmate self.

Kennis geneem.

c. VORM EN INHOUD

Aan die versoek dat 'n groter lettertype gebruik sal word, word uitvoering gegee - uitgawe 1976. Ook word aandag gegee aan die lengte en verstaanbaarheid van die leesstof sodat daardie klag ook kan verdwyn.

Kennis geneem.

d. AANBEVELINGS

- i. Dat predikante en ouderlinge alles in hulle vermoë moet doen om die dagboek aan te moedig as 'n middel om huisgodsdiens te bevorder.
- ii. Opstellers word gevra om oordenkings eenvoudig, Skrifgetrou en kort op te stel.

BESLUIT: Die aanbevelings word aanvaar.

e. BESKRYWINGSPUNT

BESKRYWINGSPUNT =IX-2=

"Die Ring van Rustenburg beveel aan by die Algemene Kerkvergadering dat die druk van die Bybelse Dagboek agter in die Almanak gestaak word."

Motivering

- i. Die letterdruk is te klein.
- ii. Dit word aan te min mense versprei sodat dit die koste daaraan verbonde nie regverdig nie.
- iii. Baie lidmate wat die Almanak kry lees nie die Bybelse Dagboek nie aangesien die oordenkings te moeilik is.

Indien daar in die kerk wel 'n behoefte is vir 'n Bybelse Dagboek moet genoemde sake reggestel word en kan die Bybelse Dagboek as 'n selfstandige boek gedruk word wat nie jaarliks hoef te verskyn nie.

Die Werkgroep Prediking en Erediens wat hierdie voorstel behandel het, onderskryf dit nie en beveel dit ook nie aan nie omdat die besware van die Ring van Rustenburg op 'n ander wyse opgelos kan word.

- i. Die lettertipe is vanaf die 1976-uitgawe groter.
- ii. Die verspreiding van 30 000 eksemplare word nie as te min beskou nie. As 30 000 huisgesinne ($\pm$ 90 000+ lidmate) dit ontvang, kan dit tot 'n baie groot seën in die kerk word as dit gebruik word.
- iii. As die oordenkings te moeilik is, moet dit eerder makliker gemaak word teenoor 'n voorstel om dit heeltemal af te skaf.

BESLUIT: Die vergadering aanvaar nie die beskrywingspunt nie.

f. RINGSVERSLAE

Deur die kontrolerende vraag in die ABC-verslag, begin ringsvergaderinge aandag gee aan die huisgodsdienst met die dagboek as handleiding. Die volgende opmerkings oor huisgodsdienst kom uit ringsverslae:

- i. Dit geniet aandag want dit is nie na wense nie.
- ii. Die aandag aan huisgodsdienst is swak (2 ringe).
- iii. Huisgodsdienst gaan agteruit.
- iv. Meer en meer maak van die dagboek gebruik.

Kennis geneem.

C. KERKMUSIEK EN KERKSANG

Die Werkgroep Prediking en Erediens rapporteer die volgende oor die werksaamhede van die Raad vir Kerkmusiek na aanleiding van laasgenoemde se verslag:

1. OPLEIDING VAN ORRELISTE

Elke jaar is gedurende Junie en Desember eksamens afgeneem waar= aan daar in totaal 65 kandidate deelgeneem het. Aan 9 kandidate is die diploma van die Raad uitgereik.

Kennis geneem.

2. SPEZIALE ORRELISTEKURSUSSE

- a. Gedurende 1973/74 is 'n spesiale orrelistekursus deur die Raad vir Kerkmusiek te Pretoria georganiseer ter voorbereiding van die ingebruikname van die nuwe psalmbundel. Die kursus het uit tien lesings bestaan oor die verskillende aspekte van die begeleiding van die psalms. Agt lesings is waargeneem deur die sekretaris van die Raad, terwyl twee lesings oor liturgie waargeneem is deur prof. J.I. de Wet.

40 orreliste het aan die kursus deelgeneem en by 'n spesiale plegtigheid is daar op 6 Maart 1975, 25 sertifikate aan suksesvolle deelnemers uitgereik. By daardie geleentheid wat gelei is deur die voorsitter van die Raad (dr. D.J.C. van Wyk), het prof. L.F. Schulze (Gereformeerde Kerk) met Skriflesing en gebed geopen, terwyl dr. H.D.A. du Toit (Nederduitse Gereformeerde Kerk) 'n toespraak gelewer en die sertifikate oorhandig het.

- b. Op versoek van die Ring van Bothaville is op 16 Augustus 1974 'n kort kursus van hierdie aard gereël waaraan deelgeneem het:

dr. D.J.C. van Wyk, ds. D.F. Erasmus, mmr. S. Hofmeyer van der Merwe en mmr. J.S. du Preez Potgieter.

- c. Die Raad vir Kerkmusiek onderneem tans pogings om die tien lesings wat by die kursus aangebied is, in boekvorm uit te gee.
- d. Die nuwe sillabus, waarin meer aandag gegee is aan koraalvoorspele oor Afrikaanse psalms en gesange, het in 1973 van krag geword. Deur die Raad is ten dienste hiervan drie bundels koraalvoorspele uitgegee wat tans by die boekhandel verkoop word.

- BESLUIT:
- a. Die vergadering versoek die Raad vir Kerkmusiek om bandopnames van die orrelistekursusse beskikbaar te stel en die referate wat gelewer is in die kerk beskikbaar en bekend te stel.
- b. Die Raad vir Kerkmusiek word versoek om binne die volgende drie jaar weer 'n orrelistekursus aan te bied en dat kerkrade so ver moontlik sal sorg dra dat die gemeentelike orreliste die kursus sal bywoon.

3. ADVIES BY ORRELBOU EN -VERBOU

a. NUWE ORRELS

Nuwe orrels is deur die Raad ontwerp vir die volgende gemeentes:

Belfast	Oosmoot
Bergsig	Pierneef
Delmas	Oostelike Pietersburg
Edenvale	Pretoria-Oos
Heilbron	Pretoria-Tuine
Makwassie	Rustenburg-Oos
Noordrand	Wonderboom-Suid
Ogies	

b. VERBOUDE ORRELS

Advies by oorplasing en/of uitbreiding van bestaande orrels is gegee aan die volgende gemeentes:

Duncanville	Noordelike Pretoria
Hartebeespoort	Vanderbijlpark
Krugersdorp-Wes	Vanderbijlpark-Oos

Kennis geneem.

4. DIE HERSIENING VAN DIE PSALMBOEK

Die slotvergadering van die Interkerklike Psalmskommissie het op 29 Augustus 1974 te Pretoria plaasgevind.

Die harmonisasies van die 150 psalms, wat in opdrag van die Interkerklike Kommissie versorg is deur die here H.L. Coetzee (Gereformeerde Kerk), H.P. van der Westhuizen (Nederduitse Gereformeerde Kerk) en Willem Mathlener (Nederduitsch Hervormde Kerk) is nie deur die Interkerklike Kommissie aanvaar nie. Aan die drie kerke word versoek om self die verantwoording daartoe te neem of om dit oor te dra aan die N.G. Kerk-Uitgewers.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het sy wens en versoek aan die ander twee kerke uitgespreek dat daar tog 'n gesamentlike koraalboek beskikbaar gestel moet word. Die aangeleentheid is nog nie afgehandel nie.

Ondertussen word met die Gereformeerde Kerk onderhandel om die psalmteks te gebruik by 'n eie koraalboek as elke kerk vir sy eie moet sorg.

Kennis geneem.

5. GESANGEHERSIENING

Terwyl die tydperk 1970/1973 vir die Raad vir Kerkmusiek vir die grootste deel gewy is aan die totstandkoming van die hersiening van die psalmbundel, is die werk van die Raad gedurende die tydperk 1973-1975/76 hoofsaaklik gekenmerk deur die werk ten dienste van die uitbreiding van die gesangebundel.

In 'n aparte memorandum sal oor die uitbreiding van die gesangeboek verslag gedoen word.

BYLAE D tot die agenda bevat die nuwe sangberymings met 'n memorandum wat oor die hele aangeleentheid handel, in aparte band uitgestuur.

Oor die goedkeuring van die gesange word verwys na hoofstuk XIII van die agenda waar gehandel word oor die samestelling van en verandering aan die Kerkboek.

- BESLUIT:**
- a.
 - i. Die vergadering betuig sy dank aan die lede van die kerk op die verskillende tussenkerklike kommissies met betrekking tot die musiek, leerinhoud en literêre versorging van die gesange, vir hulle toegewyde arbeid.
 - ii. Die vergadering aanvaar die nuwe bundel in sy huidige konsep met groot dank en versoek sy verteenwoordigers op die Interkerklike Kommissie om, met inagneming van die voorstelle tot wysiging wat uit die kerk ontvang word, nougeset toe te sien dat die finale teks literêr netjies versorg en vloeiend, leerstellig suiwer en musikaal verantwoord sal wees.
 - iii. Die vergadering beklemtoon dat voorstelle tot wysiging ons verteenwoordigers so gou moontlik moet bereik vir voorlegging aan die Interkerklike Kommissie, sodat dit by die kommissie se program sal inpas.
 - iv. Die vergadering gelas die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om die finale keuring van die bundel te doen met die oog op publikasie.
 - v. Die vergadering roep kerkrade en gemeentes op om by verskyning van die nuwe bundel alles in die werk te stel om die kerklied te bevorder en Gods lof met groot toewyding en dank in ons gemeentes te laat sing.
 - b. Die vergadering spreek sy opregte dank en waardering uit teenoor mmr. Willem Mathlener, Sekretaris van die Raad vir Kerkmusiek vir
 - i. die studie wat hy gemaak het van die wese en funksie van die protestantse kerklied as hulp by die hersiening van die Psalm- en Gesangeboek oor 'n tydperk van jare heen;
 - ii. die prinsipiële standpunt op suiwer reformatoriese grondslag ten opsigte van die musikale aspek wat hy telkens ingeneem het by hierdie vergaderings op interkerklike vlak en
 - iii. die opofferings wat hy saam met sy personeel by die Konservatorium vir Musiek moes maak ter wille van hierdie hersieningswerk.
 - c. Die vergadering spreek verder sy dank uit teenoor alle predikante en lidmate, wat by ontvangs van die stukke, voorstelle tot verandering en verbetering ingestuur het, asook enkele broeders wat voorstelle vir nuwe berymings gemaak het.

D. SAMESTELLING VAN DIE DIENSBOEK

1. VOORBEREIDING

Die 53ste Algemene Kerkvergadering (1961) het besluit:

Ten einde die goeie orde in ons eredienste te bevorder en ongeoorloofde willekeur te bekamp, stel hierdie vergadering 'n geoutoriseerde Diensboek vir gebruik in die Nederduitsch Hervormde Kerk.

Sedertdien werk veral die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte en ook ander ad hoc benoemde kommissies aan die opdrag. By hierdie vergadering kan die stukke wat daarin opgeneem moet word finaal goedgekeur word.

2. UITGEE VAN DIE DIENSBOEK

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering stel voor met betrekking tot die uitgee van die Diensboek:

- a. Die Diensboek sal bestaan uit die diensordes, formuliere, die gebede en sieketroos, asook die drie ekumeniese simbole en begrafnisformule. Dit word verder besluit om die sieketroos en gebede ook taalkundig na te sien en veral aan die sinsbou aandag te gee sodat dit makliker leesbaar sal wees.

Verder word voorgestel dat daar historiese aantekeninge opgeneem sal word oor die geloofsbelydenis en biografiese besonderhede oor belangrike persone waarna verwys word.

Die vergadering gee ook aandag aan die voorstel van die Raad vir Prediking, Erediens en Kerkbou oor verklarende uitbreidings op aankondigingspreuke by die erediens (verwys XII.A.1.b.iii.) en die vervanging van die huweliksformulier, terwyl die klassieke formulier nog in die Diensboek afgedruk word (verwys XII.A.1.b.vii) en prediking volgens die kerklike jaar.

Die samestellende elemente van die Diensboek kan gelees word:

- i. Diensordes - BYLAE B tot die agenda.
- ii. Formuliere - BYLAE A tot die agenda.
- iii. Gebede en sieketroos - BYLAE A tot die agenda.
- iv. Ekumeniese simbole - BYLAE A tot die agenda.
- v. Historiese en biografiese aantekeninge - BYLAE A tot die agenda.

b. VOORWOORD

Die voorwoord sal geskryf word deur die voorsitter van die Algemene Kerkvergadering.

c. VOLGORDE

Die volgende volgorde sal gebruik word:

Voorwoord
Prinsipiële besinning oor die diensordes
Formuliere

in die volgorde soos wat dit nou verskyn met dien verstande dat die formulier vir die bevestiging van nuwe lidmate in=gevoeg sal word tussen die doop van volwassenes en die nagmaal=formulier.

Ekumeniese belydenisse, gebede en sieketroos.

d. FORMAAT

Daar word voorkeur gegee aan die Almanakgrootte met 'n stewige omslag.

e. TITEL VAN DIE BOEK

"DIENSBOEK VIR GEBRUIK IN DIE NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK VAN AFRIKA".

f. VERSPREIDING

Dit sal geskied volgens bestelling nadat een eksemplaar aan elke gemeente versend is volgens besluit van die Algemene Kerk=vergadering.

BESLUIT: a. Punt D.2 word goedgekeur soos hieronder gewysig:

b. Bladsy A.27

Die geloofsbelydenis genoem na Athanasius

Derde paragraaf:

Dat die paragraaf soos volg gewysig word:

Die opsteller en oorsprong van hierdie belydenis is tot nog toe nie histories vasstelbaar nie. Die oorsprongsdatum word gewoonlik op om en by die jaar 428 gestel.

c. Bladsy A.27

Die sterfdatum van Augustinus word verander na 430 in plaas van 450.

d. Bladsy A.28

Die sterfdatum van Gregorius word verander na 604 in plaas van 640.

e. Bladsy A.28

In verband met Calvyn moet albei gevalle waar 1542 voorkom, lees: 1541.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid word toegestaan aan:

Ds. J.H. Breytenbach van Krugersdorp 19h00 tot 21h30.

AFSLUITING

Ds. H.M.E. Dreyer neem die afsluiting waar. Hy laat sing Ges. 354:2 (nuwe bundel) en gaan voor in gebed.

OGGENDSITTING - 25 MEI 1976; 09h00

a. Ds. J.H. van Staden open die vergadering. Hy laat sing uit Ps. 25:2 en 6, lees Matt. 14:14-20 en gaan voor in gebed.

b. Dr. D.J.C. van Wyk doen 'n beroep op die vergadering:

Die jeugkomitee van die N.H.S.V. vra die medewerking van rings=jeugrade, kerkgrade en orreliste vir die beplanning van plaat=opnames met die nuwe Psalm en Gesangmelodieë.

c. Die vergadering neem met leedwese kennis van die afsterwe van die vader van prof. J.A.A. Stoop.

Ds. F.J.H. Buitendag sal die vergadering se simpatie aan prof. Stoop en familie oordra.

HOOFSTUK XIII - DIE KERKBOEK

Hierdie artikel handel oor die samestelling en wysiging van die Kerkboek (L.W. nie Diensboek nie).

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het aandag gegee aan 'n memorandum oor die wettigheid of nie van die besluite van die buitengewone byeenkoms van die 57ste Algemene Kerkvergadering op 13 Maart 1975 en ook vorige besluite met betrekking tot sake in artikel XIII van die Kerkwet genoem.

Na 'n deeglike studie van die advies, die vorige optrede van die Algemene Kerkvergadering in verband met die Kerkboek, die ingekome memorandum, die besluite van die buitengewone byeenkoms van die 57ste Algemene Kerkvergadering het die Kommissie besluit om voor te stel dat die Wet in die verband gewysig sal word, ten einde 'n meer werkbare werkswyse daar te stel. Die wysigings word gevind by hoofstuk XXV, Die Wet en Bepalings.

HOOFSTUK XIV - DIE KERKLIKE FEES EN GEDENKDAE

A. DAG VAN DIE HERE

1. STUDIE

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het sy instemming betuig met 'n studiestuk van die Tussenkerklike Kommissie van die drie Afrikaanse kerke (T.K.K.) wat lui:

"Die onbevredigende stand van sake wat die Suid-Afrikaanse regsreëling insake Sondagheiliging betref, is deur die Federasie van Afrikaanse Kultuurverenigings by die Interkerklike Kommissie van die drie Afrikaanse kerke aanhangig gemaak. Die Interkerklike Kommissie het 'n kommissie benoem, bestaande uit ds. D.P.M. Beukes (wat as sameroeper opgetree en deur die kommissie as sy voorsitter aangewys is), proff. F.J. van Zyl, P.W. Buys en J.D. van der Vyver. Die kommissie het op 13 Mei 1974 in Johannesburg vergader.

Die kommissie was van oordeel dat dit nie op sy weg lê om die besonderhede van die voorgestelde wetswysiginge uit te werk nie maar dat hy die breë beginsel insake staatkundige wetgewing wat op die Sondag betrekking het, moet stel, welke beginsel deur die wetgewer voor oë gehou behoort te word by die heroorweging van die bedoelde wetgewing.

Die kommissie het 'n skriftelike uiteensetting van die bestaande wetgewing en ander regsvoorskrifte insake die Sondag voor hom gehad. Aanvullend daarby kan gewys word op die soortgelyke samevatting van Sondagwetgewing in J.D. van der Vyver: Die Juridiese Funksie van Staat en Kerk, 1972, bl.163-6.

Dit blyk dat Sondagwetgewing op drie terreine oorweeg moet word:

a. SONDAGARBEID

Die huidige stand van die Suid-Afrikaanse reg, soos weerspieël in byvoorbeeld artikels 19(1)(d) en 20(2) van die Wet op Fabrieke, Masjinerie en Bouwerk 1941 (Wet 22 van 1941), artikel 9 van die Wet op Myne en Bedrywe (Wet 27 van 1956) en artikel 5 van die Wet op Winkels en Kantore 1964 (Wet 75 van 1964), ontmoedig Sondagarbeid deurdat die voorwaardes waaronder werkgewers van hulle werknemers kan vorder om op (onder meer) Sondae te werk en die (hoër as gewone) besoldiging vir Sondagarbeid voorgeskryf word.

Twee beginsels kom hierby in die spel: eerstens dat noodsaaklike dienste, ook op Sondae, voorsien moet word en dat dit van werknemers wat vir die verskaffing van sulke dienste werk verrig, verwag kan word om op Sondae te werk; en tweedens dat werkgewers ontmoedig moet word om van hulle werknemers te eis om op Sondae te werk deurdat werkgewers verplig word om hulle werknemers teen 'n hoër tarief as dié wat vir weekdae geld, te vergoed vir Sondagwerk.

Die tweede gemelde beginsel het egter twee kante. Hoewel die ekstra vergoeding vir Sondagwerk werkgewers ontmoedig om hulle werknemers op Sondag te laat werk, moedig dit werknemers aan om hulle vir Sondagwerk beskikbaar te stel. Die kommissie meen nietemin dat, alles in ag genome, die beginsel van ekstra betaling vir Sondagwerk behou moet word.

Samevattend meen die kommissie dat die huidige stand van die Suid-Afrikaanse reg in beginsel behoue moet bly.

Met instemming kennis geneem.

b. SAKEBEDRYWIGHEDE OP SONDAE

Die huidige stand van die Suid-Afrikaanse reg met betrekking tot handelspraktyke op 'n Sondag word weerspieël eerstens in 'n ou wetgewing van vóór uniewording wat nog van krag is, naamlik artikel 2, saamgelees met artikels 3 en 4, van Ordonnansie 1 van 1838 (K), artikel 1, saamgelees met artikel 2 van Wet 24 van 1878, Wet 28 van 1896 (T), welke wetgewing in die breë die sluiting van sekere koopkontrakte en die aanbod vir verkope van sekere handelware op 'n Sondag verbied. Tweedens is daar die onderskeie Winkelure-ordonnansies van die verskillende provinsies waarin die kompetensie van handelaars om (onder meer) op Sondae besigheid te doen, voorgeskryf en beperk word, by name Ordonnansie 14 van 1930 (K), Ordonnansie 9 van 1939 (N), Ordonnansie 19 van 1952 (O) en Ordonnansie 24 van 1959 (T). Derdens is daar 'n verskeidenheid kasuïstiese wetsbepalings wat betrekking het, byvoorbeeld artikel 48(4)(a) van die Wet op Myn=regte 1967 (Wet 20 van 1967) wat die afpen van 'n klein op 'n Sondag verbied en artikel 91 van die Wet Edelgesteentes 1964 (Wet 73 van 1964) wat sekere handelinge met ruwe en ongeslypte diamante op 'n Sondag verbied.

In beginsel behoort geen handelstransaksies, buiten vir die verkope van noodsaaklike lewensmiddels, op 'n Sondag toegelaat word nie. Die kommissie wil wys op die wyse waarop die Suid-Afrikaanse bevolking hom aangepas het by die verbod op verkope van brandstof gedurende naweke en meen dat 'n dergelike aanpassing moontlik is ten opsigte van die verkope van handelware wat nie as noodsaaklike lewensmiddels kwalifiseer nie. Wat bestaande praktyke betref, hinder veral die verkopings of aanbieding vir verkope op Sondae van woonpersele en skilderye langs ons hoofweë.

Samevattend beveel die kommissie aan dat die leisels met betrekking tot handelstransaksies op 'n Sondag stewiger vasgevat moet word.

Met instemming kennis geneem.

c. SONDAGSPORT EN -VERMAAKLIKHEID

Die huidige stand van die Suid-Afrikaanse reg ten opsigte van Sondag sport en -vermaaklikheid kan beskryf word as een van

uiterste kasuïstiek. Die bedoelde kasuïstiek word weer= spieël in provinsiale wetgewing, soos artikel 6 van Ordonnansie 1 van 1838 (K), artikel 21 van Ordonnansie 21 van 1902 (O), artikel 2 van Ordonnansie 12 van 1957 (O), artikel 6(6) van Ordonnansie 8 van 1969 (O), artikels 1, 7 en 8 van Wet 28 van 1896 (T) en artikel 4(3) van Ordonnansie 28 van 1957 (N), asook 'n verskeidenheid munisipale verordeninge.

In hierdie verband behoort die volgende beginsel as leidraad te geld: Die staat (insluitende die sentrale, provinsiale en munisipale owerheid) behoort self nie mee te doen aan Sondag= sport en -vermaaklikheid nie en behoort daarom sport en ver= maaklikheidsfasiliteite onder sy beheer op Sondae gesluit te hou; die staat behoort egter nie in te meng met die private sport- en vermaaklikheidsbedrywighede van staatsonderdane nie, behalwe vir sover sulke bedrywighede steurend mag inwerk op die gods= dienstige handelinge van diegene wat verkies om op Sondag mee te doen aan die verkondiging van God se Woord of andersins op dié rusdag vir ander persone tot oorlas is.

Die kommissie besef dat die praktiese toepassing van hierdie beginsel in die Suid-Afrikaanse tydsgewrig uiters problematies is, byvoorbeeld omdat veral Bantoewerknemers in baie gevalle deur werksomstandighede geen ander dag as Sondag vir sport en ont= spanning gegun word nie. Die kommissie glo ook dat die Wets= ontwerp op Sondagsport en -vermaaklikheid van 1963 op die lange baan beland het omdat geen bevredigende kriterium vir geoorloofde en ongeoorloofde Sondagvermaak gevind kon word nie.

Die kommissie doen daarom aan die hand dat onderskei moet word tussen Sondagsport en ander vermaaklikheidsvorme wat op Sondag bedryf word.

i. Sondagsport

Die kommissie doen aan die hand dat alle openbare sportby= eenkomste wat georganiseer en gekommersialiseer aangebied word op Sondae verbied word.

ii. Sondagvermaaklikhede

Wat ander vorme van vermaak betref, glo die kommissie dat alleen daardie vermaaklikheidsvorme wat, as dit op 'n Sondag plaasvind, die publieke orde ondermyn of vir die publieke gevoel aanstootlik is, verbied behoort te word. Maar in die besef dat hierdie kriterium te vaag is vir sinvolle regsreëling in die onderhawige verband, dring hy nie op wetgewing ten opsigte van Sondagvermaak aan nie.

Twee verdere aangeleenthede is deur die kommissie oorweeg:

Eerstens die vraag of die verbodsbepalings wat aanbeveel word op provinsiale vlak, dan wel landswyd deur die sentrale regering verorden moet word. Die kommissie wil hieroor geen aanbeveling doen nie maar meen dat die aangeleentheid met die Minister van

Justisie uitgepraat moet word.

Tweedens het die kommissie kennis geneem van 'n verskeidenheid archaïese wetsbepalings wat op die Sondag betrekking het en wat nog in ons reg van krag is, byvoorbeeld die verbiedinge in artikel 2 van Ordonnansie 1 van 1838 (K) en artikel 1 van Wet 28 van 1896 (T) op die kap en vervoer van brandhout, tuinwerk, die afvuur van 'n vuurwapen en die binnekom van 'n dorpsgebied deur transportryers op 'n Sondag. Die kommissie doen aan die hand dat hierdie en dergelike bepalinge afgeskaf word.

Die kommissie vertrou dat hy hiermee sy taak tot bevrediging van die Interkerklike Kommissie volbring het."

Kennis geneem met instemming.

2. OPMERKINGS VAN DIE T.K.K.

a. SONDAGARBEID

Die huidige reëling in die verband is genoegsaam.

b. SAKEBEDRYWIGHEDE OP SONDAG

Die standpunt in die rapport word onderskryf.

c. SONDAGSPORT

Dit moet duidelik gestel word dat dit openbare (nie-persoonlike) georganiseerdheid is. Verder word dit goedgekeur.

d. Ook die laaste aangeleenthede word onderskryf. Die gesprek tussen die owerheid en die kerke sal gesamentlik gedoen word.

BESLUIT: a. Kennis geneem met instemming.

b. Die vergadering versoek die owerhede om 'n verbod te plaas op filmvertonings op Sondag.

B. KERKLIKE FEESDAE EN OPENBARE VAKANSIEDAE

Die volgende is in die verband ter sake:

1. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

- a. Die vergadering neem met spyt kennis van die afskaffing van Van Riebeeckdag as 'n openbare vakansiedag.
- b. Die vergadering besluit eenparig dat by die betrokke owerheid aangedring moet word om Van Riebeeckdag as 'n openbare vakansiedag vir almal in die Republiek van Suid-Afrika herin te stel omdat dit die geboortedag is van die volk, staat en kerk in Suid-Afrika.

- c. Die vergadering dra dit aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op om in oorleg met ander instansies hierdie standpunt van die kerk aan die betrokke owerheidsinstansie oor te dra.

2. VERTOË AAN DIE OWERHEID

Met die ander twee kerke is in verbinding getree om hulle samewerking in die verband te kry. Die Gereformeerde Kerk het laat weet dat hulle in die verband nie 'n opdrag het en daarom nie kan handel nie.

Op 25 Oktober 1973 is die standpunt van die twee kerke aan die Minister van Binnelandse Sake gestel:

"Namens die Nederduitse Gereformeerde Kerk van Suid-Afrika en die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika het ons die voorreg om die volgende aan u vir dringende oorweging voor te lê:

Vir 'n geruime tyd al word daar aandag gegee aan die ongewenste en ongemotiveerde situasie dat bepaalde publieke vakansiedae aan besondere kerklike feesdae verbind word. Hier word in besonder gedink aan Paasmaandag wat verbind is aan Paassondag wat volg op die voorafgaande Goeie Vrydag en tweedens in 'n minder mate aan Tweede Kersdag wat verbind is aan Kersfees.

Die betrokke kerke het besluit om die owerheid beleefd maar dringend te versoek om 'n einde te maak aan hierdie ongewenste toestand deur die betrokke publieke vakansiedae óf af te skaf óf om dit aan nie-kerklike feesdae te verbind. Die kerke motiveer hulle versoek soos volg:

- a. Nie een van die twee publieke vakansiedae het vir die kerke enige godsdienstige betekenis nie en geen rede word gesien waarom die betrokke dae ingestel en aan die kerklike feesdae verbind is nie.
- b. Deurdat dit verbind is aan die bepaalde kerklike feesdae, het dit 'n nadelige uitwerking op die viering van dié feeste wat vir die kerke groot waarde het. Die verbintenis van byvoorbeeld Paassondag aan die naweek wat begin met Goeie Vrydag en eindig met Paassondag het die karakter van dié besondere kerklike feestyd so verander dat sy betekenis van kerklike herdenkingsfees met 'n beweging na die kerk en erediens toe verander het na 'n gewone vakansie met 'n beweging weg van die kerk en erediens.

In ons Christelike land kan en word met vrymoedigheid opgesien na die owerheid om alles binne sy vermoë te doen om die Christelike godsdiens te bevorder.

- c. Deur die toevoeging van 'n openbare vakansiedag aan 'n kerklike feesnaweek wat geensins bedoel was as 'n tyd van ontspanning en uithuisigheid nie, word burgers van die land

in 'n groot versoeking gestel om van die onderhawige tydperk 'n vakansietydperk te maak. Dit bring mee dat duisende mense hulle op die paaie bevind en in die versoeking kom om meer aan te pak as waarvoor daar tyd is. Die slagting op ons paaie gedurende die tydperke is getuie daarvan dat iets meer aangepak word as wat moontlik is.

Sonder om 'n bykomstigheid by te bring en daarmee die saak te vertroebel, verklaar die kerke dat hulle nie beswaar het dat daar minder vakansiedae sal wees nie maar as hulle 'n keuse gebied word, sal hulle verkies dat Van Riebeeckdag behou sal word en dat Paasmaandag sal verdwyn.

Die vertroue is dat u aan hierdie versoek ernstige oorweging sal gee en dat dit vir die regering moontlik sal wees om aan die versoek te voldoen."

Die minister het dit erken en laat weet dat dit sy persoonlike aandag geniet. Langs ander kanale is verneem dat optrede in die verband kom. Dit word afgewag.

BESLUIT: Die vergadering bevestig sy vorige besluite in hierdie verband en bekragtig die vertoë wat aan die minister gerig is.

3. BESKRYWINGSPUNTE

BESKRYWINGSPUNT =XIV-1= "Die regering word versoek dat Paasmaandag as vakansiedag sal wegval en dat Van Riebeeckdag as gedenkdag in ere herstel sal word."
(Ring van Krugersdorp)

BESKRYWINGSPUNT =XIV-2= "Die ringsvergadering versoek dat daar weer eens vertoë gerig sal word, om die Maandag wat volg op Goeie Vrydag, as vakansiedag af te skaf, asook tweede Kersdag en dat Van Riebeeckdag liever weer as vakansiedag ingestel word."
(Ring van Zuurfontein)

Motivering

Die huidige toedrag van sake veroorsaak 'n steeds groter wordende stroom van verkeer op die paaie, ten spyte van brandstofbeperking. Gevolglik is daar nog altyd 'n groot dodetal as gevolg van haastigheid en onverskilligheid wat spruit uit die "kort vakansie".

Belangriker nog, het dit ook effek op eredienste.

Die herinstelling van Van Riebeeckdag het seker geen aanbeveling nodig by die ware Suid-Afrikaner nie.

Die beskrywingspunte is na die Werkgroepe verwys wat die volgende voorstel:

Gemeente Opbou: Die beginsels gestel, word gesteun maar daar word verwys na wat reeds gedoen is.

Prediking en Erediens: Die voorstelle word gesteun want Paas=maandag en Tweede Kersdag is geen besondere kerklike feesdae nie.

Los van genoemde sake word die regering versoek om Van Riebeeckdag weer as openbare vakansiedag in te stel omdat dit van soveel nasionale belang is.

- BESLUIT:
- a. Beskrywingspunte =XIV-1= en =XIV-2= word aangeneem as bevestiging van ons vroeëre hande=linge.
 - b. Die vergadering verwys die hele aangeleentheid van die viering van die kerklike feesdae en die erediens op Oujaarsdag na die Kommissie van die Algemene Kerk=vergadering vir studie en voorligting aan die kerk.

4. RINGSVERSLAE

a. BYWONING

Twee ringsverslae meld dat eredienste veral gedurende die paas=naweek (weens die feit dat dit 'n lang naweek is) en op Hemelvaartdag (omdat dit gedeeltelik 'n werksdag is) swak by=gewoon word.

b. GESAMENTLIKE DIENS - KERKHERVORMING

Die Ring van Waterberg stel 'n vraag oor Hervormingsdienste saam met ander kerke, nl. of dit korrek is as paragraaf 3 van artikel XIV van die Kerkwet gelees word wat lui:

"Die kerk herdenk op die Sondag naaste aan 31 Oktober die seëninge van die Kerkhervorming en in die prediking word met dankbaarheid getuig dat die Here God die Kerk bewaar het by die suiwer evangelie en verlos het van die dwaalleer van die Roomse Kerk."

BESLUIT: Die vergadering aanvaar dat gesamentlike Hervormings=dienste uitvoering gee aan Artikel XIV.

Kennis geneem met instemming.

C. BIDDAG VIR DIE GESAAIDES EN DANKDAG VIR DIE OES

BESKRYWINGSPUNT =XIV-3=

"Die Algemene Kerkvergadering sal besin oor die korrektheid en wenslikheid van die biddag en dankdag vir die oes."
(Ring van Krugersdorp)

Die Werkgroep Prediking en Erediens het besluit om die beskrywingspunt vir besinning aan te beveel.

Die Werkgroep Gemeente Opbou verwys na wat voorheen reeds gedoen is.

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het 'n beskrywingspunt van die Ring van Krugersdorp dat hierdie twee dae as gedenkdae afgeskaf word, verwerp.

BESLUIT: Die beskrywingspunt word aanvaar.

D. DAE VAN GEBED EN VEROOTMOEDIGING

1. SAMESPREKING

Na 'n samespreking op 28 Mei 1973 tussen verteenwoordigers van die drie Afrikaanse kerke is die volgende met mekaar ooreengekom in verband met die bepaling van bepaalde dae van verootmoediging en gebed. Dit word vir bekragtiging voorgelê:

2. OOREENKOMS

- a. Ons aanvaar en erken die goeie reg en die roeping van die kerke om in tye van sware onheil oor volk en/of kerk dae van verootmoediging en gebed uit te roep.
- b. Die uitroep van dae van verootmoediging en gebed met die oog op die besondere nood in een bepaalde kerkverband is vanselfsprekend van interkerklike oorlegpleging uitgesluit.
- c. As meerdere kerkgroepe en die owerheid betrokke is by die uitroep van dae van verootmoediging en gebed, word dit soos volg gedoen:
 - i. Die kerke neem die inisiatief na oorleg met die owerheid by die uitroep van sulke dae.
 - ii. Waar die kerke nie losstaan van die volk waarin hulle geplant is, moet hulle soos altyd, so ook hierin - hul roepstem sover moontlik laat uitgaan tot die hele volk om hulle onder Gods hand in die volksramp te verootmoedig.
 - iii. Sou die breëre volksgeheel of sekere dele daarvan egter weier om gehoor te gee, gaan die meewerkende kerke deur om hulle te verootmoedig onder Gods drukkende hand op die volk.
 - iv. Dit is die taak van die kerke om die owerheid te nader met die oog op 'n volksdag van verootmoediging.
 - v. Dit is die taak van die Christelike owerheid om die opening en die geleentheid te skep vir 'n algemene volksdag van verootmoediging.
 - vi. Daarom behoort die owerheid op aandrang van die kerke of individuele gelowiges, of as hy self die druk van Gods hand voel, van sy kant soos hieronder nader omskryf te bepaal: op sō en sō 'n tyd kom die volkshuishouding tot stilstand as geleentheid vir verootmoediging.
 - vii. Sodoende skep die owerheid die geleentheid vir die kerke om 'n tyd of dag van verootmoediging uit te skryf.

viii. In die huidige situasie van die gedeeldheid van die kerke, is die staat geroepe om in die gelykheid tussen die kerke en die outonomie van elke kerk te erken en te eerbiedig. Die owerheid behoort die weg te volg van 'n algemene oproep op die kerke om langs eie weë leiding te neem in die uitroep van so 'n dag.

ix. Wanneer die samewerking van die owerheid nie verkry kan word nie, bly dit die roeping van die kerk(e) om deur te gaan met sy (hulle) verootmoediging op sulke tye en wyses as wat in dié omstandighede moontlik en die wenslikste is.

d. Samewerking tussen verskillende Christelike kerke in die algemeen

i. Die hoogs moontlike samewerking en eenheidsaksie tussen die Christene is noodsaaklik by sulke dae.

ii. Die samewerking van alle Christelike kerke in die land moet sover moontlik gesoek word.

e. Samewerking tussen die drie Afrikaanse kerke in die besonder

i. Wanneer een van die kerke die oproep van so 'n dag wenslik ag, ongeag of dit op eie inisiatief of op versoek van die owerheid of enige ander instansie geskied, sal die betrokke kerk hoegenaamd niks van sy voorneme publiseer, in watter vorm ook al, voordat die oorlegpleging met die instansies van die ander twee kerke afgehandel is nie.

ii. Dit is wenslik dat die oproep van 'n algemene dag van verootmoediging en gebed deur 'n gesamentlike verklaring van die betrokke instansies, elk tot sy eie kerkverband, gedoen sal word.

iii. Die een kerk sal die ander nie veroordeel wanneer eenstemmigheid oor die uitroep van so 'n dag nie bereik kan word nie.

f. Dieselfde prosedure soos hierbo word gevolg vir die uitroep van dankdae.

3. VERDERE BESLUITE WAT GENEEM IS

a. Die verteenwoordigers van die onderskeie kerke sal by hul onderskeie sinodes die volgende voorlê:

i. Die prosedure soos in punt 2. ooreengekom.

ii. Die Tussenkerklike Kommissie moet die saak van die oproep van dae van verootmoediging en gebed behartig.

b. Die volgende reëlins word ondertussen getref totdat die sinodes die prosedure goedgekeur het:

i. Daar word volgens dié prosedure gewerk.

- ii. Die volgende instansies word geneem as adres vir die aanvang van onderhandelinge om dae van verootmoediging en gebed uit te roep:

Ned. Geref. Kerk	Skriba van die Sinode.
Ned. Herv. Kerk	Skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering.
Geref. Kerk	Sekretaris/Penningmeester van die Administratiewe Buro.

- c. Dié prosedure word ondertussen onder die aandag van die Eerste Minister gebring. (Dit is gedoen).

BESLUIT: Die prosedure word bekragtig.

4. GELEENTHEDE BEPAAL

- a. Op 7 Januarie 1976 is so 'n dag bepaal. Die volgende oproep van die Tussenkerklike Kommissie is op 19 Desember 1975 per omsendbrief aan al die kerkrade en predikante gestuur:

"In die afgelope tyd het daar talle versoeke van kerklike instansies (ook sinodes), van openbare liggame en van individuele gelowiges tot die Tussenkerklike Kommissie gekom om weer soos in die droogtetypperk van 1966 tot 1973 'n landswye dag van verootmoediging en gebed in oorleg met ons burgerlike owerheid te bepaal.

Die grondtoon van al hierdie versoeke is dat ons in Suid-Afrika ons voor God moet verootmoedig gesien die ideologiese en fisiese gevare wat ons land van buite (ook op ons landsgrense) bedreig en ook van binne met die toenemende morele en sedelike verval.

Nadat met sy edele, die Eerste Minister oorleg gepleeg is en die toestemming van die betrokke kerke daartoe verkry is, wil die Tussenkerklike Kommissie van die drie Afrikaanse kerke, al ons predikante, kerkrade en lidmate oproep om aan hierdie dag van verootmoediging en gebed deel te neem.

Ons kommissie het so ver as wat moontlik was ook met al die ander Christelike kerke in Suid-Afrika oor hierdie saak geskakel en alhoewel ons kommissie slegs namens die drie Afrikaanse kerke hierdie oproep kan laat uitgaan, nooi ons hiermee alle ander kerke en gelowiges in ons land uit om op hulle eie wyse in hulle eie kerke aan hierdie geleentheid van gebed en verootmoediging deel te neem."

- b. By verskillende ander geleenthede is daar versoeke gerig dat dae van gebed en verootmoediging uitgeroep moet word soos by die taalfees, Aksie vir Morele Standaarde, détente pogings, maar die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering was nie geneë om op nasionale vlak daaraan te voldoen nie.

BESLUIT: a. Dat die kerk 'n studie van die prinsipiële korrektheid van spesiale dae van vermoediging inkorporeer by sy studie van sg. kerklike feesdae.

- b. Die vergadering verwys die versoek van oudl. N.W. de Klerk na die Tussenkerklike Kommissie. Die versoek lui: dat die kerke ingaan op die wenslikheid daarvan om in opvolging van die dag van verootmoediging op 7 Januarie 1976, nou ook 'n dankdag te reël. Dit kan gedoen word in oorleg met die owerheid, indien moontlik. Indien dit nie moontlik is nie, moet die kerke alleen daarmee voortgaan.

VERKIESING VAN DIE PENSIOENRAAD (VERVOLG)

Ouderling F. Hugo word verkies.

HOOFSTUK XV - DIE OPLEIDING EN VORMING VAN DIENAARS VAN DIE WOORD

A. PROFESSORE EN LEKTORE

1. VOLTYDS

Daar is ses teologiese professore met heeltydse leeropdragte besig met die opleiding.

Kennis geneem.

2. DEELTYDS

Ten einde prof. dr. J.P. Oberholzer - Ou Testament - halftyds los te maak vir Bybelvertaling, is prof. dr. W.C. van Wyk en ds. A.P.B. Breytenbach verantwoordelik vir een lesing elk per week.

Die Kuratorium het bevind dat daar by studente 'n gebrek is aan kennis van die historiese agtergronde van die huidige ekumeniese beweging. Gevolglik is ds. J.J. Steenkamp op aanbeveling van die Kuratorium, op 'n tydelike basis aangestel om gedurende 1975 'n aantal lesings oor dié onderwerp aan finalejaar studente voor te dra.

Kennis geneem.

3. BYBELKUNDE

Op 1 Januarie 1974 het ds. A.P.B. Breytenbach vir Ou Testament en op 1 Januarie 1976 het ds. J.J. Engelbrecht (Jr.) vir Nuwe Testament benoemings tot lektore by die Universiteit van Pretoria vir Bybelkunde aanvaar. Kragtens ooreenkoms met die Universiteit word hulle aangestel op aanbeveling van die kerk soos ander professore en lektore in die teologiese fakulteit.

BESLUIT: Met dank aan die Universiteit van Pretoria kennis geneem.

4. KONTRAKWYSIGING

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om toe te stem tot die wysiging van twee notariële ooreenkomste tussen die kerk en die Universiteit as gevolg van die feit dat die Universiteitsraad, na aanleiding van begrotingsaansoeke ingedien, een addisionele senior lektoraat vanaf 1976, vir elk van die departemente in die Fakulteit Teologie (Nederduitse Gereformeerde Kerk, Afdeling B) goedgekeur het. Daarbenewens is ook een addisionele lektoraat aan die Departement Praktiese Teologie van daardie fakulteit goedgekeur.

Die wysiging bepaal:

- a. dat elke kerk 'n bydrae gelyk aan 30% van die bedrag van die maksimumkerf van die salarisskaal van toepassing op senior lektore in die onderskeie afdelings, wanneer sodanige poste ingestel sou word, maak; die bydrae sal telkens aangepas word wanneer salarisskale hersien word;
- b. dat 'n verdere klousule tot die Ooreenkoms met albei kerke toegevoeg word; ten effekte dat die Raad van die Universiteit wat die 30% bydrae van die kerke ten opsigte van professore en senior lektore betref, mag besluit dat hierdie persentasie wat die kerke bydra, na ooreenkoms met die kerke, mag verminder;
- c. dat elke kerk ten volle verantwoordelik vir die besoldiging van dosente anders as professore en senior lektore in die onderskeie afdelings sal wees; en
- d. dat die Universiteit se bydrae ten opsigte van senior lektore tot een senior lektor per departement beperk sal wees.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het ook ingestem tot die wysiging van die leergang in die Fakulteit Teologie (Afdeling B) wat meebring dat die Universiteitsraad die akademiese inskakeling van die proponentsejaer by die B.D.-graadkursus van die Fakulteit Teologie (Afdeling B) in die vorm van 'n nagraadse diplomakursus, goedgekeur het. Samehangend hiermee is ook goedgekeur dat Latyn I as vereiste vir toelating tot die B.D.-graadkursus (Afdeling B) verval, as gevolg hiervan het die voorgraadse diplomakursus in teologie nie meer 'n bestaansreg nie en verval dit ook.

BESKRYWINGSPUNT =XV-1=

"Die kerk besluit dat vanweë die wye omvang van elke teologiese wetenskap en die betrokkenheid van ons professore by die werk van die kerk in die algemeen, dit noodsaaklik geag moet word dat voorlopig deeltydse hulp aan elke teologiese professor oorweeg moet word."
(Raad vir Voortgesette Kategese)

(Hierdie beskrywingspunt was verskuil in die Raad se verslag en is te laat ontdek om dit te verwys na 'n Werkgroep.) Die vergadering besluit daaroor.

BESLUIT: . Beskrywingspunt =XV-1= word aanvaar.

5. PROF. DR. B.J. ENGELBRECHT - 25 JAAR DIENS

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het kennis geneem van die feit dat prof. dr. B.J. Engelbrecht in 1977 25 jaar hoog=leraar van die kerk sal wees - die langste wat iemand in ons kerk net een afdeling aan die fakulteit behartig het.

Aan die Raad van Professore en die redaksie van Hervormde Teologiese Studies is aan die hand gegee dat onder andere 'n huldigingsbundel uitgegee sal word, waarin prof. Engelbrecht self aan die woord kom met die talle teologiese referate wat deur die jare uit sy pen gekom het.

BESLUIT: Die vergadering wens prof. Engelbrecht geluk en spreek sy dank uit vir sy diens aan die kerk en teologie gedurende die 25 jaar.

B. STUDENTE

1. TOELATING

Die Kuratorium het besluit om voortaan 'n grondige gesprek met die voornemende studente te voer ten einde op hoogte te kom met die gesindheid, agtergrond en motivering van die studente. Hiermee is in 1975 'n begin gemaak.

Hierdie gesprek is gevoer aan die hand van voltooide vraelyste wat van skoolhoofde en die studente ontvang is. Verder is 'n naweek=saamtrek vir alle teologiese studente gehou. Die doel was dat die studente, professore en lede van die Kuratorium mekaar beter leer ken en terselfdertyd is 'n aantal praktiese en interessante onderwerpe behandel.

Beide die gesprek met studente en die saamtrek het suksesvol ver=loop en die Kuratorium het besluit dat dit 'n jaarlikse instelling sal wees.

2. TOESIG OOR ONDERRIG EN VORDERING VAN STUDENTE

Die Kuratorium het toesig gehou oor die teologiese onderrig deur die professore en ander dosente en ook oor die vordering en algemene gedrag van die studente. Gereelde verslae is van die Universiteit ontvang en behandel.

Daar is aan die begin van 1975, 47 nuwe studente toegelaat waarvan 6 ongelukkig weens verskeie redes weer moes staak en 1 oorlede is.

3. GETALLE

Ten tye van hierdie verslag het die getalle soos volg daar uit=gesien:

			<u>12 Mei 1976</u>
B.A.	I	56	38
B.A.	II	18	38
B.A.	III	18	14
B.D.	I	12	11
B.D.	II	17	12
B.D.	III	<u>11</u>	<u>17</u>
TOTAAL		<u>132</u>	<u>130</u>

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit:

"Dat predikante en kerkrade hulle voortdurend sal beywer om studente voor te lig en aan te spoor om hulle as predikante te laat bekwaam."

Die uitvoering van die besluit is seker medeverantwoordelik daarvoor dat daar 'n bestendige toevloei van eerstejaarstudente is. As die gunstiger posisie gehandhaaf wil word, sal hierin geen verslapping moet intree nie.

BESLUIT: a. Die vergadering onderskryf hierdie standpunt.

b. Die vergadering gee opdrag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering om 'n studie te maak vir verslag en aanbeveling by die volgende Algemene Kerkvergadering oor die eventuele toelating van vroulike lidmate van die kerk wat aan die akademiese kwalifikasies voldoen, tot sommige of alle kategorieë van die amp van dienaar van die Woord.

4. BEURSE EN LENINGS

a. DIE VERSLAG VAN DIE KURATORIUM LUI

Die Kuratorium stel steeds vir 6 jaar 'n beurslening aan teologiese studente beskikbaar. Weens die voortdurende kostestying moes die bedrag van die beurslening verhoog word tot R450 per jaar. Dit is nagenoeg 61% van die jaarlikse klas- en losiesgelde wat tans R740 per jaar bedra.

Verder is daar verskeie privaat en ander kerklike fondse soos byvoorbeeld N.H.S.V.-lenings en ringsbeurse waaruit studente hulp ontvang.

Die Kuratorium het by die toekenning van beurse en lenings aan studente, uitvoering gegee aan die besluite van die Algemene Kerkvergadering. Daar is tans 14 studente wat aan ander universiteite met die B.A.-studie besig is.

Verder is die besluit in verband met die Ringsbeursfonds onder die aandag van ringskribas gebring.

(By hoofstuk XXII - KERKLIKE GOEDERE - kan meer besonderhede bekom word oor beurse.)

b. BESKRYWINGSPUNTE

BESKRYWINGSPUNT =XV-2=

"Die Ring van Rustenburg is van mening dat die beurslening wat aan teologiese studente beskikbaar gestel word, verhoog moet word en in 'n suiwer beurs omskep word, onderworpe aan die voorwaardes soos deur die kerk bepaal mag word. Die kerk onderneem om alles in sy vermoë te doen om bykomstige fondse daarvoor te vind. (In 'n opvolgende skrywe is gevra dat vir die bykomstige fondse begroot moet word.)
(Ring van Rustenburg)

Motivering

Studente wat al hulle tyd en kragte reeds in hulle studentejare aan die kerk gee, met die oog op lewenslange ampsbediening in die kerk, moet behoorlik versorg word deur die kerk tydens hulle studie.

OPMERKING

Die Ring van Rustenburg trek sy beskrywingspunt terug.

- BESLUIT:
- a. Die vergadering neem kennis dat die beurslening verhoog is en vra dat ondersoek ingestel word na die moontlikheid om dit in 'n suiwer beurs vir B.D.-studente te omskep.
 - b. Die vergadering versoek die Kuratorium om meriete=beurse vir teologiese studente op 'n ander basis as tans te oorweeg.

AANKONDIGING

Die voorsitter kondig aan dat oudl. G.P. Jacobs van Roedtan aangebied het om aan een teologiese student jaarliks 'n bedrag van R1.000 ter beskikking te stel vir die volle tydperk van die studie. Indien die student sy studie voltooi, word die volle bedrag hom kwytsgekeld; indien nie, moet hy die volle bedrag terugbetaal. Toewysing en administrasie sal deur die Kuratorium geskied.

5. JEUGTUISTE

In die ondersoek na 'n jeugtuiste is verslag van die Kuratorium gevra oor die aangeleentheid en woonplek vir studente.

Sy verslag ontvang van 'n studiekomitee lui:

"Die komitee was eenparig in sy bevinding dat nie teruggegaan moet word na 'n eie kerkkoshuis volgens die voorbeeld van Voor=

trekkertehuis nie, nie net om finansiële, maar ook om ander redes nie. Die komitee is in ooreenstemming met die huidige posisie, ten gunste van 'n meer verspreide inwoning in die verskillende universiteitskoshuise wat 'n wyer kontak in die universiteitslewe tot gevolg kan hê.

Die komitee is bewus daarvan dat nieteenstaande voortreflike studiefasiliteite in die koshuise, die studie-omstandighede soms veel te wense oorlaat en reken dat dit 'n aangeleentheid is wat by die betrokke owerhede aanhangig gemaak moet word."

C. KURSUS

1. B.A. KURSUS

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het die voorstelle wat voor hom gedien het na die Predikantevergadering verwys en sy verslag na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. Die resultaat is dat die universiteit die volgende kursus goedgekeur het:

Grieks I, Hebreeus I, Wysbegeerte I, Bybelkunde I, Latyn I of Latyn I.B.

Grieks II, Hebreeus II, Wysbegeerte II, Bybelkunde II.

2 van Grieks III of Hebreeus III of Bybelkunde III of Wysbegeerte III met dien verstande dat Grieks III of Hebreeus III geneem word.

Beskrywingspunt =XV-3=

Aangesien die Universiteit van Pretoria tans slegs 10 kursusse vir die B.A.-graad voorskryf en dit dus daarop neerkom dat die kerk se studente volgens die vorige besluit nog elf kursusse moet neem, besluit die vergadering dat die verpligte kursusse vir die B.A.-graad met die oog op B.D. sal wees:

<u>Eerste jaar</u>	Grieks I Hebreeus I Wysbegeerte I Latyn I of I.B Bybelkunde I
--------------------	---

<u>Tweede jaar</u>	Grieks II Hebreeus II of Wysbegeerte II Bybelkunde II
--------------------	--

<u>Derde jaar</u>	Enige 2 van bogenoemde tweedejaars kursusse met dien verstande dat één van die twee of Grieks III of Hebreeus III moet wees.
-------------------	--

(Kuratorium vir die Teologiese Opleiding)

Aangesien hierdie beskrywingspunt laat ontvang is, kon dit nie verder verwys word nie en word dit aan die vergadering vir 'n besluit gestel.

BESLUIT: Beskrywingspunt =XV-3= word aanvaar.

2. B.D.-KURSUS

a. KURSUS IN KERKMUSIEK

- i. Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit "dat die vergadering hom uitspreek ten gunste van die instelling van 'n eenjarige kursus in die kerklied en sy geskiedenis wat alle teologiese studente by dosente van die Konservatorium vir Musiek moet volg, en dat die Kuratorium opdrag kry om ondersoek in te stel na die instelling van so 'n kursus."
- ii. Nadat die Kuratorium die aangeleentheid ondersoek het is die volgende besluit geneem:
 - . dat die Kuratorium nie die instelling van die voorgestelde eenjarige kursus in Kerkmusiek vir teologiese studente aanbeveel nie omdat dit 'n trap in musiekontwikkeling inhou waaroor die teologiese studente nie beskik nie;
 - . dit met die reeds oorlaaide studieprogram van teologiese studente nie ingepas kan word nie; en
 - . wat met die kursus beoog word, naamlik geskiedenis en betekenis van die kerklied, reeds voldoende deur die professor in Praktiese Teologie behandel word.

b. TELEVISIE

Die Kuratorium het ondersoek ingestel na die moontlikheid om van geslote baan televisie gebruik te maak by die opleiding en bevind

- . dat dit alleen vir beperkte supplementêre onderrig gebruik kan word; en
- . dit derhalwe nie die hoë koste regverdig nie.

c. SPRAAKPROBLEME EN SEKTEWESE

Die Eksamenkommissie het gerapporteer dat daar tydens die proponentseksamen gevalle voorgekom het van studente wat swaar of onduidelik praat asook dat daar 'n gebrek is aan kennis van praktiese aangeleenthede waaronder sektewese.

In verband met die spraakprobleme het die Kuratorium 'n reëling getref om die probleem met hulp en leiding van die professor in Praktiese Teologie te oorbrug. In verband met die praktiese aangeleenthede is die Kuratorium nog besig met 'n ondersoek en sal ter geleëner tyd daarvoor gerapporteer word.

D. VERKIESING VAN DIE KURATORIUM

BEPALING 10.10.b. lui:

"Op 'n gewone sitting kies die Algemene Kerkvergadering 'n Kuratorium vir die Teologiese Opleiding van die Kerk van sewe lede waarvan minstens vyf predikante is. In sy keuse is die vergadering nie beperk tot sy lede nie."

BEPALING 12.11

Lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is nie verkiesbaar op die Raad van Finansies, Kuratorium, Pensioenraad en Raad vir Regsadvies nie. Geen persoon mag tegelyk lid van die Raad van Finansies en die Kuratorium wees nie.

BEPALING 60.3

Die professore en ander dosente in die teologie het sitting op die vergadering van die Kuratorium met adviserende stem.

DIE VOLGENDE BROEDERS WORD VERKIES

Dr. L.M. le Roux, prof. C.H. Rautenbach, di. C.J.S. van Niekerk, G.J.J. Roos, drr. J.L. van Staden, A.J.G. Dreyer en D.J.C. van Wyk.

HOOFSTUK XVI - DIE HEILIGE DOOP

A. BEDIENING VAN DIE DOOP BY DIE HUIS

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het Bepaling 88.2 geskrap wat gehandel het oor die prosedure van doopsbediening by die huis. Die Bepalings is in die verband gewysig.

Kennis geneem.

B. RINGSVERSLAE

Volgens die verslae word die doop in die gemeentes, met vooraf doop=kategese, volgens die kerklike voorskrifte bedien.

Kennis geneem.

VERKIESING VAN DIE RAAD VIR REGSADVIES

Die moderamen lê, soos die Kerkwet bepaal, 'n groslys voor, naamlik proff. A.D. Pont, J.I. de Wet, dr. C.J. Viljoen, di. J.J.P. Muller, G.C. Velthuysen en ouderling J.P. de Bruin.

DIE VOLGENDE BROEDERS WORD VERKIES

Proff. J.I. de Wet en A.D. Pont; dr. C.J. Viljoen; ds. J.J.P. Muller en oudl. J.P. de Bruin.

MIDDAGSITTING - 25 MEI 1976, 14h30

NOTULE

Die notule, bladsye 165-209 word gestel, gekorrigeer, goedgekeur en geteken.

SEëNWENSE

Die volgende telegramme van seënwense is ontvang: Van die gemeente en N.H.S.V. van Premiermyn en die N.H.S.V. van Magaliesburg.

HOOFSTUK XVII - DIE KATEGESE

A. GEWONE KATEGESE

1. STUDIE OOR KATEGESE

Die Raad vir Kategese is nog besig met die volgende studieprojekte:

- a. 'n Publikasie wat die verskillende voordragte oor kategese in een band sal saamvat.
- b. Missionêre kategese en die motivering van laerskoolkinders, laasgenoemde na aanleiding van 'n besluit van die vorige Algemene Kerkvergadering.
- c. Intimidasie van kategesepligtiges in hoërskole. (Hier word verwys na die verslag van die Raad vir Opvoeding en Onderwys wat reeds behandel is.)
- d. Die Raad het met groot dankbaarheid kennis geneem van die proef=skrif van dr. M.J. du P. Beukes wat oor die kategese gehandel het.
- e. Die Raad vir Kategese versoek dat 'n duidelike riglyn deur die Raad van Finansies neergelê sal word betreffende outeursgelde aan skrywers vir alle boeke ten dienste van die kerk en in opdrag van die kerk geskryf.
(Dit word administratief afgehandel.)

Kennis geneem.

2. KATEGETE TOERUSTING

Die kategete diplomakursus het ten doel die beter toerusting vir hulle taak. Die belangstelling is baie swak want gedurende die verslagtyd het slegs vier kandidate die diploma verwerf.

Volgens vier ringsverslae is die belangstelling hierin baie swak.

Die Ring van Pretoria vra dat daar besin moet word of die diplomakursus wel aan sy doel beantwoord.

Die Ring van Bloemfontein (saam met Bothaville) en Noordelike Pretoria bied op ringsvlak 'n kursus aan ter toerusting van kategete. (Dit word nie gesê of die kategetediplomakursus as handleiding by die kursus dien nie.)

Kennis geneem.

3. HANDBOEKE

a. GELOOFSLEER

Nadat die nodige afrondingswerk aan die goedgekeurde geloofsleerboek gedoen is, het dit verskyn en is dit deur die kerk in gebruik geneem.

Die Raad het ruim geleentheid gebied aan alle instansies en individue in die kerk om kommentaar te lewer oor die inhoud van die nuwe geloofsleerboek. 'n Samespreking tussen die Raad vir Kategese en superintendente van al die ringe is gehou. Alle kommentaar is verwerk deur die opsteller, dr. H.G. van der Westhuizen, en word tans stuksgewys in Die Hervormer gepubliseer onder die rubriek "Kategese".

Die geloofsleerboek is hersien aan die hand van kommentaar wat die Raad ontvang het, en gewysig ooreenkomstig wat die Raad bruikbaar geag het.

By die indeling van die kategetiese stof het die Raad besluit om te kies vir kronologie van die geloofsleer en om die Bybelgeskiedenis met hierdie indeling te laat sinkroniseer, sodat alle groepe elke Sondag dieselfde stof wat geloofsleer en die Bybelgeskiedenis aanbetref, kan behandel. Daar word met die implementering hiervan voortgegaan.

Aan die begin van 1976 is 'n nuwe indeling aan alle kerkrade beskikbaar gestel ter vervanging van die vorige. By 'n herdruk sal dit ingevoeg word.

BESKRYWINGSPUNT =XVII-1=

"Die Algemene Kerkvergadering word versoek dat ons vir die kategese sal terugkeer na die Heidelbergse Kategismus vir beide die voorbereidende asook die finale kategeseklas."

(Kerkraad Potchefstroom Studentegemeente)

Motivering

- i. Die Heidelbergse Kategismus is die belydenisskrifte van die Reformatoriese kerk wat die geloofsleer die volledigste en duidelikste uiteensit.
- ii. Dit het reeds die toets van vier eeue deurstaan. Alle behoudende teoloë stem saam dat daar nog nooit weer so 'n duidelike kompakte samevatting van Gods Woord verskyn het nie.
- iii. Wat die Nederduitsch Hervormde Kerk vandag is en leer, is toe te skryf aan die genade van God in Christus Jesus deur die Heilige Gees. Die belangrikste hulpmiddel wat ons in die verlede gehad het om Gods Woord te verduidelik was die Kort Begrip wat 'n verkorte bewerking is van die Heidelbergse Kategismus. (Woord vooraf: By die eerste druk - ds. Barger.)
- iv. Lidmate het reeds deur die jare nie altyd goed verstaan waarom daar aan die hand van die Heidelbergse Kategismus gepreek moet word nie. Maar as kinders reeds in die kinderjare met die Kategismus kennis maak, is daar nooit probleme in die verband nie. Die 'Geloofsleer' sal hier= die vervreemding tussen kategese en lidmaat verder in die hand werk.
- v. Die 'Geloofsleer'-boekie wat 'makliker' gemaak is, het reeds aanleiding daartoe geword dat kinders nou op Sondag=oggend gou die voorgeskrewe gedeelte 'n paar keer deurlees, en dan 'ken' hulle hul teks. Ons hele kategesesisteen is immers daarop gemik om ons kinders die Woord van God intensief en in die diepte te leer en nie net 'n oppervlakkige kennismaking nie.
- vi. Indien die 'Geloofsleer' soveel uitnemender is as die Heidelbergse Kategismus waarom dan nie dit ook aanvaar of in die plek stel van die Heidelbergse Kategismus nie?

Die beskrywingspunt is behandel deur die Werkgroep Kategese. Die Werkgroep is van oordeel dat hy nou nader aan die Heidelbergse Kategismus in ons kategetiese onderrig is as wat dit voorheen die geval was. Die "Geloofsleer" is juis gegrond op die Heidelbergse Kategismus. Na sy oordeel is die Heidelbergse Kategismus baie moeilik om te leer in onverwerkte vorm. Die "Geloofsleer" is 'n sistematiese uiteensetting van die stof wat algaande voer tot diepgaande kennis. Hy wil die voorstel beslis nie aanbeveel nie.

Die vergadering besluit oor die voorstel.

Ringsverslae oordeel verskillend oor die "Geloofsleer". By sommige word hy gunstig ontvang of dit vind al meer inslag. By ander skeep dit verwarring.

BESLUIT: Beskrywingspunt =XVII-1= word nie aangeneem nie.

b. BYBELGESKIEDENIS

By 'n samespreking met die opstellers van die boek, is besluit om aan die opstellers opdrag te gee om by hersiening aandag te skenk aan die moontlikheid om die metode van die Ou Testamentiese gedeelte en die metode van die Nuwe Testamentiese gedeelte asook die vraag-en-antwoordmetode, te probeer inwerk oor die hele linie van die boek se inhoud. Die bedoeling is dus dat by elke Bybelboek sal verskyn:

- i. 'n Kort inleiding op die boek.
- ii. 'n Kort samevatting van die feite.
- iii. Die boodskap (prediking) van die boek.
- iv. Uiteindelijke dekking van al drie afdelings met kort vrae.

Die boek word nou hersien met die oog op 'n herdruk.

BESKRYWINGSPUNT =XVII-2=

"Die kerk beklemtoon dat enige handboek hoogstens aanvullend tot die Bybel self diensbaar kan wees by die onderrig van die Bybelse geskiedenis, en dring daarom aan op duidelike skriftuuraanduidings in die kategeseboek vir hierdie deel van die onderrig."

(Ring van Johannesburg)

Die Werkgroep Kategese stem saam met die voorstel en is van oordeel dat dit reeds gedoen word by die perikooopaanduidings maar die voorstel moet aan die opstellers deurgegee word om daarmee rekening te hou.

BESLUIT: Beskrywingspunt =XVII-2= word aanvaar.

c. KERKGESKIEDENIS

Met inagneming van kommentaar oor die Kerkgeskiedenis wat ontvang is, is die hele aangeleentheid van 'n hersiening met prof. dr. A.D. Pont bespreek. Die hersiene manuskrip is reeds ontvang en word gereed gemaak vir die pers.

As gevolg van verskillende versoeke om 'n afdeling oor sektes wese by die Kerkgeskiedenisboek in te sluit, het die Raad besluit om dit nie te oorweeg nie:

- i. Aangesien daar 'n Raad bestaan wat hom met die studie in hierdie verband besig hou.
 - ii. Die Raad die bybring van die regte kennis van die kernfeite van die belydenis as genoegsame antwoord beskou op die dwalings van die sektes.
- d. Daar word verwys na die voorstel van die Raad vir Prediking en Erediens dat 'n populêre boekie uitgegee sal word waarin die

Kerkboek met die oog op kategeese en post-kategeese behandel word. Dit kan deur die Raad vir Kategeese in samewerking met die Raad vir Prediking en Erediens geïmplementeer word.

Kennis geneem.

e. EEN BAND

Die Raad besluit om af te sien van die moontlikheid om al drie handboeke in een band te laat bind as gevolg van die voortdurende hersiening wat nodig is, asook vele praktiese faktore.

Aangesien die Algemene Kerkvergadering voorheen ingestem het met die gedagte van die uitgee van al drie handboeke in een band word die besluit vir bekragtiging voorgelê. Die Werkgroep Kategeese stem saam met die Raad.

Kennis geneem met instemming.

BESLUIE OOR HOOFSTUK XVII, 3.

- (a) Die vergadering besluit dat die opsomming van feite wat agter in die ou Kort Begrip vervat was, ook agter in die Geloofsleerboek geplaas sal word.
- (b) 'n Kommissie bestaande uit ou- en nuwetestamentici word benoem om aandag te gee aan die aanhaling van tekste in die geloofsleerboek.

ORDEMOSIE

Die volgende ordemosie word aanvaar:

Die vergadering versoek dat die formuleringskommissie in die toekoms opdrag sal kry om alle formele en redaksionele sake direk in oorleg met die skribaaf te handel.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry opdrag om die Reglement van Orde na te sien en op datum te bring.

4. KONTROLE

a. BYBELKENNISEKSAMEN

i. VORIGE BESLUIE

Die Raad wys op die besluite van 1973:

- . Bybelkenniseksamen sal bly in die kerk tot tyd en wyl die kerk wat opsig betref oor die kategeese, seker is dat

dit oorbodig geword het.

- . Dit word aanbeveel dat elke plaaslike kerkraad van die superintendent vir kategeese na die eksamen verslag sal ontvang en dat elke kerkraad weer aan die ringsvergadering sal rapporteer oor die stand van die kategeese sodat die betrokke opsighoudende vergaderings in hierdie verband hulle opsig beter kan behartig.
- . Dat daar nie meer diplomas ten opsigte van die Bybelkenniseksamen uitgereik sal word nie.

Kennis geneem.

ii. KONTROLEBOEKIE

Die Raad het besluit om die moontlikheid te ondersoek na die instelling van 'n kontroleboekie waarin rekord gehou word van bywoning en vordering ten opsigte van die kategeese, wat dalk ook kombineer kan word met die reisende attestaat.

BESKRYWINGSPUNT =XVII-3=

"Die vergadering word versoek om een of ander katekisant se vorderingsverslag te ontwerp waarop elke katekisant se vordering vanaf sy sewende jaar tot sy sestiende jaar aangedui word - sy hele katekisasie tydperk dus. Op hierdie wyse kan 'n beter kontrole uitgeoefen word oor die volgehoue katekisasie van 'n katekisant oor 'n lang tydperk, veral in gevalle waar katekisante gedurende hierdie tydperk in verskillende gemeentes katekiseer."
(Ring van Zeerust)

In verband met die beskrywingspunt wys die Werkgroep Kategeese op die voorafgaande mededeling van die Raad met 'n aanbeveling dat die suggestie na die Raad verwys word vir oorweging by sy beplanning in verband met die kontroleboekie. (Meer besonderhede word aan die einde van hierdie hoofstuk gevind.)

BESLUIT: a. Beskrywingspunt =XVII-3= word nie aanvaar nie.

b. Die aanbeveling van die Werkgroep word aanvaar.

iii. RINGSVERSLAE

Volgens twee ringsverslae was daar 'n groot afname in die getal inskrywings vir die Bybelkenniseksamen.

iv. DIPLOMA

BESKRYWINGSPUNT =XVII-4=

"Die vergadering word versoek om dit te

oorweeg om weer diplomas/sertifikate uit te reik ten opsigte van die Bybelkennis= eksamen (Ring van Zeerust)

In hulle verslag roer die N.H.S.V. ook die aangeleentheid aan en versoek ernstig dat die besluit tot afskaffing van die diplomas heroorweeg word.

Die Werkgroep Kategese wil die voorstel nie teenstaan nie maar beveel tog aan dat die kontroleboekie eers verder ondersoek word voordat teruggekeer word na die diploma vir Bybelkennis eksamen.

BESLUIT: Beskrywingspunt =XVII-4= word nie aangeneem nie.

v. MODERATOR

BESKRYWINGSPUNT =XVII-5=

"Daar word versoek dat die opgestelde vrae vir die Bybelkennis eksamen gemodereer word; dat die eksaminator sowel as die moderator se name vermeld word."
(Ring van Noordelike Pretoria)

Die Werkgroep Kategese stem saam met die Raad vir Kategese dat daar tans 'n goeie kontrole is en daarom is die benoeming van 'n moderator nie nodig nie. Die kategese probeer juis wegbeweeg van 'n "skoolatmosfeer".

BESLUIT: Beskrywingspunt =XVII-5= word nie aangeneem nie.

b. VAKTEOLOË

BESKRYWINGSPUNT =XVII-6=

"Vir die kategese is dit noodsaaklik dat vakteoloë en vakkundige onderwysers in die kerk voortdurend saamwerk vir die beste diens aan die kerk (in dié verband), en is die daarstelling van 'n advieskomitee gewens."
(Raad vir Opvoeding en Onderwys)

Die Werkgroep Gemeente-Opbou wat die beskrywingspunt behandel het, kan nie die daarstelling van 'n advieskomitee ondersteun nie. By die benoeming van die lede van die Raad vir Kategese kan rekening gehou word met die bekwame dienste van vakteoloë as gewone lede van die Raad.

Die Werkgroep Kategese vereenselwig hom met voorafgaande kommentaar.

BESLUIT: Beskrywingspunt =XVII-6= word nie aangeneem nie.

5. DIE KINDERS SE HERVORMER

Daar word verwys na die hoofstuk oor APOSTOLAAT IX, punt I - KOMMUNIKASIE.

Die Raad vir Kategese rapporteer dat die Raad alle verantwoordelikheid aanvaar ten opsigte van die rubriek vir kategese maar onderneem ook om hulp te verleen in die rubriek vir die kinders. Omdat hierdie rubriek nie spesifiek besondere kategese is nie, suggereer die Raad dat met hierdie rubriek ook ander rade wat hulle besig hou met die gesin en aanverwante sake, die redaksie van Die Hervormer behulpzaam kan wees.

6. BELANGSTELLING VAN OUERS

Uit ringsverslae kom die volgende negatiewe opmerkings:

a. POTCHEFSTROOM, LOSBERG, BRONKHORSTSPRUIT en WATERBERG

Hulle is verontrus oor die groot getal kategesepligtiges in elke gemeente wat nie kategetiese onderrig ontvang nie.

Waterberg ondervind veral probleme met koshuiskinders wat na weke na ouerhuise gaan waar hulle ook nie kategese klas bywoon nie.

b. WES-KAAPLAND

Die verslag lui dat talle ouers hulle kinders die kategese klas van susterkerke laat bywoon.

7. EREDIENS EN KATEGESE

Die Ring van Heidelberg deel mee dat al die gemeentes se kategetiese onderrig gekombineer is met die erediens.

B. VOORTGESETTE KATEGESE

1. STUDIEPROGRAM

Die Raad vir Voortgesette Kategese deel mee dat hy besig is met die volgende studiestukke:

a. Dr. M.J. du P. Beukes om 'n stuk uit te werk oor die "Dienswerk van die gelowiges".

b. Dr. J.H. Koekemoer oor "Kerkraadskategese".

c. Ds. L.A. Pretorius oor "Jeugwerk".

d. Die stuk oor die "Dienswerk van die gelowiges" is gefinaliseer en word deurgestuur aan die Kommissie vir Literatuurvoorsiening.

e. Handleiding oor huwelikskategese, doopkategese en gemeente-aande het nog nie aandag ontvang nie.

Die Raad spreek sy verontrusting uit oor die feit dat sulke publikasies gereed gemaak word en dan tog nie deur die kerk gebruik word nie, soms deur onbekendheid.

(Van elke publikasie word nou 'n eksemplaar aan gemeentes gestuur met 'n bestelvorm en verder word dit bekend gestel deur die kommunikasiemedia. Is die onbekendheid nie aan die deur van die kolporteurs te lê nie?)

2. KURSUS

Die Raad rapporteer dat hy dit noodsaaklik ag dat toerusting vir ons lidmate op die basis van Bybelkor se metode gegee moet word. Daar kan selfs met die N.G. Kerk onderhandel word om van die kursus gebruik te maak.

Die Ring van Krugersdorp vra in sy verslag dat 'n kursus vir voortgesette kategeese soos deur die N.G. Kerk beskikbaar gestel sal word.

BESLUIT: a. Die aanbeveling van die Raad onder punt 2. word aanvaar.

b. Die vergadering beklemtoon weer die noodsaaklikheid van Bybelstudie onder leiding van die predikant.

C. KONTROLEBOEK

Die volgende voorbeeld van 'n kontroleboek is van die hand van dr. H.G. van der Westhuizen, op versoek van die Raad vir Kategeese, ontvang:

"'n LIDMAATBOEK

Baie pogings word deur die kerk aangewend om lidmate op die beste wyse te versorg. Veral onder andere twee probleme bemoeilik hierdie taak. Eerstens is dit moeilik om alle lidmate kerkgebonde te hou. Tweedens vind 'n mens groot onkunde by baie aangaande kerklike sake wat 'n onaktiwiteit en kerklike louheid tot gevolg het.

Ten opsigte van hierdie probleme het die kerk al hulpmiddele ingestel soos doopregister, lidmaatregister, gemeenteregister, katkisasie registers, Bybelkenniseksamen, Bybelkennisdiploma, attestaat, reisende attestaat, bewys van lidmaatskap, doopseël, doopboekie, belydenisboekie ens. Sommige van hierdie dinge is soms alweer oorsaak van verdere kerklike ongebondenheid en gebrek aan belangstelling. Ons moet waardering hê vir elke poging van die kerk om sy lidmate lewend te hou. Ons moet egter ook waak teen nadelige metodes.

So is daar mense wat om begryplike redes fout vind met Bybelkenniseksamens en die gepaardgaande diploma. Die gevaar bestaan dat by katkisante dié hele saak 'n saadjie van die fariseese en roomse verdienstelikeheidsopvatting sal plant. Aan die een kant moet ons darem erken dat 'n skriftelike eksamen of toets vir katkisante goed is.

Vanweë die hele opset wat ons gelukkig deesdae in die katkisasie het, behoort 'n finale eindeksamen in skriftelike vorm oorbodig te wees en daarom ook aan die einde van elke jaar vir elke ouderdom. As aanwakkering deur die loop van die jaar, doen 'n skriftelike toets niemand kwaad nie. Dan kan kategeet en katkisant werklik sien wat die katkisant ken. Tog behoort so 'n skriftelike toets ook oorbodig te word indien die katkisant vanaf sewejarige ouderdom die kategeese getrou bywoon. Die aard van die kategeese-rooster is nou so dat elke katkisant wat getrou die klasse bywoon menslik-normaal sy werk sal ken aan die einde. Die outydse Bybelkennis=eksamen kan nou bruikbaar omvorm word en uitgebrei word na 'n volledige korrespondensiekursus wat die oog hoofsaaklik het op die ewangelisasie van buitekerklukes. Die kerk sal moet dink om mense te bereik wat alleen bereikbaar is in hulle posbus. Sedert tien jaar gelede bepleit ek iets in hierdie rigting. Dit kan sorteer onder die Raad vir Arbeid onder Buitekerklukes. Tog wil 'n mens die aanmoedigingsfaktor wat geleë was in die outydse Bybelkennis=eksamen en diploma op een of ander wyse behou. Ek dink 'n mens kan dit en nog veel meer verkry met 'n Lidmaatboek. En ek is oortuig dat elke welmenende by nadenke met my sal saamstem. Waar ek so 'n Lidmaatboek saamgestel het, is dit as konteks hoofsaaklik die idee watek voorstel. Ek wil dus nie praat op die spesifieke inrigting daarvan nie. Myne is slegs 'n voorbeeld.

Op die voorblad staan: Lidmaatboek. Dan volg 'n mooi kleurwapen van ons kerk en sy naam. Die grootte van die boekie kan min of meer die grootte wees van Waarom is Ek Lidmaat van die Kerk? Sō 'n vyftig bladsy boekie, mooi en sterk, kan lewenslank vir gebruik by ons Bybel en Psalmboek gebêre word. Die inhoud daarvan bevat die volgende: 'n Inleiding van een bladsy wat die verband lê tussen die huwelikskategeese en doopkategeese. Oor eersgenoemde saak het ons 'n afsonderlike boekie, opgestel deur ds. Joh. Dreyer: Wat God saamgevoeg het. Dit behou ons net sō omdat die huwelik, waarvan in hierdie boekie melding gemaak word, 'n unieke en selfstandige gebeurtenis is. Maar uit hierdie huwelik kom daar nou kinders voort. Vir elke kind se doop word daar doopkategeese gehou. En hier begin ons Lidmaatboek vir elke kind. Die bestaande boekie waarin vermelding kom van die doop, deur ds. Joh. Dreyer, word nou net so opgeneem in die Lidmaatboek. Na hierdie Doop en Verbond, volg 'n bladsy vir elke ouderdom van sewe jaar tot sestien jaar. Elke kategeesepligtige ouderdom het op sy bladsy 'n passende teks, 'n foto en plek vir handtekeninge van leraar, kategeet ens. en die datum. Die foto's kan maar in die boekie gedruk word byvoorbeeld van dr. H.C.M. Fourie, M. Luther, Calvyn, ds. van der Hoff, ds. Goddefroy, oudl. M.J. Prinsloo, oudl. C.J. Joubert, Geloftekerkie, Potchefstroom se kerk, en titelblad van die eerste Kerkwet. Aan die einde van elke jaar word daardie ouderdom se bladsy onderteken. Dit is 'n aanmoedigingsfaktor soos min as die leerling op dié wyse aangespoor word om sy lidmaatboek volledig te kry. 'n Mens kan die foto's ook los druk en op hulle plek inplak, maar dit is wensliker om dit af te druk in die boekie. Die kind se geaardheid is om iets te ontvang vir die jaar wat verby is. Nou ontvang hy in 'n besondere sin daardie bladsy van sy ouderdom waar allerlei op verskyn. Wanneer die ontbrekende ingevul is soos die handtekeninge, datum, naam van die gemeente, word hierdie Lidmaatboek met 'n byeenkoms aan die kind oorhandig. Daarna kan dit

vir veilige bewaring ingeneem word tot die volgende geleentheid. As 'n ontroue leerling nie opdaag nie, sê nou maar in 'n volgende jaar, dan dien die Lidmaatboek tot 'n definitiewe aansporing vir die kategeet en kerkraad om daardie kategeeseplygtige te gaan aanmoedig. Met die Lidmaatboek staan die kerkraad dan met 'n konkrete argument in sy hand. En ouers sal ook nie wil sien dat hulle kind, sê maar eers op twaalf jaar, die eerste handtekening in hulle Lidmaatboek sal hê nie. Diegene wat 'n jaar of so in die verlede dan nie die kategeese (kon) bygewoon het nie, ontbeer daardie handtekening en datum wat die feit dan konstateer soos dit inderdaad is. Die laaste bladsy van hierdie groepie bladsye is dan die eerste bladsy van die huidige Waarom is Ek Lidmaat van die Kerk?, opgestel deur proff. F.J. van Zyl, P.S. Dreyer en ds. P.M. Smith. Hier kom dus weer die nodige soos datum, plek en handtekening by die aflegging van geloofsbelydenis. Ná die inhoud van Waarom is Ek Lidmaat ... volg in hierdie Lidmaatboekie 'n aantal plekke wat diensbaar inge=rig is vir 'n reisende attestaat.

Die Lidmaatboek is in werklikheid 'n uitbreiding van die tans bestaande belydenisboekie: Waarom is Ek Lidmaat van die Kerk? Sy uitbreiding is aan die begin en aan die einde. Aan die begin word hy uitgebrei om nie net 'n rekord van die belydenisjaar en al die ander katkisasiejare ineen te wees nie, maar van elke katkisasiejaar afsonderlik. Van die eerste jaar van katkisasie af word hy nog verder uitgebrei om alreeds die doop ook in te sluit. Nog verder terug word heel aan die begin 'n skakel gelê met die huwelik waaruit die kind gebore is. Na agter word die uitbreiding gevind in die rekord wat nie soos nou net die gemeente aandui waar belydenis gedoen is nie, maar al die gemeentes waaraan daarna aan behoort is.

So vind ons 'n sentralisering, sistematisering en praktisering van vele reeds bestaande goeie middele tot 'n optimale benutting daarvan.

Elke lidmaat is dan tevrede om te weet hy het in kort tot sy beskikking:

- i. Leesstof oor die huwelik, die doop en belydenis.
- ii. Herinnering aan die belangrike gebeurtenisse in sy lewe soos doop, kategeese en belydenis in die oorspronklike handtekeninge van die kerkmense wat daarmee gemoeid was.
- iii. 'n Stuk geskiedenis op sigself van sy verbintenis met sy kerk.
- iv. 'n Aanmoediging vir katkisasie.
- v. 'n Aanmoediging om getrou in 'n nuwe gemeente opgeneem te word. Ons leef 'n toekoms in waar die verskynsel van kerklike onverbondenheid waarskynlik ontsaglike afmetings sal aanneem. Hierdie Lidmaatboek wat so 'n persoon sonder gemeenteverband dalk uit sy ouerhuis jare gelede saam met hom geneem het, kan op 'n gegewe oomblik 'n aanspraak wees. Die samestelling van die Lidmaatboek leen hom uitstekend vir hierdie doel.
- vi. Selfs die werk van skriba's en die geskarrel voor geloofsbelydenis

Vanweë die hele opset wat ons gelukkig deesdae in die katkisasie het, behoort 'n finale eindeksamen in skriftelike vorm oorbodig te wees en daarom ook aan die einde van elke jaar vir elke ouderdom. As aanwakkering deur die loop van die jaar, doen 'n skriftelike toets niemand kwaad nie. Dan kan kategeet en katkisant werklik sien wat die katkisant ken. Tog behoort so 'n skriftelike toets ook oorbodig te word indien die katkisant vanaf sewejarige ouderdom die kategeese getrou bywoon. Die aard van die kategeese-rooster is nou so dat elke katkisant wat getrou die klasse bywoon menslik-normaal sy werk sal ken aan die einde. Die outydse Bybelkennis=eksamen kan nou bruikbaar omvorm word en uitgebrei word na 'n volledige korrespondensiekursus wat die oog hoofsaaklik het op die evangelisasie van buitekerklikes. Die kerk sal moet dink om mense te bereik wat alleen bereikbaar is in hulle posbus. Sedert tien jaar gelede bepleit ek iets in hierdie rigting. Dit kan sorteer onder die Raad vir Arbeid onder Buitekerklikes. Tog wil 'n mens die aanmoedigingsfaktor wat geleë was in die outydse Bybelkennis=eksamen en diploma op een of ander wyse behou. Ek dink 'n mens kan dit en nog veel meer verkry met 'n Lidmaatboek. En ek is oortuig dat elke welmenende by nadenke met my sal saamstem. Waar ek so 'n Lidmaatboek saamgestel het, is dit as konteks hoofsaaklik die idee wat ek voorstel. Ek wil dus nie praat op die spesifieke inrigting daarvan nie. Myne is slegs 'n voorbeeld.

Op die voorblad staan: Lidmaatboek. Dan volg 'n mooi kleurwapen van ons kerk en sy naam. Die grootte van die boekie kan min of meer die grootte wees van Waarom is Ek Lidmaat van die Kerk? Sō 'n vyftig bladsy boekie, mooi en sterk, kan lewenslank vir gebruik by ons Bybel en Psalmboek gebêre word. Die inhoud daarvan bevat die volgende: 'n Inleiding van een bladsy wat die verband lê tussen die huwelikskategeese en doopkategeese. Oor eersgenoemde saak het ons 'n afsonderlike boekie, opgestel deur ds. Joh. Dreyer: Wat God saamgevoeg het. Dit behou ons net sō omdat die huwelik, waarvan in hierdie boekie melding gemaak word, 'n unieke en selfstandige gebeurtenis is. Maar uit hierdie huwelik kom daar nou kinders voort. Vir elke kind se doop word daar doopkategeese gehou. En hier begin ons Lidmaatboek vir elke kind. Die bestaande boekie waarin vermelding kom van die doop, deur ds. Joh. Dreyer, word nou net so opgeneem in die Lidmaatboek. Na hierdie Doop en Verbond, volg 'n bladsy vir elke ouderdom van sewe jaar tot sestien jaar. Elke kategeesepligtige ouderdom het op sy bladsy 'n passendetekst, 'n foto en plek vir handtekeninge van leraar, kategeet ens. en die datum. Die foto's kan maar in die boekie gedruk word byvoorbeeld van dr. H.C.M. Fourie, M. Luther, Calvyn, ds. van der Hoff, ds. Goddefroy, oudl. M.J. Prinsloo, oudl. C.J. Joubert, Geloftekerkie, Potchefstroom se kerk, en titelblad van die eerste Kerkwet. Aan die einde van elke jaar word daardie ouderdom se bladsy onderteken. Dit is 'n aanmoedigingsfaktor soos min as die leerling op dié wyse aangespoor word om sy lidmaatboek volledig te kry. 'n Mens kan die foto's ook los druk en op hulle plek inplak, maar dit is wensliker om dit af te druk in die boekie. Die kind se geaardheid is om iets te ontvang vir die jaar wat verby is. Nou ontvang hy in 'n besondere sin daardie bladsy van sy ouderdom waar allerlei op verskyn. Wanneer die ontbrekende ingevul is soos die handtekeninge, datum, naam van die gemeente, word hierdie Lidmaatboek met 'n byeenkoms aan die kind oorhandig. Daarna kan dit

vir veilige bewaring ingeneem word tot die volgende geleentheid. As 'n ontroue leerling nie opdaag nie, sê nou maar in 'n volgende jaar, dan dien die Lidmaatboek tot 'n definitiewe aansporing vir die kategeet en kerkraad om daardie kategeesepligtige te gaan aanmoedig. Met die Lidmaatboek staan die kerkraad dan met 'n konkrete argument in sy hand. En ouers sal ook nie wil sien dat hulle kind, sê maar eers op twaalf jaar, die eerste handtekening in hulle Lidmaatboek sal hê nie. Diegene wat 'n jaar of so in die verlede dan nie die kategese (kon) bygewoon het nie, ontbeer daardie handtekening en datum wat die feit dan konstateer soos dit inderdaad is. Die laaste bladsy van hierdie groepie bladsye is dan die eerste bladsy van die huidige Waarom is Ek Lidmaat van die Kerk?, opgestel deur proff. F.J. van Zyl, P.S. Dreyer en ds. P.M. Smith. Hier kom dus weer die nodige soos datum, plek en handtekening by die aflegging van geloofsbelydenis. Ná die inhoud van Waarom is Ek Lidmaat ... volg in hierdie Lidmaatboekie 'n aantal plekke wat diensbaar ingerig is vir 'n reisende attestaat.

Die Lidmaatboek is in werklikheid 'n uitbreiding van die tans bestaande belydenisboekie: Waarom is Ek Lidmaat van die Kerk? Sy uitbreiding is aan die begin en aan die einde. Aan die begin word hy uitgebrei om nie net 'n rekord van die belydenisjaar en al die ander katekisasiejare ineen te wees nie, maar van elke katekisasiejaar afsonderlik. Van die eerste jaar van katekisasie af word hy nog verder uitgebrei om alreeds die doop ook in te sluit. Nog verder terug word heel aan die begin 'n skakel gelê met die huwelik waaruit die kind gebore is. Na agter word die uitbreiding gevind in die rekord wat nie soos nou net die gemeente aandui waar belydenis gedoen is nie, maar al die gemeentes waaraan daarna aan behoort is.

So vind ons 'n sentralisering, sistematisering en praktisering van vele reeds bestaande goeie middele tot 'n optimale benutting daarvan.

Elke lidmaat is dan tevrede om te weet hy het in kort tot sy beskikking:

- i. Leesstof oor die huwelik, die doop en belydenis.
- ii. Herinnering aan die belangrike gebeurtenisse in sy lewe soos doop, kategese en belydenis in die oorspronklike handtekeninge van die kerkmense wat daarmee gemoeid was.
- iii. 'n Stuk geskiedenis op sigself van sy verbintenis met sy kerk.
- iv. 'n Aanmoediging vir katekisasie.
- v. 'n Aanmoediging om getrou in 'n nuwe gemeente opgeneem te word. Ons leef 'n toekoms in waar die verskynsel van kerklike onverbondenheid waarskynlik ontsaglike afmetings sal aanneem. Hierdie Lidmaatboek wat so 'n persoon sonder gemeenteverband dalk uit sy ouerhuis jare gelede saam met hom geneem het, kan op 'n gegewe oomblik 'n aanspraak wees. Die samestelling van die Lidmaatboek leen hom uitstekend vir hierdie doel.
- vi. Selfs die werk van skriba's en die geskarrel voor geloofsbelydenis

om in besit van 'n doopseël te kom, kan hierdeur aansienlik verlig word. In gevalle waar die lidmaat sy Lidmaatboek reg hanteer, wat eenvoudig en maklik kan plaasvind, hoef twee skriba's nie agterna agterstallige korrespondensie te voer nie. In gevalle waar lidmate onverantwoordelik is en daar teruggegaan sal moet word na die oorspronklike registers, word die huidige situasie met so 'n boek nie versleg nie - ook eerder verbeter.

Ten gevolge van al hierdie sake sal sekere gebruike wat minder goed is, kan verval. Ons noem byvoorbeeld die gedagte by sommige lidmate dat hulle nog nie lidmaat van 'n gemeente is nie omdat sy attestaat nie daar is nie. Met hierdie Lidmaatboek weet hy wat sy verpligting is. Die onverantwoordelikes wat 'n mens altyd sal kry, sal tog nie sy attestaat kan verloor nie en so die kerk heeltemal vanweë die Lidmaatboek ontkom nie. Want sien, hierdie Lidmaatboek is in daardie opsig niks meer as 'n outydse lidmaatkaart nie. Dit wil sê hierdie Lidmaatboek is hoofsaaklik 'n 'duplikaat' in my besit van die doopregister, die kategeseregister en die Lidmaatregister wat nog altyd onder opsig van die kerkraad bestaan. My Lidmaatboek sal 'n hulpmiddel vir skriba's wees deurdat die draer daarvan aangespoor word om gouer en definitief hom aan te meld.

Kortom: ons het niks om te verloor met 'n Lidmaatboek nie; baie om te wen. Dink net hoeveel lidmate is deur kerkrade in hulle gemeentes opgeneem op grond van die ou lidmaatkaart nadat hulle bewyse nie opgespoor kon word nie. Nou sal ons in die Lidmaatboek nog meer hê as in die lidmaatkaart. Die voorheen of huidige sake soos sonagskooldiploma, doopboekie, belydenisboekie en reisende attestaat se somtotaal is nog minder as die waarde van so 'n Lidmaatboek as ons dit reg aanpak."

BESLUIT: Die aanbeveling oor die Kontroleboek word aanvaar.

HOOFSTUK XVIII - DIE OPENBARE BELYDENIS VAN DIE GELOOF

A. TOELATING TOT GELOFSBELYDENIS

Die vorige vergadering het bepaal dat ouderdom nie die maatstaf tot toelating tot die geloofsbelydenis sal wees nie maar bekwaamheid en gereedheid. Met betrekking tot bekwaamheid en gereedheid is gestel dat die ondervraging in die openbaar sal geskied en dat nie alleen op die feitekennis gelet sal word nie maar ook op die lewensvorming en gesindheid van die voornemende belydende lidmate.

In dié verband het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met betrekking tot 'n navraag oor die toelating van verstandelik ver=traagdes - "Kinders wat nie in staat is om te begryp waarom dit gaan nie" - geantwoord dat so 'n aangeleentheid nie 'n probleem moet wees nie. Daar kan nie 'n vaste reël neergelê word nie. Die kerkraad

moet sy eie diskresie gebruik en hom laat lei deur bostaande riglyn maar dat die gesindheid van ouer en kind ook in aanmerking geneem moet word.

Met betrekking tot die bepaling dat die ondervraging in die openbaar sal geskied is daar minstens een ringsverslag wat meld dat dit nie oral in 'n kerkraadsvergadering geskied nie.

Die volgende voorstel word nie aanvaar nie, maar dit word, veral met die motivering, na die Raad vir Kategese vir oorweging verwys:

"VOORSTEL

Wysig Bepaling 93.1 van die Kerkwet soos volg:

Nadat persone in die jaar waarin hulle minstens 16 jaar oud word, finaal deur die kerk voorberei is, kan hulle, behoudens Bepaling 93.4, tot die openbare belydenis van die geloof toegelaat word.

Motivering

1. Volgens die huidige Geloofsleerboekie word kinders volgens 'n bepaalde rooster voorberei tot en met die jaar waarin hulle 15 jaar oud word (vergelyk Inleiding tot die Geloofsleerboekie). Volgens dié inleiding is 'n katkisant dus in sy finale jaar in die jaar waarin hy 16 jaar oud word. In baie gemeentes word hy dus tot openbare belydenis van geloof vroeg in die volgende jaar (= die jaar nadat hy 16 geword het) toegelaat.
2. Sommige lidmate gryp die bestaande artikel oor + 16 jaar aan om kinders 'n jaar vroeër belydenis te laat doen. Dit bring mee dat so 'n kind dan nie in sy vyftiende jaar die voor= geskrewe werk vir 15-jariges volgens die rooster van die Geloofsleerboekie doen nie, maar daardie jaar se belangrike werk oorslaan. So 'n kind is dan verkeerdelik in sy finale jaar in die jaar waarin hy vyftien jaar oud word.
3. Die voorgestelde wysiging sal laasgenoemde probleem voorkom."

B. DOOPSEËLS

Op 'n navraag of daar nie 'n eenstemmige optrede kan wees met betrekking tot die voorlegging van doopsertifikate by geloofsbelydenis soos "sommige predikante en kerkrade" dit vereis nie, het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering geoordeel dat dit nie nodig is om hieroor 'n reël neer te lê nie. Kerkrade moet self bepaal op welke wyse hulle kan vasstel of die persoon gedoop is of nie.

HOOFSTUK XIX - DIE HEILIGE NAGMAAL

A. VOORBEREIDINGSDIENS

BESKRYWINGSPUNT =XIX-1=

"Dat bepaling 98(2) van die kerkwet rakende die voorbereidings- en dankseggingsdiens tot die nagmaal geskrap word.

Dat die Algemene Kerkvergadering egter by kerkrade aanbeveel dat die gebruik in die kerk gehandhaaf word, waar dit prakties moontlik is."

Motivering

Die kerkraad is die mening toegedaan dat die elemente van voorbereiding en danksegging voldoende en na behore in die nagmaalsformulier vervat is. (Kerkraad Vanderbijlpark-Oos)

BEPALING 98.2 LUI

"Die voorbereiding tot en die danksegging na die heilige nagmaal geskied in die erediens, voor en na die nagmaalsdiens, op die tyd en plek deur die kerkraad daarvoor bepaal."

Die beskrywingspunt is verwys na die Werkgroep Prediking en Erediens en die Werkgroep het besluit om dit na die Algemene Kerkvergadering te verwys sonder kommentaar.

In die handleiding oor die diensordes (BYLAE B tot hierdie agenda) word die volgende oor die voorbereidingsdiens gesê:

"Die oorspronklike bedoeling van die voorbereidingsdiens was kategeties van aard. Dit het gedien om die Roomse dwaalleer af te wys en om die regte getekenis van die nagmaal in te skerp. Daarnaas het dit plaasgevind ter wille van die regte opsig oor die gemeente. Bogenoemde tendens naamlik 'regte ontvangs' van die nagmaal is vandag nog gebiedend noodsaaklik. Hierdie voorbereiding met die oog op 'regte ontvangs' hoef nie noodwendig die Saterdag=aand voor die nagmaal plaas te vind nie. Dit kan die Sondag van te vore geskied en kan selfs plaasvind tydens die prediking van die nagmaalsdiens. Die dankseggingsdiens hoef ook nie direk na die nagmaal plaas te vind nie. Dit kan die volgende Sondag eers geskied."

BESLUIT: Beskrywingspunt =XIX-1= word nie aanvaar nie.

B. UITNODIGING TOT DIE NAGMAAL

1. NAVRAAG

By die 56ste Algemene Kerkvergadering was die volgende navraag van die Kerkraad van Zwarttruggens:

"Die grootste aandag en nougesetheid word gegee aan die sakrament by die bediening van die heilige doop naamlik indien iemand van 'n ander gemeente 'n kind wens te doop by 'n ou gemeente word daar 'n dokument of brief vereis om te toon dat die betrokke lidmate in goeie gesindheid en verhouding staan by hulle eie gemeente. Maar by die gebruik van die sakrament van die heilige nagmaal word daar vryelik uitgenooi almal van ons susterkerke wat nie by hulle eie gemeentes onder die tug staan nie, maar watter sekerheid het die eerwaarde kerkraad en die dienaar van die Woord dat die besoekende gaste van elders wat gaan aansit aan die tafel van die nuwe verbond wel in goeie gesindheid by hulle eie gemeentes staan."

2. VERSLAG

Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte het 'n studieopdrag in die verband ontvang. By die 57ste Algemene Kerkvergadering is die opdrag gekontinueer.

Die Raad het die volgende as verslag aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en ook aan die Algemene Kerkvergadering gestuur:

"'n Volledige studiestuk oor die betrokke saak is deur prof. B.J. Engelbrecht opgestel. Na besinning besluit die vergadering om die studiestuk deur te stuur na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering. Die volgende aanbevelings word deur die Raad gemaak:

- a. Die feit dat hierdie vraag deur die kerkraad van Swartruggens gevra word, laat die vraag opnuut opkom of die kerk se kategese en opsig na behore bedien en uitgevoer word. Die kerkraad van elke gemeente word opnuut deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opgeroep om toe te sien dat die kategese en opsig in elke gemeente na behore bedien en uitgevoer word met die oog op bediening van die nagmaal.
- b. Sogenaamde ekumeniese avondmaalsviering en 'intertalige viering' word deur die Raad afgekeur.
- c. Ten opsigte van viering waar lidmate van ander gemeentes van ons kerk en lidmate van susterkerke teenwoordig is, beveel die Raad aan dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die volgende gebruik by gemeentes sal aanbeveel:
 - i. Die uitnodiging bly dieselfde as in die verlede.
 - ii. Besoekende lidmate van ander gemeentes van ons kerk of van ons susterkerke sal persoonlik of deur middel van hulle familie of vriende met die plaaslike kerkraad skakel om te verneem of alles in orde is met die oog op ontvangs van die nagmaal.

- iii. Waar bogenoemde as gevolg van praktiese omstandighede nie uitvoerbaar is nie, die besoekers na die bediening met die plaaslike kerkraad in gesprek sal tree.
- iv. Na die bediening sal die besoekendes se kerkraad in kennis gestel word dat hulle hier ter plaatse nagmaal gebruik het."

3. OPMERKINGS EN AANBEVELINGS OOR DIE STUDIE

- a. Die stuk van prof. dr. B.J. Engelbrecht waarna verwys word is gepubliseer in die Jaarblad Van der Hoff Teologiese Vereniging, 1973, onder die titel: Die probleem van wie aan die avondmaalstafel mag aansit?
- b. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om die advies van die Raad te aanvaar wat a., b. en c.i. betref, maar nie c.ii. - c.iv. nie.
- c. Die Werkgroep Prediking en Erediens wat die verslag behandel het, beveel die aanname van die hele verslag aan.

BESLUIT: a. Die aanbeveling van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering (3.b. hierbo) word aanvaar.

- b. In die lig van die feit dat daar gewoonlik geen kategese tydens nagmaalsvieringe plaasvind nie, beveel die vergadering aan dat lidmate aangemoedig word om kinders saam te neem na nagmaaldienste.

HOOFSTUK XX - DIE OPSIG

A. REEDS BEHANDELDE SAKE

Onder verskillende hoofde by ander hoofstukke van die agenda is gehandel oor aangeleenthede wat ook onder die opsig en tug tuishoort, soos:

Hoofstuk II

Getuigskrifte aan studente
Opsig en tug by gevangenes

Hoofstuk IX

Opsig en tug by sektes
Opsig en tug by egskeidings
Opsig en tug by drank- en dwelmverslaafdes
Opsig en tug by Vrymesselaars
Ampsdraers en partypolitiek.

Dit is by die betrokke hoofstukke behandel waar oor die verwante aangeleenthede gehandel is.

Kennis geneem.

B. oor lidmate

1. RINGSVERSLAE

Volgens die verslae word daar nie onoplosbare probleme ondervind nie en word die verantwoordelikhede getrou nagekom. Etlike gevalle van tugtoepassings (sensuur en afsnyding) word genoem.

Daar word by een verslag genoem dat nie genoeg erns aan die opsig gegee word nie.

Die opmerking van die Ring van Waterberg vra die aandag van die vergadering. Nieteenstaande die onrusbarend hoë syfer ten opsigte van vervreemding van Woord en sakrament, word die tug bykans nooit (daaroor) toegepas nie.

Kennis geneem.

2. STUDIE oor BAN

Na aanleiding van navrae oor die betekenis en trefwydte van die ban het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering onder andere 'n studie daaroor laat maak.

Die studie van die hand van prof. dr. A.D. Pont is gepubliseer onder die titel Opsig en Tug en aan kerkrade beskikbaar gestel. By ringsbyeenkomste is daaroor gehandel.

Kennis geneem.

C. oor AMPSDRAERS EN AMPTELIKE VERGADERINGE

Nie een van die opsighoudende vergaderings het onopgeloste probleme in verband met opsig en tug onder die aandag gebring nie.

Veral deur gereelde ringsvisitasies en jaarverslae (ABC) bou ringskommissies en vergaderings noue kontak met gemeentes en tree hulle korrigerend op waar dit nodig blyk te wees. Die huisbesoek deur predikante, ouderlinge en diakens kry dan ook aandag. Te groot getalle lidmate per predikant of uitgestrektheid van gemeentes belemmer behoorlike jaarlikse besoeke.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kry jaarliks deur ringsverslae en besoeke aan veraf ringsvergaderings geleentheid om ook sy taak in die verband behoorlik uit te voer.

Kennis geneem.

HOOFSTUK XXI - DIE HUWELIK

A. HUWELIKSGEBOOIE

1. GEREELDE AFKONDIGING

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het besluit dat huweliksgebooie eenmalig afgekondig sal word.

In die konsistorieboek is voorsiening gemaak vir ruimte om voor=genome huwelike in te skryf.

Uit ringsverslae blyk dit dat hierdie besluit van die kerk nie oral nagekom word nie.

2. OPSIG EN HUWELIKSBEVESTIGING

BESKRYWINGSPUNT -XXI-1-

"Dienaars van die Woord sal van 'n lidmaat van 'n ander gemeente 'n skriftelike aanbeveling in die verband deur die kerkraad van die betrokke lidmaat se tuisgemeente verlang alvorens so 'n lidmaat in die huwelik bevestig word."
(Ring van Johannesburg)

Die Werkgroep Gemeente Opbou is nie bereid om die aanname van die beskrywingspunt aan te beveel nie. Dit word aanbeveel dat van 'n sertifikaat van afkondiging, afgegee deur die betrokke kerkraad, soos dit altyd die geval was, gebruik gemaak word.

BESLUIT: Die vergadering besluit om nie die beskrywingspunt en ook nie die aanbeveling van die Werkgroep in verband met 'n sertifikaat van afkondiging te aanvaar nie.

B. HUWELIKSFORMULIER

In 1973 het die Sekretaris van Binnelandse Sake die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering versoek om by ons huweliksformulier die vereistes van owerheidsweë gestel in verband met 'n huweliksluiting te voeg.

Dit is gedoen en 'n voorbeeld daarvan is aan alle huweliksbevestigers gestuur.

Daar word verder verwys na die suggestie van die Werkgroep Prediking en Erediens dat 'n ander huweliksformulier opgestel sal word (reeds behandel).

C. REGISTERS

Na 'n navrae deur die Sekretaris van Binnelandse Sake is alle kerk=rade versoek om ou huweliksregisters na die argief te stuur vir

bewaring en ook vir owerheidsnavrae. 'n Aantal kerkrade het nie daarop gereageer nie en 'n tweede versoek is gerig.

Kennis geneem.

D. STATISTIEK

Sedert die bepaling gemaak is dat huweliksregisters nie meer onder beheer van kerkrade nie maar huweliksbevestigers geplaas is, kan nie meer 'n juiste statistiek van kerklik bevestigde huwelike bekom word nie. Dit word toegeskryf aan verhuisings van predikante wat ook 'n verhuising van die register meebring.

Voortaan word gevra dat kerkrade by die voltooiing van die jaar=verslae alle huwelike van 'n bepaalde jaar volgens hulle predikant se register moet tel, afgesien van die plek waar die huwelik bevestig is.

BESLUIT: Kerkrade word aldus versoek.

E. HUWELIKSBEVESTIGERS

Die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering is verantwoordelik vir aansoeke om tot huweliksbevestigers benoem te word en om kennis te gee van adresveranderings.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering moet voortdurend aandag gee aan klagtes van die Sekretaris van Binnelandse Sake oor nalatigheid in verband met die invul van registers en die gebrek aan reaksie van bevestigers op navrae in die verband.

Kennis geneem.

F. EGSKEIDING

Daaroor is reeds gehandel by hoofstuk IX onder die huisgesin.

Kennis geneem.

HOOFSTUK XXII - DIE KERKLIKE GOEDERE

A. SAMESTELLING VAN DIE RAAD VAN FINANSIES

Di. G.P.J. Grobler (voorsitter), H.J. Geyser (vise-voorsitter), prof. dr. J.P. Oberholzer, di. P.M. Smith, J.N. Wolmarans, prof. P.W. Hoek en mmre. P.A. Bentum, B. Pickard en A.J. Marais. Die administrateur is ampshalwe skriba.

Die Raad roep die diens as lede van die Raad van ds. A. Ras (36 jaar) en ds. A.J. Nolte (9 jaar) in dankbare herinnering en eer hulle nagedagtenis.

Kennis geneem.

B. FINANSIËLE STATE

1. As BYLAE C tot die agenda het u:

- a. die Balansstaat soos op 31 Desember 1975;
- b. Balansstate wat die stand van afsonderlike bates en finansieringsbronne aantoon soos op 31 Desember 1975 en
- c. Inkomste-en-uitgawerekeninge vir die drie jaar geëindig 31 Desember 1975.

2. BATES EN LASTE

- a. Die bates het toegeneem met R1.710.086 en staan op 31 Desember 1975 op R5.364.052.

Die laste het toegeneem met R1.386.715 en staan op 31 Desember 1975 op R3.889.008.

Die totaal van die opgehoopte fondse beloop dus R1.475.044 op 31 Desember 1975 teenoor R1.151.673 op 1 Januarie 1973, wat 'n toename beteken van R323.371.

Die toename het soos volg plaasgevind:

	Toename	Afname
Algemene Kerkfonds		21.819
Fonds vir Gemeente-Opbou	40.324	
Teologiese Opleidingsfonds	112.377	
Generaal Pretoriusgebou	68.867	
Angolafonds		403
Administrateurskantoor	10.315	
Sentrale Fonds vir Publikasies	3.149	
Raad vir die Belydende Jeug	10.269	
Raad vir Kategese	2.500	
Versekeringsfonds	9.404	
Hospitaalbearbeiding	953	
Argief en Museum	6.307	
Van der Hoff-studiefonds	2.680	
Afdeling Instandhouding	2.762	
N.H.S.V. Hoofbestuurbeursleningsfonds	2.851	
Studentebearbeiding	13.643	
Raad vir Kerke in eie Volksverband	21.836	
Johannesburg Middestadbearbeiding	1.192	
Hulpfonds Kensington	15.558	
Kompilasie Kerklike Literatuur	751	
Barton Keepgebou		11.690
Dirk van der Hoffgebou		11.192
Kapitaalvoorsieningsfonds	48.300	
Paarl eiendom		5.563
	374.038	50.667
	50.667	
TOENAME OOR DIE DRIE JAAR	323.371	

b. EIENDOMME AANGEKOOP, OPPERIG OF GESKENK

Erf 1154, Paarl (Aankoopprys plus gekapitaliseerde koste)	R32.611-20
Gedeelte 139 ('n ged. van ged. 102 van die plaas Waterval no. 211 (uitgesonder die ge= deelte wat benut word deur <u>Huis de la Rey</u> ten bedrae van R30.445-34)	15.621-92
Rest. ged. van ged. 11 ('n ged. van ged. 3) van die plaas De Onderstepoort nr. 300 (Erflating van wyle P.C. van Niekerk) (Ged. betaal aan 5de erfgenaam)	29.869-44
Ged. 1 van erf 506, Emmarentia Uitbr. 1, Johannesburg	48.474-00
Erf 544, Auckland Park, Johannesburg met woonhuis (Erflating van wyle E.C. van der Linde)	26.875-00
Erf 113, Rossmore, Johannesburg	60.000-00
Vaalkop Skool, distrik Marico (4 klas= kamer skoolgebou, saal, onderwysers= woning op + 2 morg. Grondbrief moet nog geregistreer word	9.200-00

c. EIENDOMME VERKOOP OF ONTEIEN

Erf 548, Groenkloof (onteien deur die Stadsraad van Pretoria): R1.700.	
Erf 167, Greenside, Johannesburg (verkoop):	R30.000.
Erf 411, Clewer (verkoop):	R7.843.
Erf 121, Hillcrest, Pretoria met kerkgebou (verkoop aan die ge= meente Philadelphia):	R75.195.

d. EIENDOMME TEN DIENSTE VAN DIE BANTOE HERVORMDE KERK DAARGESTEL
DEUR RINGSGRADE

Die aandag van die vergadering word gevestig op BYLAE C.105
waar bovermelde eiendomme aangedui word ter waarde van R137.500
maar wat op die Raad van Finansies se balansstaat verskyn
teen die nominale waarde van R1.

Vanweë die bepalings van die landswet kan hierdie eiendomme
nie op naam van die Raad geregistreer word nie.

e. i. VERGELYKENDE SAAMGESTELDE STAAT VAN BATES EN LASTE VAN
DIE GEMEENTES VAN DIE KERK (EIENDOMME TEEN KOSPRYS)

	<u>31.12.1968</u>	<u>31.12.1971</u>	<u>31.12.1974</u>
<u>BATES</u>			
<u>Vaste eiendom</u>	10.175.216	12.688.349	17.404.937
- Kerkgeboue	6.507.711	7.381.098	10.348.657
- Sale	723.963	891.601	1.088.997
- Pastorieë	2.093.579	2.834.866	4.250.065
- Ander eiendom	849.963	1.580.784	1.717.218
<u>Motorvoertuie</u>	33.365	17.266	36.715
<u>Meubels en uitrusting</u>	685.182	701.989	1.215.237
<u>Publikasie - voorrade</u>	34.702	33.397	52.202
<u>Debiteure</u>	212.064	705.708	356.577
<u>Kontant op lopende rekenings, spaarrekenings en vaste deposito's</u>	1.110.812	2.051.408	2.766.647
<u>Aandele</u>	-	-	15.421
<u>Trustfondse</u>	-	714	3.229
<u>TOTALE BATE</u>	<u>12.251.341</u>	<u>16.198.831</u>	<u>21.850.965</u>
<u>Min: LASTE</u>	<u>1.923.071</u>	<u>2.190.188</u>	<u>3.037.458</u>
- Verbandlenings	1.244.943	1.024.280	2.082.971
- Trustfondse	104.237	163.876	218.040
- Diverse krediteure	573.891	1.002.032	736.447
<u>BATES OORSKRY LASTE MET</u>	<u>10.328.270</u>	<u>14.008.643</u>	<u>18.813.507</u>
- Opgehoopte fonds	9.576.964	13.246.275	17.880.255
- Spesifieke fondse	751.306	762.368	933.252

ii. STAAT VAN INKOMSTE EN UITGAWES VAN AL DIE GEMEENTES
VAN DIE KERK

(aa) INKOMSTE

	<u>1966/1968</u>	<u>1969/1971</u>	<u>1972/1974</u>
Offergawe	4.035.864	5.672.179	8.495.780
Vrywillige bydraes	339.179	660.184	705.501
Basaars en funksies	614.812	752.501	1.061.283
Spesiale bydraes	132.316	330.448	458.523
Registrasiegelde	40.139	27.651	4.669
Sertifikate	4.218	3.443	537
Deurkollekties	485.404	603.972	797.542
Inkomste uit beleggings	85.129	177.988	422.127
Skenkings en donasies ontvang	305.288	353.927	600.743
Algemene inkomste	257.484	455.484	658.242
Subsidie ontvang	55.274	50.337	110.718
<u>TOTALE INKOMSTE</u>	<u>6.355.107</u>	<u>9.087.421</u>	<u>13.315.665</u>
<u>Min: Uitgawe</u>	<u>4.543.345</u>	<u>6.486.170</u>	<u>9.433.984</u>
<u>OORSKOT INKOMSTE</u>	<u>1.811.762</u>	<u>2.601.251</u>	<u>3.881.681</u>
<u>SPESIFIEKE FONDSE</u>	<u>415.064</u>	<u>589.144</u>	<u>1.010.454</u>
<u>Publikasierekening</u>			
- Uitgawe	190.253	206.293	332.029
<u>Min: Inkomste</u>	<u>126.942</u>	<u>124.182</u>	<u>181.277</u>
<u>TEKORT</u>	<u>63.311</u>	<u>82.111</u>	<u>150.752</u>
<u>TOTALE INKOMSTE TEN OPSIGTE</u> <u>VAN TRUSTFONDSE</u>	<u>381.923</u>	<u>+</u> <u>621.109</u>	<u>848.809</u>
<u>TOTALE INKOMSTE UIT GEMEENTELIKE</u> <u>BRONNE</u>	<u>6.709.850</u>	<u>9.582.771</u>	<u>13.978.635</u>
(Uitgesluit registrasies, sertifikate, inkomste uit beleggings, subsidies en algemene inkomste.)			
<u>INKOMSTE PER LIDMAAT OOR DIE</u> <u>DRIE JAAR (115 005 gem.)</u>	<u>69,64</u>	<u>89,25</u>	<u>121,54</u>
<u>INKOMSTE PER LIDMAAT PER JAAR</u>	<u>23,21</u>	<u>29,75</u>	<u>40,51</u>

(bb) UITGAWES

	<u>1966/1968</u>	<u>1969/1971</u>	<u>1972/1974</u>
<u>Predikantstandplaaskoste</u>	1.999.258	2.754.008	4.147.487
- Traktement	1.501.038	2.008.684	2.906.630
- Vervoertoelae	417.292	591.055	897.558
- Pensioenassuransie	80.928	112.625	261.662
- Mediesefondsbydraes		41.644	81.637
<u>Konsulent en ander predikante</u>	79.689	111.107	190.976
<u>Salarisse en honoraria</u>	465.248	626.573	956.797
<u>Skryfbehoeftes, drukwerk en seëls</u>	47.968	70.689	110.909
<u>Telefoon en telegramme</u>	50.583	74.323	123.763
<u>Heffings aan Administrateur</u>	523.118	771.543	1.191.763
<u>Ringsfcoie</u>	13.445	22.437	24.417
<u>Fonds vir Gemeente-Opbou</u>	12.758	10.712	2.827
<u>Reis- en verblyfkoste</u>	48.905	61.628	80.789
<u>Herstellings en onderhoud</u>	265.307	353.930	522.590
<u>Motoronkoste</u>	23.614	18.689	23.322
<u>Ouditgelde</u>	23.176	29.070	39.049
<u>Versekering</u>	39.892	69.723	92.614
<u>Huur betaal</u>	36.576	54.460	84.688
<u>Rente betaal</u>	374.365	394.967	578.959
<u>Saniteit en belastings</u>	54.930	67.308	131.527
<u>Water en elektrisiteit</u>	138.755	188.497	286.574
<u>Nagmaalonkoste</u>	3.017	3.370	4.440
<u>Afskeid en ontvangs van leraars</u>	7.408	6.787	
<u>Donasies en geskenke</u>	179.522	363.437	588.365
<u>Algemene uitgawes</u>	155.811	432.912	252.128
<u>TOTALE UITGAWES</u>	<u>4.543.345</u>	<u>6.486.170</u>	<u>9.433.984</u>

3. HEFFINGS

- a. Die Begroting op die 57ste Algemene Kerkvergadering was gebaseer op 113 500 eenhede (notule bladsye 227-228).

Die vergadering is versoek om die heffing op R3-90 per eenheid vas te stel vir die jare 1973, 1974 en 1975 mits dat die voorsiening teenoor die verskillende hoofde op 'n wisselbasis aangewend kan word, indien nodig.

As eenheid het die syfer wat in die 1973-Almanak gepubliseer was om die ledetal van elke gemeente aan te dui, gedien. Die ledetal van 'n gemeente of beweging van lidmate of hulle vermoë is dus nie ter sake nie. Die vermelde syfer dien dus bloot as 'n basis van aanslag.

Die 57ste Algemene Kerkvergadering het soos volg besluit:

- . Dat die heffing bepaal word op R4-00 per eenheid per jaar soos uiteengesit en dat die ekstra bedrag van R11.350 as surplusfonds in die Fonds vir Gemeente-Opbou gestort word en dat onder andere studente en/of skoliere nie uitgesluit is vir die doeleindes van die berekening nie.
 - . Dat die gemeentes opdrag ontvang en die ringskommissies toesien dat heffingsgelde gereeld kwartaalliks vooruit betaal word en dat die Raad van Finansies die nodige stappe sal doen om agterstallige heffingsgelde te vorder.
 - . Dat die getalle wat by afstigting deur die ringskommissie aan die Administrateur verskaf word, die enigste basis sal wees waarop 'n afgestigte gemeente en die gemeente waarvan afgestig is, vir die doeleindes van Heffing aangeslaan sal word en dat sodanige basis voortduur tot en met die aanvaarding van die Begroting tydens die 1976-Algemene Kerkvergadering - dus tot 31 Desember 1975.
- b. Na aanleiding van die besluit is daar beraam dat die ontvangbare heffing te staan sou kom op:

$$\underline{113\ 500 \times R4 \times 3 \text{ jaar} = R1.362.000.}$$

In die praktiese toepassing van die besluite en deur die vermindering van die eenheidsyfer as gevolg van foutiewe opgawes in die 1973-Almanak, was die inkomste R1.360.779, 'n vermindering van R1.221.

- c. Die Raad betuig sy waardering vir die mooi samewerking van al die gemeentes waar die organisasie, administrasie en gesindheid op so 'n peil is dat hulle verpligtings getrou nagekom is. Die Ringskommissies word in die besonder bedank vir hulle toetsing en medewerking.

Op 31 Desember 1975 was daar maar enkele gemeentes wie se heffing nie betaal was nie (R12.761). Meeste van die bedrae is sedert die afsluiting van die boekjaar betaal.

4. INTERNE OUDIT (BEPALING 193(2))

- a. Die besondere waarde en voordele van hierdie diens word meer en meer besef. Mens kan jou moeilik die kerk se finansiële

administrasie voorstel sonder hierdie sentrale koördinerende diens. Van die grootste voordeel is die instandhouding van eenvormige boekhouding en verslaggewing en dat dit die rekenkundige administrasie op meer wetenskaplike peil gebring het en nieteenstaande wisseling van kassiers op wetenskaplike peil sal hou. Die feitlike spesialisering in gemeentelike finansiële administrasie bring mee dat 'n oudit met meer insig uitgevoer kan word as byvoorbeeld 'n buite-ouditeur wat af en toe met kerklike administrasie en besluite kennis maak.

- b. Die volgende is 'n weergawe van die aantal stelle boeke wat geduditeer is:

	Gemeen= tes	NHSV	Ander	Totaal	Ouditgelde
1973 t.o.v. 1972	252	231	60	543	R20.338
1974 t.o.v. 1973	256	235	62	553	R21.474
1975 t.o.v. 1974	258	240	64	562	R25.269

Enige instansie wat van ouditering kennis dra sal besef dat hierdie diens aan die kerk gelewer word teen 'n vergoeding wat skaars die helfte van die koste van die afdeling dek en dit is daarom noodsaaklik dat die ouditgelde periodiek hersien word.

BESLUIT: (a) Kennis geneem van die mededeling in die agenda.

- (b) Die vergadering versoek dat die ouditering van gemeentelike boeke ringsgewyse sal plaasvind op vasgestelde tye. Onnodige vertraging en ophoping van werk by die afdeling Interne Oudit sal sodoende voorkom word.

5. ARGIEF EN MUSEUM

a. BESOEKERS

496 besoekers het die besoekersboek gedurende die onderhawige drie jaar geteken. Die aantal besoekers was egter veel meer - sommige besoekers laat na om die boek te teken. Die vorige drie jaar (1970/1972) het 535 die boek geteken.

Kennis geneem.

b. BENUTTING VAN DIE MUSEUM - KATEGETIESE EN ALGEMENE ONDERRIG

Van die aanbod van die argivaris/kurator, naamlik om groepe katkisante en kategete, lede van jeugverenigings en kerkrade op weeksaande en Saterdagoggende deur die museum te begelei en inligting te gee oor die geskiedenis van ons kerk teen die agtergrond van ons volkslewe, word ruim gebruik gemaak.

Die Raad vir die Argief en Museum versoek die Algemene Kerk= vergadering om derglike besoeke aan te moedig en wil graag sy dank aan die organiseerders van die besoeke en aan die argivaris betuig.

Die vergadering betuig sy dank.

c. NAVORSING

'n Groot aantal navorsers - teologiese studente, predikante, professore en lidmate van ons kerk en susterkerke het die afgelope drie jaar ruim gebruik gemaak van die waardevolle en unieke geriewe wat die Argiefbewaarplek en die museum bied vir kerkhistoriese, kultuurhistoriese, historiese en genealogiese navorsing.

Enige bona fide navorsers wat hom deur 'n skriftelike onderneming onderwerp aan die regulasies van die argiefbewaarplek en museum word toegelaat, maar die Raad behou hom nogtans die reg voor of 'n persoon toegelaat sal word of nie.

Kennis geneem.

d. GEMEENTEBLAAIE

Ofskoon 'n hele aantal kerkrade voortgaan om gereeld na publikasie maand- of kwartaalblaaie aan die argiefbewaarplek te stuur, word hierdie belangrike saak, waaroor omsendbriewe in die verlede aan elke kerkraad gestuur is, deur 'n groot aantal kerkrade nog steeds nie in 'n ernstige lig beskou nie. Die ideaal is dat die gemeenteblaaie en ander publikasies van gemeentes direk na publikasie aan die argiefbewaarplek gestuur word.

BESLUIT: Die ideaal word by gemeentes aanbeveel.

e. AANWINSTE

- i. 'n Aantal skripsies, verhandelings en proefskrifte wat die resultaat was van navorsing wat in die argiefbewaarplek van ons kerk gedoen is, is aan die argiefbewaarplekboekery geskenk.
- ii. Die argiefbewaarplekboekery is verder aangevul met 'n aantal boeke van kerk-, kultuur-, historiese- en genealogiese aard wat aangekoop is, afgesien van boekskenkings wat algaande deur lidmate en ampsdraers van ons kerk en van susterkerke ontvang is.
- iii. Die museum het 'n groot verskeidenheid van items deur skenking ryker geword, terwyl die fotoversameling deur skenkings van 'n verskeidenheid van foto's aangevul is.
- iv. Stukke van die Algemene Kerkvergadering, Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, ringe, gemeentes, kantoor van die administrateur, N.H.S.V. Hoofbestuur en van die verskillende organe van bystand, kommissies, rade en verenigings van ons kerk, wat in die afgelope tyd na die argiefbewaarplek oorgeplaas is, is in ontvangs geneem en van die ontvangs verslag gedoen aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, so ook van alle stukke van kultuur- en kerkhistoriese belang wat van 'n verskeidenheid van persone en instansies vir bewaring en benutting ontvang is.

Kennis geneem.

f. GRAFPERSEEL - DS. M.J. GODDEFROY

Die opknapping van die perseel geniet nog steeds die aandag.

Kennis geneem.

g. ASSISTENT ARGIVARIS/KURATOR

Op versoek van die Raad oorweeg die Raad van Finansies tans die aanstelling van 'n assistent argivaris/kurator.

Kennis geneem.

h. VOORLIGTINGSTUK

Die 1973-Algemene Kerkvergadering het besluit dat daar 'n voorligtingstuk oor die korrekte skryf van kerkraadsnotules opgestel moet word as handleiding in die kerk.

Die saak geniet nog aandag.

Kennis geneem.

i. DOKTORSGRAAD - ARGIVARIS/KURATOR

Dr. H.M. Rex word gelukgewens met die verwerwing van die D.Phil.-graad in die Afrikaanse- en Nederlandse Kultuurgeskiedenis aan die Universiteit van Pretoria.

Kennis geneem.

j. VERSOEK VAN DIE RING VAN BOTHAVILLE

"Die Raad vir Argief en Museum word versoek om die vergadering in te lig wat onder argiefstukke verstaan word in soverre dit die invul van die inventaris op die jaarverslagvorm raak."

BESLUIT: Die versoek word aan die Raad vir Argief en Museum vir aandag deurgestuur.

6. BOEKVERSPREIDING EN PUBLIKASIE

a. UITGEWERY

Sedert die Raad van Finansies die Hollandsch Afrikaanse Uitgewersmaatschappij oorgeneem het is daar 611 boeke uitgegee vanuit die Kaapstadse hoofkantoor. Die vordering wat steeds gemaak word en die goeie ontvangs wat die publikasies geniet kan hier tereg opgemerk word dat met die 611 boeke wat op ons land se lesersmark geplaas is, 'n invloed op die positiewe bevordering van die "goeie boek" beoefen is.

'n Groot aantal van die H.A.U.M. se uitgawes word as handboeke

gebruik aan universiteite en word deur Provinsiale departemente van onderwys en die departement van Nasionale Opvoeding voorgeskryf.

Verkope van gepubliseerde werke word hoofsaaklik aan boekwinkels oor die hele land gedoen en wel op 'n groothandelbasis.

Die totale omset vir die periode 1 Julie 1972 tot 30 Junie 1975 het R599.025 beloop.

Die netto wins was R36.279 nadat rente ten bedrae van R60.736 aan die Raad van Finansies bereken is.

Gedurende die drie jare (1973, 1974 en 1975) het 214 publikasies verskyn:

Godsdienstig	33
Akademies	33
Voorgeskrewe werke	24
Kinder- en jeugboeke (fiksie)	53
Kinder- en jeugboeke (feite)	27
Drama en gedigte	7
Nie-fiksie	24
Romans	13
	<u>214</u>

b. H.A.U.M. STELLENBOSCH (BOEKWINKEL)

Soos op die 1973-Algemene Kerkvergadering in vooruitsig gestel het die verskuiwing na 'n groter winkel 'n gunstige uitwerking gehad en die boekwinkel se goeie diens en sy reeds hoë aansien op Stellenbosch bevestig.

Die totale omset vir die tydperk 1 Julie 1972 tot 30 Junie 1975 was R638.431.

Die netto wins was R25.880.

c. BOEKHANDEL - PRETORIA

Soos in vooruitsig gestel op die vorige Algemene Kerkvergadering het hierdie boekwinkels se prestasie steeds toegeneem. Nadat die tak wat daarop gerig is om die studente te bedien na 'n beter geleë lokaal oorgeplaas is, het die resultate aansienlik verbeter.

Die totale omset vir die periode 1 Julie 1972 tot 30 Junie 1975 was R802.437.

Die netto wins was R35.492 nadat rente ten bedrae van R25.639 aan die Raad van Finansies bereken is.

OPSOMMEND

<u>OMSET</u>	<u>RENTE VERDIEN</u>	<u>NETTO WINS</u>
R2.039.893	R86.375	R97.651

VORIGE DRIE JAAR

R1.400.560	R84.468	<u>VERLIES</u> (R49.032)
------------	---------	-----------------------------

Kennis geneem.

7. SKRIBAS EN KASSIERE

Die Raad van Finansies vermeld graag sy hoë waardering en dank teenoor die skribas en kassiere vir hulle onbaatsugtige diens by die hantering van die gemeentelike dokumentêre en rekenkundige administrasie.

Kennis geneem.

8. PREDIKANTE EN KERKRAADSLEDE

Teenoor die talle broeders predikante, ouderlinge en diakens wat dikwels teen negatiewe houdings van andere in positief met daad en woord die afgelope drie jaar hulle beywer het vir die goeie administrasie en organisasie ook ten opsigte van die stoflike, wil die Raad van Finansies sy hoogste waardering betuig. So werk almal saam sodat alles in die kerk ordelik en Christelik geskied.

Kennis geneem.

9. DIE KONSERVATORIUM VIR MUSIEK

Toe die Konservatorium vir Musiek gedurende 1960 in die lewe geroep is, was daar wat Pretoria betref, behalwe vir die individuele musiek-onderwysers, geen instelling vir die opleiding van musici nie. Die leemte is aangevoel deur die Raad vir Kerkmusiek omdat daar uitgegaan word van die standpunt dat 'n breë musiekopleiding van jongs af die basis vorm vir die begrip van goeie kerkmusiek en vir die vorming van kerkkorrelis(te).

Die hoofdoel van die Konservatorium was die opleiding van die praktiese musikus. (Die musiekgeleerde word anders gevorm, hoewel met die hulp van enige praktiese kennis en vaardigheid word sy vorming van die begin af aan anders en meer akademies gerig as die praktiese musikus. Die praktyk van musiek maak is weer anders gerig. Ook hy het 'n mate van akademiese kennis nodig, net soos die musiekgeleerde 'n mate van praktiese kennis nodig het, maar die praktiese musikus se opleiding moet gerig wees op die praktyk van musiek maak en musiek verstaan in sy basiese betekenis.)

Onderrig is aan die Konservatorium gegee aan:

- . Musiekleerlinge, dit wil sê voor matrikulasie en
- . voltydse studente na matrikulasie.

Vir laasgenoemde studente is daar 'n subsidie van die Staat ontvang.

Geleidelik het ander instansies ook die vroeëre leemte begin vul soos byvoorbeeld die Universiteit van Pretoria en die Pretoriase Tegniese Kollege (tans die Pretoriase Kollege vir Gevorderde Tegniese Onderwys).

Daar het groot waardering ontstaan vir die baanbrekerswerk wat die Konservatorium gedoen het en tot die einde van 1971 had die Konservatorium die volgende status as Onderwysinrigting, naamlik:

Erkenning as 'n inrigting vir die opleiding, eksaminering en diplomering van musiekonderwysers (instrumentaal en vokaal) en is die diplomas as volg gevalueer:

B diploma = matriek + 2 = Kategorie B
A diploma = matriek + 3 = Kategorie C
H.K.D. (Hoër Konservatorium Diploma =
matriek + 4 = Kategorie D.

Die uitvoering van Wet no. 39 van 1967 (Onderwyswet) kom daarop neer dat die opleiding van persone as onderwysers vir sekondêre skole kragtens die wet slegs aan universiteite kan plaasvind. Dit kom prakties daarop neer dat die Konservatorium wel onderwysers vir pre-primêre, primêre en tersiêre onderrig kan oplei, maar nie vir sekondêre onderwys nie.

Die vraag wat die Raad van Finansies se aandag geniet het was of die Konservatorium vir Musiek met 'n subsidie van die Staat van R250 per student per jaar en 'n bydrae van R1.000 per jaar van die Raad vir Kerkmusiek (in verband met opleiding van orreliste) plus lesgeelde wat deur ouers self betaal moet word staande kan bly in kompetisie met die staatsgesubsidiëerde inrigtings, terwyl die invloed wat die nuwe wetgewing op die toevloei van studente het al hoe meer stremmend word.

Hoe jammer ookal en steeds met die gevoel dat die beleid van die Konservatorium die korrekte is, moes die Raad besluit dat dit so gestuur moet word dat die Konservatorium as sodanig moet sluit en met behoud van die geskikte personeel as 'n kerkmusiekskool voort sal bestaan.

Omdat afsluiting nie eensklaps kan gebeur nie - verantwoordelike teenoor ingeskrewe studente moet nagekom word - word nog na metodes van oordrag of kontinuïteit sonder dat die kerk verdere finansiële verpligtinge moet dra, ondersoek ingestel.

Die regering het onlangs 'n kommissie aangestel om ondersoek te doen oor die opleiding van professionele musici in verband met die uitvoerende kunste.

'n Afvaardiging van die Konservatorium vir Musiek het getuienis aan die kommissie voorgelê asook mondelinge getuienis gelewer. Die indruk bestaan of daar tog begrip begin ontwikkel (soos reeds lankal in Europa) dat professionele musici aan Konservatoriums opgelei behoort te word en nie soseer aan akademiese inrigtings nie. Indien die begrip inslag vind sal dit straks wenslik wees om die Konservatorium oor te dra na 'n ander verantwoordelike liggaam wat moontlik kan ontstaan na aanleiding van die Kommissie van Onderzoek se aanbevelings.

BESLUIT: Die vergadering besluit om aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op te dra om 'n kommissie van onderzoek, bestaande uit hoogstens vyf persone, te benoem om 'n objektiewe verslag uit te bring oor:

1. die wenslikheid en noodsaak van die voortbestaan van die Konservatorium vir Musiek en
2. die praktiese en finansiële lewensmoontlikheid van die Konservatorium.

Die verslag moet binne een jaar vanaf die benoeming van die onderzoekkommissie gereed wees, waarna die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering opdrag kry om in die lig van die bevindinge in die verslag te handel.

HOOFSTUK XXIII - DIE VERBAND MET ANDER KERKE

A. RAAD VIR EKUMENIESE SAKE

1. STUDIEPROGRAM

(LIDMAATSKAP EKUMENIESE ORGANISASIES)

a. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

"Dat voortgegaan sal word met 'n studie oor die wenslikheid van lidmaatskap van ekumeniese organisasies, met klemlegging op die prinsipiële gronde en alle kerkregtelike en praktiese implikasies."

Kennis geneem.

b. UITVOERING VAN DIE BESLUIT

i. GEREFORMEERDE EKUMENIESE SINODE (G.E.S.)

. Die vorige Algemene Kerkvergadering het hieroor die volgende besluit:

"Dat sonder om ons tot enige standpunt ten gunste van

of teen aansluiting by die G.E.S. te kompromiteer (of enige ander oorhoofse ekumeniese organisasie), stuur die Nederduitsch Hervormde Kerk waarnemers na die eersvolgende vergadering van die G.E.S. Hierdie waarnemers sal 'n grondige verslag voorlê sodat die kerk daarna 'n besluit kan neem ten opsigte van lidmaatskap van oorhoofse ekumeniese organisasies."

- . Die Raad vir Ekumeniese Sake het 'n uitgebreide studie oor die liggaam voltooi. Nadat die studie voltooi is, beveel die Raad, gesteun deur die Werkgroep Ekumene die volgende aan:

"Dat die kerk nie op hierdie stadium lid word van die Gereformeerde Ekumeniese Sinode nie maar bloot met waarnemerstatus sal deel aan die eersvolgende vergadering van die Gereformeerde Ekumeniese Sinode wat in die Republiek van Suid-Afrika gehou sal word."

MOTIVERING

Waarnemerstatus bied 'n platform om aan die bespreking deel te neem en verder eerstehandse kennis te neem van die gees en houding van die lede van die vergadering.

Hierdie aanbeveling is dieselfde as wat die vorige Algemene Kerkvergadering besluit het.

Die Gereformeerde Ekumeniese Sinode vergader in 1976 in Suid-Afrika.

BESLUIT: Die aanbeveling word aanvaar.

ii. I.C.C.C. (INTERNATIONAL COUNCIL OF CHRISTIAN CHURCHES)

Die Raad is nog besig met 'n studie van hierdie liggaam.

Kennis geneem.

iii. TEOLOGIE VAN DIE REWOLUSIE

Die Raad is besig met 'n studie oor dié onderwerp, maar die studie is grootliks onderbreek deur die oorlye van dr. C.J. Mans wat dit begin het.

Prof. dr. A.D. Pont is tans besig met die voltooiing van die manuskrip waarna dit waarskynlik gepubliseer sal word.

Kennis geneem.

iv. LANDMANVERSLAG

Die Raad gee nou ook aandag aan die verslag wat voor die laaste Algemene Sinode van die Nederduitse Gereformeerde Kerk gedien het.

Kennis geneem.

v. ANDER WERKSAAMHEDE

Die Raad het tydelik afgewyk van sy studieprogram oor die Wêreldraad van Kerke. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het ook gedurende die drie jaar uit 'n verslag kennis geneem van 'n voorgestelde studieprogram, wat die volgende beoog (die Raad kom in sy verslag nie daarop terug nie):

- . Die Ekumene en Sending
- . Die Ekumene en Sosialisme

Die Raad rapporteer ook dat hy besig is om soveel as moontlik te wete te kom van die Suid-Afrikaanse Raad van Kerke en van die Evangelies Lutherse Kerk in Suid- en Suidwes-Afrika.

Kennis geneem.

2. HULDEBLYK - WYLE DR. C.J. MANS

Na aanleiding van die verslag van die Raad stel die Werkgroep die volgende oor die dood van dr. Mans:

"Die dood van dr. C.J. Mans het die Raad vir Ekumeniese Sake én die Werkgroep Ekumene se werksaamhede in 'n groot mate gestrem omdat beide hierdie liggame afhanklik was van sy leiding en beplanning. Juis hier het dit ook baie duidelik geword hoe 'n omvattende en belangrike rol dr. Mans in die lewe en werk van die kerk gespeel het. Langs hierdie weg wil die Werkgroep Ekumene ook hulde bring aan die nagedagtenis van 'n kollega, medewerker en vriend wat geweldig baie op hierdie werksterrein verrig en beteken het."

Met dank kennis geneem.

B. KONTAK MET BUITELANDSE EKUMENIESE LIGGAME, KERKE EN TEOLOË

Die skriba van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het in hoofsaak die korrespondensie met buitelandse kerke gevoer.

1. WÊRELDBOND VAN HERVORMDE KERKE

'n Voortdurende korrespondensie word met hierdie liggaam in stand gehou soos blyk uit onderstaande gegewens:

a. FINANSIËLE BYDRAES

Daaroor word gereeld 'n briefwisseling gehou. Toe 'n groot finansiële nood ontstaan het, is die bydraes van R200 met 25% verhoog.

b. ALGEMENE VERGADERING

i. PROGRAM - 1 JUNIE 1973

Op 'n navrae aan bovermelde brief het ons geantwoord dat

ons aanbeveel dat as tema gekies word Sola Scriptura waarop hulle geantwoord het dat dit oorweeg sal word.

ii. UITSTEL EN WYSE VAN VERGADERING

Op 13 Januarie 1975 is 'n vraelys beantwoord oor die hou van en wyse van samestelling van die vergadering. Op 6 Maart 1975 is 'n verklaring uitgereik om dit in kleiner omvang te hou.

Kennis geneem.

c. MENSEREGTE EN TEOLOGIE VAN BEVRYDING

Ons kommentaar is op 1 Junie 1973 oor twee stukke wat in die verband opgestel is, gelewer.

'n Antwoord is opgestel en aan die Bond gestuur met hulle kommentaar op 27 Mei 1974 dat dit van groot waarde was.

Kennis geneem.

d. JAARVERSLAE

Die jaarverslae en finansiële verslae word gereeld gestuur en bestudeer.

Kennis geneem.

e. VOORBIDDING EN GOEIE WENSE

Kennisgewings in die verband word gereeld ontvang.

Kennis geneem.

f. STUDIE OOR OUDERLINGE

Op 'n skrywe van 13 Maart 1974 is 'n memorandum deurgestuur vir 'n studiekommissie wat oor die posisie van die ouderlinge in ons kerk handel. Op 16 Mei 1974 is dit met groot dank erken. Die studieresultaat het in boekvorm verskyn en 'n eksemplaar daarvan is in ons besit.

Kennis geneem.

g. FEDERAL THEOLOGICAL SEMINARY ALICE

Na aanleiding van die sluiting van die Seminarie ter wille van die uitbreiding van die Fort Hare Kollege is ons op 17 Desember 1974 gevra om by die regering protes aan te teken. Na 'n navrae by die owerheid op 26 Junie 1975 is geantwoord dat ons oortuig is, na ondersoek, dat die stap in die beste belang van al die betrokkenes geneem is.

Kennis geneem.

h. LIDMAATSKAP - INDIAN REFORMED CHURCH OF S.A.

Op 'n navraag het ons geantwoord dat ons die lidmaatskap aanbeveel.

Kennis geneem.

i. VROUEWERK

Ook van die kant van die N.H.S.V. is kontak met die Wêreldbond van Hervormde Kerke deur middel van die sekretaresse (mev. C.J. van Zyl) onderhou, veral oor die aangeleentheid van vrouewerk in die kerk en die gemeenskap.

Die kontak word veral gelê deur publikasies wat gestuur word en waaruit meer verneem word oor die werk van die vrou in die "presbiteriale kerkfamilie" uit baie lande en volke.

Kennis geneem.

j. JEUGWERK

Die afgelope drie jaar was daar geen kontak oor jeugwerk nie.

Kennis geneem.

2. NEDERLANDSE HERVORMDE KERK

Die kontak met die Nederlandse Hervormde Kerk is nie heeltemal afgebreek nie, al is dit nie meer so gereeld as 'n aantal jare gelede nie.

- a. Na die optrede van die regering met betrekking tot die direkteur van die Christelike Instituut het daar korrespondensie plaasgevind met die Nederlandse Hervormde Kerk, op hulle versoek tot optrede teen die besluit van die regering.

Die uitloop daarvan was dat ons laat weet het dat ons tot beskikking is vir 'n ontmoeting, waarop nie gereageer is nie.

b. GENOOTSKAP NEDERLAND SUID-AFRIKA

Hulle skryf op 22 April 1974 en spreek die vertroue uit dat bande met Nederland uitgebrei sal word.

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het besluit om daarop in te gaan en is besig om oorweging daaraan te skenk om iemand aanstaande jaar na Nederland te stuur om die situasie te bestudeer en moontlike beter kontakte te lê.

Kennis geneem.

c. DS. G.H.J. GLJMINK

Korrespondensie met hom kom nog voor oor ons verhoudinge tot die Nederlandse kerk.

Kennis geneem.

d. DR. EN MEV. W.A. VEENHOVEN

Op 4 Oktober 1974 ontvang ons die twee besoekers uit Nederland - R.K.K. Hulle speel 'n belangrike rol in die N.Z.A.W. Hulle pleit op steun uit Suid-Afrika vir die behoud van die Christelike Westerse beskawing in Nederland.

Die beste wyse van kontak in bovermelde verband word nog oorweeg.

Kennis geneem.

e. DR. C.A. TUKKER

Sedert 24 Februarie 1975 het korrespondensie begin met bogenoemde oor 'n besoek en gesprek met die moderamen wat op 18 Junie 1975 plaasgevind het en wat ook oor toekomstige kontak gegaan het, veral met die Gereformeerde Bond.

Kennis geneem.

f. DR. SPILT

Op 16 Junie 1975 is 'n skrywe gerig aan die nuwe praeses van die Generale Synode van die Nederlands Hervormde Kerk om hom geluk en seën toe te wens met sy verkiesing. Hy is meegedeel dat die deure steeds oopstaan vir 'n gesprek met die Nederlandse Hervormde Kerk.

'n Antwoord is ontvang waarin hy die begeerte uitspreek "voor de breedste en beste contacten waartoe wij in staat zijn."

Daar word tans gewerk aan 'n wyse van kontak.

Prof. dr. B.J. Engelbrecht, wat Nederland onlangs besoek het op uitnodiging van die N.Z.A.W., het ook kontak gemaak met die Nederlandse Hervormde Kerk. Ook wat hy gerapporteer het, word in gedagte gehou met verdere kontak.

Kennis geneem.

3. REFORMED CHURCH IN AMERICA

a. VERSOEK TOT KORRESPONDENSIE

Op 14 Mei 1973 skryf hulle en vra of ons met hulle in korrespondensie wil tree oor veral teologiese aspekte.

Op 12 November 1973 het ons geantwoord dat ons graag wil en hulle memorandum af wag.

Op 21 November 1974 antwoord hulle om hulle ingenomenheid met ons antwoord uit te spreek en verwys dit na Rev. H. Harmelink om ons suggesties op te volg.

b. DR. en MEV. H.G. HAGEMAN

Dr. Hageman is moderator van die Algemene Sinode van die kerk en rektor van die New Brunswick Teologiese Kollege. Kontak is gemaak deur bemiddeling van die Departement van Inligting.

'n Gesprek is met die moderamen gevoer en daar word aandag gegee aan suggesties in verband met uitruil van studente en dosente.

c. OUR SONG OF HOPE

Op 23 Januarie 1975 word die bogenoemde belydenisstuk vir ons kommentaar aangestuur. Die Raad vir Belydenis en Liturgiese Geskrifte gee nog aandag daaraan.

4. KANADESE KONTAK

a. BESOEKERS

Deur bemiddeling van die Departement van Inligting is daar gesprekke gevoer met twee groepe Kanadese predikante oor veral bevolkingsvraagstukke en teologiese aksente.

b. BESLUITE OOR CHRISTELIKE INSTITUUT

Via die Departement van Inligting is besluite van die kerk oor die Christelike Instituut en ons verhouding tot Suid-Afrikaanse Raad van Kerke vir gebruik in Kanada beskikbaar gestel.

5. SWITSERSE HERVORMDE KERK

Deur bemiddeling van die Wêreldbond van Hervormde Kerke (21 Desember 1973) is 'n gesprek met dr. Fritz Aelig van Zurich op 29 April 1974 gevoer wat oor wedersydse inligting gegaan het.

6. NOTGEMEINSCHAFT EVANGELISCHER DEUTSCHER

Deur gesprekke en korrespondensie is verskillende male kontak gemaak met die Notgemeinschaft Evangelischer Kirche in Duitsland.

a. NAVRAE

Op 3 Februarie 1974 skryf die liggaam om navraag te doen oor:

- . Die bestaan van drie Afrikaanse susterkerke.
- . Ons verhouding tot die Wêreldraad van Kerke.
- . Ons beoordeling van die gebiedskeiding en sogenaamde "klein apartheid".

Die stuk wat in Duits vertaal is, het sy bestemming bereik en het onder andere verskyn in Erneuerung und Abwehr.

Kennis geneem.

b. BESOEK PROF. H.H. ESSER

Deur bemiddeling van ds. J.J. Steenkamp is 'n gesprek gevoer met dr. Esser, hoof van die seminaar gereformeerde teologie in Münster, Wes-Duitsland. Hy het ook 'n aantal lesings gegee.

Kennis geneem.

c. BESOEK PROF. J.W. WINTERHAGER

Nadat kontak gemaak is met prof. dr. J.W. Winterhager, Direkteur van die Ekumeniese Instituut te Berlyn, wat as gas van die Nederduitsch Hervormde Kerk se Kerkhistoriese Genootskap na Suid-Afrika gekom het, is hy en sy eggenote in 'n geselskap van 17 teologiese studente uit Berlyn, deur ons kerk ontvang. Waardevolle kontak is op hierdie wyse gemaak wat in die toekoms nog vrugte sal kan afwerp.

Kennis geneem.

7. BISKOP D.W.B. ROBINSON - AUSTRALIË

Op 8 Augustus 1975 het 'n gesprek plaasgevind met hierdie besoeker van die Anglikaanse Kerk in Australië. Die gesprek het gegaan oor die geskiedenis en bestaan van drie Afrikaanse susterkerke; die teologie in ons kerk en by ons opleiding en oor ons sendingbeleid en sendingwerk.

Kennis geneem.

8. DIE KRUISBANIER

Korrespondensie word sporadies gevoer met die instansie, veral oor gereelde bydraes wat gegee word.

Kennis geneem.

9. INTERNATIONAL CONGRESS OF WORLD EVANGELIZATION

Op 9 Mei 1973 is 'n skrywe ontvang oor die kongres in Lauzanne, Switserland vanaf 16 tot 25 Julie 1974 om ons belangstelling te wek. Daar is gevra oor wie ons van oordeel is van ons kerk die kongres moet bywoon. Proff. J.P. Oberholzer en F.J. van Zyl is aanbeveel en die nodige stukke is voltooi en deurgestuur. Daar is niks weer van die organiseerders gehoor nie, behalwe dat die kongres wel gehou is.

Kennis geneem.

10. WÊRELDRAAD VAN KERKE

Na die uittrede van ons kerk in 1961 het ons op die volgende wyse met die liggaam kontak gehou:

a. Deur hulle publikasies wat gereeld ontvang word. (Dit is egter 'n vraag of daar 'n gereelde en deurtastende studie daaruit gemaak word om die kerk in die verband voor te lig.)

b. Deur artikels veral in Die Hervormer oor die Wêreldraad van Kerke en ook wat ander van hom sê.

Kennis geneem.

11. TOEKOMSTIGE BELEID

Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die volgende as toekomsplan opgestel met betrekking tot ons ekumeniese verband buitelands:

a. Die kerk het 'n uitgesproke ekumeniese bedoeling, vasgelê in die Wet en Bepalings:

i. Dit behels (Artikel XXIII):

(aa) Onderhouding van goeie betrekkinge met die susterkerke in ons land.

(bb) Handhawing en versterking van die band en die goeie betrekkinge met die Nederlandse Hervormde Kerk.

(cc) Deelname aan die ekumeniese arbeid, in Suid-Afrika en in die wêreld.

ii. Hierdie uitdruklike aanwysing vind in die Bepalings slegs neerslag in die omskrywing van die arbeidsveld van die Algemene Kerkvergadering (Bepaling 11.1.(e)):

om gehoor te gee aan die roeping van die kerk insake die eenheid van die kerk in Jesus Christus.

Kennis geneem.

b. Die deelname aan die ekumeniese arbeid in wyer sin het deur omstandighede verskraal tot 'n formale lidmaatskap van die Bond van Hervormde Kerke en die sporadiese gesprek met kerklike besoekers aan ons land.

i. Dit was hoofsaaklik besoekende predikante en teoloë wat ons aandag daarop gevestig het dat daar dwarsdeur die wêreld bedenkinge ontstaan het oor die rigting en optrede van die hoofstroom in die ekumeniese beweging, en dat ons kerk nie geïsoleerd staan in sy teologie en geestes-klimaat nie.

ii. Die volgende praktiese moontlikhede het in hierdie gesprekke na vore gekom:

. Besoek van ons kant aan kerke en teologiese inrigtings in ander lande.

- . Uitruiing van teologiese dosente en studente met gekeurde inrigtings.

Kennis geneem.

- c. Ons amptelike kontak met die Nederlandse Hervormde Kerk het sedert ons uittrede uit die Wêreldraad van Kerke tot stilstand gekom, afgesien van enkele skrywes.
 - i. Ook in hierdie opsig egter het besoekers uit Nederland en besoeke van predikante van ons kerk in Nederland daartoe bygedra om dit by ons tuis te bring dat ons kerk nog steeds teologiese bande met die Nederlandse Hervormde Kerk het, en dat daar binne daardie kerk steeds gretigheid bestaan om kontak met ons te hê.
 - ii. Die gedagte is bowendien uitgespreek dat ons kerk ook 'n diens in ekumeniese verband te lewer het omdat ons kerk vry gebly het van invloede wat die belydenis en teologie elders aangetas het.

Kennis geneem.

- d. Die volgende word ter oorweging gegee om die ekumeniese arbeid van die kerk groter dryfkrag te gee:
 - i. 'n Aanvanklike besoek aan die Nederlandse Hervormde Kerk deur 'n lid van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met die oog op deeglike kennismaking met die klimaat van daardie kerk. So 'n besoek moet lank genoeg wees om aan sy doel te beantwoord.

Uit hierdie besoek sal dit hopelik duidelik word wat die aard van toekomstige betrekkinge met die Nederlandse Hervormde Kerk sal wees, en kan daar verdere handeling volg.

 - ii. Besoeke aan kerke in ander lande kan van tyd tot tyd gemaak word, vanselfsprekend eerste binne die Reformatoriese familie.
 - iii. Onderhandelinge word aangeknoop met teologiese inrigtings van kerke wat dieselfde belydenis met ons deel, met die oog op uitruiling van dosente van tyd tot tyd. So 'n uitruiling moet vir hoogstens een semester geskied en hoef nie meer as driejaarliks te gebeur nie. Uitruiing behoort net in een departement op 'n keer te geskied, en departemente behoort af te wissel.
 - iv. Teologiese studente word van tyd tot tyd in staat gestel om oor en weer kursusse te volg, verkieslik om saam te val met die uitruiling van dosente.

v. Om hierdie handeling te maak, word die volgende finansiële maatreëls getref:

- 'n Heffing van 5 sent per lidmaat vir die ekumeniese arbeid van die kerk.
- 'n Beursfonds vir studie van buitelandse studente aan ons teologiese fakulteit en vir studente van ons aan buitelandse inrigtings word in die lewe geroep. Die fonds word opgebou uit vrywillige skenkings.

BESLUIT: Die hele punt d. word aanvaar.

C. KONTAK MET BINNELANDSE EKUMENIESE LIGGAME EN KERKE

1. DIE DRIE AFRIKAANSE SUSTERKERKE

a. TUSSENKERKLIKE KOMMISSIE (T.K.K.)

i. BESLUIT VAN DIE 57ste ALGEMENE KERKVERGADERING

"Dat hierdie baie belangrike gesprek tussen die drie susterkerke voortgesit word."

ii. VERSLAG VAN VERTEENWOORDIGERS

Die basiese gesprekke het gehandel oor die eenheid van die kerk. In ons rapport aan die vorige Algemene Kerkvergadering het ons redelik volledig oor die punte van ooreenkoms en die punte van verskil in opvatting tussen die standpunte van die drie susterkerke gewys. Dié standpunte het intussen ongewysig gebly en daarom rapporteer ons nie weer daaroor nie. Daar is deur die T.K.K. besluit om al die memoranda van die drie susterkerke oor die basiese aangeleenthede wat in hierdie verband (Kerkbegrip en eenheid van kerk) gedien het, in 'n boek saam te vat. Dit sal eersdaags verskyn en daaruit sal ons afgevaardigdes en kerk se standpunt duidelik blyk. 'n Tweede aspek is dat ons kerk hopelik nog in 1975 'n gesprek met die Gereformeerde Kerk alleen sal voer oor die kerkbegrip wat agter ons onderskeie kerke se kerkregesisteme lê. Rapport van die vordering van sodanige gesprekke sal egter aan die T.K.K. gerapporteer en daar verder behandel word.

• Sake oor die nouer skakeling van die onderskeie kerke op verskillende terreine is ook deur die T.K.K. bespreek en na die bevoegde kerklike instansies verwys. So het die volgende sake in hierdie verband gedien:

.. Uitruiing van dosente in die teologie aan die verskillende teologiese fakulteite of dan minstens uitnodigings oor en weer om kort kursusse oor die betrokke vakgebied te lewer. Die fakulteite gee hieraan aandag.

- .. Uitruiing van artikels deur die verskillende kerklike organe en/of die skrywe van artikels in die ander twee kerke se kerkblaai en rubrieke deur persone uit 'n spesifieke kerk. Prof. B.J. Engelbrecht het verskeie artikels vir Bybelkor geskrywe, terwyl die hele saak deur die onderskeie redaksies van naderby bekyk word.
- .. Noukeurige studie van die saak van Sondagsheiliging is gemaak. Die resultaat was 'n studiestuk wat na die onderskeie kerke se bevoegde besture vir verdere behandeling en handeling verwys is.
- .. 'n Modus operandi in verband met die bepaling van gesamentlike en afsonderlike biddae is tot almal se bevrediging gevind. Talle aansoeke by die T.K.K. vir die bepaling van gesamentlike nasionale biddae is behandel en in die lig van die kerke se standpunt oor gedurige dankbaarheid en verootmoediging, is hulle afgewys.
- .. Aan verskillende ander sake soos geparafraseerde Bybels, word nog aandag gegee.

Kennis geneem.

b. ANDER TUSSENKERKLIKE OPTREDE

Daar bestaan ook amptelike tussenkerklike kontak deur:

Die Tussenkerklike Kommissie vir Opvoeding en Onderwys (ook buitengewone onderwys).

Die Tussenkerklike Kommissie vir Psalm- en Gesangehersiening (laasgenoemde net met die Nederduitse Gereformeerde Kerk).

Die Tussenkerklike Kommissie vir vertaling van die Bybel, belydenisskrifte en formuliere.

Die Tussenkerklike Kommissie in verband met Protestantse Aksie.

Kennis geneem.

2. WÊRELDBOND VAN HERVORMDE KERKE

Ons kerk het kontak met 'n Suid-Afrikaanse streeksliggaam van die Bond waar gehandel word oor sake rakende die Suid-Afrikaanse lidkerke.

Kennis geneem.

3. DIE "CHRISTIAN LEAGUE"

Daar is deur ons kerk kontak gemaak met die Christian League, 'n Engelstalige en behoudende kerklike organisasie. Die moderamen

het ons kerk verteenwoordig op 'n byeenkoms wat op 19 en 20 September 1975 te Boksburg gereël is deur die Christian League.

Die kerk is nie lid van die liggaam nie maar hou kontak met hom en bestudeer sy studiestukke. Op 24 November 1975 is in 'n omsendbrief aan die predikante van ons kerk 'n versoek gerig om finansiële steun aan die liggaam te gee. Intekening op hulle blad "Encounter" is aanbeveel.

Kennis geneem.

4. RINGSVERSLAE

a. ALGEMEEN

Volgens ringsverslae bestaan daar 'n goeie verhouding tussen die kerke onderling op plaaslike vlak, al is daar nie baie geleenthede vir aktiewe samewerking nie. Die Ring van Bothaville betreur die feit dat daar soms 'n gebrekkige erkenning van ons kerk is, ten spyte van die feit dat ons op dieselfde belydenisgrondslag staan.

Dit gebeur redelik dikwels dat predikante van ander kerke ere-dienste in Hervormde gemeentes lei.

b. RHODESIË

Daar bestaan 'n interkerklike broederkring wat twee maal per jaar vergader.

HOOFSTUK XXIV - DIE VERHOUDING TOT DIE BURGERLIKE OWERHEID

Daar het geen prinsipiële sake in die verband voorgekom wat die aandag van die vergadering vereis nie.

Praktiese aangeleenthede is reeds behandel by die agendapunt onder hoofstuk IX - APOSTOLAAT onder die onderafdeling: Getuienis teenoor owerheid en volk.

ORDE VAN DIE VERGADERING

Verlof vir afwesigheid is toegestaan aan:

Ds. J.H. Breytenbach	12h00 - 15h00
Ds. A.P.B. Breytenbach	09h45 - 10h50
Ds. J.J. Engelbrecht (Jr.)	09h00 - 10h15
Ds. P.T. Jacobs, Derdepoort	16h30 - 17h50
Ds. D.J. Müller	oggend en middagsittings

Oudl. S.H. Pieterse, Laer Suidkus	aandsitting
Oudl. D.S. Erasmus, Brixton	oggendsitting
Diak. Z.W. Pienaar, Empangeni	hele dag
Oudl. J.P. Vorster, Randburg	09h00 - 19h30
Oudl. J.W.J. van Wyk, Dulstroom	heel dag
Oudl. Scheffer, Pretoria-Suid	09h00 - 12h45
Oudl. P.J.J. Venter, Belfast	hele dag
Dr. J.A. Loader	14h30 - 17h45
Oudl. A.J.G. Oosthuizen	09h00 - 15h45
Oudl. J.M.H. v.d. Merwe, Durban-Suid	16h15 - 21h30
Ds. J.H. van Heerden	19h30 - 21h30
Oudl. S.J. du Plessis, Verwoerdburg	09h00 - 17h00
Oudl. I. Mioch	hele dag
Oudl. M.A. v.d. Berg, Losberg	hele dag
Oudl. P.J. Niemandt, Matjepi	hele dag
Diak. G.J. de Beer, Johannesburg-Noord	14h30 - 17h50
Ds. W.J. v.d. Westhuizen	11h15 - 12h45
Ds. A.G. van Aarde	14h30 - 17h45
Ds. D.F. Erasmus (Jr.)	11h30 - 14h30
Oudl. F.G.J. Snyman	hele dag
Oudl. A.P. Venter, Laeveld	13h00 - 21h30
Ds. P.P. Jooste	09h00 - 16h15
Prof. C.H. Rautenbach	14h30 - 16h00
Oudl. L.P.E. Maartens, Johannesburg-Suid	vir die res van die ver= gadering
Prof. W.C. van Wyk	09h00 - 12h45
Oudl. J.J. Hoffmann, Wonderboompoort	09h00 - 12h45
Prof. J.I. de Wet	16h15 - 21h30
Ds. D. Stoltz, Zesfontein	11h15 - 12h45
Ds. W.F. Huyzers	19h30 - 21h30
Ds. C.J. Botha	16h00 - 17h45
Ds. D.J.A.G. du Toit	10h45 tot die einde van die sitting
Ds. C.J. Badenhorst	12h30 - 21h30
Prof. Simon Gouws, Johannesburg-Wes	09h00 - 12h45
Ds. C.J. van Schalkwyk	09h00 - 12h45
Ds. D.J. Claassens	14h00 - 21h30
Ds. P.G. van Staden	09h15 - 10h45
Oudl. P.C. Erasmus, Durban	11h15 - 12h45
Oudl. J.N. Risseus, Umtali	14h30 - 17h30
Ds. G.N. Bloem	19h30 - 21h30
Oudl. J.C. Kotze, Gatooma	19h30 tot die einde van die sitting.

HOOFSTUK XXV - DIE WET EN BEPALINGS

A. RAAD VIR REGSADVIES

Gedurende die afgelope drie jaar het die Raad by wyse van advies aan die volgende sake aandag gegee:

1. DEELTYDSE PREDIKANTE

Voorskrifte is opgestel wat later in 'n samesitting met die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering gefinaliseer is. Advies is verder uitgebring in verband met die moontlikheid van die verbreking van die verbintenis van die kant van die gemeente.

2. NAAM VAN DIE KERK

Die Raad het sy advies oor die juridiese aspekte in verband met 'n naamsverandering van die kerk aan die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering voorgelê.

3. WET EN BEPALINGS

Die Raad het na afloop van die Algemene Kerkvergadering (1973) die nodige wysigings volgens besluite van die Algemene Kerkvergadering, aangebring en waar nodig opnuut geformuleer en die Wet en Bepalings gepubliseer en aan gemeentes beskikbaar gestel.

Op versoek van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering het die Raad sekere aanbevelings gemaak met die oog op voorstelle tot wysiging aan die eerskomende Algemene Kerkvergadering wat onder punt B. ter sake kom.

4. KERKWET IN ENGELS

Tydens die opstel van die agenda vir hierdie Algemene Kerkvergadering was die Raad nog besig met die nagaan van 'n vertaling wat met die oog op finale keuring vir die Raad voorberei is.

5. BEWYSE VAN LIDMAATSKAP

Die Raad het 'n versoek van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ontvang om 'n vorm van bewys van lidmaatskap op te stel vir alle omstandighede waaronder sodanige bewys deur lidmate benodig mag word.

6. DIE KERKBOEK

Onder die Raad se aandag was 'n versoek van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering na aanleiding van beswaar wat geopper is oor die prosedure wat gevolg is tydens die buitengewone byeenkoms van die Algemene Kerkvergadering in verband met die Gesangbundel. Artikel XIII van die Kerkwet kom onder andere hierby ter sprake.

7. ALGEMENE ADVIES

Die Raad het ook van ander instansies versoeke om advies ontvang, byvoorbeeld kerkrade, ringe ens. Die volgende onderwerpe was ter sake:

- a. Lidmaatskap van predikante van provinsiale rade en die Volksraad.

- b. Doop van kinders van ongehuide moeders.
- c. Reglement van Orde - kerkraadsvergaderings.
- d. Woonplek van predikante.
- e. Werksaamhede: Ringsvergadering/ringskommissie.

Kennis geneem.

B. DIE KERKWET

Die volgende voorstelle tot wysiging is deur die Raad vir Regsadvies meer as ses maande voor die sitting van die Algemene Kerkvergadering by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering ingedien. Die Kommissie het dit bestudeer en beveel dit vir aanname aan. Waar wysigings voorgestel is, is daar onderstrepings.

a. ARTIKEL V

- i. BESLUIT: Artikel V(3), (4) en (5) word geskrap.
- ii. BESLUIT: Artikel V(6) word gewysig deur die woorde "Sy Kerk" te vervang met "sy kerk".

b. ARTIKEL VIII

- i. BESLUIT: Die bestaande opskrif word verander na "DIENSWERK VAN DIE KERK".
- ii. BESLUIT: Die woorde vanaf "en naas hulle ..." tot "... die diakonie" word geskrap.

c. ARTIKEL XI

BESLUIT: Artikel XI(1) word gewysig deur die woorde "die belydenis van" te skrap.

d. ARTIKEL XIII

- BESLUIT:
- i. Artikel XIII(1) word gewysig deur die woorde "die Kort Begrip en die Katkisasieboek oor die leer van die kerk" te skrap.
 - ii. Artikel XIII(2) word gewysig deur na die woorde "Algemene Kerkvergadering" die woorde "of die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering indien daartoe gelas deur die Algemene Kerkvergadering" in te voeg.
 - iii. Artikel XIII(4) word gewysig deur die volgende woorde te skrap:

"Die Algemene Kerkvergadering neem so 'n voorstel in behandeling en indien hy van oordeel is dat

die voorstel oorweging verdien, verwys hy dit met opmerkinge in geskrif na die gemeentes sodat hulle by die eersvolgende Algemene Kerkvergadering hulle advies daaroor in kan dien."

- iv. Onder "wysiging" word verstaan sodanige verandering, uitbreiding of inkorting wat betrekking het op die inhoudelike uitsprake, en nie verandering van die bewoording deur die nuwe vertaling uit die oorspronklike tale of deur redaksionele of taalkundige hersiening ten einde die inhoud duidelik te laat spreek nie.
- v. Die vergadering herbevestig alle vroeëre handeling wat die Algemene Kerkvergadering en die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering kragtens Artikel XIII van die Kerkwet verrig het.

VERKLARING VAN DIE VOORSITTER MET BETREKKING TOT
DIE WYSIGING VAN ARTIKEL XIII

Die besluit "Wysigings in die Kerkboek kan slegs deur die Algemene Kerkvergadering aangebring word, of die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering, indien daartoe gelas deur die Algemene Kerkvergadering", hou in dat die inisiatief met betrekking tot wysiging van die Kerkboek, sowel as die beslissing oor die aard van sodanige wysiging, uitsluitlik by die Algemene Kerkvergadering by wyse van voorstel of beskrywingspunt aan die Algemene Kerkvergadering sal berus, en dat die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aan die Algemene Kerkvergadering verslag sal doen oor die uitvoering van sodanige opdrag.

e. ARTIKEL XIV

BESLUIT: Artikel XIV(1) word gewysig deur die woord "Hemelvaartdag" te vervang met die woord "Hemelvaartsdag".

f. ARTIKEL XVII

- i. BESLUIT: Artikel XVII(1) word gewysig deur die bestaande te vervang met:

"Die kategeese is die onderrig aan die kinders van die gelowiges op grond van hulle doop, met die oog op die openbare belydenis van die geloof, die deelname aan die Sakrament van die Heilige Nagmaal en die verantwoordelike lidmaatskap van die Kerk."

- ii. BESLUIT: Artikel XVII(3) word gewysig deur die bestaande te vervang met:

"Die onderrig betref:

Kennis van die Bybel;
Kennis van die Belydenis van die Kerk;
Kennis van die geskiedenis van die Kerk."

g. ARTIKEL XVIII

- i. BESLUIT: Artikel XVIII(2) word gewysig deur die woorde:
"... bevestiging as lidmaat ..." te skrap en te
vervang met: "aflegging van die openbare belydenis
van die geloof".

h. ARTIKEL XXI

- BESLUIT: Artikel XXI word gewysig deur die woorde "na voor=
afgaande afkondiging ooreenkomstig met die landsreg"
te skrap.

C. DIE BEPALINGS

BESKRYWINGSPUNT =XXV-1= "Die Kommissie van die Algemene Kerkver=
gadering en die Raad vir Regsadvies
stel voor dat die volgende wysigings aan
die Bepalings tot die Kerkwet oorweeg en
aangebring sal word:

HOOFSTUK I

a. HOOFSTUK I - OPSKRIF

BESLUIT: Die opskrif word verander na: "AMPTELIKE VERGADERINGE".

b. BEPALING 2.1.(a)

BESLUIT: Skrap en vervang met: "Om oor die geestelike en
stoflike belange van die gemeente te handel."

c. BEPALING 2.1(f)

BESLUIT: Skrap in geheel.

d. BEPALING 4.7

BESLUIT: Skrap en vervang met: "'n Aftredende ouderling of diaken
bly in diens totdat sy of haar opvolger bevestig is, tensy
hy of sy verkies om dadelik uit die amp onthef te word,
en die Kerkraad die versoek toestaan."

e. BEPALING 5.1(i)

BESLUIT: Verander "Sy Kerk" na "sy kerk".

f. BEPALING 5.1(j)

BESLUIT: Skrap in geheel en vervang met "om sorg te dra dat huwelike
van lidmate van die gemeente in die konsistorieboek aange=
teken word."

g. BEPALING 5.1.g.

BESLUIT: Die volgende word as klousule (g)(iii) ingevoeg:

- (g)(iii) om sorg te dra dat daar jaarliks gedurende Februarimaand 'n sensus in die gemeente gedoen word waarvan verslag gedoen sal word aan die ringsvergadering, in die vorm soos deur die Kerk bepaal.

h. BEPALING 5.1(s)

BESLUIT: Vervang "secundus" met "sekundus".

i. BEPALING 5.1.(v)(ii)

BESLUIT: Vervang "notuleboek" met "notuleboeke".

j. BEPALING 5(v)(ii)

BESLUIT: Die bepaling word gewysig om soos volg te lees:

- (ii) aan die ringsvergadering die geloofsbriewe van die afgevaardigdes, die doop- en lidmateregisters, die notuleboeke van die kerkraad, gemeentevergadering en finansiële en advieskommissies asook enige ander notuleboeke, soos vereis deur die ringsvergadering, die konsistorieboek, die sensus=verslag, die jaarverslag en finansiële verslag, welke verslae ingerig moet word volgens die vorm deur die Kerk bepaal, die finansiële state en die inventaris van die Argief.

k. BEPALING 5(1)(u)

BESLUIT: Skrap die woorde "Sondagskool en".

l. BEPALING 6.6

BESLUIT: Die volgende word bygevoeg:

"Besluite oor dringende sake wat nie uitgestel kan word nie, mag geneem word waar die lede van die kerkraad voor of na 'n erediens byeen is, mits daar 'n kworum van die kerkraadslede aanwesig is en sulke besluite eenparig geneem word deur alle aanwesige lede van die kerkraad. Sulke konsistoriebesluite moet in die konsistorieboek aangeteken en op die eersvolgende kerkraadsvergadering vir bekragtiging voorgelê word."

m. BEPALING 7.1(c) en (d)

BESLUIT: Word in geheel geskrap.

n. BEPALING 8.1(o)

BESLUIT: Die woorde "die Kerstening en die" in die eerste reël word geskrap.

o. BEPALING 8(1)(q)

BESLUIT: Die volgende klousule word as (q) ingevoeg:

"Om tydens sy jaarlikse gewone vergadering 'n raad vir die arbeid onder die buitekerklikes aan te wys wat sal bestaan uit 'n ringsuperintendent en minstens een lid uit elke gemeente, soos aangewys deur elke plaaslike kerkraad, om die werk te stimuleer, te koördineer en ook om leiding te gee aan die gemeentes van die ring."

p. BEPALING 9.5

BESLUIT: Vervang die woord "secundus" met die woord "sekundus" oral waar dit voorkom.

q. BEPALING 9.6

BESLUIT: Die eerste reël word geskrap en vervang met:

"Die uittredende Kommissie van die Ringsvergadering benoem uit die ringspredikante en afgevaardigdes na die ringsvergadering kommissies om die stukke ..."

r. BEPALING 11.1(d)

BESLUIT: Vervang "Evangelie" met "evangelie".

s. BEPALING 12(6)(ii)

BESLUIT: Die woord "moderamen" word vervang met die woorde "voorsitter en skriba".

t. BEPALING 12.9

BESLUIT: Vervang "secundus" met "sekundus" oral waar dit voorkom.

u. BEPALING 14.1(b)

BESLUIT: Voeg by: "met inagneming van die bepalinge in Hoofstuk VI".

v. BEPALING 14.1(c)

BESLUIT: Voeg by: "Met inagneming van die bepalinge in Hoofstuk VI".

w. BEPALING 15.6(a), (b) en (c)

BESLUIT: Vervang "secundus" met "sekundus".

HOOFSTUK II

a. BEPALING 18.4

BESLUIT: Vervang die woord "Kommissie" met die woord "Kommissie(s) ..." in die eerste reël.

b. BEPALING 19.2

BESLUIT: Derde reël, voeg in na "die Kerkraad" die woorde "of op eie inisiatief".

HOOFSTUK III

a. BEPALING 22

BESLUIT: Eerste reël, vervang "Die Kerkraad ..." met "Die kerkraad".

b. BEPALING 23

i. BESLUIT: Eerste reël, vervang die woorde "Hy wat ..." met die woorde "Iemand wat ...".

ii. BESLUIT: Sewende reël, vervang die woorde "by die Kerkraad ..." met "by die kerkraad ...".

c. BEPALING 32.1

BESLUIT: Tweede reël: Vervang eie woord "verkondig" met die woord "afkondig".

d. BEPALING 35.1

BESLUIT: Vervang die woorde "In geval ..." in die eerste reël met "Ingeval".

e. BEPALING 38

BESLUIT: Eerste reël, skrap "ook".

HOOFSTUK IV

a. BEPALING 42.1

BESLUIT: Eerste reël, skrap "hom ...".

b. BEPALING 43

BESLUIT: Vierde reël en verder word gewysig om te lui:
"orde in staat en maatskappy doen dit deur middel van verkondiging van die Woord, kanselboodskappe en herderlike briewe en deur hom regstreeks te rig tot owerheid en volk."

c. BEPALING 44.1

BESLUIT: Sesde reël, vervang "Sy gemeente" met "sy gemeente ...".

d. BEPALING 48.1(a), (b), (c) en (d)

BESLUIT: Die bepalings word gewysig om soos volg te lui:

"1. Die Raad vir Kerke in eie Volksverband word na elke Algemene Kerkvergadering saamgestel uit:

- (a) 'n voorsitter en vise-voorsitter aangewys deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering op voordrag van die aftredende Raad op die laaste vergadering van die Raad voor elke Algemene Kerkvergadering en die benoeming geld totdat 'n benoeming opnuut gemaak is. Die Administrateur of sy verteenwoordiger is amps=halwe skriba van die Raad.
- (b) die Ringsuperintendente vir Kerke in eie Volks=verband of hulle sekundi, aangewys deur die Ringsvergaderinge;
- (c) die Superintendent vir Kerke in eie Volksverband, met adviserende stem;
- (d) (toevoeging)
die voorsitter van die vergadering van dosente vir die opleiding van dienaars van die Woord vir kerstening en vir Kerke in eie Volksverband, met adviserende stem."

e. BEPALING 48.3(d)

BESLUIT: Die bepaling word gewysig om soos volg te lui:

"(d) advies aan die Kommissie van die Algemene Kerk=vergadering oor die benoeming, traktement en emolumente van dienaars van die Woord wat deur die Kerk afgesonder word of oor die benoeming van dienaars van die Woord uit die eie volkskerke vir die opleiding en vorming van dienaars van die Woord vir Kerke in eie Volksverband;"

f. BEPALING 48.3(e) en (g)

i. BESLUIT: Die bepalings word gewysig om soos volg te lui:

"(e) die sorg vir en toesig oor die opleiding van dienaars van die Woord vir Kerke in eie Volks=verband in welke taak die Raad hom bedien van 'n Kommissie van Toesig oor die Dosering en 'n Kuratorium;"

"(g) die reëling, toelating en ordening tot die diens van die Woord in die Kerke in eie Volks=verband;"

- ii. BESLUIT: Skrap die woord "bystand aan", ook in ander bepalings waar dit na Superintendent staan.

g. BEPALING 49.1

BESLUIT: Die bepaling word gewysig deur die volgende daaraan toe te voeg:

- "(d) sorg te dra vir die organisasie en konsolidasie van die bestaande gemeentes van die Kerke in eie Volksverband ten einde dié kerke tot volle selfstandigheid te lei;
- (e) die beplanning van verdere uitbreiding van die Kerke in eie Volksverband onderneem en leiding gee by die vorming van nuwe gemeentes;
- (f) die missionêre verantwoordelikheid van die bestaande en toekomstige gemeentes van die Kerke in eie Volksverband bestendig en bevorder;
- (g) mede verantwoordelik wees vir die beplanning en instandhouding van die opleiding van leraars vir Kerke in eie Volksverband, onder andere deur die werwing van studente, praktiese voorligting aan studente oor die administrasie en organisasie van gemeentes, in diens opleiding van leraars en ander hulp waar moontlik en gepas;
- (h) gereeld besoek bring aan alle gemeentes van die kerke in eie volksverband ten einde leiding te gee aan en toesig te hou oor die werk van die leraars, kerkrade en gemeentes;
- (i) noue skakeling onderhou met die Ringsrade vir bystand aan kerke in die volksverband om langs hierdie weg die kersteningsarbeid van die hele Kerk te koördineer;
- (j) verantwoordelikheid aanvaar vir die voorsiening van die nodige literatuur aan kerke in eie volksverband, onder andere die Belydenisskrifte, Formuliere en Gebede, die Wet en Bepalings, 'n gereelde blad, katekisasieboeke en enige ander literatuur wat nodig mag blyk;
- (k) sorg dra vir die inligting aan die Kerk oor die lewe en werk van die kerke in eie volksverband."

h. BEPALING 50

BESLUIT: Skrap in die opskrif "DIE ARBEID ONDER" en vervang met "BYSTAND AAN ..."

i. BEPALING 50.1(a)

BESLUIT: Die bepaling word gewysig om soos volg te lui:

"(a) Die Ringsuperintendent vir die bystand aan Kerke in eie Volksverband en sy plaasvervanger as superintendent wanneer nodig albei telkens deur die Ringsvergadering vir 'n tydperk van drie jaar benoem uit die predikante van die Ring, wat respektiewelik as voorsitter en skriba van die ringsraad optree. Tussentydse vakatures word gevul deur benoemings gemaak vir die onverstreke tydperk deur die Kommissie van die Ringsvergadering."

j. BEPALING 54

BESLUIT: Dié bepaling word gewysig om soos volg te lui:

**"DIE OPLEIDING EN FORMING VAN DIENAARS VAN DIE WOORD
VIR DIE KERKE IN EIE VOLKSVERBAND**

1. Die opleiding tot die diens van die Woord vir die kerstening en Kerke in eie Volksverband geskied aan die inrigting of inrigtings wat deur die Kerk vasgestel is.
2. Die sorg vir die opleiding en vorming van die dienaars van die Woord word deur die Kerk toevertrou aan die Raad vir Kerke in eie Volksverband, wat vir die uitvoering van hierdie taak 'n Kommissie van Toesig oor die Dosering, 'n Kuratorium en 'n Kommissie van Eksaminatore benoem.
3. Die Raad vir Kerke in eie Volksverband het in hierdie opsig tot taak:
 - (a) om na magtiging daartoe deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering aanbevelings by die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering te maak oor die benoeming, traktemente en emolumente van dienaars van die Woord wat deur die Kerk afgesonder word of dienaars van die Woord uit eie volkskerke as dosente vir die opleiding van die dienaars van die Woord vir die kerstening en Kerke in eie Volksverband;
 - (b) om die vereistes van toelating tot die opleiding, die vereistes van toelating tot die proponentseksamen en die vereistes vir toelating as kandidaat tot die heilige diens vas te stel;
 - (c) om die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering van advies te bedien oor die inrigting of inrigtings waar die opleiding gevestig is of moet word.
4. Die Kommissie van Toesig oor die Dosering bestaan uit drie dienaars van die Woord van die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, telkens vir drie jaar benoem en waarvan die Superintendent vir Kerke in

eie Volksverband ampshalwe lid is, en het tot taak:

- (a) die toesig oor die onderwys van die dosente;
 - (b) om die verslae en voorleggings van die vergadering van dosente te behandel en aanbevelings te maak aan die Raad vir Kerke in eie Volksverband aangaande dosente en doseerwerk;
 - (c) die uitvoering van opdragte van die Raad vir Kerke in eie Volksverband;
 - (d) gereelde verslag aan die Raad vir Kerke in eie Volksverband van sy werksaamhede.
5. Die Kuratorium bestaan uit sewe dienaars van die Woord telkens vir drie jaar benoem, drie lede uit die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika, die superintendent vir Kerke in eie Volksverband en drie lede uit die Bantoe Hervormde Kerk. Die dosente in die teologie het sitting in die vergadering van die Kuratorium met adviserende stem en hulle kan voorstelle indien.

Die Kuratorium het tot taak:

- (a) Die toesig oor die vordering en gedrag van die studente;
- (b) Die toelating van studente tot die opleiding en om toe te sien dat voor 'n student toegelaat word tot die teologiese opleiding, hy aan die vereistes van toelating soos die Raad vir Kerke in eie Volksverband bepaal, voldoen;
- (c) om van die kandidate die volgende stukke wat nodig is vir toelating tot die proponentseksamen in ontvangs te neem:
 - (i) Bewys dat hy 'n belydende lidmaat van die Bantoe Hervormde Kerk is.
 - (ii) Bewys afgegee deur die voorsitter van die vergadering van dosente dat hy die finale eksamen van sy teologiese opleiding geslaag het.
 - (iii) Bewys van goeie sedelike gedrag deur die student se gemeente uitgereik.
 - (iv) Bewys van goeie sedelike gedrag deur die voorsitter van die vergadering van dosente uitgereik.
 - (v) Minstens twee eksemplare van sy proefpreek.

- (d) om die vereiste stukke van die studente benodig by die aflegging van die proponentseksamen na te gaan en, indien in orde bevind dienooreenkomstig aan die Kommissie van Eksaminatore te rapporteer, met vermelding van die name van die studente wat hulle vir die afneem van die proponentseksamen aanmeld;
- (e) om aanbevelings te maak by die Raad vir Kerke in eie Volksverband oor geldelike steun aan studente in die teologie;
- (f) om aanbevelings te maak by die Raad vir Kerke in eie Volksverband aangaande behoeftes van studente en die opleiding;
- (g) om gereeld verslag te doen aan die Raad vir Kerke in eie Volksverband van sy werksaamhede.

6. (VERVANG OU NO. 5 OP BLADSY 40 VAN DIE KERKWET)

Die Kommissie van Eksaminatore bestaan uit die voorsitter van die Raad vir Kerke in eie Volksverband of sy verteenwoordiger wat ook as voorsitter van die Kommissie van Eksaminatore optree, twee lede van die dagbestuur van die Raad vir Kerke in eie Volksverband, die voorsitter van die vergadering van dosente, die Superintendent vir Kerke in eie Volksverband, twee lede van die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk en het tot taak:

- (a) om jaarliks die proponentseksamen af te neem op 'n tyd of tye soos deur die voorsitter bepaal:

Die eerste deel van die proponentseksamen bestaan uit 'n proefpreek wat deur elke student afgelê moet word. Namens die Kommissie van Eksaminatore word die proefpreke bygewoon deur die twee lede van die Kommissie van Eksaminatore vanweë die Bantoe Hervormde Kerk. Genoemde lede moet oor die proefpreke skriftelik verslag doen aan die voorsitter van die Kommissie van Eksaminatore. Indien die proefpreek onbevredigend bevind word, word die kandidaat nie toegelaat tot die tweede deel van die proponentseksamen nie. 'n Tweede proefpreek moet dan gehou word nie eerder as die vierde Sondag na die eerste proefpreek nie.

Die tweede deel van die proponentseksamen bestaan uit 'n gesprek van die Kommissie van Eksaminatore met elke kandidaat afsonderlik oor die amp van die dienaar van die Woord in die geheel van die lewe en werk van die kerk om tot 'n oordeel te kom of die kandidaat as dienaar van die Woord in die Bantoe Hervormde Kerk suksesvol kan wees. Om tot hierdie oordeel te kom, gaan die

gesprek oor:

- (i) die proefpreek van die kandidaat;
 - (ii) die kandidaat se kennis van die Heilige Skrif met die oog op die ampspraktyk;
 - (iii) die kandidaat se kennis van die Belydenis=skrifte, Formuliere, Kerkwet en Bepalings met die oog op die ampspraktyk;
 - (iv) die kandidaat se kennis van die praktyk van die kerk met die oog op vergadering-prosedure, verkiesing van ampsdraers en afgevaardigdes, hou van gemeentelike boeke, registers, die opstel van verslae en korrespondensievoering;
 - (v) die kandidaat se gesindheid teenoor die kerklike roeping;
 - (vi) die kandidaat se kennis aangaande buite=kerklikes, sektes en heidene.
- (b) Om predikante en proponente uit ander kerke wat hulle vir die evangeliebediening in die Bantoe Hervormde Kerk aanmeld te ondersoek en aanbevelings oor hulle te maak by die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk.
- (c) Na suksesvolle aflegging van die proponentseksamen gee die voorsitter van die Kommissie van Eksaminatore 'n sertifikaat te dien effekte aan die verteenwoordigers van die Bantoe Hervormde Kerk af.
- (d) (i) Nadat die proponentseksamen of die ondersoek met goeie gevolg afgelê is en die formule wat aan hierdie bepaling toegevoeg is deur die suksesvolle kandidaat onderteken is, laat die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk hom toe tot die evangeliebediening in die Bantoe Hervormde Kerk, verklaar hom plegtig as kandidaat tot die heilige diens en stel hom daarna beroep=baar in die Bantoe Hervormde Kerk. Van die Sinodale Kommissie ontvang die proponent 'n Akte van Toelating tot die evangelie=bediening, ingerig soos volg:

AKTE VAN TOELATING TOT DIE EVANGELIEBEDIENING
AS LERAAR

Die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk het besluit om proponent toe te laat tot die evangeliebediening in die Bantoe Hervormde Kerk.

Die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk hoop van harte dat die eer= waarde proponent gou in die geleentheid gestel sal word om gereeld die evangelie van Jesus Christus te verkondig en die sakramente te bedien en dat sy arbeid geseënd en vrugbaar sal wees.

GETEKEN TE OP DIE
DAG VAN 19

VOORSITTER EN SKRIBA VAN DIE BANTOE HERVORMDE
KERK

AS GETUIE

.....
.....
SUPERINTENDENT VIR KERKE
IN EIE VOLKSVERBAND.

ii. MEDEDELING VAN ORDENING OF BEVESTIGING DEUR
DIE KERKRAAD

Van die ordening van 'n beroepe proponent of die bevestiging van 'n evangelis in die evangeliebediening ontvang die Superintendent vir Kerke in eie Volksverband en die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk berig. Die Superintendent sal by ontvangs van so= danige berig 'n Akte van Ordening aan die betrokke predikant of 'n akte van bevestiging aan die betrokke evangelis afgee, onderteken deur die voorsitter en skriba van die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk en mede-onderteken deur die Superintendent namens en in opdrag van die Raad vir Kerke in eie Volksverband.

'n Evangelis ontvang nie 'n Akte van Ordening nie.

- (e) Die Kommissie van Eksaminatore neem van evangeliste= kandidate 'n eksamen af oor dieselfde onderwerpe as dié vir die proponentseksamen, en die evangelis ontvang na suksesvolle aflegging van die eksamen 'n Akte van Toelating soos volg ingerig:

AKTE VAN TOELATING TOT DIE EVANGELIEBEDIENING AS
EVANGELIS

Die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde Kerk het besluit om evangelis toe te laat tot die evangeliebediening in die Bantoe Hervormde Kerk.

Die Sinodale Kommissie van die Bantoe Hervormde

Kerk hoop van harte dat die eerwaarde evangelis
gou in staat gestel sal word om gereeld die
evangelie van Jesus Christus te verkondig en
dat sy arbeid geseënd en vrugbaar sal wees.

GETEKEN TE OP DIE
DAG VAN 19

VOORSITTER EN SKRIBA VAN DIE BANTOE HERVORMDE
KERK

AS GETUIE

.....
.....
SUPERINTENDENT VIR KERKE
IN EIE VOLKSVERBAND."

7. (VERVANG OU NO. 6 OP BLADSY 40 VAN DIE KERKWET)

"Die dosente vir die opleiding tot diens van die
Woord vir kerstening en Kerke in eie Volksverband

- (a) Benoeming van dosente in die Teologie geskied kragtens bepaling 54(3) en word van krag deur middel van 'n kontrak aangegaan met die Raad vir Kerke in eie Volksverband.
- (b) Dosente in die Teologie is lede van en dienaars van die Woord in hulle onderskeie kerke.
- (c) Dosente in die Teologie het sitting in hulle onderskeie kerke op die Algemene Kerkvergadering met gewone stem en op die Ringsvergadering met adviserende stem indien daartoe opgeroep. Op die Kuratorium het die dosente in die Teologie sitting met adviserende stem, waar hulle voorstelle kan indien.
- (d) Die dosente in die Teologie het insonderheid die taak:
 - (i) om die teologiese arbeid in hulle onderskeie kerke te bevorder deur mondelinge en geskrewe voordragte voor kerklike vergaderinge, organe van bystand en in die openbaar, en deur publikasies;
 - (ii) om die studente wat aan hulle sorg toevertrou is op te lei en te vorm vir hulle toekomstige dienswerk as dienaars van die Woord in die Bantoe Hervormde Kerk;
 - (iii) om toesig te hou oor die studievordering en gedrag van die studente;
 - (iv) om hulle onderskeie kerke en volke met advies en leiding te dien sodat die

voortgang van die evangelie daardeur bevorder sal word;

- (v) om vir sover die ander ampspligte dit toelaat, Woord en Sakrament in hulle onderskeie kerke te bedien.
- (e) Die dosente in die Teologie vorm die vergadering van dosente. Die voorsitter van die vergadering van dosente word deur die Raad vir Kerke in eie Volksverband vir 'n periode soos deur die Raad bepaal, aangewys.

Die vergadering van dosente het tot taak om:

- (i) die sekretariële pligte uit te voer wat deur die Raad vir Kerke in eie Volksverband aan hulle opgedra word.
- (ii) Verslae aan die Kuratorium te lewer oor die vordering en gedrag van die studente.
- (iii) Voorleggings aan die Kuratorium te maak aangaande die behoeftes van studente en die opleiding.
- (iv) Verslag te lewer en voorleggings te maak aan die Kommissie van Toesig oor Dosering aangaande dosente en doseerwerk.
- (v) Sertifikate deur die voorsitter te laat uitreik aan studente wat die finale eksamen van die teologiese opleiding geslaag het.
- (f) Oor alle sake wat die belydenis en die liturgie in die Bantoe Hervormde Kerk betref, moet die Raad vir Kerke in eie Volksverband en die sinodale vergaderings eers die advies van die vergadering van dosente inwin.
- (g) Die Raad vir Kerke in eie Volksverband bepaal welke dosente die rang van professor sal beklee en welke dosente die rang van lektore sal beklee.

AKTE VAN ORDENING VAN 'N PREDIKANT

Aangesien die ondergetekendes, offisiële kennisgewing ontvang het van die kerkraad van die gemeente dat die weleerwaarde heer as herder en leraar op die georden is, word hiermee deur die ondergetekendes namens die Raad vir Kerke in eie Volksverband en die sinode van die Bantoe Hervormde Kerk aan die weleerwaarde heer hierdie Akte van Ordening verleen.

Die roeping van die bevestigde predikant is die evangeliebediening in al sy onderdele van preek, kerkiseer, bediening van die Doop en van die Nagmaal en wat verder daarby behoort, ooreenkomstig die Heilige Woord van God en die verordeninge van die Kerk soos dit 'n getroue herder en leraar betaam, en die opbou van die Kerk deur woord en wandel, sodat die salige uitwerking van die evangelie onder die seën van die Here bevorder sal word.

Die Raad vir Kerke in eie Volksverband en die sinode van die Bantoe Hervormde Kerk verwag dat aan hom die eer en liefde en die vertroue betoon sal word wat hom kragtens sy amp toekom en wens aan albei die seën van God toe.

GEGEE TE DIE
DAG VAN19.....

NAMENS DIE SINODE VAN DIE BANTOE HERVORMDE KERK

.....
VOORSITTER

.....
SKRIBA

SUPERINTENDENT VIR KERKE IN EIE VOLKSVERBAND

.....

AKTE VAN BEVESTIGING VAN 'N EVANGELIS

Aangesien die ondergetekendes offisiële kennisgewing ontvang het van die kerkraad van die gemeente dat die weleerwaarde heer as evangelis van daardie gemeente op die bevestig is, word hiermee deur die ondergetekendes namens die Raad vir Kerke in eie Volksverband en die sinode van die Bantoe Hervormde Kerk aan die weleerwaarde heer hierdie Akte van Bevestiging verleen.

Die roeping van die bevestigde evangelis is die evangeliebediening deur preek en kerkisasie, ooreenkomstig die heilige Woord van God en die verordeninge van die Kerk soos dit 'n getroue evangelis betaam, en die opbou van die Kerk deur woord en wandel, sodat die salige uitwerking van die evangelie onder die seën van die Here bevorder sal word.

Die Raad vir Kerke in eie Volksverband en die Sinode van die Bantoe Hervormde Kerk verwag dat aan hom al die eer en liefde en vertroue betoon sal word wat hom kragtens sy amp toekom, en wens aan hom die

seën van God toe.

GEGEE TE DIE
DAG VAN 19

NAMENS DIE SINODE VAN DIE BANTOE HERVORMDE KERK

.....
VOORSITTER

.....
SKRIBA

SUPERINTENDENT VIR KERKE IN EIE VOLKSVERBAND
.....

HOOFSTUK V

a. BEPALING 55

BESLUIT: Vervang die bestaande bepaling met: "Die Kerk is naas die ouers verantwoordelik vir die geestelike vorming van die jeug van Kerk en volk."

HOOFSTUK VI

a. OPSKRIF

BESLUIT: Voeg na "WOORD" in "EN".

b. BEPALING 62

BESLUIT: Vyfde reël: Skrap "minstens een keer in vier maande" en vervang met "minstens twee keer per jaar."

c. BEPALINGS 70 EN 71

BESLUIT: Die twee bepalings word omgeruil.

d. BEPALING 72.2(a)

BESLUIT: Vervang die woord "Aansoek" met die woorde "Die aan=soek ..."

e. BEPALING 75.1

BESLUIT: Skrap "hy" in die derde reël.

f. BEPALINGS 77 EN 79

BESLUIT: Die woord "Teologie" word oral vervang met die woord "teologie".

HOOFSTUK VII

a. BEPALING 83.3(d)

BESLUIT: Skrap in sy geheel.

b. BEPALING 83.4

BESLUIT: Die woorde "... publikasie wat deur die Kerk vir gebruik goedgekeur is, sal voorlees." vervang die woorde "publikasie vanweë die Kerk sal voorlees."

c. BEPALING 84

BESLUIT: Skrap "vir" in die tweede reël.

HOOFSTUK IX

a. BEPALING 90.4

BESLUIT: Skrap die woorde "die sorg van".

b. BEPALING 90.5

BESLUIT: Skrap die bestaande en vervang met die volgende:
"Die Kerk bedien hom van die Raad vir Kategese vir advies oor die kategese en vir die leiding aan diegene wat daarmee belas is."

c. BEPALING 90.6

BESLUIT: Die volgende klousule word ingevoeg:
"6. Die Kategetiese onderrig vind plaas aan die hand van boeke en geskifte deur die Kerk aangewys."

HOOFSTUK X

a. BEPALING 96.1

BESLUIT: Sesde reël, voeg die woord "inkeer" in na die woord "en".

b. BEPALING 98.1

BESLUIT: Vierde reël, voeg die woord "formuliere" in in plaas van die woord "formulier".

HOOFSTUK XI

a. BEPALING 108.2(a)

BESLUIT: Skrap die woord "nie" in die vierde reël.

b. BEPALING 124.1

i. BESLUIT: Voeg na die woord "belofte" die woord "gedoen" in in die eerste reël.

ii. BESLUIT: Vierde reël: skrap die woord "gedoen".

c. BEPALING 132.4

BESLUIT: Sesde reël, vervang "aflas" met "afgelas".

HOOFSTUK XII

a. BEPALING 135

BESLUIT: Eerste reël, vervang "professor in die Geskiedenis van die Christendom" met "professor in Kerkgeskiedenis".

HOOFSTUK XIII

a. BEPALING 144.1(a)

BESLUIT: Reël een, vervang "sale" met "sake".

b. BEPALING 144.1(b)

BESLUIT: Tweede reël, skrap "met dien verstande dat" en vervang met "mits".

HOOFSTUK XV

a. BEPALINGS 150.2 EN 157

i. BESLUIT: In bepaling 150.2 in die derde reël word die woorde "en met inagneming van bepaling 157" geskrap.

ii. BESLUIT: Skrap bepaling 157 in sy huidige posisie en verbind dit met 'n nuwe nummering aan bepaling 150(2) soos gewysig, sodat dit lui:

"2.(a) 'n Predikant wat deur die Kerk tot die evangeliebediening toegelaat is, kan na oorlegpleging tussen die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en die Raad van Finansies, deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering benoem word om tot voordeel van die Kerk in sy geheel 'n besondere taak vir 'n bepaalde of onbepaalde tyd binne die Kerk te verrig. Die Raad van Finansies bepaal die diensvoorwaardes en besoldiging en hou toesig oor die benoemde predikant.

(b) Losmaking met behoud van status van 'n dienaar van die Woord word op sy versoek verleen aan die predikant wat deur die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering met inagneming van bepaling 150(2) benoem word, volgens Formule F(c), om tot voordeel van die Kerk in sy geheel 'n besondere taak binne die Kerk te verrig.

(c) Aan hom word 'n Akte van Losmaking afgegee deur die Kerkraad volgens Formule F(a).

- (d) Hy sal sitting hê op die amptelike vergaderinge van die Kerk, wanneer daartoe opgeroep, met adviserende stem.
- (e) Benewens sy besondere taak binne die Kerk is so 'n predikant bevoeg tot:
 - (i) die verkondiging van die Woord;
 - (ii) die bediening van die sakramente;
 - (iii) die diens van die gebede;
 - (iv) die vertroosting van die siekes;
 - (v) die leiding van die diens by begrafnisse;
 - (vi) die bevestiging van die ampsdraers;
 - (vii) die bevestiging van die huwelik;
 - (viii) die afneem van die openbare belydenis van die geloof."

b. BEPALING 162.2(f)

BESLUIT: Skrap in geheel.

HOOFSTUK XVIII

a. BEPALING 184.2(b)

BESLUIT: Na "ampshalwe" voeg in "met die vise-voorsitter en vise-skriba as sekundi".

b. BEPALING 201.3

BESLUIT: Skrap in sy geheel en vervang met "Die Kerkraad kan 'n finansiële en advieskommissie benoem wat sal funksioneer volgens die riglyne van Bepaling 3.1(o).viii."

c. BEPALING 203

BESLUIT: Reël vyf: Na "gegewens" plaas 'n komma en laat die res van die bepaling lees: "vergesel van 'n gemotiveerde aanbeveling van die Ringskommissie aan die Raad voorgelê word."

d. BEPALING 204

- i. BESLUIT: Skrap die woord "vooraf" in reël drie.
- ii. BESLUIT: Voeg by: "Die aansoek vir sodanige toestemming word ingedien via die Ringskommissie."
- iii. BESLUIT: Die woord "onroerende" word voor die woord "eiendomme" ingevoeg.

D. Na aanleiding van die goedkeuring van die wisselformuliere word die volgende wysigings goedgekeur:

1. DIE WET

a. ARTIKEL XVIII.2

Verander "formulier" na "formulier(e)".

b. ARTIKEL XIX

Verander "formulier" in die derde reël na "formulier(e)".

c. ARTIKEL XXI

Verander "formulier" in die vierde reël na "formulier(e)".

2. DIE BEPALINGS

a. BEPALING 24

Verander "formulier" in die vierde reël na "formulier(e) in die Kerkboek".

b. BEPALING 36.1

Verander "formulier" in die derde reël na "formulier(e) in die Kerkboek".

c. BEPALING 88.1

Verander "formulier" na "formulier(e)" in die derde reël.

d. BEPALING 94.1

Verander "formule" in die vierde reël na "formulier(e)".

e. BEPALING 98.1

Verander "formulier" in die vierde reël na "formulier(e)".

f. WYSIGINGS IN DIE BEPALINGS VIR DIE ARGIEFBewaARPLEK EN S.P. ENGELBRECHT-MUSEUM

BESLUIT: Die hiernagemelde bepalinge word gewysig deur die onderstreepte gedeeltes in te voeg en die gedeeltes tussen hakies te skrap:

BEPALING 134

Raad vir die Argief**bewaarplek** en Museum.

BEPALING 135

Raad vir die Argief**bewaarplek** en Museum.

BEPALING 136

1. Die Raad vir die Argiefbewaarplek en Museum het
as

(b) ... oor die Argiefbewaarplek en Museum.

BEPALING 137

Die Raad van Finansies stel in oorleg met die Raad vir die Argiefbewaarplek en Museum ('n argivaris en kurator) 'n direkteur vir die Argiefbewaarplek en S.P. Engelbrecht-Museum en die nodige assistente aan. (Verwys Bepaling 194.)

BEPALING 139

Aanvulling van die inhoud van die Argiefbewaarplek en

BEPALING 140

Navorsing in die Argiefbewaarplek en Museum
... sal in die Argiefbewaarplek en Museum
... mag uit die Argiefbewaarplek en Museum

BEPALING 141

Plasing van kerklike stukke in die Argiefbewaarplek
... Raad vir die Argiefbewaarplek en Museum
... in die Argiefbewaarplek en Museum

BEPALING 142

... In die Argiefbewaarplek en Museum
... Raad vir die Argiefbewaarplek en Museum

Die vergadering verdaag vir aandete.

AANDSITTING - 25 MEI 1976, 19h30

I. NOTULE

Die notule, bladsye 210 tot 236 word gestel, gekorrigeer, goed=gekeur en geteken.

II. VERKIESING - RAAD VAN FINANSIES

Die volgende broeders is gekies:

P.W. Hoek, A.J. Marais, H.J. Geyser, P. Bentum en B. Pickard.

III. DIE VOLGENDE MOSIES WORD AANVAAR

- a. Vir bespreking op die volgende Algemene Kerkvergadering (omdat dit 'n wetswysiging is):

Die vergadering stel die wenslikheid van 'n beter formulering van Artikel XXIII.2 van die Kerkwet, sodat voorrang verleen word aan die verhouding met die susterkerke, gevolg deur die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika.

- b. Die vergadering betuig sy hoë waardering teenoor die voorsitter van die Algemene Kerkvergadering en die lede van die moderamen vir die geleentheid wat gedurende 1973-1976 benut is om breër kontak met buitelandse kerke te maak.

IV. BEGROTING

1. Die volgende opmerkings van die Administrateur word gestel en dit word besluit dat dit in die notule opgeneem sal word:

"OPMERKINGS VAN DIE ADMINISTRATEUR IN VERBAND MET TRAKTEMENTE, DIE EVALUERING DAARVAN NA GELANG GESINSBEHOEFTE EN PENSIOENE

VERDUIDELIKING IN VERBAND MET VALUERINGSKERWE WAT NIE EWEREDIG IS NIE

- . Die verskil tussen die verskillende valueringskerwe, dit wil sê van die eerste jaar tot die 8ste, was tot en met 1970 eweredig. Ongelukkig het die vergadering van 1970 'ter wille van die deelbaarheid deur 12' die eweredige verhouding versteur. Op hierdie 'versteurde' syfer is 'n aanpassing van 28,52% toegepas en aanbeveel. Van selfsprekend is die versteuring met die % aanpassing vererger. Die 1973-vergadering het die versteuring verder vererger deur weer aan te dring op 'n syfer wat deelbaar is deur 12. (Later in die mededeling kom ons hierop terug.)
- . Ons moet ook rekening hou daarmee dat talle kerkrade reeds aanpassings gemaak het wat rekening gehou het met die groeiende verbruikersprysindeks. Daarom sal dit nie billik wees om aan kerkrade mee te deel om nou die traktement in die bepaling waarvan reeds rekening gehou is met die groei van 29,02% aan te pas nie. Dit sou 'n dubbele aanpassing wees. (Dit het niks te doen met die duidelike begrip dat kerkrade steeds moet rekening hou met die predikant en sy gesin se behoeftes nie.)
- . Daar bestaan twee soorte standplase wat uit die begroting bekostig moet word:
 1. Die standplase wat direk in sinodale diens staan en
 2. die standplase wat as gesubsidiëerde standplase beskou kan word waar daar 'n kerkraad bestaan.

Wat gesubsidiëerde standplase betref het ons net vir die

maksimum/minimum begroot en veronderstel dat die kerkrade van die gesubsidiëerde standplase self valueer wat hulle by die maksimum/minimum wil voeg en bybring en op hierdie wyse verantwoordelikheid beoefen.

Die vergadering het reeds op bladsy 77 (punt 14.a) van die notule besluit dat daar nog 'n valueringskerf op 11 jaar en op 14 jaar by die aanbevole kerwe gevoeg moet word en daar kry die Administrateur opdrag om hierdie kerwe te bereken en dit by wyse van rondskrywe onder die aandag van gemeentes te bring.

Omdat ons reeds met die wens van die vergadering vir doeleindes van die begroting rekening moes hou, kon ons nie die berekening tot later laat nie. Ons had ook nie die tyd om navorsing te doen oor die behoeftes van 'n gesin na 11 en 14 jaar nie en het daarom bloot 'n berekening gedoen soos volg: $7.422 - 6.606 + 8 \times 11 = R7.728$ vir die 11 jaar kerf en $7.422 - 6.606 + 8 \times 14 = R8.034$ vir die 14 jaar kerf.

- Ons sou graag wou vra dat wanneer ons die nuwe valueringskerwe gedurende April 1977 bereken, ook die basiese gegewens waarop die aanvangsvaluering, dit wil sê met die 1961-vergadering in hersiening neem en dan op die hersiene basis die nuwe valueringskerwe bepaal.

Ons het dan ook, wat die sinodale standplase betref in die begroting probeer rekening hou met die 11 en 14 jaar kerwe asook gesinsbehoeftes probeer in ag neem.

PENSIOENVOORDELE

Ek wil graag daarop wys dat as gevolg van die rentekoers wat gebruik is in die waardering van die Fonds en bepaalde veranderinge van die waarderingmetodes, is 'n aansienlik groter gedeelte van toekomstige rentewinste en bydraes gekapitaliseer met resultaat dat die Pensioenraad die voordele onmiddellik so mildelik kan verbeter. Ons moet egter daarmee rekening hou dat dit nie by die volgende waardering weer so hoog sal wees nie en toekomstige verbeterings van voordele sal heelwaarskynlik tot 'n groot mate deur middel van verhoogde bydraes (wat altoos in ooreenstemming met traktementverhogings aangepas moet word) gefinansier moet word.

'n Rentekoers van $7\frac{1}{2}\%$ per jaar gedurende aktiewe diens is gebruik in plaas van $4\frac{1}{2}\%$ per jaar wat in die vorige waardering gebruik is. Die werklike rentekoers wat gedurende 1975 verdien is het ongeveer $13\frac{1}{2}\%$ beloop, maar vir waarderingdoeleindes is die waarskynlik gemiddelde langtermyn rentekoers gedurende die toekomstige lewensduur van die Fonds van meer belang as die rentekoers wat tans verdien word.

Die S.A. 56/62 Eind Sterftetabel is gebruik om die sterfte van lede voor aftree-ouderdom te verteenwoordig. Die sterftekoerse onder hierdie tabel (wat gebaseer is op die ondervinding

van versekerde lewens in Suid-Afrika gedurende die tydperk 1956 tot 1962) is heelwat laer as dié van die sterftetabel wat voorheen gebruik is.

2. Die Administrateur lê die volgende begroting voor vir koste in verband met die sinodale werksaamhede wat nie andersinds gedek kan word nie en waarvoor daar deur middel van 'n heffing op die gemeentes voorsiening gemaak moet word:

PER JAAR VIR DIE DRIE JAAR 1 JANUARIE 1976 TOT 31 DESEMBER 1978

<u>Administrasiekoste</u>	330.730-00
---------------------------	------------

<u>Kommissie van die Algemene Kerkvergadering en organe van bystand - koste van vergaderings en toelaes</u>	16.000-00
---	-----------

<u>Bystand aan rade, maatskaplike en opgoedkundige instellings</u>	23.770-00
--	-----------

<u>Bevordering van ekumene</u>	6.000-00
--------------------------------	----------

<u>Onkoste - Algemene Kerkvergadering</u>	2.500-00
---	----------

<u>Lidmaatskapsgelde, brosjures</u>	2.500-00
-------------------------------------	----------

<u>Tekort op heffing 1973/75 = 16,361 + 3 jaar</u>	5.454-00
--	----------

<u>Teologiese opleiding</u>	48.062-00
-----------------------------	-----------

<u>Studente-bearbeiding (5 standplase)</u>	87.401-00
--	-----------

- <u>Min:</u> Opgehoopte oorskot soos op 31 Desember 1975 =		
12.541 + 3 =	4.180-00	83.221-00

<u>Hospitaalbearbeiding (3 standplase)</u>	48.063-00
--	-----------

- <u>Min:</u> Opgehoopte oorskot soos op 31 Desember 1975 =		
2.797 + 3 =	932-00	47.131-00

<u>Bearbeiding van bejaardes vanaf 1 Julie 1976</u>	16.768-00
---	-----------

<u>Evangelisasiestandplaas - Johannesburg Middestad</u>	20.577-00
---	-----------

- <u>Min:</u> Opgehoopte oorskot soos op 31 Desember 1975 =		
R824 ÷ 3 =	274-00	20.303-00

<u>Kompilasie - Kerklike literatuur</u>	31.085-00	
- <u>Plus:</u> Opgehoopte tekort soos op 31 Desember 1975 = R5.089 ÷ 3 =	<u>1.696-00</u>	32.781-00
<u>Sendingraad</u>		49.095-00
<u>Hulpfonds Kensington</u>		11.887-00
<u>Argief en Museum</u>		39.000-00
<u>Raad vir die Belydende Jeug</u>		17.200-00
<u>Fonds vir Gemeente-Opbou</u>		29.718-00
<u>Pensioenfonds</u>		24.500-00
<u>Kapitaalvoorsiening</u>		190.513-00
- Dirk van der Hoffgebou	17.830-00	
- Generaal Pretoriusgebou	10.000-00	
- Barton Keep-gebou	7.168-00	
- Kerkgebou Middestad Johannesburg	23.774-00	
- Ontwikkeling van jeugkampe	6.000-00	
- Sendingraad - geboue vir eie opleiding	7.020-00	
- Kerkgeboue en wonings vir predikante - Bantoe Kerk	17.830-00	
- Huis de la Rey	5.943-00	
- Waterval-eiendom	2.193-00	
- Paarl-eiendom	4.755-00	
- Kapitaal om beurslenings toe te staan min terugbetalings van vorige lenings	<u>88.000-00</u>	
<u>TOTAAL BENODIG</u>		997.133-00
<u>of R8-39 per eenheid</u>		
<u>Verminder met surplusse wat as gevolg van konsolidasie ontstaan het uit adminis- tratiewe dienste gelewer</u>		<u>115.800-00</u>
		881.333-00
<u>Onvoorsiene uitgawe</u>		<u>3.067-00</u>
118 871 eenhede teen R7-44		<u>884.400-00</u>

Die vergadering word versoek om die heffing op 7-44 per eenheid vas te stel vir die jare 1976, 1977 en 1978, mits dat die voorsiening teenoor die verskillende hoofde op 'n wisselbasis aangewend kan word, indien nodig, en dat onder andere studente en/of skoliere nie uitgesluit is vir die doeleindes van die berekening nie.

As eenheid sal die syfer dien wat in die 1976-Almanak gepubliseer is om die ledetal van elke gemeente aan te dui. Die ledetal van 'n gemeente of beweging van lidmate of hulle vermoë is dus nie ter sake nie. Die vermelde syfer dien dus bloot as 'n basis van aanslag.

AANBEVELING

1. Dat die heffing bepaal word op R7-44 per eenheid per jaar soos uiteengesit.
2. Dat die gemeentes opdrag ontvang en die ringskommissies toesien dat heffingsgelde gereeld kwartaalliks vooruit betaal word en dat die Raad van Finansies die nodige stappe sal doen om agterstallige heffingsgelde te vorder.
3. Dat indien daar beswaar is teen die gepubliseerde eenhede (ledetal) in die 1976-Almanak, die betrokke gemeente se verteenwoordigers staande die vergadering die verskil duidelik sal aantoon vir opname in die notule.
4. Dat die getalle wat by afstigting deur die Ringskommissie aan die administrateur verskaf word, die enigste basis sal wees waarop 'n afgestigte gemeente en die gemeente waarvan afgestig is vir die doeleindes van heffing aangeslaan sal word en dat sodanige basis voortduur tot en met die aanvaarding van die Begroting tydens die 1979-Algemene Kerkvergadering - dus tot 31 Desember 1978."

BESLUIT: a. Regstelling van getalle ten opsigte van lidmate deur gemeentes soos gepubliseer in die 1976-Almanak:

Die briewe wat ingekom het en wat op veranderde getalle lidmate dui sal aan die Raad van Finansies voorgelê word sodat geoordeel kan word of die mededeling voldoen aan die norme vir regstelling wat daaraan gestel is in die besluit wat die begroting aanvaar het.

- b. Die volgende voorstel word as amendement op punt 1. hierbo aanvaar:

Die heffing sal R7-50 per eenheid wees en die oorskot sal by die onvoorsiene uitgawes se bedrag gevoeg word.

- c. Die begroting soos geamandeer word in sy geheel aanvaar.

- d. Die besluit oor traktement en pensioene voordele en bydraes tot die fonds sal op 1 Mei 1976 in werking tree en die heffing op 1 Januarie 1976.

AFHANDELING VAN DIE AGENDA EN NOTULE

BESLUIT: Die vergadering besluit:

1. Enige onafgehandelde gedeelte van die agenda word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir afhandeling verwys.
2. Die onbehandelde gedeelte van die notule van die vergadering word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering vir afhandeling verwys. Die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering sal ook die reeds goedgekeurde gedeelte van die notule redaksioneel nagaan en afhandel. Die onafgehandelde notule sal aan afgevaardigdes gestuur word. Een eksemplaar van die gebonde notule sal aan elke kerkraad op koste van die kerkraad gestuur word.
3. Alle goedgekeurde veranderings aan die Wet en Bepalings word na die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering verwys om dit in oorleg met die Raad vir Regsadvies af te handel.

Op dieselfde wyse word alle wysigings aan die Bepalings, wat spruit uit besluite van die Algemene Kerkvergadering, aangebring en afgehandel.

Die hele Wet en Bepalings word op dieselfde wyse vir redaksionele wysigings verwys en dit word in ooreenstemming met die spelwyse van die nuwe Bybelvertaling gebring.

Een eksemplaar van die gebonde Wet en Bepalings word aan elke kerkraad op koste van die kerkraad gestuur.

AFSLUITING

Die voorsitter spreek die vergadering toe. Leemtes in die vergadering was veral daar waar rapporte nie goed voorberei en nie deurdag was nie. Die hoogtepunte was daar waar nougeset gewerk is. Ons sal in die komende drie jaar harder moet werk. Die Diensboek en nuwe Gesangeboek wat aanvaar is, sal die lewe van die gemeentes diepgaande beïnvloed en vir baie jare van groot betekenis wees.

Dank aan die skriba en administrateur word uitgespreek vir die voorbereiding van die agenda. Aan die vise-voorsitter vir sy hulp en ook aan die ander lede van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering asook die Ordekommissie en Formuleringskommissie en aan die administrateur, mnr. L. de Munnik, T.P. Coetzee en hulle personeel, onder andere vir die stembellery. Verder aan die broeders predikante wat die sittings geopen en afgesluit het; aan die sustersvereniging-takke vir die verversings en vir die blommerangskikkings; aan die stemopnemers en

aan die pers; ook aan mevv. C. Muller vir tik- en administratiewe hulp en H. Prinsloo vir die tik van die agenda en notule; ook aan die lede van die Konservatorium vir Musiek vir die orrelbegeleiding.

Die vise-voorsitter rig 'n woord van dank aan die voorsitter. Die peil van 'n vergadering soos ons s'n word mede-bepaal deur die vlak waarop 'n voorsitter die vergadering lei en beheer. Ons bedank hom en waardeer sy goeie leiding en wens hom sterkte toe, ook vir die werk wat voorlê.

Die voorsitter lees uit Joh. 17, gaan voor in gebed en laat sing uit Gesang 55:2.

DIE VERGADERING GAAN UITEEN.

GOEDGEKEUR EN GETEKEN OP 25 JUNIE 1976

VOORSITTER (W.G.) J.P. Oberholzer

SKRIBA (W.G.) P.M. Smith